

မြန်မာပြန်သူ၏

အမှာ

ဤစာအုပ်သည် ထင်ရှားကျော်ကြားသော “ဂျပန်စီးပွားရေး ပညာရှင်”-' A Japanese Economist' “မိချိအို- မိုရိရှိးမား”-'Micho Morishima' ရေးသားထားသောစာအုပ်ဖြစ်သည်။ဂျပန်နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး အောင်မြင်မှုများကို စနစ်တကျလေ့လာဆန်းစစ်ပြီး ဝေဖန်သုံးသပ်တင်ပြထားသောစာအုပ်ဖြစ်၏။ သူသည်ရှေးဦးစွာ ဂျပန်နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ‘ကိန်းဘရစ်ချ်တက္ကသိုလ်’၌ဟောပြောပို့ချခြင်းများပြုခဲ့သည်။ ယင်းဟောပြောချက်များ ကိုပြန်လည်စုစည်းပြီးပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ကာ ဤစာအုပ်ကိုရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

စီးပွားရေးပညာရပ်တွင် ပါမောက္ခတစ်ဦးဖြစ်သော ‘မိုရိရှိးမား’သည် ဤစာအုပ်ကိုရေးသားရာ၌ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်းသို့ ‘ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒ’

မောင်ထွန်းသူ

'Confucianism' ၊ တာအိုအယူဝါဒ-'Taoism'နှင့် 'ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူဝါဒ'-
'Buddhism'များ တရုတ်နိုင်ငံမှတစ်ဆင့် ခြောက်ရာစုနှစ်အတွင်းကဝင်
ရောက်လာသည့်အချိန်မှစ၍ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၁၂၀) အတွင်းက
ဂျပန်နိုင်ငံနှင့်အနောက်တိုင်း ဆက်သွယ်မိချိန်အထိအခြေအနေအရပ်
ရပ်ကို စူးစူးစိုက်စိုက်လေ့လာသုံးသပ်၍ တင်ပြထားခြင်းဖြစ်၏။

ယင်းသို့တင်ပြရာ၌သူသည် 'ဘာသာရေး၊လူမှုရေးနှင့်နည်းပညာ
ဆိုင်ရာသဘောတရားများ' 'Religious, social and technological ideas'
နိုင်ငံရပ်ခြားတိုင်းပြည်များမှ ဝင်ရောက်လာပြီးထူးခြားသော ယဉ်ကျေးမှု
တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းပေးသွားခြင်းကိုပါ သိသာမြင်သာ အောင်ရေးသားခဲ့သည်။
ရေးသားရာ၌လည်းသူသည် ၁၈၆၇-ခုနှစ်နောက်ပိုင်း မေဂျီတော်လှန်
ရေးခေတ်မှစ၍ ကမ္ဘာတွင်ပထမတန်းစား အင်အားကြီးနိုင်ငံဖြစ်လာသည်
ကိုလည်းကောင်း၊ 'အထီးကျန်တံခါးပိတ်ဝါဒ' 'Isolationism' ကျင့်သုံးပြီး
နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်လာခဲ့ရာမှထိုဝါဒ၏ ဆိုးကျိုးကိုသိလာသဖြင့်စွန့်
လွှတ်လာခဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းဝါဒကိုစွန့်လွှတ် လိုက်ခြင်းကြောင့်
'အနောက်တိုင်းနည်းပညာများ' 'Western Technology'ရရှိလာခဲ့ပြီး
'ခေတ်သစ်အနောက်တိုင်းဟန် အမျိုးသားနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ' 'A Morden
Western-style Nation State'တစ်နိုင်ငံအဖြစ် တည်ထောင်လာခဲ့နိုင်ခြင်း
ကိုလည်းကောင်း အဆစ်အပိုင်းကျကျ ရေးသားဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ကမ္ဘာ့အင်အားကြီး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့သော ဂျပန်သည်
ဒုတိယကမ္ဘာ စစ်ကြီးအပြီးတွင်စစ်နူးနိုင်ငံအဖြစ်ပြာပုံ ဘဝရောက်ကာ
အဖက်ဖက်တွင်ချို့ယွင်းပျက်ပြားခဲ့ရ၏။ တစ်ကမ္ဘာလုံးကပြန်လည်နုလန်
ထလာဖို့မလွယ်ဟုယူဆခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ဂျပန်သည်စီးပွားရေး
တွင်လျှင်မြန်စွာအောင်မြင်တိုးတက်လာခဲ့ပြီး ကမ္ဘာ့အလည်တွင်အင်အား
ကြီးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ အဖြစ်ရပ်တည်လာနိုင်ခဲ့၏။ ယေဘုယျအားဖြင့်ပြော
မည်ဆိုပါက 'ယနေ့ခေတ်ဂျပန်နိုင်ငံ'သည်စီးပွားရေးတွင် အင်အားအလွန်
ကြီးမားသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဘဝသို့ ရောက်ရှိနေလေပြီး အနောက်တိုင်း
နိုင်ငံကြီးများနှင့် ပခုံးချင်းယှဉ်နိုင်ခဲ့လေပြီ။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအများအပြားက

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မော့ကြည့်နေရသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။

ပါမောက္ခမိုရိုရှိမားသည် ဂျပန်နိုင်ငံစီးပွားရေး အောင်မြင်မှုကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်ခဲ့သည်။ ဂျပန်လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ထူးခြားသောဖွဲ့စည်းမှု၊ အစိုးရနှင့်လုပ်ငန်းရှင်များ၏ ဆက်ဆံရေး၊ လွတ်လပ်စွာတွေးခေါ်မြော်မြင်လေ့ရှိသော 'လစ်ဘရယ်ဝါဒ'- 'Liberalism' အပေါ် အလေးအနက်သိပ်ထားသည့် ဂျပန်တို့၏အမြင်၊ 'ပုဂ္ဂလိကဝါဒ'- 'Individualism' အပေါ် ရေးကြီးခွင်ကျယ်မလုပ်တတ်သည့်စိတ် စည်းလွတ်ဝါးလွတ်မဟုတ်သော၊ 'အမျိုးသားရေးဝါဒ' 'Nationalism' စသည်များကိုအခြေခံ၍ ဂျပန်၏ စီးပွားရေးအောင်မြင်မှုများကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ အထူးသဖြင့် 'ကိုယ့်ကျင့်တရားဆိုင်ရာသွန်သင်ဆုံးမမှုအယူဝါဒ'- 'Ethical Doctrines' များနှင့်တွဲ၍ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်ပေါ် အခြေပြုဖန်တီးတည်ဆောက်ခဲ့သော 'ဂျပန် အရှင်းရှင်စနစ်' 'Japanese Capitalism' မှုများကိုပေါ်လွင်အောင် ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ဒဏ်ကို အခြားနိုင်ငံများထက် ပိုမို၍ အပြင်းအထန်ခံခဲ့ရသော နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြခဲ့ပြီးပြီဖြစ်ပါသည်။ စစ်ဒဏ်ကြောင့် မြို့ရွာအများအပြားသည် ပြာပုံဘဝသို့ရောက်ခဲ့ရ၏။ ဤကြားထဲမှာပင် ဂျပန်သည် စစ်ကြီးပြီးဆုံးသွားခဲ့ပြီးနောက်နှစ်အနည်းငယ်မျှအတွင်း စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် တစ်နှိန်ထိုးတိုးတက်လာခဲ့၏။ အချို့သော အနောက်နိုင်ငံများကပင် တစ်အံ့တည်းမော့ကြည့်နေကြရ၏။ အထူးသဖြင့် ယနေ့ခေတ်ကာလအထိ ဖွံ့ဖြိုးမတိုးတက်သေးသော နိုင်ငံအများအပြားသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားတိုးတက်မှုကို ကြည့်ကာ ရင်သပ်ရှုမောအံ့သြနေကြသည်။ ဂျပန်၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများကို ကြည့်ကာ အားကျကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံအပေါ် စိတ်ဝင်စားကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသည် မည်ကဲ့သို့သော နိုင်ငံအမျိုးအစားဖြစ်ပါသနည်း ။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် အာရှတိုက် အရှေ့ဘက်ကမ်းရိုးတန်းအလွန်၌ တည်ရှိသော ကျွန်းနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ရုရှားနှင့်တောင်ကိုးရီးယားနိုင်ငံများ

မောင်ထွန်းသူ

သည် ဂျပန်၏အိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံများဖြစ်၏။ ‘ဟိုကိုင်းဒိုး’ 'Hokkaido' ‘ဟွန်ရှူး’-'Honshu' ‘ကျူးရှူး’ 'Kyushu' ‘ရှိကိုကူး’ 'Shikoku'နှင့် ကျွန်းငယ်ကလေးများဖြင့်ဖွဲ့စည်းနေသော ကျွန်းနိုင်ငံဖြစ်၍ မတ်စောက်သောတောင်များနှင့်မီးတောင်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသောနိုင်ငံဖြစ်၏။ ဂျပန်နိုင်ငံကိုဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည့်ကျွန်းများအနက် အကြီးဆုံးကျွန်းမှာ ‘ဟွန်ရှူးကျွန်း’ ဖြစ်၍ယင်းကျွန်းပေါ်ရှိ တောင်တန်းများထဲတွင် ပေပေါင်း ၁၂,၃၈၈မြင့်သည့်‘ဖူဂျီတောင်’သည် လှပကျော်ကြားသောတောင်ဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ရာသီဥတုမှာ အာရှမုတ်သုံရာသီကြီးစိုးသော သမုဒ္ဒရာဆန်ဆန်ရာသီဥတုဖြစ်သည်။ နိုင်ငံမြောက်ပိုင်းတွင်ပူနွေးပြီး တိုတောင်းသောရာသီနှင့် ပြင်းထန်သောဆောင်းရာသီရရှိသဖြင့် ဆီးနှင်းများသည် သည်းထန်စွာကျရောက်လေ့ရှိသည်။ နွေရာသီနှင့် ဆောင်းကူးရာသီအစောပိုင်းကာလများတွင် ‘တိုင်ဖွန်းမုန်တိုင်း’ မကြာခဏကျရောက်လေ့ရှိသဖြင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို မကြာခဏ ခံရတတ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏သံယဇာတပစ္စည်းများသည် အလှူပယ်ကြွယ်ဝသည်ဟုမဆိုသာ၊ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာထွက်ရှိသော နိုင်ငံဖြစ်၏။ နိုင်ငံ၏အကျယ်အဝန်းမှာ စတုရန်းမိုင် ၁၄၅,၈၀၃ (၃၇၇,၇၂၈ စတုရန်းကီလိုမီတာ) ရှိ၍ နိုင်ငံရှိစုစုပေါင်းမြေဧရိယာ၏-၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအောက်သာလျှင် စိုက်ပျိုးမြေဖြစ်သည်။ အဓိကအားဖြင့် ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးရေးကိုသာ လုပ်ကိုင်သည်။ သစ်လုပ်ငန်း၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း၊ အင်ဂျင်နီယာလုပ်ငန်း၊ သင်္ဘော တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း၊ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်း၊ ဓာတုဗေဒလုပ်ငန်းများအပြင် ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်များမှစ၍ အကြီးစား စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများ၊ ကွန်ပျူတာလုပ်ငန်း၊ အီလက်ထရွန်းနစ်လုပ်ငန်းနှင့် မော်တော်ကားလုပ်ငန်းများ များစွာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာများမှာ ‘ရှင်တိုဘာသာနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ’တို့ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၅-ခုနှစ် စာရင်းအရလူဦးရေသည် ၁၂၅,

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

၅၀၆, ၄၉၂ (၁၂၅သန်း ကျော်) မျှရှိရာ ဂျပန်လူမျိုး ၉၉-ရာခိုင်နှုန်းမျှရှိ၍ ကိုရီးယားလူမျိုးမှာ အနည်းစုမျှသာရှိသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး အပြီးတွင် အင်အားအလွန်ကြီးမားသော စီးပွားရေးနိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့ရုံမျှမက စက်မှုနည်းပညာနယ်ပယ်တွင်လည်း ဦးဆောင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့လေ၏။

နိုင်ငံ၏အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်မှာ ‘စည်းမျဉ်းခံဘုရင်စနစ်’ ဖြစ်၍ ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် နိုင်ငံတော်၏အကြီးအကဲဖြစ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့ သည် အောက်လွှတ်တော်နှင့် အထက်လွှတ်တော် လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ပါဝင် သော ‘ဒိုင်ယက်လွှတ်တော်’ ဖြင့်အုပ်ချုပ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့အား ‘ဝန်ကြီးချုပ်’က ဦးဆောင်လေသည်။

လူတစ်ဦး၏ဘဝတွင် အဆိုးနှင့်အကောင်းသည် ဒွန်တွဲလျက် ရှိနေသည့်နည်းတူ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသို့မဟုတ် လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ဘဝသည်လည်း အဆိုးအကောင်းသည်ဒွန်တွဲလျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံကိုတည်ဆောက်ရာ၌ တည်ဆောက်နေသော ပြည်သူတို့ကြား၌ အဆိုးကများနေလျှင် အဆိုးများနှင့်သာ ရင်ဆိုင်ရတတ်၍ အကောင်းက များပါမူ အကောင်းတွေသာ ဖြစ်လာဖို့ရှိ၏။ ဤသည်မှာသဘာဝပင် ဖြစ်သည်ဟုထင်ပါသည်။

ဂျပန်သည် ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် စစ်မာန်နှင့် အစွန်းရောက် အမျိုးသားရေးဝါဒမာန်များတက်ကာ ‘ဟာဝိုင်းယီကျွန်း ပုလဲဆိပ်ကမ်း’ 'Pearl Harbour, Hawaii' ရှိ အမေရိကန်ရေတပ်များကို ရုတ်တရက် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး ဂျာမနီ၊ အီတလီနိုင်ငံများနှင့် မဟာမိတ်နိုင်ငံများ အဖြစ် ရပ်တည်ကာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း၌ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅- ခုနှစ်တွင်မူကား ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ‘ဟိရိုရှီးမားနှင့်နာဂါစကီးမြို့’ 'Hiroshima and Nagasaki' များသည် အမေရိကန်တို့ကြေညာသည့် အဏုမြူဗုံးဒဏ်ကို ကြောက်မက်ဖွယ် ခံခဲ့ရပြီးနောက် လက်နက်ချအညံ့ခံကာ စစ်ရှုံးနိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။

မောင်ထွန်းသူ

ဂျပန်တို့သည် မိမိတို့၏ အတိတ်သမိုင်းကိုပြန်ကြည့်သည်။ အတိတ်သမိုင်းတွင် ဂုဏ်ယူစရာများနှင့် မာန်တက်စရာများရှိခဲ့သလို သင်ခန်းစာယူဖွယ်ရာ အမှားများနှင့် ပြုပြင်ရမည့်အမှားများကိုလည်း မြင်၏။ သူတို့သည်နိုင်ငံတွင် မသင်မနေမရသည့်အဖြစ်ကို မြင်ကြသိကြ နားလည်ကြသည်။ ထိုအခါမဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု အုပ်ချုပ်ရေး လက်အောက်တွင် နေရသည့်အချိန်မှစ၍ သူတို့၏အမှားများကို ပြုပြင်ခဲ့ကြသည်။ အချုပ်အခြာအာဏာ အပြည့်အဝ ပြန်တည်ရှိလာ ခဲ့သည့် ၁၉၅၂-ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံစီးပွားရေးကို အပြင်းအထန်ပြန်လည် တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်များအတွင်းတွင်မူ စီးပွားရေး အင်အားကြီးမားသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ အဖြစ်ပြန်လည်ရောက်ရှိကာ တစ်နိုင်ငံလုံး သို့မဟုတ် လူမျိုးတစ်မျိုးလုံးကို အများကလေးစား ရသည့်ဘဝ၊ အများကအားကျခံရသည့်ဘဝသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရလေ၏။

ဤစာအုပ်သည် စီးပွားရေးတွင်အင်အားကြီးမားသောနိုင်ငံတစ် နိုင်ငံဖြစ်လာအောင် ဂျပန်နိုင်ငံမည်ကဲ့သို့ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့သည်ကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ထားသောစာအုပ်ဖြစ်၏။ မူရင်းစာအုပ်ကိုရေးသားသူ စီးပွားရေးပညာရှင် ပါမောက္ခ 'မိချီအိုးမိုရီရီးမား' 'Michio Morshima' က သူ့စာအုပ်ကို.

'ဂျပန်ဘုကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ'

' WHY HAS JAPAN SUCCEEDED?'

'အနောက်တိုင်းနည်းပညာနှင့်ဂျပန်လူမှုအဆောက်အအုံကိုလေ့လာခြင်း'

' WESTERN TECHNOLOGY AND THE JAPANESE ETHOS'

ဟု အမည်ပေးထားသည်။ မြန်မာပြန်သူအနေဖြင့်မူဤစာအုပ်ကို.

'ဂျပန်ဘုကြောင့် အောင်မြင်နေသလဲ' ဟု ဆီလျော်အောင်

အမည်ပေးထားပါသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဤစာအုပ်ကို ယူလာပြီး မြန်မာပြန်သူထံပေးအပ်ခဲ့သည်မှာ မြန်မာပြန်သူနှင့်ရော မြန်မာပြန်သူ၏သား မောင်မျိုးပိုင်စိုး (ကိုမျိုး I..R) နှင့်ပါအလွန်ခင်မင်ရင်းနှီးသူ မောင်သိုက်ဝင်းဟန်ဖြစ်သည်။ သူ့မိဘများ ဖြစ်သော ဦးဘုန်းမြင့် (အငြိမ်းစားကျောင်းအုပ်ကြီး၊ အ. ထ. က-၂၊ အင်းစိန်၊ ကွယ်လွန်) နှင့် ဒေါ်မြခင် (အငြိမ်းစားကျောင်းဆရာမ) တို့မှာလည်း မြန်မာပြန်သူနှင့်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများပင်ဖြစ်သည်။ ဤစာအုပ်ကို ပထမဆုံးဖတ်သူမှာ ဆရာကြီးဦးဘုန်းမြင့်ဖြစ်၍ သူက ဤစာအုပ်ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရလျှင် မြန်မာပြည်သူများ (စာဖတ်သူများကိုသာ ဆိုလိုဟန်တူ၏) အတွက်များစွာ အကျိုးရှိ လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိကြောင်းပြောကာသူ့သား မောင်သိုက်ဝင်းဟန်အား ဤစာအုပ်ကို ကျွန်တော့်ထံပို့ခိုင်းခဲ့သည်။

ဤစာအုပ်သည် စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ်ဖြစ်သည်မှာ မှန်ပါသည်။ မြန်မာပြည်သူများ ဖတ်သင့်ဖတ်ထိုက်သော စာအုပ်ဖြစ်သည်မှာ လည်းမှန်ပါ၏။ သို့တစေလည်း ဤစာအုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ စဉ်းစားစရာ တွေကများလွန်းလှသည်။ ‘ပထမဆုံး’ စဉ်းစားမိသည့် အချက်မှာ ဤစာအုပ်သည် ဂျပန်စီးပွားရေးပညာရှင်တစ်ဦးက ဂျပန်နိုင်ငံ အကြောင်းကို လွတ်လပ်စွာ ဝေဖန်ရေးသားထားသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။

အကယ်၍သာ အထင်လွဲမှားစရာများ ဝင်လာခဲ့ပါမူ သို့မဟုတ် မျက်စိတစ်ဖက်မှိတ်၍ ကြည့်သလိုကြည့်ခဲ့ပါမူ မြန်မာပြန်သူအပေါ်၌ပါ အထင်မှားအမြင်မှား ဖြစ်လာဖွယ်ရှိပါသည်။ အမှန်တော့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ၏သမိုင်းဖြစ်စဉ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းခဲ့ရသော အတွေ့အကြုံများ သည် (တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်) တူသည့်နေရာတွင် တူနေတတ်သည့်ဖြစ်ရာ မိမိတို့နိုင်ငံ၏အဖြစ်နှင့် ယှဉ်ပြီးယူသင့်သည်များကိုယူ၍ ပယ်သင့်သည် များကိုပယ်ရန်သာရှိပါသည်။ ထိုအမြင်သည် စာအုပ်တစ်အုပ်နှင့်ပတ် သက်၍ မှန်ကန်မှုတသောအမြင်ဟု ထင်ပါသည်။

၁၉၉၄-ခုနှစ်ခန့်က မြန်မာပြန်သူပြန်ဆိုခဲ့သော ထိုစာအုပ်သည်

မောင်ထွန်းသူ

၁၉၉၉-ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာပြန်သူ၏ လက်တွင်းသို့ ပြန်ရောက်လာသည်။ စာအုပ်ကိုလာပို့သူမှာ ဆရာကြီးဦးဘုန်းမြင့်၏သားကြီး ‘မောင်ထိုက်ကြီး’ ဖြစ်သည်။ မောင်ထိုက်ကြီးသည် ဂျပန်နိုင်ငံနှင့်လွန်ခဲ့သော ၁၀-နှစ်ခန့်က တည်းက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်နေသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ သူ့အမြင် အရ ဂျပန်နိုင်ငံသည် ကြီးမားကျယ်ဝန်းသည့် နိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံမဟုတ်။ လယ်မြေရောသယံဇာတပစ္စည်းပါ အလှူပယ်ကြွယ်ဝနေသည့် နိုင်ငံလည်း မဟုတ်။ ပင်လယ်တွင်းမှ ကျွန်းစုနိုင်ငံငယ်မျှသာဖြစ်၏။ တည်နေရာ၊ အကျယ်အဝန်း၊ သယံဇာတပေါများကြွယ်ဝမှု စသည့်တို့တွင် အမေရိကန် နိုင်ငံနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ဆင်နှင့်ဆိတ်သဖွယ် ကွာခြားလွန်းလှ၏။ သို့တစေ လည်း ယနေ့ဂျပန်သည် စီးပွားရေးတွင် အမေရိကန်နှင့် ပခုံးချင်း ယှဉ်လျှက်ရှိသည်။ ဤသည်ကို သူ့အားကျနေခြင်းဖြစ်လေသည်။

နိုင်ငံကိုအမှန်တကယ် ချစ်မြတ်နိုးကြသော လူငယ်လူရွယ်တိုင်း လည်း ဤ ‘အားကျစိတ်’သည် ‘ရှိ’ ရမည်သာဖြစ်၏။ ‘အားကျစိတ်’သည် ‘အထင်ကြီးစိတ်’မဟုတ်။ အကယ်၍များသာ ‘အထင်ကြီးစိတ်’ ဝင်သည် ဆိုဦးတော့ ‘အထင်ကြီးသင့်၍အထင်ကြီးခြင်း’ သည် ခွင့်မလွှတ်နိုင်သည့် ‘အပြစ်ကြီးတစ်ခု’ မဟုတ်ပါ။ သူ့ကိုအားကျလျှင် သို့မဟုတ် သူ့ကို အထင်ကြီးလျှင် သူ့လိုဖြစ်လာအောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်တတ်ကြသည်မှာ လူ့သဘာဝ မဟုတ်ပါလော...။

မောင်ထိုက်ကြီးက ဤစာအုပ်ကိုဘာသာပြန်ဖို့ ထပ်မံအဆိုပြု သည်။ ဤစာအုပ်ကို မြန်မာစာစာဖတ်ပရိသတ် ဖတ်စေချင်သည်မှာ သူ့စေတနာ...။ မြန်မာပြန်သူကလည်း စာအုပ်အဖြစ်ထွက်လာဖို့ လွယ် ကူလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ပြန်ဖြေသည်။ မြန်မာပြန်သူနှင့် မောင်ထိုက်ကြီးတို့ သည် ဤစာအုပ်ဘာသာပြန်ရေးကိစ္စကို ၅-ကြိမ်ထက်မနည်း လူချင်းဆုံ၍ ဆွေးနွေးပြောဆိုကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူ့မိခင်ဒေါ်မြခင် (ဆရာမ) ကိုယ်တိုင်လာပြီး ဆွေးနွေးသည်။ ဤစာအုပ်ကို ‘ဘာသာပြန်ရန်’ မြန်မာ ပြန်သူက လက်ခံလိုက်လေသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မြန်မာပြန်သူအနေဖြင့် ဤစာအုပ်ကို လုံးစေ့ပတ်စေ့ ပြန်ဆိုခြင်းမပြုနိုင်ပဲ ဖြုတ်ခဲ့၊ ဖြုတ်ခဲ့၊ ပယ်ခဲ့ရသည်များ အတွက် လည်းကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်စာဝေါဟာရများကို ဖလှယ်ရာ၌တိုက်ရိုက် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုမယူပဲ သင့်တော်သလို ပြုပြင်ယူခဲ့ခြင်းများအတွက် လည်းကောင်း မူရင်းစာရေးဆရာအနေဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ သမိုင်းကြောင်း များကိုတင်ပြရာ၌ ရှည်လျားထွေပြားသလို ဖြစ်နေသဖြင့်စာဖတ်သူမငြီး ငွေ့စေရန် ‘တိ’ ခဲ့ခြင်းများအတွက်လည်းကောင်း မြန်မာပြန်သူအား နားလည်ခွင့်လွတ်ကြပါရန် အနူးအညွတ် တောင်းပန်အပ်ပါသည်။

နိဂုံးချုပ်နေဖြင့် ဤစာအုပ်လက်ရေးစာမူကို အလေးအနက်ပြု၍ ဖတ်ရှုကာအကြံပေးခဲ့ကြသည့် ကိုရွေး(ယူနီတီစာပေ) နှင့် ကိုမင်းမင်းတို့ အားလည်းကောင်း၊ ဤစာအုပ်ကို မြန်မာပြန်ဖြစ်အောင် တိုက်တွန်းအား ပေးခဲ့သော စာအုပ်ပိုင်ရှင် မောင်ထိုက်ကြီးအားလည်းကောင်း ဤစာအုပ် အကြောင်းကိုပြောပြပြီး အကြံတောင်းသည့်အခါစိတ်ဝင်တစားနားထောင် ကာအကြံပေးခဲ့သည့် ချစ်ဇနီး ‘မြင့်’ အားလည်းကောင်း၊ ကျေးဇူး အထူးတင်ရှိပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မြန်မာပြန်သူ

၂၃၊ မေ၊ ၂၀၀၀

မောင်ထွန်းသူ

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်အောင် အဖက်ဖက်မှဝိုင်းဝန်းအကူအညီ ပေးကြသည့် **SPIDER FAMILY GROUP** မှ ကိုရဲဝင်းနိုင်၊ ကိုဌေးအောင်၊ ကိုလှခိုင်၊ ကိုသန်းလွင် (MTL)၊ **MEJIRO GROUP** မှ ကိုအေးသန်းနိုင်၊ ကိုဝင်းနိုင်ကျော်၊ ကိုရဲသီဟ (ရဲနောင်လတ်)၊ ကိုလှဌေး (ဆရာထေး)၊ ကိုစိုးသန်းအောင်၊ ကိုရဲဝင်းအောင်+မသဲသဲ၊ ကိုကြည်ဝင်း+မမိုးမိုး၊ ကိုယဉ်ဦး၊ ကိုမောင်စိန်၊ ကိုမောင်အေးနှင့်သူငယ်ချင်းများ၊ ဂျပန်မိတ်ဆွေကောင်းများ ဖြစ်ကြသည့် **MR.H. MINANO GAWA, PRESIDENT (FUJI CAR'S JAPAN CO., LTD. နှင့် MYANMAR FUJI CO., LTD.)**၊ **MR.H. OKAZAKI, PRESIDENT, OKAYAMA GROUP**၊ နှင့်တကွ ဂျပန် ကုမ္ပဏီများမှ မိတ်ဆွေကောင်းများ ကျွန်တော်၏မွေးမိခင်ဖခင် ကျေးဇူးရှင်ကွယ်လွန်သူ ဖခင်ကြီး ဦးဘုန်းမြင့် (ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး အ. ထ. က-၂. အင်းစိန်) မေမေဒေါ်မြခင် (ဆရာမ-ငြိမ်း) ညီလတ် မြတ်မင်းဟန်၊ ညီငယ်သိုက်ဝင်းဟန်၊ ညီမလေးစောသော်သော်ဟန်၊ မဖြစ်ဖြစ်အောင် ဘာသာပြန်ပေးသူ ဆရာဦးထွန်းသူနှင့်မိသားစု၊ ကွန်ပျူတာ စာစီပေးသူ ကိုညီညီ၊ ကိုအောင်မိုး၊ မရီရီသန်း၊ ကိုစိုးမိုးအောင်နှင့်အဖွဲ့ (**Potency Computer**) တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါ ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပါသည်။

စီစဉ်သူ

မောင်ထွန်းသူ

24 of the Best Castles in Japan

- Osaka Castle
- Hiroshima Castle
- Nagoya Castle
- Matsuyama Castle
- Kanazawa Castle
- Sendai Castle
- Edo Castle
- Kumamoto Castle
- Osaka Castle
- Hiroshima Castle
- Nagoya Castle
- Matsuyama Castle
- Kanazawa Castle
- Sendai Castle
- Edo Castle
- Kumamoto Castle
- Osaka Castle
- Hiroshima Castle
- Nagoya Castle
- Matsuyama Castle
- Kanazawa Castle
- Sendai Castle
- Edo Castle
- Kumamoto Castle

မူရင်းစာရေးသူ၏

အမှာ

ဤစာအုပ်သည် ၁၉၈၁-ခုနှစ်မတ်လအတွင်းက ‘ကင်းဘရစ်ချ် တက္ကသိုလ်’ **'THE UNIVERSITY OF CAMBRIDGE'** ဌာန ပို့ချခဲ့သော ‘မာရှယ်ဟောပြောပို့ချချက်များ’ **'THE MARSHALL LECTURES'** ကို စုစည်းတင်ပြထားသော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမတိုင်မီ ၁၉၈၁-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းက ကျွန်တော်သည် ယခုထက်ပို၍ အကျဉ်းချုပ် ထားသောပို့ချချက်များကို ‘ဆန်တိုရီ-တိုယိုတာ ပြည်သူ့ဟောပြောပို့ချချက် များ’ **'The Suntory -Toyota Public Lecture'** အဖြစ် ‘လန်ဒန် ဘောဂဗေဒပညာသင်ကျောင်း’ **'THE LONDON SCHOOL OF ECONOMICS'** ဌာန ဟောပြောပို့ချခဲ့ဖူးပါသည်။

ပထမဆုံးပေါ်လာသည့်မေးခွန်းမှာ ဂျပန်နိုင်ငံသည် အောင်မြင် မှုရရှိခဲ့သလား မရှိခဲ့ဖူးလားဟူသော မေးခွန်းဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း သိထားသင့်သည့် အချက်တစ်ချက်မှာ ဤကမ္ဘာပေါ်၌ အဖက်ဖက်တွင် အောင်မြင်နေသောနိုင်ငံဟူ၍ တစ်နိုင်ငံမှမရှိဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ တစ်နေရာ၌အောင်မြင်မှုရသော်လည်း အခြားနေရာ၌ အရှုံးနှင့် ရင်ဆိုင်နေရတတ်သည်များကို မကြာခဏ ကြုံရတတ်ပါသည်။

မောင်ထွန်းသူ

အောင်မြင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးမှုတို့သည် မကြာခဏဆိုသလို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ယှက်နွယ် ပေါင်းစပ်နေလေ့ရှိပါသည်။

ဤစာအုပ်၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ဂျပန်နိုင်ငံ၏အောင်မြင် နေသောအပိုင်းများနှင့် ဆုံးရှုံးနေသောအပိုင်းများကို သိရှိအောင်ကြိုးစား ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်လည်း ‘ဘာကြောင့်အောင်မြင်သည်-ဘာကြောင့် ဆုံးရှုံးသည်’ ဟူသောမေးခွန်းများကို ထုတ်ဖော်ပြရန်လည်း ရည်ရွယ်ချက် ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ပေါ်ပေါက်လာသည့် ပြဿနာများအတွက် ကျွန်တော်၏ ကိုယ်ပိုင်ဖြေရှင်းချက်များကိုမူ ဤစာအုပ်ထဲ၌ တွေ့ရလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။

ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ဤစာအုပ်တွင် ကျွန်တော်ပြောလိုသည့် အရာများကိုစာဖတ်သူများ နားလည်လွယ်အောင်ကြိုးစား၍ ရေးသားထား ပါသည်။ ကျွန်တော်ယုံကြည်ထားသည့် အချက်တစ်ချက်မှာ ယခု ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြပါရှိမည့်ပြဿနာမျိုးအတွက် တိကျမှန်ကန်သော အဖြေတစ်ခု ရရန်မှာမလွယ်ပါ။ အများအားဖြင့် ဤပြဿနာမျိုးအတွက် ကွဲပြားခြားနားသော အမြင်များရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း လူတစ် ယောက်အနေဖြင့် အခြားလူတစ်ယောက်၏ ကိုယ်ပိုင်အမြင်နှင့် ကိုယ်ပိုင်ကောက်ချက်ချမှုများအား တရားသဘောအဖြေအဖြစ် ကောက်ယူ၍မရနိုင်ပါ။ ပေါ်ပေါက်နေသည့်ပြဿနာအတွက် အခြားသူ အပေါ်ပုံချ၍လည်း မဖြစ်နိုင်ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ ဤစာအုပ်တွင် ကျွန်တော် တင်ပြထားသည်များမှာ ပြဿနာရပ်ကိုတစ်ဖက်ထဲမှကြည့်၍ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ အဖြေရှာထားခြင်းမျှသာဖြစ်သည်ဟု သဘောထားစေချင် ပါသည်။ အကယ်၍ပြဿနာရပ်များကို တိတိကျကျနှင့်ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့်နားလည်ပြီး အဖြေရှာပေးရမည်ဆိုပါမူကား အချိန်များစွာ အကုန်ခံ၍ လုပ်ရလိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင် ကျွန်တော်တို့သည် ဂျပန်နိုင်ငံအား ကျဉ်းမြောင်း သောအမြင်ဖြင့်ကြည့်၍ ရေးသားထားခြင်းမဟုတ်ပါ။ အနောက်တိုင်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

နိုင်ငံများမှ အရင်းရှင်ဝါဒကို 'မက်စ်ဝီဘာ' 'MAX WEBER' ရှုမြင်သုံး သပ်သကဲ့သို့ ရှုမြင်သုံးသပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသည် ရှေးလွန် လေပြီးသော ခေတ်ကတည်းက ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုဖြင့် တည်ရှိလာခဲ့ သည့်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ အကျင့်စရိုက်နှင့် ထူးခြားသော အရည်အသွေးများမှာလည်း ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်အတွင်း၌ နှစ်ပေါင်းမြောက်များစွာနေထိုင်၍ ဖွဲ့စည်းဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

စိတ်နေစိတ်ထားနှင့် အကျင့်စရိုက်များသည် တစ်သမတ်တည်း တည်ရှိနေသည် မဟုတ်ပါ။ မိမိတို့၏ရုပ်ဝတ္ထု ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ များ၏ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်မှုတို့နှင့်အတူ တဖြည်းဖြည်းချင်းပြုပြင်ပြောင်း လဲလျက်ရှိပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာပင် စီးပွားရေးပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်မှု အပေါ် တည်မှီ၍လည်းပြောင်းလဲမှုများသည် ဖြစ်ပေါ်လာရပါသည်။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆက်ဆံမှုများသည်လည်း အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ စိတ်နေစိတ်ဓါတ်၊ အကျင့်စရိုက်တို့၏ ထူးခြားသောအရည်အသွေးများ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ပေးမှုကိုခံကြရပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိနေသောရုပ်ဝတ္ထု အခြေအနေများသည် အနောက်နိုင်ငံများ၌ တည်ဆောက်၍ ရချင်မှ ရပါလိမ့်မည်။ ယင်းအချက်သည် သိသာအောင်မြင်သောအချက် ဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော်တို့မေ့ပစ်၍မရပါ။

ဤစာအုပ်၏ နောက်ပိုင်း၌တွေ့ရမည့် အချက်တစ်ချက်ရှိသည်။ ဂျပန်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ ထူးခြားသည့် ဘာသာနှင့် အပြုအမူများသည် အမြဲတစေဖြစ်ပေါ်တည်ရှိနေပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာစိတ်များကြောင့် ဂျပန်အရင်းရှင်စနစ် သည် စံပြုအပ်သော လွတ်လပ်စွာစွန့်စားလုပ်ကိုင်မှုစနစ်မှ လမ်းခွဲ ထွက်လာသည် သို့မဟုတ်သွေဖီလာသည်ကို တွေ့ကြရပါသည်။

မောင်ထွန်းသူ

ဤစာအုပ်က မေးထားသည့်မေးခွန်းတစ်ခုရှိသည်။ အနောက် နိုင်ငံသားတို့၏စိတ်နေသဘောထားမျိုးကို မပိုင်ဆိုင်သူများသည် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများမှထုတ်လုပ်ခဲ့သည့် စက်မှုနည်းပညာများအပေါ် ဘာကြောင့် လွမ်းမိုးကြီးစိုးထိန်းချုပ်ထားနိုင်ကြပါသနည်း။ ယင်းအမေးမျိုး၊ ယင်းဆန်းစစ်မှုမျိုးများကို မိမိတို့၏ယုံကြည်ချက်သဘောတရားနှင့် မူဝါဒအရသွားနေကြသော နိုင်ငံအသီးသီး၏ စီးပွားရေးအခြေအနေများကို လေ့လာဆန်းစစ်လျက်ရှိကြပါသည်။ ဥပမာပြရလျှင် တရုတ်နိုင်ငံ၊ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများသည် ဤကိစ္စတွင်ပညာရှင်အများက ဆန်းစစ်လေ့လာခဲ့ကြသော နိုင်ငံများ ဖြစ်သည်။ ယင်းလေ့လာ ဆန်းစစ်မှုများမှရရှိသော အဖြေများသည် ထူးခြားရုံမျှမက အခြားနိုင်ငံများ အတွက်ပါ များစွာအကျိုးဖြစ်ထွန်းစေ ခဲ့ပါသည်။ မက်စ်ဝီဘာသည် ယင်းအယူအဆပုံစံမျိုးကို အခြေခံ၍ ကမ္ဘာ့ဘာသာအသီးသီးကို လေ့လာတင်ပြခဲ့ဖူးပါသည်။ တစ်ဦးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကောက်ချက်ချမှုများသည် မှန်ကောင်းမှန်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဤအလုပ်မျိုးကို ကမ္ဘာ့ပညာရှင် အများစုက စုပေါင်းပြီး လုပ်ကိုင်သွားသင့်သည်ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။

စီးပွားရေးစနစ် များ၏ သဘောတရားကို ဘာသာရေး ယုံကြည်ချက်များနှင့်နှိုင်းယှဉ်၍ လေ့လာသုံးသပ်ရမည့်အလုပ်မှာ အလွန်ကြီးမားခက်ခဲသောအလုပ်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်အရည်အချင်းနှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်မည့်အလုပ်မဟုတ်ပါ။ ယခုရေးသားပြုစုသည့်စာအုပ်သည် အလွန်ကျယ်ဝန်းသောအသိပညာဘောင်အတွင်းမှနေ၍ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အခြေအနေကိုသာ အာရုံထား၍ တင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ် ၏နိဒါန်းနှင့် အခန်း(၁)တို့သည် အဓိကတင်ပြထားသည့် ပြဿနာရပ် အတွက် ပဏာမအခြေချပေးထားသည့် အပိုင်းများဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအပိုင်းများသည် ကျွန်တော့်ဦးတည် ချက်အတွက် အလွန်အရေး ပါသော အခန်းများဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ယနေ့ခေတ်ဂျပန်အကြောင်းကိုသာ ချက်ချင်းသိလိုသူများအဖို့ကတော့ ဤစာအုပ်၏အခန်း (၂) မှ (၅) အထိကိုသာဖတ်ကြမည်ဖြစ်ပြီး အကယ်၍စိတ်ဝင်စားသည်ဆိုပါက (ကျွန်တော်ကတော့ စိတ်ဝင်စားကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်) ကျွန်တော်၏‘နိဒါန်းအခန်း (၁) နှင့် နိဂုံး’ တို့ကိုစာဖတ်ပရိသတ်များ ဖတ်ကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးတွင် ပုဂ္ဂိုလ်တော်တော်များများထံမှ အကူအညီရယူခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်မမေ့ပါ။ အထူးသဖြင့် ဘာသာစကား ဆိုင်ရာ အကူအညီမရှိပဲနှင့် ဤစာအုပ်ဖြစ်ပေါ် လာဖို့မလွယ်ပါ။ အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသောစာမူကို ‘မစ္စပရူဟက်တန်’ 'Mrs, Pure Hutton' မစ္စ လူဘာ မန်းဖို့ဒ် 'Mrs, Luba Munford' နှင့် ကျွန်တော့်သား ဟာရူအို 'Haruo' တို့က ဖတ်ရှုပြင်ဆင်ပေးခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် အခန်း (၁) စာမူအကြမ်းကို သူတို့က ဂရုတစိုက် ပြင်ဆင်ပေးခဲ့ကြသည်။ ဒုတိယအခန်းမှာ လွန်ခဲ့သောဆယ်နှစ်နီးပါးက ဂျပန်ဘာသာစကားသင် ဗြိတိသျှကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် အထောက်အကူစာပေ အဖြစ် ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းအခန်းကို ‘ဒေါက်တာအဲမိဝါတာနာဘီ’ "Dr. Emi Watanabe"ကအင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

‘တတိယအခန်းနှင့် ယင်း၏နောက်မှအခန်းများ၊ နိဒါန်းနှင့် နိဂုံးများ’မှာ ကျွန်တော်ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားခြင်းဖြစ်၍ ယင်းတို့ ကိုဒေါက်တာ ‘ဂျင်းနက်ဟန်းတား’ 'Dr. Janet Hunter'က အင်္ဂလိပ်ဘာ သာသို့ ပြန်ဆိုပေးခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်၏ ဂျပန်ဘာသာဖြင့်ရေးသား ထားသည့် လက်ရေးဆိုးဆိုးစာမူကို ပြန်လည်ကူးယူပေးသူမှာ ကျွန်တော့် ဇနီးဖြစ်၍ ယင်းကိုအင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပေးခဲ့သူမှာ ဂျင်းနက် ဖြစ်ရာ သူတို့၏ပါဝင်ကူညီမှုကြောင့် ကျွန်တော့်တွင် အခြားလုပ်စရာများအတွက် အချိန်များစွာရခဲ့ပါသည်။

မောင်ထွန်းသူ

ကျွန်တော့်စာမူ တစ်ခုလုံးကို သို့မဟုတ် အပိုင်းများကိုဖတ်ရှုပြီး အားပေးတိုက်တွန်းခြင်းနှင့် လိုအပ်သလိုပြုပြင်ရန် ဝေဖန်အကြံပြုပေးခဲ့ကြသူများအားလည်း ကျွန်တော်များစွာ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ဝေဖန်အကြံပြုသူများထဲတွင် အယ်လ်၊အက်စ်၊အီးမှ 'ပါမောက္ခ ရပ်ဖ်ဒါရင်ဒေါ့ဖ်' **'Professor Ralf Dahrendorf of the L.S.E'** ဘဲလ်အင်စတီကျုမှ 'ပါမောက္ခ ရွိုင်းရက်ဒ်နာ' **'Professor Roy Radner of the Bell Institute'** နှင့် အိုဆာကာတက္ကသိုလ်မှ 'ပါမောက္ခ မာဆာဟိရို တာတဲမို' **'Professor Masahiro Tatemoto of Osaka University'** တို့ပါဝင်ခဲ့ ကြသည်။ စာမူကိုဖတ်ပြီး အကြံပြုခဲ့ကြသူများနှင့် ဝေဖန်ကြသူများသည် ကျွန်တော့် စာအုပ်အတွက် များစွာအထောက်အကူဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ၁၉၇၈-ခုနှစ်အတွင်းက အယ်လ်၊ အက်စ်၊ အီး ဌာနတည်ထောင်ခဲ့သော **'The International Center for Economics and Related Disciplines'** ဌာနသားခွဲခြင်းဖြစ်ရာ ယခုကဲ့သို့အခါအခွင့် သင့်ခိုက်တွင် ယင်းစင်တာ (ဌာန) တည်ထောင်နိုင်ရေးအတွက် ငွေကြေး လှူဒါန်းခဲ့ကြသော 'ဆန်တိုရီ လီမိတက်ကုမ္ပဏီ' မှ 'မစ္စတာခဲဇီးဆာဂျီ' **'Mr. Keizo Saji of Suntory Limited'** နှင့် 'တိုယိုတာမော်တာ ကုမ္ပဏီ လီမိတက်' မှ 'မစ္စတာအဲဂျီတိုယိုဒါ' **'Mr. Eiji Toyoda of the Toyota Motor Co., Ltd.'** တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း အလေးအနက် ပြု၍ ပြောလိုပါသည်။ ထို့ပြင်လည်း စတင်တည်ဆောက်နေစဉ်အတွင်း ဖြစ်မြောက်အောင်ကူညီပေးခဲ့သူ 'တိုယိုတာမော်တာဒေရှင်းမှ ဒေါက်တာ ယူဂျီ ရိုဟာယာရို' **'Dr. Yujiro Hayashi of the Toyota Foundation'** အားလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြအပ် ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အထက်တန်းကျောင်းသားဘဝကတည်းက သမိုင်းဘာသာနှင့် 'ဆိုက်ကိုလိုဂျီ' **'Sociology'** ခေါ် လူမှုရေးသိပ္ပံဘာသာ ရပ်တို့တွင် စိတ်ဝင်စားသူဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းဘာသာရပ် များနှင့်ပတ်သက်သော အသိပညာဗဟုသုတမှာ ကျွန်တော့်တွင်များစွာ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မရှိလှပါ။ ကျွန်တော့်အသိမှာများစွာနည်းပါးပြီး တိမ်လွန်းလှပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးနှင့် ယင်းဘာသာရပ်များနှင့် စပ်ဆိုင်ရာစာအုပ်များ၏ အကူအညီကို များစွာအမှီပြုခဲ့ရပါသည်။ ယင်းသို့အမှီပြုခဲ့ရသော စာအုပ်များမှာအားလုံး ဂျပန်ဘာသာနှင့် ရေးသားထားသော စာအုပ်များဖြစ်ပါသည်။ ယင်းစာအုပ်များကို ရေးသားပြုစုခဲ့ကြသော ဂျပန်စာရေးဆရာများကိုလည်း များစွာကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

Michio Morishima

ဤစာပိုဒ်သည် စာရေးသူ၏ ဝန်ခံချက်အပိုဒ်ဖြစ်သည်။ ယင်းအား မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်နှင့် အဆင်ပြေစေရန် အကျဉ်းချုပ်၍ မူရင်းစာရေးသူ၏ ဝန်ခံချက်အဖြစ် သီးခြားမဖော်ပြတော့ပဲ သူ့အမှာစာထဲတွင် ဖော်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာပြန်သူ

နိဒါန်း (၁)

ကားလ်မတ်က အယူအဆသဘောတရားနှင့် လောကကျင့်ဝတ် တို့သည် အခြေခံရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းဆိုင်ရာ အခြေအနေများ၏ ရောင်ပြန်ဟပ်မှုများသာ ဖြစ်ကြသည်ဟုဆိုသည်။ အထူးသဖြင့် စီးပွားရေးအခြေအနေများ၏ ရောင်ပြန်ဟပ်မှုများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သူသည်ထိုအဆိုကိုအခိုင်အမာ အလေးအနက်ပြု၍ သက်သေအထောက်အထားများစွာ ပြု၍တင်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ မက်ဝီဘာကလည်း သူ့စာအုပ် ‘ပရိုတက်စတင့်ဘာသာ၏ကျင့်ဝတ်နှင့် အရင်းရှင်ဝါဒ၏ အခြေခံစိတ်နေသဘောထား’ 'Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism' ထဲ၌ ဘာသာနှင့်စနစ်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်တည်ရှိမှုကို ထောက်ပြခဲ့သည်။

သူ့အမြင်အရ ကျင့်ဝတ်တရားသည် ဘာသာတရားကပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးစနစ်တစ်ခု၏ လိုအပ်ချက်အရ လူတို့တွင်ပိုင်ဆိုင်လာရသော အကျင့်စရိုက်လက္ခဏာရပ်များသည် ကျင့်ဝတ်တရားနှင့်အံဝင်ခွင်မကျဖြစ်နေပါက ကျင့်ဝတ်တရားသည် တိုးတက်လာဖွယ်ရာမရှိဟုဆိုသည်။ ကျင့်ဝတ်တရားနှင့်သယံဇာတသည် စီးပွားရေးစနစ်တစ်ခုတည်ရှိလာရေးအတွက် လိုအပ်သောအချက်ဟု မြင်သည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဝီဘာအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့အဓိကဘာသာကြီးများအား သုံးသပ်ရာ၌ ယင်းရှုထောင့်မှကြည့်၍ လေ့လာသုံးသပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤနေရာတွင် 'ကွန်ဖူးရှပ်အယူဝါဒ' 'CONFUCIANISM' နှင့် ပတ်သက်၍ ဝီဘာ၏ကောက်ချက်ပုံကို တစ်စေ့တစ်စောင်းမျှလေ့လာ ရန်လိုသည်။ ကွန်ဖူးရှပ်မှာ (ဘီစီ ၅၅၇-၄၇၉) တရုတ်ဒဿနိကပညာရှင် ကြီးဖြစ်သည်။ လူတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်ရေးကိုဟောပြော ပို့ချနေသူဖြစ်၏။ သူ၏အဓိကဟောပြောချက်မှာ မိဘများနှင့်မျိုးရိုးဘိုးဘွား ဘီဘင်များအား အမြတ်တနိုးရိုသေကိုင်ရှိုင်းခြင်း၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း နှင့်လူ့ဘောင်လောကအတွင်း၌ တရားမျှတမှုနှင့်ငြိမ်းချမ်းမှု ရရှိရေးတို့ကို တည်ဆောက်ထိန်းသိမ်းရမည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဝီဘာကကွန်ဖူးရှပ်အယူဝါဒသည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ ခေတ် အဆက်ဆက်တည်ရှိလာခဲ့သော ရှေးခရစ်ယာန်အယူဝါဒကို ပြုပြင်သန့် စင်သင့်သည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့သောအုပ်စုတစ်စု၏ 'ပြုရီတန် အယူဝါဒ' 'PURITANISM' နှင့် ဆင်သည်ဟုဆိုသည်။ ကွန်ဖူးရှပ်ဝါဒသည် ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တုံတရား (ယထာဘူတကျကျဆင်ခြင်မှု) ကို အဓိက ထားသည်။ ပြုရီတန်တို့လည်း ယင်းသို့သောတရားကိုပင် အဓိကလက်ကိုင် ထားသည်။ သို့သော်လည်းယင်းအယူဝါဒနှစ်ခုကြားတွင် အခြေခံခြားနား မှုတော့ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ပြုရီတန်ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒသည် ကမ္ဘာ ကြီးအား ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ထိန်းချုပ်ရေးကိုရှာဖွေခြင်းပြုသည်။ ကွန်ဖူးရှပ်၏ ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒကမူ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒကို လက်ကိုင်ပြုကာ ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် အဆင် ပြေပြေနေသွားနိုင်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည်ဆိုသည်။ ယင်းအခြေခံ ခြားနားချက်ကိုဖော်ပြအပြီးတွင် ဝီဘာကကွန်ဖူးရှပ်ဝါဒ၌ သက်ဝင်ယုံ ကြည်သူများသည် ယင်းသဘောထားမျိုးကိုထားလေ့ ရှိသည်ဟုဆိုသည်။

ယင်းကောက်ချက်မျိုးချခဲ့သော်လည်း ဝီဘာက 'တရုတ်တို့သည် ဂျပန်တို့ထက်လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်း မပိုသော်လည်းသူနည်းနှင့်သူ စွမ်းဆောင်

မောင်ထွန်းသူ

နိုင်သည့် အစွမ်းအစနှင့်လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ကတော့ ရှိသည်။ ခေတ်သစ် ယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ်၌ အများနည်းတူသိပ္ပံနည်းပညာနှင့် စီးပွားရေးပညာ တို့ပေါင်းစပ်ထားသည့် အရင်းရှင်ဝါဒကိုဖြစ်ထွန်းလာအောင်လည်းလုပ် နိုင်စွမ်းရှိသည်ဟု သူ့အမြင်ကိုပွင့်လင်းစွာပင် နှိုင်းယှဉ်တင်ပြထားသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ဂျပန်တို့လက်ခံထားသော အယူအဆ သဘောတရားမှာလည်း ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒပင်ဖြစ်သည်ကိုမူကား ဝန်ခံကြရ လိမ့်မည်ဖြစ်၏။ ဤတွင်ဂျပန်တို့အပေါ်၌ ထားရှိသောဝိဘာ၏ သဘော ထားသည် တိကျပြတ်သားမှုမရှိသလိုဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူ့အနေဖြင့် ဂျပန် နိုင်ငံ ကွန်ဖျူးရှပ်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ အဖြစ်စဉ်းစားသတ်မှတ်ခြင်း ရှိမရှိအတိ အကျ မသိရသေးပေ။ ဝိဘာသည်သူရေးသားပြုစုခဲ့သည့် 'ကွန်ဖျူးရှပ် ဝါဒ'နှင့်တာအိုဝါဒ' 'CONFUCIANISM AND TAOISM' စာအုပ်ထဲ တွင်လည်း ယင်းအချက်ကို ပြတ်ပြတ်သားသားဖော်ပြခဲ့ခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ ထို့ပြင်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံမှ လက်ခံကျင့်သုံးနေသော 'အရင်းရှင်ဝါဒ'သည် ပရိတ်တက်စတင့်ဘာသာ၏ ကျင့်ဝတ်တရားနှင့် အညီအညွတ်ဖြစ်နေသည် ဟူသောအချက်ကိုလည်း ပြတ်သားပီပြင်စွာဖော်ပြမထားပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်းပီပြင်မပြတ်သားမှုများအတွက် လိုအပ်သလိုထပ်မံ၍ သုတေသန ပြုရလိမ့်ဦးမည်ဟု ယူဆရပေသည်။

ဂျပန်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒ၏ အချို့အရေးပါသော အချက်များကိုကြည့် မည်ဆိုပါက ဂျပန်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒသည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ကွန်ဖျူးရှပ် ဝါဒနှင့်အလွန်ခြားနားနေသည်။ ထို့ပြင်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒနှင့် တစ်ပြိုင်တည်း လိုက်ရောက်လာခဲ့သော တာအိုဝါဒမှာလည်း ဂျပန်တို့ကမိမိတို့နှင့်သင့် တော်သလို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းများ ပြုလုပ်ကာ 'ဂျပန်ရှင်တိုဘာသာ' 'Japanese Shinto' ဖြစ်လာခဲ့၏။ ဥရောပတိုက်ဖက်တွင် တစ်ခုတည်း သောသမ္မာကျမ်းစာပါ အချက်များကိုအနက်အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူပုံကွဲ ပြားခြားနားရာမှ ကက်သလစ်ဂိုဏ်းထဲမှ ပရိတ်တက်စတင့်အမည်ဖြင့် ဂိုဏ်း တစ်ဂိုဏ်း သီးခြားခွဲထွက်လာခဲ့သည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ထိုနည်းတူစွာပင် ဂျပန်ကွန်ပျူစီယံရှပ်ဝါဒသည် တရုတ်ကွန်ပျူစီယံရှပ် ဝါဒပေါ်အခြေခံ၍ တည်ဆောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ လေ့လာသုံးသပ်ပုံ နှင့်အနက်အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူပုံများကွဲပြားခြားနားခြင်းကို အကြောင်း ပြု၍တရုတ်နိုင်ငံမှ လက်ခံကျင့်သုံးပုံများနှင့် များစွာကွဲပြားခြားနားလာခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့်ဂျပန်တို့၏ အကျင့်စရိုက်၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ ယုံကြည်မှုစသော လူမျိုး၏ထူးခြားသော ဝိသေသလက္ခဏာရပ်များသည် တရုတ်တို့နှင့်များစွာ ကွဲပြားခြားနားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် တရုတ်နိုင်ငံနှင့်ရော ကိုးရီးယားကျွန်းဆွယ်နှင့်ပါ အလွန်အလှမ်းကွာဝေးသောနိုင်ငံဖြစ်၏။ တစ်သီးတခြားကင်းကွာကာ အထီးကျန်ဖြစ်နေသော ဂျပန်နိုင်ငံတွင် တရုတ်ကွန်ပျူစီယံရှပ်ဝါဒသည် သင့်တော်လိုအပ်သလို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမရှိပဲ ပျံ့နှံ့သွားရန်မှာမဖြစ်နိုင် ပေ။ ယင်းအယူဝါဒ ဝင်လာစအချိန်ကတည်းက ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်ဟန် ကိုယ်ပိုင်နည်းဖြင့်အနည်းနှင့် အများဆိုသလိုအယူ ဝါဒများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ယူခဲ့ကြသည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း မိမိတို့နှင့်သင့်တော်သလို ကောက်ယူ၍အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။

ဘာသာအယူဝါဒတော်လှန်ရေးသည် လျှင်မြန်စွာဖြစ်ပေါ်လာ စေသည်။ သတိမမူမိပဲအမှတ်မထင် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမျိုးလည်းရှိနိုင် သည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့်ကိုရီးယားနိုင်ငံများမှ သင်္ဘောများနှင့်ထွက်လာ ချိန်ကတည်းက သင်္ဘောများပေါ်၌ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်စရာရှိသည်။ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သမျှ ဖြစ်စဉ်အားလုံးကို ဤရှုထောင့်မှ နေ၍လေ့လာကြမည်ဆိုပါက တစ်ခုတည်းသော ယုံကြည်မှုဝါဒအပေါ် အနက်အဓိပ္ပာယ် အယူအဆကွဲပြားခြားနားမှုသည် လူမျိုးတစ်မျိုးအား ထူးခြားသောအကျင့်စရိုက်များကိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပြီး ကွဲပြားခြားနားသော စီးပွားရေးအခြေအနေများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်ဟူသော အချက်မှန် ကန်ကြောင်း သိသာထင်ရှားစေသည်။

မောင်ထွန်းသူ

ကွန်ဖျူးရှပ်က စိတ်စေတနာကောင်းရှိခြင်း၊ တရားမျှတမှုရှိခြင်း၊ ရှိသေလေးစားခြင်း၊ အသိဉာဏ်ကြွယ်ဝခြင်းနှင့်ကတိသစ္စာတည်ခြင်းတို့သည် လူတို့တွင်အရေးအကြီးဆုံးနှင့် အကောင်းမြတ်ဆုံးသော သီလတရားများဖြစ်သည်ဟု ဟောထားသည်။ ယင်းတို့အနက် စိတ်စေတနာကောင်းရှိခြင်းသည် လူ့နှလုံးသား၌တည်ရှိရမည့် သီလတရားဖြစ်သည်ဟု သူကယုံကြည်သည်။

ကွန်ဖျူးရှပ်၏အလိုအရ လူ့ဘဝသည် အခြေခံအားဖြင့်ကောင်းသည်။ သဘာဝအလျောက်ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိလာသော လူ့မေတ္တာသည် မိသားစုတစ်စုအတွင်းရှိ ဆွေမျိုးသားချင်းများကြား၌ တည်ရှိနေသည်။ ယင်းမေတ္တာစိတ်သည် လူမှုဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာကိုယ်ကျင့်တရား၏ အခြေခံ အုတ်မြစ်ဖြစ်သည်။ ယင်းကိုယ်ကျင့်တရားကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးရာ၌ သဘာဝထက်လွန်ကဲသော ပုဂ္ဂိုလ်များက အမိန့်ပေး၍ကျင့်သုံးနေကြခြင်းမဟုတ်။ အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲနေသူများကစေခိုင်း၍ တာဝန်အရသဘောမျိုးဖြင့် လုပ်ကိုင်နေကြခြင်းလည်းမဟုတ်။ မိသားစုအတွင်း၌ သဘာဝအလျောက်တည်ရှိနေသော မေတ္တာစိတ်သည် သူ့ဖာသာသူမိသားစုအသိုင်းအဝိုင်းပြင်ပရှိ သွေးသားမတော်စပ်သူများ၊ လူစိမ်းသူစိမ်းများထံသို့ လွတ်လပ်စွာရောက်ရှိသွားခြင်းသာဖြစ်သည်။ ဤအဆင့်သည် လူ့သဘာဝ၏အမြင့်ဆုံးနှင့် အပြည့်စုံဆုံးအပိုင်းဖြစ်၍ ယင်းအခြေခံမှအစပြုကာ လူမှုဆက်ဆံရေးစနစ်သည် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းအမျိုးအစားမေတ္တာမျိုးကို မွေးမြူရယူနိုင်သူများသည် မေတ္တာစေတနာရှင်များ သို့မဟုတ် သီလနှင့်ပြည့်စုံသူများဟု အသတ်မှတ်ခံကြရသည်ဟု ကွန်ဖျူးရှပ်က ယူဆသည်။

ယင်းသို့သော လူစားမျိုးဖြစ်လာရေးသည် လူ့ကိုယ်ကျင့်တရား ပြုစုပျိုးထောင်ရေးလုပ်ငန်းတွင် အဓိကအကျဆုံးဖြစ်သည်ဟု ကွန်ဖျူးရှပ်ကယုံကြည်သည်။ လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် ယင်းသို့သောလူစားဖြစ်လာအောင်ကြိုးပမ်းမည်ဟူသော ရည်မှန်းချက်သည် ထားသင့်ထားထိုက်သော

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အချက်ဖြစ်သည်ဟု သူကဆိုသည်။ ကွန်ပျူရှပ်အယူဝါဒအောက်တွင် သားသမီးဝတ္တရား၊ ညီငယ်တစ်ယောက်လိုက်နာရမည့်တာဝန် စသည် တို့သည် အရေးကြီးသော ကိုယ်ကျင့်တရားများဖြစ်၏။

သားသမီးဝတ္တရားများထဲတွင် မိဘများအားရိုသေခြင်း၊ မိဘများ အားလုပ်ကျွေးပြုစုခြင်း၊ မိဘများ၏စကားကိုနာယူခြင်း၊ မိဘများ၏ဆန္ဒ အတိုင်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း စသည်များပါဝင်သည်။ ညီငယ်တစ် ဦး၏ဝတ္တရားများထဲတွင် အစ်ကိုကြီးများနှင့်ကိုယ့်ထက် အသက်အရွယ် ကြီးသူများအား ရိုသေကိုးရှိုင်းခြင်း၊ ဆိုဆုံးမမှုကိုခံယူခြင်း စသည်များ ပါဝင်သည်။

ထို့အပြင်လည်း တရုတ်ဘာသာဖြင့် ‘ဟို’ ဟုခေါ်၍ ဂျပန်ဘာ သာဖြင့် ‘ဝါ’ ဟုခေါ်သော အညီအညွတ်ဖြစ်မှု (ညီညွတ်မှု) သည် မေတ္တာ တရားမွေးမြူရေးအတွက် လိုအပ်သောအရာဖြစ်သည်။ အညီအညွတ် ဖြစ်လိုစိတ်သည် လူများအားတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သဘောထားချင်း တိုက်ဆိုက်မှုကိုဖြစ်စေနိုင်ရုံမျှမက လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ အညီအ ညွတ်ဖြစ်မှုကိုပါ ခိုင်မြဲအောင်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း အညီအညွတ်ဖြစ် အောင်ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးဟူသော သဘောတရား သည် အန္တရာယ်ပေးနိုင်သော အညီအညွတ်ဖြစ်မှုမျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေ နိုင်သည်။ အညီအညွတ်ဖြစ်ရေး ဟူသောကျင့်ဝတ်အရ လူတစ်ယောက် စကားကိုအသိအလိမ္မာဉာဏ်ပညာဖြင့် မဆုံးဖြတ်ပဲမျက်စိမှိတ်၍ နားထောင်ခြင်း၊ လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းများသည် အန္တရာယ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။

ထိုနည်းတူစွာပင် ရဲရင့်ခြင်းအားလည်း မေတ္တာတရား၏ရှေ့ပြေး တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ သို့သော်လည်းရဲရင့်သော လူတစ်ယောက် သည်မေတ္တာရှင်တစ်ဦးဖြစ်ရမည်ဟု မဆိုလိုပေ။ ရဲရင့်ခြင်းသည် မှန်ကန် သောရည်မှန်းချက်ကို ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရမည့်အရာ ဖြစ်သည်။ ကွန်ပျူရှပ်က ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့မှုကို လုံးဝအရေးမထားသည့် သတ္တိရှိခြင်း

မောင်ထွန်းသူ

ကိုမူရှုတ်ချ ပြစ်တင်သည်။

သစ္စာရှိခြင်းနှင့်ယုံကြည်မှုရှိခြင်းတို့မှာလည်း ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း၏ ကောင်းမြတ်သောကိုယ်ကျင့်တရားနှစ်ပါးဖြစ်၏။ သစ္စာစောင့်သိခြင်းသည် ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်စေ၍ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် သစ္စာစောင့်သိခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရစေသည်။ ယင်း နှစ်ခုသည်လူ့နှလုံးသား၌ ဟန်ဆောင်မှုရှိခြင်းနှင့် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ခြင်းစသော စိတ်ဆိုးများမရှိခြင်းကိုဖော်ပြသည်။

ယုံကြည်မှုရှိခြင်းသည် အမြဲတစေအမှန်ပြောခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့်လည်းယုံကြည်မှုဟူသည် သစ္စာစောင့်သိမှု၏ ပြင်ပဖော်ပြချက်ဖြစ်သည်။ သစ္စာစောင့်သိမှုသည် လူတစ်ဦးနှင့်ဆက်စပ်ပတ်သက်ပြီး တည်ရှိနေသော သီလတရား တစ်ခုဖြစ်၍ ယုံကြည်မှုမှာ အခြားလူများနှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသော သီလတရားတစ်ခု ဖြစ်သည်။

ယုံကြည်မှုကိုလက်တွေ့ကျင့်သုံးရာ၌ တရားမျှတမှု သို့မဟုတ် မှန်ကန်မှုနှင့်တွဲ၍ ကျင့်သုံးနိုင်သည်။ ယုံကြည်မှုတစ်ခုတည်းအား ပြည့်စုံသောသီလတရားဟု မခေါ်ဆိုနိုင်ပေ။ ထိုနည်းတူစွာပင် အရေးအကြီးဆုံးကိုယ်ကျင့်တရားဖြစ်သည့် မေတ္တာကိုလည်း တရားမျှတမှုနှင့် တွဲသုံးကာ အသိပညာဖြင့် အားဖြည့်ပေးရသည်။ ကွန်ဖျူးရှင်ကတော့ စစ်မှန်သော အမျိုးကောင်းသား သို့မဟုတ် လူကြီးလူကောင်း အမျိုးသားတစ်ယောက်သည် အောက်ပါအရည်အသွေးများရှိရမည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ မြင့်မြတ်သောအမျိုးသားကောင်းယောက်ျား ဟုတ် မဟုတ်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ စဉ်းစားရမည့်အချက် (၉) ချက်ရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ . . .

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

For the perfect gentleman there are nine considerations.
These are -

- * A desire to see clearly when he looks at something;
- * A desire to hear every detail when listening to something;
- * A desire to present a tranquil countenance;
- * A desire to preserve an attitude of respect;
- * A desire to be sincere in his words;
- * A desire to be careful in his work;
- * A willingness to enquire further into anything about which he has doubts;
- * A willingness to bear in mind the difficulties consequent on anger;
- * A willingness to consider moral values when presented with the possibility of profit.

(The Analects of Confucius, chapter 16).

- ၁။ အရာတစ်ခုကိုကြည့်လျှင် ပီပြင်ပြတ်သားစွာ မြင်ရအောင်ကြည့်လိုသောဆန္ဒရှိခြင်း။
- ၂။ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို နားထောင်လျှင် အသေးစိတ်ကြားသိအောင်နားထောင်လိုသောဆန္ဒရှိခြင်း။
- ၃။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းလိုသော မျက်နှာနေမျက်နှာထားကို ပြလိုသောဆန္ဒရှိခြင်း။
- ၄။ လေးစားမှုသဘောထားကို ပြလိုသောဆန္ဒရှိခြင်း။
- ၅။ သူ့စကားများတွင် ရိုးသားဖြူစင်သောစကားများ ပါဝင်စေလိုသောဆန္ဒရှိခြင်း။
- ၆။ သူ့အလုပ်တွင် သတိကြီးစွာထား၍ လုပ်ကိုင်လိုသောဆန္ဒရှိခြင်း။

မောင်ထွန်းသူ

- ၇။ သူသံသယရှိနေသော ကိစ္စများတွင်ထပ်မံမေးမြန်းလိုသော ဆန္ဒ ရှိခြင်း။
- ၈။ ဒေါသဖြစ်စေမည့် အခက်အခဲများကို စိတ်ထဲ၌မြို့သိပ်ထားလိုသော ဆန္ဒရှိခြင်း။
- ၉။ အကျိုးအမြတ်ရရှိနိုင်သည့် အလားအလာများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့် ကိုယ်ကျင့်တရားတန်ဖိုးများကို လက်ခံစဉ်းစားလိုသောဆန္ဒရှိခြင်း
 စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင်လည်း ကွန်ဖျူးရှပ်က အစိုးရကောင်းတို့၏ အခြေခံမူ များကိုလည်း ဤသို့အကြံပြုခဲ့၏။ ပြည်သူတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်း မွန်ရေးကိုရှေ့ရှု၍ ဖွံ့ဖြိုးအောင်လုပ်ပေးနိုင်သော အစိုးရမျိုးဖြစ်ရမည်။ ပြည်သူလူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ ကိုယ်ကျင့်သီလမြင့်မားအောင် လုပ်ပေး ခြင်းအားဖြင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သော အစိုးရမျိုး ဖြစ်ရမည်ဟုသူကဆိုသည်။

သူ့အနေဖြင့် ဥပဒေကိုအသုံးပြု၍ အုပ်ချုပ်သောအစိုးရစနစ် အားလက်မခံ။ ထိုအစိုးရမျိုးသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ ဥပဒေချိုး ဖောက်မှုများ ဖြစ်လာပါကချိုးဖောက်သူတို့အား အပြစ်ဒဏ်ပေးသည်။ ထိုအခါ လူတို့အနေဖြင့်အပြစ်ဒဏ်မှကင်းလွတ်အောင် မည်ကဲ့သို့ရှောင် ရှားရမည်ကို စဉ်းစားကြံဆကြသည်။ ယင်းကြံဆမှုများကြောင့် ရရှိလာ သောအကျိုးမှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အရှက်တရားမရှိတော့ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်ဟု ကွန်ဖျူးရှပ်ကဆိုသည်။

ကွန်ဖျူးရှပ်၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ ‘ကိုယ်ကျင့်တရားဖြင့်လမ်းညွှန်၍ ရှိသေမှုဖြင့် ထိန်းချုပ်ရမည်’ ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤဆောင်ပုဒ်အတိုင်းသာ ကျင့်သုံးသွားမည်ဆိုပါက ‘ပြည်သူတို့သည် ကိုယ်ကျင့်သီလတရားနှင့် ပတ်သက်သောရှက်စိတ်သည် ဝင်လာလိမ့်မည်ဖြစ်ပြီး မှန်မှန်ကန်ကန် ကျင့်ကြံနေထိုင်သွားကြလိမ့်မည်’ ဖြစ်သည်။ ကွန်ဖျူးရှပ်၏ ယုံကြည်မှုမှာ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အထက်တန်းစားလွှာမှ တာဝန်ရှိသူများသည်ရှိသော်လည်း တည်းဟူသော စည်းစနစ်များအတိုင်း လိုက်နာအုပ်ချုပ်ရမည်ဖြစ်၏။ အုပ်ချုပ်သူတစ်ဦးသည် သူ့လက်အောက်ခံများအား ဓလေ့ထုံးစံကသတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်းသာ ဆက်ဆံရမည်။ လူချမ်းသာတစ်ဦး အနေဖြင့် လည်းသင့်မြတ်ဖွယ်ရာသော အပြုအမူများဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိသိက္ခာရှိရှိ ထိန်းသိမ်းရမည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှ လိုက်နာလျက်ရှိသော ရှိသော်လည်း စနစ်နှင့်အညီ ပြုမူဆက်ဆံသွားရမည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယင်းကဲ့သို့နားလည်ထားကြသော ကွန်ဖျူးရှပ် အယူဝါဒသည် ဂျပန်နိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပြန့်နှံ့လာသည့်အခါ ယင်ပုံစံမျိုးမဟုတ်တော့ပေ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဂျပန်ကွန်ဖျူးရှပ် အယူဝါဒနှင့် တရုတ်ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒတို့ကြားတွင် ခြားနားမှုသည် အချိန်ပြောင်းလာသည်နှင့်အမျှ ကြီးမားလာသည်ဟု အများကယူဆကြသည်။ ၁၈၈၂-ခုနှစ်အတွင်းက ဧကရာဇ်နိုင်ငံတော်အဖြစ် ရပ်တည်နေသော ဂျပန်နိုင်ငံအတွင်းရှိစစ်တပ်များအား ဧကရာဇ်ဘုရင်က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့်အမိန့်သည် အယူဝါဒခြားနားနေကြောင်း သိသာထင်ရှားစေသည့် သာဓကတစ်ခုဟုဆိုကြသည်။ ယင်းအမိန့်ကိုကွန်ဖျူးရှပ် အယူဝါဒရှုထောင့်မှ ဆင်ခြင်သုံးသပ်၍ ရေးသားထားခြင်းဖြစ်သည်။

‘မေဂျီအစိုးရ’ Meiji Government’ လက်ထက်မှ စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရ တည်ရှိလာသည့်လူတန်းစားအနိမ့်အမြင့်ခွဲခြားမှုစနစ်ကို ဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်သည်။ စစ်သည်တော်လူတန်းစားသည် ကွယ်ပျောက်သွားသည်။ လူတိုင်းစစ်မှုထမ်းမနေရ စနစ်သည် အစားထိုးဝင်ရောက်လာသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးအား နိုင်ငံတော်အတွက် အလားအလာကောင်း သောစစ်သည်များအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

စစ်သားများနှင့်ရေတပ်သားများအတွက် ထုတ်ပြန်လိုက်သော ယင်းဧကရာဇ် နိုင်ငံတော်၏အမိန့်သည် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိပြည်သူတစ်ရပ်လုံး

မောင်ထွန်းသူ

အတွက်ဖြစ်သည်။ ယင်းအမိန့်သည်ကွန်ဖျူးရှပ်၏ ကိုယ်ကျင့်တရားငါးပါး ဖြစ်သောသစ္စာရှိခြင်း၊ ရိုသေကျိုးနွံခြင်း၊ ရဲရင့်ခြင်း၊ ယုံကြည်မှုရှိခြင်းနှင့် ချွေတာခြင်းစသည်တို့အပေါ်၌ အလေးအနက်ထား၍ ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။ ဤအမိန့်သည် တရုတ်နိုင်ငံ၌လက်ခံထားသည့် ‘မေတ္တာ’ဟူသော ကိုယ်ကျင့်သီလတရားအား ဥပက္ခာပြုထားသည်။

ယင်းကိုပစ်ပယ်ပြီး သစ္စာရှိမှုဟူသော ကိုယ်ကျင့်သီလတစ်ခု တည်းအပေါ်၌ အခြေခံခြင်းသည် ဂျပန်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒအတွက် ထူးခြား ချက်တစ်ခုဖြစ်နေသည်။ အထက်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း မေတ္တာ သို့မဟုတ် စိတ်စေတနာကောင်း ထားရှိခြင်းဟူသော ကိုယ်ကျင့် သီလသည် တရုတ်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒတွင် အဓိကကျသောအရာ ဖြစ်သည်။ သို့တစေလည်း မေတ္တာဟူသော ကိုယ်ကျင့်သီလအား ဂျပန်ကွန်ဖျူးရှပ် ဝါဒ၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်တွင် ဆက်လက်၍ လုံးဝပစ်ပယ် ထားသည်ဟု ပြောပါ မှုကားမမှန်နိုင်ပေ။

ဤပစ်ပယ်မှုကို ဘယ်ခေတ်ဘယ်အခါကာလကစ၍ ပစ်ပယ်ခဲ့ ပါသနည်း။ ဤပစ်ပယ်မှုကို မေဂျီခေတ်က အစပြုခဲ့သည်ဟုပြော၍မရ ပေ။ ယင်းခေတ်မတိုင်မီ နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ဖြစ်သည်။ ဂျပန် နိုင်ငံတွင်သစ္စာသည် မေတ္တာထက်ပိုမို၍ အရေးပါသောအရာဖြစ်သည်။ ဂျပန်တို့အနေဖြင့် ယင်းကိုယ့်ကျင့်သီလအား လူ့ဘဝတွင်အရေးပါ အရောက်ဆုံးဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ ဂျပန်တို့သည် ယင်းအမြင်ဖြင့်ခေတ် သစ်ကာလကို ချဉ်းကပ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ထို့ပြင်လည်း သစ္စာရှိခြင်း၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ တရုတ်နှင့် ဂျပန်တို့တွင် ကွဲပြားခြားနားသည်။ သစ္စာတရားအား တရုတ်တို့က ‘ချန်’ ‘CHUNG’ ဟုခေါ်၍ ဂျပန်တို့က ‘ချူ’ ‘CHU’ ဟုခေါ်သည်။ တရုတ်တို့ ယူသည့်အဓိပ္ပါယ်မှာ သစ္စာသည်လူတစ်ယောက်၏ အဆိုးအကောင်းပိုင်း ခြားသိတတ်သည့်စိတ်အပေါ်၌ သစ္စာရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျပန်တို့ကမူအခြေ ခံအားဖြင့် ယင်းအဓိပ္ပါယ်၏သဘောကိုလက်ခံထားသော်လည်း အကျယ်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အားဖြင့်မူကား လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် သူ့အရှင်သခင်အပေါ်၌ ရိုးသား
ဖြောင့်မတ်ခြင်းကိုဆိုလိုသည်ဟု ခံယူသည်။ ယင်း၏ဆိုလိုချက်မှာ မိမိ၏
အရှင်သခင်အား သူ့ကိုယ်သူ့အသက်ကိုပင်စတေး၍ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း
ဖြစ်သည်။

ယင်းယူဆချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရုတ်နိုင်ငံတွင် နောက်လိုက်
များသည် သူတို့အရှင်သခင်အား မိမိတို့အဆိုးအကောင်းသိတတ်သည့်
စိတ်နှင့်မဆန့်ကျင်သော ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှုဖြင့် အမှုထမ်းဆောင်
ရမည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကောက်ယူကြသည်။ ဂျပန်တွင်မူကား နောက်
လိုက်များသည် သူတို့၏အသက်များကို သူတို့၏အရှင်သခင်အား
ပေးအပ်ထားရမည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကောက်ယူကြသည်။ ထို့ကြောင့်
သစ္စာရှိမှုဟူသောသဘောတရားသည် သားသမီးကမိဘအပေါ်ပြုရမည့်
တာဝန်ဝတ္တရားနှင့် ဆက်စပ်နေကြသည်။ မိမိထက်အသက်ကြီးသူများ၊
ဂုဏ်သိက္ခာမြင့်မားသူများ အပေါ်၌ပြုရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့်ဆက်
စပ်ပတ်သက်နေသည်။ ဂျပန်တွင်ခံယူထားသည့် သစ္စာရှိမှုသဘောတရား
မှာအာဏာရှိမှုသွေးသားတော်စပ်မှုနှင့် အသက်အရွယ်စသည်တို့
အပေါ်၌ အခြေခံသည်။ သစ္စာရှိ ခြင်းနှင့် ယုံကြည်မှုဟူသော ကိုယ်ကျင့်
တရားနှစ်ပါး သည် တရုတ်တို့ယူဆသကဲ့သို့ ဒဂီးတစ်ပြား၏ ခေါင်းတစ်
ဖက်၊ ပန်းတစ်ဖက် အနေအထားမျိုး မဟုတ်ပေ။

ယင်းသစ္စာရှိမှုသဘောတရားသည် 'တိုကူဂါဝါခေတ်' 'The
Tokugawa Period' မှစ၍ရှေ့တန်းရောက်လာခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း
နှစ်များတွင်လည်း ယင်းသဘောတရားအား ဂျပန်လူမျိုးတို့က ကျယ်ကျယ်
ပြန့်ပြန့်ကျင့်သုံးလာခဲ့ကြသည်။ ယင်းခေတ်တွင် ဘုရင်ဧကရာဇ်နှင့်
ပတ်သက်သော ကဗျာအများအပြားထွက်ပေါ် ခဲ့ကြသည်။ ဆယ်ရှစ်ရာစု၏
နောက်ပိုင်းနှစ်ဝက်ကာလမှ ကဗျာများကို စုစည်းထားသည့် 'မန်ယိုရှု'
'Manyoshu' ကဗျာ စာအုပ်တွင် ကဗျာဆရာ 'အိုတိုမိုနိုယာကမိုချိ'
'Otomo no Yaka Mochi' စပ်ဆိုထားခဲ့သည့် ကဗျာတစ်ပုဒ်ပါဝင်ခဲ့သည်။

မောင်ထွန်းသူ

ယင်းကဗျာတွင်

‘ပင်လယ်ပြင်မှာ ငါ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ

ရေထဲမှာ နစ်မြုပ်သွားပါစေ. . .

ကုန်းပေါ်မှာ ငါ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ

မြက်ပင်တွေ ဖုံးအုပ်သွားပါစေ. . .

ငါ့အရှင်သခင် ဧကရာဇ်ဘုရင်ရဲ့ဘေးမှာ

သေရမယ်ဆိုရင်. . .

ငါဘယ်တော့မှ ဝမ်းမနည်းဘူး. . .’ ဟု ရေးဖွဲ့ခဲ့ပါသည်။

သစ္စာရှိမှုဟူသော ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ပတ်သက်၍ အရှင်သခင် တစ်ဦးအပေါ်၌ အလုပ်အကျွေးပြုခြင်းဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူပါက အဆိုးအကောင်းသိတတ်သည့် မိမိ၏စိတ်နှင့်မဆန့်ကျင်သော အရာတစ်ခုကိုသစ္စာရှိစွာ လုပ်ပေးရမည်ဟူသော အယူအဆနှင့်ဆန့်ကျင်မှုအပေါ်၌ အလေးအနက်ထားကြပေ။ ယင်းသဘောတရားကြောင့်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ငြိမ်းချမ်းရေးသမားတို့၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ၁၉၄၅-ခုနှစ်အထိ ခွင့်မပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကာလနောက်ပိုင်းတွင်မူ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေထဲ၌ တိုက်ခိုက်ရေးတပ်ဖွဲ့များမဖွဲ့ရဟူသော အချက်ကို ထည့်သွင်းပြဌာန်းခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် ယနေ့အချိန်တိုင်အောင် ‘တစ်သီးပုဂ္ဂလဝါဒ’ 'Individualism' ဖွံ့ဖြိုးမလာ ခြင်းသည် ဤအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရ၏။ ‘လစ်ဘရယ်ဝါဒ’ 'Liberalism' ဖွံ့ဖြိုးမလာခြင်းသည်လည်း ဤအကြောင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်ဖွယ်ရာရှိသည်။ ဂျပန်တို့ သည်သူတို့၏ အုပ်ချုပ်သူများအားနာခံရမည်။ သူတို့မိဘများအား အလုပ်အကျွေးပြုရမည်။ သူတို့၏အကြီးအကဲ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

များအားဂုဏ်ပြုရမည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ အများနှင့်ဆန့်ကျင်သော အလုပ်ကိုသာလုပ်ရမည် စသောခံယူချက်များသည် ယင်းအကြောင်းကြောင့်ပင် တည်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။

သစ္စာရှိမှုဟူသော ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်ပတ်သက်၍ ယင်းကဲ့သို့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူမည်ဆိုပါက သားသမီးကမိဘများအားလုပ်ကျွေးပြုစုရမည်ဟူသော ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်လာနိုင်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ရပါသနည်း။ အုပ်ချုပ်နေသူတစ်ဦး၏အမိန့်များသည် မိဘများ၏ဆန္ဒများနှင့် သို့မဟုတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ လူအများ၏ဆန္ဒနှင့် ဆန့်ကျင်လာနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်၏။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးနိုင်ငံရေးတွေးခေါ်ပညာရှင် ‘ရှိတိုကုတိုင်းရှိ’ (၅၇၃-၆၂၁) ‘Shotoku Taishi (573 - 621) သည် ဧကရာဇ်ဘုရင်က အာဏာရှင်စနစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်ခြင်းကိုတားမြစ်ရမည်ဟု အဆိုပြုခဲ့သည်။ အကယ်၍ တားမြစ်လိုပါက ဧကရာဇ်၏အမိန့်များသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ လူများစု၏ အတွေးအခေါ်အယူအဆများနှင့် ဆန့်ကျင်စေရဟု သူကတင်ပြသည်။ အကယ်၍ ယင်းကဲ့သို့ဖြစ်အောင် လိုက်နာမည်ဆိုပါကလည်း မိဘများ၏ အလိုဆန္ဒများနှင့်ကတော့ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်နေဦးမည်သာဖြစ်၏။

ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ‘တိုင်ရရှိဂဲမိုရီ (၁၁၃၈-၇၉)’ ‘Taira Shigemori (1138- 79)’ က ‘အကယ်၍ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် သစ္စာရှိမှုကိုပြသလိုပါက သားသမီးများလိုက်နာရမည့် ဝတ္တရားကိုမလိုက်နာပဲနေရလိမ့်မည်ဟု ယူဆဖွယ်ရှိသည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် သားသမီးဝတ္တရားကျွေပွန်ခြင်းကို ပြသလိုပါက ကျွန်ုပ်သည် သစ္စာရှိခြင်းဟူသော အကျင့်တရားကို စောင့်ထိန်းရန် ပျက်ကွက်ရပေတော့မည်’ ဟုဆိုခဲ့သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ တရုတ်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒတွင် ‘မေတ္တာတရား’သည် အဓိကကျသော်လည်း ဂျပန်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒတွင်မူ ‘သစ္စာတရား’ သည်အဓိကကျနေသည်။ စာဖတ်သူများအနေဖြင့် ဤစာအုပ်၏

မောင်ထွန်းသူ

နောက်ပိုင်းအခန်းများကိုဆက်ဖတ် သည့်အခါ ယင်းအခန်းများ၌ အသုံးပြုထားသည့် ‘ကွန်ဖျူးရှပ်’ ဟူသော စကားလုံးသည် ဂျပန်ကွန်ဖျူးရှပ် အယူဝါဒကိုဆိုလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိတတ်ရန်လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ ။

(၂)

ဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်းကို လေ့လာမည်ဆိုပါက ပီပီပြင်ပြင်စတင် တွေ့ရသည်မှာ လေးရာစုခေတ်ခန့်ကဖြစ်သည်။ ယင်းအချိန်ကာလ တလျှောက်လုံးတွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်နှင့် သူ့မိသားစုအနွယ်ဝင်များသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏အုပ်ချုပ်သူများအဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်လာခဲ့ကြသည်။ ဘုရင်သည် နိုင်ငံတော်၏ အကြီးမြင့်ဆုံးသောအုပ်ချုပ်သူဖြစ်၏။ သို့သော်လည်းလက်တွေ့တွင်မူကား အုပ်ချုပ်မှုကိစ္စအဝဝသည် ‘အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များ’ ‘Kanpaku’ ‘အနားယူသွားကြသည့် ဧကရာဇ်ဘုရင်ဟောင်းများ’ ‘Hoo’ ‘ရှိုးဂန်း’ ဟုခေါ်သော ‘စစ်ဖက်ဆိုင်ရာအကြီးအကဲများ’ ‘Shoguns’ နှင့် အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်များလက်ထဲ၌သာ ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် အမည်ခံမျှသာဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။

ရံဖန်ရံခါတွင် အငြိမ်းစားယူသွားကြသော ‘ဘုရင်များ၏ကိုယ်စားလှယ်ဝန်ကြီးချုပ်’ ‘Dajo Daijin’ များရှိတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် အငြိမ်းစားယူသွားကြသည့်ဘုရင်များ သို့မဟုတ် ရှိုးဂန်းများကိုယ်တိုင် ပင်လျှင် အမည်ခံရပ်ပြုများ ဖြစ်နေတတ်သည်။ သို့သော်လည်း ယခင်အချိန်ကာလမျိုးမှာပင်လျှင် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဧကရာဇ်ဘုရင်ဟောင်းများ၊ ရှိုးဂန်းများစသည်တို့အား ဘုရင်ဧကရာဇ်ကသာ ခန့်အပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသဖြင့် ဘုရင်ဧကရာဇ်သာလျှင် နိုင်ငံ၏အမြင့်ဆုံးသော အုပ်ချုပ်သူဖြစ်နေသည်။ သူ၏ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ကို သူကသာလျှင်ဦးဆောင်၍ စီမံဖန်တီးလျက်ရှိသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ထိုအချိန်အခါက သမိုင်းကြောင်းကို ဆန်းစစ်လိုက်သည့်အခါ ဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်း၏ ထိုကာလက သုံးပုံနှစ်ပုံမျှသောကာလသည် နှစ်ဦးပြိုင် အစိုးရစံနစ်မျိုး ကျင့်သုံးနေကြသည့် သဘောရှိသည်။ ရံဖန်ရံခါတွင် သုံးဦး ပြိုင်အစိုးရစံနစ်မျိုး တည်ရှိနေတတ်သည်။ ဧကရာဇ်ဘုရင်တစ်ဦးတည်း ကတိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်သော အစိုးရစံနစ်သည် နှစ်အနည်းငယ်မျှသာကြာခဲ့ သည်ကိုတွေ့ရ၏။ ထို့ပြင်လည်း နှစ်ဦးပြိုင်အစိုးရ စံနစ်ကျင့်သုံးသော အချိန်ကာလ၏ ၇၀-ရာနှုန်းတွင် နိုင်ငံရေးအာဏာကို ရှိုးဂန်းများက သို့မဟုတ် စစ်တပ်မှထောက်ခံအားပေးနေ သောဝန်ကြီးချုပ်များ သို့မဟုတ် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အကြီးအကဲများက ချုပ်ကိုင်ထားသည်။

တရုတ်နိုင်ငံနှင့်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက ထိုခေတ်ကတရုတ်နိုင်ငံတွင် အရပ်သား ဗျူရိုကရေစီစနစ် ထွန်းကားနေသည်။ တရုတ်နိုင်ငံသည် အဆမတန်ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည့်နိုင်ငံကြီးဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ဗဟိုအစိုးရတစ်ခုတည်းက ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်နိုင်ဖို့ဆိုသည်မှာ လွယ်ကူသည် မဟုတ်ပေ။ သို့သော်လည်းသမိုင်းတွင် အချိန်ကာလတော်တော်ကြာအထိ ညီညွတ်ခိုင်မာသော ဧကရာဇ်စနစ်၏ အုပ်ချုပ်မှု၏အောက်တွင်ရပ်တည် ခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းတွင် မငြိမ်မသက်မှုအများအပြားရှိခဲ့သည် ကိုကား ဝန်ခံကြရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

ကွန်ဖျူးရှပ်ကိုယ်တိုင် နေထိုင်ခဲ့ရသည့်ဘီစီ ၅၅၃-မှ ၄၇၉- ကာလအတွင်း 'ချောင်မင်းဆက်' 'The Chou Dynasty' ကာလလွတ်ထွက် သွားပြီး နိုင်ငံအတွင်း၌ မြို့စားရွာစားနိုင်ငံငယ် အမြောက်အများပေါ် ထွန်းခဲ့သည်။ ယင်းမြေရှင်ပဒေသရာဇ်စနစ်၏ မြို့ပြနိုင်ငံငယ်များသည် အချင်းချင်းတိုက်ခိုက် လုယက်သတ်ဖြတ်ခြင်းများဖြင့်သာ အချိန်ကုန် လျှက်ရှိခဲ့ကြ၏။ ချောင်မင်းဆက်၏နောက် 'ချင်မင်းဆက်' 'Chin Dynasty' ၏ ပထမမြောက်ဧကရာဇ် ဘုရင်လက်ထက်တွင် တစ်နိုင်ငံလုံး အားသူ့လက်အောက်၌ စုစည်းထားနိုင်ခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းနှစ် ပေါင်း ၂,၁၀၀ အကြားတွင် တစ်ခုတည်းသောနိုင်ငံတော်သည် ဖရိုဖရဲ

မောင်ထွန်းသူ

ဖြစ်ကာ ပြိုကွဲပျက်စီးသွားခဲ့ရပြန်၏။

ယင်းကာလသည် နှစ်ပေါင်း-၅၀၀ ခန့်ကြာမြင့်ခဲ့၍ တရုတ်တစ်နိုင်ငံလုံး အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာဖြစ်ကာ သူတစ်လူငါတစ်မင်းဖြစ်ပေါ်လာသည်။ မြို့စားနယ်စားများ၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်သို့ ရောက်နေခဲ့ရသည်။ ယင်းမင်းဆက်များမှာ ‘ဟန်’ Han Dynasty ‘တန်’ 'T'ang Dynasty' ‘မင်း’ 'Ming Dynasty'နှင့် ချင်မင်းဆက်များဖြစ်၍ ယင်းတို့၏အုပ်ချုပ်ရေးခေတ်သည် နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ကျော်မျှ ကြာခဲ့၏။ ထိုစဉ်ကပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည့် အခြားသောမင်းဆက်များသည် နှစ်ပေါင်း-၃၀ နှင့် ၄၀-နီးပါးမျှ တည်တံ့ခဲ့ကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ရှေးရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအလျောက် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သော အရပ်သားအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဖြစ်သော ဗြူရိုကရေစီ အရာထမ်း၊အမှုထမ်းစံနစ်သည် ပျက်မသွားခဲ့ပေ။ စုစည်းညီညွတ်ခိုင်မာခဲ့ကြသော မင်းဆက်တိုင်းတွင် ယင်းအုပ်ချုပ်ရေးစံနစ်ပင် ထွန်းကားခဲ့ကြလေသည်။

ကွန်ဖျူးရှပ်၏ အကြီးဆုံးသော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု တစ်ခုမှာ ယခင်က မင်းမျိုးမင်းနွယ်ဝင်များကသာ လူတစ်စုပိုင်လုပ်ထားခဲ့သည့် ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ပညာရေးကို ပြည်သူ့အများလက်သို့ရောက်အောင် လုပ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကွန်ဖျူးရှပ်ကွယ်လွန်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် သူ့နောက်လိုက်တပည့်များသည် အယူအဆများကွဲပြားကာ အုပ်စုကွဲ၊ ဂိုဏ်းကွဲများဖြစ်လာကြသည်။ ယင်းတို့အထဲမှ အုပ်စုတစ်စုသည် မြေရှင်ပဒေသရာဇ်နိုင်ငံများအတွင်း၌ ရာထူးများဝင်ယူကြသည်။ အရာရှိအရာခံများအဖြစ် နိုင်ငံရေးလောကတွင် ဆက်စပ်ပတ်သက်လာကြသည်။ ကွန်ဖျူးရှပ်ကိုယ်တိုင်က ‘အကျင့်သီလတရားနှင့်ပြည့်စုံသော အစိုးရ’ 'Vintuous Government' ဟူသောမူတစ်ရပ်ကို ချမှတ်ထားခဲ့ပြီး တရားဥပဒေဖြင့် အုပ်ချုပ်သောစံနစ်ကိုဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ သို့သော်လည်း သူ့နောက်လိုက်များသည် တရားဥပဒေများကိုသာ ပြဌာန်းသည်မဟုတ်။ ယင်းဥပဒေများအတိုင်းဆောင်ရွက်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးစံနစ်ကိုပါ လက်ခံခဲ့ကြသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ယင်းအုပ်စုဝင်များသည် နိုင်ငံရေးသမား ဖြစ်ကြရုံမျှမက အကယ်၍ နိုင်ငံရေးသမားများမဟုတ်သည့်တိုင်အောင် အုပ်ချုပ်နေသူများအားကူညီနေသည့် နိုင်ငံရေးအကြံပေးများ ဖြစ်လာကြသည်။ သူတို့သည် နောက်မျိုးဆက်သစ်များအား သူတို့၏အယူအဆများကို သင်ကြားပို့ချပေးသည့် ဆရာများလည်း ဖြစ်လာကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကွန်ဖျူးရှပ်ကွယ်လွန်ပြီးကာလတလျှောက်လုံး နိုင်ငံငယ်ကလေးများအဖြစ် အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာဖြစ်နေသည့် တရုတ်နိုင်ငံအတွင်း၌ ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒ၏ အခြေခံမူဝါဒများနှင့်ကိုက်ညီအောင် သင်ကြားပေးထားသော အရာရှိများက အုပ်ချုပ်သော အုပ်ချုပ်သည့်စနစ် ပေါ်လာသည်။

သို့သော်လည်း ချင်မင်းဆက် (၂၄၆ - ၂၀၇ဘီစီ) ပေါ်လာသည့် အခါ ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒအားအပြင်းအထန် ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြ၏။ ‘အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံသောအစိုးရ’ ဟူသောမူဝါဒများကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ကြသည်။ ဤမင်းဆက်တွင် ပထမဆုံးတက်လာသည့် ဧကရာဇ်ဘုရင်က ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်များကိုဖတ်ရှုခြင်းနှင့် လက်ဝယ်ထားခြင်းများကို ပိတ်ပင်ခဲ့ရုံမျှမက စာအုပ်များကိုပါ မီးရှို့ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့ကြသည်။ ကွန်ဖျူးရှပ်၏နောက်လိုက်များကိုလည်း အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။

ထို့နောက်သူသည် စည်းမျဉ်းဥပဒေများနှင့် ညွှန်ကြားချက် များစွာကိုထုတ်ပြန်ကာ တိုင်းပြည်ကိုအုပ်ချုပ်သည်။ အကြွင်းမဲ့သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်ဝါဒနှင့် တိုင်းပြည်ကိုအုပ်ချုပ်သည်။ ဗဟိုကချုပ်ကိုင်ထားသော အုပ်ချုပ်ရေးစံနစ်သည် ကျယ်ပြန့်ကြီးမားလာခဲ့သည်။ ဤဘုရင်သည် ယခုတရုတ်နိုင်ငံ၌ အထင်ကရရှိနေဆဲဖြစ်သော မဟာတံတိုင်းကြီးကဲ့သို့သော အဆောက်အအုံများကို ပြည်သူများအား အမိန့်အာဏာဖြင့် အတင်းအဓမ္မစေခိုင်းကာ တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ယင်းတံတိုင်းကြီးမှာ မိုင်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီ၍ ရှည်လျားသောတံတိုင်းကြီးဖြစ်၏။ ဤဘုရင်သည်ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော နန်းတော်ကြီးများနှင့်နန်းဆောင်များကိုလည်း ထိုနည်းဖြင့်

မောင်ထွန်းသူ

တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

ဤဘုရင်သည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ပြင်ပရှိနယ်စပ်ဒေသများသို့ လည်းစစ်တပ်များ မကြာခဏစေလွှတ်ကာ တိုက်ခိုက်စေခဲ့၏။ ဤဘုရင်၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများကြောင့် တနိုင်ငံလုံးတွင် မငြိမ်မသက်မှုများ သည် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖြစ်ပေါ်လာနေခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူ့ကွယ် လွန်သည့်အခါ အထွေထွေမကျေနပ်မှုကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကို အပြင်းအထန်ခံစားခဲ့ရသော လယ်သမားတို့၏ ပုန်ကန်မှုကြီး သည် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ကြီးကျယ်သော မျှော်မှန်းချက်ကြီးများဖြင့် အင်အားကြီးဆုံးသော နိုင်ငံကြီးအဖြစ်တည်ဆောက်မှုသည် အချိန် ကြာကြာမခံခဲ့ပေ။ နှစ်အနည်းငယ်မျှအတွင်း ပြန်လည်တည်ဆောက်၍ မရနိုင်လောက်အောင် ပြိုကွဲပျက်စီးသွားခဲ့ရလေ၏။

ချင်မင်းဆက်နောက်ပိုင်းတွင် တက်လာသည့် ဟန်မင်းဆက် သည် မိမိတို့ရှေ့က ပုဂ္ဂိုလ်များ၏အမှားများကို ကောင်းစွာသိခဲ့ကြသည်။ ဟန်မင်းများသည် ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒကို ပြန်လည်လက်ခံကျင့်သုံးကြသည်။ ပြန်လည်ရှင်သန်အောင် ဖော်ထုတ်ကြသည်။ ကွန်ဖျူးရှပ်တို့ 'အသိပညာ၊ အလိမ္မာဝါဒ' 'Intellectualism' အား လေးစားကြသည်။ အစိုးရဌာနများ တွင် အသိပညာရှင် အတတ်ပညာရှင်များအား စုစည်းသိမ်းသွင်းကြသည်။ ဤလုပ်ရပ်ကြောင့် မင်းမျိုးမင်းနွယ်များနှင့် လူချမ်းသာများအတွက် အခက်အခဲများရှိခဲ့ရ၏။ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ဥပဒေများလိုအပ်သလိုပြဌာန်း ၍ အရာရှိ အရာခံများဦးစီးသော ဗျူရို ကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးနစ်ကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။

ယခင်ကတည်ရှိခဲ့သည့် စနစ်အချို့ကိုလည်း ဖျက်သိမ်းခဲ့ကြ သည်။ ယခင်ခေတ်က ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ကိုမင်းမျိုးမင်း နွယ်များကိုသာ ပေးအပ်ခဲ့၏။ နယ်စားမြို့စားဖြစ်လာကြသူများမှာ လက်ရှိအုပ်ချုပ်နေသော ဘုရင်ဧကရာဇ်နှင့် သွေးသားမကင်းသူများသာ ဖြစ်ကြ၏။ ယင်းစနစ်မှာရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သော

လှပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

တရုတ်မြေရှင်ပဒေသရာဇ်စနစ်၏ အမွေဖြစ်သည်။ ချင်မင်းဆက်သည် ထိုမင်းဆက်ကိုဖျက်သိမ်းပစ်ခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် တော်လှိုင်တော်သလို မည်သူ့မဆိုပြည်နယ် ဘုရင်ခံ ဖြစ်နိုင်လာသည်။ လူတန်းစားအသီးသီးမှ သာမန်လူများသည်လည်း အရာရှိအရာခံဘဝသို့ ရောက်နိုင်၏။ ယင်းတို့အထဲမှဝန်ကြီးချုပ် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဘုရင်ခံစသည်များ ဖြစ်လာနိုင်ရုံမက စစ်တပ်၏ အကြီးအကဲများပင် ဖြစ်လာသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့်လူတော်လှူကောင်း ပညာရှင်များရရှိနိုင်ရေးအတွက် စာမေးပွဲများကျင်းပ၍ ရွေးချယ်ခန့်ထား သည့်စနစ်ပင်လျှင် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့လေသည်။

ထိုစနစ်အရ ဗဟိုအစိုးရသည် နှစ်စဉ်စာမေးပွဲများကျင်းပပြီး နိုင်ငံတော်၏မြို့တော်များသာမက ပြည်နယ်အသီးသီးမှ ပညာရှင်များ ကိုပါရွေးချယ်ခဲ့သည်။ အရည်အချင်းပြည့်မီသူများအဖို့ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန် စွာဖြင့်အရာရှိအရာခံဘဝသို့ ရောက်သည်အထိ ကြိုးစားပိုင်ခွင့်ရခဲ့ကြ သည်။ စာမေးပွဲအောင်မြင်သူများသည် ချက်ခြင်းပင်အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်း ဘဝသို့ရောက်ကြသည်။ များမတ်မျိုးနွယ်ဝင် သားသမီးများသည်လည်း ယင်းအခွင့်အရေးကို အသုံးပြုခွင့်ရကြသည်။ ယခင်ကလို နီးစပ်ရာနှင့် ကပ်ရပ်ပြီးဝင်ခွင့်မရကြတော့သဖြင့် သူတို့ကိုယ်သူတို့အရည်အချင်းပြည့်မီ အောင် အားထုတ်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဤခေတ်ဤကာလတွင် ကွန်ဖျူးရှပ်၏ ဂန္ထဝင်စာပေများအား သင်အံ့လေ့လာကျက်မှတ်မှုများ သည်များပြားကျယ်ပြန့်လာသည်။

ဤခေတ်တွင် အလယ်အလတ်တန်းစားနှင့် အငယ်တန်းစား မြေပိုင်ရှင်များ၏သားများသည်ပင်လျှင် ဤစာမေးပွဲစနစ်ကြောင့် မိမိတို့ ကိုယ်မိမိ အရာရှိဘဝသို့ရောက်အောင် ကြိုးစားပိုင်ခွင့်ရလာခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့်တရုတ်တို့၏ ဧကရာဇ်နိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သည် ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒ သဘောတရားများအပေါ်အခြေခံသည့် ဥပဒေများနှင့် နိုင်ငံရေးစနစ်များပြဋ္ဌာန်းကာတည်တံ့ခိုင်မြဲလာခဲ့သည်။ ယင်းစနစ်အောက်

မောင်ထွန်းသူ

တွင်စာမေးပွဲဖြင့် အရာရှိရွေးချယ်သော ဗျူရိုကရေစီစနစ်နှင့် အရပ်ဖက် မှစစ်တပ်ကို ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းထားသော စနစ်တို့သည်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်ကာလမှာပင် ဂျပန်နိုင်ငံသည်တရုတ်နိုင်ငံနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိ လာခဲ့သည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၏ မင်းဆက်များပြိုပျက်ခြင်းမှာ တောင်သူလယ် သမားများ၊ မိန်းမဆိုးခေါ်သင်းကွပ်ခံရသူများနှင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏မြောက် ပိုင်းနယ်ခြားဒေသများ၌ နေထိုင်လျက်ရှိကြသည့် လူများကြောင့်ဖြစ် သည်ကိုအများဆုံးတွေ့ရ၏။ ယင်းလူတန်းစားသုံးရပ်ထဲမှ တစ်ခါတရံတွင် လူတန်းစားတစ်ရပ်ကြောင့်၊ တစ်ခါတရံတွင်လူတန်းစားနှစ်ရပ်ကြောင့်၊ တစ်ခါတရံတွင်မူသုံးရပ်စလုံးကြောင့် မင်းဆက်ခေတ်ပျက်သုဉ်းရသည်ကို တွေ့ရသည်။

မင်းဆက်ပျက်သုဉ်းခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများထဲတွင် တစ်စုံ တစ်ခုသောအကြောင်းကြောင့် မင်းဆက်ကိုလက်ခံရမည့်ဘုရင် ငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်နှင့် သေဆုံးသွားခြင်းသည်လည်း အချက်တစ်ချက်ဖြစ်သည်။ တရုတ်ဧကရာဇ်ဘုရင်များသည် အလွန်စည်းစိမ်ခံကြသူများဖြစ်ကြသည့် အားလျော်စွာ ကာမကျူးခြင်းနှင့် ဘိန်းရှုခြင်းစသော အလုပ်များတွင်မွေ့ လျော်ကြသူများဖြစ်၏။ တရုတ်မင်းဆက်များတွင် အကျင့်စရိုက်ပျက်ပြား သူအရေအတွက်သည်များပြားလှ၏။ ဤအတွက်ကြောင့်လည်းငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်နှင့် သေဆုံးကြရသောဘုရင် အရေအတွက်သည်များပြားရ ခြင်းဖြစ်သည်။

တရုတ်ဘုရင်များသည် မယားအများအပြားယူခြင်း၌ မွေ့လျော် သူများ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း နန်းတွင်းရေးပြဿနာများသည် စဉ် ဆက်မပြတ် ရှုပ်ထွေးနေတတ်သည်။ ယင်းအရှုပ်တော်ပုံများကြားမှ မိန်းမ ဆိုးခေါ်သင်းကွပ်တို့၏ ဩဇာအာဏာသည်မမျှော်လင့်ပဲကြီးထွားလာကာ နန်းတွင်းရေးရာများတွင် ဝင်ရောက်ခြယ်လှယ်လာတတ်ကြသည်။ ယင်းတို့ ၏မသိနားမလည်ပဲ ဝင်ရောက်ခြယ်လှယ်မှုများကြောင့် မင်းဆက်များ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ပျက်သုဉ်းရသည်လည်းရှိ၏။

ဘုရင်များ၏ စည်းစိမ်ခံမှုများနှင့် ထင်ရာမြင်ရာလုပ်မှုများကြောင့် နန်းတွင်း၌ အကျင့်စရိုက်ပျက်ပြားခြင်းများနှင့် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူခြင်း များသည်ထိန်းချုပ်၍ မရနိုင်လောက်အောင်ကြီးထွားများပြားလာလေ့ရှိ သည်။ အစိုးရမင်းမှုထမ်းများကလည်း အခွန်အတုတ်များကို အဆမတန် ကြီးလေးစွာထောက်ခံကြသည်။ အခွန်အခများများစွာပေးဆောင်နေကြ ရသောလယ်သမားများ၏ ပုန်ကန်ထကြွမှုများသည် နေရာအနှံ့အပြား တွင်ပေါ်ပေါက်လာလေ့ရှိသည်။ ယင်းမငြိမ်သက်မှုများကြောင့် တရုတ်လူ မျိုးမဟုတ်သောလူများသည် တရုတ်တို့၏မဟာတံတိုင်းကြီးကိုကျော် ဖြတ်ကာ နိုင်ငံတွင်းသို့ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်လာကြသည်။

ထိုအခါစစ်တပ်များစေလွှတ်ပြီး တိုက်ခိုက်မောင်းထုတ်ကြရသည်။ ရန်သူများအားတိုက်ခိုက်ရေးအတွက် ကုန်ကျသည့်စစ်စရိတ်ငွေမှာအဆမတန်များပြားလှသည်ဖြစ်ရာ အခွန်အတုတ်များကိုတိုးသည်ထက်တိုး၍ ကောက်ခံကြပြန်၏။ ထိုအခါတောင်သူလယ်သမားကြား၌ မကျေနပ်မှုများသည် တိုးသည်ထက်တိုးလာကြသည်။ တရုတ်နိုင်ငံလို စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားသောနိုင်ငံမျိုးတွင် တောင်သူလယ်သမားတို့၏ ထောက်ခံမှုကိုမရသော အုပ်ချုပ်သူများကျဆုံးရသည်မှာ မရှောင်လွှဲသာသည့်ပြဿနာဖြစ်ပေသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၏ မင်းဆက်အားလုံးပျက်သုဉ်းခဲ့ ကြရသည်မှာ တောင်သူလယ်သမားများ၏ အရေးကိုပြေလည်အောင် မကိုင်တွယ်နိုင်၍ ဖြစ်သည်။ မင်းဆက်တိုင်းသည် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် အကျိုးသက်ရောက်စေမည့် မူဝါဒများကိုမချမှတ်နိုင်ခဲ့ကြပေ။ သင့်တော်သည့်အရေးယူဆောင်ရွက်မှုမျိုးကိုလည်း လုပ်နိုင်စွမ်းမရှိကြပေ။ တချို့မင်းဆက်များတွင် ဤပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ကြသော်လည်း ထိထိရောက်ရောက်လုပ်ဆောင်ချက်ဟူ၍ ကား မရှိသလောက်ရှားပါးလှပေသည်။

မောင်ထွန်းသူ

ဤသို့ဖြင့်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာမူဝါဒ၏ ချို့ယွင်းချက်အားနည်းမှုများကြောင့် တောင်သူလယ်သမားတို့ကြားတွင် မကျေနပ်မှုများအမြဲတစေရှိနေပြီး အံ့ကြွမှုများနှင့်ပုန်ကန်တိုက်ခိုက်မှုများသည် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ယင်းပြဿနာကိုအကြောင်းပြု၍ လက်ရှိအုပ်စိုးနေသော မင်းဆက်သည်ပြိုကွဲပျက်ဆီးခြင်းဖြင့်သာ အဆုံးသတ်ရသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မင်းမကောင်းသည်နှင့်အမျှ ပညာတတ်အရာရှိအရာခံများကလည်း အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားလာကြသည်ဖြစ်ရာ လုပ်ပေးသင့်လုပ်ပေးထိုက်သည့် ကိစ္စဟူသမျှကိုဥပက္ခာပြုထားကြသည်ကများ၏။ နောက်ဆုံးပုန်ကန်မှုများ ပေါ်လာသည့်အခါမည်သူကမှဝင်၍ မထိန်းနိုင်တော့ပေ။

အကယ်၍ ယင်းမင်းဆက်စနစ်မျိုးနှင့်အုပ်ချုပ်သော တရုတ်နိုင်ငံ၏အခြေအနေနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေး အဆောက်အအုံကိုနှိုင်းယှဉ်ကြည့်မည် ဆိုပါကတူညီချက်များနှင့် မတူညီချက်များကိုမြင်တွေ့ကြရသည်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်သည် မင်းဆက်စနစ်ဖြင့်အုပ်ချုပ်သောနိုင်ငံပင်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ မင်းဆက်သည်မပြိုမကွဲမပျက်မစီးပဲ တည်တံ့နေသည်ကများ၏။ ၈၆၇-ခုနှစ်မှ ၁၁၉၂-ခုနှစ်အထိ နှစ်အနည်းငယ်မျှသာ မင်းဆက်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် အားနည်းသွားခဲ့သည်။

ယင်းကာလတွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်အစိုးရ (နန်းတွင်းအစိုးရ) 'The Court' နှင့် ရှိုးဂန်းအစိုးရ (ဘာကူဖူ) 'The Bakufu' တို့သည်အပြိုင်တည်ရှိခဲ့ကြသည်။ နန်းတွင်းအစိုးရဆိုသည်မှာ အရပ်သားအရာထမ်း အမှုထမ်းများကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသော 'အရပ်သားအစိုးရ' 'Civilian Government' ဖြစ်၍ ဘာကူဖူအစိုးရမှာ စစ်သားများကကြီးစိုးကွပ်ကဲသော 'စစ်အုပ်ချုပ်ရေး' 'Military Administration' သို့မဟုတ် 'စစ်အစိုးရ' ဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်၏မိသားစုသို့မဟုတ် ရှိုးဂန်းမိသားစုများထံ၌ တရုတ်ဧကရာဇ်ဘုရင်များကဲ့သို့ မောင်မမိသံအခြေအရံများထားသည့် မိန်းမဆောင်များကိုမပိုင်ဆိုင်ကြပေ။ တရုတ်မင်းဆက်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

များနှင့်နှိုင်းယှဉ်လိုက်သည့်အခါ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ဘုရင်မိသားစုများနှင့်ရိုးဂန်း မိသားစုများသည် အပြစ်ပြောစရာမရှိလောက်အောင် ချိုးခြံချွေတာပြီးနေ ထိုင်ကြရသည်။ ထို့ပြင်လည်း ယင်းတို့တွင်အပျော်မယားများကို ထိန်းသိမ်း ပေးရသည့်သင်းကွပ်ထားသော မိန်းမဆိုးများမရှိချေ။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်မိသားစု ကိုးကွယ်သောဘာသာမှာ ရှင်တိုဘာသာဖြစ်၏။ ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ ဗျူရိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေး သဘောတရားသည် ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒအပေါ်တွင်အခြေခံသည်။ ယင်းအုပ် ချုပ်ရေးစနစ်သည် ‘တိုကူဂါဝါဘာကူဖူ’ တို့ ကျင့်သုံးခဲ့သည့်စနစ်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။ တိုကူဂါဝါခေတ်က ဂျပန်နှင့်တရုတ်တို့၏အခြေအနေကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ တရုတ်နိုင်ငံသည် ‘အရပ်သား ကွန်ဖျူးရှပ် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးသောနိုင်ငံဖြစ်၍ ဂျပန်နိုင်ငံသည် ‘စစ်တပ် ကွန်ဖျူးရှပ်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် ကျင့်သုံးသောနိုင်ငံ’ ဖြစ်သည်ဟုပြောနိုင် သည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၏စနစ်သည် ‘မေတ္တာတရား’ ကို အရေးအကြီးဆုံး သောကိုယ်ကျင့်သီလတရားအဖြစ် သတ်မှတ်အခြေခံသည်။ ယင်းအခြေခံ ချက်နှင့်လျော်ကန်သင့်မြတ်သော အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကိုချမှတ်ဆောင်ရွက် သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသည် ‘သစ္စာတရား’ကို အခြေခံသော ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒကို ကျင့်သုံးသည်ဖြစ်ရာ ရှေးစစ်သည်တော်တို့၏ စည်းကမ်းစနစ်များနှင့် မကင်းသော အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်မျိုး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ မိမိ၏အရှင်သခင် အတွက် အသက်ပင်စွန့်၍သစ္စာစောင့်သိရမည်ဟူသော အယူအဆဖြင့် အုပ်ချုပ်သည့် စနစ်မျိုးဖြစ်လာခဲ့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရမည်ဆို ပါက ရှေးဟောင်းဂျပန်စစ်သည်တို့၏ အခြေခံမူဖြစ်သောသစ္စာရှိမှုသည် အဓိကျသော အခြေခံတစ်ခုဖြစ်နေသည်။ နှစ်နိုင်ငံစလုံးသည်ကိုယ့်နည်း ကိုယ့်ဟန်ဖြင့်လက်ခံထားသည့် သဘောတရားများနှင့် ကိုက်ညီသော အုပ် ချုပ်ရေးစနစ်များကိုသာ ချမှတ်အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။

မောင်ထွန်းသူ

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ တိုက်ရိုက်ဝါဒေတ်က စစ်သည်တော်များသည် သူတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာတာဝန် (ဧကရာဇ်ဘုရင်အားသစ္စာစောင့်သိခြင်း) နှင့်လက်ရှိအုပ်ချုပ်နေသော နှစ်ဦးပြိုင်အစိုးရစနစ်အတိုင်း ကျင့်သုံးရေးအတွက် ဤသို့သောဆင်ခြင်တုံတရားဖြင့် ကျင့်ကြံလုပ်ကိုင်ကြသည်။ သူတို့သည် ‘သစ္စာစောင့်သိခြင်း’ ဟူသော စကားကိုမျိုးရိုးစဉ်ဆက် နားလည်လက်ခံခဲ့ကြသည့်အတိုင်း နားလည်လက်ခံကြသည်။ သာမန်စစ်သည်နှင့်ပြည်သူတို့သည် မိမိတို့၏ ‘ဒိုင်မို’ 'Daimyo' (မိမိနှင့်အနီးကပ်ဆုံးသော မိမိ၏အထက်အရာရှိ အရှင်သခင်) အားသစ္စာရှိကြရမည်။ ‘ဒိုင်မို’ တစ်ဦးချင်းစီက မိမိတို့အထက်မှ ရှိုးဂန်းအပေါ် သစ္စာစောင့်သိရမည်။ ရှိုးဂန်းများကလည်း ဧကရာဇ်ဘုရင်အပေါ် သစ္စာရှိရမည်။ စသည့်အခြေခံနားလည်မှုအတိုင်း လက်ခံကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ကြသည်။

အဆင့်ဆင့် သတ်မှတ်ခွဲခြားထားသော အဖွဲ့အစည်းများ၏ သစ္စာစောင့်သိမှုများသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်အပေါ် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ သစ္စာစောင့်မှုသည် တိုက်ရိုက်(သို့မဟုတ်)သွယ်ဝိုက်၍ ဖြစ်ထွန်းလာရသည်။ သစ္စာရှိမှုစနစ်ကို ယင်းကဲ့သို့အဆင့်ဆင့်သတ်မှတ်ခွဲခြားထားသော လူတန်းစားအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက လိုက်နာနေသမျှကာလပတ်လုံး နှစ်ဦးပြိုင်အစိုးရစနစ်တွင်ဖြစ်စေ၊ မြေရှင်ပဒေသရာဇ်တွင်ဖြစ်စေ လူ့ကျင့်ဝတ်တရားဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခများသည် ပေါ်ပေါက်လာစရာ အကြောင်းမရှိပေ။

သို့သော်လည်း ရံဖန်ရံခါတွင် ‘ဒိုင်မို’ က ရှိုးဂန်းအပေါ်၌ သစ္စာစောင့်သိမှုပျက်ကွက်ခြင်း သို့မဟုတ် ရှိုးဂန်းများက ဧကရာဇ်ဘုရင်အပေါ် သစ္စာစောင့်သိမှုပျက်ကွက်ကာ မလေးမစားလုပ်လာခြင်း စသည်များဖြစ်ပေါ်လာတတ်သည်။ ယင်းသို့ဖြစ်လာသည့်အခါ ပြည်သူတို့အနေဖြင့်ဂျပန်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒထဲ၌ ဘာကြောင့်သစ္စာစောင့်သိမှုက ဤမျှလောက်အထိ အရေးပါနေသနည်းဟု တွေးတောကာအံ့ဩခြင်း ဖြစ်လာကြသည်။ ယင်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သစ္စာစောင့်သိမှုကို ပေးအပ်ရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မည်သူဖြစ်သင့်သနည်း ဟုလည်း မေးခွန်းထုတ်လာကြသည်။

အကယ်၍ ထိုသစ္စာစောင့်သိမှုကို ရသင့်ရထိုက်သူသည် ဧကရာဇ် ဘုရင်ဖြစ်သည်ဆိုပါက ‘မင်းဧရာဇ်၏ ကြည်ညိုမြတ်နိုးချစ်ခင် လေးစားဖွယ် ရာအခြေအနေ’ ကို တောင်းခံကြရမည်ဖြစ်၏။ တစ်ဖက် တွင်လည်း ‘ဘာကူဖူများဖျက်သိမ်းရေး’ ကိုပါ တောင်းဆိုရလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ဘာကူဖူများအတွက် သဘောတရားရေးရာပိုင်းတွင် အခက်အခဲဖြစ်ကာ အကျဉ်းအကြပ်ထဲ ရောက်သွားဖွယ်ရာရှိ၏။ အမှန် အားဖြင့်လည်း တိုကူ ဂါဝါခေတ်၏ နောက်ပိုင်းကာလ အနောက်နိုင်ငံများက ဂျပန်သင်္ဘောဆိပ် များဖွင့်ပေးရန် ဖိအားပေးလာသည့်အခါ ဘာကူဖူတို့ အနေဖြင့် ယင်းပြဿနာရပ်အားမည်ကဲ့သို့ ရှင်းရမည်ကိုမသိပဲဖြစ်ခဲ့ ရဖူး၏။ အချို့သောကိစ္စရပ် များတွင် ဘာကူဖူတို့သည် ဧကရာဇ်ဘုရင် (နန်းတွင်းအစိုးရ) အားအသိ အမှတ်မပြုပဲ အသိပင်မပေးပဲလုပ်လေ့ရှိကြ သော်လည်း အမှားများဖြစ် လာသည့်အခါ အချို့ကိစ္စရပ်များတွင်မူ ဧကရာဇ်ဘုရင်အားသို့မဟုတ် နန်းတွင်းအစိုးရအပေါ် တာဝန်ပုံချလေ့ရှိ သည်။ ထိုသာဓကများကိုတွေ့ မြင်သိရှိရသော ပြည်သူတို့သည် ဘာကူ ဖူတို့ကိုယ်တိုင်ကဂျပန်နိုင်ငံ၏ သဘောတရားအတိုင်း မဆောင်ရွက်ကြ ခြင်းကိုနားလည် သဘောပေါက် လာကြသည်။

တရုတ်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒသည် လူနှင့်စပ်ဆိုင်သည့် အရာများကို အဓိကထားသည့် အယူဝါဒမျိုးဖြစ်၍ ဂျပန်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒသည်အမျိုး သားရေးကိုဦးစားပေးသော အယူဝါဒမျိုးဖြစ်သည်။ ဤခြားနားမှုသည် တရုတ်နိုင်ငံ၏စိတ်ကူးတစ်ခုဖြစ်သော ‘အလယ်ဗဟိုနိုင်ငံ’ အယူအဆကို အကြောင်းပြု၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟုယူဆရ၏။ တရုတ်တို့က သူတို့နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာကြီး၏အလယ်ဗဟို၌ တည်ရှိပြီးယဉ်ကျေးမှုအသီး အပွင့်များထွန်းကားပွင့်ဖူးရာ နိုင်ငံဟုယူဆကြသည်။ ထိုယူဆမှုကြောင့် တရုတ်တို့၏ ‘အလယ်ဗဟိုနိုင်ငံ’ ဟူသောအယူအဆသည် ပေါ်ပေါက်လာ ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မောင်ထွန်းသူ

ဂျပန်နိုင်ငံကတော့ သူ့အခြေအနေသည် အင်အားကြီးမားသောနိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံ၏ ဖိအားအောက်၌ ရောက်နေသည်ဟုယူဆသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူ့နိုင်ငံကာကွယ်ရေးကို များစွာရှေ့တန်းတင်ခဲ့သည်။ သူ့အနေဖြင့် အရှေ့တောင်အာရှ၏ ထောင်ထဲ၌ဆက်လက်ရပ်တည်နိုင်ရန်လိုလားသည်ဆိုပါက စစ်စီချွေတာရမည်။ သတ္တိရှိရမည်ဟု ခံယူခဲ့သည်။

တရုတ်နှင့်ဂျပန်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုကွဲပြားခြားနားခြင်းသည် ငါးရာစုနှင့် ခြောက်ရာစုခန့်ကတည်းက ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုစဉ်ကတည်းက ဂျပန်သည်မိမိတို့နှင့် မနီးမဝေး၌တရုတ်နိုင်ငံကြီးတည်ရှိနေခြင်းကို သတိကြီးစွာထားမိခဲ့သည်။ မိမိတို့တွင်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းမရှိပဲ အရိုင်းအစိုင်းအဆင့်၌သာ ရှိနေသေးသည်ကိုလည်း ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခဲ့မိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မိမိတို့နိုင်ငံရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရေးသည် အလွန်အဓိကကျသော လိုအပ်ချက်ကြီးတစ်ခုဟုယုံကြည်ယူဆခဲ့ကြသည်။ အမျိုးသားလုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးသည် ဂျပန်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒတွင် မရှိမဖြစ်သောလိုအပ်ချက်ဟု လက်ခံခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်ကာလမှစ၍ ဂျပန်သည်မိမိတို့နိုင်ငံနှင့် အခြားနိုင်ငံများကြား၌ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် တည်ရှိနေသည်ကို သတိထားမိလာသည်။ အနောက်နိုင်ငံများနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်ချိန်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် ခြောက်ရာစုနှစ်ကတည်းက သတိထားမိလာခဲ့သော ထိုအသိကို များစွာအလေးအနက် ပြုနေကြပြီဖြစ်၏။

အောက်ကျအားငယ်စိတ်ဟုဆိုရမည့် ယင်းခံစားမှုများကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် တိုကူဂါဝါ ဘာကူဖူ 'The Tokugawa Bakufu' ခေတ်တွင် 'အထီးကျန်နေရေးမူဝါဒတစ်ရပ်' 'A Policy of Seclusion' ကိုချမှတ်ခဲ့သည်။ အမျိုးသားရေးဝါဒနှင့် အမျိုးသားရေးစိတ်ဓါတ်တို့သည် အပြင်းအထန်တက်ကြွလာခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း တိုကူဂါဝါ ခေတ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင်ဂျပန်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာကြီး၏ပြောင်းလဲမှုအရပ်ရပ်ကို ကြည့်၍မိမိတို့

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ချမှတ်ထားသည့် အထီးကျန်နေရေးကို ဆက်လက်ကျင့်သုံး၍ မဖြစ်နိုင်တော့ကြောင်း နားလည်လာသည်။ ထိုအသိဝင်ချိန်မှစ၍ ဂျပန်ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဂျပန်ပြည်သူတို့သည် သူတို့၏လမ်းကြောင်းကိုပြောင်းလဲပစ်ကြသည်။ သေးသိမ်သောစိတ်နေစိတ်ထားနှင့် ကျဉ်းမြောင်းသော အမြင်များကို စွန့်ပစ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့တွင်ရှိရှိသမျှ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ခွန်အားများကို အနောက်တိုင်းစက်မှုလက်မှုနည်းပညာ ရယူရေးအပေါ်၌ ပြင်းထန်စွာ အာရုံစူးစိုက်ခဲ့ကြသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဗျူရိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေး စနစ်တွင်တရုတ်ရှေးဟောင်းစာပေများနှင့် ကဗျာဖွဲ့ဆိုခြင်းအတတ်ပညာများ၌ ကျွမ်းကျင်သည့်ပညာရှင်များလွှမ်းမိုးနေချိန်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏အရာရှိ အရာခံများနှင့် ပညာရှင်တို့သည် လက်နက်ထုတ်လုပ်ရေးအပေါ်၌ စိတ်ဝင်စားနေကြသည်။ အနောက်တိုင်း၌ ထွန်းကားနေသည့် သိပ္ပံပညာနှင့်စက်မှုလက်မှုနည်းပညာများအပေါ်၌ စိတ်ဝင်စားနေကြသည်။

နှစ်နိုင်ငံစလုံးသည် ကွန်ဖျူးရှပ်အပေါ်၌ အခြေခံခဲ့သည့်ကားမှန်၏။ သို့သော်လည်း တရုတ်တို့သည်ခေတ်နှင့်အမှီလိုက်ရန် ထထကြွကြွမရှိ။ ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲသည့် အမြင်များကိုလက်ခံကာ အနောက်နိုင်ငံမှ သိပ္ပံပညာများကို အပြင်းအထန်ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ တို့ကူဂါဝါ ဘာကူဖူ ခေတ်မှနေ၍ 'မေဂျီတော်လှန်ရေး' 'Meiji Revolution' ခေတ်မတိုင်မီ ဧကရာဇ်နိုင်ငံတော် အစိုးရခေတ်အထိ နိုင်ငံ့တာဝန်ကိုထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသော အရာရှိအရာခံများနှင့် ပညာရှင်များသည်အနောက်တိုင်းသိပ္ပံပညာများနှင့် စက်မှုလက်မှုနည်းပညာများ ရရှိရေးလုပ်ငန်းများအပေါ်၌ သာ အလွန်ထက်သန်ပြင်းပြသည့် စိတ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

အနောက်တိုင်းအရင်းရှင်ဝါဒသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ လွတ်လပ်မှုကိုများစွာ အလေးထားနေသော်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံတွင်မူကား အတင်းအဓမ္မစေခိုင်း၍ လျှောက်ရမည့်လမ်းခရီးကို အစပြုလာခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံနှင့်အနောက်နိုင်ငံများကြား၌ တည်ရှိနေသည့်သိပ္ပံပညာနှင့်

မောင်ထွန်းသူ

စက်မှုလက်မှုဆိုင်ရာကွဲပြားခြားနားမှုများ ကိုနည်းပါးသွားစေရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့သည်။ ဤခရီးရှည်ကြီးကို လျှောက်ရာ၌လူတစ်ဦးချင်း စီသည် မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ကို အဆုံးခံသင့်လျှင်အဆုံးခံရ၏။ အကယ်၍ လိုအပ်ပါက အသက်ကိုပင်စွန့်လွှတ်ရမည်ဟု ခံယူစေခဲ့၏။ ဤသည်မှာသူ၏သစ္စာစောင့်သိမှုနှင့် သူ၏ကိုယ်ကျင့်တရားဟု သတ်မှတ် ခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ယင်းရှု ထောင့်မှနေ၍ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မည်ဆိုပါက ဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်းတွင် ထူးခြားသော အချိန်ကာလနှစ်ခုကို တွေ့မြင်ကြရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ပထမအချိန်ကာလမှာ ခြောက်ရာစုအကုန်မှ ခုနှစ်ရာစုအလယ်ခန့်အထိ အချိန်ကာလဖြစ်သည်။ ယင်းအချိန်ကာလတွင် ဂျပန်သည်မိမိအပေါ်၌ ဖိအားပေးလာသည့် တရုတ်အင်ပါယာ၏အရှိန်အဝါကို သတိထားမိလာခဲ့ သည်။

ဒုတိယအချိန်ကာလမှာ တိုကူဂါဝါဘာကူဖူခေတ်၏ နောက်ဆုံး နှစ်များအတွင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကာလတွင်ဂျပန်နိုင်ငံသည် အနောက် နိုင်ငံများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုနှင့် အင်အားကြီးမားလာမှုကို သတိထားမိ လာခဲ့သည်။ ယင်းအချိန်ကာလများတွင် ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် ‘တိုင်ကာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ’ နှင့် ‘မေဂျီတော်လှန်ရေး’ တို့အတွက်ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုအများအပြားကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်ကသူတို့ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ သည့် ပြဿနာများကိုအောင်မြင်စွာ ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းနှစ်ခု အနက် တိုင်ကာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများအကြောင်းကို အခန်း-(၁)တွင် တွေ့ရမည်ဖြစ်ပြီး မေဂျီတော်လှန်ရေးကိုအခန်း (၂) ၌ တွေ့ကြရမည်ဖြစ် သည်။ ယင်းအခန်းနှစ်ခန်းသည် ဂျပန်အရင်းရှင်ဝါဒအကြောင်း ဆွေးနွေး ဝေဖန်ထားသည့် အခန်း(၃) နှင့် (၅) တို့၏ပဏာမအခန်းများ ဖြစ်ပါသည်။

မေဂျီတော်လှန်ရေးခေတ်မှစ၍ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည့် ဂျပန်တို့၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဖြစ်စဉ်ကို သုံးပုံခွဲနိုင်သည်။ အခန်း(၃)သည်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မေဂျီအစိုးရ၏ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားမှုဖြင့် ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်ထူးထူးခြားခြား တိုးတက်လာမှုကို ဖော်ပြသည်။ အချိန်ကာလအားဖြင့် မေဂျီတော်လှန်ရေး အစပြုကာလမှ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးဆုံးသွားချိန်အထိဖြစ်သည်။ မေဂျီ ခေတ်တွင် မသင်မနေမရ ပညာရေးစနစ်သည် တိုက်ရိုက်ခေတ်ကထက် ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်။

ရှေးခေတ်ဂျပန်နိုင်ငံ၌ အလွန်အရေးပါအရာရောက်ခဲ့သည့် ‘ဆာမူရိုင်း’ ခေါ် စစ်သူရဲကောင်းလူတန်းစားသည် ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒကိုပိုမို သိရှိထောက်ခံလာကြသည်။ ယင်းတို့၏ထောက်ခံမှုသည် တိုးတက်သည် ထက်တိုးတက်လာသည်။ ဤသို့ဖြင့် ယခင်ကအစိုးရအဖွဲ့နှင့်အရေးပါ အရာရောက်သည့်လူတစ်စု၏ ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒ၏သဘောတရားသည် ဂျပန်တစ်မျိုးသားလုံး၏ သဘောတရားအဖြစ်သို့ ရောက်လာခဲ့လေသည်။

ဂျပန်တို့၏လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အဆင့်မြင့်မြင့်ပညာတတ် မြောက်ရေးသည် လူတိုင်းအတွက်အရေးကြီးသော အရာတစ်ခုဖြစ်လာ သည်။ အကယ်၍တိုင်းပြည်ကို အခြားနိုင်ငံများနည်းတူ (အထူးသဖြင့် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများ နည်းတူ) အမှန်တကယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လိုသည်ဆိုပါက မိမိလူမျိုးများအတွင်း၌ မြင့်မားသောပညာရရှိရေးသည် အဓိကဟူသောအချက်ကို ဂျပန်အစိုးရများက သဘောပေါက်လက်ခံလာ ကြသည်အထိကျင့်သုံးလာခဲ့သော ဇာတ်ခွဲခြားမှုစနစ်သည်လည်း ဆိတ်သုဉ်းပျောက်ကွယ်သွားသည်။

မေဂျီခေတ်တွင် အခြေတကျတည်ရှိလာခဲ့သည့် အရှင်းရှင်ဝါဒ အပေါ်၌ ဂျပန်တို့မြင်ပုံသည် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများ၏ အမြင်နှင့်မတူ၊ အနောက်တိုင်းအရင်းရှင်ဝါဒသည် လူတန်းစားအမြင်ရှိသည်။ အရင်းရှင် များနှင့်အလုပ်သမားများ၏ ကွဲပြားခြားနားမှုအမြင်ဖြစ်သည်။ မေဂျီ အစိုးရသည် ဇာတ်ခွဲခြားမှုစနစ်ကိုအောင်မြင်စွာ ဖျက်သိမ်းပစ်နိုင်ခဲ့၏။ သူတို့အနေဖြင့် ပထမဆုံး ခေတ်မှီပညာရေးစနစ်ကို တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ အစိုးရဌာနများတွင် တက္ကသိုလ်မှဘွဲ့ရလူငယ်များအား အလုပ်ခန့်ထား

မောင်ထွန်းသူ

သည်။ မိသားစု၏နောက်ခံသမိုင်းကို ရှေ့တန်းတင်ခြင်းမပြု၊ အရည်အချင်းရှိလျှင် မည့်သည့်မိသားစုကပဲမွေး-မွေး အလုပ်ဌာနများ၌ခန့်ထားသည်။ ယနေ့ခေတ်ဂျပန်သည် အခြေခံဥပဒေနှင့်အုပ်ချုပ်သော ဘုရင့်အစိုးရ၏ အံ့ဩချီးကျူးဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ပြည့်ဝသည့်အရည်အချင်းများကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရသည်။ အရည်အချင်းပြည့်ဝသော ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည့် စီးပွားရေးအခြေအနေကိုလည်း တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။

ဤစာအုပ်၏ အခန်း(၄)သည် စစ်အတွင်းကာလအခြေအနေများကို ဖော်ပြ၍ အခန်း (၅) သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသွားခဲ့သည့် ၁၉၄၅-ခုနှစ် နောက်ပိုင်းနှစ်များအတွင်း ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်များကို ဖော်ပြသည်။ စစ်အတွင်းကာလတွင် လင်္ကာဂိုဏ်းနှင့်စစ်တပ်က ကြီးစိုးခဲ့သည်။ ယင်းတို့၏ကြီးစိုးမှုသည် 'ပါးလ်ဟားဘား' 'Pearl Harbour' ဟု လူသိများခဲ့ သည့် 'ပုလဲဆိပ်ကမ်း' အားအသေခံ တိုက်ခိုက်သည့် တိုက်ပွဲပေါ်ပေါက် စေခဲ့၏။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် ဂျပန်သည် အမေရိကန် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်အောက်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း မူလကကျင့်သုံးခဲ့သည့်သဘောတရားမှာ ပျောက်မသွားပဲ ယနေ့အချိန်အထိ တည်တံ့လျက်ပင်ရှိသည်။ ရှေးရိုးစဉ်လာအတိုင်း လိုက်နာခဲ့သော အယူအဆများ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ရှင်တိုဝါဒတို့၏ထွန်းကားနေခဲ့သော ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒ (ဂျပန်နည်း ဂျပန်ဟန်ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒ) သည် ဆက်လက်တည်တံ့ခိုင်မြဲလျက်ပင်ရှိသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်အရင်းရှင်စနစ်သည် ယနေ့ခေတ်အထိ အမျိုးသားရေးဆန်သော၊ ပြည်သူ့အကျိုးကိုကာကွယ်သော၊ ပုဂ္ဂလိကဝါဒဆန်ခြင်းကို ဆန့်ကျင်သောစနစ်အဖြစ် ရပ်တည်နေခဲ့သည်မှာ အဆန်းမဟုတ်တော့ပေ။ ဂျပန်တို့၏သမိုင်းတွင် အဆိုးဆုံးကာလမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးထဲ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည့်ကာလနှင့် နိုင်ငံတွင်နယ်ချဲ့ဖက်ဆစ်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

စနစ်ကြီးစိုးလွှမ်းမိုး နေသည့်ကာလများဖြစ်သည်။ ယင်းကာလများတွင် ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် အကျိုးစီးပွားများစွာပျက်စီးခဲ့ရ၏။ စစ်ကြီးပြီးဆုံးသွားပြီးနောက်ကာလတစ်လျှောက်လုံး ဂျပန်နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးအခြေအနေသည် များစွာတိုးတက်လာခဲ့သည်။ သို့တစေလည်း ပုဂ္ဂလိကဝါဒနှင့် လစ်ဘရယ်ဝါဒတို့သည် ယခုအချိန်အထိဂျပန်တို့နှင့် အလှမ်းဝေးနေဆဲဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးပြောရမည့် အချက်တစ်ချက်မှာ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သော တော်လှန်မှုဟူ၍ လုံးဝမပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍တစ်မျိုးသားလုံးနှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသော အရေးအခင်းကြီးများ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခါ သူတို့သည်ရှင်တို့ဘာသာ၏သဘောတရားများကို ကျင့်သုံးကာဆောင်ရွက်လေ့ရှိကြသည်။ သူတို့နိုင်ငံ၏နိုင်ငံ ရေးခေတ်တစ်ခေတ်တွင် ပြင်းထန်ကြီးမားသောအပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်လာပါကလည်း ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒမှာ သဘောတရားများကိုအလေးအနက်ထား၍ ကျင့်သုံးနေထိုင်ကြသည်။

ယင်းကဲ့သို့ နေထိုင်လုပ်ကိုင်ခြင်းအားဖြင့်သူတို့သည် သူတို့နိုင်ငံရင်ဆိုင်နေရသည့် ပြဿနာများကို သဘောတရားရေးဆိုင်ရာအင်အားများသုံး၍ဖြေရှင်းကြသည်။ အမှန်စစ်စစ်တွင်လည်း လိုအပ်သလိုပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ရသော သူတို့၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို များစွာအထောက်အကူပြုလျှက်ရှိသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများသည် ဘာသာအယူဝါဒတစ်ခုတည်းက အထောက်အကူပြု၍တိုးတက်လာခြင်းမဟုတ်ပေ။ ။

(၁)

**တိုင်ကာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခေတ်နှင့်
နောက်ပိုင်းကာလ**

(၁)

မေဂျီတော်လှန်ရေး (၁၈၆၇-၆၈) ပေါ်ပေါက်လာချိန်အထိ နိုင်ငံ၏ သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် ဂျပန်သည်တရုတ်ယဉ်ကျေးမှု၏ သြဇာလွှမ်းမိုးမှုအောက်၌ ရှိနေခဲ့သည်။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအားပေးမှု များနှင့် တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်မှုများသည် တရုတ်နိုင်ငံမှတိုက်ရိုက်လာ သည်များလည်းရှိ၍ ကိုးရီးယားနိုင်ငံမှတဆင့် လာသည်များလည်းရှိသည်။

နိုင်ငံရပ်ခြားမှ ဝင်ရောက်လာသောယဉ်ကျေးမှုကို ဂျပန်သည် မျက်ကန်းမျိုးချစ်ဝါဒဖြင့် ပစ်ပယ်ခြင်းမပြု။ ပစ်ပယ်၍မရမှန်းလည်းသိ၏။ ဝင်လာသမျှယဉ်ကျေးမှုကို ဂျပန်သည် သူ့ရိုးရာအမွေအဖြစ်ရရှိထား သည့်ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှု၊ သူ့နိုင်ငံအတွင်းရှိ အခြေအနေများနှင့်လိုက် လျောညီထွေအောင်ဖြစ်အောင်၊ သင့်တော်အောင် ပြုပြင်သိမ်းသွင်းယူခြင်း အားဖြင့် သူ့ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်လာစေခဲ့သည်။ ဝင်လာသမျှယဉ် ကျေးမှုများကို မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုအဖြစ် ဖန်တီးရယူနိုင်ခဲ့ခြင်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သည် ဂျပန်တို့၏ ထူးခြားကောင်းမွန်သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်သည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုများစွာမြင့်မားစေခဲ့သည်။

သို့တစေလည်း ဂျပန်နှင့်တရုတ်နှစ်နိုင်ငံကြားတွင် ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် ကွာဟချက်ကတော့ ကြီးမားလျှက်ပင်ရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်သည် နိုင်ငံခြား (တရုတ်နိုင်ငံမှ) ဝင်လာသော ယဉ်ကျေးမှုကို လက်ခံသည်။ မိမိတို့နှင့်သင့်တော်လျှင် ဝါးမျိုးပစ်ကြသည်။ မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်သင်ကြားမှု အခြေအနေ၊ မိမိတို့၏အသိပညာဗဟုသုတ အခြေအနေနှင့် မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှု အခြေအနေများနှင့် အဆင်ပြေလျှင် သို့မဟုတ် မိမိတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုကိုပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သွားစေမည်ဆိုလျှင် သင့်လျော်သလို ပြုပြင်ဖန်တီးပေါင်းစပ်ယူသည်။ မိမိတို့ကိုယ်ပိုင် ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်သွားသည် အထိ ပြင်ဆင်၍ လက်ခံရယူသည်။

တစ်ကမ္ဘာလုံးကသိနေကြသည့်အတိုင်း မေဂျီတော်လှန်ရေးပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ယခုတင်ပြခဲ့သည့် ဂျပန်နှင့်တရုတ်တို့ကြား၌ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်မျိုးဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ဂျပန်နှင့် အနောက်နိုင်ငံများကြား၌ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်ပေတည်း။ ဂျပန်သည် သူ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စီးပွားရေးကိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ပြုလုပ်ရာ၌ အနောက်နိုင်ငံများမှ သိပ္ပံပညာနှင့်စက်မှုလက်မှုနည်းပညာများကို အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသေးသိမ်သည့် မျိုးချစ်စိတ်ဝါဒဖြင့်မပစ်ပယ်ပဲ မိမိနိုင်ငံနှင့်မိမိလူမျိုးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဝင်လာသမျှကိုလက်ခံရယူခဲ့သည်။ မဝင်လာလျှင်လည်း လာအောင်သွင်းယူခဲ့သည်။

သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ကြည့်လျှင် ခြောက်ရာစုနှစ်ခန့်အတွင်း၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒနှင့် တာအိုဝါဒတို့သည် တရုတ်နိုင်ငံမှကိုးရီးယားကျွန်းဆွယ်ကို ဖြတ်၍ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်းသို့ တစ်ချိန်တည်းတပြိုင်တည်း လိုလိုဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံအတွင်း၌ ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ မျိုးနွယ်တူအုပ်စုအပြင် အခြားသောမျိုးနွယ်တူအုပ်စု

မောင်ထွန်းသူ

နှစ်စုရှိနေသည်။ ယင်းအုပ်စုနှစ်စု၏ အကြီးအကဲများမှာ ‘မူရာဂျီ’နှင့် ‘အိုမိ’ တို့ဖြစ်ကြ၏။

မူရာဂျီအုပ်စုသည် ရိုးရာစဉ်ဆက်လက်ခံလာခဲ့သည့် အတိုင်း ဧကရာဇ်ဘုရင်မျိုးနွယ်အုပ်စုအား ဘာသာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ အတွက် ကျေးတော်မျိုးကျွန်တော်မျိုးအဖြစ် အမှုထမ်းကြသည်။ ဘာသာနှင့်သာသနာရေးဆိုင်ရာ အခမ်းအနားများအတွက် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ခြင်းလည်းပြုကြသည်။ ယင်းကိစ္စဆိုင်ရာတာဝန်များ ကိုလည်း ဘုရင်ကပေးအပ်သည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးကြရ၏။

အိုမိအုပ်စုသည် မူလက ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ သစ္စာတော်ခံများ မဟုတ်ပေ။ သမိုင်း၏အစောပိုင်းကာလများက အိုမိအုပ်စုသည် သူတို့ ကိုယ်ပိုင်နယ်မြေများနှင့် သီးခြားလွတ်လပ်စွာ နေထိုင်ကြသူများဖြစ်၏။ ဘုရင်၏ ကျေးတော်မျိုးကျွန်တော်မျိုးများလည်းမဟုတ်ကြပေ။ နောက်ပိုင်းတွင်မူ သူတို့သည်ဘုရင့်အုပ်ချုပ်မှုအောက်သို့ ဝင်ရောက်လာ ပြီး သစ္စာတော်ခံလာကြသည်။ ဩဇာအာဏာကြီးမားသော အုပ်စုများ၏ ခေါင်းဆောင်များအား ‘အို-မူရာဂျီ’- ‘O-muraji’ (မဟာမူရာဂျီ- Great Muraji) သို့မဟုတ် ‘အို-အိုမိ’- ‘O-omi’ (မဟာအိုမိ-Great Omi) ဟုခေါ် ကြသည်။ ယင်းအမည်များကို တရုတ်ဘာသာဖြင့် ရေးကြသည့်အခါ ‘ကက်ဘိနက် ဝန်ကြီး’ ဟု (ယနေ့ခေတ်ဂျပန်စကားတွင်) အဓိပ္ပါယ်ရ သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ယင်းအုပ်စုနှစ်ခုစလုံးအား လေးရာစုနှစ်အတွင်း ရောက်သည့်အခါ ဧကရာဇ်ဘုရင်အုပ်စုက လွှမ်းမိုးခဲ့လေသည်။

ထိုအချိန်ကာလက ဂျပန်အားယနေ့ခေတ်ဂျပန်ကဲ့သို့ မြင်၍မရ ပေ။ ထိုစဉ်အခါက အထက်တန်းလွှာ လူတန်းစားလူအများစုကြားတွင် လင်နှင့်မယားသည် အတူတကွမနေပဲ သီးခြားစီခွဲနေကြသည်။ လင်သည် မယားထံသို့ သူလာချင်သည့်အချိန်၌ လာသည့်သဘာဝအတိုင်း လင်ဖြစ် သူသည် မိန်းမအများအပြားယူထားပြီး အလှည့်ကျသွားရောက်နေထိုင် သည်။ မယားကလည်း အပြန်အလှန်သဘောဖြင့် တိတ်တဆိတ်လင် အများအပြားယူထားပြီး အလှည့်ကျလက်ခံသည်။ ယနေ့ရှုထောင့်မှ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကြည့်လျှင် သူတို့၏ဖိုမဆက်ဆံရေးဘဝများသည် များစွာရှုပ်ထွေးလျှက်ရှိသည်ကို တွေ့မြင်ကြရပေလိမ့်မည်။

သားသမီးများကိုမူ သူတို့မိခင်များက မွေးမြူစောင့်ရှောက်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်ဖအေတူမအေကွဲများသည် အလွယ်တကူချစ်ကြ ကြိုက်ကြ၊ လက်ထပ်ကြသည်။ မောင်နှမချင်းလက်ထပ်ယူနေခြင်းသည်ပြစ်မှုတစ်ခုကူးလွန်နေခြင်းဟုမမြင်ကြပေ။ ထိုနည်းတူစွာပင် သူတို့သည်သွေးသားတော်စပ်နေခြင်းကို လုံးဝသတိမပြုပဲ တစ်ယောက် ကိုတစ်ယောက် သတ်ဖြတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဩဇာအာဏာကြီးမားသောအုပ်စုအကြီးအကဲများသည် ခိုင်မာသောသွေးသားတော်စပ်မှုကို ဧကရာဇ်ဘုရင်မိသားစုမျိုးနွယ်များနှင့် ဆက်စပ်တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ ဥပမာသူ့သမီးအား မင်းသားတစ်ပါးနှင့် လက်ဆက်ပေးခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုမင်းသားမှာ အုပ်စုအကြီးအကဲ၏သမီးများထဲမှ တစ်ဦးတည်းသောသမီးနှင့်ပထမမင်းသားတို့ လက်ဆက်ပြီးမွေးဖွားလာသည့် မင်းသားဖြစ်သည်။

ထိုခေတ်အခါက အကြီးဆုံးသားက အိမ်ရှေ့မင်းသားဖြစ်ပြီး ထီးနန်းဆက်ခံရသည့် အစဉ်အလာသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၌မရှိခဲ့ပေ။ အများအားဖြင့်အိမ်ရှေ့မင်းသားကို လက်ရှိဘုရင်၏ ညီအစ်ကိုများထဲမှရွေးချယ်လေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်လည်းအချင်းချင်းတိုက်ခိုက်မှုများသည် ဖြစ်ပေါ်လာလေ့ရှိသည်။ နောက်ပိုင်းတွင်မူ ထိုစနစ်သည်ကွယ်ပျောက်သွားခဲ့ပြီး သားကြီးကဖခင်၏ အရိုက်အရာကိုဆက်ခံသည့် စနစ်တည်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က 'မဟာသချိုင်းဂူခေတ်' -'Great comb Age' ဟု သမိုင်းတွင်အများက အသိအမှတ်ပြုထားသည့် ခေတ်တခေတ် တည်ရှိခဲ့သည်။ မျိုးနွယ်အုပ်စုအကြီးအကဲများသည် သူတို့၏သချိုင်းဂူကြီးများကို အကြီးအကျယ်ဆောက်ကြသည်။ ဧကရာဇ်ဘုရင်တို့၏ သချိုင်းဂူကြီးများမှာ အလွန်အလွန်ကြီးမားလှသည်ဖြစ်ရာ အီဂျစ်နိုင်ငံမှပိရမစ်ကြီးများနှင့်ပင် နှိုင်းယှဉ်ခဲ့ကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ယဉ်ကျေးမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည့် အချိန်ကျမှ ထိုခေတ်သည် ပျက်သုဉ်းသွားရခြင်းဖြစ်သည်။

မောင်ထွန်းသူ

ခြောက်ရာစုနှစ်အတွင်းတွင် တန်ခိုးဩဇာ အလွန်ကြီးမားသော မျိုးမတ်များသည် သူတို့၏နိုင်ငံရေးနှင့်စီးပွားရေးအာဏာများ တိုးတက်ကြီးမားလာခဲ့သည်။ ယင်းတို့အထဲမှ 'ဆိုဂါ'- 'The Soga Clan' နှင့် 'မိုနိုနိုဘီ' 'Mononobe Clan' မျိုးနွယ်ဝင်အုပ်စုသည် ဩဇာအာဏာအကြီးမားဆုံး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခင်ကတည်ရှိခဲ့သော အိုမိအုပ်စုသည်ဝင်ရောက်လာသည့် ယဉ်ကျေးမှုအသစ်အပေါ်၌ ရိုသေလေးစားခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့်ကိုးရီးယားနိုင်ငံမှတစ်ဆင့် ဝင်လာသောဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒအပေါ်တွင် တလေးတစားရှိခဲ့ကြ၏။ သို့သော်လည်း ထိုအုပ်စုနှင့်အပြိုင်ဖြစ်နေသော မူယာဂျိအုပ်စုကမူ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအား ဆန့်ကျင်ကြသည်။ အုပ်စုနှစ်ခုစလုံးသည်ထိုစဉ်ကကိုးရီးယားနိုင်ငံအား ကိုလိုနီအဖြစ်သိမ်းပိုက်ထားပြီး သူတို့၏စီးပွားချမ်းသာနှင့် ဩဇာအာဏာများကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းအုပ်စုနှစ်ခုသည် ထီးနန်းစံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မကြာခဏ အငြင်းပွားကြသည်။ ထီးနန်းကိုဆက်ခံနိုင်ခွင့်ရှိသည့် လူအရေအတွက်မှာ လည်းများပြားလှသည်။ ထီးနန်းကိုဆက်ခံရန် အလားအလာရှိသည့် လူအမြောက်အများမှာ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းကိုခံခဲ့ရသည်။ ယင်းအငြင်းပွားမှုကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဤအုပ်စုနှစ်ခုကြားတွင်ပြည်တွင်းစစ်ကြီးဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ယင်းစစ်ပွဲတွင် မိုနိုနိုဘီအုပ်စုမှ အနိုင်ရရှိခြင်းဖြင့် အမြဲလိုလိုပေါ်ပေါက်နေခဲ့ရသော ရန်ပွဲသည်အဆုံးသတ်သွားခဲ့သည်။

ထို့နောက်ပိုင်းတွင် တိုဂါအုပ်စုက ဧကရာဇ်ဘုရင်အုပ်စုထဲမှ မည်သည့်မင်းသား သို့မဟုတ် မင်းသမီးသည်ထီးနန်းဆက်ခံသင့်သည်ကို ရွေးချယ်ကြသည်။ ယင်းရွေးချယ်မှုသည် တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ဧကရာဇ်ဘုရင် သို့မဟုတ် ဧကရာဇ်ဘုရင်မအဖြစ် ရွေးချယ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က ဧကရာဇ်ဘုရင်မျိုးနွယ်အုပ်စုသည် အင်အားချိနဲ့လျှက်ရှိပြီး ထီးနန်းမှာ လည်းခိုင်မာတည်ငြိမ်မှုမရှိပေ။ နောက်ဆုံးတွင် ၅၉၂-ခုနှစ်တွင်ဆိုဂါအုပ်စုဝင်ဖြစ်သော ယူမာကို-'Umako' ကဧကရာဇ်ဘုရင် ဆူအိုကို-'Suiko' ထီးနန်းဆက်ခံနိုင်ရန်အတွက် ဧကရာဇ်ဘုရင် ဆူရှန်း-'Sushun'အား

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ပစ်ခဲ့ကြသည်။

လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရသည့် ဘုရင်ဆူရှန်းမှာ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့သော ယူမာကို၏ အစ်မမှမွေးဖွားသော သားဖြစ်သည်။ ထီးနန်းတင်ပေးရန်ရည်ရွယ်ထားသည့် မင်းသမီးဆူအိကိုမှာ သူ့ညီမများထဲမှ တစ်ဦး၏ သမီးဖြစ်သည်။ ယင်းညီအစ်မနှစ်ယောက်မှာ ဧကရာဇ်ဘုရင်ကင်မေးအိ-'Kinmei' မယားများဖြစ်ကြသည်။ ယင်းအချက်ကိုကြည့်လျှင် ဧကရာဇ်ဘုရင်မျိုးနွယ် အုပ်စုထဲရှိမင်းသားများနှင့် မင်းသမီးများသည် ညီအကိုဝမ်းကွဲများ သို့မဟုတ်မောင်နှမ ဝမ်းကွဲများဖြစ်ကြပါလျှက် တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦးယုံကြည်စိတ်ချ၍ မရသည်ကိုဖော်ပြနေပေသည်။ အမှန်တော့ ယင်းအစဉ်အလာသည် တရုတ်မင်းဆက်များ၌ အများဆုံးတွေ့ရသော အစဉ်အလာမျိုးဖြစ်သည်။ ဤအစဉ်အလာသည် ဂျပန်မင်းဆက်များ အပေါ်သို့လွှမ်းမိုးလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ကံကောင်းသည့် အချက်တစ်ချက်မှာ တရုတ်နိုင်ငံ၏နန်းတွင်း အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စအဝဝတွင် သင်းကွပ်များခေါ်မိန်းမဆိုးများက ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ဝင်ရောက်ချယ်လှယ်သည့် စနစ်မျိုးဂျပန်နိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်မလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းအလေ့အထသည် ထိုအချိန်ကလည်း ဝင်မလာ နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ရောက်မလာခဲ့ခြင်းမှာ ကံကောင်းခြင်း တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယင်းကဲ့သို့မလိုလားအပ်သည့် အကြောင်းများ ဖြစ်ပွားခဲ့ရသော်လည်း ထိုအချိန်မှစ၍ မိုနိုနိုဘီအုပ်စုသည် ကျဆုံးသွားခဲ့ရပြီး ဆိုကာအုပ်စုသည် ဩဇာအာဏာကြီးမားလာခဲ့သည်။ ယင်းအုပ်စုများ၏အောက်တွင် ယဉ်ကျေးမှုအသစ်သည် သီးပွင့်လာခဲ့လေသည်။

ထိုစဉ်ကဂျပန်၏ အဓိကလိုအပ်ချက်မှာ ဧကရာဇ်ဘုရင် မိသားစု၏ အချုပ်အခြာအာဏာ ခိုင်မာလာစေရန်နှင့် နိုင်ငံရေးအရ ပြည်တွင်းပြည်ပနှစ်နေရာစလုံးနှင့် အဆင်ပြေကိုက်ညီအောင် 'အစိုးရအုပ်ချုပ်မှုယန္တရား' များကို သင့်တော်လိုအပ်သလို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်သည်။ ၃၇၀-ခုနှစ်ခန့်ကတည်းက ဂျပန်သည်ကိုးရီးယားကျွန်းဆွယ်၏

မောင်ထွန်းသူ

တောင်ပိုင်းကို ကိုလိုနီအဖြစ် ပိုင်ဆိုင်ထားခဲ့သည်။ ဂျပန်ပိုင်ယင်းနယ်မြေအား 'မီမာနာ'- 'Mimana' ဟုခေါ်၍ 'ပိတ်ချီနှင့်ဆီလာနယ်' 'Paikche and Silla' များနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည်။ ယင်းနှစ်နယ်သည် 'ကိုဂါးယို' 'Empress Suiko' နှင့်တစ်ဆက်တည်းဖြစ်သည်။

ဂျပန်သည် ယင်းနယ်နှစ်နယ်အပေါ်၌ သြဇာလွှမ်းမိုးလျက်ရှိရာ နှစ်နယ်စလုံးကလည်း ဂျပန်အားသစ္စာခံရသည်။ မီမာနာနယ်များသည် တဖြည်းဖြည်းနှင့် ကိုးရီးယားများနှင့် အပြန်အလှန်အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ကြသည်။ ပိတ်ချီနှင့်ဆီလာနယ်တို့က မီမာနာအား ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သည့် အခါပြန်လှန်ခုခံခြင်းမပြုကြချေ။ ဂျပန်ဧကရာဇ်မင်းဆက်များသည် ဤကိုလိုနီနယ်မြေအား ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် အားထုတ်ခဲ့ကြသော်လည်း အောင်မြင်မှုအနည်းငယ်မျှသာရရှိခဲ့၏။

ထိုကဲ့သို့အားထုတ်နေချိန်နှင့် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဂျပန်နိုင်ငံအတွင်း၌ ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ သြဇာအာဏာသည် ကျဆင်းလျက်ရှိသည်။ မိမိလက်အောက်ခံမျိုးနွယ် အုပ်စုဝင်အကြီးအကဲအပေါ်၌ ထိရောက်စွာ မအုပ်ချုပ်နိုင်ပဲ ဖြစ်နေသည်။ ယင်းတို့ကလည်း ဗဟိုအစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှ လွတ်လပ်သည်ထက် လွတ်လပ်လာနေကြသည်။ သူတို့ပိုင်ဆိုင်ထားသည့် နယ်မြေများအဖြစ် သတ်မှတ်တောင်းဆိုလာကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်သည် ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပနှစ်ခုစလုံးအတွက် ခိုင်မာသောအစိုးရ အဖွဲ့ရရှိရန် ကြိုးပမ်းဖို့လိုအပ်လာသည်။

ဧကရာဇ်ဘုရင်မ ဆူအိုကို- 'Empress Suiko' ၏ ကိုယ်စားအုပ်ချုပ်နေသောမင်းသား 'ရှိုတိုကု တိုင်းရို'- Prince Shotoku Taishi (၅၇၄-၆၂၂) သည် ဧကရာဇ်ဘုရင် အချုပ်အခြာအာဏာ ခိုင်မာလာရေးကို လုပ်ဆောင်လိုသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းကိစ္စချောမောလွယ်ကူရန်မှာ ထိုစဉ်က သြဇာအာဏာကြီးမားလျက် ရှိသော ဆိုဂါအုပ်စုနှင့် ပြေလည်မှုရရှိရန်လိုအပ်နေသည်။ မင်းသားရှိုတိုကုကိုယ်တိုင်မှာ 'ဆိုဂါယိုမာကို' ၏ တူတော်သူ 'ဧကရာဇ်ဘုရင် ယိုမေး'- 'Emperor Yomei' နှင့် သူတူမ 'မင်းသမီး အနာဟိုဘီနို ဟရှိဟိတို'- 'Princess Anahobe no Hashihito'

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

တို့မှ မွေးလာသောသားဖြစ်သည်။

မင်းသားရှိတိုက်တိုင်ရှိသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်အစိုးရအား ခေတ်မှီ အစိုးရဖြစ်လာစေရန် စတင်လုပ်ဆောင်သည်။ သူသည်မိမိနိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ထက် သာလွန်တိုးတက် ကောင်းမွန်နေသော တရုတ်တို့ ၏ ‘အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်တရားရေးစနစ်’ 'Administrative And Judicial System' ကို လက်ခံကျင့်သုံးနေသည့် အစိုးရအဖွဲ့စည်းမှုများကို လေ့လာခဲ့ပြီးသည့်နောက် ၆၀၃-ခုနှစ်တွင် ‘ဦးထုပ်-ဆယ့်နှစ်လုံး အဆင့်ခွဲခြားမှုစနစ်’-'The Twelve Cap Rank System' ကိုတည်ထောင်သည်။ နောက်တစ်နှစ်-၆၀၄-ခုနှစ်တွင် ‘ဆယ့်ခုနှစ်ချက်ဖွဲ့စည်းပုံ ဥပဒေ’ ကိုပြဋ္ဌာန်းအတည်ပြုခဲ့သည်။

အဆင့်ခွဲခြားမှုစနစ်မှာ ဝန်ကြီးများနှင့်အခြားသောအဆင့်မြင့် အရာရှိများအား အဆင့်ဆယ့်နှစ်ဆင့်ခွဲခြားထားသည်။ ရာထူးအဆင့်အနိမ့်အမြင့်ကို သိသာစေရန်အတွက်ဦးထုပ်ပုံစံနှင့် အရောင်ကိုအခြေခံ၍ခွဲခြားထားသည်။ တာဝန်နှင့်သင့်တော်သည့် အရာရှိများခန့်ထားရာ၌လည်းဆွေးနွေးဝင်များအား မျက်နှာကြီးငယ်အလိုက်၍ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ခြင်းမပြုတော့ပဲ အရည်အချင်းအရသာ ခန့်အပ်မည်ဟု အတိအလင်းကြေငြာချက်ထုတ်ခဲ့သည်။

အရည်အချင်းရွေးချယ် ခန့်ထားခြင်းစနစ်သည် ပြည်သူ့ရာထူးခန့်ထားရေးနည်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းကျင့်သုံးသည့်ပုံစံမျိုးဖြစ်၏။ အသစ်တီထွင်လိုက်သော ရာထူးအဆင့်စနစ်နှင့်တွဲဖက် ကျင့်သုံးခဲ့သဖြင့်ယခင်က လုပ်နည်းလုပ်ဟန်ထက် ပို၍မှန်ကန်ကောင်းမွန်လာသည်။ သို့သော်လည်း ‘ရှိတိုက်တိုင်းရှိ’ အနေဖြင့် မိမိလက်ရှိတီထွင်ကျင့်သုံးလိုက်သောစနစ်သစ်၏အခြေခံဖြစ်သော တရုတ်တို့၏နိုင်ငံရေး ဒဿနိကအမြင်နှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်လာမည့်အရေးကိုကြိုတင်၍ သိမြင်သည်။ အထူးသဖြင့်သူ့စနစ်၏ နောက်ဆုံးရည်မှန်းချက်နှင့် ထိပ်တိုက်ဖြစ်လာမည့်အရေးကိုတွေးမိသည်။ သူ့ရည်မှန်းချက်မှာ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်လာအရ ဆက်ခံစိုးစံနေသောဘုရင်စနစ်အောက်၌ စည်းလုံးညီညွတ်ပြီးခိုင်မာတောင့်တင်းသော အစိုးရတည်

မောင်ထွန်းသူ

ထောင်ဖွဲ့စည်းသွားရန်ဖြစ်သည်။

တရုတ်နိုင်ငံတွင် ရှိနေသည့်ယုံကြည်ချက်မှာ ကောင်းကင်ဘုံမှ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် လွှဲအပ်ထားသူသည် ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသည့်ဘုရင်သို့မဟုတ် မင်းဖြစ်ရမည်။ အကယ်၍ ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် ထူးခြားသောဥပဓိရုပ်လည်းမရှိ၊ ထူးခြားမြင့်မြတ်သော အရည်အသွေးလည်းမရှိ။ တိုင်းပြည်ကိုလည်းကောင်း၊ စွာအုပ်ချုပ်နိုင်စွမ်းမရှိပါက ဘုရားသခင်သည် ထိုဂိုဏ်းအားကူညီစောက်ရှောက်ခြင်း ပြုလိမ့်မည်မဟုတ်။ ထိုမျှသာမကသေး ထိုသူအားဖယ်ရှားကာထိုသူနေရာ၌မင်းဆက်သစ်တစ်ဆက် အစားထိုးထူထောင်ပေးလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း တရုတ်တို့၏နိုင်ငံရေးအမြင်နှင့် လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုများအရ မင်းဆိုးမင်းညစ်အား ဖယ်ရှားပစ်ခြင်း၊ ပြောင်းလဲပစ်ခြင်းမပြုပါက ထိုနိုင်ငံရေးစနစ်သည် အောင်မြင်မှုရဖို့မလွယ်၊ မဖြစ်နိုင်၊ အတိတ်ကာလ တစ်ချိန်သောအခါက ဂျပန်နိုင်ငံတွင်ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ပြီး ဆိုးဝါးယုတ်မာသော ဧကရာဇ်ဘုရင် 'ယာယကု' နှင့် 'ဘူရက်ဆုဘုရင်များ' - 'Yayaku and Buretsu' ရှိခဲ့ဖူးသည်။ ထိုဘုရင်များလက်ထက်တွင် နိုင်ငံတွင်း၌တော်လှန်ရေး တစ်ရပ်မပေါက်ဖွားပဲနှင့် တည့်တုံ့ခိုင်မြဲသွားဖို့လွယ်။ ယင်းကဲ့သို့သော တော်လှန်ရေးပုန်ကန်မှုမျိုးမပေါ်ပေါက်သမျှကာလပတ်လုံးတော့ တည်တံ့သွားနိုင်သောအခြေအနေရှိသည်။ သို့သော်လည်း တရုတ်တို့၏ နိုင်ငံရေးစနစ်အောက်တွင်မူကား ယင်းကဲ့သို့သောမင်းဆိုးမင်းညစ်များအား လက်ခံရိုးထုံးစံမရှိချေ။

'ဝါ-ကွန်ယိုးဆိုင်' - 'Wa-Kon Yo-Sai' ဟူသော ဂျပန်စကားသည် 'အနောက်တိုင်းစွမ်းရည်နှင့်ဂျပန်စိတ်ဓာတ်' ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ယင်းစကားသည် မေဂျီတော်လှန်ရေးခေတ် နောက်ပိုင်း ဂျပန်နိုင်ငံတွင်းသို့ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများမှ စက်မှုနည်းပညာများတင်သွင်းလာချိန်တွင် များစွာခေတ်စားလာခဲ့သည့် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ကြွေးကြော်သံတစ်ခုဖြစ်လာသည်။ ထိုနည်းတူစွာပင် ရှိတိုကုတိုင်ရှိသည် တရုတ်တို့တွေးခေါ်မျှော်မြင်ရေးသဘောတရား အခြေခံနှင့်ယင်းတို့၏ လက်တွေ့လုပ်ကိုင်ဆောင်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ရွက်မှုစွမ်းရည်တို့၏ ခြားနားမှုကိုလည်းသတိထားမိသည်ဖြစ်ရာ တရုတ်တို့၏စိတ်ဓါတ် သို့မဟုတ်စိတ်နေသဘောထားတို့သည် ဂျပန်လူမျိုး များနှင့် သင့်. . မသင့်ကိုပါ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခဲ့သည်။

အကယ်၍ တရုတ်တို့ဒဿနိကအမြင်များထဲမှ အချို့သည် မိမိတို့လူမျိုးနှင့်မသင့်တော်ဟုလည်းလည်းကောင်း၊ မလိုလားအပ်ဟုလည်းကောင်းဟုယူဆပါက လုံးဝပယ်ခြင်း သို့မဟုတ် မိမိတို့နှင့်သင့်တော်သည်အထိ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပစ်ခြင်း ပြုလုပ်သည်။ ရှိတိုကုအနေဖြင့် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ ပညာရေးအဆင့်ကို တရုတ်လူမျိုးများ၏ အဆင့်ကိုမီသည်အထိမြှင့်တင်လိုသော ဆန္ဒရှိခဲ့သည်။ ရှိခဲ့သည်အတိုင်းလည်း မိမိလူမျိုး၏ ပညာရေးကို တိုးတက်မြှင့်မားစေခဲ့သည်။ သို့သော်လည်းသူသည်ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အရာရာတိုင်းကို တရုတ်ပုံစံဖြစ်ရမည်ဟူသော အချက်ကိုမူလက်မခံ။ ဂျပန်လူမျိုး၏စိတ်ဓာတ်နှင့် တရုတ်လူမျိုး၏စွမ်းအင်ကို ပေါင်းစပ်ပေးလိုသောဆန္ဒဖြင့်သာ သူ့လူမျိုးအတွက် ပညာရေးကို တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုအချိန်ထိ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်အမျိုးသားရေး၏ စိတ်ဓာတ်သည် ပီပီပြင်ပြင်ခိုင်ခိုင်မာမာ ဖွဲ့စည်းဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမရှိသေး။ ရှိတိုကုတိုင်ရှိအဖို့ ကင်းပတ်အပေါ်မှ ကွက်လပ်များပေါ်တွင်ဆေးရောင်စုံစုတ်ချက်များ တင်ပေးရန်သာရှိ၏။ ကွက်လပ်များမှာလည်းများပြားလှ၏။ သူ့ကိုယ်ပိုင်အရောင်များကို သူ့စိတ်ကူးရသလိုချပေးခဲ့သည်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ပေးခြင်းအားဖြင့် သူသည်ဂျပန်နိုင်ငံတွင်ပထမဦးဆုံး အတွေးအခေါ် ဒဿနိကပညာရှင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

သက်သေအထောက်အထား နည်းပါးသော်လည်း အချို့သော သမိုင်းပညာရှင်များက ရှိတိုကုတိုင်းဒီအား ‘တင်နို’ 'Tenno' ဟုပြည်သူအများက အမည်ပေးထားခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြသည်။ ‘တင်နို’၏အဓိပ္ပာယ်မှာ ‘ကောင်းကင်ဘုံမှ မြတ်သောဧကရာဇ်’ 'Heavenly Emperor' ဖြစ်သည်။ ယင်းအမည်သည် ဂျပန်ဧကရာဇ်များအတွက်ယခင်က ‘အို-ခိုမိ’ 'O-Kimi (Great King)' ဟုအမည်ပေးထားခဲ့သော ဘွဲ့နာမည်နေရာတွင် အစားထိုး

မောင်ထွန်းသူ

ဝင်ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းအမည်နာမပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု အတိုင်း အတာပမာဏသည်ကြီးမားလှသည်။ ဤပြောင်းလဲမှုအရ 'ဧကရာဇ်' ဆိုသည်မှာသာမန်ဘုရင်တစ်ပါး မဟုတ်တော့ပေ။ ထိုဘွဲ့အမည်ပိုင်ဆိုင်သူအားဂျပန်တို့က 'အရ-ဟီတိုဂမိ' 'Ara- hitogami' ဟုခေါ်ကြသည်။ ဘုရားသခင်နှင့်နှိုင်းယှဉ်တင်စား၍ ပေးထားသောအမည်ဖြစ်၍ အဓိပ္ပါယ်မှာ 'ထူးခြားသောနတ်ဘုရား' 'Manifest God' ဟုဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘုရားသခင်နှင့် ဧကရာဇ်တို့ ကြားတွင်ပဋိပက္ခဖြစ်စေမည့် အလားအလာသည်မရှိဟူသောယူဆမှု တစ်ရပ်ဝင်လာသည်။ ထို့ကြောင့်ဧကရာဇ်ဘုရင်အားတော်လှန်ရေးဟူသော လုပ်ရပ်သည်လက်သင့်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိသော လုပ်ရပ်ဟုမြင်လာကြသည်။

ထိုအမြင်ဝင်လာသည့်အခါ ဧကရာဇ်၏ထီးနန်းသည် ကောင်းကင် ဘုံမှဆင်းသက်ရရှိလာသော အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ဟု ယူဆလာကြသည်။ ယင်းအယူအဆကို ခိုင်မာသောအုတ်မြစ်ပေါ်၌ တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည် ဖြစ်ရာဂျပန်ဧကရာဇ် ရှိတို့ကတိုင်းဒီသည် ဂျပန်တို့အားသူတို့ နိုင်ငံထဲ၌ ကျင့်သုံးရမည့် ချွင်းချက်မရှိမှန်ကန်သော နိုင်ငံရေးအသိတစ်ခုအဖြစ် အချက်တစ်ချက်ကို ပေးခဲ့သည်ဟုယူဆဖွယ် ရှိသည်။ ယင်းအယူအဆမှာ တရုတ်တို့၏နိုင်ငံရေး အသိအမြင်ကိုဆန့်ကျင်သော အယူအဆဖြစ်၏။ ထီးမွေနန်းမွေကို ဆက်ခံနိုင်သူသည် ဘုရင်မျိုးဘုရင်နွယ်မှ ဆင်းသက်လာ သူသာလျှင်ဖြစ်ရမည်ဟူသော အယူအဆဖြစ်ပေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်းတွင် ရှိတို့ကတိုင်းဒီသည် 'ရှေးရိုးအယူဝါဒနှင့် သစ္စာရှိမှုအယူဝါဒ' များကို ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်အောင် လုပ်ရာ၌အရေးပါအရာ ရောက်သောအခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်ခဲ့သည်။ တကယ်တော့ 'ထူးခြားသော နတ်ဘုရား' အယူဝါဒအား ဂျပန်နိုင်ငံ၌တစ်မျိုးသားလုံးနှင့်ဆိုင်သည့် အရေးကိစ္စပေါ်လာတိုင်း အလေးအနက်ထား၍ အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ယင်းအယူအဆသည်ပိုမို၍ တည်တံ့ခိုင်မြဲလာခဲ့ခြင်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဖြစ်၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရှိတိုက်တိုင်းဒီသည် ဂျပန်နိုင်ငံအတွက်တိုးတက်မှုရှိသောအပြောင်းအလဲ အမြောက်အများကို လုပ်ပေးခဲ့သည်ဟူသော အချက်မှာမှန်ကန်သည်။ ဥပမာပြရလျှင် ဆယ့်ခုနှစ်ချက်ဖွဲ့စည်းပုံ ဥပဒေသည် သူပြုလုပ်ခဲ့သောဥပဒေဖြစ်၏။ ယင်းဥပဒေအရ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးအားအုပ်ချုပ်နေသော ဧကရာဇ်ဘုရင်မှတစ်ပါး ဘုရင်ဟူ၍ မရှိ။ အရှင်သခင်ဟူ၍ မရှိ။ ဧကရာဇ်၏ ရှေ့မှောက်တွင် လူအားလုံးသည် တန်းတူညီမျှသော အခွင့်အရေးကိုရရှိကြသည်။

ရှိတိုက်တိုင်းဒီသည် တရုတ်တို့၏ဟန်ဖြစ်သော ဗျူရိုကရေစီစနစ် ကျင့်သုံးသည့်အစိုးရမျိုးကိုလည်း တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းလိုသည်။ ယင်းစနစ်အရအရာရှိများအားခန့်အပ်ရာ၌ အမျိုးအနွယ်အရ အရာရှိများအားခန့်အပ်ခြင်းမပြုပဲ အကျင့်စာရိတ္တနှင့် အရည်အချင်းကိုကြည့်၍ ခန့်အပ်ခြင်းပြုသည်။

ဤသို့ဖြင့်ရုံးဌာနများတွင် မျိုးနွယ်အရခန့်အပ်ခြင်းစနစ်သည် အားနည်းသွားသည်ဖြစ်ရာ များမတ်မျိုးနွယ်ဝင်တို့၏ ဩဇာအာဏာသည် ဖြည်းဖြည်းချင်းမှေးမှိန်လာသည်။ ထို့ပြင်လည်း ရှိတိုက်သည် နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ လူလူချင်းမတရားခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းကို ခွင့်မပြုဟုကြေငြာခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် နိုင်ငံတွင်း၌လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော မဟာမျိုးမဟာနွယ်ဟု သူတို့ကိုယ်တိုင် သူတို့ယူဆနေကြသည့်မျိုးမတ်များနှင့် အကြီးအကဲများက ယင်းတို့၏လက်အောက်ခံ နယ်မြေများနှင့်လူများပိုင်ဆိုင်မှုသည် ဥပဒေအရ တရားမဝင်ဖြစ်သွားသည်။ အဆင့်အတန်းအနိမ့်အမြင့်ခွဲခြားမှုနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်မှုအရ လူတန်းစားခွဲခြားမှု စနစ်သည်ပျောက်ကွယ်သွားသည်။

ရှိတိုက်၏ အခြေခံဥပဒေပထမပိုဒ်သည် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏လူ့အဖွဲ့အစည်းအား ဂျပန်ဘာသာဖြင့် 'ဝ' 'Wa' ဟုခေါ်သောရပ်ရွာနယ်မြေဒေသ လူ့အဖွဲ့အစည်းအားလုံးအပေါ် အခြေခံထား၍ဖွဲ့စည်းရမည်ဟူသော 'မူ'ကိုချမှတ်ပေးထားသည်။ အတူတူနေထိုင်သူများကြား၌ အညီ

မောင်ထွန်းသူ

အညွတ်ဖြစ်မှု သို့မဟုတ် သဟဇာတဖြစ်မှုကိုအဓိကထားသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို များစွာအလေးအနက်ထားသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ အချင်းချင်းဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သည့် အစုအဖွဲ့တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းခွင့်ကို မည်သူမှလုပ်ပိုင်ခွင့်မရှိ။ ပြဿနာတစ်ခုရှိလာပါက လူတစ်ဦးချင်းစီသည်အများစု၏ ရှုထောင့်မှနေကြည့်လျှင်ကျိုးကြောင်းဆီလျော်ပြီး လိုလားအပ်သောအဆုံးအဖြတ် တစ်ခုရသည်အထိ တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာ ဆွေးနွေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းကဲ့သို့ဆွေးနွေးခြင်းကိုသာပြုရမည်။

ပြဌာန်းချက်အပိုဒ်-၁၀နှင့် ၁၇ -တွင်နိုင်ငံတွင်း၌ အာဏာရှင်စနစ်ကိုမတည်ထောင်ရ၊ လက်မခံရ၊ ပစ်ပယ်ရမည်ဟု အတိအလင်းဖော်ပြထားသည်။ ယင်းသို့ပြဌာန်းထားခြင်းမှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ လူအများအညီအညွတ်ရှိစေရန် ဖြစ်သည်။ အဆင့်အသီးသီးမှ ပြည်နယ်ဘုရင်ခံများသည် အရေးကြီးသောကိစ္စရပ်များကို ပြည်သူများထံတင်ပြ၍ ပြည်သူများနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍ အကြံဉာဏ်ရယူကြရသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ပြဌာန်းချက်အပိုဒ် (၂က) ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒအား လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ကိုယ်ကျင့်တရားမြင့်မားရေး (အကျင့်စာရိတ္တ တိုးတက်မြင့်မားကောင်းမွန်ရေး) အတွက်တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ လူအများကြားတွင် ပျံ့နှံ့အောင်လုပ်ရမည်ဟုဖော်ပြထားသည်။

ရှိတိုက်၏အယူအဆရ စံပြုပုဂ္ဂိုလ်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူတို့ပါဝင်သည်။ ပြဌာန်းချက်အပိုဒ် ၁၂ အရ နယ်မြေဒေသဘုရင်ခံများသည် အကြီးအကဲများမဟုတ်တော့ပေ။ သို့သော်လည်းသူတို့သည် သူတို့၏ဆိုင်ရာ ခရိုင်နယ်မြေများအတွင်း၌ အစိုးရဝန်ထမ်းများအဖြစ် အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ကိုယူကြရသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် သူတို့ဆိုင်ရာခရိုင်နယ်မြေများအတွင်း၌ အစိုးရဝန်ထမ်းများအဖြစ်အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ကို ယူကြရသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည်နယ်မြေအတွင်း၌ အခွန်တော်ကောက်ခံပိုင်ခွင့်မရှိ။ ပုဂ္ဂလိကရေးရာကိစ္စများ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အတွက်ပြည်သူတို့အား လုပ်ခမပေးပဲ စေခိုင်းပိုင်ခွင့်မရှိ။

ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေ၏ ကျန်ပြဌာန်းချက်များသည် ပြည်သူ့တာဝန် နည်းဥပဒေများကို သတ်မှတ်ဖော်ပြသည်။ ယင်းတို့မှာ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း များသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်အမိန့်များကို ရိုသေလိုက်နာရမည်။ (ပြဌာန်း ချက်အပိုဒ်-၃) ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်သည်တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေး၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်သည်ကို သိမြင်နားလည်ရမည်။ (အပိုဒ်-၄) သူတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးတရားမျှတမှု တည်ရှိနေအောင်စီမံ ခန့်ခွဲပေးရမည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဧကရာဇ်ဘုရင်အပေါ်သစ္စာ စောင့်သိခြင်းမရှိပဲနှင့် နိုင်ငံရေးတရားမျှတမှုသည် မဖြစ်ထွန်းနိုင်ဟူသော အချက်ကို သိနားလည်ရမည်။

ထို့ပြင်လည်း ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများသည် မှန်ကန်ခြင်းနှင့်တရား မျှတခြင်းတို့၏ မိခင်ဖြစ်သောစိတ်စေတနာ ရိုးသားဖြူစင်မှုကို လေးစား မြတ်နိုးကြရမည်ဟု အလေးအနက်ထား၍ဖော်ပြသည်။ (အပိုဒ်-၉) ပြည် သူ့ဝန်ထမ်းတို့သည် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သောစိတ်ထားဖြင့် တာဝန်ကို မဆောင်ရွက်သင့်၊ မိမိတစ်ဦးတည်း ကောင်းစားရေးဟူသော ရည်မှန်းချက် များဖြင့် မဆောင်ရွက်သင့်၊ ပြည်သူ့အများ၏အကျိုးဖြစ်စေမှုကိုသာ ရှေ့ရှု ၍တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ကြရမည်။ (အပိုဒ်-၁၅)

အခြားသောပြဌာန်းချက်များသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏အပြု အမူအကျင့်အကြံများကို ဖော်ပြသည်။ ယင်းတို့မှာ လာဘ်ကိုလက်မခံရ (အပိုဒ်-၁၅)၊ နေရာမှန်အတွက်လူမှန်ကို ရွေးချယ်ခန့်ထားပါ။ (အပိုဒ်- ၇) ရုံးကို စောနိုင်သမျှစောစောလာ၍ အချိန်ပိုအလုပ်လုပ်ပါ (အပိုဒ်၈)၊ ‘အလုပ်လုပ်ပါ။ သင်သည် ဆုချီးမြှင့်ခြင်းခံရလိမ့်မည်’ ဟူသောမူကိုလေး စားပါ။ ယခင်မူအတိုင်းကျင့်ကြံလုပ်ကိုင်ပါ (အပိုဒ်-၁၁)၊ ပြည်သူ့လုပ်ငန်း ကို အစဉ်အမြဲလျှင်မြန်ချောမွေ့နေစေရန် အလုပ်ကိုမြန်မြန်ဆန်ဆန် ဆောင်ရွက်ပါ (အပိုဒ်-၁၃)၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တစ်ဦး၏ကောင်းသော အလားအလာအပေါ်တွင် မနာလိုဝန်တို့မဖြစ်ပါစေနှင့် (အပိုဒ်-၁၄) နောက်ဆုံးဖော်ပြထားသည်မှာ စိုက်ပျိုးရာသီတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းဖြင့်

မောင်ထွန်းသူ

အလုပ်များနေသော လယ်သမားများအား လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သည့် အခြားလုပ်ငန်းများလုပ်ရန် စေခိုင်းခြင်းကိုရှောင်ကြည်ပါ။ (အပိုဒ် -၁၆)ဟု ဖြစ်၏။

ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေအနေဖြင့် အပိုဒ်- ၂တွင် ပြည်သူတို့အား ဗုဒ္ဓဘာသာကိုလေးစားရိုသေကြရန် တိုက်တွန်းထားသော်လည်း အားလုံးကိုခြုံကြည့်လိုက်သည့်အခါ ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒ ဆန်လွန်းနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ညီညွတ်မှု၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ သစ္စာစောင့်သိခြင်း၊ စေတနာကောင်းထားခြင်း၊ ကျေးဇူးသိတတ်ခြင်း၊ ရိုးသားဖြူစင်မှုနှင့် မှန်ကန်မှုစသည်တို့ကို ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေထဲ၌ များစွာတင်စားပြဌာန်းထားသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒမဆန်ပဲ ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒဆန်လွန်းနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေတွင် ပြည်သူတို့က ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ အမိန့်ကို ခြွင်းချက်မရှိ အကြွင်းမဲ့လက်ခံလိုက်နာရမည်ဟု ဆိုထားပြီးနိုင်ငံရေးဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ပြုလုပ်သည့်အခါ ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျပြုလုပ်ရမည်ဟုအခိုင်အမာဆိုထားသည်။ ယင်းပြဌာန်းချက်သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုပဋိပက္ခအသွင်ဆောင်နေသော်လည်း အလေးအနက်ထား၍ ဆင်ခြင်လိုက်သည့်အခါ မှန်ကန်နေသည်။ ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းနှင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်အမိန့်များ၏ အကြွင်းမဲ့မှန်ကန်ခြင်းတို့ကြားတွင်ရှေ့နောက်မညီသလို ဖြစ်လျက် ရှိ၏။ သို့သော်လည်း ဧကရာဇ်ဘုရင်သည်အမြဲတစေမှန်နေသည့် အကြောင်းမှာသူသည် ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျဆုံးဖြတ်ထားသည်များကိုသာ ပြည်သူတို့လိုက်နာရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ရှိုတိုကုတိုင်းဒီ၏ အမြင်သည်ယနေ့ခေတ် ကျင့်သုံးနေသည့်အခြေခံဥပဒေဩဇာခံဘုရင်စနစ် 'Constitutonal Monarch' နှင့်များစွာတူသည်။ ယင်းအမြင်ကြောင့်ပင်လျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ဘုရားသခင် သို့မဟုတ် ကောင်းကင်ဘုံမှဧကရာဇ်ဘုရင် အမည်နာမကိုပါခံယူနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေပြဌာန်းချက်အပိုဒ်-၁၀တွင် ရှိုတိုကု

လှပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

တိုင်းဒိက အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြခဲ့သည်။

လူတွင်သူပိုင်ဆိုင်သော ကိုယ်ပိုင်စိတ်ရှိသည်။ အခြားလူများ သဘောတူထားသည့် ကိစ္စကိုသူသဘောတူချင်မှ တူမည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့တွင် ကွဲပြားခြားနားသောအမြင်များ ရှိကြစမြဲဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ် သည် တန်ခိုးကြီးသော၊ မြင့်မြတ်သောသူတော်စင်တစ်ဦး ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မည်။ သူသည် အရူးအမိုက်လူနဲ့လူအတစ်ဦး ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးသည် သာမန်ပုထုဇဉ်လူသားများ ဖြစ်ကြသည်။ ဘယ်အရာသည် အကြွင်းမဲ့မှန်ကန်ပါသည်ဟု မည်သူမှအတိအကျမ ပြောနိုင်ကြပေ။ သို့ဖြစ်၍ လူတစ်ဦးချင်းစီအနေဖြင့် ကိစ္စတစ်ခုနှင့်ပတ် သက်၍ သူတစ်ဦးသည်သာလျှင်မှန်သည်ဟု တွေးထင်မိသည့်တိုင်အောင် အများသဘောတူထားသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လက်ခံသင့်ပေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် အာဏာရှင်ဖြစ်ရေးဟူသော အယူအဆကိုလုံးဝလက်မခံပဲ စွန့်ပယ်မည်ဆိုပါက 'ကောင်းကင်ဘုံမှ ဧကရာဇ်ဘုရင်' 'The Heavenly Emperor' ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ရှိတို့ကု တိုင်းရှိသည် 'တင်နိုနိုင်ငံ' 'Tenno System' အား တော်လှန်ရေးဘေး အန္တရာယ်မှလွတ်ကင်းစေရန် သူ့နည်းသူ့ဟန်ဖြင့် ကာကွယ်စောက်ရှောက် ခဲ့သည်။ သူ့နည်းမှာတစ်ခြားမဟုတ်။ နိုင်ငံရေးကိစ္စရပ်များတွင် ဧကရာဇ် ဘုရင်သည် ကြားနေသူဖြစ်သင့်သည်ဟူသော အထူးအခွင့်အရေးကို ဘုရင်က ရယူထားခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုခေတ်အခါက သေရေးရှင်ရေးတမျှ အရေးကြီးသောအခြေ အနေတစ်ရပ်ပေါ်လာတိုင်း ဧကရာဇ်ဘုရင်မျိုးနွယ်ဝင်တို့၏ အနေ အထားသည် ဘေးအန္တရာယ်များခဲ့သည်။ ယင်းကြောင့်လည်း အခုပေါ် ပေါက်လာသည့် အထူးအခွင့်အယူအဆသည် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ် ၏။ တကယ်တော့ ယင်းအယူအဆသည် ရှိတို့ကုတိုင်းရှိ၏ခေါင်းထဲသို့ သူ့ဖာသာသူအလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အယူအဆမဟုတ်ပေ။ ထိုအချိန်က အုပ်ချုပ်သူလူတန်းစားထဲမှ ဘုရင်မျိုးနွယ်မဟုတ်သူများ၏ အာဏာတန်ခိုးကြီးထွားလာနေခြင်းက သူ့ပေါ်ဖိအားပေးလာနေသဖြင့်

မောင်ထွန်းသူ

နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ပြေလည်မှုရရှိရန် စဉ်းစားချမှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုခေတ်ကာလကအခြေအနေများကို သုံးသပ်ကြည့်ပါက ရှိတိုကုတိုင်းရှိ၏ နိုင်ငံရေးအသိအမြင်နှင့် အတွေးအခေါ်အယူအဆအချို့သည် အလွန်ခေတ်မှီပြီးတိုးတက်လှသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၆၀၄-ခုနှစ်အစောပိုင်းကာလကတည်းက ရှိတိုကုတိုင်းရှိသည်

- ၁။ ယနေ့ခေတ် ကျင့်သုံးနေသော ‘အခြေခံဥပဒေဩဇာခံဘုရင်စနစ်’ နှင့် ဆင်တူနေသည့် ‘ကင်နိုင်နိုင်ငံစနစ်’ ကိုကျင့်သုံးရန်
- ၂။ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးရန်-နှင့်
- ၃။ ဗျူရိုကရေစီစနစ် (အရာရှိအရာခံဝန်ထမ်းများဖြင့် အုပ်ချုပ်သော စနစ်) ကိုကျင့်သုံးရန် အကြံပြုအားထုတ်ခဲ့သည်။ မဟုတ်ပါလား။

ရှိတိုကုတိုင်းရှိသည် အဆင့်မြင့်မှူးမတ်ကြီးများ ရယူခံစားနေကြသည့် အထူးအခွင့်အရေးအား ဖြည်းဖြည်းချင်းဖျက်သိမ်းပစ်မည့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ်၌ ‘ဆိုဂါယူမာကို’ 'Soga Umako' ကဲ့သို့သော အထက်တန်းလွှာလူများက လက်မခံနိုင်ပဲဖြစ်နေသည်ကို နားလည်သည်။ ယင်းတို့နှင့်ထိပ်တိုက်တွေ့မှုကို မလိုလားအပ်သော ရှိတိုကုတိုင်းရှိသည် ယင်းတို့နှင့် ပြေလည်သွားရန်ညှိနှိုင်းခဲ့၏။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်အောက်တွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် နိုင်ငံတော်အားခြွင်းချက်မရှိ အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုပေးမထားရုံမျှမက သူ့ကိုင်တွယ်ဖြေပေးရမည့် နိုင်ငံတော်၏ အရေးကိစ္စတိုင်းအတွက် ဝန်ကြီးများနှင့်သာမက အမြင့်ဆုံးသောအရာရှိများနှင့်ပါ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အချို့သမိုင်းပညာရှင်များ ယူဆခဲ့ကြသလို (ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ယင်းအချို့ထဲ၌ပါဝင်ပါသည်) အခြေခံဥပဒေဩဇာခံဘုရင်အားနိုင်ငံတော်၏ အကြီးမြင့်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ အသိအမှတ်ပြုထားကြသည်မှာ မှန်သော်လည်းလက်တွေ့တွင်မူကား ရှိတိုကုတိုင်းရှိ၏ အနေအထားသည် ဆိုဂါမျိုးနွယ်တူအုပ်စုဝင်များအား အညံ့ခံနေရသလိုဖြစ်နေသည်။ သို့မဟုတ်မိမိ၏ အုပ်ချုပ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အကြွင်းမဲ့အာဏာမရှိသည့်အတွက် ဆိုဂါအုပ်စုအား အထူးအခွင့်အရေး တစ်ရပ်ပေးထားရသလိုဖြစ်နေသည်။ သို့ဖြစ်ရာဆိုဂါအုပ်စုနှင့် ထိပ်တိုက် ပဋိပက္ခမဖြစ်အောင် ရှောင်လွှဲရေးသည် အရေးကြီးသော အချက်တစ်ချက် ဖြစ်နေသည်။

အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်လည်း အစိုးရအဖွဲ့နှင့်နန်းတွင်းရှိ အရေးပါအရာရောက်သော ရာထူးပေါင်းအမြောက်အမြားကို ဆိုဂါအုပ်စု ကပိုင်ဆိုင်ထားသဖြင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်များသည် သူတို့၏သဘော တူညီချက်မပါလျှင် ဘာမှကြီးကြီးမားမားလုပ်၍ မရသည့်အခြေအနေ၌ ရှိနေခဲ့ကြသည်။

ထို့ပြင်လည်း အထက်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ‘ဧက ရာဇ်ဘုရင်မ ဆူအိုကို’ 'Empress Suiko' သည် ‘ဧကရာဇ်ဘုရင် ကင်မေး အိ’ 'Emperor Kinmei' နှင့် ဆိုဂါမိသားစုဝင်အမျိုးသမီးတစ်ဦးတို့မှ ပေါက် ဖွားလာသောသမီးဖြစ်သည်။ ဘုရင်မဆူအိုကိုအား နန်းတင်ပေးခဲ့သူမှာ ဆိုဂါယူမာကို ဖြစ်၍သူက ‘ဧကရာဇ်ဘုရင်ဆုရှန်း’ 'Emperor Sushun' အားလုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ပြီး ဆူအိုကိုအား နန်းတင်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုမျှ သာမကသေး ရှိတိုက်တိုင်းရှိကိုယ်တိုင်မှာ ယူမာကို၏တူနှင့်တူမတို့မှ မွေး ဖွားခဲ့သောသားဖြစ်နေရုံမျှမက ယူမာကိုသမီးနှင့်ရနေသဖြင့် သားမက် တော်နေသည်။

ယင်းဖြစ်စဉ်များအကြည့်ပါက ဆိုဂါနွယ်ဝင်များ သြဇာအာဏာကြီးမားနေသည်မှာ များစွာထင်ရှားလျှက်ရှိ၏။ အကယ်၍သူတို့အ နေဖြင့် ထီးနန်းကိုရယူလိုသည်ဆိုပါက အချိန်မရွေးရယူသိမ်းပိုက်နိုင် သည့် အခြေအနေ၌ရှိနေသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်အား အာဏာရှင်တစ်ဦးဖြစ်မသွားအောင် ကြိုတင်ကာ ကွယ်ထားသော်လည်း ယင်းကာကွယ်ထားသော်လည်း ယင်းကာကွယ်မှုမှာ အခိုင်အမာ အာမခံချက်မပေးနိုင်ပေ။

အခြေခံဥပဒေအောက်တွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ ဆွေမျိုးနွယ် များသည် ‘အမြတ်ဆုံးသောလူသားများ’ 'Divine Beings' အဖြစ်အသိ

မောင်ထွန်းသူ

အမှတ်ပြုထားခြင်းခံရသဖြင့် အထူးမြင့်မားသော အဆင့်၌ရှိနေသည်။ ထာဝရတည်တံ့ခိုင်မြဲသော အထွတ်အမြတ်ပြုမှုကို ရယူပိုင်ခွင့်ရှိကြသည်။ သို့သော်လည်းဆိုပါက အုပ်စုဝင်များသည် တကယ့်လက်တွေ့ဘဝတွင် နိုင်ငံရေးအာဏာကို ရရှိနေကြသဖြင့် ကျန်အကြီးအကဲများအပေါ် ဩဇာများစွာလွှမ်းမိုးလျှက်ရှိ၏။ ယင်းအချက်များကြောင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရှိနေသော်လည်း ဆိုဂါယူမာကို၏ အဆင့်အတန်းမှာပြောင်းလဲမှုမရှိခဲ့ပေ။ သူသည်ဆူအိကိုအစိုးရလက်ထက်တွင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် အခိုင်အမာရပ်တည်လျှက်ပင် ရှိခဲ့ပေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံရင်ဆိုင်နေရသည့် ပြည်တွင်းရေးနှင့်ပြည်ပရေးရာ ပြဿနာများအား ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် ရှိတိုကုတိုင်းရှိသည်အပြုသဘောကိုရှေ့ရှုသော လုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း သီးခြားချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ပိုမိုတိုးတက်သောယဉ်ကျေးမှုနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ရသော ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် ခြောက်ရာစုနောက်ပိုင်းကာလတွင် အုပ်စုနှစ်စုကွဲခဲ့သည်။ တစ်စုက နှစ်နိုင်ငံကြားယဉ်ကျေးမှု ဖလှယ်ရေးကိစ္စများ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားရန်အတွက် တရုတ်နိုင်ငံအားတံခါးဖွင့်ပေးသင့်သည်ဟုယူဆသည်။ (အကယ်၍ ယင်းကဲ့သို့လုပ်လိုက်ပါက မလွဲမရှောင်သာတော့ပဲ တစ်လမ်းသွားလဲလှယ်ရေးသာလျှင် ဖြစ်ဖို့ရှိ၏) ဒုတိယအုပ်စုကမူ ဂျပန်နိုင်ငံအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒယုံ့နဲ့ ဝင်ရောက်လာပြီး အတွေးအခေါ်အယူအဆရေးရာများ အပေါ်သို့ ဆိုးကျိုး များသက်ရောက်လာမည်ကို စိုးရိမ်ရသည်ဟုသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် တရုတ်ယဉ်ကျေးမှုဝင်ရောက်မလာစေရန် တံခါးပိတ်ထားသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

မေဂျီတော်လှန်ရေးမတိုင်မီ အကြိုကာလများအတွင်းကလည်း အရှိန်အဟုန်ကြီးမားသော အနောက်တိုင်းနည်းပညာနှင့် သိပ္ပံပညာများအား လက်ခံသင့်- မသင့်ဆင်ခြင်စဉ်းစားရာ၌ အုပ်စုနှစ်စုကွဲခဲ့ရသည်။ သို့သော်လည်း တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးကိစ္စတွင်မူ ရှိတိုကုတိုင်ရှိသည် အခက်အခဲကြီးကြီးမားမားနှင့် ရင်မဆိုင်ခဲ့ရသောအ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကြောင်းမှာ ထိုစဉ်ကဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒကို ဆန့်ကျင်နေသော ‘မိုနိုနိုဘီ’ 'The Mononobe' အုပ်စုအား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဆိုဂါအုပ်စုက အပေါ်စီး ရရှိသွားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ရိုတိုကုတိုင်းရှိ၏ ရည်မှန်းချက်မှာ သူ့နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားအားလုံး အသိဉာဏ်ပညာ ဗဟုသုတဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်ဖြစ်သည်။ သူသည် သံအဖွဲ့များနှင့် ကျောင်းသားများကို တရုတ်နိုင်ငံသို့ လေးကြိမ်တိတိ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့စေလွှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ သူ့ကိုယ်တိုင်က ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်နေ၍သာမဟုတ်၊ တရုတ်ယဉ်ကျေးမှု အဆောက်အအုံများ သည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ တိုးတက်မှုအတွက် အထောက်အကူပြုလိမ့်မည်ဟု အခိုင်အမာယုံကြည်၍ဖြစ်သည်။

သူသည် ထိုခေတ်အခါက ဂျပန်နိုင်ငံ၏ မြို့တော်ဖြစ်သော ‘အီကာရူဂါ’ 'Ikarugh' မြို့သို့ အဓိကဝင်ပေါက် ဆိပ်ကမ်းမြို့ဖြစ်သော ‘နာနီဝါမြို့’ 'Naniwa' (ယခုအခါ အိုဆာကာမြို့) တွင် အလွန်ကြီးမားသော ဘုရားကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်းနှင့် နန်းတော်ကြီးတစ်ခုကို တည်ဆောက်ခဲ့ သည်။ သူသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်မိသားစု မျိုးနွယ်ဝင်တို့၏ သမိုင်းကြောင်း ဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများ၊ ထူးခြားထင်ရှားသော မှူးမတ်ကြီးများ (‘အိုမိ’ 'Omi' ‘မူရာဂျိ’ 'Muraji' စသူများ) စာရင်းများကို စုဆောင်းပြုစုခဲ့သည်။ သူသည် ‘မိမာနာ’ 'Mimana' ခြိမ်းချောက်နေသော ‘ဆီလာနယ်’ 'Silla' ကို တိုက် ခိုက်နှိမ်နင်းရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဆီလာနယ်ကို ကိုလိုနီအဖြစ် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုအားလုံးသည် အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့သည်။ ၆၂၂-ခုနှစ်တွင် ရိုတိုကုတိုင်းရှိ ကွယ်လွန်ခဲ့၏။ သူကွယ်လွန်ပြီးနောက်တွင် ဂျပန်သည်ယင်းကိုလိုနီအား လက်လွှတ်လိုက် ရလေသည်။

(၂)

ရှိုတိုကုတိုင်းရှိသည် ဉာဏ်ပညာရောအရည်အသွေးပါ ထက်
 မြက်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ သူ့အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးသဘောတရားသစ်များ
 ကို အကြံပြုတင်ပြခဲ့သော်လည်း လက်တွေ့နိုင်ငံရေးဘဝတွင်မူ ကြီးမား
 သောအပြောင်းအလဲများ မရှိခဲ့ပေ။ ရှိုတိုကုတိုင်းရှိသည် နိုင်ငံရေးသမား
 ထက်ဒဿနိကပညာရှင်ပိုဆန်သည်။ သူသည် သူ၏ထူးခြားသစ်လွင်
 သော ခေတ်တစ်ခေတ်တည်ထောင်မည်ဟူသော ရည်မှန်းချက်ဖြင့်ရေးဆွဲ
 ချမှတ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ရာ၌
 အားနည်းလျှက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူသည်ဆိုဂါယူမာကိုနှင့်ပြေ
 လည်ရေးကိုသာ ရည်ရွယ်၍ စေ့စပ်ဖြန့်ဖြေရေး အလုပ်များစွာကိုသာလုပ်
 လျှက်ရှိ၏။ ရှိုတိုကုတိုင်ရှိ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင်
 ရှိုတိုကုထက် သြဇာအာဏာပို၍ကြီးနေသူမှာ ယူမာကိုဖြစ်နေသည်။
 ယူမာကိုကွယ်လွန်သည့်အခါတွင်လည်း သူ့အနွယ်ဆိုဂါမိသားစုသည်
 ပို၍သာ တန်ခိုးသြဇာကြီးမားလာပြီး နိုင်ငံအပေါ်၌ နိုင်လိုမင်းထက်အုပ်
 ချုပ်စိုးမိုးခြင်းပြုခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တော်လှန်ရေးသမားများ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သည် ရှိတိုကုတိုင်းရှိ၏ အစီအစဉ်များကိုလျှင်မြန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ရန် စိတ်အားထက်သန်လာကြသည်။ လှုပ်ရှားလာကြသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ရှိတိုကုတိုင်းရှိကွယ်လွန်ပြီးနောက် နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ကျော်ကျော်အကြာတွင် ဆိုဂါမိသားစုမျိုးနွယ်ဝင်များအား ဖြုတ်ချခဲ့ကြသည်။ ယင်းအချိန်တွင် ရှိတိုကုပညာသင်စေလွှတ်ခဲ့သော ကျောင်းသားများသည်ဂျပန်သို့ ပြန်ရောက်လာကြသည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၌ အင်ပါရာနိုင်ငံသစ်တစ်ခုတည်ဆောက်နေသော တန်မင်းဆက်ခေတ်ကိုမြင်တွေ့ခဲ့ကြရသော ကျောင်းသားများသည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများနှင့် ကြီးပွားချမ်းသာမှုများကို ထဲထဲဝင်ဝင်သတိပြုမိခဲ့ကြရသည်။ သူတို့သည်အသိအမြင်ပွင့်လင်းလာကြသူများဖြစ်ကြသည့် အားလျော်စွာ နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများအား အသိဉာဏ်ပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ပေးရမည်ဟူသော မူဝါဒ ကိုထောက်ခံအားပေးသူများ ဖြစ်လာကြလေသည်။

သူတို့ကအစိုးရအား တရုတ်တန်မင်းဆက် ရယူပိုင်ဆိုင်ထားသည့် အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားမျိုးကို စနစ်တကျဖွဲ့စည်းတည်ထောင်နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သောဥပဒေများနှင့် ကျင့်ထုံးများပြဋ္ဌာန်းရန် အစိုးရကို မရမနေတိုက်တွန်းခဲ့ကြသည်။ နောက်ဆုံး ၆၄၅-ခုနှစ်တွင် တော်လှန်ရေးသမားနှစ်ဦးဖြစ်သော 'မင်းသားနာကာနို အိုအဲ ဧကရာဇ်ဘုရင် တင်ချီ' 'Prince Naka Oe (Emperor Tenchi)' နာကာတိုမီ နိုကာမာရီ (နောင်အခါတွင် ဖူဂျီဂါရာ ကာမာတာရီ ဖြစ်လာသူ) 'Nakatomi no Kamatari (Later Fujiwara Kamatari)' တို့သည် ထိုအုပ်စုက ဆိုဂါမျိုးနွယ်အုပ်စုခေါင်းဆောင် 'ဆိုဂါအိရူကာ' 'Soga Iruka' အား သုတ်သင်ရှင်းလင်းပစ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် တန်အင်ပါယာ၏ အစိုးရမျိုးနှင့်ဆင်တူသော 'ဗဟိုအစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်' 'A System Of Centralized Administration' ကို တည်ထောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဤခေတ် (၆၄၅-၆၄၉) သည် 'တိုင်ကာပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေးခေတ်' 'The Taika Reform (645-649)' ဖြစ်သည်။ ကွယ်လွန်သွား ပြီဖြစ်သော ရှိတိုကုတိုင်းရှိ၏နိုင်ငံရေးမူဝါဒများကို အခြေခံ၍ ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ မင်းမျိုးနွယ်ဝင်

မောင်ထွန်းသူ

ခေတ်တစ်ခေတ်၏ တော်လှန်ရေးခေတ်ကာလဟုလည်းဆိုနိုင်သည်။

တိုင်ကာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခေတ်၏ အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ လူမျိုးစုအကြီးအကဲများအား မြေယာနှင့်ခွဲထုတ်ပစ်ရန်ဖြစ်သည်။ ခုနှစ်ရာစုအတွင်းက ဂျပန်ကဲ့သို့သော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတော်ကပါ မြေယာများကိုလူအများအား အညီအမျှခွဲဝေပေးထားခဲ့မည်ဆိုပါက ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်က သို့မဟုတ် လူတစ်စုက ပြည်သူအများစုကို ထိခိုက်နစ်နာအောင် ခေါင်းပုံဖြတ်နိုင်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း စနစ်သစ်ဖြင့်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည့် အစိုးရခေတ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံမှကျင့်သုံးနေသော လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်စနစ်ကို ပုံတူကူး၍ လယ်ယာမြေများကို လယ်သမားများအား အမျှခွဲဝေပေးခဲ့သည်။

လူမျိုးစုအကြီးအကဲများသည် သာမန်လယ်သမားများနည်းတူ တန်းတူညီမျှ ရရှိခဲ့ကြသည်။ အကယ်၍ ယင်းတို့အနေဖြင့် အစိုးရဝန်ထမ်းအဖြစ်တာဝန်ယူစိုက်ပျိုးပေးမည်ဆိုပါက အစိုးရကထောက်ပံ့ငွေပေးသည်။ ငွေအနည်းအများမှာ ရာထူးအဆင့်အလိုက် ခွဲခြား၍ ပေးခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြင့် လူမျိုးစုအကြီးအကဲများသည် ယင်းတို့ပိုင်လယ်မြေများကို လက်လွှတ်ခဲ့ကြသော်လည်း ဗဟိုအစိုးရ၏လက်အောက်ခံ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသို့မဟုတ် ဘုရင်ခံများအဖြစ်ခန့်ထားခြင်းခံကြရသည်။ ဤသို့ဖြင့် အာဏာအပြည့်အဝရှိပြီး တောင့်တင်းခိုင်မာသော ဗဟိုအစိုးရနှင့်ယင်းလက်အောက်တွင် ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော တစ်မျိုးသားလုံးဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သည် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရလေသည်။

တိုင်ကာခေတ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှု တစ်ရပ်ဖြစ်သော အစိုးရသစ်သည်တိုးတက်သော အမြင်များရှိသည်။ ယင်းစနစ်၏ အခြေခံစိတ်ကူးမှာ ဧကရာဇ်ဘုရင်ရှိတို့ကဲ့တိုင်ရှိ ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရှိတို့ကဲ့သည် သူ့စိတ်ကူးကိုအကောင်အထည် မဖော်နိုင်ခဲ့ပေ။ သို့သော်ကတိန်နိုးဩဇာကြီးမားနေသော ဆိုဂါယူမာကိုနှင့် ပြေလည်အောင်လုပ်ပြီး နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှုကိုရရှိရန် ကြိုးပမ်းနေရ၍ဖြစ်သည်။

တိုင်ကာခေတ်၏ အဓိကခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော မင်းသား

လှပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

နာကာနို အိုအဲသည် ရှိတိုကုအခြေချထားခဲ့သည့် နိုင်ငံရေးစနစ်ကို ပို၍ ကောင်းအောင်ပြုပြင်၍ အောင်မြင်စွာအကောင်အထည် ဖော်နိုင်ခဲ့၏။ ဆိုဂါယူမာကို၏မြေး ဆိုဂါ အိရူကာအား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့ပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် မင်းသားနိုကာနိုနှင့် မင်းဆွေမင်းမျိုးအနွယ်များ၏ သြဇာအာဏာသည် ပြန်လည်ကြီးမားခိုင်မာလာသဖြင့် ယင်းကဲ့သို့အောင်မြင်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းပေတည်း။

ဆယ့်နှစ်ချက်အခြေခံဥပဒေကို ကြေညာပြဋ္ဌာန်းပြီးသည့်နောက် အခြေခံဥပဒေနှင့် အညီအညွတ်ဖြစ်သော ဗျူရိုကရက်အာဏာအစိုးရစနစ် (အရာရှိအရာခံများ ခန့်ထားအုပ်ချုပ်သောစနစ်) သည် နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ကြာခါမှပင် တည်ထောင်နိုင်ခဲ့၏။ ယင်းအစိုးရစနစ်သည် တရုတ်နိုင်ငံတန်မင်းဆက်မှ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သောစနစ်နှင့် အတော်များများတူညီသည်။ ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒသဘောတရားများကို အရာထမ်းအမှုထမ်းတို့အတွက် လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့်ဝါဒအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ယင်းစနစ်အား ဒဿနိကပညာရှင် ရှိတိုကုတိုင်းရှိနှင့် တော်လှန်ရေးသမား မင်းသားနာကာနို အိုအဲတို့ ပေါင်းစပ်ဖြစ်ပေါ်သည့်စနစ်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ အလွန်လှပကောင်းမွန်သောဒဿနိကအမြင်သည် တော်လှန်ရေးမပါပဲ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခြင်းမရှိဟူသောအချက်သည် ထင်ရှားလျှက်ရှိပေသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးသည် အကျင့်စရိုက်ခြားနားကြသော်လည်း အချို့နေရာများတွင်မူ တူညီကြသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ပထမဆုံးတူညီသည့် အချက်မှာ သူတို့သည် ကိုးရီးယားနိုင်ငံအပေါ်၌ရန်လိုသည့် သဘောထားမျိုးထားရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အထက်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရှိတိုကုတိုင်းရှိသည် မိမာနာကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရေးအတွက် ဆီလာကို တိုက်ခိုက်ရန်စီစဉ်ခဲ့သည်။ နာကာနိုအိုအဲသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်မဆေမီ၏ လက်အောက်၌ အိမ်ရှေ့မင်းသားအဖြစ်နှင့်နေခဲ့ရစဉ်က တရုတ်နိုင်ငံတန်မင်းနှင့်ဆီလာတပ်များ လာရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းခံနေရသော ကိုးရီးယားနိုင်ငံ၏ အကူအညီတောင်းခံချက်အရ စစ်တပ်ကြီးတစ်တပ်စေလွှတ်ခဲ့သည်။

မောင်ထွန်းသူ

ဂျပန်နိုင်ငံဘက်မှကြည့်လျှင် ဤစစ်ပွဲသည် မလိုလားအပ်သော စစ်ပွဲဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်မူ ဂျပန်နိုင်ငံသည် ကိုးရီးယားနိုင်ငံ အတွင်းမှ မိမိတို့ကိုလိုနီတစ်နယ်ကို ဆုံးရှုံးသွားခဲ့ပြီမဟုတ်ပါလော။ ဤ စစ်ပွဲတွင်ဂျပန်စစ်တပ်များသည် မရှုမလှရှုံးခဲ့ရပြီး ဂျပန်နိုင်ငံသို့ပြန်လည် ဆုတ်ခွာခဲ့ရသည်။ အမျိုးသားတစ်ရပ်လုံး၏ဂုဏ်သိက္ခာသည် ပြင်းထန်စွာ ထိခိုက်ခဲ့ရ၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ 'တိုယိုတိုမီ ဟိဒဲယိုးရှီ' 'Toyotomi Hide Yoshi' လက်ထက် ၁၅၉၂-၁၅၉၈ အထိ ဂျပန်တပ်များအား ကိုးရီးယား သို့စေလွှတ်ခြင်းမပြုတော့ပေ။

နာကာနို အိုအဲ၏ အမှားသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက ဂျပန်တို့ မရှုမလှရှုံးအောင်လုပ်ခဲ့သည့် 'ဝန်ကြီးချုပ်တိုဂျို' 'Prince Minister Tojo'၏ အမှားနှင့်နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။ ဤစစ်ပွဲနှစ်ခုစလုံးသည် မလို အပ်ပဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သော စစ်ပွဲများဖြစ်၏။ သို့သော်လည်းအဆိုးထဲမှအ ကောင်းရှာကြည့်မည်ဆိုပါက နာကာနို အိုအဲ၏ အမှားသည်ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးမှုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် အထောက်အကူပြုခဲ့သည်ဟုတော့ဆို နိုင်သည်။ နာကာနို အိုအဲ လက်အောက်ခံ ဂျပန်တို့စစ်ရှုံးအပြီးတွင် ကိုးရီးယားလူမျိုးအများအပြားသည် ဂျပန်နိုင်ငံတွင်းသို့ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြ သည်။ ယင်းတို့အထဲတွင် နိုင်ငံရေးသမားများ၊ ပညာရှင်များ၊ ဘုန်းတော် ကြီးများနှင့် ပန်းချီပညာရှင်များလည်း ပါလာခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် အမေရိကန်တို့က ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး ဂျပန်နိုင်ငံအား အုပ်ချုပ်နေ ခိုက်တွင် ဂျပန်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုရေးရာများကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေခဲ့သည့် နည်းတူ ဂျပန်ယဉ်ကျေးမှုအား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့ကြ လေသည်။

ရှိုတိုကုနှင့်နာကာနို အိုအဲတို့၏ ဒုတိယတူညီချက်မှာ သူတို့နှစ် ယောက်စလုံးသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်ဖြစ်ရန် မလိုလားကြခြင်းဖြစ်သည်။ အမှန်တော့သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးသည် အရည်အသွေးထက်မြက်သော အိမ်ရှေ့မင်းသားများဖြစ်ပါလျက်နှင့် ဤစိတ်ထားမျိုးရှိကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအချက်မှာ အံ့အားသင့်စရာအချက်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာသူတို့နှစ်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဦးလုံးသည် အခြေခံခိုင်မာစွာနှင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်စနစ်ကိုတည်ထောင် ရန်ကြိုးပမ်းနေကြသူများဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလား။ ထိုရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်နေကြသူများသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်အဖြစ်ကို အလွယ်တကူရနိုင်ပါသည်ဆိုလျှင်နှင့် ဧကရာဇ်အဖြစ်ကိုမလိုလားကြခြင်း သည် အံ့အားသင့်စရာဖြစ်နေသည် မဟုတ်ပါလား။

အမှန်တကယ်ဖြစ်လာသည်မှာလည်း စိတ်ဝင်စားစရာကောင်း သည်။ ရှိတိုကုတိုင်းရှိသည် လုံးဝထီးနန်းမရခဲ့ပေ။ နာကာနို အိုအဲမှာလည်း အိမ်ရှေ့မင်းသားအဖြစ် နှစ်ဆယ့်သုံးနှစ်မျှနေခဲ့ရပြီး ဧကရာဇ်ဘုရင်အဖြစ် လေးနှစ်သာနေခဲ့ရ၏။ တကယ်တော့လည်း သူတို့တည်ထောင်ခဲ့သည့် စနစ်အရဖြစ်ပေါ်တည်ရှိလာသော ကောင်းကင်ဘုံမှ ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် နိုင်ငံရေးအားဖြင့် အာဏာမဲ့သူဖြစ်သည်။ ဤအချက်ကိုသိနေသည့်အ တွက် ရှိတိုကုတိုင်းရှိနှင့် နာကာနို အိုအဲတို့သည် ဧကရာဇ်ဘုရင်ဖြစ်ရေးတွင် စိတ်မဝင်စားကြခြင်းဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။

တိုင်ကာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခေတ် နောက်ပိုင်းတွင်လူမျိုးစု အကြီးအကဲများ၊ နန်းတွင်းမှူးမတ်များနှင့် ရှိုးဂန်းများထဲမှဧကရာဇ်ဘုရင် ဖြစ်ရန်ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေသူဟူ၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှပေါ်မလာ တော့ပေ။ ရေရှည်အမြင်ဖြင့်ကြည့်မည်ဆိုပါက တိုင်ကာပြုပြင်ပြောင်းလဲ မှုသည် အလွန်အောင်မြင်သည်ဟုဆိုရမည်ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် ထိုပြောင်းလဲမှု ပေါ်ပေါက်ပြီးချိန်မှစ၍ ဧကရာဇ်ဘုရင်၏နေရာ သည် လုံခြုံမှုရှိကာတည်ငြိမ်လာခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့တစေလည်း နာကာနို အိုအဲ ပြုလုပ်ခဲ့သောအမှားကြီးတစ်ခု ကြောင့် ဘုရင့်အနွယ်ဝင်မိသားစုများထဲ၌ ထီးနန်းလုပွဲများဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရ ၏။ ဧကရာဇ်ဘုရင် ကိုတိုကုနှင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်ဆေမီတို့လက်ထက်တွင် အိမ်ရှေ့မင်းသားအဖြစ်နေခဲ့ရသော နာကာသည် ဘုရင်မကွယ်လွန်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ထီးနန်းတည်ငြိမ်ရေးကို ဦးစားပေးသည့်အနေဖြင့် ရာထူး ကိုမဆက်ခံသေးပဲနေခဲ့သည်။ အချိန်ကာလအားဖြင့် ခြောက်နှစ်ခွဲမျှဘုရင် မရှိပဲနေခဲ့ရ၏။ ၆၆၈-ခုနှစ်ကျကာမှ နာကာသည်ဘုရင်အဖြစ်ထီးနန်းကို

မောင်ထွန်းသူ

ဆက်ခံခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း နန်းသက်လေးနှစ်မျှသာကြာခဲ့၏။

နာကာသည် သူ့သေခါနီးတွင် သူ၏ညီအငယ်ဆုံးဖြစ်သူ အိမ်ရှေ့ 'မင်းသားအိုအေမာ' 'Prince Oama' အားခေါ်၍ ထီးနန်းအမွေကို သူ့သား 'မင်းသားအိုတိုမို' 'Prince Otomo' အား လွှဲအပ်ပေးလိုသည်ဟု ပြောသည်။ လက်ရှိဘုရင်က သူ့အမွေကို တခြားလူများအားမပေးပဲ သားကိုပေးလိုသည်မှာ ပုံမှန်ဆန္ဒဖြစ်၏။ ဘုရင်၏ညီတော်များအား လွှဲပေးခြင်းမှာ ပုံမှန်ဆက်ခံမှုဟုမဆိုသာပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မင်းသား အိုအေမာသည် အိုတိုမိုအား ထီးနန်းလွှဲပေးသည်။ သို့သော်လည်း ဘုရင်နာကာကွယ်လွန်သည့်အခါ အိုအေမာသည် အိုတိုမိုအားလုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ပြီး 'ဧကရာဇ်ဘုရင် တင်မူး' 'Emper of Tenmu' အမည်ဖြင့် နန်းတက်ခဲ့လေသည်။

ယင်းကိစ္စဖြစ်ပွားပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၉၈-နှစ်အကြာတွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်မ 'ဂျီတို' 'Empress Jito' နှင့် 'ဂျင်မေး' 'Empress Genmei' တို့ပေါ်ပေါက်လာသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်မတိုင်မီက ဆက်ခံလာသမျှ ဧကရာဇ်ဘုရင်များမှာ ဧကရာဇ်ဘုရင်တင်မူး၏ အဆက်အနွယ်များသာ ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ဧကရာဇ်ဘုရင်မနှစ်ဦးမှာမူ နာကာနို့ အိုအဲ၏သမီးများ ဖြစ်သည်။ ဧကရာဇ်ဘုရင်တင်မူးအနွယ်ဝင် သွေးနီးသူများဖြစ်၍ ဂျီတိုမှာ ဧကရာဇ်ဘုရင်တင်မူး၏ဇနီးဖြစ်ကာ ဂျင်မေးမှာ သူ့သား၏ဇနီး (သူ့ချွေးမ) ဖြစ်သည်။ တင်မူး၏အဆက်အနွယ်များထဲမှ နောက်ဆုံး ဧကရာဇ်ဘုရင် သို့မဟုတ် ဘုရင်မမှာ 'ဧကရာဇ်ဘုရင်မ ရှိုတိုကု' 'Empress Shotoku' ဖြစ်သည်။ သူမ၏ထီးနန်းကို ဆက်ခံမည့်သူအား တင်မူးအနွယ်ဝင်ထဲမှ ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်သော်လည်း ရှာဖွေခြင်းမပြုခဲ့ပေ။

နောက်ဆုံးတွင်သူမ၏ထီးနန်းကို သူမ၏ချစ်သူ 'ဒိုကျို' 'Dokyo' အားဆက်ခံခွင့်ပြုရန် အကြံပြုထောက်ခံခဲ့၏။ သို့သော်လည်း ဒိုကျို ကိုယ် တိုင်က ဧကရာဇ်ဘုရင်ဖြစ်လိုသော ဆန္ဒတကယ်ရှိ-မရှိ မည်သူမှ အတိ အကျမသိရ။ သံသယဖြစ်စရာများရှိခဲ့၏။ ဘုရင်မရှိုတိုကု ကွယ်လွန် သည့်အခါ ဒိုကျိုအား ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခဲ့ရာ ဒိုကျိုသည် ခုခံကာကွယ်ခြင်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မပြုတော့ပဲ အေးဆေးစွာပင် ထွက်သွားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဧကရာဇ်ဘုရင် တင်ချီ၏မြေးက 'ဧကရာဇ်ဘုရင် ကိုနင်' 'Emperor Konin' အဖြစ်ထီးနန်း ကိုဆက်ခံခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် မူလတင်ချီအနွယ်များသည် ပြန်လည်ရှင် သန်လာပြီး တင်မူးမျိုးဆက်သည် အဆုံးသတ်သွားခဲ့လေသည်။

ထို့နောက်တွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်အများစုသည် 'အခြေခံဥပဒေ ဩဇာခံဘုရင်များ' 'Constitutinoal Monarchs' သာ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်း တို့အနက် ခြွင်းချက်ထားရမည့် ဘုရင်မှာ 'ဧကရာဇ်ဘုရင် ဂိုဒါဂို' 'Emper of Godago' တစ်ဦးသာလျှင်ရှိခဲ့၏။ ဂိုဒါဂို (၁၂၈၈-၁၃၃၉) သည် ရှေး ခေတ်ကပုံစံအတိုင်းနိုင်ငံအား ဘုရင်တစ်ဦးတည်းကသာ တိုက်ရိုက် အုပ်ချုပ်သောစနစ်ကို ပြန်လည်အသက်သွင်းလိုသော ဆန္ဒရှိခဲ့သည်။ သူသည် တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အများစုဆန္ဒနှင့် အညီအုပ်ချုပ်သည့် 'ကောင်းကင်ဘုံမှ ဧကရာဇ်ဘုရင်'အဖြစ်ကို မလိုလား။ မိမိတစ်ဦးတည်း ကအာဏာကိုချုပ်ကိုင်၍ ထင်သလိုအုပ်ချုပ်သော 'မဟာဘုရင်မင်းမြတ်' စနစ်ကိုသာပို၍ လိုလားခဲ့သူဖြစ်လေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်းတွင် ဘုရင်မျိုးနွယ်ဝင်များ၏ အာဏာလုပွဲသည် နှစ်ပေါင်းတစ်ရာခန့် (၆၇၁-၇၇၀) ကြာခဲ့သည်။ ယင်းကာလမှာ တင်ချီ ဘုရင့်မျိုးနွယ်ဝင်များနှင့် တင်မူးဘုရင့်မျိုးနွယ်ဝင်များ အချင်းချင်း တိုက်ခိုက်ကြသည့်ကာလနှင့် မြောက်ပိုင်းနှင့်တောင်ပိုင်း ဘုရင်မျိုးနွယ်ဝင် များထိပ် တိုက်ရင်ဆိုင်ဖြစ်ကြသည့် ကာလများဖြစ်သည်။ မြောက်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်း ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ပွဲတွင် ဘုရင်ဂိုဒိုဒိုင်းဂိုး (၁၃၃၁-၉၂) မှ အစပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းကာလများတွင် ဘုရင့်လက်အောက်ခံဩဇာ ကြီးသူများသည် သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဧကရာဇ်ဘုရင်ဖြစ်ရန် ဆန္ဒမရှိခဲ့ကြပေ။ ထိုစဉ်က နိုင်ငံရေးတွင် ရည်မှန်းချက်ကြီးကြီးမားမားထားသူများသည် အာဏာကိုမိမိရရကိုင်တွယ်ထားရန်သာ အဓိကထားကြသည်။ ဥပမာပြရ လျှင် ရှိုးဂန်းများဖြစ်သည်။ သူတို့သည်နာမည်ခံ အာဏာရှိသူများအဖြစ်ကို မလိုလားပေ။

တိုင်ကာခေတ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအရ ဧကရာဇ် လုရင်

မောင်ထွန်းသူ

သည် မြင့်မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးအားဖြင့်လည်း ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် ကြားနေသမားများဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေးလောကတွင် အလွန်အရေးပါအရာရောက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးမဟုတ်ပေ။ ထိုစဉ်က နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်ကြီးမားကြသည့် များမတ်များ၊ စစ်သူရဲကောင်းများနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးများတို့သည် ထီးနန်းရရှိသည်ကိုများစွာ အလေးမထား ကြပေ။ ထီးနန်းကို လုယူခြင်းသည် ဂုဏ်သိက္ခာအလွန်ကင်း မဲ့သည့် သစ္စာဖောက်တစ်ယောက်၏အလုပ်ဟုယူဆကြသည်။ ထို့ကြောင့် လည်းနိုင်ငံရေးအာဏာလုပွဲများ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခါ ဧကရာဇ် ဘုရင်သည် ယင်းအာဏာလုပွဲ၏ ပြင်ပ၌ရောက်နေသည်ကများ၏။ တိုင်ကာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်၏အခြေအနေကို ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် ပြုလုပ်ပေးထားသည်ဖြစ်၏။

တင်ချီအနွယ်နှင့်တင်မူးနွယ်များ အာဏာလုပွဲဖြစ်နေသည့် အချိန်ကာလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ယဉ်ကျေးမှုသည် တိုင်ကာပြုပြင်ပြောင်း လဲမှုများကြောင့် အလွန်လျှင်မြန်စွာ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ နိုင်ငံအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် ဥပဒေများနှင့်ကိုယ့်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းများကို အခိုင်အမာပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ သည် ဥပဒေဖြင့်အုပ်ချုပ်သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

၇၀၁-ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော 'တိုင်ဟိုဥပဒေ' 'The Taiho Code' ဥပဒေသည် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာ၊ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ၊ မတရားမှု ဆိုင်ရာများနှင့် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာများပါဝင်သည်။ ယင်းဥပဒေများသည် ဆယ့်တစ်ရာစုအထိ တည်တံ့ခိုင်မြဲခဲ့သည်။ ယင်းဥပဒေသည် ၁၈၈၅- ခုနှစ် ခေတ်မှ 'ဝန်ကြီးအဖွဲ့အက်ဥပဒေ' 'Cabinet Act' ပြဋ္ဌာန်းချိန်အထိ တည်ရှိခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏အတုကိုယူ၍ 'အမျိုးသားကျောင်းများ' 'Kokuaku'၊ 'တက္ကသိုလ်များ' 'Daigaku' အား အနာဂတ်အစိုးရဝန်ထမ်း ကောင်းများဖြစ်လာရေးအတွက် ပညာသင်ကြားပေးရန်ဟူသော ရည်ရွယ် ချက်ဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင်လည်း အရည်အချင်းစစ်စာမေး ပွဲများကျင်းပသည့်စနစ်ကိုလည်း ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ဤခေတ်တွင်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒသည် ဥပဒေရေးရာ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားရေးရာနှင့် ပညာရေး ဆိုင်ရာစနစ်များကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာရေးအတွက် များစွာအထောက်အကူပြုခဲ့သည်။

တိုင်ဟိုဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် အစိုးရကိုယ်တိုင်ကဦးစီး၍ နိုင်ငံအတွက် အကျိုးရှိမည့်စာအုပ်အများအပြားကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ တရုတ်တို့၏ အမျိုးသားဆိုင်ရာသမိုင်းမှတ်တမ်းများကို နမူနာပုံစံအဖြစ်ထား၍ ‘ဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်းစာအုပ်’ ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထို့အပြင်လည်း ‘ရှေးဟောင်းဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်း’ 'Kojiki (712) ‘ဂျပန်နိုင်ငံ၏နယ်မြေအသီးသီးမှ သဘာဝနှင့် ယဉ်ကျေးမှုရေးရာမှတ်တမ်းစာအုပ်’ 'The National and Cultural Features of Various Regions of Japan (Fudoki -713) များကိုလည်း ထုတ်ဝေခဲ့၏။ ခေတ်ဦးပိုင်းကာလများမှစ၍ သက္ကရာဇ် ၇၆၀-အတွင်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည့် ဂျပန်အနုပညာရှင်တို့၏ကဗျာများ ကိုလည်း စုစည်းထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယင်းကဗျာပေါင်းချုပ်စာအုပ်၏အမည်မှာ ‘မန်ယိုရှု’ 'Manyoshu' ဖြစ်၍ ကဗျာတိုရှည်စုစုပေါင်း ၄၅၀၀-ခန့် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ယင်းကဗျာများထဲမှ အများအပြားကို အကောင်းဆုံးနှင့် အထူးခြားဆုံးသော လက်ရာများအဖြစ် ယနေ့ခေတ် ဂျပန်စာပေလောကတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒနှင့် တာအိုဝါဒတို့ဝင်ရောက်လာ သည့်ခြောက်ရာစုနှစ်မတိုင်မီက စာပေရေးသားမှုစနစ်မရှိခဲ့ပေ။ သူတို့သည် တရုတ်အက္ခရာစာလုံးများအား ဂျပန်အက္ခရာစာလုံးများအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲရေးသားနေခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် သူတို့သည်ဂျပန်အက္ခရာစာလုံးများကို ကြိုးပမ်း၍ တီထွင်ခဲ့ကြ၏။ ယင်းလုပ်ငန်းသည် အလွန်ခက်ခဲပြီး အလွန်စွန့်စားရသောအလုပ်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဆိုခြင်းမှာတခြားကြောင့်မဟုတ်ပေ။ တရုတ်နှင့်ဂျပန်တို့၏ဘာသာစကားများသည် အလွန်ခြားနားပြီး တစ်ဘာသာနှင့်တစ်ဘာသာလုံးဝ အဆက်အစပ်မရှိသောကြောင့်ဖြစ်၏။

အထက်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြထားခဲ့သည့်အတိုင်း ဂျပန်တို့သည်

မောင်ထွန်းသူ

တရုတ်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုကို ပုံတူထပ်တူထပ်မျှ ကူးယူခဲ့ကြခြင်းမရှိပေ။ သူတို့လူမျိုး၏ စရိုက်နှင့် ကိုက်ညီသော ယဉ်ကျေးမှုများကို သင့်တော်ဆီ လျော်အောင် ပြုပြင်၍ လက်ခံခဲ့ကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဧကရာဇ်ဘုရင်မျိုး နွယ်ဝင်တို့သည် ကောင်းကင်ဘုံမှ ဆင်းသက်လာကြသူများဖြစ်သည်ဟု သောအယူအဆနှင့် ပတ်သက်၍ ကား ယင်းအယူအဆ၏ အခြေခံသဘောတရားများကို ‘ကိုဂျီကီ’ ခေါ် ရှေးဟောင်းနိုင်ငံသမိုင်း (ကိုဂျီကီ) တွင် ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်ဆန်ဆန် ရေးသားထားသည်ကို လည်းကောင်း၊ ဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်း (ဟွန်ရှိုကီ) တွင် သမိုင်းကြောင်းအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ထားသည်ကို လည်းကောင်း တွေ့ရ၏။ မန်ယိုရှု ကဗျာပေါင်းချုပ်ထဲ၌ ပါရှိသော ကဗျာများတွင် ဘုရင့် သစ္စာတော်ကို စောင့် သိ ရိ သော ခြင်းအပေါ် ချီးကျူးဖွဲ့ဆိုထားသည့် ကဗျာအများအပြားပါခဲ့သည်ကို တွေ့ရ၏။

အမှန်စစ်စစ် ကောင်းကင်ဘုံမှ ဆင်းသက်လာသော ဘုရင်ဟူသော အယူအဆသည် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ဘာသာရေးအယူသည်းသူများထံမှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရသည်။ ယင်းအယူအဆသည် နိုင်ငံရပ်ခြားမှ နိုင်ငံရေးသဘောတရားများ ဆိုက်ရောက်လာချိန်တွင် ဂျပန်လူမျိုးတို့ တီထွင်ဖန်တီး မွေးဖွားပေးလိုက်သည်ဟု လည်းယူဆရ၏။ ယင်းအယူအဆနှင့် ယုံကြည်မှုများကို စာနှင့်ပေနှင့်မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်မှာ အယူအဆသစ်များပြင်ပမှ ဝင်လာချိန်နှင့် တရုတ်ယဉ်ကျေးမှုနှင့် တရုတ်အက္ခရာစာလုံးများကို ဂျပန်ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဂျပန်စာဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းကာလများမှသာ ဖြစ်ပေသည်။

ကောင်းကင်ဘုံမှ ဧကရာဇ်ဘုရင်ဟူသော အယူအဆသည် (တစ်နည်းအားဖြင့် တွက်မည်ဆိုပါက) တရုတ်တို့၏ တော်လှန်ရေးသဘောတရားကို ဂျပန်လူမျိုးများထံ ဝင်မလာအောင် ကျားကန်ပေးထားသည့် သဘောတရားတစ်ခုဟု ဆိုနိုင်ဖွယ်ရာ ရှိ၏။ ဂျပန်တို့၏ ဧကရာဇ်ဘုရင်စနစ်အတွက် ခိုင်မာတောင့်တင်းသော အခြေခံအုတ်မြစ်များချထားပေးသည်ဆိုပါက တော်လှန်ပုန်ကန်မှုများ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေ။ ကြိုတင်ကာကွယ်ပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ကြဟန်တူသည်။ နောက်တစ်နည်းတွက်မည်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဆိုပါက ဂျပန်နိုင်ငံသည် အင်အားကြီးမားသောတရုတ်နိုင်ငံနှင့်ယှဉ်ပြီး စဉ်းစားလိုက်တိုင်း အောက်ကျအားငယ်စိတ်ကို ခံစားကြရ၏။ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ဘုရင်အား ဘုရားသခင်၏အဆင့်ထိ မြှင့်တင်ထားလိုက်ပါက မိမိတို့အမျိုးဂုဏ်သိက္ခာကို မြင့်မားအောင်လုပ်လိုသောစိတ်ဆန္ဒ ကြီးမားလာဖွယ်ရာရှိသည်ဟူသောခံယူချက်ဖြင့် ဤသဘောတရားကိုတီထွင်ဖန်တီးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အမျိုးသားရေးဝါဒကို ခုခံကာကွယ်လိုသော ပြင်းထန်သည့် စိတ်ဆန္ဒသည် ဂျပန်တို့တွင် အခိုင်အမာတည်ရှိလာခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့်ကြီးမားကျယ်ဝန်းသော တန်ခိုးဩဇာကြီးမားသော ယဉ်ကျေးမှုတို့တွင် မိမိတို့ထက်သာလွန်လျှက်ရှိသော တရုတ်အင်ပါယာနိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသောဂျပန်လူမျိုးတို့သည် မျိုးချစ်စိတ်ရေးရာတွင် ပြင်းထန်ကြီးမားလာခဲ့သည်။ ကောင်းကင်ဘုံမှ အင်ပါယာနိုင်ငံဟူသော သဘောတရားသည် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏မြေပေါ်တွင် အခိုင်အမာအမြစ်တွယ်လာခဲ့၏။ ယင်းခံယူချက်သည် ဂျပန်ပြည်သူတို့၏ ကံကြမ္မာကိုများစွာ သက်ရောက်စေခဲ့သည်။

အမှန်အားဖြင့် မင်းမျိုးမင်းနွယ်များ၏ကြား၌ ပဋိပက္ခများအများအပြားရှိခဲ့သည်။ လူမျိုးစုအကြီးအကဲများနှင့် မြေပိုင်ရှင်ကြီးများ၏ကြားတွင်လည်း ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ထောက်ခံမှုကို ရလို၍တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ ကာလအားဖြင့်တွက်လျှင် နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ခန့်ကြာခဲ့၏။ တိုင်ကာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခေတ်မှသည် မေဂျီတော်လှန်ရေးခေတ်အထိ ရှည်ကြာခဲ့၏။ထိုစဉ်ကဧကရာဇ်ဘုရင်များသည် 'ခန်းပတ်ကု' 'Kanpaku' (ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ အကြံပေးအကြီးအကဲများ)၊ ရှိုဂန်း (လူရိုင်းများအား တိုက်ခိုက် နှိမ်နင်းရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့်တပ်မှ စစ်သူရဲကောင်းတပ်မှူးများ) သို့မဟုတ် 'ဟိုး' 'Hoo'(အငြိမ်းစားဧကရာဇ်ဘုရင်များ) တို့၏ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို ခံနေကြရသည်။ ဧကရာဇ်ဘုရင်အပေါ်၌ ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်သောအုပ်စုသည် နိုင်ငံအား စိုးမိုးခြယ်လှယ်သူဖြစ်သည်။ ဧကရာဇ်ဘုရင်၏

မောင်ထွန်းသူ

နိုင်ငံရေးအာဏာမှာ အမည်ခံမျှသာဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်နှင့်တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် သေ
ရေးရှင်ရေးတမျှ အရေးကြီးသောကာလများနှင့် ရင်ဆိုင်လာရသည့်အခါ
(ဥပမာ-၁၂၇၄နှင့် ၁၂၈၁ နှစ်များအတွင်းက မွန်ဂိုလူမျိုးတို့၏ကျူးကျော်
ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှုများ၊ တိုက်ပွဲဝါဂါဂန်းနိတ် အားပိတ်လိုက်စဉ်က
အနောက်တိုင်းနိုင်ငံမှ အင်အားကြီးစစ်သင်္ဘောများ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့
ချိန်နှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ပွားစဉ်) ကဂျပန်ပြည်သူတို့သည် သူတို့
နိုင်ငံ၏အခြေခံသဘောတရားနှင့် ခံယူချက်များကို တစ်နိုင်ငံလုံးက
ထောက်ခံခဲ့ကြရုံမျှမက အမျိုးသားရေးအတွက် အသက်များကိုပင် စွန့်
လွှတ်ခဲ့ကြလေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏သမိုင်းသည် တရုတ်နိုင်ငံ၏သမိုင်းနှင့် ဆင်တူ
သည်။ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲများသည် မကြာခဏဖြစ်ပေါ်တတ်၏။
မင်းဆက်တစ်ဆက်၏နေရာတွင် အခြားမင်းဆက်ကအစားထိုး၍
နေရာယူတတ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင်စစ်ရှုံးသွားသော
ဂျပန်ပြည်သူတို့သည် သူတို့၏ဧကရာဇ်အပေါ်၌ ပြင်းထန်သောစိတ်ဓာတ်
ဖြင့် သစ္စာစောင့်သိရှိသေခဲ့ကြ၏။ ၆၀၄-ခုနှစ်က ရှိတိုက်တိုင်းရှိ၏
ဆယ့်ခုနှစ်ချက် အခြေခံဥပဒေနှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးမှ ၁၉၆၄-
ခုနှစ်ကပြဋ္ဌာန်းသောလက်ရှိအခြေခံဥပဒေတို့သည် တခုနှင့်တခုများစွာ
ခြားနားခြင်းမရှိပဲ အစဉ်အလာတည်ရှိခဲ့သည့် သဘောထားကိုလက်ခံ
ထားသည်။ အထူးသဖြင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်နှင့်ပတ်သက်၍ သတ်မှတ်ထားရှိ
သည့် နိုင်ငံရေးအခန်းကဏ္ဍမှာ ယခင်အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရ
သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် မြင့်မြတ်သည့်ဧကရာဇ်ဘုရင်မင်းမြတ်သည်
ဧကရာဇ်ဘုရင်ဟူသောအယူအဆကို အသိအမှတ်မပြုသော်လည်း
ဧကရာဇ်ဘုရင်မင်းမြတ်သည် နိုင်ငံတော်၏ပုံရိပ်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်ပြည်သူ
တို့၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှု အထိမ်းအမှတ်သင်္ကေတဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့်
တရုတ်နိုင်ငံနှင့်မတူသော အခြေအနေတစ်ရပ်ကိုတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့၏။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

တရုတ်နိုင်ငံ၏ သမိုင်းကိုကြည့်လိုက်ပါက မင်းဆက်အများအပြားပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ အချို့မင်းများသည် တရုတ်နိုင်ငံကြီးတစ်ခုလုံးအား သြဇာလွှမ်းမိုးနိုင်သည်အထိ စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်းတရုတ်မင်းဆက်တစ်ဆက်သည် နှစ်ပေါင်း ၂၀၀-ထက်ပို၍ မကြာရှည်ခဲ့ကြပေ။ ဂျပန်တို့ကမူ ဧကရာဇ်ဘုရင်အား မင်းဆက်ပြတ်မသွားစေပဲ နိုင်ငံရေးအားဖြင့်ပင် တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် တည်ဆောက်ထားနိုင်ခဲ့ကြလေသည်။

(၃)

ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒနှင့် တာအိုဝါဒတို့သည် ‘ကွန်ဖျူးရှပ်နှင့် လာအို-
ဇူ’ အမည်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များထံမှအစပြုခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး
စလုံးသည် စာတတ်ပေတတ်ပညာရှင်လူတန်းစားမှ ပေါက်ဖွားလာသူများ
ဖြစ်၏။ ကွန်ဖျူးရှပ်မှာ ဘီစီ ၅၅၁-ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး ဘီစီ-၄၇၉-
ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ သူသည် လာအို-ဇူနှင့် ဘီစီ-၅၅၂ခုနှစ်
တွင် လူချင်းဆုံမိခဲ့ကြသည်ဟုပြောကြသည်။ သို့သော်လည်းအချို့သမိုင်း
ပညာရှင်များက လာအို-ဇူ ဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်အမှန်တကယ်ရှိခဲ့သည်-
မရှိခဲ့သည်ဟူသောအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သံသယရှိခဲ့ကြလေသည်။

သူတို့နှစ်ဦး၏ ခေတ်ဦးပိုင်းကာလအတွင်းက နှစ်ဦးစလုံး၏
သဘောတရားများသည် ပညာတတ်လူတန်းစားများအတွက် ဘဝ၏
လမ်းညွှန်မှုများအဖြစ်လည်းကောင်း ဘဝ၏ဒဿနများအဖြစ်လည်း
ကောင်း ပေးနိုင်စွမ်းရှိခဲ့ကြသည်။ အမှန်အားဖြင့်‘တာအို’ဟူသောစကား
လုံး၏အဓိပ္ပါယ်မှာ ‘လူ့အဖွဲ့အစည်း (သို့မဟုတ် စကြာဝဠာတစ်ခုလုံး)၏

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ခရီးလမ်းကြောင်းအတွက် ထာဝရလမ်းညွှန်ချက်ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ အလွန်ရှေးဆန်သော ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒတစ်ခုဖြစ်ပေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ တရုတ်နိုင်ငံ၌ ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒသည် အစိုးရ၏ ဒဿနအမြင်အဖြစ် ရပ်တည်လာသည်မှစ၍ အုပ်ချုပ်သူလူတန်းစားများ၊ အရာရှိအရာခံဝန်ထမ်းများ၏ လေးစားမှု၊ ထောက်ခံမှုနှင့် ကိုးကွယ်မှုများကို ရရှိခဲ့သည်။ တာအိုဝါဒမှာမူ အစိုးရဆန့်ကျင်သော ဝါဒတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့၏။ အချိန်ရှိသမျှ-သမရိုးကျ တစ်ယူသန်အယူအဆများကို လက်မခံသော၊ အယူအဆရေးရာများတွင် ရဲဝံ့လွတ်လပ်သော ဝါဒတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သည်။

ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒသည် မြို့ကြီးပြကြီးများ၌ ပျံ့နှံ့လျှက်ရှိပြီး တာအိုဝါဒမှာ ကျေးလက်ဒေသများ၌ ထွန်းကားလာသည်။ ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒသည် ပညာတတ်လူတန်းစားတို့၏ အယူဝါဒဖြစ်၍ တာအိုဝါဒသည် ကျေးလက်တောရွာများရှိ လယ်သမား၊ ယာသမားများနှင့် မြို့သိမ်မြို့မွှားများမှ စာမတတ်ပေမတတ် လူတန်းစားတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဆည်းကပ်ရာ အယူဝါဒ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင်လည်း အစိုးရက ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒ၏ သဘောတရား များကို လမ်းညွှန်သဘောတရားများအဖြစ် လက်ခံခဲ့ကြသည်။ ဥပမာ ပြုရလျှင် အထက်တစ်နေရာ၌ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့် အတိုင်း ဆယ့်ခုနှစ်ချက်အခြေခံဥပဒေနှင့် နောက်ဆက်တွဲပေါ်ပေါက်လာသည့် ဧကရာဇ်ဘုရင် အမိန့်တော်များသည် ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒရှုထောင့်မှ ကြည့်၍ ရေးဆွဲထုတ်ပြန်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ နောက်ပိုင်းဆက်ခံလာခဲ့သည့် အစိုးရများသည်လည်း လူအများအား ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒမှ ညွှန်ပြခဲ့သော ကောင်းမြတ်သည့်ကိုယ်ကျင့်တရားများကို မွေးမြူရန်နှင့် ပြုစုပျိုးထောင်ရန် အမြဲတစေအားပေးခဲ့ကြသည်။ ကွန်ဖျူးရှပ်၏ ကောင်းမြတ်သောကိုယ်ကျင့်တရားများမှာ ရိုးသားဖြူစင်ခြင်း၊ မှန်ကန်မှုတခြင်း၊ သစ္စာစောင့်သိခြင်း၊ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာရှိခြင်း၊ ပညာဉာဏ်ကြီးခြင်းနှင့် ကတိတည်ခြင်းစသည်တို့ဖြစ်လေသည်။

မောင်ထွန်းသူ

တာအိုဝါဒသည် ဂျပန်ကျွန်းများပေါ်၌ တစ်သီးတစ်ခြား အယူဝါဒအဖြစ် မရပ်တည်နိုင်ခဲ့ချေ။ တာအိုအယူဝါဒအစား ‘ရှင်တို အယူဝါဒ’သာ လျှင်မြန်စွာပျံ့နှံ့ထွန်းကားခဲ့၏။ အမှန်အားဖြင့် တာအို အယူဝါဒအား တခါတရံတွင် ရှေးဟောင်းတရုတ်နိုင်ငံ၌ ‘ဆန်တာအို အယူဝါဒ’ 'Suntaoism' ဟုခေါ်လေ့ရှိသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ယင်းအယူ ဝါဒသည် ‘ရှင်တိုအယူဝါဒ’ 'Shintoism' အဖြစ် ပျံ့နှံ့သွားခဲ့၏။

ရှင်တိုအယူဝါဒအား တာအိုအယူဝါဒအဖြစ် စဉ်းစားမည်ဆို ပါက စဉ်းစားနိုင်ဖွယ်ရာရှိ၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ရှင်တိုအယူဝါဒသည် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ မူလရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရ တည်ရှိနေသည်။ ပင်ကိုယ် ယုံကြည်ချက်များနှင့် စုစည်းပေါင်းစပ်ထားသည့် တာအိုဝါဒဟုယူဆဖွယ် ရာရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ တာအိုအယူဝါဒ၏မူလအစသည် တရုတ် တို့ထံမှရောက်လာခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောရ လျှင် တာအိုအယူဝါဒအား အသွင်ပြောင်းထားခြင်း သို့မဟုတ် တာအိုအ ယူဝါဒနှင့်အလွန်ရှေးကျသောဂျပန်တို့၏ ရှင်တိုအယူဝါဒများကို ပေါင်းစပ် ထားခြင်းဟုပြောနိုင်သည်။

တာအိုအယူဝါဒ၌ တွေ့နေရသည့်အချို့သောနတ်ဘုရားများ သည် ရှင်တိုအယူဝါဒထဲ၌ အသွင်ပြောင်းလျက်တည်ရှိနေကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဂျပန်မင်းမျိုးမင်းနွယ်များနှင့် ကျေးရွာသားတို့၏ အချို့သော ဘာသာရေးဆိုင်ရာပွဲတော်များနှင့် ဓလေ့ထုံးစံလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် တာအိုအယူဝါဒမှ ဆင်းသက်လာသည့် အရိပ်လက္ခဏာများကိုတွေ့ရ သည်။ ထို့ပြင်လည်း တာအိုအယူဝါဒ၏ သဘောတရားများကို ဂျပန်နတ် သမီးပုံပြင်များနှင့် ကျေးလက်ရိုးရာပုံပြင်များ၌ များစွာတွေ့ရ၏။ အိမ် ဆောက်သည့်အခါများတွင် ကျင်းပလေ့ရှိသည့် အခမ်းအနားနှင့်ပွဲများမှာ လည်း တာအိုအယူဝါဒ၏ အငွေ့အသက်များကိုတွေ့မြင်ကြရ၏။ ရှင်တို ဘုရားကျောင်း သို့မဟုတ် နတ်ကွန်းများသို့လာရောက်ဖူးမျှော်ကြသူများ သည် ငွေကြေးလှူဒါန်းခြင်း၊ ဗေဒင်ဟောစာတမ်း ပြက္ခဒိန်နှစ်ချုပ်များ ဝယ်ယူခြင်းစသည်တို့မှာ တာအိုအယူဝါဒဆန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

များဖြစ်ပေသည်။

ကိုဂျီကီ အမည်ရှိ 'ရှေးဟောင်းဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်း' စာအုပ်၌ စုစည်းရေးသားထားခဲ့သော ဂျပန်ဒဏ္ဍာရီဆန်ဆန်ပုံပြင်များမှာလည်း တာအိုအယူဝါဒ၏ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုများကိုတွေ့ရ၏။ ကိုဂျီကီသမိုင်းစာအုပ်သည် ဧကရာဇ်ဘုရင်အနွယ်ဝင်မိသားစုများ၏ မူအစမြစ်ဖျားခံရာများကို အထူးတလည်အလေးထား၍ ဖော်ပြထားရုံမျှမက မိသားစု၏သမိုင်းကြောင်းနှင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်၏မြင့်မြတ်မှုများကိုပါ တခမ်းတနားဖော်ပြထားသည်။ မိမိသည် 'နေနတ်သမီး အေမာတာရာဆု' 'The Sun - goddess (AMATERASU)' မှ ဆင်းသက်လာသူဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အမာ သက်သေပြနိုင်သူမှသာလျှင် ဂျပန်ထီးနန်းအရိုက်အရာကို ဆက်ခံနိုင်သည်ဟုပင် ဖော်ပြထားသည်။

ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ထီးနန်းသည် မဖျက်ဆီးအပ်သော၊ အမြတ်တနိုးထားအပ်သောအရာဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဧကရာဇ်ဘုရင်၏သွေးတွင်နေနတ်သမီး 'အေမာတာရာဆု' သွေးပါနေ၍ဖြစ်သည်။ ယင်းခံယူချက် သဘောတရားကြောင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်မိသားစုအနွယ်ဝင်များထံ၌ အချင်းချင်းထီးနန်းလှသော ပဋိပက္ခများနှင့် ညီအစ်ကိုချင်းသတ်ဖြတ်သောအရေးအခင်းများသည် မပေါ်ပေါက်ပဲတော့နေသည်မဟုတ်။ ယင်းအရေးကိစ္စသည် လိုအပ်လာသည့်အခါဖြစ်သွားလေ့ရှိ၏။ ထို့ပြင်လည်းလိုအပ်လာသည့်အခါများတွင် စိတ်ကူးသစ်များနှင့်အတူ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည်လည်း ရှိလာတတ်သည်။ သို့သော်လည်း နန်းဆက်လုံးဝပြတ်သွားသည်အထိ တော်လှန်ပုန်ကန်မှုဟူ၍ကားမရှိခဲ့ပေ။

ခုနှစ်ရာစုခေတ်တွင် ဂျပန်တို့သည် အစိုးရစနစ်ကို ကွန်ဖျူးရှပ် အယူဝါဒအပေါ်တည်မှီ၍ ပြန်လည်ပြုပြင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ တာအိုအယူဝါဒ၏ ကြီးမားသောဩဇာသက်ရောက်မှုများကိုလည်း သုတ်သင်တည်းဖြတ်၍ ပြုပြင်ခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့်ပြည်သူလူထုအား ဧကရာဇ်ဘုရင်အနွယ်ဝင်များအပေါ် အခိုင်အမာထောက်ခံမှုပေးလာအောင် လုပ်ဆောင်ရန်ဟူသော ရည်မှန်းချက်ဖြင့် ယင်းပြုပြင်မှုကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်

မောင်ထွန်းသူ

သည်။ ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒသည် တာအိုဝါဒထက် ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်မှုနှင့် ပို၍ပြည့်စုံသည်။ သို့သော်လည်းကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒနှင့် တာအိုဝါဒနှစ်ခုစလုံးကို သူ့နေရာနှင့်သူ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင် သင့်တော်ဆီလျော်အောင် အသုံးပြုခြင်းသည် ဂျပန်တို့အဖို့များစွာအဆင်ပြေသည်ဟု ဆိုနိုင်ဖွယ်ရာ ရှိ၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နန်းတွင်းကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ပုံများသည် တာအို ဝါဒပုံစံအတိုင်း ဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူ့အများ၏အမြင်တွင် ရှင်တို့အယူ ဝါဒပုံစံဟု မြင်ကြသည်။ နားလည်ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပြည်သူတို့အမြင် တွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်မိသားစုများသည် နိုင်ငံ၏ရှေးရိုး ဓလေ့ထုံးစံများကို စောင့်ထိန်းလိုက်နာကြသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

တည်ထောင်ထားသောအစိုးရစနစ်သည် ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒ ဆန်ပြီးတိုးတက်နေသောအမြင်ရှိသည်။ အင်အားကြီးအင်ပါယာနိုင်ငံ ဖြစ်သောတရုတ်၏ ဖိအားပေးမှုကိုတုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် ဂျပန်သည်မိမိ တို့အစိုးရကို အင်အားတောင့်တင်းအောင် ချို့ယွင်းချက်မရှိအောင်တည် ဆောက်သည်။ မိမိတို့ပြည်သူများအား အမျိုးသားရေးဝါဒနှင့် မျိုးချစ်ဝါဒ ကိုအလေးအနက်ပြုရန် တည်ဆောက်ပေးသည်။ ယင်းရည်မှန်းချက်များ ကိုပြည့်ဝအောင် တရုတ်ဒဿနိကအမြင်နှစ်ခုစလုံးက ဖြည့်ဆည်းပေး ခဲ့ခြင်းသည် သရော်စရာကောင်းသလို ဖြစ်နေပေသည်။

အမှန်တော့ ရှင်တို့အယူဝါဒသည် အမျိုးသားရေးစိတ်ဓါတ်ကို တည်ရှိခိုင်မာအောင်များစွာ အားပေးခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် တိုကူဂါဝါ ဒေတ်တွင် အမျိုးသားရေးစိတ်ဓါတ် တိုးတက်ခိုင်မာလာခဲ့သည်မှာ ရှင်တို့ အယူဝါဒကြောင့်ဖြစ်၏။ အလွန်ရှေးဆန်သော ရှင်တို့အယူဝါဒများသည် အနောက်နိုင်ငံကြီးများနှင့် အင်အားကြီးတရုတ်နိုင်ငံတို့အား ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများ၌ ဂျပန်ပြည်သူတို့အား အစွန်းရောက်မျိုးချစ်ဝါဒအဖြစ်သို့ ရောက်အောင်ပင် တွန်းပို့ပေးခဲ့လေသည်။

အမျိုးသားရေးဝါဒစိတ်ဓါတ်ကို တက်ကြွထက်သန်စေခဲ့သော သဘောတရားကြောင့် ကျိုးကြောင်းမဆီလျော်သော ရိုးရာရှေးဟောင်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

လေ့ထုံးစံများအပေါ်၌ စွဲလန်းလာခြင်းသည် ဂျပန်လူမျိုးတို့အတွက် ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသည့် အချက်ဖြစ်ချေသည်။ ဂျပန်တစ်မျိုးသားလုံး အရေးနှင့် စပ်ဆိုင်သောပြဿနာပေါ်လာတိုင်း ဂျပန်ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် သူ၏ဘိုးဘွားဝိဉာဉ် တော်များဖြစ်သည့် နေနတ်သမီးအေမာတာရာဆုထံ ဆုတောင်းခြင်းအမှုကိုပြု၍ အကူအညီတောင်းခံလေ့ရှိသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံအတွက် ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် တိုက်ဆိုင်မှု တစ်ခု ပေါ်ခဲ့ဖူးသည်။ နှစ်ကြိမ်တိတိမွန်ဂိုလီယံများ၏ ကျူးကျော်တိုက် ခိုက်မှု များကိုခံခဲ့ရဖူး၏။ ထိုစဉ်ကတိုင်ဖွန်းမုန်တိုင်း တိုက်ခိုက်ခြင်းခံရ သဖြင့် ရန်သူရေတပ်များသည် ပြိုကွဲပျက်စီးကာ အများအပြားသည် နစ်မြုပ်ကုန် ကြသည်။ ထို့ကြောင့်ဂျပန်တို့က ‘ကာမီကာဇေ’ ဘုရား သခင်ကစေလွှတ် လိုက်သည့်လေဟု အမည်ပေးခဲ့ကြ၏။ ယင်းအစွဲ ကြောင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ကြီးအတွင်းက ဂျပန်တို့သည် ရှင်တိုဘုရား ကျောင်းနှင့် နတ်ကွန်းများသို့ သွားကာ ဆုတောင်းခဲ့ကြဖူးသည်။ စစ်၏ ခေတ်မီနည်းဗျူဟာများနှင့် နည်းပရိယာယ်များကို တည်ငြိမ်အေးဆေး သော အမြင်ဖြင့်သုံးသပ်ဆင် ခြင်ခြင်းမပြုပဲ အသက်ပေါင်းများစွာကို အရူးအမူးစွန့်လွှတ်၍ အသေခံခဲ့ ကြသည်များပင်ရှိခဲ့ကြ၏။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ရှင်တိုအယူဝါဒသည် ဘာသာရေးအယူဝါဒတစ် ခုဖြစ်၍ မင်းမျိုးမင်းနွယ်များ၏ ဘာသာဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ရှင်တိုဝါဒသည် ပြည်သူလူထုအတွင်းသို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း စိမ့်ဝင်ယုံ့နဲ့ကာ အများစုကိုးကွယ်ရာ ဘာသာဖြစ်လာခဲ့၏။ ကျေးရွာများ၌ကျင်းပလေ့ ရှိသည့် ရာသီအလိုက်ပွဲတော်များ၊ ကောက်ရိတ်ပွဲတော်များ၊ လက်ထပ် မင်္ဂလာပွဲများစသည်တို့မှာ ရှင်တိုဘာသာအယူဝါဒမှ ဆင်းသက်လာကြ သည့် ပွဲတော်များဖြစ်၏။

ဤသို့ဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံမှာကဲ့သို့ပင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် ကွန်ဖျူးရှပ် အယူဝါဒအား လက်ရွေးစင်လူတန်းစားဖြစ်သည့် အရာရှိအရာခံလောက အတွက် ကိုယ်ကျင့်တရားထိန်းသိမ်းရေးစနစ် အဖြစ်လက်ခံခဲ့ကြသည်။ တာအိုဝါဒကိုမူ ရှင်တိုဝါဒအဖြစ်အသွင်ပြောင်းကာ မင်းမျိုးနွယ်ဝင်မိသား

မောင်ထွန်းသူ

စုများနှင့် ပြည်သူများ၏ဘာသာအဖြစ်လက်ခံလာခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံတွင်လည်း ထိုအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်ကို သတိပြုမိဖို့လို၏။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ တရုတ်တို့၏ အာတိုအယူဝါဒနှင့် ဂျပန်တို့၏ရှင်တို့အယူဝါဒတို့သည် များစွာခြားနားသည်ဟူသော အချက်ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒသည်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံသို့ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်။ အိန္ဒိယမှတိုက်ရိုက်လာခြင်းမဟုတ် တရုတ်နိုင်ငံမှဝင်ရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်းဗုဒ္ဓဘာသာ အယူဝါဒသည်တရုတ်လူမျိုးတို့က သူတို့နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် ပြုပြင်ထားသည်များပါဝင်နေပြီဖြစ်သည်။ အများအားဖြင့် တရုတ်ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒနှင့် တာအိုအယူဝါဒတို့သည် အင်္ဂါရပ်အများအပြားသည်ပါဝင်လျက်ရှိ၏။ ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် အိန္ဒိယဗုဒ္ဓဘာသာကိုလေ့လာခြင်းမဟုတ်။ တရုတ်ဗုဒ္ဓဘာသာကို လေ့လာခြင်းဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာအရ ဘုရင်နှင့်သူ့နောက်လိုက်များသည် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာဒဿနများကို ရရှိခဲ့ကြသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအမြင်အရ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေကြသောလူများအား ကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်းသည် အဓိကဖြစ်၏။ စိတ်ပိုင်းရောရုပ်ပိုင်းပါ အကူအညီပေးခြင်းသည် မွန်မြတ်သော အလုပ်ဖြစ်၏။ ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒသည် သစ္စာစောင့်သိခြင်းနှင့် မိမိ၏အတ္တကိုစွန့်ခြင်းသည်ကောင်းမြတ်သည်ဟု အဆိုပြုထားသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒကမူ သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံးအပေါ်၌ သနားဂရုဏာထားခြင်းသည် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်လောက်အောင် ကောင်းမြတ်သည့်အရာဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒ ထွန်းကားရှင်သန်လာသည့်ကာလတွင် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ သို့မဟုတ် ပရဟိတလုပ်ငန်းများသည် ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခဲ့သည်။ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေသူများအားကူညီခြင်း၊ ဆေးရုံများတည်ဆောက်ခြင်း၊ အလှူဒါနအမျိုးမျိုးပြုခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများသည် တိုးတက်များပြားလာခဲ့သည်။ ဤသည်မှစ၍ အစိုးရကိုယ်တိုင်က တာဝန်ယူ၍ လုပ်ဆောင်ပေးသော လူမှုလုပ်ငန်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

များသည် တည်ရှိလာခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒ သည်တဖြည်းဖြည်း နှင့်မြို့များနှင့်ကျေးလက်တောရွာများရှိ လူများ၏အကြားသို့ တိုးဝင်ပျံ့နှံ့ သွားခဲ့သည်။

ရှိုတိုကူတိုင်းရှိအစိုးရသည် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ပထမဆုံး စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ထားခဲ့သော အစိုးရဖြစ်၏။ ရှိုတိုကူအစိုးရသည် ဗုဒ္ဓ ဘာသာအား ထွန်းကားပြန့်ပွားအောင်အားပေးခဲ့သည်။ အခြေခံဥပဒေ ၏အပိုဒ်နှစ်တွင် 'ပြည်သူတို့သည် ဗုဒ္ဓအားလေးစားကြည်ညိုရမည်။ ဗုဒ္ဓ အယူဝါဒနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အား လေးစားစွာဆက်ဆံရမည်' ဟု အတိ အလင်းဖော်ပြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် အထူးသဖြင့် 'နာရခေတ် (၇၁၀- ၇၉၄)' 'THE NARA PERIOD (710-794)' ကာလအတွင်းတွင် ဗုဒ္ဓ ဘာသာသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အထူးတလည် ကာကွယ်ပေးခြင်းခံရ သောဘာသာ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အစိုးရကိုယ်တိုင်ကဦးစီး၍ ကြီးမားသော ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားကျောင်းကြီးများနှင့် မျှော်စင်ကြီးများကို နယ်မြေဒေသ အနှံ့အပြားတွင် တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည်။ ယင်းအဆောက်အဦများမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာအား ကိုယ်စားပြုသည့်အဆောက်အဦများဖြစ်၍ တမျိုးသား လုံး၏ဂုဏ်သိက္ခာကို မြင့်မားစေနိုင်သည့် အဆောက်အဦများဖြစ်ပေ သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ခေါင်းဆောင်များသည် အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်၏နန်းတွင်း၌ ရာထူးကြီးများရရှိလာကြသည့်အခါ နိုင်ငံရေး ဩဇာသည်ကြီးမားလာကြသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒ၏ အရှိန်အဝါ သည် အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း၌ ကြီးမားလာသည်နှင့်အမျှ ယခင်က ရှင်တို့ အယူဝါဒပုံစံဖြင့် အခြေခိုင်လျှက်ရှိသော တာအိုအယူဝါဒသည် ဗုဒ္ဓဘာ သာဝင် တို့၏ ရှုထောင့်မှရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်း အသွင်သဏ္ဍာန်ပြောင်းခြင်း၊ အယူပြောင်းခြင်းစသည်များ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ရှင်တို့အယူဝါဒ၏ နတ်ဘုရားများသည် ဗုဒ္ဓ၏နောက်လိုက်ဖြစ်လာသည်။ ရှင်တို့အယူဝါဒ သည်ပင် လျှင်ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အကိုင်းအခက်တစ်ခုအဖြစ် အသိအမှတ် ပြုခြင်းကို ခံလာရလေသည်။

မောင်ထွန်းသူ

သို့သော်လည်း အချို့သောနေရာများတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူဝါဒ ၏ခံယူချက်များကို ရှင်တို့အယူဝါဒရှုထောင့်မှ ရှုမြင်သုံးသပ်၍ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများလည်းရှိ၏။ ဂျပန်တာအိုအယူဝါဒသည် ရှင်တို့အယူဝါဒ အဖြစ်သို့ကူးပြောင်းသွားသည့်အခါ ဧကရာဇ်ဘုရင်အား သက်ရှိနတ် ဘုရားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ တစ်မျိုးသားလုံး၏ သက်ရှိနတ် ဘုရားအဖြစ်လက်ခံခြင်းမှာ တာအိုအယူဝါဒနှင့် များစွာဆန့်ကျင်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုလည်း အချို့နေရာများ၌ ဂျပန်ဆန်သောအယူဝါဒအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့ကြသည်ဖြစ်ရာ ဂျပန်နိုင်ငံအား ‘မြင့်မြတ်သောမြေ’၏ နိုင်ငံတစ်ခုဟုယူဆခဲ့ကြသည်။ ထိုမြေပေါ်၌ မြင့်မြတ်သောနတ်ဘုရားက အုပ်ချုပ်သည်ဟူသောအယူအဆသည် ပြည်သူတို့၏ယုံကြည်မှု တစ်ခုဖြစ် လာခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မွန်ဂိုလူမျိုးများကျူးကျော် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည့် အချိန်ကာလနှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းများနှင့် ရှင်တို့နတ်ကွန်းများ၌ ရန်သူများအရေးနိမ့်ရေး အတွက် ဆုတောင်းပွဲများပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းပေတည်း။

ဆယ့်ခြောက်ရာစုနှစ်နောက်ပိုင်းကာလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏အခြေ အနေသည် တစ်မျိုးတဖုံဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ‘အိုဒါနိုဘူနာဂါ’ ‘Oda Nobnuaga’ သည် နိုင်ငံအားအာဏာရှင်စနစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ သူသည်နှစ်အနည်းငယ်မျှသာ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာအား အကြီးအကျယ်ထိခိုက်နစ်နာအောင် ထိုးနှက်ခဲ့သူဖြစ်၏။ သူသည်ကျိုး ကြောင်းဆင်ခြင်တုံတရားကိုသာ အလေးအနက်ထားသူဖြစ်၏။ သူသည် လက်တွေ့သမားဖြစ်၏။ စစ်တိုက်လျှင်စစ်ရှုံးရမည်ကို ကြောက်နေ၍မ ဖြစ်ဟုယူဆသူဖြစ်သည်။ သူ့လက်ထက်တွင်စစ်ပွဲများ၌ လက်နက်ကြီး များသုံးခြင်း၊ ရန်သူများအားအစာငတ်ရေငတ်ဖြစ်အောင် ပိတ်ဆို့သော နည်းများသုံးခြင်း၊ ဆိပ်ကမ်းမြို့များအားရေတပ်ဖြင့်ပိတ်ဆို့ခြင်း၊ စသည့် နည်းဗျူဟာများကို တီထွင်အသုံးပြုခဲ့သူဖြစ်သည်။

သူသည်နိုင်ငံရေး အယူအဆသစ်အများအပြားကိုလည်း ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံ၏ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများကို

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

လည်းတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။ များမတ်ကြီးများနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရား ကျောင်းကန်များက ပိုင်ဆိုင်သည့် မြေယာစနစ်ကိုလည်း ဖျက်သိမ်းပစ်ခဲ့၏။ သူ့လက်ထက်တွင် ရိုးရာ အစဉ်အဆက်ဆက်ခံပိုင်ဆိုင်သော မြေယာစနစ်ကိုအစားထိုးခဲ့သည်။ စနစ်သစ်အရ မြေပိုင်ရှင်ကြီးများနှင့် ယင်းတို့၏ စစ်သူရဲကောင်းများ (ဆာမူရိုင်း) အားလိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလိုအမိန့်ထုတ်၍ တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းပြုနိုင်သည်။ သူ့လက်ထက်တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သော ပစ္စည်းကိရိယာတန်ဆာပလာများ တီထွင်ခြင်းကိုအားပေးသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းကိုသူ့နောက်မှ ထီးနန်းဆက်ခံခဲ့သည့် 'တိုယိုတိုမိ ဟိဒဲယိုးရှို (၁၅၃၆-၉၈)' 'Toyotomi Hideyoshi (1536-98) နှင့် တိုကုဂါဝါ အိအဲယစု (၁၅၄၂-၁၆၁၆)' 'Tokugawa Ieyasu (1542-1616) ဘုရင်များခေတ်၌ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆက်လက်အားပေးခဲ့ကြသည်။ ယင်းခေတ်ကာလမှ မေဂျီတော်လှန်ရေးခေတ်အထိ နှစ်ပေါင်းသုံးရာခန့်ကြာမြင့်ခဲ့သည်။

ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်မှုကို အလေးအနက်ပြုသော နိုဘူနာဂါဝါသည် ဘုရားသခင်ကိုလည်းမယုံကြည်။ ဗုဒ္ဓကိုလည်းမယုံကြည်ပေ။ ဂျပန်တို့၏ 'မြင့်မြတ်သောမြေ' အယူအဆကိုလည်း မယုံကြည်ပေ။ သူ့အနေဖြင့် ရှင်တိုနှင့်ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒသမားများကိုလည်း အသုံးချ၍ ရသူများမဟုတ်ဟုယူဆသူဖြစ်သည်။ သူ၏စိတ်သဘောထားမှာ ထူးခြားဆန်းကြယ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်ဖွယ်ရာရှိ၏။ သူသည်အနောက်နိုင်ငံများမှ ခရစ်ယန်သာသနာပြုအဖွဲ့များ၏ အယူအဆနှင့်ယုံကြည်မှုများအပေါ် သဘောကျသူလည်းဖြစ်၏။ သူကသာသနာပြုများအား ရဲရင့်သူများအဖြစ် ချီးကျူးစကားပြောလေ့ရှိသည်။ ထို့ပြင်လည်း ကမ္ဘာကြီး၏ပြောင်းလဲမှုများကို သူတို့ထံမှသိရသဖြင့် သူ့အတွက်အသုံးဝင်သူများအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ ဥရောပဘက်၌ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေသော သိပ္ပံပညာနှင့် နည်းပညာများအကြောင်း သိရသည့်အတွက်လည်း သာသနာပြုအဖွဲ့ဝင်များအား ကျေးဇူးတင်သည်။ အတိုချုပ်ပြောရလျှင် သူသည်ခရစ်ယာန်သာသနာပြုအဖွဲ့များအား သူ့အတွက်များစွာအသုံးဝင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

မောင်ထွန်းသူ

ဟုယုံကြည်ခဲ့သူဖြစ်လေသည်။

နိဘူနာဂါသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအား ရန်သူဟုသဘောထားသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ၏ အတွေးအခေါ်များသည် နိုင်ငံ၏တိုးတက်မှုအတွက် အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်ဟုယူဆသည်။ တိုးတက်သော အတွေးအခေါ်အယူအဆသစ်များနှင့် လုပ်ဆောင်မှုများကို အနှောင့်အယှက်ပြုသည်ဟု ယုံကြည်ထားသူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူသည် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် ၇၈၈-ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံရေးဩဇာကြီးမားခဲ့သော ‘အီယာကူဂျီ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားကျောင်းကြီး’ 'Emyakuji Temple' အားအစအနမူပင်မကျန်အောင် မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးများယင်းတို့၏မောင်းမများနှင့် ဘုရားကျောင်းနှင့်ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသူအားလုံးကို အစုလိုက်အပြုံလိုက်သတ်ဖြတ်ပစ်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင်လည်း နိဘူနာဂါသည် အီကိုဘာဂိုဏ်း’ 'The Ikko Sect' ဝင်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက အစပြုခဲ့သည့်ပြည်တွင်းစစ်ကိုလည်း ရက်စက်ကြမ်းတမ်းစွာနှိမ်နင်းခဲ့ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အထင်ကရကျောင်းများဖြစ်သည့် ‘ကိုဖူကူဂျီ’ 'Kofukuji' ‘မာကီအိုဂျီ’ 'Makioji' နှင့် ‘ကိုယာဆန်’ 'Koyasan' ဘုရားကျောင်းများအား အပြစ်ပေးသည့်အနေဖြင့် ဖျက်ဆီးပစ်ရုံမက ဂိုဏ်းဝင်ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် နောက်လိုက်အများအပြားအား သတ်ဖြတ်ပစ်ခဲ့သည်။

သူမသေမီနောက်ဆုံးနှစ်များအတွင်း၌ နိဘူနာဂါသည်အရူးတစ်ယောက်သဖွယ် ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ သူသည်အလွန်ဘဝင်မြင့်သော ရောဂါစွဲကပ်လျက်ရှိ၏။ အလွန်လည်းခေါင်းမာသည်။ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော အပြုအမူများကိုလည်း အသက်အရွယ်ကြီးလာလေ ကျူးလွန်လာလေဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအပေါ်၌ သူကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုများမှာကြီးမားလှ၏။ ဂျပန်တို့၏ခေတ်ဦးပိုင်း သမိုင်းတလျှောက်တွင် အရက်စက်အကြမ်းကြုတ်ဆုံးနှင့် အဆိုးဝါးဆုံးသော မင်းဆိုးမင်းညစ်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်းဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒသည် ပြည်အများစုက နှစ်သက်လက်ခံသော ဘာသာတစ်ခုအဖြစ် ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးခိုင်မာ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

လာသည်။

ဂျပန်ဗုဒ္ဓဘာသာသမိုင်းကို ကြည့်မည်ဆိုပါက နာရာခေတ် (၇၁၀-၇၉၄) နှင့် 'ကမကူရာခေတ် (၁၁၉၂-၁၃၃၃)' 'The Kamakura Period' နှစ်ခေတ်တွင် ယင်းဘာသာသည်အဖွံ့ဖြိုးဆုံးဖြစ်သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒကို ယူဆောင်လာသူများမှာ အုပ်ချုပ်သော လူတန်းစားဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒကို ပြည်သူတို့အား အလွယ် တကူအုပ်ချုပ်နိုင်စေရန် အထောက်အကူဖြစ်ရေးအတွက် အသုံးပြုခဲ့ ကြသည်။ ယင်းဘာသာသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ သာယာပျော်ရွှင်မှု သို့မဟုတ် ဆင်းရဲဒုက္ခများနှင့်သာ ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသည်မဟုတ်ပေ။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်လည်း ဆက်စပ်ပတ်သက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း နိုဘူနာဂါလက်ထက် တစ်လက်ထက်လုံး ရက်စက်ကြမ်း ကြပ်စွာနှိပ်ကွပ်ခံခဲ့ရသည့်ကြားမှ ဗုဒ္ဓဘာသာသည်ပြန်လည် ရှင်သန်လာ ကာ ဂျပန်ပြည်သူအများစု၏ ကိုးကွယ်ရာဘာသာအဖြစ် တည်တံ့ ခိုင်မြဲလာခဲ့ပေသည်။

(၄)

ခုနှစ်ရာစုနှစ်အတွင်းကတည်းက ထားခဲ့သောသဘောတရား ဆိုင်ရာအယူအဆများနှင့်ခံယူချက်များသည် ယနေ့အချိန်အထိဂျပန် နိုင်ငံအတွင်း၌ တည်ရှိလာခဲ့သည်။ ယေဘုယျသဘောပြောရမည်ဆိုပါက အနောက်တိုင်းဩဇာ လွှမ်းမိုးခံခဲ့ရပြီးသည့်နောက်ပိုင်းမှာပင်လျှင် ကွန်ဖျူး ရှပ်ဝါဒသည် အစိုးရဖွဲ့အတွင်း၌ ဆက်လက်တည်ရှိနေခဲ့သည်။ ရှင်တိုဝါဒ သည်လည်း နန်းတွင်းမိသားစုများကြား၌ ဆက်လက်ပျံ့ပွားနေခဲ့ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ပြည်သူတို့အကြား၌ ခိုင်မာစွာရပ်တည်လျှက်ပင်ရှိ သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေတိုင်ကာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခေတ်က တည် ဆောက်ခဲ့သော ‘ဩဇာကြီးမားသည့် အခြေခံဥပဒေဖြင့်ဖွဲ့စည်းတည် ထောင်ထားသည့် နိုင်ငံတော်စနစ်’ သည် တိုင်ကာခေတ်အကုန်တွင် ပြန် လည်ပြိုပျက်သွားခဲ့၏။ ဗဟိုမှချုပ်ကိုင်၍ ဖွဲ့စည်းထားသော အစိုးရအရာရှိ အရာခံအုပ်ချုပ်ရေးစက်ယန္တရားသည် တဖြည်းဖြည်းနှင့်အင်အားချိနဲ့လာ ခဲ့သည်။

အင်အားချိနဲ့သောအစိုးရအဖွဲ့သည် တန်ခိုးဩဇာကြီးမားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဝင်ရောက်ခြယ်လှယ်မှုများကို အမြဲတစေရင်ဆိုင်နေကြရ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သည်။ တန်ခိုးကြီးမားသော သို့မဟုတ် ထူးခြားထင်ရှားသောမိသားစုများမှ လာသည့် လူငယ်အမျိုးသားများအား ရာထူးခန့်ထားပေးခြင်းနှင့်ရာထူး တိုးတက်နေသော အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သည် ယခင် တိုင်ကာခေတ်မ တိုင်မီကအနေအထားသို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်။

အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တွင် အကျင့်ပျက်ပြားမှုနှင့် ဖရိုဖရဲဖြစ်မှု များ များပြားလာသည်။ ထိုနယ်မြေဒေသအတွင်းရှိ ပြည်နယ်ဘုရင်ခံများ သည် ဝန်ကြီးချုပ်၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှ လွတ်ကင်းသလိုဖြစ်လာသည်။ သူတို့သည် ဗဟိုအစိုးရ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် မကျင့်သုံးနိုင်တော့ပဲ မိမိတို့ကိုယ် မိမိ ‘ပြည်နယ်ဘုရင်များ’ အဖြစ်သတ်မှတ်ကာ သူတို့ထင် သလိုအုပ်ချုပ်ခြင်းကိုပြုကြသည်။ သူတို့အုပ်ချုပ်နေကြသည့် နယ်မြေ များအား သူတို့ပိုင်နယ်မြေများအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ နယ်မြေများ အတွင်းရှိ လယ်မြေများကိုလည်း သူတို့ပိုင်လယ်မြေများအဖြစ် သတ်မှတ် ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘာမှသုံးမရသည့်မြေများ၊ တောင်တန်းများနှင့် သစ်တောများမှအစ နိုင်ငံပိုင်ပစ္စည်းများအဖြစ် မရှိတော့သည့် အခြေအ နေသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။

ဗဟိုအစိုးရသည် ပြည်နယ်အသီးသီးမှ ဩဇာကြီးမားသော ဘုရင်ခံများနှင့်စေ့စပ်ကာ လယ်မြေများကိုသူတို့အား လုပ်ပိုင်ခွင့် အပြည့်အဝပေးခဲ့ကြရသည်။ မြေယာအများအပြားကို ပိုင်ဆိုင်လာခဲ့ကြ သော ဘုရင်ခံများသည်အလွန် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော မြေပိုင်ရှင်ကြီး များဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ရှိတို့ကုတိုင်းရှိတည်ထောင်ခဲ့သော ဗဟိုအစိုးရစနစ်သည် ရှစ်ရာစုနှစ်တွင် ပြန်လည်ပြုပျက်သွားခဲ့ရပြီး ယခင်ကတည်ရှိခဲ့သည့် မြေရှင်ပဒေသရာဇ်စနစ် ဝင်ရောက်လာသည်။ ယင်းစနစ်သည် ဆယ့်ခြောက်ရာစုနှစ်အထိတည်တံ့ခဲ့သည်။ တိုင်ကာ ပြုပြောင်းလဲရေးခေတ်က ဥပဒေများနှင့်ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများ တည်ရှိနေသော်လည်း အကျိုးသက်ရောက်မှုကား မရှိတော့ပေ။

ဤခေတ်တွင် ပြည်နယ်ဘုရင်ခံများထဲမှ တန်ခိုးကြီးမားမား လာသူများသည် ‘တစ်တောတစ်ကြက်ဖစနစ်’ ဖြင့်အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြသည်။

မောင်ထွန်းသူ

လူတန်းစားမှာလည်း လေးမျိုးကွဲပြားသွားခဲ့၏။ စစ်သည်များ၊ လယ်သမားများ၊ လက်မှုပညာသည်၊ အလုပ်သမားများနှင့်ကုန်သည်များဖြစ်ကြသည်။ ယင်းလူတန်းစားလေးရပ်သည် တိုကူဂါဝါခေတ် (၁၆၀၃-၁၈၆၇) တလျှောက်လုံးတည်ရှိခဲ့သည်။ ဤခေတ်တွင်ချမ်းသာသော လယ်သမားများနှင့်ကုန်သည်များကတဖက် စိတ်နေစိတ်ဓါတ်မြင့်မားသော်လည်း ဆင်းရဲနေကြသည့် ဆာမူရိုင်းခေါ် စစ်သူရဲကောင်းများက တစ်ဖက်ကွဲပြားခြားနားလျက်ရှိကြသည်။ ဆာမူရိုင်းတို့သည် ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများထံမှ ငွေကြေး အကူအညီလိုကြသည်။ ချမ်းသာသောလယ်သမားများနှင့်ကုန်သည်ကြီးများသည် သူတို့၏အားလပ်ချိန်များကို စာဖတ်ခြင်း၊ ဇာတ်ပွဲကြည့်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့် အချိန်ဖြုန်းခဲ့ကြ၏။ တဖြည်းဖြည်းနှင့်သူတို့သည် အနောက်တိုင်းမှလာသောပညာရပ်များနှင့် ကွန်ပျူးရှပ်အယူဝါဒများ အပေါ်၌ စိတ်ဝင်စားလာကြသည်။

တိုကူဂါဝါခေတ်အလယ်လောက်တွင် အကြီးစားမြေပိုင်ရှင်များနှင့် အကြီးစားဆိုင်ရှင်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်းလူအများအပြားသည် လယ်ယာအငှားလုပ်သူများ၊ ဈေးဆိုင်အရောင်းသမားများ၊ အိမ်စေများဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။ လူတန်းစားကွဲပြားမှုသည် သိသာထင်ရှားလာသည်။ ချမ်းသာသောကုန်သည်ကြီးများသည် အမြင့်ဆုံးနေရာသို့ ရောက်လာကြသည်။ သို့သော်လည်းဆာမူရိုင်းများ၊ လူချမ်းသာများ၊ ပညာတတ်လယ်သမားများနှင့် ကုန်သည်များကြားတွင် အပြန်အလှန်ရင်းနှီးမှုနှင့်လေးစားမှုများရှိခဲ့ကြသည်။ ဥရောပနိုင်ငံများ၏ လူတန်းစားများကဲ့သို့ တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး ပြင်းထန်ကြီးမားသော အာဏာတစ်စိတ်မရှိကြပေ။

တိုကူဂါဝါခေတ်တလျှောက်လုံး လူမှုဆက်ဆံရေးနှင့်နည်းပညာနယ်ပယ်များတွင် အသစ်အဆန်းတီထွင်မှုများကို လူများစုကအားမပေးခဲ့ကြပေ။ အနည်းငယ်မျှသော ကုန်သည်တို့သည် သူတို့၏လုပ်ငန်းများကို တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများနှင့် တိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များသည် အဆမတန်ကြွယ်ဝချမ်းသာလာကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးအနေဖြင့်ကား ရှေးရိုးဓလေ့

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ထုံးစံပေါ်တွင် ဖက်တွယ်နေဆဲဖြစ်သည်။

တိုကူဂါဝါခေတ်ကုန်ခါနီးတွင် ဂျပန်တို့သည်မိမိတို့နိုင်ငံနှင့် အနောက်နိုင်ငံများကြား၌ နည်းပညာရေးရာတွင် အဆမတန်ကွာခြားနေသည်ကို သိလာကြသည်။ မိမိနိုင်ငံတွင်အပြောင်းအလဲရှိဖို့ လိုအပ်လာသည်ဟုလည်း သိလာကြသည်။ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများနှင့် ပြိုင်နိုင်မည့် တစ်မျိုးသားလုံးဆိုင်ရာ စီးပွားဖွံ့ဖြိုးမှုအလုပ်ကိုလည်း လုပ်ဆောင်ကြမှု ဖြစ်တော့မည်ဟု သဘောပေါက် နားလည်လာကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် စီးပွားယှဉ်ပြိုင်မှု၊ ကောင်းမွန်ပြည့်စုံသော အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ခေတ်မှီအစိုးရစနစ်မျိုးတည်ရှိရန် လိုအပ်လာပြီဟုမြင်ခဲ့သည်။ ခိုင်မာတောင့်တင်သော နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးတွင် အထက်ပါအချက်များသည် အလိုအပ်ဆုံးသောအရာများ ဖြစ်သည်ဟုလည်း လက်ခံလာခဲ့ကြသည်။

(၂)

မေဂျီတော်လှန်ရေး

(၁)

ဤအခန်းသည် ‘မေဂျီတော်လှန်ရေး သို့မဟုတ် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေးခေတ်’ 'The Meiji Revolution or Restoration' အကြောင်းကို ဆွေးနွေးဝေဖန်သုံးသပ်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းခေတ်ကာလသည် ဂျပန် နိုင်ငံသမိုင်းတွင် အရေးကြီးသောဖြစ်ရပ် သို့မဟုတ် နိုင်ငံအတွက် အပြီးအပြတ်ဆုံးဖြတ်ရမည့်ဖြစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာသောကာလတစ်ခုဟုစဉ်းစားသင့်သည့် အနေအထား၌ရှိသည်။ မေဂျီတော်လှန်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ စာရေးသူ၏ကောက်ချက်ချပုံများသည် ဂျပန်သမိုင်းဆရာအများစု၏ ကောက်ချက်ချပုံများနှင့် အတော်ကလေးကွဲလွဲနေသည်ကိုတွေ့ကြရလိမ့်မည်ဟု ထင်ပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏သမိုင်းအမြင်များနှင့်ပတ်သက်၍ အများကလက်ခံထားကြသည်မှာ ကားလ်မတ်စ်၏ သမိုင်းအမြင်သဘော တရားရှုထောင့်မှ သုံးသပ်ထားသောအမြင်ကများသည်။ စာရေးသူကတော့ ဂျပန်နိုင်ငံ၏သမိုင်းသည်ပို၍ ထူးခြားလာ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သည်ဟုယူဆပါသည်။

သမိုင်း၏ အလွန်အရေးကြီးသောဖြစ်ရပ်အများစုတွင် သီးခြား အကြောင်းအရာများ ရှိနေသည်။ မေဂျီတော်လှန်ရေးသည် ‘အနောက် တိုင်းပုံစံအပေါ် အခြေခံသည့် ခေတ်သစ်နိုင်ငံတော် တစ်ခု တည်ဆောက် ရေးအတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်ချမှတ်ခြင်း’ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းနိုင်ငံမျိုး တစ်နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသည် ဂျပန်ပြည်သူတို့၏ ပြင်းပြထက်သန် သောဆန္ဒတစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းနိုင်ငံမျိုးဖြစ်ပေါ်လာ ရေးမှာ လွယ်ကူသည်မဟုတ်။ သူတို့အတွက် ရည်မှန်းချက်ကြီးသည်နှင့်အ မျှ အခက်အခဲပေါင်းများစွာကို ကျော်လွှားဖြတ်သန်းရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ပေါ်ပေါက်လာမည့် ပြဿနာပေါင်းစုံကိုလည်း ရင်ဆိုင်ရဖွယ်ရာရှိ၏။

ယင်းနိုင်ငံမျိုးတည်ဆောက်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဂျပန်လူမျိုးတို့ ၏မြင်ပုံမြင်နည်းမှာ တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ အနောက်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့် အဆင့်အတန်းတူညီသော ခေတ်သစ်နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေးမှာ ရုပ်ဝတ္ထုအရသာ အဆင့်တူအောင်လုပ်ရမည်ဟုမြင်သည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင် ရာ၌သာ အဆင့်တူအောင်လုပ်ရမည်ဖြစ်၏။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွင် တူညီအောင်လုပ်ဖို့မလိုဟုမြင်ကြသည်။ သိပ္ပံပညာ၊ နည်းပညာ၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လက်နက်ကိုင်တပ်များ တည်ထောင်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအသွင် သဏ္ဍာန်ပုံစံ ပြောင်းလဲရေးတို့တွင် လျှင်မြန်စွာတိုးတက်ခဲ့ သည်မှာမှန် သော်လည်း စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွင်မူကား အနောက်တိုင်းနိုင်ငံတို့ ထက်များ စွာ နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့သည်ကိုတွေ့ရ၏။ ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများကို စတင်လုပ်ဆောင်စဉ်အချိန်ကတည်းက အမြင်မရှင်း ခဲ့၍ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ဖွယ်ရာရှိသည်။

ထိုစဉ်က ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ‘ဝါကွန်း ယိုးဆိုင်’ 'Wakon Yosai' ဟူသော စကားတစ်ခုရှိသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ ‘အနောက်တိုင်းစွမ်းရည်နှင့် ဂျပန်စိတ်ဓါတ်’ ဟူ၍ဖြစ်၏။ ဂျပန်တို့သည် အနောက်တိုင်း ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်း ကိုများစွာ လိုလားခဲ့ကြသော်လည်း စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာယုံကြည်ချက်များနှင့် အယူအဆများကိုမူပယ်ခဲ့ကြ၏။ ဂျပန်တို့သည်သူတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု၊

မောင်ထွန်းသူ

သူတို့၏နေထိုင်မှုဘဝ၊ ထူးခြားသောအမြင့်ပိုင်းနှင့် အနိမ့်ပိုင်း ဆက်ဆံရေးနှင့် သူတို့၏မိသားစုဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံများကို နဂိုမူလရှိရင်းစွဲအတိုင်း ထိန်းသိမ်းထားရန် လိုလားခဲ့သည်။

ဂျပန်တို့၏ယင်းဆန္ဒသည် ရာစုနှစ်ပေါင်းအတော်ကြာသည်အထိတည်ရှိခဲ့၏။ မေဂျီတော်လှန်ရေး ဖြစ်ပေါ်ကာနီးကာလအထိ တည်တံ့ခိုင်မာခဲ့သည်ဟုဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ မေဂျီခေတ်၏အနောက်ပိုင်းကာလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် ရုရှားနိုင်ငံနှင့်စစ်ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ နာဇီဂျာမနီနိုင်ငံကိုအားကျကာ အာဏာရှင်ဆန်သော အစိုးရမျိုးတည်ထောင်ခဲ့၏။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း၌ စစ်ရှုံးကာ တစ်နိုင်ငံလုံးပျက်စီးယိုယွင်းခဲ့ရ၏။ ထိုအချိန်ကာလအထိ ဂျပန်ပြည်သူတို့၏ဆန္ဒသည် မူလအတိုင်းပင်ရှိခဲ့သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် စီးပွားရေးနယ်ပယ်၌ ဘီလူးကြီးတစ်ကောင်ဖြစ်လာချိန်အထိ ဂျပန်တို့သည် ယင်းဆန္ဒကိုမူလအတိုင်းပင် လက်ကိုင်ပြုထားဆဲပင်ဖြစ်သည်။

အနောက်တိုင်းမှနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမျိုး တည်ဆောက်ရန်လိုလားခြင်းသည်မှားသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့သောနိုင်ငံမျိုးတွင် အပြင်ပန်းသည် အနောက်တိုင်းဆန်ရမည်ဖြစ်၍ အတွင်းပိုင်းသည်အနောက်တိုင်းဆန်စရာမလိုဟူသော ခံယူချက်မှာလည်း မှားသည်ဟုမဆိုသာပေ။ သို့သော်လည်း အနောက်တိုင်းမှစိတ်နေစိတ်ဓါတ် အယူအဆမျိုးကို လုံးဝပယ်ထားပြီး အလွန်အယူသီးသည့် 'ရှင်တိုကူ-ဆူဂျီ' 'Shin toku-Sugi' အယူအဆကိုဖက်တွယ်ထားခြင်းသည် အကျိုးပျက်ပြားမှုကိုသာဖြစ်စေ၏။ ရှင်တိုကူဆူဂျီ၏အဓိပ္ပါယ်မှာ 'နတ်ဘုရားတို့၏မြေ' 'The Land of God' ဖြစ်သည်။ ယင်းအယူအဆ သို့မဟုတ် ယင်းယုံကြည်ချက်သည် ရှေးရိုးဘိုးဘွားဘီဘင်မှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်အားကောင်းကင်ဘုံမှမဟာဧကရာဇ်က အုပ်ချုပ်သည်ဟူသော အယူအဆဖြစ်၏။ ရှေးဘိုးဘွားဘီဘင်များသည် နတ်ဘုရားများဖြစ်ကြ၍ သူတို့သည် စကြာဝဠာကြီးတစ်ခုလုံးကို ဖန်ဆင်းတည်ထောင်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ယင်းတို့မှဆင်းသက်လာသော လူများသည် အခြား

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သောနိုင်ငံများထက် ပိုမိုသာလွန်မြင့်မြတ်ကြသည်ဟုလည်းကောင်း အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်သည့်အခါ မိမိတို့ကသာ တန်ခိုးဩဇာပိုမို၍ကြီးမားသည်ဟုလည်းကောင်း ယုံကြည်ချက်သည် အခြားနိုင်ငံများအဖို့ အလွန်အန္တရာယ်ကြီးမားသော ခြိမ်းခြောက်မှုကြီး တစ်ခုပင်ဖြစ်ပေသည်။

တိုကျိုဂါဝါခေတ်၏ နောက်ပိုင်းကာလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံတွင်း၌ အငြင်းပွားစရာ ပြဿနာတစ်ခုပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်အား 'ဆာကို့ကု' 'Sakoku' လုပ်ထားသည့်မူဝါဒကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးပြီးတံခါး ပိတ်ဝါဒကို ဆက်လက်လက်ခံထားရန်သင့်မသင့် ဟူသောပြဿနာဖြစ် သည်။ ဆာကို့ကု၏အဓိပ္ပါယ်မှာ 'နိုင်ငံတော်အားတံခါးပိတ်ထားပြီး အထီး ကျန်နေထိုင်ရေး' ဟုဖြစ်၏။ ဤကာလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏တံခါးများကို 'ကိုင်းကို့ကု' 'Kaikoku' သို့မဟုတ် ဖွင့်ရန်သင့်မသင့် အငြင်းပွားခဲ့ကြသည်။

ယင်းအငြင်းပွားမှုသည် ဤခေတ်တွင်များစွာပြင်းထန်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ကိုင်းကို့ကုမူဝါဒ (တံခါးဖွင့်ဝါဒ) ကိုလိုလားခဲ့ကြသည့်လူများစု သည် မှန်ကန်တိုးတက်သော အယူအဆရှိသူများဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း သူတို့ကိုယ်တိုင်ကပင်လျှင် တံခါးဖွင့်ဝါဒကို အချိန်အခါနှင့်အခြေအနေ အရသာကျင့်သုံးသင့်သည်ဟု ယူဆကြ၏။ ထို့ပြင်လည်း သူတို့ကိုယ်တိုင် က အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများအား 'နိုင်ငံခြားသားလူရိုင်းများ၏မြေ' ဟု ယုံကြည်နေကြသူများဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က သူတို့သည် လောလောဆယ် ဂျပန်နိုင်ငံအား တံခါးဖွင့်ထားဖို့လိုအပ်ကြောင်း နောက်ဆုံးတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ သည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူမျိုးအသီးသီး၏ အင်အားကြီးမားသောခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာဖို့ရှိကြောင်းနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ လက်အောက်တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံး စည်းရုံးသွားလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ခဲ့ကြလေသည်။

ယင်းကဲ့သို့အလွန်အယူသီးသော အစွန်းရောက်အမျိုးသားရေး ဝါဒသည် မေဂျီတော်လှန်ရေးကာလနောက်ပိုင်းတွင် အားနည်းလာခဲ့ သည်။ သို့သော်လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမဖြစ်ပွားမီ အချိန်ကာလတွင် ပြန်လည်ရှင်သန်လာခဲ့ပြန်၏။ စစ်ကြီးမဖြစ်ပွားမီအချိန်ကာလကအနည်း

မောင်ထွန်းသူ

ငယ်မျှအတွင်း မဟာအရှေ့နိုင်ငံများ အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နယ်ပယ်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန်ဟူသော အယူအဆတစ်ခုဝင်လာ ခဲ့သည်။ ယင်းအယူအဆအရ အရှေ့နိုင်ငံများရှိ ပြည်သူတို့သည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် သာတူညီမျှပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ကြရန် အကြံပြုလာခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည်စစ်ရှုံး နိုင်ငံဖြစ်ခဲ့၏။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည် အယူအဆသည်သူ့ဖာသာသူ အလိုအလျောက် ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ရသည်။ ဂျပန်တို့အနေဖြင့် ‘အင်တာ နေရှင်နယ်’ ခေါ် ‘နိုင်ငံတကာ’ ဝါဒကို ပြန်လည်ကျင့်သုံးလာခဲ့ရသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အယူသီးသောအစွန်းရောက် မျိုးချစ်စိတ်ဝါဒပြဿနာ မှာမူ ပြေလည်သွားခြင်းမရှိပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဂျပန်လူမျိုး အများစုသည် ထိုအချိန်အထိ အနောက်တိုင်းစွမ်းရည်နှင့် ဂျပန်လူမျိုးစိတ် ဓါတ်’ ဟူသောအမြင်ကို ဆုပ်ကိုင်ထားနေကြဆဲဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စတွင် ‘ဂျပန်လူမျိုးစိတ်ဓါတ်’၏ အဓိကယုံကြည်ချက်မှာ ‘နတ်ဘုရားတို့၏မြေ’ ဟူသောယုံကြည်ချက်ဖြစ်သည်။

ယနေ့ခေတ်တွင် ဂျပန်လူမျိုးအများစုသည် ရှေးဟောင်းအယူ ဝါဒဖြစ်သော နတ်ဘုရားတို့၏မြေအယူအဆကို လက်မခံကြတော့ပေ။ သို့သော်လည်း ထိုနေရာတွင် မည်သည့်အယူအဆဖြင့်အစားထိုးရမည်ကို ရှာဖွေမတွေ့ရှိကြသေးပေ။ ဤအားနည်းချက်သည် အနောက်တိုင်းစွမ်း ရည်နှင့်ဂျပန်လူမျိုးစိတ်ဓါတ် ခံယူချက်အတွက် ဟာကွက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ ယင်းဟာကွက်ဆက်လက်တည်ရှိနေသမျှကာလ ပတ်လုံး ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အနာဂါတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသည် အဟန့်အတား များနှင့် ကြုံတွေ့နေရဖို့သာရှိသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် ၁၉-ရာစုနှစ်တွင် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်ကတည်းက မိမိတို့နှင့်အနောက်နိုင်ငံ များအကြား၌ နည်းပညာရေးရာတွင် များစွာကွာခြားလျက်ရှိသည်ကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မိမိတို့၌ရှိနေသည့်အမျိုး

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သားရေး စိတ်ဓါတ်ကြောင့် အနောက်တိုင်းစွမ်းရည်နှင့် ဂျပန်လူမျိုးစိတ်ဓါတ် တည်ရှိလာရေးသည် များစွာနှောင့်နှေးခဲ့ရသည်။

နည်းပညာရေးရာကွာခြားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဂျပန်တို့သည် ရုတ်တရက် ချက်ခြင်းသိမြင်လာခဲ့ကြသည်မဟုတ်ပေ။ မေဂျီတော်လှန်ရေး အစမပြုမီကာလကျမှ ရုတ်တရက်သိမြင်နားလည်ကာ လက်ခံလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အမှန်အတိုင်းဝန်ခံရမည်ဆိုပါက ဂျပန်တို့သည် အနောက်တိုင်း၏ တန်ခိုးအင်အားကြီးမားမှုကို အစောကြီးကတည်းက မြင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၅၄၃-ခုနှစ်က ဂျပန်သည် ပေါ်တူဂီနိုင်ငံကုန်သွယ်တစ်စင်းမှ အမြောက်တစ်လက်ရရှိခဲ့ကြသည်။

ထိုစဉ်ကဂျပန်နိုင်ငံသည် အချင်းချင်းသတ်ဖြတ်သော ပြည်တွင်းစစ်များကြောင့် အခြေအနေရှုပ်ထွေးနေချိန်ဖြစ်သည်။ မြေရှင်၊ စစ်အာဏာရှင်၊ အစိုးရပေါ်ပေါက်နေခြင်းနှင့် ယင်း အစိုးရအားနည်း၍ ပြည်နယ်အသီးသီး၌ စစ်ဘုရင်ခံများ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခါ အချင်းချင်းတိုက်ခိုက်နေခြင်းစသည်များဖြင့် ကသောင်းကနင်းဖြစ်လျက်ရှိသည်။ အဖွဲ့တိုင်းက မိမိတို့အောင်နိုင်ရေးအတွက် ထိရောက်သောလက်နက်ကောင်းများရရှိရန် စိတ်အားထက်သန်လျက်ရှိကြသည်။

စစ်ဘုရင်ခံအများအပြားသည် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများ၌ သိပ္ပံနည်းပညာနှင့် နည်းပညာများ အလွန်တိုးတက်လျက်ရှိသည်ကို ကောင်းစွာသိကြသည်။ သို့သော်လည်းထိုနိုင်ငံများမှ ကုန်ပစ္စည်းများကိုဝယ်ယူရရှိရန်ကား လက်လှမ်းမမီကြပေ။ မိမိတို့နိုင်ငံအတွင်း၌ ရောက်ရှိနေကြသော ခရစ်ယာန်သာသနာပြု အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှသာ မိမိတို့အလိုရှိသော ပစ္စည်းများကို ရနိုင်ဖွယ်ရာရှိ၏။ ယင်းကိစ္စမှာလည်း တကယ်တမ်း ကြိုးပမ်းကြသည့်အခါ အနောက်တိုင်းအယူဝါဒဖြစ်သော ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ဖြစ်မှသာလျှင် ချောမောပြေဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ပြည်နယ်စစ်ဘုရင်ခံအတော်များများသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များဖြစ်လာကြသည်။ နောက်ဆုံးတစ်နိုင်ငံလုံးကို စုစည်းနိုင်ခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်မှာ 'အိုဒါ နိုဘူနာဂါ (၁၅၃၃-၈၂)' 'Oda

မောင်ထွန်းသူ

Nobunaga (1533-82) ' ဖြစ်သည်။ သူသည် သူ့ကိုယ်တိုင်အနေဖြင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် မဟုတ်သော်လည်း ခရစ်ယာန်ဘာသာအပေါ်၌ များစွာမျက်နှာသာ ပေးခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် သူသည်လိမ္မာပါးနပ်စွာဖြင့် အနောက်တိုင်းသိပ္ပံပညာ၊ နည်းပညာနှင့် တိုးတက်သစ်ဆန်းသော လက်နက်များကိုရယူခဲ့ကြသည်။ သူသည် ကုန်းပိုင်းစစ်ပွဲများ၌ အများ ထက်သာလွန်သော အခြေအနေသို့ရောက်ခဲ့၏။ လျှင်မြန်စွာမောင်းနှင် သွားလာနိုင်သော ရေတပ်စစ်သင်္ဘောများကိုလည်း ရရှိခဲ့သဖြင့် ရေပိုင်းတွင်လည်း သူသာလျှင်ကြီးစိုးနိုင်ခဲ့လေသည်။

ဧကရာဇ်ဘုရင် နိုဘူနာဂါသည်လည်း ထိုနည်းကိုအသုံးပြု၍ တိုင်းပြည်အား အုပ်ချုပ်ခဲ့ဖူးသည်။ သူ မလိုလားသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အားရက်ရက်စက်စက် ချေမှုန်းခဲ့ဖူး၏။ သူ၏ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများ ကြောင့် နာမည်ဆိုးထွက်ခဲ့သော်လည်း နိုဘူနာဂါသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ခေတ်သစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဟူ၍ ကား အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြရသည်။ သူ သည်အနာဂတ်ကို ကောင်းစွာမြင်တတ်သူဖြစ်၏။ အကယ်၍သာ သူ၏ နန်းသက်သည်ရှည်ကြာမည်ဆိုပါက ဂျပန်နိုင်ငံ၏သမိုင်းသည် ပုံစံတစ် မျိုးပြောင်းဖို့ရှိသည်။ သို့သော်လည်းသူ၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှု နှင့် မရင့် ကျက်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို အကြောင်းပြု၍ ၁၅၈၂-ခုနှစ်တွင် သူ့ကျေးကျွန်တစ်ဦးဖြစ်သော 'အကီချီ မစ်ဆူဟိဒဲ' 'Akechi Mitsuhide' ဆိုသူ၏ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုကိုခံခဲ့ရ၍ သူ့ကိုလည်း 'တိုယိုတိုမိ ဟိဒဲယိုးရှိ' 'Toyotomi Hideyoshi (1536-98) ' အမည်ရှိ အခြားကျွန်တစ်ဦးက ထပ်မံ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ 'တိုယိုတိုမိ ဟိဒဲယိုးရှိ' (၁၅၃၆-၉၈)သည် အောက်တန်းကျကျ ကျေးကျွန် တစ်ဦးဖြစ်၏။

သူသည် အဆင့်နိမ့်သူဖြစ်သော်လည်း မမျှော်လင့်ပဲနှင့် တစ်နိုင်ငံ လုံးအား ပြန်လည်စည်းရုံးသိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့သည်။ နိုဘူနာဂါနှင့်ယှဉ်လိုက် ပါက သူသည်သိပ်ပြီးရဲရင့်ပြတ်သားခြင်းမရှိပဲ တွန့်ဆုတ်ဆုတ်နိုင်ပြီး ရှေးဟောင်းအယူဝါဒကို ဖက်တွယ်သူဖြစ်၏။ သို့သော်လည်းတစ်နိုင်ငံ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

လုံးကို ပြန်လည်စည်းရုံးရာ၌မူ သူသည်ကျွမ်းကျင်ပါးနပ်သူဖြစ်သဖြင့် ထူးခြားသူတစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သူ့လက်ထက်တွင် ကိုးရီးယားအား တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် မူဝါဒအမျိုးမျိုးကိုလည်း ချမှတ်ခဲ့၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူ့အယူဝါဒများသည်ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ တီထွင်ဆန်းသစ်လိုစိတ်နှင့် ရှေ့ဆောင်လမ်းပြုလိုစိတ်များကို ရှင်သန်တိုးတက်အောင် အားပေးခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ချေ။

လယ်သမားဘဝမှလာခဲ့သူဖြစ်၍ လယ်သမားများကြားမှ သူ့လို လူစား ဒုတိယ ဟီဒဲယိုးရှိ တစ်ယောက်ပေါ်ပေါက်လာမည်ကို များစွာ ကြောက်ရွံ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူသည် လယ်သမားများထဲမှ ဓါးလှံစသောလက်နက်များကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊ တော်လှန်ပုန်မူမပြု နိုင်အောင်နှိပ်ကွပ်ခြင်းစသည်များကို ပြုလုပ်ခဲ့၏။ ထို့ပြင်လည်း စစ်သူရဲကောင်းများ၊ လယ်သမားများ၊ လက်မှုအလုပ်သမားများနှင့် ကုန်သည်များအား မျက်ချည်မပြတ်စောင့်ကြည့်ကာ လှုပ်ရှားမှုဟူသမျှကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခဲ့သည်။

ဟီဒဲယိုးရှိသည် တရုတ်၊ ကိုးရီးယားနှင့် ထိုင်ဝမ်ကျွန်းနိုင်ငံများ ပေါ်၌ ကောင်းမွန်စွာဆက်ခံခဲ့၏။ ပျော့ပျောင်းသော သဘောထားကို လည်းဖော်ပြခဲ့၏။ သို့သော်လည်း အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရေးကိုမူ အားမပေးခဲ့ချေ။ ယင်းသဘောထားသည် ဟီဒဲယိုးရှိအနေဖြင့် အနောက် တိုင်းသိပ္ပံပညာ၊ နည်းပညာနှင့်ယဉ်ကျေးမှုတို့အပေါ်၌ ဧကရာဇ်ဘုရင်နီဘူ နာဝါလို တန်ဖိုးမထားလို၍ မဟုတ်ပေ။ သူသည်အနောက်တိုင်း၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများအပေါ်၌ အထင်အမြင်ကြီးသူဖြစ်သည်။ တစ်နည်း အားဖြင့်ပြောရလျှင် ယင်းတိုးတက်မှုများကို ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့သည့် သဘောရှိခဲ့သည်။

သူသည် ဂျပန်နိုင်ငံအား အနောက်တိုင်းသားတို့က ကျူးကျော် ဝင်ရောက်ပြီး သိမ်းပိုက်သွားမည်ကို များစွာကြောက်ရွံ့သည်။ ထိုအချိန်က စပိန်နိုင်ငံသည် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအား ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်သွားခဲ့ပြီ မဟုတ် ပါလော။ အကယ်၍အနောက်တိုင်းသားများ အနေဖြင့်ဂျပန်နိုင်ငံအား

မောင်ထွန်းသူ

ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မည်ဆိုပါက ဝင်ရောက်နိုင်ဖွယ်ရာရှိသည်ဟု သူယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် လည်းသူသည် ၁၅၈၇-ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံအတွင်း၌ ခရစ်ယာန်ဘာသာ ပြန့်ပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုမလုပ်ရဟု ပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့သည်။ ၁၅၉၄-ခုနှစ်တွင် နာဂါးစကီးမြို့၌ ခရစ်ယာန်များကို သတ်ဖြတ်ပစ်ခဲ့၏။

အမှန်တော့ယင်းနှိပ်ကွပ်မှုသည် ဘာသာရေးကိုအကြောင်းပြု၍ ပေါ်ပေါက်လာသည်မဟုတ်။ နိုင်ငံရေးအရပေါ်ပေါက်လာသည့် စိုးရိမ်ထိတ်လန့်မှုများကိုအခြေခံ၍ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်ကခရစ်ယာန်ဘာသာသည် အနောက်တိုင်းနည်းပညာများနှင့် ခွဲခြား၍ မရအောင် ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသည်ဖြစ်ရာ ယင်း ဘာသာကိုနှိမ်နင်းတားဆီးခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံရေးအန္တရာယ်များကို ကာကွယ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ‘ဟိဒဲယိုးရို’ ကယူဆလေသည်။

ဟိဒဲယိုးရိုကွယ်လွန်သည့်အခါ ၁၆၀၃ ခုနှစ်တွင် တိုကူဂါဝါ အိအဲယာစု နန်းတက်သည်။ ဧကရာဇ်အနွယ်ဝင် တိုကူဂါဝါမိသားစုများ ပြန်လည်ပေါ်ထွန်းလာခြင်းဖြစ်၏။ သူတို့မိသားစုခေတ်တွင် ဟိဒဲယိုးရို ချမှတ်ထားခဲ့သော ရှေးဆန်သည့်မှုဝါဒ အားလုံးကိုဟန့်တားခဲ့သည်။ တိုကူဂါဝါအနွယ်တို့၏အမြင်အရ စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိအောင်စုစည်းထားနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သော ဂျပန်နိုင်ငံ၌ အနောက်တိုင်းသိပ္ပံပညာနှင့် နည်းပညာများသည် အကိုင်အတွယ်မဟုတ်လျှင် အန္တရာယ်များသည်ဟု ယူဆကြသည်။ အကယ်၍ ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများနှင့် ဆက်လက်ဆက်ဆံနေမည်ဆိုပါက တိုက်ရိုက်တိုက်ခိုင်းခြင်း တစ်ခုတည်းကိုသာ စိုးရိမ်ရသည်မဟုတ်ပေ။ ပြည်နယ်အာဏာရ မြေရှင်ကြီးများအနေဖြင့် အနောက်တိုင်းမှ လက်နက်များကို ဝယ်ယူပြီးမိမိတို့ တိုကူဂါဝါမိသားစုအနွယ်ဝင်များအား တော်လှန်တိုက်ခိုက်မည်ကို ကြောက်ရွံ့ရသည်ဟု ယူဆကြ၏။

အကယ်၍ သူတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အားဦးစီးအုပ်ချုပ်နေလိုသည်ဆိုပါက အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများမှ လက်နက်များကိုတိုက်ရိုက်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဆက်သွယ်ဝယ်ယူသွားဖို့လိုအပ်၏။ ထိုစဉ်ကမြို့တော်မှာ 'အီဒိုးမြို့ (ယခု တိုကျိုမြို့)' 'Edo (new Tokyo) ' ဖြစ်သည်။ လက်နက်တင်သွင်ရေး လုပ်ငန်းအတွက် များစွာအကျိုးမဖြစ်ထွန်းနိုင်သည့် မြို့ဖြစ်သည်။ ပထဝီအနေအထားအရ 'ဂျပန်ကျွန်းကြီး (ချိုးရှု) 'Choshu (The main island of Japan)' ၏ အနောက်ဖက်ပိုင်းနယ်မြေဒေသများ၊ ကျူးရှူးကျွန်း 'Kyushu' ၏ အနောက်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသများ 'နာဂါးစကီးနှင့်ဆပ်ဆုမ' 'Nagasaki and Satsuma' သို့မဟုတ် 'ရှီကိုးကု' 'Shikoku (Tosa)' တောင်ပိုင်းပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသများသည် နေရာကောင်းများ ဖြစ်ပေသည်။

တိုကျိုဂါဝါတို့သည် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကာ ခရစ်ယာန်ဘာသာ ပြန့်ပွားရေးလုပ်ငန်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်းနှင့် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများကို ကန့်သတ်ခြင်းစသည်များဆောင်ရွက်သည်။ ၁၆၃၉-ခုနှစ်တွင် ဒပ်ချ်ကုန်သည်များမှတစ်ပါး အခြားနိုင်ငံခြားသားများ အား တိုင်းပြည်တွင်းသို့မဝင်ရဟု ပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာ ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းကိုလည်း နာဂါးစကီးမြို့မှနေ၍ ချုပ်ကိုင်ပြီး ကြီးကြပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ကင်းလွတ်ခွင့်ရခဲ့သည့် နိုင်ငံသည် ဟော်လန် နိုင်ငံဖြစ်သည်။ အကြောင်းပြချက်မှာ ဟော်လန်နိုင်ငံသည် ကက်သလစ်ဘာသာဝင်နိုင်ငံမဟုတ်ပဲ ပရိုတက်စတင့်ဘာသာဝင်နိုင်ငံဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခွင့်ပြုထားခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ သို့သော်လည်း ဟော်လန် နိုင်ငံသည် နာဂါးစကီးရှိ 'ဒက်ရှီမားကျွန်း' 'Deshima Island' ကျွန်းငယ် ကလေးနှင့်သာ ဆက်သွယ်၍ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခွင့်ရခြင်းဖြစ်လေသည်။

(၂)

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အထီးကျန်ဘဝသည် နှစ်ပေါင်း ၂၂၀-တိတိ ကြာခဲ့သည်။ ၁၈၅၉-ခုနှစ်ရောက်ခါမှ ထိုမူဝါဒသည် ပျက်ပြယ်သွားသည်။ ထိုနှစ်တွင် တိုကူဂါဝါဘာကူဖူ အစိုးရသည် ‘ကန်နာဂါဝါ’ 'Knagawa' ‘နာဂါစကီး’ 'Nagasaki' နှင့် ‘ဟာကိုဒါတဲ’ 'Hakodate' ပင်လယ် ဆိပ်ကမ်း မြို့သုံးမြို့ကိုဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ ရုရှ၊ ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်၊ ဟော်လန်နှင့် အမေရိကန်ပြည်စုတို့အားဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ ထိုနိုင်ငံများသည် အထက်ဖော်ပြပါ ဆိပ် ကမ်းမြို့များသို့ ဝင်ထွက်သွားလာခွင့်ကိုရခဲ့ကြ၏။ အထီးကျန်တံခါး ပိတ်ဝါဒကို ကျင့်သုံးနေသည့်ကာလအတွင်း ဘာကူဖူအစိုးရသည် လူတန်းစားကွဲပြားမှုစနစ်ကို ဆက်လက်ရှင်သန်အောင် အားပေးခဲ့သည်။ ဗဟိုမှချုပ်ကိုင်ထားသော မြေရှင်ပဒေသရာဇ် အဆောက်အအုံကိုလည်း တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် တည်ဆောက်ပေးခဲ့ သည်။

ပြည်နယ်အလိုက်ရှိနေသော မြေရှင်အကြီးအကဲများအား ပိုင်နိုင်စွာချုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် ၁၆၃၅-ခုနှစ်တွင် ‘ဆန်ကင်ကိုတိုင်း စနစ်’ကို 'Sankin Kotai System' ချမှတ်ကျင့်သုံး ခဲ့သည်။ ယင်းစနစ်အရ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မြေရှင်အကြီးအကဲများသည် မြို့တော်တွင်လပေါင်းများစွာ လာရောက် နေထိုင်ကြရသည်။ တစ်နှစ်ခြား သို့မဟုတ် တစ်နှစ်လျှင်လပေါင်းများစွာ နေကြရခြင်းဖြစ်၍ နေထိုင်ရသည့်အချိန်ကာလကို မြို့တော်နှင့်ပြည်နယ် အကွာအဝေးလိုက်၍ သတ်မှတ်ပေးသည်။ သူတို့၏ပြည်နယ်များသို့ တာဝန်အရပြန်ကြသည့်အခါ သူတို့၏သားမယားများကို မြို့တော်ရှိ နေအိမ်များတွင်ထားခဲ့ကြရသည်။ သို့ပင် သို့မဟုတ် ဓါးစာခံအဖြစ် ထားခဲ့ရခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းစနစ်အရ ပြည်နယ်အကြီးအကဲများသည် ငွေကုန်ကျေးကျအလွန်များရ၏။ သူ့အတွက်ကိုယ်ပိုင် စစ်တပ်ဖွဲ့စည်းရန် အချိန်မရှိ၊ ငွေမရှိဖြစ် သွားရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဗဟိုအစိုးရ၏ လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရန် ကြိုးစားနိုင်ခွင့်မရတော့ပေ။

အထီးကျန်မှုဝါဒကျင့်သုံးနေသည့်ကာလအတွင်း တောပိုင်း ဒေသများနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာ ခဲ့၏။ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့်ကြည့်ပါက လမ်းများတိုးတက် ကောင်းမွန်လာခဲ့သဖြင့် တစ်နိုင်ငံလုံးအား အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်စု စည်းနိုင်သော အခြေအနေသို့ရောက်လာခဲ့သည်။ ယင်းအချက်မှာလည်း နယ်မြေဒေသများအား အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာမဖြစ်စေပဲ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ရန် အထောက်အကူ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့သည့် 'ဂျပန်အရင်းရှင်ဝါဒ' 'Japanese Capitalism' မှာ ထူးခြားသောလက္ခဏာရှိသည်။ ဂျပန်အရင်းရှင်ဝါဒ အခြေခံခဲ့သည်မှာ 'ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်' 'The Market Economy' ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ဖြစ်ရသည်မှာ တို့ကူဂါဝါမြေရှင်ပဒေသရာဇ်စနစ် အောက်တွင် ပြည်နယ်များအတွင်း၌ မြို့များနှင့်ဈေးကွက်များ ဖွံ့ဖြိုးထွန်း ကားလာခြင်းနှင့် အဝေးပြေးလမ်းမကြီးများပတ်ဝန်းကျင်၌ စားသောက် ဆိုင်ကြီးများ၊ ဈေးဆိုင်များစသည်တို့ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ တို့ကူဂါဝါခေတ် (၁၈၅၀-၆၈) နောက်ဆုံးနှစ်နှစ်ဆယ်အတွင်းတွင် ယင်း ဖြစ်ထွန်းမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ပြင်လည်း ယင်းအနှစ်နှစ် ဆယ်အတွင်း 'အိဒိုး' (တိုကျို) မြို့သည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ လန်ဒန်မြို့တော်

မောင်ထွန်းသူ

နီးပါးမျှကြီးမားလာခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က တိုကျိုမြို့တော်၏ လူဦးရေမှာ တစ်သန်းကျော်မျှရှိခဲ့သည်။ ‘အိုဆာကာမြို့’ ‘Osaka’ တွင်လူဦးရေ ၃၀၀,၀၀၀ရှိ၍ ‘ကျိုတိုမြို့’ ‘Kyoto’ တွင် ၂၀၀,၀၀၀ ရှိခဲ့သည်။ ‘နာဂိုယာ နှင့် ကန်နာဇာဝါမြို့များ’ ‘Nagoya and Kanazawa’ တွင် လူဦးရေတစ်သိန်းစီရှိခဲ့သည်။ မြို့ငယ်များနှင့်မြို့ပြ ဆန်သော လူနေရပ်ကွက်အများအပြားသည်လည်း ‘ဟိရိုရှီးမား၊ စင်းဒိုင်၊ ဝါကာယာမား၊ ကာဂိုရှီမား၊ ဆကိုင်းအိနှင့်နာဂါစကီး’ ‘Hiroshima, Sendai, Wakayama, Kagoshima, Sakai and Nagasaki’ စသောနယ်မြေများအတွင်း၌ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ‘ကားလ်မက်စ်၏ အရင်းကျမ်း’ ‘Kal marx CAPITAL’ စာအုပ်တွင်ကိုးကားဖော်ပြထားချက်အရ တိုကျိုဝါ အုပ်ချုပ်ရေးခေတ်က ဂျပန်နိုင်ငံ၏မြို့ပြများဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်မှု အခြေအနေသည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံထက်ပင် တိုးတက်သည်ဟု သိရ၏။ ထိုအချိန်က အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ မက်စ်က သူ့စာအုပ်တွင် ‘လန်ဒန်မြို့တော်မှတစ်ပါး အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ရှိသော မြို့ဟူ၍ ၁၉-ရာစုနှစ်အစတွင် တစ်မြို့မှ မရှိခဲ့ပေ။ လူဦးရေ ၅၀၀၀,၀၀ ကျော်နေထိုင်သော မြို့ဟူ၍ ငါးမြို့သာရှိခဲ့သည်ဟုရေးသားခဲ့သည်။

အထီးကျန်ဝါဒသည် ပြည်တွင်းစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများအား အကာအကွယ်ပေးသလိုဖြစ်ခဲ့၏။ ဂျပန်တို့၏လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများကို အနောက်နိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်သည့်အခါ ထိုအချိန်ကဂျပန်သည် ဓါတ်သတ္တုတူးဖော်ရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ၌ များစွာတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများကို အထူးဝါသမထုတ်၍ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည့်အတွက် ဂျပန်တို့တွင်များစွာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းခဲ့သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများမှရလာသည့် ထွက်ကုန်များကို နိုင်ငံခြားမှ ထုတ်လုပ်သောကုန်ပစ္စည်းများနှင့် လဲလှယ်ရေးထက် ပြည်တွင်း၌ အလုံအလောက်သုံးစွဲနိုင်ရေးကို အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေခဲ့သည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အကယ်၍ သာ ဂျပန် နှင့် အနောက် နိုင်ငံ များ အကြား ၌ လွတ်လပ် စွာ ကုန်သွယ်မှု ကို ခွင့်ပြုလိုက်ပါက ဂျပန် တို့၏ စက်မှုလက်မှု ကုန်ထုတ်လုပ် ငန်းများသည် ပြိုကွဲပျက်စီးဖို့ သာ ရှိသည်။ ဤသို့ဖြင့် အထီးကျန်မှုဝါဒ သည် တိုကူဂါဝါခေတ် စီးပွားရေး၏ အခြေခံ စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများကို အကာအကွယ်ပေးခဲ့သည်။ တိုကူဂါဝါခေတ်၏ နောက်ပိုင်းနှစ်များတွင် ဂျပန်သည် သေနတ်ယမ်းမှုန့်များ ထုတ်လုပ် သည့် အလုပ်ရုံများ တည်ရှိ နေပြီဖြစ်သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းအားလုံးကို နောက်ဆက်ခံသည့် မေဂျီ အစိုးရကလက်ခံ၍ ဆက်လက်အားပေးခဲ့သည်။

တိုကူဂါဝါအစိုးရသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများ မပျက်စီးစေရန်အတွက် အနောက်နိုင်ငံများမှ ကုန်ပစ္စည်းများ တင်သွင်းမှုကို ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲ ကန့်သတ်ပေးခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံအား စက်မှုလက်မှုမဖွံ့ဖြိုးပဲ စိုက်ပျိုးရေးနိုင်ငံသက်သက် ဖြစ်မသွားစေရန်လည်း လိုအပ်သလိုဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ထိုခေတ်က အခြေအ နေ အရပ်ရပ်ကိုကြည့်၍ နိုင်ငံနှင့်သင့်တော်သော ကုန်သွယ်ရေးမူဝါဒကို ချမှတ်ပေးခဲ့၏။ ယင်းမူဝါဒသည် . . . နိုင်ငံအား လိုအပ်သော အကာအ ကွယ်ကိုပေးအပ်နိုင်ခဲ့ရုံမျှမက စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖြစ်စေခဲ့၏။

တိုကူဂါဝါခေတ်က အကာအကွယ်ပေးသည့် ကုန်သွယ်ရေး မူဝါဒသည် အထီးကျန်တံခါးပိတ်ဝါဒနှင့် ဆက်စပ်နေသော်လည်း နိုင်ငံ အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသော မူဝါဒဖြစ်သဖြင့် မေဂျီအစိုးရခေတ်တွင် လည်း ဆက်လက်ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ မေဂျီအစိုးရသည် တစ်မျိုးသားလုံး၏ ဥစ္စာဓနကြွယ်ဝရေးနှင့် အင်အားတောင့်တင်းသော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အစည်းများ တည်ထောင်ရေးအတွက် မိမိတို့လက်ထဲအာဏာရောက်သည် နှင့် တပြိုင်နက် တိုကူဂါဝါလက်ထက်က မူဝါဒများကို ဆက်လက်၍ ကျင့်သုံးခဲ့သည်။

တိုကူဂါဝါအစိုးရသည် မိမိအင်အားတောင့်တင်းရေးအတွက် စစ်တပ်၏အင်အားကို အမှီပြုခဲ့ရ၏။ သို့သော်လည်း ပြည်သူတို့၏ကိုယ် ကျင့်တရားရေးရာနှင့် ပတ်သက်၍ တရုတ်တို့ထံမှ ရေးထားသော

မောင်ထွန်းသူ

ကွန်ဖျူးရှပ်ဝါဒကို ဆက်လက်ရှင်သန်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် အနောက်တိုင်းအတွေးအခေါ် အယူအဆများကိုတားမြစ်ခြင်း၊ ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ခြင်းစသည်များ ပြုလုပ်ရန်အတွက် ယင်းအယူဝါဒကို အားပေးသမှုပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းပညာရေးမူဝါဒသည် နှစ်ပေါင်းနှစ်ရာကျော်ခန့် တည်တံ့ခဲ့သည်။

ယင်း ပညာရေးမူဝါဒကြောင့် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုသုံးခု ရှိခဲ့သည်။ ပထမတစ်ခုမှာ ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒသည် ဘာသာရေးတစ်ခုအနေဖြင့် မဟုတ်ပဲ ဒဿနိကအမြင်တစ်ရပ်အဖြစ် ခိုင်မာလာခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံတွင်ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒသည် ရှင်တိုအယူဝါဒနှင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒနှင့်သော်လည်းကောင်း ပဋိပက္ခမဖြစ်ခဲ့ပေ။ ရှင်တိုနှင့်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသာမက ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များသည်ပင်လျှင် ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒ၏အမြင်နှင့် သဘောတရားများ၏လွှမ်းမိုးမှုကို ခံခဲ့ကြရလေသည်။

နှစ်ပေါင်း- ၂၀၀ကျော်တိတိ တစ်မျိုးသားလုံးသည် ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒ၏ အတွေးအခေါ်နှင့်အမြင်များကို လက်ခံကျင့်သုံးလာခဲ့ကြရသည်ဖြစ်ရာ အထီးကျန်တံခါးပိတ်ဝါဒသည် (ထိုခေတ်အခါက အခြေအနေများအရ) တန်ဖိုးမရှိဟုမဆိုသာပေ။ ဤကာလအတွင်း ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် ကွန်ဖျူးရှပ်ပညာရေးစနစ်ဖြင့် လေ့ကျင့်သင်ကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ကိုယ်ကျင့် တရားအရရာ စိတ်နေစိတ်ဓါတ်အရပါ ထူးခြားသည့်အမွေများကိုရရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တိုကူဂါဝါခေတ်ကုန်ဆုံး၍ တံခါးဖွင့်ဝါဒကိုကျင့်သုံးလိုက်သည့်အခါ ဂျပန်လူမျိုးတို့သည်အနောက် တိုင်းသားတို့၏မျက်စိထဲ၌ ထူးခြားသော ဘာသာနှင့် အပြုအမူများပိုင်ဆိုင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်နေပေသည်။ သူတို့၏ပုံစံသည် ဆာမူရိုင်းပုံနှင့်လူကြီးလူကောင်းများ ဖြစ်နေပေသည်။

ဒုတိယအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုမှာ ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒသည် အသိဉာဏ်ပညာနှင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်သည့်ဉာဏ်ပညာကို တိုးပွားစေပြီး ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တုံတရားကိုပါ ပေးနိုင်စွမ်းရှိသဖြင့် ဂျပန်လူမျိုးတို့အတွက်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒသည် လျှို့ဝှက်ခက်ခဲသည့် အသိဉာဏ်ဝါဒမျိုးမဟုတ်ပေ။ ဂါထာ၊ မန္တန်၊ ယန္တရား စသည်များအပေါ်၌ မှီတွယ်ရသော အယူဝါဒလည်းမဟုတ်ပေ။ မှော်အ တတ်ပညာ၊ နာနာဘာဝ၊ တစ္ဆေ၊ သူရဲ စသည်တို့နှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်နေ သော အယူဝါဒလည်းမဟုတ်ပေ။ ကွန်ဖျူးရှပ် အယူဝါဒသည် အထက်ဖော် ပြပါ အရာအားလုံးကိုပယ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ခေတ်သစ်သိပ္ပံပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် ဥရောပတိုက်၌ များစွာနှေးကွေးခဲ့သည်။ 'ဂယ်လီလီယို ဂါလီလီ' 'Gali- leo Galilei' နှင့် 'နီကိုလပ်စ် ကော့ပါးနီကပ်စ်' 'Nicolaus Copericus' တို့သည် ရှေးခေတ်သိပ္ပံပညာရှင်များဖြစ်ကြ၏။ ယင်းတို့သည် သူတို့၏သိပ္ပံ အယူအဆများကိုတင်ပြရာ၌ အဆမတန်ကြီးမားသော အခက်အခဲပေါင်း များစွာနှင့်ကြုံခဲ့ရသည်။ 'ဆာအိုက်ဇက်နယူတန်' 'Sir. Isac Newton' သည် ခေတ်သစ်ရူပဗေဒပညာရှင် ဖခင်ကြီးဖြစ်သည်။ သူသည်သူရှာဖွေ တွေ့ရှိထားသည့်အရာများကို လူများကလက်ခံလာအောင်တင်ပြရာ၌ အခက်အခဲပေါင်းများစွာနှင့်ကြုံခဲ့ရ၏။

သို့သော်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံတွင်မူ ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒ၏ အသိ ဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးမှု စဉ်းစားဉာဏ်နှင့်ဆင်ခြင်တုံတရားကြီးမားမှု၊ ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်တတ်မှုစသည့် အင်္ဂါရပ်များကြောင့် အနောက်တိုင်းသိပ္ပံပညာရပ် များကိုလက်ခံရာ၌ များစွာလျင်မြန်ခဲ့သည်။ အနောက်တိုင်းသိပ္ပံပညာရပ် များသည် ဂျပန်နိုင်ငံအတွင်း၌ အလွယ်တကူအမြစ်တွယ်နိုင်ခဲ့သည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များအနေဖြင့် အခက်အခဲနှင့်အဟန့်အတားများကို အလွယ် တကူနှင့်လျင်မြန်စွာ ကျော်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ ကြသည်။

တတိယအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုမှာ ဆာမူရိုင်းခေါ်သည့် စစ်သူရဲ ကောင်းလူတန်းစားများနှင့် ခေတ်သစ်အလုပ်ရုံစက်ရုံမှ အလုပ်သမားများ အား ဖြည်းဖြည်းချင်းပြောင်းလာနေသော ခေတ်ကာလနှင့်အညီ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ တိုက်ပွဲဝါ ခေတ်အကုန်တွင် အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသော အရာရှိအရာခံနှင့်

မောင်ထွန်းသူ

အလုပ်သမားများအား မွေးမြူထားနိုင်ခဲ့သည်။ ယနေ့ခေတ်သစ်နှင့် အတွေးအခေါ်အယူအဆ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်သော စစ်သားကောင်းများနှင့် အလုပ်သမားများကို ပေါ်ပေါက်လာစေနိုင်ခဲ့သည်။ စနစ်တကျပြုစုပျိုး ထောင်ထားသည့် စစ်သူရဲ ကောင်းများနှင့် အလုပ်သမားများသာ မရှိပါက ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ခေတ်မှီအစိုးရစနစ်မျိုး တည်ထောင်ရန်လွယ်ကူလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ မေဂျီတော်လှန်ရေးခေတ်တွင် ရည်မှန်းခဲ့သော ‘ခိုင်မာတောင့် တင်းသည့် စစ်တပ်နှင့်ချမ်းသာကြွယ်ဝသောနိုင်ငံ တည်ထောင်ရေး’ ဟူသောရည်မှန်းချက်မှာလည်း ပေါ်ပေါက်လာနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း ‘ခေတ်သစ်ဂျပန်’ ပေါ်ထွန်းလာရေး၌ တိုကူဂါဝါခေတ်၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ကြီးမားသည်ဟုဆိုရမည်။

အနောက်နိုင်ငံများမှ စစ်သင်္ဘောများသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသများဆီသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည့်အချိန်တွင် ဂျပန်ပညာတတ်တို့၏ အသိအမြင်သည် ပြောင်းလဲလာသည်။ အနောက် တိုင်းသားများနှင့် ဂျပန်လူမျိုးတို့ကြားတွင် သိပ္ပံပညာနှင့်နည်းပညာများ များစွာကွာလျှက်ရှိသည်ဟု နားလည်လာကြသည်။ ပထမတွင်ဘယ်လို လုပ်ရမည်ကို မသိဖြစ်နေသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အနောက်တိုင်းသိပ္ပံ ပညာနှင့်နည်းပညာများကို ‘နတ်ဘုရားများ၏မြေ’ နှင့် ပေါင်းစပ်ပေးမှသာ ဖြစ်တော့မည်ဟုယူဆလာကြသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဂျပန်ပညာတတ် လူတန်းစားများသည် ‘အနောက်တိုင်စွမ်းရည်နှင့် ဂျပန်လူမျိုးတို့စိတ်ဓါတ်’ ဟူသော မူသည် ဂျပန်နိုင်ငံမှရွေး ချယ်ရမည့်လမ်းဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြ၏။ တိုကူဂါဝါခေတ်၌ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြသည့် ပညာတတ်လူတန်းစားများ သည် ယင်းအယူအဆကို လက်ခံခဲ့ကြသည်။

တိုကူဂါဝါခေတ်တွင် အစိုးရကျင့်သုံးခဲ့သည့် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပညာရေးမူဝါဒများကြောင့် ပညာတတ်လူတန်းစားဦးရေသည် တိုးတက် များပြားလာခဲ့သည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း လူမှုအဆောက်အအုံဖွဲ့စည်းပုံ သည် ပြောင်းလဲလာခဲ့၏။ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာသည်အထိ အထီးကျန် တံခါးပိတ်ဝါဒကိုကျင့်သုံးခဲ့သည့်အတွက် ဂျပန်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံတကာ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဈေးကွက်နှင့် အဆက်ပြတ်ခဲ့ရသည်။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံ၏စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် ခိုင်မာတောင့်တင်းမှုတို့ကြောင့် ပြည်တွင်းဈေးကွက်သည် ကျယ်ပြန့်လာရုံမျှမက တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာသည်။

စိုက်ပျိုးရေးနယ်ပယ်မှ အစိတ်အပိုင်းအချို့သည် အသွင်သဏ္ဍာန်ပြောင်းလာသည်။ ပုံမှန်အနေအထားအရဆိုလျှင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနယ်ပယ်သည် မိမိတို့ဖာသာမိမိတို့ အလုံလောက်အပြည့်အဝ သုံးနိုင်ရေးဖြစ်သည်။ ယခုအခါတွင် လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်းများအဖြစ်သို့ အသွင်ပြောင်းကြရသည်။

ထိုခေတ်အခါက လူမှုအဆောက်အအုံ ဖွဲ့စည်းပုံကို ကြည့်မည်ဆိုပါက အုပ်ချုပ်နေသော လူတန်းစားများထဲမှ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကို ထုတ်နိုင်စွမ်းမရှိချေ။ အဓိကထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်သူများမှာ လယ်သမားများသာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း လယ်သမားများသည် ကြီးလေးသော အခွန်အကောက်၏အောက်၌ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေကြရသည်။ လယ်ယာထွက်ပစ္စည်းများကို မြေအတော်များများပိုင်ဆိုင်သည့် လယ်သမားများက ရောင်းချနိုင်သဖြင့် ကြီးပွားတိုးတက်လာသော်လည်း မြေအနည်းငယ်မျှသာပိုင်ဆိုင်သောလယ်သမားများမှာ ဆင်းရဲတွင်းနက်သည်ထက်နက်လာကြသည်။

လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်းများကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုနယ်ပယ်၌ ကုန်ပစ္စည်းများအဖြစ် ရောင်းချလာရသည့်အခါ လယ်သမားများတွင် ဥစ္စာနေကြွယ်ဝချမ်းသာလာကြသည်။ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးလိုသောဆန္ဒကြောင့် မြေများကိုစုဆောင်းကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ယခင်က နယ်မြေအတွင်း၌ သြဇာလွှမ်းမိုးခဲ့ကြသော မြေရှင်ကြီးများထံမှ လယ်ယာများသည် အမှန်တကယ်လယ်လုပ်နေသူများ၏ လက်တွင်းသို့တဖြည်းဖြည်းရောက်ကုန်ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် မြေရှင်ပဒေသရာဇ်လူတန်းစားတို့၏ သြဇာအာဏာသည် ချိနဲ့လာခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ငွေကြေးစီးပွားရေးဈေးကွက်သည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သည်။ ငွေကြေးကိုအရင်းအနှီးအဖြစ် အများအပြားမြှုပ်နှံသော

မောင်ထွန်းသူ

စနစ်သည်လည်း တည်ရှိလာသည်။ အတိုးကြီးကြီးယူ၍ ငွေချေးသော စနစ်သည်လည်း ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ဤတွင်လူနည်းစုဖြစ်သော ဥစ္စာအလွန်ကြွယ်ဝသည့် ကုန်သည်လူတန်းစားသည် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယင်းတို့နှင့်အတူ ငွေကြေးအရင်းအနှီးအများအပြား မသုံးနိုင်သည့် အလယ်အလတ်အဆင့် ကုန်သည်အများစုသည် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ထိုအခါ အုပ်ချုပ်သောလူတန်းစား၏ အခြေအနေသည် ပျက်ပြားလာသည်။ အင်အားချိနဲ့လာသည်။

ဂျပန်လူမျိုးတို့အနေဖြင့် အနောက်တိုင်းသိပ္ပံပညာနှင့် နည်းပညာတို့၏ ထက်မြက်မှုနှင့်စွမ်းဆောင်နိုင်မှုများကို ကောင်းစွာသိကြသည်။ သို့သော်လည်းသူတို့သည် အနောက်တိုင်းယဉ်ကျေးမှုနှင့် နည်းပညာများ အပေါ်၌ အံ့ဩချီးမွမ်းခြင်းနှင့်ကြောက်လန့်ခြင်းများရှိခဲ့သည်။ တိုက်ရိုက်ခေတ်ကုန်ခါနီး ဗြိတိန်၊ ရုရှနှင့်အမေရိကတို့မှ ကုန်သင်္ဘောများနှင့် စစ်သင်္ဘောများက ဂျပန်နိုင်ငံသို့ဆိုက်ရောက်လာကြသည့်အခါ သူတို့သည် သောကမအေးဖြစ်ကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံအား တံခါးဖွင့်ပေးရန် တောင်းခံလာကြသည့်အခါ ပို၍ပင် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ အကယ်၍ မိမိတို့အနေဖြင့် အထီးကျန်တံခါးပိတ်ဝါဒကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးသွားမည်ဆိုပါက ဂျပန်နိုင်ငံအား အနောက်နိုင်ငံသားများက သိမ်းပိုက်သွားမည်ကို ကြောက်ရွံ့လာကြသည်။

အုပ်ချုပ်သူလူတန်းစားနှင့် ပညာတတ်လူတန်းစားတို့သည် အထီးကျန်မှုဝါဒကို တိုက်ရိုက်ဘာကူဖူအစိုးရ၏ မြေရှင်ပဒေသရာဇ် စနစ်အတွက် တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးကိုရှေ့ရှု၍ ကျင့်သုံးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝါဒအနေဖြင့် ကျင့်သုံးလိုက်မည်ဆိုပါက ဂျပန်နိုင်ငံအား ပျက်စီးအောင်လုပ်လိုက်သလို ဖြစ်သွားမည်ကိုစိုးရိမ်ကြ၏။ သို့ဖြစ်၍ လည်း အထီးကျန်နေထိုင်ရေးနှင့် တံခါးပိတ်ဝါဒကျင့်သုံးရေးစသည်များကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် စဉ်းစားကြံဆခဲ့ကြလေသည်။

မိမိတို့နိုင်ငံများနှင့် အနောက်နိုင်ငံများကြားရှိ ကြီးမားကွာဟလွန်းလှသော နည်းပညာအရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အုပ်စုနှစ်စုကွဲသွားသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ပထမအုပ်စုသည် 'ဂျိုးအို' 'Joi' အုပ်စုဖြစ်သည်။ ယင်းအုပ်စု၏ အယူအဆမှာ အနောက်တိုင်းမှ ရေတပ်များကိုအနိုင်ရအောင် တိုက်ခိုက်ပြီးအထီးကျန်တံခါးပိတ်ဝါဒကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးရန် အဆိုပြုလာကြသည်။ ဒုတိယအုပ်စုမှာ 'ကိုင်းကိုးကု' 'Kaikoku' (နိုင်ငံအားတံခါးဖွင့်ရေး) အုပ်စုဖြစ်၍ အနောက်နိုင်ငံများ၏အလိုကျအတိုင်း တံခါးဖွင့်ရေးဝါဒကို ကျင့်သုံးရန် အဆိုပြုကြသည်။ သူတို့ကတံခါးပိတ်ဝါဒ ဆက်လက်ကျင့်သုံးသွားပါက နည်းပညာကွာဟချက်ကို ပိုမို၍ကြီးမားအောင်လုပ်ခြင်းနှင့်အတူတူဖြစ်သွားလိမ့်မည်ဟု အကြောင်းပြကြသည်။ လက်တွေ့အားဖြင့်တံခါးပိတ်ဝါဒကို ဇွတ်ဆုပ်ကိုင်ထားပါက မိမိတို့ကိုယ်မိမိတို့သတ်သေသလိုဖြစ်လိမ့်မည်ဟုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံ၏တံခါးကိုဖွင့်ပေးလိုက်ခြင်းအားဖြင့် အန္တရာယ်ရှိနေသောပြဿနာအားလုံးကို ပြေလည်သွားနိုင်လိမ့်မည်ဟုလည်းကောင်းတင်ပြကြသည်။

ထိုအချိန်က ဤပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ အဖြေမှန်ရှာပေးနိုင်သည့် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေ။ နိုင်ငံ၏အနာဂတ်ရေးအတွက် အမြင်ကြည်လင်ခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပေ။ ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြစ်ရပ်အများအပြား ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ဤလမ်းနှစ်သွယ်တွင်မည်သည့်လမ်းအား ရွေးချယ်ရမည်ကို မသိဘဲဖြစ်နေကြသည်။ ပထမတွင်တို့ကူဂါဝါဘာကူဖူအစိုးရနှင့် ပညာတတ်အတော်များများသည် ရှေးဟောင်းအယူဝါဒဖြစ်သည့် 'အနောက်တိုင်းလူရိုင်းများအားမောင်းထုတ်ရေး' 'Expelthe Barbarians' အယူအဆကို တရားသေဆုပ်ကိုင်ထားကြသည်။ သို့သော်လည်းပြဿနာအရပ်ရပ်ကို လက်တွေ့ဖြေရှင်းနေကြရသော အစိုးရတာဝန်ခံများနှင့် ပညာတတ် လူတန်းစားများသည် 'နိုင်ငံအားတံခါးဖွင့်ရေး' 'Open the Country' ဟူသောအယူအဆကို လက်ခံလာခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ယင်းအုပ်စုနှစ်စုသည် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်လာခဲ့ကြရပြီး အခြေအနေမှာလည်း တင်းမာလာခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြစ်လာသည့်အခါ ထုံးစံအတိုင်းအုပ်စုနှစ်စုသည် သူတို့၏

မောင်ထွန်းသူ

အယူအဆများကို တင်ပြလာကြသည်။ ‘မောင်းထုတ်ရေးဝါဒသမားများ’ သည် အစွန်းရောက်မျိုးချစ်စိတ်ကို ရှေ့တန်းတင်ကာ အလွန်အယူသီးသည့် အမြင်များကို ဖော်ထုတ်ကြသည်။ သူတို့အမြင်တွင် အနောက်တိုင်းသားအားလုံးသည် ‘နိုင်ငံခြားသားလူရိုင်းများ’ ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အားလုံးဝလက်မခံရ။ ရောက်ရှိနေကြသူများကိုလည်း မောင်းထုတ်ပစ်ကြရမည်။ အနောက်တိုင်းသားတို့၏ သိပ္ပံပညာနှင့်နည်းပညာများသည် မိမိတို့နိုင်ငံ နှင့်လူမျိုးအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစရာ ဘာမှမရှိ. . . . ။ စသည့်အမြင်များသည် မောင်းထုတ်ရေးဝါဒီတို့ ကျယ်လောင်စွာအော်ဟစ်ခဲ့ကြသော အမြင်များဖြစ်သည်။

တစ်ဖက်တွင်လည်း ‘ယိုရှီဒါ ရှိုအင်း (၁၈၂၀-၅၉)’ ‘Yoshida Shoin (1820-59)’ ကဲ့သို့ အနောက်နိုင်ငံများ၏ စွမ်းရည်သာလွန်မှုကို အသိအမှတ်ပြုသူများက နိုင်ငံ၏တံခါးဖွင့်ရေးကို လိုအပ်လာချိန်တွင် ဖွင့်လှစ်ပေးရန် စဉ်းစားသင့်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ စစ်အင်အားကို အသုံးပြုပြီး အတင်းအဓမ္မအကြပ်ကိုင်၍ ဖွင့်ပေးရသည့်မှုကိုကား သူတို့လက်မခံနိုင်ဟုဆိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံတွင်းမှ အနောက်တိုင်းသားလူရိုင်းများမောင်းထုတ်ရေးကို အမျိုးသားဂုဏ်သိက္ခာမကျဆင်းစေရန် တစ်စုံတစ်ခုသော အချိန်အထိ လက်ခံကျင့်သုံးရန် သဘောတူသည်။ သို့သော်လည်း ထိုအတိုင်းအတာလွန်မြောက်သည့်အခါ မိမိတို့ဖာသာ မိမိတို့သဘောဖြင့် တံခါးဖွင့်ဝါဒကို အကောင်အထည်ဖော်ရမည်ဟု အကြံပြုကြသည်။

ယင်းပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ကွဲပြားခြားနားလွန်းလှသော အတွေးအခေါ်အယူအဆပေါင်း အမြောက်အများပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း တွေးတောဆင်ခြင်မှုကြီးသောလူများသည်ပင်လျှင် ပြတ်သားသောအဖြေကို မပေးနိုင်ခဲ့ကြချေ။ အကယ်၍ အနောက်တိုင်းလူရိုင်းများအား မောင်းထုတ်ပြီးကာမှ အနောက်တိုင်းသားများအား မိမိတို့ဘက်မှ စစ်နူးခဲ့သော် နောက်ဆက်တွဲပေါ်ပေါက်လာသမျှ ပြဿနာများကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းကြမည်နည်း။ ယင်းအဖြေကို တယူသန်သမား

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

များဖြစ်သည့် မောင်းထုတ်ရေးဝါဒသမားများ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် တိကျပြတ်သားသောအစီအစဉ်ကို ချမှတ်နိုင်ခဲ့ကြချေ။ ထို့ကြောင့် မောင်းထုတ်ရေးဝါဒသည် အလွန်မရေရာမသေချာနိုင်သည့် မူဝါဒတစ်ရပ်ဖြစ်နေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဤပြဿနာကိုအကြောင်းပြု၍ ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် အမျိုးသားကာကွယ်ရေးကိစ္စကို ရှေ့တန်းတင်၍ စဉ်းစားလာခဲ့ရသည်။ အထူးသဖြင့် အနောက်နိုင်ငံများ၏ ကြီးစိုးလွှမ်းမိုးမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မည့် 'နိုင်ငံရေးစနစ်'တစ်ခု မရှိလျှင်မဖြစ်ဟု တွေးမိလာကြသည်။ မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို ဂျပန်နိုင်ငံသည် ပြည်ပရေးရာများ၌ပါ သြဇာကြီးမားသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းမှုဖြစ်မည်ဟု ပညာတတ်လူတန်းစားများက မြင်ခဲ့ကြသည်။

ပညာတတ်လူတန်းစားအများအပြားသည် လက်ရှိ ဘာကူဖူအစိုးရစနစ်ကို ဆက်လက်တည်တံ့ခိုင်မြဲလိုပါက အခြေခံမှအစ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကိုမလုပ်လျှင်မဖြစ်ဟု သဘောပေါက်လာကြသည်။ ယင်းပြဿနာသည် နိုင်ငံချစ်သူတိုင်း စဉ်းစားဆင်ခြင်ရမည့်ပြဿနာဟုလည်း သိလာကြသည်။ သို့ဆိုလျှင်ဘာတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲကြရမည်နည်း။

အကယ်၍ တိုးတက်မှုဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အများအပြားလုပ်ရန်လိုသည်ဆိုပါက တိုကူဂါဝါဘာကူဖူ၏ လက်ရှိအဆောက်အအုံတစ်ခုလုံးကို လုံးဝပယ်ဖျက်ပစ်ရလျှင်ကောင်းလေမလား ။ အကယ်၍ လုံးဝပယ်ဖျက်ပစ်မည်ဆိုပါက ထိုနေရာတွင် မည်သည့်စနစ်ကို အစားထိုးရမည်နည်း ။ ပညာတတ်လူတန်းစားများသည် ယင်းမေးခွန်းများအတွက် အဖြေကို ရှာမရကြပေ။ အဖြေရဖို့အတွက် လက်ရှိအခြေအနေကိုလည်း ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ကြည့်ရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ကြပေ။

ယင်းစွမ်းဆောင်နိုင်မှု သို့မဟုတ် မသိနားမလည်မှုသည် အထီးကျန်တံခါးပိတ်ဝါဒ ကျင့်သုံးနေသည့်ကာလ တစ်လျှောက်လုံးမပြုသင့်သည့် အမှားများကိုပင် ကျူးလွန်မိခဲ့ကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အနောက်

မောင်ထွန်းသူ

နိုင်ငံများသို့ ပညာသင်များစေလွှတ်ခွင့်ရနေသည့် စကောလားရှစ်ပညာ သင်ဆုများကိုပင် အားမပေးသည့် အခြေအနေတစ်ရပ်ကိုပင်ပေါ် ပေါက်စေခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ပညာတတ်လူတန်းစားများသည် လူမှုရေး ဆိုင်ရာသိပ္ပံနည်းကျကျ တွေးတောဆင်ခြင်မှုများတွင် အားနည်းချက်ရှိကြ သည့် အားလျော်စွာ အဓိကနှင့်သာမညကိုပင် ခွဲခြားနိုင်စွမ်းမရှိတော့သလို ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ထိုအချိန်ကစစ်သေနင်္ဂဗျူဟာအရာတွင် အထူး ကျွမ်းကျင်သည်ဟုနာမည်ကြီးသော ယိုရှီဒါရှိအင်းသည် ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် အနောက်နိုင်ငံများကြား၌ နည်းပညာကွာခြားမှု ကြီးမားနေသည်ကို ကောင်းစွာသိသူဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း သူသည်မျိုးချစ်စိတ်ဟူသော အစွန်းရောက်မျိုးချစ်တစ်ယောက်ပီပီ လူရိုင်းများမောင်းထုတ်ရေး အယူအဆကို အားပေးထောက်ခံခဲ့သည်။ ‘မဟာဧကရာဇ် ဘုရင်၏မြေ’ ဟူသောအယူအဆကိုလည်းလက်ခံခဲ့၏။ ယင်းအယူအဆအပေါ်တွင် အရူးအမူးဖြစ်လာသည့်အခါ မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် သင့်တော်မည့်နိုင်ငံရေး ယုံကြည်ချက်တစ်ရပ်ကို ရှာဖွေခြင်းမပြုနိုင်တော့ပေ။ သူတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေး၊ အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံတော်နှင့်အံဝင် ခွင်ကျဖြစ်မည့် နိုင်ငံရေးစနစ်တစ်ရပ်ချမှတ်ရေးအစရှိသော ပြဿနာများ ကိုရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်း မပြုနိုင်ကြတော့ပေ။

ထိုစဉ်က နိုင်ငံအတွက်တာဝန်ရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အရာရာကိုမျိုးချစ်စိတ်ဟူသော ရှုထောင့်တစ်ခုတည်းက သာကြည့်လေ့ရှိ ကြ၏။ ဤအတွက်ကြောင့်လည်း တိုင်းပြည်အတွက်သင့်တော်မှန်ကန် သည့်အရာများကို တွေးတောဆင်ခြင်ခြင်း မပြုနိုင်ကြတော့ပေ။ အငြင်းအခန်ပြုနေကြသည်မှတစ်ပါး အဖြေတွေ့နိုင်သည့်လမ်းပေါ်သို့ ရောက်မလာကြတော့ပေ။ ထိုစဉ်က မရေမရာမသေမချာဖြစ်နေသော အခြေအနေသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်ပွားမီက ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည့် အခြေအနေနှင့် များစွာတူညီလျှက်ရှိသည်။

‘တံခါးဖွင့်ဝါဒ’ ကိုလက်ခံကျင့်သုံးလိုသည့် အုပ်စုဝင်များကမူ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အနောက်တိုင်းသားများသည် လူရိုင်းများဖြစ်သည်ကိုလက်ခံသော်လည်း သူတို့၏စစ်အင်အားကို မိမိတို့၏စစ်အင်အားနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက မိမိတို့ထက် အင်အားသာလွန်ကြီးမားသည်ကို တွေ့နေကြရ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် တံခါးဖွင့်ဝါဒကိုကျင့်သုံးရန်မှတစ်ပါး အခြားရွေးစရာ လမ်းမရှိဟုတင်ပြကြသည်။ အချို့ကလည်း ဂျပန်နိုင်ငံ၏စစ်အင်အားကို အရင်ဆုံးတိုးချဲ့ပြီးမှသာ အနောက်တိုင်းသားများနှင့်ထုတ်ဖော်ရေးကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟုဆိုကြသည်။ သူတို့ကဂျပန်နိုင်ငံ၏ အင်အားကြီးမားလာသည့်အခါ ခေတ်ဟောင်းကအသုံးပြုခဲ့သည့် အထီးကျန်တံခါးပိတ်ဝါဒကို ပြန်လည်ကျင့်သုံးသင့်သည်ဟုလည်း တင်ပြခဲ့ကြ၏။

ယင်းအခြေအနေတွင် ‘တံခါးဖွင့်ဝါဒ’ အားထောက်ခံသူ ‘အိုင်းအိ နအိုစုခဲ’ 'Ii Naosuke' သည် ဘာကူဖူအစိုးရအဖွဲ့၏ ‘ဝန်ကြီးချုပ်’ 'Chief Minister' ဖြစ်လာသည်။ သူသည်ဧကရာဇ်ဘုရင်ခွင့်ပြုချက်ကို မရမီ ကုန်သွယ်ရေး စာချုပ်များချုပ်ဆိုခြင်း၊ သူ့ဆောင်ရွက်ချက်များအား ကန့်ကွက်ဆန့်ကျင်သည့် မြေရှင်ပဒေသရာဇ်အကြီးအကဲများအား ယင်းတို့၏နေအိမ်များ၌ ဖမ်းဆီးအကျဉ်းချထားခြင်း၊ ဘာကူဖူအစိုးရဆန့်ကျင်ရေး လုပ်နေသည့်ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ နောက်လိုက်ပညာတတ်လူတန်းစားများ အားနှိပ်ကွပ်ခြင်း စသည်များကိုပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယင်းဆောင်ရွက်မှုများကြောင့် ပညာတတ်လူတန်းစားအများစုသည် ဘာကူဖူအစိုးရအား အတိအလင်းဆန့်ကျင်လာခဲ့ကြလေသည်။

ယင်းဖြစ်ရပ်များကြောင့် ထွက်ပေါ်လာသည့်အကျိုးကျေးဇူးမှာ ၁၈၆၀-ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ‘ဆာကူရဒါမုန် အရေးအခင်း’ 'The Sakuradamon Incident of 1860' အတွင်း၌အိုင်းအိသည် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ထို့နောက်ဘာကူဖူအစိုးရသည် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းနိုင်သော နည်းလမ်းများကို ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် တိုက်ပွဲဝါ ဘာကူဖူအစိုးရနှင့်ကျိုတို၌ နန်းစံသောဧကရာဇ်ဘုရင်၏ နန်းတွင်းအဖွဲ့တို့သည် တစ်မျိုးသားလုံးစည်းလုံးညီညွတ်ရေးအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။

မောင်ထွန်းသူ

နန်းတွင်းနှင့်ဘာကူဖူအစိုးရ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးပြဿနာကို ရှေ့တန်းတင်၍ ဆွေးနွေးနေကြသည့်အတွင်း နိုင်ငံခြားသား လူရိုင်းများ မောင်းထုတ်ရေးသမားများ၏ အကြမ်းဖက်မှုများသည် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ သည်။ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံသားများနှင့်ဘာကူဖူရဲများအား တိုက်ခိုက် သည့်ကိစ္စရပ်များသည် နေရာအနှံ့တွင်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ယင်းအ ကြမ်းဖက်မှုများသည် အောင်မြင်သည်ဟုဆိုရမည်။ နောက်ဆုံး၁၈၆၃- ခုနှစ်တွင် ‘အနောက်တိုင်းသားလူရိုင်းများ နှင်ထုတ်ရေးအမိန့်တော်’ 'Expel the Barbarians Edict' ကို ဧကရာဇ်ဘုရင်က ထုတ်ပြန်ပေးခဲ့ရသည်။

ဤသို့ဖြင့် ‘ချိုးရှု’ Choshu Clan'နွယ်ဝင် အုပ်စုများက အမေရိကန်ကုန်တင်သင်္ဘောများ၊ ပြင်သစ်နှင့်ဒတ်ချ်စစ်သင်္ဘောများအား ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်းပြုခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန်နှင့်ပြင်သစ်သင်္ဘောများက လည်း ပြန်လည်ခုခံတိုက်ခိုက်ကြသည်။ ဗြိတိသျှတို့ကလည်း အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်တစ်ယောက် အသတ်ခံရမှုကိုအကြောင်းပြု၍ ပါဝင်တိုက်ခိုက် ခဲ့သည်။ ၁၈၆၄-ခုနှစ်တွင် ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဟော်လန်နိုင်ငံတို့၏ စစ်သင်္ဘောများသည် အားလုံးစုပေါင်းပြီး ချိုးရှုအုပ်စု တို့အား ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းစစ်ပွဲတွင် ဂျပန်ချိုးရှုအုပ်စုများဘက်မှ မရှုမလှအရေးနိမ့် ရမည့် အရိပ်လက္ခဏာများကိုတွေ့ကြရသည်။ ‘အနောက်တိုင်းသားလူရိုင်း များနှင်ထုတ်ရေး’ ဟူသောအမြင်၏ လက်တွေ့မဖြစ်နိုင်မှုကို ဂျပန်အများ စုကကောင်းစွာ သိမြင်နားလည်ခဲ့ကြသည်။ ဤသည်မှစ၍ အနောက်နိုင်ငံ များနှင့်ဆက်ဆံရေးပြေလည်မှုကို ဂျပန်တို့ဘက်မှရော အနောက်နိုင်ငံများ ဘက်မှပါ စတင်လုပ်ဆောင်လာခဲ့ကြသည်။ မကြာမီမှာပင် ဗြိတိသျှသံ အမတ်ကြီးများဖြစ်သော ‘ဆာရူသာဖို့ အယ်ကော့’ 'Sir Rutherford Alcock'၊ ဆာဟာရီပါတက်စ်’ 'Sir Harry Parkes'၊ အထူးသဖြင့် သံအမတ်ကြီးများ၏ ဘာသာပြန် ‘အားနက်စ် အပ်ဖ်ဆာတိုး’ 'Ernest M. Satow' တို့၏ အားထုတ်မှုတို့ကြောင့် ဆက်ဆံရေးတိုးတက်ကောင်းမွန် လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဘာကူဖူအစိုးရပြုတ်ကျရေးသည် ဂျပန်တို့၏ အဓိကရည်မှန်းချက်ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

(၃)

အနောက်ပိုင်းကာလများတွင် ‘တံခါးဖွင့်ရေး-မဖွင့်ရေး’ နှင့်အနောက်တိုင်းသားများအား နှင်ထုတ်ရန်သင့်-မသင့်စသော အငြင်းပွားမှုများကို အကြောင်းပြု၍ နန်းတွင်းနှင့်ဘာကူဖူအစိုးရကြားတွင် အဆင်မပြေမှုများ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပဋိပက္ခများပြင်းထန်လာမှုကြောင့် တခါတရံတွင် နယ်မြေဒေသချင်းတိုက်ခိုက်သော ပြည်တွင်းစစ်ဆန်ဆန် တိုက်ပွဲများမကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ဤကြားထဲမှပင် ဘာကူဖူနှင့် နန်းတွင်းပဋိပက္ခများချုပ်ငြိမ်းရန် အားထုတ်သူများက အားထုတ်ကြသည်။ နန်းတွင်းနှင့်ဘာကူဖူအစိုးရတို့ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကိစ္စကို အလေးအနက်ထား၍ ဆောင်ရွက်သူများကလည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းကဲ့သို့ အခြေအနေအရပ်ရပ်ရှုပ်ထွေးနေချိန်တွင် တိုးတက်မှုတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ ယင်းမှာ ‘ဆပ်ဆုမနှင့် ချိုးရှု ရိုးရာတူအုပ်စု’ နှစ်စုသည် ပူးပေါင်းနိုင်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် ‘ဆပ်ဆုမ-ချိုးရှု

မောင်ထွန်းသူ

သဘောတူစာချုပ် 'The Satsuma- Choshu Pact' တစ်ခုချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့ကြ၏။ ယင်းအုပ်စုနှစ်စု၏ တူညီသောရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘာကူဖူအစိုးရအားဖြုတ်ချရန်ဖြစ်သည်။ အမှန်တော့ယင်းနှစ်ဖွဲ့တွင် ဆပ်ဆုမတို့သည် ယခင်တံခါးဖွင့်ဝါဒကို ထောက်ခံခဲ့သူများဖြစ်၍ ချိုးရှုတို့မှာ အနောက်တိုင်းသားများအား နှင်ထုတ်ရေးဝါဒကို ထောက်ခံခဲ့သူများဖြစ်၏။ ယင်းသို့သောအခြေအနေများကိုကြည့်၍ ပညာတတ်လူတန်းစားများက အဖြေတစ်ခုကိုရခဲ့ကြသည်။ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများနှင့် ဂျပန်တို့၏ကြား၌ တည်ရှိနေသော နည်းပညာပိုင်းကွာခြားမှု ပြဿနာများကို အနောက်နိုင်ငံများအား တိုက်ခိုက်ခြင်းအားဖြင့် ပြေလည်သွားစရာအကြောင်းမရှိ။ ဂျပန်တို့လောလောဆယ်လုပ်ရမည့်အလုပ်မှာ ဘာကူဖူအစိုးရအား ဖြုတ်ချပြီးခိုင်မာတောင့်တင်းသော၊ စည်းလုံးညီညွတ်သော၊ ခေတ်မှီသော အမျိုးသားတစ်ရပ်လုံး၏ နိုင်ငံတော်တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန် လိုအပ်လာသည်ဟူသော အဖြေဖြစ်၏။

ထိုအချိန်တွင် ဘာကူဖူအစိုးရသည် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများသို့ စစ်အဖွဲ့များစေလွှတ်ခြင်းနှင့် ပညာတော်သင်ကျောင်းသားများ စေလွှတ်ခြင်း၊ အနောက်တိုင်းပုံစံဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော ကြည်းတပ်နှင့်ရေတပ်ကို တည်ထောင်ခြင်း၊ အရည်အချင်းပြည့်ဝသောသူများအား အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း၌ခန့်ထားခြင်း၊ သင်္ဘောများတည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် သင်္ဘော ကျင်းတစ်ခုတည်ဆောက်ခြင်း၊ သံထည်လုပ်ငန်းအလုပ်ရုံများတည်ထောင်ခြင်း၊ အမြောက်ထုပ်လုပ်ရေးစက်ရုံတစ်ခု တည်ထောင်ခြင်းစသော လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ တိုကူဂါဝါ ဘာကူဖူအစိုးရအဖွဲ့၏ဖွဲ့စည်းမှုပုံစံကို နိုင်ငံတကာအဆင့်နှင့် အညီအညွတ်ဖြစ်စေရန်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်းကိုလည်း ပြုလုပ်လျက်ရှိ၏။

ယခင်က 'မောင်းထုတ်ရေးဝါဒ'ကို သဘောကျသည့်အဖွဲ့များကလည်း ပြည်ပနိုင်ငံများနှင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ အနောက်တိုင်းသိပ္ပံပညာနှင့် နည်းပညာတို့ကိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရေးစသည်များကို သဘောတူလက်ခံခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံအားတံခါးဖွင့်ရေးနှင့် အနောက်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

တိုင်းသားအား နှင်ထုတ်ရေးဟူသောပြဿနာများသည် ပြင်းထန်သော အနေအထားသို့ ရောက်မလာတော့ပဲ ပြန်လည်ငြိမ်သက်သွားခဲ့သည်။ ‘ဧကရာဇ်ဘုရင်အား ရိုသေလေးစားရေး’ ဟူသောကြွေးကြော်သံမှာလည်း အရေးမပါတော့သလို ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

မေဂျီတော်လှန်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်မည် ဆိုပါက ကြိုတင်စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိခဲ့သည်မဟုတ်ပေ။ ယင်းတော် လှန်ရေးသမားများသည် ဖြစ်ပေါ်နေသည့်အခြေအနေ အရပ်ရပ်နှင့် ယင်းတို့၏အဖြေများကို လေ့လာသုံးသပ်ရင်း တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်လှမ်း ကာနောက်ဆုံးတွင် မှန်ကန်သောလမ်းကို ချဉ်းကပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သူတို့သည် ‘မောင်းထုတ်ရေးအဆိုပြုချက်’ ၏ မထိရောက်နိုင်မှုကိုကောင်း စွာသိမြင်နားလည်ကြသည်။ အနောက်နိုင်ငံများ၏ သိပ္ပံပညာနှင့် နည်းပညာများကိုအမှီလိုက်နိုင်ရန်မှာ ခေတ်မီ၍စည်းလုံးညီညွတ်သော အမျိုးသားနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးသည် ပြဿနာ၏အဖြေဖြစ် သည်ဟုသိနားလည်လာကြသည်။ ဤသို့ဖြင့်သူတို့သည် ဘာကူဖူအစိုး ရအား ဖြုတ်ချရေးအတွက် ပေါင်းစည်းလာကြခြင်းဖြစ်၏။

သို့သော်လည်း ခေတ်မှီနိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရာ၌ မည်သည့် စနစ်ကိုယူ၍ မည်သို့မည်ပုံတည်ဆောက်ရမည်ကို စဉ်းစားကြသည့်အခါ ပီပြင်သောအဖြေကို မရရှိခဲ့ကြပေ။ စဉ်းစားဆင်ခြင်လိုက်သည့် အခါတိုင်း ခွဲဟုတ်စရာများ၊ ဘဝင်မကျစရာများနှင့်သာ ရင်ဆိုင်နေကြရ၏။ ဂျပန် တို့၏ ရှေးဟောင်းနိုင်ငံရေးစနစ်သည် ဧကရာဇ်ဘုရင်စနစ်အပေါ်၌ တည်မှီ ထားခဲ့သည်မဟုတ်ပါလား။ ယင်းစနစ်သည် ဂျပန်လူမျိုးတို့ အတွက် အကောင်းဆုံးနှင့်အပြည့်စုံဆုံးစနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု အများက ယူဆနေကြသည် မဟုတ်ပါလော။

စစ်သူရဲကောင်းလူတန်းစားများထဲမှ အထက်တန်းလွှာများသည် ‘နန်းတွင်းနှင့်ဘာကူဖူအစိုးရ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး’ ဟူသောမူကို ထောက် ခံအားပေးခဲ့ကြသည်။ ‘ဧကရာဇ်ဘုရင်ခိုမဲအိ (၁၈၃၁-၆၆)’ 'Emperor Komei (1831-66) သည် ထိုမူကိုစိတ်အားထက်သန်စွာဖြင့် အကောင်

မောင်ထွန်းသူ

အထည်ဖော်ခဲ့၏။ စစ်သူရဲကောင်း အထက်တန်းလွှာများကလည်း ဧကရာဇ်ခိုမဲ့အိ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကူညီအားပေးခဲ့ကြသည်။ ခိုမဲ့အိ၏ အစီအစဉ်အရ ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေး နယ်ပယ်၌ အဓိကနေရာကို ပြန်လည်ရယူရမည်။ ဘာကူဖူအစိုးရ ကလည်း ခေတ်မီ အစိုးရပုံစံမျိုးဖြင့် ဆက်လက်တည်ရှိနေရမည်။ ဤသည်မှာ ဧကရာဇ်ဘုရင် ခိုမဲ့အိ၏ အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။

စစ်သူရဲကောင်းလူတန်းစား၏ အနိမ့်ဆုံးသောအလွှာနှင့်ပညာ တတ်လူတန်းများကမူ ယင်းအစီအစဉ်ကို မနှစ်သက်ခဲ့ကြပေ။ ဤအစီ အစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရုံမျှဖြင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်နှင့် ဘာကူဖူ အစိုးရတို့၏ကြားရှိ ပဋိပက္ခသည် ကွယ်ပျောက်သွားလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ယူဆကြသည်။ ဤကြားထဲမှာပင် ‘ဧကရာဇ်ဘုရင်အား ရိုသေလေးစား ရမည်’ ဟူသောမူကို လက်ခံထားကြသည့်အုပ်စုက ညီညွတ်ရေးမူကိုလက် ခံထားခဲ့သော ဧကရာဇ်ဘုရင်ကိုခိုမဲ့အား ပြန်လည်ဆန့်ကျင်လာခဲ့ကြ သည်။

၁၈၆၆-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလထဲတွင် ‘အိဝါကူရာ တိုမိုမိ’ 'Iwa KuraTomomi' အပါအဝင် ဘာကူဖူဆန့်ကျင်ရေး နန်းတွင်းမှူးမတ် နှစ်ဆယ့်နှစ်ဦးက အထက်ပါညီညွတ်ရေးမူကို တားမြစ်ပိတ်ပင်နိုင်ရန်ကြိုး စားခဲ့ကြ၏။ ဧကရာဇ်ဘုရင်ခိုမဲ့ကလည်း ယင်းနှစ်ဆယ့်နှစ်ဦးအား ချက်ချင်း အရေးယူအပြစ်ပေးခဲ့၏။ နောက်တစ်လခွဲအကြာတွင် ဘုရင်ခိုမဲ့ သည် ရုတ်တရက်ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ (သူ့အားမလိုသူများက လုပ်ကြံ ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကောလဟာလသတင်းပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။) ဘုရင်ခိုမဲ့အိ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် အသက်သုံးဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ် ဧကရာဇ်ဘုရင် မေဂျီကဆက်ခံခဲ့လေသည်။

‘ဧကရာဇ်ဘုရင်နှင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်အား ရိုသေလေးစားပါ’ ဟူ သောအုပ်စုတို့ကြားတွင် ယင်းကဲ့သို့သော ပဋိပက္ခမျိုးဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရ ခြင်းသည် ကံမကောင်းအကြောင်းမလှခြင်းတစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် လည်း ဧကရာဇ်ဘုရင်အား ရိုသေလေးစားပါဟူသော ကြွေးကြော်သံသည်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အနှစ်မဲ့သော ကြွေးကြော်သံတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဘုရင့်ဘက်တော်သား တစ်ချို့က ယူဆခဲ့ကြသည်။ အမှန်တော့ ထိုကြွေးကြော်သံကို အသုံးပြုနေ ကြသောလူစုသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်၏အပေါ်၌ သစ္စာစောင့်သိသူများ မဟုတ်ကြ။ ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ အလိုဆန္ဒများကိုလည်း အကောင်အထည် ဖော်မပေးကြ။ သူတို့သည် သူတို့၏အစီအစဉ်အတိုင်းသာ သူတို့အလိုကျ အကောင်အထည် ဖော်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့၏ လုပ်ရပ်များသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ အတိုက်အခံများဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြလျက်ရှိ၏။

၁၉၃၀-ပြည့်နှစ်များအတွင်းတွင် မအောင်မြင်သော တော်လှန် ပုန်ကန်မှုများသည် အတော်များများဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ‘မေ-၁၅နှင့် ဖေဖော်ဝါရီ-၂၆ အရေးအခင်းများ’ သည် ဧကရာဇ်ဘုရင်နှင့် ဧကရာဇ် ဘုရင်အားလေးစားပါဟူသော အုပ်စုတို့ကြား၌ ဆက်ဆံရေးအဆင်မပြေ ကြောင်းကို ဖော်ပြနေသည့် အရေးအခင်းများဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ၁၉၃၆-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ-၂၆ရက် အရေးအခင်းသည် ထင်ရှားသော သာဓကတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယင်းအရေးအခင်းသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်အား သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်စေခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်လည်း တော်လှန်ပုန် ကန်သူများအား အမြန်ဆုံးနှိမ်နင်းပစ်ရန် အမိန့်ထုတ်ခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း ယင်းပုန်ကန်မှုသည် အပြီးသတ်မသွားခဲ့ချေ။ နန်းတွင်းရှိ အတွင်းလူအချင်းချင်း တိုက်ခိုက်နေသော စစ်ပွဲဖြစ်၍ လွယ် လွယ်နှင့် ပြီးဆုံးမသွားခဲ့ချေ။ ‘နန်းတွင်းတော်လှန်ရေး’ဟု အသိအမှတ်ပြုခဲ့ ရသော ထိုစစ်ပွဲသည် လက်ျာဂိုဏ်းသမား စစ်တပ်အရာရှိများက ဧကရာဇ် ဘုရင်အား တန်ဆာခံအဖြစ် ထိန်းသိမ်းထားသည့် အခြေအနေသို့ပင် ဆိုက်ရောက်သွားခဲ့ရ၏။ နောက်ဆုံး ဤအရေးအခင်းတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ရအောင်ဆောင်ရွက်နေခိုက်မှာပင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် ‘ပစိဖိတ်စစ်’ထဲသို့ ပါဝင်သွားခဲ့သည်။

၁၈၆၇-ခုနှစ်တွင် ရှိုးဂန်း (စစ်သူရဲကောင်း) များသည် သူတို့ လက်တွင်းမှ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကို ဧကရာဇ်ဘုရင်အား ပြန်လည် လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ဘာကူဖူအစိုးရနှင့် ဆပ်ဆုမ-

မောင်ထွန်းသူ

ချိုးရှု မဟာမိတ်တပ်များကြားတွင် စစ်ပွဲကတော့ဆက်လက် တိုက်ခိုက် နေဆဲဖြစ်သည်။ ကျိုတိုမြို့အနီး၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သော 'တိုဘာယူရှီမိတိုက်ပွဲ' 'The Battle of Toba- Fushimi' အပြီးတွင် 'ဟီဒီရဲတိုက်' Edo Castle' သည် လက်နက်ချအညံ့ခံခဲ့သည်။ ဘာကူဖူတို့၏ အခိုင်အမာတပ် ဖြစ်သော 'အီဒရဲတိုက်' Aizu Castle' မှာလည်း ကျသွားခဲ့၏။ ၁၈၆၉-ခု နှစ်တွင် ဘာကူဖူရေတပ်မှ ဒုတိယတပ်မှူး 'အဲနိုမိုတို တာကီယာကီ' 'Enomoto Takeaki' သည် 'ဟော့ကိုင်းဒိုမြို့' 'Hokkaido' ၌ လက်နက်ချခဲ့ရသည်။

ထိုအချိန်တွင် မေဂျီတော်လှန်ရေးသည် 'ဟွန်ရှု' 'Honshu' အနောက်ပိုင်းဒေသ၊ 'ကျူးရှု' 'Kyushu' အနောက်တောင်ပိုင်းကမ်းခြေ ဒေသနှင့် 'ရှီကိုကူ' 'Shikoku' တောင်ပိုင်းကမ်းခြေဒေသများ၌ စတင်နေပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုနယ်မြေဒေသများသည် အနောက်တိုင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရန် အလွန်ကောင်းမွန်သော ဒေသများဖြစ်သည်။ စစ်ပွဲသည်လျှပ်နှိုင်းငံ တောင်ပိုင်းဒေသအရောက်တွင် ပြီးဆုံးသွားခဲ့၏။ အနိုင်ရအောင်ပွဲရသူ များမှာ ဆပ်ဆုမနှင့်ချိုးရှုနွယ်ဝင်အုပ်စုများဖြစ်၍ သူတို့သည် အနောက် တိုင်းခေတ်မီလက်နက်များ တပ်ဆင်ထားသည့် တပ်ဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ရုံမျှမက အချိန်အခါနှင့်အခြေအနေကလည်း တော်လှန်ရေးတစ်ရပ် ပေါက်ဖွားရန် အားပေးထောက်ခံနေခြင်းကြောင့် အောင်ပွဲခံခဲ့ကြရခြင်းဖြစ်လေသည်။

တော်လှန်ရေးကာလ နှစ်နှစ်အတွင်း အစိုးရသစ်သည် နိုင်ငံ အဆောက်အအုံသစ်တစ်ခု တည်ဆောက်ရေးအတွက် စမ်းတဝါးဝါးဖြစ် လျှက်ရှိ၏။ တော်လှန်ရေးသမားများလက်ထဲတွင် တိကျသောအစီအစဉ် ဟူ၍ မယ်မယ်ရရမရှိ။ အထူးသဖြင့်ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ လက်တွင်းသို့ အာဏာပြန်လွှဲပေးခဲ့သော ရှိုးဂန်း (စစ်သူရဲကောင်း) များအား ဘယ်လို ဆက်ဆံ၍ ဘယ်လိုအနေအထား၌ထားရမည်ကို အဖြေရှာမရပဲ ဖြစ်နေ သည်။

မိမိတို့အနေဖြင့် တိုကူဂါဝါတို့အား မြေရှင်ပဒေသရာဇ်နယ်စား များအဆင့်သို့ တစ်ဆင့်လျှော့ချရလျှင် သင့်ပျံ့မလား. . . ။ ဘာကူဖူတို့၏

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

နေရာတွင် ယင်းနယ်စားများနှင့် ဖွဲ့စည်းပေးထားသော ကောင်စီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်း၍ အစားထိုးရလျှင်သင့်မလား . . . ။ ယင်းတို့နှင့် စုပေါင်း၍ နန်းတွင်းအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်နှင့် ဘာကူဖူအစိုးရ တည်ထောင်ပေး မလား . . . ။ သို့မဟုတ် . . . တစ်နည်းတစ်ဖုံ ပုံစံဖြင့် ဘာကူဖူစနစ်အား ဖျက်သိမ်းပြီး ယင်းနေရာတွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်မှ တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်သော ခေတ်သစ်အစိုးရစနစ်မျိုး တည်ထောင်ရလျှင်ဖြစ်မလား . . . သို့မဟုတ် နယ်မြေများခွဲခြားထားပြီး ယင်းတို့အပေါ်၌ အကြီးအကဲများခန့်ထား အုပ်ချုပ်သည့်စနစ်ကိုလုပ်မလား . . . ။ သို့မဟုတ် ယင်းစနစ်ကိုလုံးဝ ပယ်ဖျက်ပစ်ပြီး အခြားစနစ်တစ်ခုနှင့် အစားထိုးမလား . . . ။

ထို့ပြင်လည်း ဧကရာဇ်ဘုရင်အား နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်၌ မည်သည့်အဆင့်ကို ပေးရလျှင်သင့်မလဲ . . . ။ စနစ်သစ်ဝင်လာလျှင် ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ အဆင့်နှင့်အနေအထားသည် တိကျမှန်ကန်ပြတ်သား ဖို့လိုသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် အကြွင်းမဲ့သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်အဖြစ်ထားသင့်သလား သို့မဟုတ် . . . အခြေခံဥပဒေလက် အောက်ခံ (စည်းမျဉ်းခံ) ဘုရင်အဖြစ် ထားသင့်သလား . . . ။ တော်လှန် ရေးသမားများသည် ရှုပ်ထွေးလှသောယင်းကိစ္စကို လေးနက်စွာ ဆင်ခြင် စဉ်းစားကြသည်။ သူတို့၏အစီအစဉ်များကို ထပ်တလဲလဲပြုပြင်သည်။ အချို့ဖြေရှင်း၍ မရသော ပြဿနာများရှိလာပါက ယင်းအတွက် ခန့်အပ်ဖွဲ့စည်းထားသည့် ‘အထူးကော်မတီ’ 'Ad Hoe Committee' က ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်စေ သည်။

ဤအတောအတွင်း အစိုးရသစ်သည် ဆုံးဖြတ်ချက်အများအပြားကိုချမှတ်၍ အတည်ပြုဆောင်ရွက်သည်။ သို့သော်လည်းသူတို့သည် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်မူဝါဒများအား လက်တွေ့ကျင့်သုံးခြင်းကားမပြု ခဲ့ကြပေ။ ယင်းသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ သူတို့အနေဖြင့် သူတို့ဖွဲ့စည်းတည်ထောင် ထားသော အစိုးရသစ်သည်ခိုင်မာမှုမရှိသေး။ အချိန်မရွေးပြုတ်ကျသွား နိုင်သည်ယူဆထားသည်။ အစိုးရသစ်သည် အလွန်အမင်းတက်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိပြီး မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင်များပြားသော ဆုံးဖြတ်

မောင်ထွန်းသူ

ချက်များကိုချမှတ်ခဲ့ကြ၏။ ဆုံးဖြတ်ချက်အများအပြားမှာ ယခင်က တည်ရှိခဲ့သောဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် ရှေ့နောက်မညီညွတ်မှုများရှိနေပါကလည်း ပြည်သူလူထုအားလွတ်လပ်စွာ ဝေဖန်သုံးသပ်ခွင့်ပြုခဲ့လေသည်။

သို့သော်လည်း စည်းကမ်းစနစ်မကျသည့် ပြင်းထန်သောဝေဖန်ခြင်းမျိုးကိုမူကား လက်မခံပေ။ အစိုးရသစ်အားဖွဲ့စည်းခဲ့သူများမှာ မူလက 'အနောက်တိုင်းသား လူရိုင်းများအားနှင့်ထုတ်ရေး' ဟူသောကြွေးကြော်သံကို လက်ကိုင်ပြုကာ အနောက်တိုင်းဆန့်ကျင်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးဝါဒတစ်ရပ်ကို လက်ခံခဲ့သူများဖြစ်သည်။ သူတို့အနေဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် နိုင်ငံကာကွယ်ရေးမူဝါဒသည် အနောက်တိုင်းဆန့်ကျင်ရေးမူဝါဒမျိုး မဖြစ်သင့်ဘဲ ဂျပန်နိုင်ငံအား 'ခေတ်မီနိုင်ငံအဖြစ်တည်ထောင်ရေး' 'The Modernisation of Japan' သည်သာလျှင် ဖြစ်သင့်သည်ဟုနားလည်နေကြပြီဖြစ်သဖြင့် သူတို့အမှားကို မြင်နေကြပြီဖြစ်သည်။

ခေတ်မီနိုင်ငံအဖြစ် မည်ကဲ့သို့တည်ဆောက်ကြမည်နည်း။ ဤနေရာတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏အဖြစ်အား ရုရှားတော်လှန်ရေးအဖြစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ချက်ထုတ်ကြည့်ရန်လိုသည်။ ရုရှားနိုင်ငံတွင်လူမှုရေး၊ သိပ္ပံပညာရပ်များဆိုင်ရာအသိသည် များစွာမြင့်မားသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ရုရှားတော်လှန်ရေးသမားများသည် ရုရှားနိုင်ငံ 'တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာများကို ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တုံတရားဖြင့် ဆွေးနွေးဝေဖန်ကြပြီးမှ တော်လှန်ရေးတစ်ရပ်ကို ဆင်နွှဲခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ရုရှားတော်လှန်ရေးသမားတို့နှင့် ယှဉ်လိုက်သည့်အခါ မေဂျီတော်လှန်ရေးသမားများသည် ဘာကိုမှ ကြိုတင်ဝေဖန်ဆွေးနွေးခြင်းမပြုပဲ တော်လှန်ရေးကို စတင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း 'မေဂျီအစိုးရ' 'The Meiji Government' သည် မရှောင်သာမလွဲသာပဲ အမှားပေါင်းများစွာကို ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်လည်း မေဂျီအစိုးရသည် ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲသောလုပ်ရပ်များကို လုပ်ခဲ့မိသဖြင့် ဖောက်ပြန်သော အစိုးရဟု အချို့ကခေါ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဥပမာပြရမည်ဆိုပါက မေဂျီအစိုးရသစ်သည် ဘာကူဖူခေတ်က ချမှတ်ထားခဲ့သော ‘နိုင်ငံခြားသာသာများပိတ်ပင်ရေး’ ကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှမကျေမနပ်ဖြစ်ကာ ကန့်ကွက်ခြင်းစသည့်လုပ်ရပ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ဤသည်မှာ မေဂျီအစိုးရ၏ မသိနားမလည်မှုကြောင့်မှားခဲ့သည့်လုပ်ရပ်များဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်လည်း မေဂျီအစိုးရသည် ‘ချာတာအုတ်’ 'Charter Oath' ဟု အမည်ပေးထားသော ‘အထူးအခွင့်အရေး ပဋိညာဉ်စာချုပ်’ 'The First Article of the Five Articles' ၌ ‘ကျယ်ပြန့်စွာ ခေါ်ယူဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ကြီးတစ်ခုကိုဖွဲ့စည်း၍ နိုင်ငံတော်၏ အရေးကိစ္စအားလုံးကို ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ရမည်’ ဟု ဖော်ပြထားသည်။ သို့တစေလည်း ယင်းဖော်ပြချက်သည် ခေတ်သစ်ပါလီမန်နိုင်ငံရေးစနစ်မဟုတ်ပဲ မြေရှင်ပဒေသရာဇ်၏ အကြီးအကဲများဖြင့်သာ ဖွဲ့စည်းထားသည့် ကောင်စီတစ်ရပ်သာလျှင် ဖြစ်နေပေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ချို့ယွင်းချက်များရှိနေသော်လည်း ဤအစိုးရအတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော မေဂျီအစိုးရစနစ်သည် ခေတ်သစ်ဧကရာဇ်ဘုရင်စနစ် နိုင်ငံတော်တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်နိုင်ခဲ့၏။ ဘုရင်အား အကြံပေးအဖြစ် လုပ်ရသည့် ဝန်ကြီးချုပ်လက်ထံ၌ အာဏာသည် တည်ရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မေဂျီခေတ်၏ ယင်းစနစ်သည်အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့သည်။

မေဂျီတော်လှန်ရေး၏ နောက်ဆုံးအဆင့်အထိ အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် အနောက်နိုင်ငံများထဲမှ ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် ဂျပန်နိုင်ငံအပေါ်၌ ဩဇာအကြီးမားဆုံးနှင့် အလွမ်းမိုးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ခဲ့သည်ကို မည်သူမှပစ်ပယ်၍ ရမည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင်လည်း ဘာကူဖူအစိုးရ၏ နောက်ဆုံးရက်များတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သမျှသည် မေဂျီအစိုးရအား သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်စနစ်အစား အာဏာအကန့်အသတ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်ရသော ဘုရင်စနစ်သို့ကူးပြောင်းရေးသို့ လမ်းညွှန်ခဲ့သည်ကိုလည်းမေ့ပစ်၍ မရနိုင်ပေ။

မောင်ထွန်းသူ

မေဂျီတော်လှန်ရေး ဖြစ်ပွားခဲ့စဉ်က ဘာကူဖူတို့အားပြင်သစ် တို့ကကူညီခဲ့၍ တော်လှန်ရေးအုပ်စုများအား ဗြိတိန်ကအားပေးကူညီခဲ့ သည်။ သို့သော်လည်း နှစ်ဖက်စလုံးသည် ပြည်တွင်းစစ်ရှည်ကြာနေ မည်ကို မလိုလားကြ။ ထို့ကြောင့်လည်း ပြည်တွင်းစစ်ကို ကြာရှည်မဖြစ်အောင် ဝိုင်းထိန်းသိမ်းပေးခဲ့ကြသည် ထိုမူဝါဒကို ကျင့်သုံးခဲ့ ကြသဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံအဖို့များစွာ သက်သာရာရခဲ့သည်။ ဤတစ် ချက်သည် ဂျပန်နိုင်ငံဘက်မှ မမေ့သင့်သော အချက်တစ်ချက်ဖြစ်၏။ အကယ်၍သာ ထိုစဉ်ကပြင်သစ်နှင့်ဗြိတိန်တို့သည် စစ်ပွဲကိုရေရှည်သွား အောင်လုပ်လိုက်ကြမည်ဆိုပါ ကမေဂျီတော်လှန်ရေး၏ ကောင်းသော အကျိုးဆက်များသည် ဖြစ်ထွန်းလာဖွယ်ရာမရှိချေ။

မေဂျီတော်လှန်ရေးအား အချို့ကမှူးမတ်မျိုးနွယ်ဝင်များ၏ တော်လှန်ရေးဟု အမည်ပေးခြင်းသည်များသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ တကယ် တော့လည်းတော်လှန်ရေး၏နောက်မှ အဓိကဦးစီးသူများမှာ အနိမ့်တန်း စစ်သူရဲကောင်းများဖြစ်သည်။ သူတို့သည်တိုက်ကူဂါဝါမြေရှင်ပဒေသရာဇ် ၏အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ လူများသာဖြစ်၏။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သောမဟာ မျိုးနွယ်မှူးမတ်များသည် ဤတော်လှန်ရေးတွင် အရေးပါသောအခန်းများ ၌ပါဝင်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။ . . . ။ သို့တစေလည်း . . . အကယ်၍ မေဂျီတော်လှန်ရေးသည် မှူးမတ်နွယ်ဝင်တို့၏ တော်လှန်ရေးသို့မဟုတ် အထက်ပိုင်းမှတော်လှန်ရေးဟုခေါ်မည်ဆိုပါက တော်လှန်ရေးအပြီးတွင် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖြစ်ရပ်များနှင့်ဆန့်ကျင်ဖီလာဖြစ်နေ သည်ကိုတွေ့ရ၏။

ပထမဖြစ်ရပ်မှာ တော်လှန်ရေးသမားများသည် မိမိတို့ လူတန်းစား အကျိုးရှိရာရှိကြောင်းကို အလွန်အလွန်နည်းပါးစွာလုပ်ပေး ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်လည်း သူတို့သည် စစ်သူရဲကောင်း လူတန်းစား ၏ အခွင့်ထူးအားလုံးကို ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့သည်။ ၁၈၆၉-ခုနှစ်တွင် တိုက်ကူဂါဝါ ခေတ်က တည်ဆောက်ထားခဲ့သော ရှုပ်ထွေးလှသည့်လူတန်းစား ခွဲခြားမှု စနစ်ကို လွယ်ကူသွားအောင် ပြန်လည်ပြုပြင် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အလုပ်အကိုင်ကို လွတ်လပ်စွာရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်နှင့် နှစ်သက်သူအား ရွေးချယ်၍ လက်ထပ်ပိုင်ခွင့်စသော အခွင့်အရေးများကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။

၁၈၇၁-ခုနှစ်တွင် မျိုးနွယ်တူအုပ်စုများ၏ အကြီးအကဲများ သြဇာလွှမ်းမိုးမှုများကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းပစ်လိုက်ကြသည်။ အုပ်စုနယ် မြေအလိုက်ခွဲခြား၍ အုပ်ချုပ်နေသောစနစ်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ စစ်သူရဲကောင်းများအား ပေးနေသောထောက်ပံ့ကြေးစနစ်ကိုလည်း ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ၁၈၇၃-ခုနှစ်မှစ၍ ဖြည်းဖြည်းချင်းဖျက်သိမ်းသည့် စနစ်ကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး ၁၈၇၆ ခုနှစ်တွင် လုံးဝဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်သည်။

ဤလုပ်နည်းလုပ်ဟန်ဖြင့် စစ်သူရဲကောင်းလူတန်းစား ခံစားနေ သည့် မြေရှင်ပဒေသရာဇ် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အထူးအခွင့်အရေး ခံစားမှုများကို လုံးဝပယ်ဖျက်ပစ်လိုက်သည်။ ၁၈၇၃-ခုနှစ်တွင် အရွယ် ရောက်သူတိုင်း စစ်မှုထမ်းမနေရ အမိန့်စာချွန်တော်ထွက်လာသည်။ ယင်းအမိန့်အရ စစ်သူရဲကောင်းများကသာ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေး တာဝန်ယူထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေး တာဝန် သည် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၌ တည်ရှိသည်ဟူသော သဘောတရားသည် ထိုအချိန်မှစ၍ ရပ်တည် လာသည်။

မေဂျီအစိုးရသည် ‘ခေတ်သစ်စစ်တပ်ဖွဲ့စည်းမှုစနစ်’ ကို စတင် သည်။ ယခင်ကလို အုပ်ချုပ်သူလူတန်းစားအပေါ်၌ အခြေခံခြင်းမပြု တော့ပဲ အနောက်တိုင်းမှဖွဲ့စည်းပုံကိုသာ အခြေခံသည်။ ဤတစ်ချက် တည်းနှင့် မေဂျီအစိုးရစနစ်နှင့်သဘောတရားသည် တိုကူဂါဝါအစိုးရနှင့် များစွာခြားနားသွားသည်။ ဤသို့ဖြင့် စစ်သူရဲကောင်းလူတန်းစားသည် မေဂျီတော်လှန်ရေးကြောင့် များစွာထိခိုက်ခဲ့သည်။ ဤအချက်ကို ကောင်း စွာသိကြသော စစ်သူရဲကောင်းလူတန်းစားထဲမှ အချို့သည် တော်လှန်ရေး ပြီးဆုံးသည့်နောက်ပိုင်းအထိ စစ်ပွဲကိုဆက်လက်တိုက်ခိုက်နေခဲ့ကြသည်။

ဒုတိယဖြစ်ရပ်မှာ မေဂျီတော်လှန်ရေးမှတစ်ဆင့် ဧကရာဇ် ဘုရင် ပြန်လည်လွှမ်းမိုးလာအောင်အားထုတ်ခဲ့သူများ၏ အရေးဖြစ်သည်။ သူတို့ သည် ‘ဧကရာဇ်ဘုရင်အား ရှိသေလေးစားရမည်’ ဟူသော

မောင်ထွန်းသူ

ဝါဒသမားများဖြစ်သည် ယင်းတို့အထဲတွင် ပညာတတ်လူတန်းစား အများအပြားပါဝင်သည်။ သူတို့သည် ဂျပန်နိုင်ငံအား ခေတ်သစ်နိုင်ငံ တော်အဖြစ် တည်ဆောက်ရေးတွင် အားပေးခြင်းမပြု၊ တက်ကြွစွာပါဝင် ခြင်းကိုလည်းမပြု။ ဤတွင် မေဂျီတော်လှန်ရေးသမားများက သူတို့အား တဖြည်းဖြည်းနှင့် 'ပ' ထုတ်ပစ်ခဲ့သည်။

မေဂျီတော်လှန်ရေးတွင် အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍာမှ ပါဝင်ခဲ့ကြသည့် လက်ျာဂိုဏ်းသမား ပညာတတ်လူတန်းစားများသည် ယင်းအချက်ကို မကျေနပ်ကြကြချေ။ သူတို့အားအစိုးရအသစ်ဖွဲ့စည်းရာ၌ အရေးပါသည့် ရာထူးများတွင် နေရာမပေးထားခဲ့ခြင်းသည်လည်း သူတို့အတွက် မကျေနပ်စရာပင်ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် အခွင့်အရေးများ လက်လွတ်ရ၍ မကျေမနပ်ဖြစ်နေကြသော စစ်သူရဲကောင်းများနှင့် ပူးပေါင်းကာ 'ဆာဂါပုန်ကန်မှု' 'The Saga Uprising' ရှင်ပူရင်းပုန်ကန်မှု 'Shinpureng' နှင့် 'ဆပ်ဆုမစစ်ပွဲ' 'Satsuma Klan' တို့ကို ပါဝင်တိုက်ခိုက် ကြသည်။

မေဂျီအစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် လက်ယာဂိုဏ်းသားတို့၏ အန္တရာယ် ကိုကြိုတင်၍ သတိမထားခြင်းသည် အမှားတစ်ခုဟုဆိုရမည်ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း မေဂျီအစိုးရသည် ယင်းတို့၏လှုပ်ရှားမှုများကို အချိန်မီ တားဆီးနိုင်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်က အတူတူပူးပေါင်း၍ တော်လှန်ရေးလုပ်ခဲ့ ကြသော ရဲဘော်ရဲဘက်များသည် ရန်သူဘဝသို့ရောက်ကာ အချင်းချင်း စစ်ခင်းခဲ့ကြရ၏။ မေဂျီအစိုးရဘက်မှ အသာစီးရခဲ့သဖြင့် လက်ယာဂိုဏ်း သားတို့၏ ပုန်ကန်မှုများသည် ကြာရှည်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။

အချို့ကလည်း မေဂျီတော်လှန်ရေး ဖြစ်ပွားရခြင်းသည် စီးပွား ရေးမညီမျှမှုကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြသည်။ တိုကူဂါဝါစနစ်၏ အောက် တွင်ရှိနေကြသော လူတန်းစားအသီးသီးသည် စီးပွားရေးမညီညွတ်မှုဒဏ် ကို အလူးအလဲခံခဲ့ကြရသည်။ ယင်းမညီမျှမှုကြောင့်လည်း တိုကူဂါဝါ ခေတ်နောက်ပိုင်းကာလတွင် လယ်သမားတို့၏ ပုန်ကန်ထကြွမှုများသည် မကြာခဏဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရသည်။ အထူးသဖြင့်ချမ်းသာမှုနှင့် ဆင်းရဲမှုသည်

လှပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

တောနေလူတန်းစားနှင့် မြို့နေလူတန်းစားများကြား၌ များစွာကြီးထွားလာခဲ့ရ၏။ ယင်းအချက်သည် မေဂျီတော်လှန်ရေးကို ဖြစ်ပွားစေခဲ့သည့် အချက်တစ်ချက်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း အဓိကအကြောင်းရင်းကား မဟုတ်ပေ။ အမှန်အားဖြင့် မေဂျီတော်လှန်ရေး ဖြစ်ပွားပြီးသည့်နောက် ပိုင်းတွင် လယ်သမားပုန်ကန်မှုများသည် ထိန်းသိမ်းရခက်လောက်အောင် ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အဓိကအကြောင်းရင်း မဟုတ်သည်ကို သိသာနိုင်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မေဂျီတော်လှန်ရေးသည် အချိန်ကာလအား ဖြင့်မကြာရှည်ခဲ့ပေ။ ကြီးမားပြင်းထန်သော စစ်ကြီးအဖြစ်သို့လည်း ရောက် မသွားခဲ့ ပေ။ ယင်းအချက်သည် နိုင်ငံအတွက် ရောမေဂျီတော်လှန်ရေး အတွက်ပါ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့်ဟု ဆိုနိုင်၏။ ထို့ပြင်လည်း မေဂျီတော် လှန်ရေးအား ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက မိမိတို့ပြည်သူများအတွက် ဆင်နွှဲသော တော်လှန်ရေးဟုလည်း မဆိုနိုင်ပေ။ ယင်းတော်လှန်ရေးသည် လက်ရွေးစင်အသိပညာရှင်များက ဦးစီးဦးဆောင်ပြုခဲ့သော တော်လှန်ရေးတစ်ရပ် သာဖြစ်သည်။

အစိုးရသစ်ဖွဲ့စည်းပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် လူတန်းစား ကွဲပြားခြားနားမှုနှင့် ကွာဟမှုများသည် အထိုက်လျောက် သက်သာရာရ ခဲ့၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ယင်းကွဲပြားခြားနားမှုကို ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ စနစ်တကျပြန်လည် စည်းရုံးခြင်းနှင့် ပညာရေးအရ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်း များကိုပြုလုပ်ပြီး ခေတ်သစ်နိုင်ငံတော်စနစ်ကို ဖြစ်ပေါ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းဆောင်ရွက်ချက်များမှာ အမျိုးသားတစ်ရပ်လုံး ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် ခိုင်မာစေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။

မေဂျီအစိုးရ၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာမူဝါဒများသည် များစွာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ပြည်သူတို့ကလည်း မေဂျီတော်လှန်ရေးသည် မိမိတို့ ပြည်သူ များအတွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်တော်လှန်ရေးမဟုတ်ဟု ယူဆကြသည်။ ယင်းတော်လှန်ရေးသည် အထက်တန်းလွှာလူတန်းစားတစ်ရပ်က

မောင်ထွန်းသူ

ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ယင်းတို့အတွက်သာ ကောင်းရာကောင်းကျိုးကို လုပ်သွားကြလိမ့်မည်ဟု ယူဆကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မေဂျီအစိုးရတည်ရှိလာပြီး နောက်အချိန်တော်တော်ကြာကြာအထိ မကျေနပ်သူများ၏ တော်လှန်ပုန်ကန်မှုကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရလေသည်။ သို့သော်လည်း မေဂျီအစိုးရသည် ယင်းပုန်ကန်မှုများကို နိုင်နင်းစွာ နှိမ်နင်းနိုင်ခဲ့သည်။ ခေတ်သစ်နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးကို အရှိန်မပျက် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် အချိန်ကာလနှစ်ရာစု (နှစ်ပေါင်း- ၂၀၀) မျှ အထီးကျန်တံခါးပိတ်ဝါဒဖြင့် ကျင့်သုံးနေထိုင်ခဲ့သော ဂျပန်နိုင်ငံသည် ခေတ်မီနိုင်ငံတော်ဖြစ်လာရေးအတွက် ခေတ်ဟောင်းကရီးဒိုသမ္မတ အဟန့်အတားများကို အမြစ်ကလှန်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာ့တိုးတက်မှု အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ကောင်းစွာသိနေသော ပညာရှင်လူတန်းစားများအား ရှေ့တန်းတင်ကာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုသည် ဂျပန်တို့၏ သမိုင်းတွင် ထူးခြားသည့် မှတ်တိုင်တစ်တိုင်ဖြစ်ပေသည်။

(၄)

အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် အကြွင်းမဲ့အာဏာရှင်ဘုရင်စနစ်သည် ၁၆၄၂ ခုနှစ်မှ ၆၀-ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အင်္ဂလိပ်ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် အဆုံးသတ်သွားခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဗဟိုဦးစီးစနစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်သော မြေရှင်ပဒေသရာဇ်စနစ်သည် မေဂျီတော်လှန်ရေးကြောင့် အဆုံးသတ်သွားခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဂျပန်နိုင်ငံသည် ယခင်ကထက် ပို၍ခေတ်မီသော နိုင်ငံရေးအဆောက်အအုံများကို တည်ဆောက်လာခဲ့ကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ခေတ်မီအစိုးရ တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းမှုသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံထက် နှစ်ပေါင်း(၂၀၀)-ခန့်နောက်ကျခဲ့သည်။

ယင်းခေတ်မတိုင်မီ ဥရောဘက်၌ပင်လယ်ရေကြောင်းခရီးသစ်များနှင့် ကုန်းမြေသစ်များကို ရှာဖွေတွေ့ရှိကြသည်။ (၁၄၄၅)-ခုနှစ်တွင် အာဖရိကတိုက်၌ 'ဗားဒီးအင်္ဂါ' 'Cape Verde' ကို တွေ့ရှိခဲ့ကြ၍ (၁၄၈၆)-ခုနှစ်တွင် 'ဂွတ်ဟုတ် အင်္ဂါ' 'The Cape of Good Hope' အင်္ဂါကိုတွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ အခြားသော ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များလည်းရှိခဲ့၏။ ယင်းတို့

မောင်ထွန်းသူ

အထဲ၌ (၁၄၉၂)-ခုနှစ်တွင် ဗာစကိုဒဂါးမားသည် အိန္ဒိယသို့သွားရာ ပင်လယ်ရေကြောင်း ခရီးသစ်တစ်ခုကိုတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ၁၅၀၀-ပြည့်နှစ် တွင် 'ကာဘရယ်လ်' 'Cabral' သည် ဘရားဇီးလ်နိုင်ငံအား တွေ့ရှိခဲ့သည်။ (၁၅၁၉) နှင့် (၁၅၂၂) ကြားကာလတွင် 'မာဂယ်လန်' 'Magellan' သည် ကမ္ဘာကြီးအား ခရီးတစ်ပတ်ပတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ယင်းသို့သော ကုန်းမြေသစ်များအား ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ကြသူ များမှာ အများအားဖြင့် ပေါ်တူဂီ၊ စပိန်နှင့်နယ်သာလန်နိုင်ငံများမှ လူများဖြစ်သည်။ ဤရှာဖွေတွေ့ရှိမှုလုပ်ငန်းတွင် အင်္ဂလန်သည်များစွာ နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့၏။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် ၁၆-ရာစုနောက်ပိုင်းကာလ၌ အခြားနိုင်ငံသားများ ရှာဖွေတွေ့ရှိထားသည့် နေရာသစ်များ၌လာ ရောက်၍ ကိုလိုနီနယ်များတည်ထောင်ကြသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များနှင့် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများကို တည်ထောင်ကာ အခြားနိုင်ငံများ အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ၁၆၀၀-ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့သည် 'အရှေ့အိန္ဒိယကုမ္ပဏီ' 'The East India Company' ကိုတည်ထောင်ခဲ့ကြလေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် အနောက်ဥရောပနှင့် အဆက်အသွယ်ပြု လုပ်ရာ၌ ပေါ်တူဂီနိုင်ငံနှင့် အဓိကဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်ကနိုင်ငံအတွင်း၌ ဟိုင်ဒီယိုရှီနှင့်တို့ကူဂါဝါတို့၏ ဗဟိုဦးစီး မြေရှင်ပဒေသရာဇ်စနစ် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယင်းစနစ်ပေါ်ပေါက်လာသည်နှင့် တပြိုင်နက် ဂျပန်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များနှင့် အဆက်အသွယ်မလုပ်ရဟု တားမြစ်ကာ တံခါးပိတ်ဝါဒကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ယင်းဝါဒကို ၁၈-ရာစုနှစ် ကုန်ဆုံးချိန်အထိ ကျင့်သုံးခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက်တွင်မူ အနောက်ဥရောပနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်းကို ပြန်လည်ပြုလုပ်လာခဲ့ကြသည်။

အမှန်တော့ အင်္ဂလိပ်၏တော်လှန်ရေးသည် လူတန်းစားသစ် တစ်ရပ်ပေါ်ထွန်းလာခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ် သည်။ ဂျပန်တို့၏တော်လှန်ရေးမှာမူ ပြည်ပနိုင်ငံများ၏ ခြိမ်းချောက်မှုကို အကြောင်းပြုကာ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးအတွက် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဖြစ်သည်။ တော်လှန်ရေးကြောင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် 'ခေတ်သစ်အရင်းရှင် ဝါဒ' 'Modern Capitalism' သည် အကျိုးဆက်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ဖြစ်ထွန်း လာခဲ့သည်။

ယင်းအချိန်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းကုန်သွယ်မှုသည် သူ့အတိုင်းအတာနှင့်သူ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက်ရှိသည်။ ကုန်သည်များ အနေဖြင့်လည်း အမြတ်များများရရှိရေးကိုရှေ့ရှုသော ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်းအား အကျင့်ပျက်ပြားသည်ဟုမမြင်။ ကုန်သည်များအနေဖြင့် ပြည်တွင်းကုန် သွယ်မှုအား တမျိုးသားလုံးဆိုင်ရာ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု တစ်ရပ်အဖြစ်သို့ ရောက်စေလိုသော အမြင်မျိုးရှိကြသည်။ သို့တစေ လည်း ထိုအချိန်အထိ ပြည်ပကုန်သွယ်ရေးကိုမူ ဂျပန်ကုန်သည်များက စိတ်ဝင်စားမှု မရှိကြသေး ပေ။

ယင်းအခြေအနေသည် မေဂျီတော်လှန်ရေးပြီးစတွင် ဂျပန်တို့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။ ခေတ်သစ်သိပ္ပံပညာရပ် များ၏ တိုးတက်မှုကြောင့် နည်းပညာများလည်း တိုးတက်လျက်ရှိသည်။ ဂျပန်တို့ အတွက် အရေးအကြီးဆုံးအချက်မှာ နိုင်ငံ၏လွတ်လပ်ရေးကို ထိန်းသိမ်း ရန်နှင့် နည်းပညာများ၏ အန္တရာယ်မှကင်းလွတ်ရန် အားထုတ်ကြဖို့ပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းကိုအားထုတ်မည်ဆိုပါက ဂျပန်တို့သည် ခေတ်မီ နိုင်ငံရေး အဆောက်အအုံကို မတည်ဆောက်၍မဖြစ်။ ခေတ်သစ် နည်းပညာများ အပေါ်အမိအရလွှမ်းမိုးနိုင်ရေးနှင့် အနောက်တိုင်း ဥရောပနိုင်ငံများကဲ့သို့ ခိုင်မာတောင့်တင်းသောနိုင်ငံ ဖြစ်လာရေးသည် ဂျပန်တို့အတွက်သေရေး ရှင်ရေးတစ်မျှ အရေးကြီးသောအချက်ဖြစ် ပေသည်။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် ပေါ်ပေါက်လာသည့် အရင်းရှင်ဝါဒသည် ပီပြင်သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်မူ ဓနရှင်လူတန်းစားမှာ အရင်းအနှီးငွေအင် အား လုံလောက်စွာမရှိ။ ထို့ကြောင့်အရင်းရှင်ဝါဒနောက်မှ အရင်းရှင်တို့ သည် များစွာအားနည်းလျက်ရှိကြ၏။ အရေအတွက်အားဖြင့်လည်း မများ လှ။ ထို့ကြောင့်မေဂျီအစိုးရသည် ခေတ်မီအလုပ်ရုံစက်ရုံများကို အစိုးရ

မောင်ထွန်းသူ

ငွေဖြင့် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ငွေအရင်းအနှီးကို တောင်သူလယ်သမားများ ထံမှ အခွန်ကောက်ခံခြင်းဖြင့် ရယူသည်။ ငွေစက္ကူများရိုက်နှိပ်ခြင်းဖြင့် လည်း အရင်းအနှီးများကိုရှာဖွေခဲ့၏။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံတော်အရင်း ရှင်ဝါဒ ပုံစံမျိုးတည်ဆောက်ထားသည့် အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံများအား ရေရှည် ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခဲ့ပေ။ နောက်ဆုံးတွင် ယင်းအလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံများအား ဈေးပေါပေါနှင့် ပြန်လည်ရောင်းချရသည့်အဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်ရသည်။

ကံအားလျော်စွာပင် ယင်းစက်ရုံများအား ဝယ်ယူခဲ့သူများသည် ငွေအရင်းအနှီးအလွန်များသော အရင်းရှင်ကြီးများဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့သည် ဂျပန်နိုင်ငံအတွင်း၌ အရင်းရှင်ဝါဒပေါ်ပေါက်လာရေး အတွက် အထောက်အကူပြုမည့်လူများဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံတွင်တည်ရှိလာမည့် အရင်းရှင်ဝါဒအတွက် အဓိကလိုအပ်ချက် ဖြစ်သော အရင်းရှင်များသည်တည်ရှိလာခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မေဂျီတော်လှန်ရေးမှ ပေါက်ဖွားလာသော မေဂျီအစိုးရသည် စတင်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်စဉ်တည်းက တိုးတက်သော ခေတ်သစ်အရာရှိအရာခံ ဗျူရိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့ ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်အရင်းရှင်ဝါဒသည် နိုင်ငံတော်အရင်း ရှင်ဝါဒအဖြစ် စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းအရင်းရှင်ဝါဒသည် အရာရှိ အရာခံ တို့က ဦးဆောင်လမ်းညွှန်ခဲ့သော စီးပွားရေးမူဝါဒတစ်ရပ်အဖြစ် အစပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

(၃)

ဓမ္မပရိယာယ် (၁)

(၁)

မေဂျီတော်လှန်ရေးမှ ပေါက်ဖွားလာသော အစိုးရသည် ‘ခေတ်သစ်နိုင်ငံတော်’ တည်ဆောက်ရေးတာဝန်ကို အားသွန်ခွန်စိုက်ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်သစ်တည်ဆောက်ရာ၌ အဖက်ဖက်ကပြည့်စုံသော အစိုးရမျိုး ရရှိစေရန်အတွက် အစိုးရသည် ‘မစ်ရှင်အဖွဲ့’ အများအပြားကို ဥရောပတိုက်နှင့် အမေရိကသို့စေလွှတ်ခဲ့၏။ အမှန်အားဖြင့် ယင်းအရေးကိစ္စအတွက် မေဂျီတော်လှန်ရေးမပေါ်ပေါက်မီ တို့ကူဂါဝါခေတ်က တည်းက စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တို့ကူဂါဝါဘာကူဖူအစိုးရနှင့် ယင်း၏ နောက်တက်လာသော အစိုးရများသည် ‘မစ်ရှင်’အများအပြားကို တိတ်တဆိတ်ကြိတ်၍ စေလွှတ်ခဲ့ဖူး၏။ ထိုစဉ်ကသူတို့သည် မိမိတို့နိုင်ငံအား အထီးကျန်တံခါးပိတ်ဝါဒကျင့်သုံးရေး သို့မဟုတ် တံခါးဖွင့်ဝါဒကျင့်သုံးရေး ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်နေချိန်ဖြစ်သည်။ သူတို့အနေဖြင့် ခေတ်သစ်နိုင်ငံ

မောင်ထွန်းသူ

တော်ကို မည်သည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် တည်ထောင်ရမည်ကိုလည်းကောင်း၊ မည်ကဲ့သို့တည်ထောင်ရမည်ကိုလည်းကောင်း စူးစမ်းလေ့လာရန် ‘မစ်ရှင်’ များကိုစေလွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်း ‘မစ်ရှင်’ များမှ အဖွဲ့ဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ‘ခေတ်သစ် နိုင်ငံတော်’ တည်ထောင်ရေးအတွက် အသိပညာဗဟုသုတ အများအပြား ကိုသယ်ဆောင်ကာ ပြန်ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ မေဂျီအစိုးရသည် ယင်းတို့ ယူလာခဲ့သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုစုစည်း၍ တစ်ခုချင်းစီ နှိုင်းယှဉ်လေ့ လာသည်။ လေ့လာရာ၌ သာမန်မျှလေ့လာခြင်းမျိုး မဟုတ်။ သာမန် လူကြားကောင်းရုံ လေ့လာခြင်းမျိုးမဟုတ်။ အကြောင်းအရာ တစ်ခုချင်းစီကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ကာ သုံးသပ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဥပမာပညာရေးစနစ်တွင် မည်သည့်နိုင်ငံသည် အကောင်းဆုံး လဲ . . . ။ ရေတပ်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရာ၌ မည်သည့်နိုင်ငံသည် အကောင်းဆုံးလဲ . . . ။ ကြည်းတပ်ဖွဲ့စည်းရာ၌ မည်သည့်နိုင်ငံသည် အကောင်းဆုံးလဲ . . . ။ ထို့ပြင်လည်း နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံချင်းစီ၏ ရဲတပ်ဖွဲ့စည်း ပုံ၊ စက်မှုလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပုံနှင့် ဘဏ္ဍာရေးရယူသုံးစွဲပုံ စသည် များကိုပါ အသေးစိတ်လေ့လာခြင်းဖြစ်သည်။ မေဂျီအစိုးရသည် ယင်းကဲ့ သို့တစ်နိုင်ငံချင်းစီ လေ့လာသုံးသပ်ပြီးနောက် မည်သည့်လုပ်ငန်းအား မည်သည့်နိုင်ငံမှ စနစ်အပေါ်အခြေခံရမည်ကို ဆုံးဖြတ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ၁၈၇၂-ခုနှစ်တွင် အတည်ပြုပြဌာန်းခဲ့သော ဂျပန်နိုင်ငံတော်၏ ပညာရေးစနစ်သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ ပညာရေးစနစ် ပုံစံကို ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျပန်ဘုရင့်ရေတပ်မတော်သည် အင်္ဂလန် ဘုရင်ရေတပ်မတော်ပုံစံအတိုင်း ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်သည်။ ကြည်းတပ်ပုံစံ သည် ပြင်သစ်စစ်တပ်ပုံစံအတိုင်းဖြစ်သည်။ ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် မီးရထားလုပ်ငန်းများကို ဗြိတိသျှတို့ပုံစံအတိုင်း ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်၍ တက္ကသိုလ်များကို အမေရိကန်ပုံစံအတိုင်းတည်ထောင်သည်။ မေဂျီဖွဲ့ စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ပြည်သူ့တို့အတွက်ပြဌာန်းခဲ့သည့် ဥပဒေများ သည် ဂျာမနီနိုင်ငံမှပုံစံယူ၍ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေသည်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ ပုံစံယူခဲ့သည်။

မေဂျီအစိုးရတည်ထောင်ခဲ့သော 'မေဂျီနိုင်ငံတော်'သည် ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ပြင်သစ်နှင့်ဂျပန်နိုင်ငံများမှ စနစ်ပုံစံများကိုယူ၍ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထားသော နိုင်ငံတော်ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ် အခါက ဂျပန်တို့သည် ဗြိတိန်နိုင်ငံအား နယ်ပယ်အတော်များများတွင် စံပြုအပ်သည့်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ဗြိတိသျှတို့၏ ဩဇာသည် ဂျပန်တို့အပေါ်၌ များစွာလွှမ်းမိုးခဲ့၏။ ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ 'အင်အားတောင့်တင်းသောစစ်တပ်နှင့် ချမ်းသာသောနိုင်ငံ' အယူအဆကို လည်းများစွာသဘောကျခဲ့ကြ၏။ ဥပဒေရေးရာတွင် ပြင်သစ်တို့၏စနစ်ကို များစွာ နှစ်သက်ခဲ့ကြ၏။ စီးပွားလုပ်ငန်းများတွင်မူ အမေရိကန်နှင့်ဗြိတိသျှတို့၏ နည်းနာများကိုယူခဲ့ကြသည်။

ဤကဲ့သို့နိုင်ငံပေါင်းစုံမှ နည်းလမ်းပေါင်းစုံကို ပေါင်းစပ်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မိမိတို့လူမျိုးများကြား၌ အယူအဆနှင့်သဘောထား ကွဲလွဲမှုများ အမြင်မတူသည့်ပဋိပက္ခများသည် ပေါ်ပေါက်လာစမြဲဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်ကြည်းတပ်ပုံစံနှင့် ဗြိတိသျှရေတပ်ပုံစံတို့သည် အသွင်အားဖြင့် မတူညီနိုင်ကြပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း လုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်သည့် အခါ မလိုလားအပ်သည့်ပြဿနာများနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှုများကို တွေ့ခဲ့ကြရသည်။ သို့သော်လည်း ဂျပန်တို့အနေဖြင့် မိမိတို့လက်ခံ ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော လုပ်ငန်းများအားအဆင်ပြေအောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် ယဉ်ကျေးမှုရေးရာများ၌လည်း တိုးတက်သောလူမျိုးများထံမှ ယူသင့်သည်များကိုရယူကာ ယဉ်ကျေးမှု နယ်ပယ်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ ဂျပန်လူမျိုးတို့အနေဖြင့် တိုးတက်သောနိုင်ငံများမှ အကောင်းဆုံးများကို လက်ခံရယူခြင်းအားဖြင့် အကောင်းဆုံးနိုင်ငံတော် ဖြစ်လာဖို့သာရှိသည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ကြလေသည်။

နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်မှ တင်သွင်းလာခဲ့သော စနစ်များနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့သည် ဂျပန်လူမျိုးတို့နှင့် ပဋိပက္ခမဖြစ်ပဲ အလိုက်သင့်တည်ရှိ ပါနိုင်ပါမည်လော။ အထူးသဖြင့် ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရ တည်ရှိနေသော

မောင်ထွန်းသူ

အကျင့်စရိုက်၊ အယူအဆ၊ သဘောထားအမြင်စသည်တို့နှင့် အံဝင်ခွင်ကျ ရှိပါမည်လော။ ယင်းပြဿနာများကြောင့် အချို့သောနေရာများတွင် မျှတမှုဖြစ်အောင် လိုတိုးပိုလျှော့လုပ်ခဲ့ရသည်များရှိ၏။ အချို့သော စနစ်များကို ဂျပန်တို့၏စနစ်ဖြစ်သွားအောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပစ်ရ၏။ အချို့ကိုမူဂျပန်တို့၏ နည်းစနစ်များနှင့်ပေါင်းစပ်ကြရ၏။ ဤသည်တို့မှာ မရှောင်သာမလွှဲသာသည့် ကိစ္စတစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မေဂျီတော်လှန်ရေး နောက်ပိုင်းတွင် ပေါ်ပေါက်လာသောဖြစ်ရပ်များသည် ၁၇-ရာစုအတွင်းက ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အင်္ဂလိပ်တို့၏ ပြည်တွင်းစစ်ပွဲအပြီး ဗြိတိန်နိုင်ငံအတွင်း၌ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်များနှင့်လုံးဝမတူပဲ ကွဲပြားခြားနားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်ကဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ပေါ်ထွန်းခဲ့သော စက်မှုတော်လှန်ရေးသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ဖြစ်ပေါ်မလာခဲ့ပေ။ သမိုင်းကြောင်းအရ ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် ယင်းစက်မှုတော်လှန်ရေးကြောင့် အင်အားကြီးမားသော နိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်ကား ယင်းအဖြစ်မျိုးနှင့် မကြုံခဲ့ရပေ။

အမှန်အားဖြင့် မေဂျီတော်လှန်ရေး၏ သဘောသဘာဝသည် အခြေခံပုံမှအစ ကွဲပြားခြားနားခဲ့သည်။ မေဂျီတော်လှန်ရေးသည် အင်္ဂလန်၌ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ဓနရှင်လူတန်းစား၏ တော်လှန်ရေးတစ်ရပ်မဟုတ်ပေ။ ခေတ်မီနိုင်ငံတော်တစ်ခု တည်ဆောက်ရေးအတွက် နိုင်ငံချစ်စိတ်ရှိသော အနိမ့်စားဆာမူရိုင်းစစ်သူရဲကောင်းများနှင့် ပညာတတ်လူတန်းစားတို့က ဦးဆောင်၍ပြုလုပ်ခဲ့သော တော်လှန်ရေးတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ သူတို့အနေဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံခေတ်မီတိုးတက်လာရေးတွင် မြေရှင်ပဒေသရာဇ်စနစ်သည် အဟန့်အတားတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု မြင်ခဲ့ကြသည်။ ဤအတွက်ကြောင့်လည်း အစိုးရသစ်သည် မြေယာများနှင့် ပြည်သူတို့အား ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်မှုအောက်သို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သူတို့သည် နယ်မြေဒေသခွဲ၍ အုပ်ချုပ်သောစနစ်ကိုလည်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဖျက်သိမ်းပစ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ခေတ်သစ်၏ကြီးလေးသောတာဝန် ကိုယူကြရမည့် စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များသည် လယ်ယာလုပ်သားများ၊ လက်မှုလုပ်သားများနှင့် ကုန်သည်လူတန်းစားများထဲမှ ပေါ်ထွက်လာ ခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။

ထိုစဉ်အခါက အထက်ဖော်ပြပါလူတန်းစားများသည် တီထွင်စမ်း သစ်မှုကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့မလုပ်ရဲကြပေ။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် ပြည်တွင်း စစ်ဖြစ်ခဲ့ပြီးနောက် စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များ ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် နည်းလမ်းများရှာကြံပြီး လုပ်ဆောင်ပေးဖို့မလိုအပ်ခဲ့ပေ။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် မူကား မေဂျီတော်လှန်ရေးပြီးလျှင်ပြီးချင်း စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များ ပေါ်ပေါက်လာအောင် အပူတပြင်းအားထုတ်ခဲ့ရသည်။ ပုဂ္ဂလိကစက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များပေါ်ပေါက်လာရေးမှာ မလွယ်ကူသဖြင့် အစိုးရကိုယ် တိုင်က စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်အဖြစ် ဦးဆောင်နိုင်ဖို့ကြိုးစားခဲ့ရသည်။ သမိုင်းကြောင်းကိုပြန်လည်၍ လေ့လာသုံးသပ်သည့်အခါ အကယ်၍ မေဂျီတော်လှန်ရေးသည် အချိန်နောက်ကျပြီးမှ ပေါ်ပေါက်လာပါက ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသော်လည်းကောင်း သို့မဟုတ် အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတော်တစ်ခုအဖြစ်သော်လည်းကောင်း ကူးပြောင်းရောက်ရှိသွားမည်ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုအချိန်က ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသည် သဘောတရားအဖြစ်သာ ရပ်တည်နေဆဲဖြစ်၍ ဂျပန်တို့သည် နိုင်ငံတော် ‘အရင်းရှင်ဝါဒ’ လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ လျှောက်လှမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

မေဂျီအစိုးရသည် နိုင်ငံပိုင်စက်မှုလုပ်ငန်းများကို တည်ထောင် ခဲ့၏။ အင်အားကြီးမားသော အမျိုးသားနိုင်ငံတစ်ခုတည်ဆောက်ရေး ရှုထောင့်မှကြည့်ကာ ယင်းလုပ်ငန်းများအား မရှိလျှင်မဖြစ်သည့် အရေး ကြီးသောလုပ်ငန်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ အစိုးရဖွဲ့စည်းရာ၌ ပညာတတ်လူတန်းစားများအား အများအပြားထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များသည် ခေတ်သစ်အတွက် အသိဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံ ပြီးနိုးကြားတက်ကြွသော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း နိုင်ငံပိုင်

မောင်ထွန်းသူ

လုပ်ငန်းကြီးများကို စီမံခန့်ခွဲရာ၌ ယင်းလူတန်းစားများကိုပင် တာဝန်ပေး အပ်ခဲ့သည်။

လူတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ သဘောတရားမှာ ကွန်ဖျူးရှပ် ဝါဒအပေါ် အခြေခံသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များ၏ သဘောတရား မှာလည်း ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒအပေါ်မှာပင် အခြေခံသည်။ တည်ထောင် ထားသည့် လုပ်ငန်းများမှာ အကြီးစားစက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများဖြစ်ကြသဖြင့် စည်းကမ်းတကျ နေထိုင်လုပ်ကိုင်တတ်သော အလုပ်သမားများလို အပ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အလုပ်သမားများရွေးချယ်ရာ၌ ဆာမူ ရိုင်းခေါ်စစ်သူရဲကောင်းလူတန်းစားများထဲမှ ရွေးချယ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ လယ်သမားများ၊ လက်မှုအလုပ်သမားများနှင့် ကုန်သည်လူတန်းစားထဲမှ စည်းစနစ်ရှိသော အလုပ်သမားရနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ယူဆသဖြင့် စစ်သူရဲ ကောင်းများထဲမှ ရွေးချယ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က တည်ထောင်ခဲ့ သောပိုးထည်စက်ရုံများ၌ စစ်သူရဲကောင်းများ၏ သမီးများကိုသာ ရွေးချယ် ခန့်ထားခဲ့ကြ၏။ ထိုခေတ်အခါက မျက်စိနှင့်ကြည့်လျှင် ယင်းသို့သော စက်ရုံမျိုးကို အလွန်တိုးတက်သည့် လုပ်ငန်းများဟု ယူဆနိုင်ဖွယ်ရာ ရှိလေသည်။

သဘောတရားအမြင်နှင့် ပြောရမည်ဆိုပါက ဂျပန်အရင်းရှင် ဝါဒသည် ကွန်ဖျူးရှပ်သဘောတရားအပေါ် အခြေခံသည့် စက်ရုံအလုပ် ရုံများဖြင့် အစပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်အရင်း ရှင်ဝါဒကဲ့သို့ ပုဂ္ဂလိက ဝါဒနှင့် လွတ်လပ်စွာတွေးခေါ်မြော်မြင်မှုဝါဒများ အပေါ်၌ အခြေခံ ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပေ။ ဂျပန်တို့အခြေခံခဲ့သည်မှာ ကွန်ဖျူး ရှပ်ဝါဒမှလာသော ကျေးဇူးတရားသိတတ်ခြင်း၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ သစ္စာစောင့်သိခြင်း၊ ဘုရားတရားရှိသေကိုင်းရှိုင်းခြင်းနှင့် အသိဉာဏ် ပညာရှိခြင်းစသည့် ကျင့်ဝတ်များဖြစ်သည်။ ဂျပန်အနေဖြင့် အနောက်တိုင်းပုဂ္ဂလိကဝါဒ အပေါ်တွင်လည်း နားလည်သည်မဟုတ်။ လွတ်လပ်စွာတွေးခေါ်မြော် မြင်ရေးဝါဒနှင့်လည်း ဆက်စပ်၍မရ။

အထူးသဖြင့် မေဂျီခေတ်ကာလတွင် ဂျပန်တို့သည်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အမျိုးသားရေး စိတ်ဓါတ် ပြင်းထန်နေချိန်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်တို့အနေဖြင့် ‘တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး’ ဟူသောကြွေးကြော်သံမှတစ်ပါး အခြားဘာကိုမှ အရေးမထား . . . ။ သူတို့အမြင်တွင်ပုဂ္ဂလိကဝါဒနှင့် လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်မြော်မြင် ရေးဝါဒများသည် ‘တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး’၏ အဟန့်အတားများဖြစ်သည်။ ထိုခေတ်တွင် အောင်မြင်မှုရအောင်ဆောင်ရွက်နေ နိုင်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များသည် နိုင်ငံတော်အတွက် တန်ဖိုးကြီး မားသော တာဝန် တစ်ရပ်ကို ကျေပွန်ခြင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်အရင်း ရှင်ဝါဒ အားနည်း သွားချိန်တွင် အောင်မြင်သောလုပ်ငန်းရှင်များသည် မကောင်းသော ဝိညာဉ်၏ မမြင်နိုင်သောလက်ထဲတွင် ကံထပြီးငွေကြေးချမ်း သာလာသူ များဟု အများကအသိအမှတ်ပြုကြသည်။

အမေရိကတွင် ငွေကြေးချမ်းသာအောင်လုပ်သူသည် လူမှုဆက်ဆံ ရေးနယ်ပယ်တွင် လေးစားမှုကိုရရှိအောင် ကြိုးပမ်းသူဖြစ်၏။ ဂျပန်တွင်မူ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏အလယ်တွင် ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ နေထိုင်ရေးကိုရယူ ခြင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်လူ့အသိုင်းအဝိုင်းတွင် လေးစားမှုကိုရယူခြင်းဖြစ် သည်။ လူမှုဘဝအာမခံချက်ကို ခိုင်မာအောင်တည်ဆောက်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ ဂျပန်တို့တွင်ငွေကြေးများများရရှိအောင်လုပ်ခြင်းသည် လူမှုနယ် ပယ်တွင် လေးစားမှုရရှိအောင် လုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များသည် ငွေကြေးချမ်းသာကြွယ်ဝအောင်လုပ်ခြင်း အပြင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် ကောင်းကျိုးတစ်ခုခုပြုရမည် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ အတွက်လည်း ကောင်းကျိုးတစ်ခုခုပြုလုပ်ရေးအတွက် သူတို့သည် ငွေကြေးချမ်းသာကြွယ်ဝအောင်ပြုလုပ်ရာ၌ တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်း အတာအထိ မိမိတို့ကိုယ်မိမိတို့ထိန်းသိမ်းကြရမည်။ ဤသည်မှာ ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ အခြေခံ ခံယူချက်ဖြစ်သည်။

ဤစိတ်နေသဘောထားမျိုးသည် နိုင်ငံတော်အရင်းရှင်ဝါဒကို စတင်သည့် မေဂျီခေတ်ကာလ အစောပိုင်းကတည်းက ပျံ့နှံ့တည်ရှိ လာခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။ ဥစ္စာဓနကြွယ်ဝအောင် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍

မောင်ထွန်းသူ

တိုက်ကူဂါဝါလက်ထက်က ကုန်သည်များ၏အမြင်နှင့်ကား အညီအညွတ်မရှိ လှပေ။ တိုက်ကူဂါဝါခေတ်ဦးပိုင်းက ကုန်သည်များသည် နိမ့်ကျသူများဖြစ် သဖြင့် စီးပွားရှာရာ၌ ကိုယ်ကျင့်တရားတာဝန်ကို အသိအမှတ်မပြုကြချေ။ သူတို့အနေဖြင့် အမြတ်ငွေများများရရေးအတွက် ဘယ်လိုပဲလုပ်လုပ် လုပ်နိုင်သည်ဟုသာ ယူဆခဲ့ကြသည်။

သို့သော်လည်း တိုက်ကူဂါဝါခေတ် အလယ်နှင့်နောက်ပိုင်းကာလ တွင်းသို့ဝင်လာသည့်အခါ ပြဿနာများရှိလာသည်။ ကုန်သည်ကြီးများ ၏အိမ်များသည် အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းများဖြစ်လာသည်။ အိမ်ရှင်-အိမ်စေ ဆက်ဆံရေးသည်လည်း နေအိမ်များတွင်း၌ တည်ရှိလာသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကုန်သည်အိမ်ရှင်များသည် ကွန်ဖျူးရှပ်၏ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ နိတိ များ သို့မဟုတ် သြဝါဒများအတိုင်း ကျင့်ကြံနေထိုင်လာကြရသည်။ ဥစ္စမန ကြွယ်ဝချမ်းသာရေးနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာစည်းစိမ်ခံစားမှုများ ပြည့်စုံလုံ လောက်ရုံမျှဖြင့် သူတို့၏ရည်မှန်းချက်သည် ပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝလာ ခြင်းသည် မိမိတစ်ဦးတည်းအတွက်သာ မဟုတ်၊ မိမိ၏မိသားစု၊ မိမိ၏ရပ်ကွက်၊ မိမိ၏မြို့ရွာ၊ မိမိ၏အရှင်သခင်၊ မိမိ၏နိုင်ငံအတွက်ပါ ဖြစ်သင့်သည်ဟုလည်း တွေးခေါ်မြော်မြင်လာကြသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မေဂျီအစိုးရသည် စက်မှုလုပ်ငန်းများအား တိုက်ကူဂါဝါခေတ်က ကုန်သည်အမျိုးအစားများလက်သို့ ယုံကြည်စိတ်ချစွာ ဖြင့် လွှဲအပ်ထားခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံတွင်းမှ ပေါက်ဖွားလာ သော ထိုကုန်သည်များသည် အမြတ်များများရရှိရေးတစ်ခုတည်းကိုသာ ကြည့်တတ်သည့် လောဘ၏သားကောင်များမဟုတ်ကြပဲ လူ့အဖွဲ့ အစည်းအတွက် တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုကို ဖြစ်စေလိုသူများ ဖြစ်သည်မှာ မှန်သော်လည်း သူတို့သတ်မှတ်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် ခေတ်သစ်နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ တည်ရှိလာမည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတော့ ဖြစ်လာလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

သူတို့သည်သူတို့နှင့် အနီးစပ်ဆုံးသော အသေးစားလူ့အဖွဲ့ အစည်း မှတစ်ပါး အခြားလူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် စိတ်ဝင်စားမည်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မဟုတ်ပေ။ ဥပမာအားဖြင့် မြေရှင်ပဒေသရာဇ် အကြီးအကဲ၊ သူတို့ နေထိုင်ရာမြို့နှင့် သူတို့နေထိုင်ရာအိမ်အပေါ်၌သာလျှင် အာရုံစူး စိုက်ကြလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ သူတို့အနေဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံအား ‘ခေတ်မီနိုင်ငံ တော်’ တည်ဆောက်ရေး၌ တာဝန်ရှိသည်ဟူသော အသိစိတ်ဓါတ် ဝင်စေလိမ့်မည်လည်းမဟုတ်။ ဂျပန်နိုင်ငံအတွင်း၌ မီးရထားများတည် ရှိလာရေး၊ ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေး၊ သင်္ဘောဆောက်လုပ်ရေး၊ သံမဏိ ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ရေးစသော စီးပွား ရေးလုပ်ငန်းကြီးများ တည်ထောင် ပေးခြင်းအားဖြင့် ခေတ်မီနိုင်ငံတော်ဖြစ် ပေါ်လာရေးတွင်လည်း စိတ်ဝင်စားကြလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

ထို့ကြောင့်လည်း မေဂျီအစိုးရသည် မလွဲသာမရှောင်သာသဖြင့် ယင်းသို့သောလုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံတော်၏အင်အားကိုအသုံးပြု၍တည် ထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရသည်။ မေဂျီအစိုးရသည် တိုင်းပြည်အားကုန်သွယ်ရေး နယ်ပယ်၌ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များနှင့်ကုန်သွယ်မှုများကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ သော်လည်း နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုမူ ဖွင့်မပေးခဲ့သေးပေ။ အစိုးရ သည်သူ့တွင်ရှိသမျှ ငွေများကိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံကာ ထိုလုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံ အတွင်း၌ မဖြစ်မနေတည်ထောင်ခဲ့ကြ၏။

ထိုအချိန်က အများဆုံးရသည့် အစိုးရဝင်ငွေမှာ မြေယာမှရခြင်း ဖြစ်သည်။ အစိုးရသည် လယ်မြေအခွန်ကို အမြင့်ဆုံးထား၍ကောက်ခံခဲ့ သည်။ ယင်းဝင်ငွေကို လုပ်ငန်းအသီးသီးတည်ထောင်မှုအပေါ်၌ အသုံး ပြုခဲ့သည်။ ပြည်တွင်း၌ ငွေကြေးစုဆောင်းသည့်အနေဖြင့် ယင်းကဲ့သို့လုပ် ဆောင်ခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြင့် မေဂျီတော်လှန်ရေးပြီးစ မေဂျီအစိုးရ၏ အစောပိုင်းကာလတွင်လည်း လယ်သမားများသည် မြေရှင်ပဒေသရာဇ် ခေတ်ကကဲ့သို့ပင် နိုင်ငံ့တာဝန်-ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို ကြီးလေးစွာထမ်း ဆောင်နေရဆဲဖြစ်ပေသည်။

စက်မှုလုပ်ငန်းများ တည်ထောင်ရေးအတွက် နောက်တစ်မျိုးရရှိ သည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေမှာ မြေရှင်ပဒေသရာဇ်များ ထောက်ပံ့ကြေးငွေ ဖြစ်သည်။ နယ်မြေဒေသများခွဲ၍ အုပ်ချုပ်သည့် စနစ်ကိုဖျက်လိုက်သည့်

မောင်ထွန်းသူ

အချိန်တွင် မေဂျီအစိုးရသည် နယ်မြေတစ်နယ်ချင်းစီက ပေးနေရသည့် ထောက်ပံ့ကြေးငွေများကို သိမ်းယူလိုက်သည်။ ထို့နောက်မြေရှင်ပဒေ သရာဇ်အကြီးအကဲများနှင့် ရှိုးဂန်းစစ်သူရဲကောင်းများအား ပြန်လည်ထုတ် ပေးခဲ့၏။ ယင်းတို့က သူတို့ရသည့် ထောက်ပံ့ကြေးငွေများကို စက်မှုလုပ်ငန်း များတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံခဲ့ကြသည်။

သူတို့၏ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုမှာ အစိုးရ၏မူဝါဒအတိုင်း နိုင်ငံတော် တည်တောင်ရေးအတွက်ရည်မှန်း၍ မြုပ်နှံခြင်းဖြစ်သည်။ အခြားသော ကုန်သည်များ ရင်းနှီးမြုပ်နှံသကဲ့သို့ အမြတ်များများရရှိရေးကို အဓိကထား ခြင်းမဟုတ်။ အမျိုးသားရေးလိုအပ်ချက်နှင့် တစ်မျိုးသားလုံးတိုးတက် ရေးကိုရှေ့ရှုသော ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုမျိုးထက် တစ်မျိုးသားလုံးအရေးကို အလေးပေးသော ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုမျိုးဖြစ်၍ အစိုးရရည်မှန်းထားသည့် အတိုင်း များစွာအကျိုးပြုခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဤကိစ္စတွင်ဆာမူရိုင်းတို့ ၏စိတ်စေတနာသည် သူတို့အကျိုးစီးပွားဖြစ်ရေးထက် နိုင်ငံအကျိုးစီးပွား ဖြစ်ရေးကို အလေးအနက်ပြုခဲ့သဖြင့် ယင်းတို့၏စိတ်ဓါတ်သည် ချီးကျူး စရာဖြစ်ခဲ့သည်။ သူတို့အနေဖြင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံ၍ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်မှာ တိုင်းပြည်ကိုတကယ်ချစ်သော ဆာမူရိုင်းစစ်သူရဲ ကောင်းစိတ်နှင့် ဆာမူရိုင်းလုပ်နည်းလုပ်ဟန်အတိုင်း လုပ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ် ပေသည်။ ဗဟိုအစိုးရ၏ အရေးကြီးသောရာထူးများတွင်လည်း ဆာမူရိုင်း များကိုသာ ခန့်ထားခဲ့သည်။ ပညာအရည်အချင်းပြည့်ဝပြီး စိတ်ဓါတ်မြင့် မားသော ဆာမူရိုင်းများအား အစိုးရကမျက်နှာသာပေးသည်။ နေရာပေး သည်။ သို့သော်လည်း အစိုးရသည် လူတန်းစားကွဲပြားမှုစနစ်ကိုမူ လက်မခံ။ ပယ်ဖျက်ပစ်ခဲ့သည်။ မေဂျီအစိုးရမှ ဦးစီးတည်ထောင်မည့် နိုင်ငံတော်သည် ‘မြေရှင်ပဒေသရာဇ် နိုင်ငံတော်’ မဟုတ် . . . ။ ဆာမူရိုင်းများက ပဒေသရာဇ်စနစ်ဖြင့် ‘တစ်တောတစ်ကြက်ဖအုပ်ချုပ် နေမှု’ ကို တည်တံ့ခွင့်မပေး။

ယင်းလမ်းညွှန်မှုကို အသိဉာဏ်အဆင့်အတန်း နိမ့်သောဆာမူ ရိုင်းတချို့က မကျေနပ်ပေ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရက သူတို့အား လေးနှစ်စာ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ထောက်ပံ့ငွေကို အပြတ်ထုတ်ပေးပါလျှက်နှင့် အမြဲတစေရနေလိုသော သဘောကို ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံတွင် သူတို့လူတန်းစားသာလျှင် အရေးကြီးဆုံးဟူသော အယူအဆကိုလည်း ယခင်ရှေးရိုးဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း ရှေ့တန်းတင်ထားကြသည်။ အခွင့်အရေးအမျိုးမျိုးကိုလည်း ယခင်ကလိုပင် ရယူခံစားချင်ကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံအား ‘ခေတ်သစ်နိုင်ငံတော်’ အဖြစ် တည်ဆောက်ရန်ဦးတည်နေသော မေဂျီအစိုးရအနေဖြင့်လည်း လူတန်းစားတစ်ရပ်၏ အခွင့်ထူးခံမှုကိုအားမပေးနိုင် . . . ။

ဤသို့ဖြင့် မိမိတို့ရရှိနေသော အထူးအခွင့်အရေးများကို လက်လွှတ်ခဲ့ကြရသည့် ဆာမူရိုင်းစစ်သူရဲကောင်းအချို့သည် အစိုးရအား တော်လှန်ပုန်ကန်ခြင်းပြုရန် အားထုတ်လာကြသည်။ မေဂျီအစိုးရသည် ယင်းဆာမူရိုင်းများ၏ အာရုံကိုလွှဲပြောင်းပစ်နိုင်ရန်အတွက် စုံစမ်းလေ့လာခြင်းပြုခဲ့၏။ ယင်းတို့အားတာဝန် တစ်ခုခုပေး၍ အဝေးသို့စေလွှတ်နိုင်ရန် ကြံဆခဲ့၏။ ‘ဆိုင်ဂိုတာကမိုရီ’ 'Saigo Takamori 'က ကိုရီးယားအား တိုက်ခိုက်သည့် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အဖြစ် တာဝန်ပေးစေလွှတ်ရန် အကြံပြုခဲ့သည်။ ယင်းအကြံပြုချက်ကို အစိုးရကပယ်ချခဲ့သော်လည်း ၁၈၇၄-ခုနှစ်တွင် ထိုင်ဝမ်ကျွန်းအားတိုက်ခိုက်ရန် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့စေလွှတ်ခဲ့သည်။

ကိုရီးယားအားတိုက်ခိုက်ရန် အကြံပြုထားချက်ကို ပယ်ချခံရသဖြင့် မေဂျီတော်လှန်ရေးတွင် အရေးပါအရာရောက်ဆုံးအခန်းက ပါဝင်ခဲ့သော ဆိုင်ဂိုသည် အစိုးရအဖွဲ့မှနှုတ်ထွက်သွားခဲ့၏။ ထိုအခါ အထူးအခွင့်အရေးများကိုမခံစားရ၍ မကျေမနပ်ဖြစ်နေကြသော ဆာမူရိုင်းများကသာ ဆိုင်ဂိုအား သူတို့၏ခေါင်းဆောင်တပ်မှူးအဖြစ် သတ်မှတ်၍ ၁၈၇၇-ခုနှစ်တွင် မေဂျီအစိုးရအား တော်လှန်ပုန်ကန်ခဲ့ကြသည်။

မေဂျီအစိုးရကိုတည်ထောင်ခဲ့သည်မှာ ဆယ်နှစ်မျှသာရှိသေး၏။ အင်အားတောင့်တင်ခြင်းနှင့် ခိုင်မာခြင်းလည်းမရှိပေ။ မေဂျီအစိုးရသည် (၁) ငွေစက္ကူအများအပြားနှင့် အစိုးရအာမခံစာချုပ်များ အများအပြား ထုတ်၍ ဆာမူရိုင်းများနှင့်ပြဿနာကို ဖြေရှင်းခဲ့ကြသည်။ (၂) နိုင်ငံခြားသို့ တိုက်ခိုက်ရေး တပ်တစ်တပ်စေလွှတ်ခဲ့သည်။ (၃) လယ်သမားပုန်ကန်မှု

မောင်ထွန်းသူ

အများအပြားနှင့် သောင်းကျန်းမှုအမျိုးမျိုးပါဝင်သော ပြည်တွင်းစစ်ကို ရင်ဆိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းအခြေအနေများကြောင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုဖြစ်ပွားတော့မည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့၏။ ၁၈၈၀-ခုနှစ်တွင် အစိုးရ၏ဘဏ္ဍာရေးမူဝါဒသည် အဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံအဖြစ် ခံယူရမည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရ၏။

မေဂျီအစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများကို ဈေးပေါပေါနှင့် ရောင်းချပစ်ရန်မှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်းရွေးစရာမရှိတော့ပေ။ အစိုးရသည်ယင်းလုပ်ငန်းများကို ရောင်းချခြင်းပြုခဲ့သည်။ ကုန်သည်များကလည်း အမြတ်များများရမည့် အလားအလာကို မြင်ကြသဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ထိုင်ဝမ်ကျွန်းနှင့်စစ်ဖြစ်နေသည့်အချိန်၊ ပြည်တွင်း၌ ‘ဆပ်ဆုမ’ ကုန်ပုံနှုတ်မှုဖြစ်ပွားမှုဖြစ်ပွားနေချိန်တွင် လုပ်ငန်းရှင်များသည် အမြတ်များစွာရရှိခဲ့ကြသည်။ ရောင်းချသည့်အချိန်က အစိုးရပိုင်သတ္တုတွင်းများနှင့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ (သင်္ဘောကျင်းလုပ်ငန်း၊ ဘိလပ်မြေစက်ရုံ၊ မှန်စက်ရုံ၊ အထည်စက်ရုံ-စသည်များ) သည် ဈေးကောင်းမရခဲ့ပေ။ ကုန်သည်ကြီးများနှင့်အစိုးရအရာရှိဟောင်းကြီးများ လက်တွင်းသို့ အလွန်နိမ့်ကျသော ဈေးနှုန်းများဖြင့် ရောင်းချပေးအပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အစိုးရလက်ထဲ၌ စက်ရုံများရှိစဉ်အခါက အလုပ်သမားများအား အမြင့်ဆုံးလုပ်ခများကိုပေးခဲ့ရ၏။ ပုဂ္ဂလိကများ၏ လက်တွင်းသို့ ရောက်သွားသည့်အခါ လုပ်ခနှုန်းများသည်နိမ့်သွားခဲ့သည်။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော လုပ်ခနှုန်းကိုသာပေးကြသဖြင့် လုပ်ငန်းများ၏ အခြေအနေသည် များစွာတိုးတက်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ယင်းစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသည် မကြာခင်မှာပင် စက်မှုအရင်းရှင်ကြီးများအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းရောက်ရှိသွားကြသည်။

ယင်းအုပ်စုထဲတွင် ‘မစ်ဆူအို၊ မစ်ဆူဘီရို၊ ဖူရူကာဝါ၊ ကူဟာရနှင့်အဆာနို’ 'Mitsui, Mitsubishi, Furu Kawa, Kuhara and Asano' စသော ကုမ္ပဏီကြီးများပါဝင်ခဲ့သည်။ အစိုးရသည် ယင်းလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအား လိုအပ်သည့်အကူအညီများကို ပေးခဲ့ရုံမျှမက သင့်တော်သည့်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

လုပ်ငန်းများ အပ်နှံခြင်းအားဖြင့် လုပ်ငန်းများတည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် အကာအကွယ်ပေးခဲ့သည်။ စီမံခန့်ခွဲမှုပိုင်းတွင်လည်း လိုအပ်သည့် လူအင်အား အကူအညီကိုပေးခဲ့သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် မေဂျီအစိုးရသည် မိမိတို့လိုလားသော စက်မှုအရင်းရှင်ကြီးများအုပ်စုကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့၏။ သူတို့အားတတ်အားသရွေ့ အကာအကွယ်ပေးခဲ့သဖြင့် အစိုးရ၏ မူဝါဒသဘောထားနှင့် အစိုးရ၏စကားကိုနားထောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်လာခဲ့ကြလေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ‘ကာဝါဆာကီ မာဆာဂို’ 'Kawasaki Masago' သည် ‘ဂျပန်စာပို့လုပ်ငန်းကုမ္ပဏီ’ 'Japan Postal Steamship Company' ၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည်။ သူသည် ဆပ်ဆုမနယ်မြေရှိ ဆာမူရိုင်းမိသားစုမှ ပေါက်ဖွားလာသူဖြစ်၏။ ၁၈၇၈-ခုနှစ်တွင် သူသည်အစိုးရထံမှ မြေငှား၍ ‘ကာဝါဆာကီ သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း’ 'The Kawasaki Shipbuilding Yand' ကိုတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၁၈၈၄-ခုနှစ်တွင် ထိုလုပ်ငန်းသည် ဒေဝါလီခံရမည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ရ၏။ သို့သော်လည်း အစိုးရက ဝင်ရောက်ကူညီခဲ့သဖြင့် လွတ်မြောက်သွားခဲ့ရသည်။ ၁၈၈၆-ခုနှစ်တွင် သူသည် အစိုးရပိုင် ‘ဟူဂိုးသင်္ဘောကျင်း’ 'Hyogo Shipyard' ကိုဈေးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ခဲ့၏။

ကာဝါဆာကီသည် ယင်းလုပ်ငန်းကြီးအား စိတ်တိုင်းကျပြုပြင်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ မကြာခင်မှာပင် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုများ ရှိလာခဲ့၏။ ထိုစဉ်က အတိုင်းအတာအရ အဓိကကျသည့် သင်္ဘောကျင်းလုပ်ငန်းကြီး တစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ပစိဖိတ်စစ်ပွဲကြီးဖြစ်လာချိန်နှင့် စီးပွားပျက်ကပ်ပေါ်ပေါက်လာချိန်အထိ သူ၏သင်္ဘောကျင်းများတွင် ရေတပ်မှအပ်နှံထားသည့် သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပြည့်လျက်ရှိလေသည်။

(၂)

မေဂျီအစိုးရအနေဖြင့် အရင်းရှင်အုပ်စုတစ်စုကို တည်ထောင်ခဲ့ကြောင်း အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့ပြီးပြီ။ မေဂျီအစိုးရက ဖန်တီးတည်ထောင်ခဲ့သော အရင်းရှင်များအား ‘မိတ်ဆွေစက်မှု အရင်းရှင်များ’ 'The Friendly Industrial Capitalist' ဟုအချို့က အမည်တပ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၃၀-ပြည့်နှစ်များအတွင်းသို့ ရောက်သည့်အခါ စစ်တပ်သည် ယင်းသို့သော အရင်းရှင်အုပ်စုတစ်စုကို ဖန်တီးတည်ထောင်ခဲ့ကြပြန်သည်။ မေဂျီအစိုးရတည်ထောင်ခဲ့သော ‘ဇိုင်ဘတ်စု’ 'Zaibatsu' အုပ်စုသည် မေဂျီအစိုးရနှင့် အမြဲတစေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အစိုးရနှင့်ဖွဲ့ပုံစံမျိုးသည် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရ၏။

ယင်းအဖြစ်မျိုးသည် တိုက်ရိုက်ခေတ်ကလည်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုစဉ်ကနန်းတွင်းအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် နာမည်ခံ အစိုးရဖြစ်ခဲ့သည်။ ရှိုးဂန်းစစ်သူရဲကောင်းအုပ်စုများမှ ဖွဲ့စည်းထားသော စစ်အစိုးရသည် အမှန်တကယ် သြဇာကြီးသောအစိုးရဖြစ်သည်။ ၁၃၃၀-ပြည့်နှစ်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

များအတွင်းတွင် အစိုးရအဖွဲ့သည် အင်အားချိနဲ့လာသည်။ ထိုအခါနိုင်ငံရေးနယ်ပယ်တွင် စစ်သူရဲကောင်းများ သြဇာလွှမ်းမိုးလာခဲ့သည်။ အစိုးရသည် လူငယ်လူရွယ်ပိုင်းမှ အရာရှိအရာခံများအား တိတ်တဆိတ်ကြိတ်၍ သိမ်းသွင်းပြီး သူတို့၏သြဇာအာဏာကြီးမားလာအောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ယင်းအရာရှိအရာခံမှာလည်း သူတို့ကိုယ်သူတို့ပြန်လည်ပြုပြင်ရေးကိုလိုလားသောအုပ်စုဟု အမည်တပ်ထားကြသူများဖြစ်သည်။

ရိုးဂန်းအုပ်စုဝင်များသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်၊ နိုင်ငံ၏ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ရှေးရိုးအယူဝါဒအပေါ် ယုံကြည်သည့် အရာရှိအရာခံဟောင်းများအား သူတို့နှင့်မဟာမိတ်ဖြစ်အောင် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းထားခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အစောပိုင်းကာလတွင် စစ်သူရဲကောင်းအုပ်စုမှ အစိုးရသည် သြဇာအာဏာကြီးမားသော အစိုးရဖြစ်လာသည်။ မူလကတည်ထောင်ခဲ့သော အစိုးရစစ်စစ်သည် ဒုတိယအဆင့် အစိုးရဘဝသို့ ဆိုက်ရောက်ကာ အာဏာမရှိတော့သဖြင့် အလိုအလျောက် နှုတ်ထွက်သွားခဲ့ရလေသည်။

မေဂျီအစိုးရခေတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ပုံစံမှာလည်း ယင်းဖြစ်စဉ်နှင့် တူလျက်ရှိသည်။ မေဂျီအစိုးရက ဖန်တီးတည်ထောင်ခဲ့သော ဇိုင်ဘတ်စုတို့သည် ပထမတွင်အစိုးရအား သစ္စာခံသည်။ သို့သော်လည်း မေဂျီအစိုးရ၏ အခွင့်အရေးပေးမှုနှင့် အကာအကွယ်ပေးမှုများကြောင့် ယင်းတို့၏အုပ်စုနှင့်သြဇာသည် ကြီးမားလာခဲ့သည်။ ထိုအခါသူတို့သည် ယခင်ကလို အစိုးရနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့်အစား နိုင်ငံရေးပါတီများမှတစ်ဆင့် အစိုးရအားချုပ်ကိုင်ရန် ကြိုးစားလာခဲ့သည်။ စစ်သူရဲကောင်းများသည် ဇိုင်ဘတ်စုများအား မုန်းတီးသည်။ ဇိုင်ဘတ်စုများသည် ကွန်ဆာဗေးတစ်ခေါ် ရှေးဟောင်းအယူအဆများ လက်ကိုင်ထားသည့် အစိုးရနှင့်တွဲနေကြသူများဟု မြင်ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့်မေဂျီအစိုးရ၏ ဇိုင်ဘတ်စုလက်ျာဂိုဏ်းသားများနှင့် စစ်သူရဲကောင်းများ၏ ဝေဖန်ပြစ်တင်မှုကိုခံခဲ့ကြရသည်။

ဤသို့ဖြင့်စစ်အုပ်စုများသည် သူတို့အတွက်စက်မှုအရင်းရှင်များ

မောင်ထွန်းသူ

(ဇိုင်ဘတ်စုအသစ်များ) အုပ်စုတစ်စုတည်ရှိလာရန် လိုအပ်လာသည်။ ယင်းအုပ်စုသည် စစ်အုပ်စုဝင်များအား သစ္စာတော်ခံသည့် လူများဖြစ်ဖို့ လို၏။ သူတို့လိုလားသည့် စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များ သို့မဟုတ် အရင်းရှင်များသည် ဓါတုစက်မှုလုပ်ငန်း၊ လျှပ်စစ်စက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် လက်နက်ထုတ်လုပ်ရေး စက်မှုလုပ်ငန်းများ၌ နေရာယူကြရမည် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် 'နီဆန်း၊ နီဟွန်း၊ ချိဆိုး၊ နီဟွန်ဆိုးဒါ၊ ရှိုဝါဒင်းကိုး' 'Nissan, Nihon, Chisso, Nihon Soda, Showa Denko' စသောကုမ္ပဏီများ သည် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယင်းတို့သည်စစ်တပ်၏ အကာအကွယ်ပေးမှုကို ရရှိခဲ့ကြသည်။ ယင်းကုမ္ပဏီများအတွက် ရင်းနှီးမှုငွေများကို ပြည်သူတို့၏ ဘဏ္ဍာငွေမှရယူသုံးစွဲခဲ့သည်။ ယင်းကုမ္ပဏီများသည် အစိုးရစစ်အုပ်စုဝင်များနှင့်ဆက်သွယ်ပြီး ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိလာကြခြင်းဖြစ်၍ အခွင့်အရေးများစွာကိုလည်း ယင်းအုပ်စုမှပင် ရရှိကြသည့်အားလျော်စွာ အစိုးရစစ်တပ်၏ သြဇာကိုသာ ခံခဲ့ကြသည်။

အသစ်ရယူဖွဲ့စည်းထားသော ဇိုင်ဘတ်စုများ၏ သစ္စာစောင့်သိမှုကို အခိုင်အမာရလာသည့်အခါ စစ်တပ်သည် 'ချမ်းသာသောနိုင်ငံတောင့်တင်းသောစစ်တပ်' ဟူသော မူဝါဒကို ပြဋ္ဌာန်းအတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုအခါ လက်ရှိအစိုးရနှင့် ဇိုင်ဘတ်စုလူဟောင်းများသည် စစ်တပ်၏ နောက်တွင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ယင်းအခြေအနေတွင် ဇိုင်ဘတ်စုလူဟောင်းများနှင့်လူသစ်များသည် အစိုးရနှင့်စစ်တပ်က လိုအပ်နေသည့်ကုန်ပစ္စည်းများကိုသာ ပေးသွင်းနေရုံမျှဖြင့် အေးအေးဆေးဆေးနေ၍ မရတော့ပေ။ သူတို့သည် နှစ်ဖွဲ့စလုံး၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို အမြဲတစေစောင့်ကြည့်နေကြရ၏။ သူတို့၏လုပ်ငန်းများသည်လည်း တစ်မျိုးသားလုံး၏ လိုအပ်ချက်များ ဖြစ်-မဖြစ် အမြဲသတိထားနေရသည်။

အကယ်၍ ဇိုင်ဘတ်စုများအနေဖြင့် အစိုးရနှင့်စစ်တပ်၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွမ်းမပေးနိုင်ပါက အစိုးရကိုယ်တိုင်က ကုမ္ပဏီကို စာရင်းမှပယ်ဖျက်ပစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့်အစိုးရ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် စစ်တပ်၏ လိုအပ်ချက်များကို ဇိုင်ဘတ်စုများက အမြဲတစေဖြည့်ဆည်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ပေးနေရသည့်အဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း စက်မှု လက်မှုလုပ်ငန်းအားလုံးသည် မည်သည့်အမျိုးအစားလုပ်ငန်းမျိုးပင် ဖြစ်စေကာမူ အစိုးရနှင့်မကင်းတော့ပေ။

ထို့ပြင်လည်း ၁၈၆၈-ခုနှစ်နှင့် ၁၉၄၅-ခုနှစ်ကြား နှစ်ပေါင်း ၇၇-နှစ်တာကာလအတွင်း ဂျပန်နိုင်ငံသည် အဓိကကျသောစစ်ပွဲပေါင်း ၁၀-ပွဲမျှ ဆင်နွှဲခဲ့ရသည်။ ထိုင်ဝမ်စစ်ပွဲ ၁၈၇၄၊ ဆပ်ဆုမတော်လှန် ပုန်ကန်မှု-၁၈၇၇၊ တရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲ-၁၈၉၄-၉၅၊ ရုရှ-ဂျပန်စစ်ပွဲ ၁၉၀၄-၅၊ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး ၁၉၁၄-၁၈၊ ဆိုက်ဘေးရီးယားစစ်ပွဲ ၁၉၁၈-၂၅၊ ရုန်တုံစစ်ပွဲ ၁၉၂၇-၂၈၊ မန်ချူးရီးယား အရေးအခင်း ၁၉၃၁-၃၃၊ တရုတ်အရေးအခင်း ၁၉၃၇-၄၁နှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ၁၉၄၁-၄၅ စသည်တို့ဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ၇၇-နှစ်ကာလ၏ အစောပိုင်းတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ စစ်တပ်အင်အားနှင့်စစ်စွမ်းရည်သည် ကြီးမားခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ သို့သော်လည်း ထိုကာလအတွင်းမှာပင် ဂျပန်သည် ရေတပ်အင်အားတွင် တစ်ကမ္ဘာလုံး၏ တတိယနေရာသို့ရောက်ခဲ့၏။ စစ်တပ်အင်အားနှင့် တွက်မည်ဆိုပါက ကမ္ဘာတွင် ပဉ္စမအင်အားအကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်လာသည်။ ကိုရီးယားနှင့် မန်ချူးရီးယားနယ်မြေများအား ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းမရှိခဲ့သည့် ဂျပန်နိုင်ငံသည် နောက်ဆုံးတွင် အာရှတိုက်၏နိုင်ငံအများအပြားအပေါ် ဩဇာလွှမ်းမိုးလာနိုင်ခဲ့သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ထို့ပြင်လည်း ဤကာလအတွင်းမှာပင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏တစ်မျိုးသား လုံးထွက်ကုန်စုစုပေါင်းသည် အမြင့်ဆုံးသို့ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ယင်းစီးပွားရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် စီးပွားရေးလောက၏ လွတ်လပ်စွာလှုပ်ရှား လုပ်ကိုင်နိုင်မှုယန္တရားအပေါ်၌ တည်မီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမဟုတ်။ အစိုးရနှင့်စစ်တပ်အပြင် သူတို့အားသစ္စာစောင့်သိနေကြသော အရင်းရှင် များ(ခိုင်ဘတ်စုများ)၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

နောက်ဆုံးအဆင့်တွင် ‘နိုင်ငံတော်အရင်းရှင်ဝါဒ’ သည် ‘ထိန်းချုပ်ထားသောစီးပွားရေးပုံစံစနစ်’ 'Controlled Economy' အဖြစ်သို့

မောင်ထွန်းသူ

အသွင်ကူးပြောင်းသွားသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရသည်မှာ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများအား ဦးစီးဦးဆောင်ပြုနေသူများသည် လုပ်ငန်းများကို စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အချိန်မှစ၍ အစိုးရအပေါ်၌ လုံးဝအမှီသဟဲပြုခဲ့၍ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က သူတို့သည်အစိုးရ၏ ညွှန်ကြားချက်များကို အလွယ်တကူအလျော့ပေးလိုက်နာခဲ့သည်။ မလိုက်နာလျှင်မဖြစ်၍ ဆန့်ကျင်သည်တိုင်အောင် မဖြစ်စလောက်မျှသာ ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ အချုပ်အားဖြင့် ပြောရမည်ဆိုပါက ထိုအချိန်က စက်မှုလုပ်ငန်းတစ်ခုအား စီမံခန့်ခွဲရာ၌ အစိုးရ၏ လမ်းညွှန်မှုကိုသာ အမှီပြုခဲ့ကြလေသည်။

‘လွတ်လပ်စွာ စွန့်စားလုပ်ကိုင်နိုင်သော စနစ်’ ‘Free Enterprise System’ အောက်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုကို လုပ်ကိုင်သူတစ်ဦးသည် သူ့လုပ်ငန်းကို ထင်သလိုအုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သူ့လုပ်ငန်းကိုသူကြိုက်သလို လွတ်လပ်စွာလုပ်ပိုင်ခွင့်လည်းရှိ၏။ ယင်းစနစ်အောက်တွင် ယင်းအမျိုးအစားလုပ်ငန်းရှင်များက စိတ်တိုင်းကျလုပ်ခွင့်ရသည်ဆိုဦးတော့ ယခုလိုအစိုးရ၏ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုဖြင့် တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာသည့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေမျိုးကို ရရှိနိုင်ဖို့မလွယ်ကူပေ။

သို့သော်လည်း ကွန်ဖျူးရှပ်၏ လောကဝတ်နှင့်ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာအယူအဆကို လက်ခံသောစီးပွားရေးလောကတစ်ခုတွင် သူတို့၏ စိတ်ထဲ၌ ‘တိုင်းပြည်’ သည် အမြဲတစေ ကိန်းအောင်းလျှက်ရှိသည်။ ယင်းအခြေအနေတွင် တိုင်းပြည်အတွက်အဓိကျသော လုပ်ငန်းကြီးများကို ဆာမူရိုင်းစိတ်အပြည့်အဝရှိသော စီးပွားရေးသမားများက အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လိုက်သည့်အခါ မျှော်လင့်၍မရနိုင်သော စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ တကယ်တော့လည်း ဆာမူရိုင်းစိတ်၊ ဆာမူရိုင်းနည်းတို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော လုပ်ငန်းရှင်များသည် အစိုးရအပေါ်၌လည်း သစ္စာရှိသည်။ မိမိတို့ကိုယ်အပေါ်၌လည်း သစ္စာရှိသည်။ တိုင်းပြည်အပေါ်၌လည်း သစ္စာရှိသည်ဖြစ်ရာ ယင်းကဲ့သို့သော တိုးတက်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဖြစ်ထွန်းမှုကြီး ပေါ်လာရသည်မှာ ထူးဆန်းသည်ဟုမဆိုသာချေ။ အမှန်တကယ်ဖြစ်လိုစိတ်ဖြင့် မှန်မှန်ကန်ကန်သစ္စာရှိရှိလုပ်လျှင် အဟုတ်ဖြစ်နိုင်သည့်သာဓကကို အပီအပြင်အထင်အရှား ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ယင်းသို့သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် ဈေးနှုန်းကိစ္စသည် အရေးကြီးသည်မဟုတ်။ အရေးကြီးသည်မှာ အစိုးရ၏လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရေးအတွက် ရင်းနှီးမြုပ်နှံရမည့်ငွေ မည်မျှလိုမည်နည်း။ မည်သို့ရှာမည်နည်းဟူသော မေခွန်းများသာဖြစ်သည်။ အစိုးရ၏လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန် မည်သည့်စက်မှုလုပ်ငန်းမျိုးကို မည်သို့တည်ထောင်ကြမည်နည်း . . စသည့်တို့သည်လည်း အရေးကြီးသော မေးခွန်းများပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းမေးခွန်းအားလုံးသည် ဘောဂဗေဒပညာရှင်ကိန်းစ် 'Keynes' ၏အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်သော လိုအပ်ချက်နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိပေသည်။

အစိုးရထံမှ လိုအပ်သော အကူအညီများ ရရှိနေသည့်လုပ်ငန်းသစ်များသည် လျှင်မြန်စွာကြီးထွားလာတတ်သည်။ တစ်ဦးတည်းပိုင်ဆိုင်သော အခြေအနေကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများတွင် စီးပွားရေးလောကနယ်ပယ်အား အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်မည့် ပြင်းထန်သောပြိုင်ဆိုင်မှုများ ပေါ်ပေါက်မလာတတ်ပေ။ လုပ်ငန်းရှင်များ အနေဖြင့် စီးပွားရေးမဟုတ်သော ပြိုင်ဆိုင်မှုများကိုသာ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ယင်းလုပ်ဆောင်မှုမှာလည်း အစိုးရ၏လိုလားမှုသို့မဟုတ် တောင်းခံမှုများကို ဖြည့်စွမ်းပေးရန်သာဖြစ်သည်။ ဈေးကွက်ယန္တရားလည်ပတ်မှုမှာလည်း ပုံမှန်အလုပ်ကိုမလုပ်ကြပေ။ ယင်းအချက်များကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံသည် တိုတောင်းလှသော အချိန်ကာလအတွင်း စီးပွားရေးနယ်ပယ်၌ ပုဂ္ဂလိကအပိုင်းနှင့် ဇိုင်ဘတ်စုအပိုင်းတို့ကို ကြီးမားစွာတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်အစိုးရသည် ကန့်သတ်ထားသော လုပ်ငန်းအုပ်စုတစ်စုအတွက်သာ အဓိကထား၍ စဉ်းစားခဲ့ရသည်။ အခြားသောလုပ်ငန်းများကိုမူ စိတ်တိုင်းကျ အားပေးခြင်းမပြုနိုင်ခဲ့ပေ။ ထိုအချိန်က

မောင်ထွန်းသူ

အခြေအနေများအရ ဂျပန်အစိုးရသည် လုပ်ငန်းများကို အားပေးရာ၌ မျက်နှာကြီးငယ်ရွေး၍ အားပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

မေဂျီတော်လှန်ရေးပြီးဆုံးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်ခံလာခဲ့ သမျှအစိုးရများသည် ဂျပန်နိုင်ငံအား စီးပွားရေးအားဖြင့် အင်အားကြီး နိုင်ငံဖြစ်စေလိုကြသည်။ စစ်ရေးစစ်ရာတွင်လည်း အင်အားကြီးမားသော နိုင်ငံဖြစ်လို၏။ အထူးသဖြင့် ဥရောပနှင့်အမေရိကတို့၏ အနိုင်ယူခြင်းကို ခံရသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမဖြစ်လိုကြပေ။ ယင်းရည်မှန်းချက်သည် ဂျပန်တို့၏ကြီးမားသော ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည်။ ထိုရည်မှန်းချက်အတိုင်း ဖြစ်မြောက်ရန်အတွက် ပုံသေနည်းနှစ်နည်းရှိ၏။ ပထမနည်းမှာ တစ်နိုင် င်လုံး၌ ညီညွတ်မျှတစွာ ခေတ်မီနိုင်ငံတော်ဖြစ်လာအောင် တည်ဆောက် ရေးဖြစ်သည်။ တည်ဆောက်ရာ၌ လူတန်းစားကွာဟမှု နည်းပါးနိုင်သမျှ နည်းပါးအောင် ဆောင်ရွက်သွားရန်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယနည်းမှာ ဂျပန်တို့၏စက်မှုလောကထဲတွင် ကိုယ်စားပြု အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းအဖွဲ့များထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ် များအား ပထမတန်းစား စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ ဖြစ်လာစေရန် အထူးတလည် လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုများကို ပြုလုပ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်အဖွဲ့ငယ်များ၏ ပမာဏကို တိုးချဲ့သွားရန်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ပထမနည်းကိုကျင့်သုံးပါက ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ပထမတန်းစား စက်မှုလုပ် ငန်းကြီးများပေါ် ပေါက်လာရေးအတွက် အချိန်များစွာ အကုန်ခံရမည် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယနည်းကိုသုံးပါက အချိန်ပို၍တိုတောင်းမည်ဖြစ်သည်။ တိုတောင်းသောအချိန်ကာလအတွင်းမှာပင် ကမ္ဘာ့အဆင့်မီစက်မှုလုပ်ငန်း သစ်များပေါ် ထွန်းလာမည်ဖြစ်သည်။ ပေါ်ထွန်းလာပါက ဂျပန်အစိုးရ အနေဖြင့် ယင်းမျိုးစေ့ကို ရှင်သန်ပြန့်ပွားအောင်လုပ်ပြီး ခေတ်မီနိုင်ငံတော် တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်အထိ ဆက်လက်ကြိုးပမ်းသွားနိုင်ဖွယ်ရာ ရှိလေသည်။

ဂျပန်အစိုးရသည် ယင်းမူဝါဒအဖြစ် ဒုတိယနည်းကိုအသုံးပြု သည်။ ထိုစဉ်ကရှိနေသည့် အခြေအနေအရဂျပန်နိုင်ငံရှိ အချို့သော

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှလုပ်ငန်းများနှင့် အဆင့်တူညီကြ၏။ ကျန်လုပ်ငန်းများမှာ တန်းတူရည်တူဖြစ်ဖို့ မဆိုထားနှင့် များစွာ ခေတ်နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့သဖြင့် အမှီလိုက်နိုင်ရန် ကြိုးစားရလိမ့်မည်။ စီးပွားရေးလောက၏ နယ်ပယ်အားလုံးတွင် ဂျပန်နိုင်ငံနှင့်အင်္ဂလန်နိုင်ငံတို့ ခြားနားကွာဟမှုများ နည်းပါးအောင် ပြုလုပ်ရေးသည် အဓိကကျသော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်အစိုးရသည် လုပ်ငန်းများအလိုက် ဦးစားပေးမှုနှင့် အားပေးမှုများကိုပြုခဲ့သည်။ နိုင်ငံအတွက် အရေးကြီးသောလုပ်ငန်းများဖြစ်ပါက အထူးအခွင့်အရေးကို ပို၍ပေးခဲ့၏။ ထိုမူဝါဒကို လုပ်ငန်းရှင်များကိုယ်တိုင်ကလည်း ထောက်ခံခဲ့ကြသည်။ အခွင့်အရေးပို၍ ရသော လုပ်ငန်းရှင်များကသာမက အခွင့်အရေးပို၍မရကြသော လုပ်ငန်းရှင်များကပါ ထိုမူဝါဒကိုထောက်ခံကြသည်။ အဓိကလိုအပ်ချက်မှာ တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်မဖြစ်ဟူသော အချက်သာဖြစ်သည်။

ဤကိစ္စတွင်လုပ်ငန်းရှင်များအား အထူးအခွင့်အရေးများ ပေးနေရသည့်အတွက် အချို့သောလူတန်းစားများအပေါ်၌ ထိခိုက်နစ်နာအောင် လုပ်သလို ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အမှန်တော့မလွဲရှောင်သာ၍ လုပ်ရခြင်းဖြစ်၏။ စက်မှုလုပ်ငန်းများဖြစ်ထွန်းရေးအတွက် ပထမဆုံး ထိခိုက်နစ်နာသူများမှာ လယ်သမား၊ ယာသမားများဖြစ်သည်။ လယ်သမား၊ ယာသမားများသည် နိုင်ငံ၏တိုးတက်ရေးကိုရှေ့ရှု၍ အနစ်နာခံခဲ့ရသည်များရှိခဲ့၏။ သူတို့အနေ ဖြင့် အစိုးရအပေါ် မကျေနပ်မှုများကို အကြောင်းပြု၍ ပုန်ကန်ထကြွမှု များအထိုက်အလျောက်ရှိခဲ့သော်လည်း ပြင်းထန်သည်ဟူ၍ ကား မဆိုသာ ပေ။ အစိုးရဘက်မှလည်း လယ်သမားလူတန်းစားများကိုချည်း ထိခိုက် နစ်နာအောင်လုပ်သလို ဖြစ်နေခြင်းကို မလိုလားပေ ရေရှည်နစ်နာနေ မည်ဆိုပါက အားလုံးအတွက် အဆင်မပြေဖြစ်ကုန်မည်ကို စိုးရိမ်ရလေ သည်။

ဂျပန်အစိုးရသည် ရုရှ-ဂျပန်စစ်ပွဲတွင် အောင်ပွဲခံခဲ့ရ၏။

မောင်ထွန်းသူ

ဂျပန်တို့အနေဖြင့် မန်ချူးရီးယားနယ်တွင် အခိုင်အမာအခြေချနိုင်ခဲ့သည်။ စစ်ပွဲတွင်အနိုင်ရခဲ့သောနိုင်ငံဖြစ်၍ အခြားသော ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီးများက သာမက တရုတ်နိုင်ငံကိုယ်တိုင်က ဂျပန်နိုင်ငံအား အထူးအခွင့်အရေး ရယူခံစားနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ ဤအတောအတွင်း မှာပင် ၁၉၁၀ ခုနှစ်၌ ဂျပန်သည် ကိုးရီးယားနိုင်ငံအား သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြန် သည်။ မကြာခင်မှာပင် ဂျပန်သည် ကိုလိုနီအင်ပါယာနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ မိမိတို့လက်ထဲတွင် မြေယာသစ်အများအပြားကို ရရှိလာ ခဲ့လေသည်။

ကိုးရီးယားလူမျိုးများသည် သူတို့အတွက်အကျိုးကျေးဇူး များများ မခံစားရပဲ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ‘ခေတ်သစ်နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း’ တွင်ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့ရ၏။ အနောက်နိုင်ငံများနှင့် အဆင့်မီနိုင်ငံမျိုးတည် ထောင်ခြင်းဖြစ်ရာ ကိုးရီးယားလူမျိုးတို့သည် အချိန်ကာလကြာမြင့်စွာပင် ကူညီခဲ့ရသည်။ ကိုးရီးယားနှင့်ထိုင်ဝမ်ကျွန်း၌ လူမျိုးရေးဖိနှိပ်မှုများဖြစ်ပေါ် ခဲ့ရာ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သည်ဟု ဆိုရမည်။ ၁၉၁၀-၂၅-ခုနှစ်ကာလ အတွင်းကိုးရီးယား သို့မဟုတ် ထိုင်ဝမ်သားများအားပေးခဲ့သည့် လုပ်ခနှုန်း ထားမှာ ဂျပန်အလုပ်သမားများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်သည့်အခါ ၆၀%မျှ သာရှိခဲ့သည်။ လုပ်ခနှုန်းထားသည် မကြာခဏဆိုသလို ၅၀%အောက်သို့ ကျသွားတတ်၏။ (ဇယား-၁)

ယင်းကိုလိုနီနိုင်ငံများတွင် ဂျပန်တို့ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော လုပ်ငန်းများသည် အဖက်ဖက်တွင် များစွာတိုးတက်ခဲ့သည်။ အလုပ်သ မားများအား လုပ်ခပေးရာ၌ ဂျပန်နိုင်ငံမှာထက် များစွာလျော့၍ ပေးခဲ့ရ ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်လည်း ဂျပန်တို့သည်မြေယာအများအ ပြားကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ဆန်များကိုကိုးရီးယားနိုင်ငံမှ ဈေးပေါ ပေါနှင့်ဝယ်ယူပြီး ဂျပန်နိုင်ငံသို့ တင်သွင်းခဲ့ကြ၏။ ထိုစဉ်က ဂျပန်နိုင်ငံ အတွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့အခြေစိုက်ခဲ့ကြသော ကိုးရီးယားလူမျိုးများသည် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုဒဏ်ကိုခံခဲ့ကြရသည်။ လုပ်ခများကိုလည်း ဂျပန်တို့ထက် နည်းပြီးရကြ၏။ ဂျပန်လူမျိုးများကြား၌ နေထိုင်ရသည်မှာလည်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အဆင်မပြေခဲ့ကြပေ။

၁၉၂၃-ခုနှစ်တွင် ‘ကန်တိုမြေငလျင်ကြီး’ 'The Great Kanto Earth Quake' လှုပ် ခဲ့ သည်။ ယင်းအခွင့် အရေးကို ယူ၍ ကိုးရီးယားလူမျိုးများက ပုန်ကန်ထကြွလိမ့်မည်ဟူသော ကောလဟာလ သတင်းသည် နိုင်ငံတွင်း၌ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်။ တိုကျိုမြို့တော်၌ နေထိုင်လျက်ရှိ သောအပြစ်မဲ့ကိုးရီးယားလူမျိုး ၆၀၀၀-မှာ အဖမ်းဆီးခံရပြီး အစုလိုက် အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ခြင်းကိုခံခဲ့ကြရ၏။ ယင်းတို့အထဲတွင် ကိုးရီးယား လူမျိုးဖြစ်လိမ့်မည်ဟူသောအထင်ဖြင့် ဂျပန်လူမျိုးအတော်များများ ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ကြရ၏။

မေဂျီအုပ်ချုပ်ရေးခေတ်မှစ၍ ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် သူတို့၏ နေ့စဉ်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး ဘဝအတွင်း၌ ‘ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အသိဉာဏ် ပညာဗဟုသုတအသစ်များ တိုးတက်ရေး’ အတွက် အနောက်တိုင်း ဆန်ဆန်ပြုမှုနေထိုင်ရေးကို ကျင့်သုံးလာကြသည်။ ၁၈၈၀-ပြည့်နှစ်များ အတွင်းမှစ၍ အစိုးရကိုယ်တိုင်ကလည်း အနောက်တိုင်းဆန်ရေးကို အားပေးသည်။ သို့သော်လည်း အနောက်တိုင်းဆန်လွန်းသော နေထိုင်မှုများ သည် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ ရိုးရာပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုဘဝကို မထိန်းသိမ်း နိုင်သည့်အနေအထားသို့ ဆိုက်ရောက်သွားမည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် အစိုးရကိုယ်တိုင်က အနောက်တိုင်းဆန်မှုနှင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းမှုများကို အားပေးလာခဲ့သည်။ ဂျပန် လူမျိုးတို့အနေဖြင့် အနောက်တိုင်းဆန်သော ပြုမှုဆက်ဆံမှုကိုလည်း လက်ခံသည်။ မိမိတို့ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း နေထိုင်ဆက်ဆံခြင်း ကိုလည်းလက်ခံသည်။ လုံးဝ အနောက်တိုင်းပုံစံပြောင်းသွားခြင်းဟူသော မှုကိုကား လက်မခံနိုင်ကြပေ။

ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ နေ့စဉ်နေထိုင်မှုဘဝသည် ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံ ယဉ်ကျေးမှုအတိုင်း နေထိုင်ခြင်းလည်းပြုသည်။ အနောက်တိုင်းဆန်ဆန် နေထိုင်ခြင်းကိုလည်းပြုသည်။ သူတို့၏ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ အစားအစာ စားသောက်မှုနှင့် နေအိမ်တည်ဆောက်မှုမှစ၍ အနောက်တိုင်းဆန်သော

မောင်ထွန်းသူ

အခြေအနေများကို ဖန်တီးရယူခဲ့ကြသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဂျပန် လူမျိုးတို့၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကိုလည်း ဆက်လက်လက်ခံကာ ထိန်းသိမ်း ခဲ့ကြသည်။ သူတို့ဘဝသည် အနောက်တိုင်းယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဂျပန်ယဉ် ကျေးမှုနှစ်ခုကြား၌ နေထိုင်သောအဖြစ်သို့ရောက်လာခဲ့သည်။

ဂျပန်တို့၏ နေ့စဉ်ဆက်ဆံမှုဘဝတွင် နှစ်လောကစလုံး၏ ဩဇာ လွှမ်းမိုးမှုခံကြရသည်။ အနောက်တိုင်းဝတ်စုံများကို ဝတ်စားဆင်ယင်သကဲ့ သို့ ဂျပန်တို့၏ ကီမိုနိုဝတ်စုံများကိုလည်း ဝတ်ကြသည်။ အနောက်တိုင်း အစားအစာနှင့်အတူ အနောက်တိုင်းအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုကြ၍ ဂျပန်အစားအစာများကို စားသောက်ကြသည့်အခါ ဂျပန်တို့၏ရိုးရာ အသုံးအဆောင်များကို အသုံးပြုသည်။ အနောက်တိုင်း ဆန်ဆန်ပြုလုပ်ထားသော အခန်းများတွင် အနောက်တိုင်းပရိဘောဂ ပစ္စည်းများကို အသုံးပြု၍ ဂျပန်ဆန်ဆန်တည်ဆောက်ထားသော အခန်းများတွင် ဂျပန်အိမ်ထောင်ပရိဘောဂပစ္စည်းများကိုသာ အသုံးပြု ကြသည်။

ဂျပန်တို့၏နေ့စဉ်ကုန်ကျစရိတ်သည် တိုးတက်မြင့်မားလာခဲ့ သည်။ သို့သော်လည်း ဂျပန်တို့သည်ယဉ်ကျေးမှု နှစ်မျိုးစလုံးကို အသုံးပြု ကြသည်။ ယင်းကဲ့သို့အသုံးပြု၍ နေထိုင်ခြင်းကိုလည်းနှစ်သက်ကြသည်။ အနောက်တိုင်းဆန်ဆန် နေထိုင်ခြင်းသည် 'မိမိတို့၏ ခေတ်မီတိုးတက်မှု' ကိုဖော်ပြခြင်းဖြစ်၍ ဂျပန်ဆန်ဆန်နေထိုင်ခြင်းသည် မိမိတို့ကိုယ်မိမိတို့ ဂျပန်လူမျိုးများဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ အစိုးရကိုယ်တိုင်ကလည်း 'အနောက်တိုင်းပညာဗဟုသုတနှင့် ဂျပန်စိတ် ဓါတ်' 'Japanese spirit and Western Learning' ဟူသောကြွေးကြော် သံကို ဂျပန်လူမျိုးများ နားလည်လက်ခံလာအောင် မူတစ်ရပ်အနေဖြင့် ချမှတ်ပေး ခဲ့သည်။

ယင်းကဲ့သို့သော 'နှစ်ဘဝနေထိုင်မှုစနစ်' သည်အခြားသောနယ် ပယ်များသို့လည်းပျံ့နှံ့ကာ ဩဇာသက်ရောက်ခြင်းကိုခံရသည်။ ဥပမာ အားဖြင့် စက်မှုလုပ်ငန်းတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခြေအနေသည် ထင်ရှား

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သော သာဓကတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဂျပန်တို့သည် မိမိတို့ဂျပန်နည်းဂျပန် ဟန်ဖြင့်သုံးစွဲသော ကုန်ပစ္စည်းများကို အများအပြားထုတ်လုပ်ရန် မလိုအပ်သဖြင့် စက်ရုံကြီးများတည်ထောင်ခြင်း မပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ကြပေ။ သူတို့အနေဖြင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများကိုသာ တည်ထောင်ထုတ်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ထုတ်လုပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းပမာဏမှာလည်း နည်းပါးသည်။

ယင်းသို့သော သြဇာသက်ရောက်မှုမျိုးကို အနောက်တိုင်းနေထိုင်မှုဘဝနှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသော ကုန်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ရေးတိုင်း တွေ့မြင်ကြရသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လူသုံးကုန်ပစ္စည်းဖြစ်သော မီးခြစ်များသည် အနောက်တိုင်းကုန်ပစ္စည်းများဖြစ်သဖြင့် ပထမတွင် အလုပ်ရုံအကြီးစားတည်ထောင်၍ ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် လိုအပ်သော ပစ္စည်းပမာဏ နည်းပါးလာသဖြင့် အသေးစားလုပ်ငန်းကလေးများ အဖြစ်ခွဲ၍ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြရသည်။ အခြေအနေအားလုံးကို ခြုံကြည့်လိုက်သည့်အခါ အစိုးရကထားရှိသည့် 'အနောက်တိုင်းကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် ဂျပန်စိတ်ဓါတ်' 'Japanese Spirit and Western Skills' ဟူသော မူဝါဒ၏ရောင်ပြန်ဟပ်မှုများကိုလည်း တွေ့မြင်ကြရသည်။

ဤခေတ်တွင် ရိုးရာလူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်သော အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ ရှိလာသကဲ့သို့ အနောက်တိုင်းနေထိုင်မှုဘဝနှင့် ဆက်စပ်ယှက်နွယ်နေသော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သည့် လုပ်ငန်း အလယ်အလတ်စားများလည်း တည်ရှိလာခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်မျိုးအပြင် တတိယအမျိုးအစား လုပ်ငန်းများသည်လည်း တည်ရှိခဲ့၏။ ယင်းမှာ အကြီးစားကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း စက်ရုံအလုပ်ရုံများ၏ လက်ဝေခံကန်ထရိုက်လုပ်ငန်း ရှင်များဖြစ်သည်။

ယင်းလုပ်ငန်းများသည် စက်ကိရိယာပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရေး၊ သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေး၊ မော်တော်ယာဉ်ပစ္စည်းနှင့် လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရေးစသော လုပ်ငန်းနယ်ပယ်များအတွင်း၌ တည်ရှိလာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများသည် အကြီးစားလုပ်ငန်းဌာနကြီးများက မှာကြားသည့် ပစ္စည်းများကို တာဝန်ယူထုတ်လုပ်ပေးကြခြင်းဖြစ်၏။

မောင်ထွန်းသူ

အများအားဖြင့် အကြီးစားလုပ်ငန်းဌာနကြီးများသည် အစိုးရနှင့်အဆက်အသွယ်များရှိသည်။ လက်ဝေခံကန်ထရိုက်များသည် သူတို့၏မိခင်ကုမ္ပဏီထံမှ နည်းပညာဆိုင်ရာလမ်းညွှန်မှုနှင့် ငွေကြေးအကူအညီများ ရရှိနေသော်လည်း လုပ်ငန်းများကိုမူ သူတို့ဖါသာသူတို့လွတ်လပ်စွာ လက်ခံလုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် လက်ဝေခံကန်ထရိုက်တာလုပ်ငန်းဟူသော တတိယအမျိုးအစား လုပ်ငန်းများသည်ကျယ်ပြန့်စွာ တည်ရှိလာခြင်းဖြစ် သည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် ရှားရှားပါးပါး ယင်းအမျိုးအစား လုပ်ငန်းများ ထဲမှအနည်းငယ်မျှသည် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများကို အောင်မြင်စွာလုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းတီထွင်ဆန်းသစ်မှုများကို အကြောင်းပြု၍လုပ်ငန်းကြီးများအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းရောက်ရှိသွားသည်။ အများစုမှာမူ လုပ်ငန်းဌာနကြီးများ၏ လိုအပ်ချက်များကိုသာ ဖြည့်ဆည်းပေးကြသည်။ အချိန်အခါနှင့်အခြေအနေကိုလိုက်၍ ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှု ‘အတက်အကျ’ သည် ရှိနေသည်။ ယင်းအတက်အကျကိုလိုက်၍ လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုနှင့် ဆုတ်ယုတ်မှုသည်အမြဲတစေ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေသည်။

ပင်မလုပ်ငန်းဌာနကြီးများသည် လက်ဝေခံလုပ်ငန်းဌာနများအား နည်းပညာများနှင့် ငွေကြေးကိစ္စများ၌သာ စီမံခန့်ခွဲကြီးကြပ်သည်မဟုတ်။ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများထားရှိရေး၌ပါ ဝင်ရောက်ချုပ်ကိုင်သည့် အခါ ချုပ်ကိုင်လေ့ရှိ၏။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် လုပ်ငန်းဌာနကြီးများမှအတွေ့အကြုံရင့်ကျက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအားလက်ဝေခံ ကန်ထရိုက်လုပ်ငန်းဌာနငယ်များသို့စေလွှတ်၍ သို့မဟုတ် ခန့်ထား၍လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ခိုင်းတတ်သည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် အသေးစားလုပ်ငန်းသုံးမျိုးသုံးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများသည် သူတို့အချင်းချင်းကြား၌ ပြင်းထန်သောပြိုင်ဆိုင်မှုများရှိကြသည်။ ထုတ်လုပ်ခဲ့သည့် ကုန်ပစ္စည်းများကို သက်သာသောဈေးနှုန်းဖြင့် ပြိုင်ဆိုင်ရောင်းချကြသည်။ အမြတ်ငွေ အရနည်းသကဲ့သို့ အလုပ်သမားခမှာလည်း နည်းပါးကြသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

စက်မှုလုပ်ငန်းနယ်ပယ်၏နောက်တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းနယ်ပယ်သည် တည်ရှိသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းနယ်ပယ်သည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနယ်ပယ်အား မိမိတို့စက်ရုံများအတွက် လိုအပ်သည့် အလုပ်သမားရရှိရာနယ်ပယ်အဖြစ် အသုံးပြုကြသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းများ ကိုတိုးချဲ့သည်နှင့်အမျှ လိုအပ်သည့်အလုပ်သမားများကို လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနယ်ပယ်မှ ရယူခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနယ်ပယ်၏ လုပ်သားအင်အားသည် ကျုံ့သွားသည်။

ဤသို့ဖြင့် ၁၉၀၄-ခုနှစ်က စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးနေကြသော အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၆၄%သည် နောက်နှစ်ပေါင်း ၂၀-အကြာ၁၉၂၅-ခုနှစ်တွင် ၄၉%မျှသာရှိတော့သည်ကို တွေ့ကြရ၏။ ယင်းသို့ လျော့နည်းသွားခြင်းမှာ လယ်ယာလုပ်သားများသည် စက်မှုလုပ်သားများအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းရောက်ရှိသွားခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနယ်ပယ်အတွင်းရှိ ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာနှင့် အလုပ်လုပ်နေကြသည့် လယ်သမားများ၊ မြေများကိုငှားပြီးစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်နေကြသည့် လယ်သမားများ၏ အရေအတွက်သည် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် လျော့နည်းလာခဲ့သည်။ တောပိုင်းဒေသမှနေ၍ မြို့ပေါ်သို့ပြောင်းရွှေ့သည့် အရေအတွက်မှာလည်း တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ တိုးလာခဲ့၏။ လယ်သမားဘဝမှ အလုပ်သမားဘဝသို့အပီအပြင် ရောက်ရှိသွားနေကြခြင်းပေတည်း။

ဤနည်းဖြင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် ကြီးမားကျယ်ပြန့်လာသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနယ်ပယ်သည် ယခင်ကထက် အဆပေါင်းများစွာကျဉ်းမြောင်းလာခဲ့သည်။ ယခင်ကအသေးစား သို့မဟုတ် အလယ်အလတ်စား စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် ကြီးမားသောလုပ်ငန်းကြီးများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားကြသည်။ လုပ်ငန်းကုမ္ပဏီကြီးများအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းသွားကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏စက်မှုလုပ်ငန်း တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် အနောက်တိုင်းရှိနိုင်ငံကြီးများနှင့် ရင်ဘောင်တန်းနိုင်လောက်သည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်လူမျိုးတို့အဖို့ အလွန်အားရ

မောင်ထွန်းသူ

ကျေနပ်စရာကောင်းသည့် အခြေအနေတစ်ရပ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ယင်းအခြေအနေသည် အနောက်တိုင်းမှနိုင်ငံများနှင့် ပခုံးချင်း ယှဉ်၍ ပြိုင်နိုင်သည့်အနေအထားသို့ ဆိုက်ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းအဖြစ်ကို သိမြင်နားလည်ခဲ့ကြသော ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် မိမိတို့အ ဆင်းရဲခံ၊ အပင်ပန်းခံ၊ အနစ်နာခံ၍ ကြိုးပမ်းခဲ့သမျှအတွက် ‘ကြိုးပမ်း ရကျိုးနပ်သည်’ ဟု ဂုဏ်ယူခဲ့ကြလေသည်။

(၃)

ဂျပန်နိုင်ငံအား ခေတ်မီနိုင်ငံတော်တစ်ခုအဖြစ် တည်ဆောက်ရန်ရည်မှန်းချက်ရှိနေသော မေဂျီအစိုးရသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနယ်ပယ်သို့ မဟုတ် စက်မှုလုပ်ငန်းနယ်ပယ်၌ ခေတ်မီလုပ်ငန်းကြီးများတည်ထောင်မည့် စွန့်စားရဲသူဟူ၍ အနည်းငယ်မျှသာရှိသည်ကို တွေ့နေရ၏။ လုပ်ခနည်းနည်းနှင့် လုပ်ကိုင်ပေးမည့် အလုပ်သမားအရေအတွက် မှာလည်း မလုံမလောက်ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အထက်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မေဂျီအစိုးရသည် တစ်နိုင်ငံလုံး၌ နယ်မြေဒေသများခွဲ၍ အုပ်ချုပ်သောစနစ်ကို ဖျက်သိမ်းပစ်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ဖျက်သိမ်းလိုက်သည့်အတွက် စစ်သူရဲကောင်းအများအပြားသည် အလုပ်လက်မဲ့များဘဝသို့ ဆိုက်ရောက်ကုန်ကြသည်။ အခြေအနေ၏ လိုအပ်ချက်အရ ယင်းစစ်သူရဲကောင်းများသည် အစိုးရလိုလားနေသော

မောင်ထွန်းသူ

အလုပ်သမားမျိုးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။

အချို့သော စက်ရုံအလုပ်ရုံများတွင် အမျိုးသမီးအလုပ်သမားများလိုအပ်လာသည်။ ထိုအခါအနိမ့်စား ဆာမူရိုင်းစစ်သူရဲကောင်းများ၏ သမီးများအား ငှားရမ်းသုံးစွဲကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မေဂျီအစိုးရ၏ ခေတ်ဦးပိုင်းကာလက တည်ထောင်ခဲ့သော စက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေကို နိုင်ငံတော်ကကျခံခဲ့ရသည့်နည်းတူ အလုပ်သမားများကိုလည်း ဆာမူရိုင်းများထဲမှ အသိပေးပညာပေး၍ ခေါ်ယူသုံးစွဲကြရ၏။ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓါတ်ကိုအခြေခံသော အလုပ်သမားလူတန်းစားတစ်ရပ်သည် တည်ရှိလာခဲ့သည်။

ဆာမူရိုင်းများအနေဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ၌ မိမိတို့ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ခြင်းသည် မိမိတို့အကျိုးစီးပွားအတွက်သာမက တစ်မျိုးသားလုံး ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက်ပါဖြစ်သည်ဟု ဆာမူရိုင်းများက ယူဆကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ထိုစဉ်ကပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် နိုင်ငံတော်ပိုင်လုပ်ငန်း အများအပြားသည် ဇိုင်ဘတ်စုများနှင့် ဆက်စပ်ယှက်နွယ်နေသည်။ သို့မဟုတ် ယင်းတို့ ပိုင်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်နေသည်။ ယခင်မြေရှင်ပဒေသရာဇ်ခေတ်က တည်ရှိခဲ့သော လယ်သမားယာသမား များ၊ လက်မှုအလုပ်သမားများနှင့် ကုန်သည်များသည် ယခင်ကလိုပင် လူတန်းစားမပျက် တည်ရှိနေကြသည်။ ယင်းတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ပညာတတ်မြောက်မှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားသော စစ်သူရဲကောင်းများနှင့် ယင်းတို့၏သမီးများသည် သူတို့ကိုယ်သူတို့ကိုယ်သူတို့ အဆင့်မြင့်လူတန်း စားဟု ယူဆကြလေသည်။

သို့တစေလည်း စည်းကမ်းစနစ်ကျပြီး ကျွမ်းကျင်မှုရှိသော အလုပ်သမားများကို ရရှိရေးမှာ အလွန်ခက်ခဲသော ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယင်းအလုပ်သမားမျိုးမှာ ထိုအချိန်က အလွန်ရှားပါးသောကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်နေသည်။ ခေတ်မီလုပ်ငန်းများအား စီမံခန့်ခွဲနေရသည့် မန်နေဂျာများသည် အဓိကပြဿနာကြီးနှစ်ခုနှင့် ရင်ဆိုင်နေရ၏။ ပထမတစ်ခုမှာ သူတို့၏ လုပ်ငန်းအတွက် အထက်ပါ အမျိုးအစား

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အလုပ်သမား အများအပြားရရှိအောင် မည်ကဲ့သို့ဆောင်ရွက်ရမည်နည်း ဟူသော ပြဿနာဖြစ်၏။ ဒုတိယပြဿနာမှာ ယင်းအလုပ်သမားများအား သူတို့လုပ်ငန်းတွင် မည်မျှအထိ ကြာကြာတာဝန်ပေး စေခိုင်းနိုင်မည်နည်း ဟူသော ပြဿနာဖြစ်သည်။ အစိုးရအနေဖြင့် ယင်းပြဿနာအတွက် လိုအပ်သော အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသည့်အလုပ်သမား အရေအတွက် များပြားလာအောင် လုပ်ဆောင်ပေးရမည့် တာဝန်ရှိလာသည်။ ယင်းအချက်ကိုသိမြင်နေသော အစိုးရသည် လုပ်ငန်းများကို စတင်တည်ထောင် စဉ်ကတည်းက ပညာရေးစနစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် အားထုတ်ခဲ့သည်။ မိမိတို့လိုချင်သည့် ခေတ်မီနိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရာ၌ အရည်အချင်း နှင့်ပြည့်ဝသော ပညာတတ်များ လိုအပ်နေပြီမဟုတ်ပါလော။

မေဂျီအစိုးရသည် ခေတ်မီကျောင်းများ တည်ထောင်ရေးစနစ်ကို တည်ထောင်ရန် ၁၈၇၂-ခုနှစ်တွင် 'ဂတ်ကူဆေး (ပညာရေးဥပဒေ)' 'Gakusei (Education Law)' ကိုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ယင်းဥပဒေအရ အကြမ်း အားဖြင့် မူလတန်းကျောင်းပေါင်း ၅၀,၀၀၀ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဒေသတစ်ခုလျှင် လူ-၆၀၀နွန်းစီ အချိုးကျတွက်၍ သင်ကြားပေး နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် မသင်မနေရ ပညာရေးစနစ်ကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းမူလတန်းကျောင်း များကို ဒေသတစ်ခုလျှင် တစ်ကျောင်းကျ ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ တစ်ကျောင်းနှင့်တစ်ကျောင်း သင်ကြားမှုမှအစ အားလုံး တစ်ပုံတည်း ဖြစ်သည်။ အဆင့်အတန်း၊ အမျိုးအနွယ်၊ ကျား-မ မရွေး သင်ကြားခွင့် ရရှိသည်။

၁၈၇၃-ခုနှစ်တွင် ကျောင်းနေရမည့် အသက်အရွယ်အားလုံး၏ ၂၈% သာလျှင် ယင်းမူလတန်းကျောင်းများသို့ တက်ခဲ့သော်လည်း ၁၈၈၂-ခုနှစ်သို့ရောက်သည့်အခါ ၅၀%အထိ တိုးလာခဲ့သည်။ ၁၈၉၅-ခုနှစ် အရောက်တွင်မူ ကျောင်းနေအရေအတွက်သည် ၆၇% ဖြစ်လာပြီး ၁၉၀၄-ခုနှစ်တွင် ၉၈% သို့ရောက်လာသည်။ ယင်းကိန်းဂဏန်းများသည် မသင်မနေရပညာရေးစနစ်အပေါ်၌ ဂျပန်လူမျိုးတို့ မည်သို့သဘောထား

မောင်ထွန်းသူ

သည်ကို ထင်ရှားစွာဖော်ပြလျက်ရှိသည်။ ခေတ်မီအမျိုးသားနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးအတွက် ချမှတ်ထားသည့်အစိုးရ၏ အစီအစဉ်များအား ထောက်ခံအားပေးလျက်ရှိကြောင်းကိုလည်း အခိုင်အမာဖော်ပြခြင်းဖြစ် သည်။ သို့သော်လည်း . . . ပညာရေးစနစ်အရ မိမိတို့လိုလားသော အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့်လူများကို အချိန်ကာလတိုတိုနှင့် ရနိုင်သည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့်လည်း မေဂျီကာလတစ်လျှောက်လုံး ကျွမ်းကျင်ပြီး ပညာတတ်သော အလုပ်သမားများ လုံလောက်အောင်မရပဲ ရှားပါးမြဲ ရှားပါးလျက်ပင် ရှိလေသည်။

မေဂျီခေတ် အလယ်ရောက်ချိန်အထိ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ သည် အလုပ်သမားအင်အားကို မိရိုးဖလာဓလေ့ထုံးစံနည်းအတိုင်း စုဆောင်းကြသည်။ အလုပ်သမားခေါင်းဆောင်များသည် အလုပ်သမား ရာပေါင်းများစွာကို စုဆောင်းထားကြသည်။ လုပ်ငန်းရှင်များက အလုပ်သမားခေါင်းဆောင်များနှင့် အလုပ်သမားရရှိရေးအတွက် ကန်ထရိုက် စာချုပ်-ချုပ်ထားကြသည်။ အလုပ်သမားခေါင်းအား သတ်မှတ်သည့် လုပ်ခငွေကြေးကိုပေးလျှင် အလုပ်သမားကိုရသည်။ အလုပ်ခွင်တွင် နေရာချထားရေးနှင့် လုပ်ခများကို အလုပ်သမားခေါင်း လက်သို့ ယုံကြည်စိတ်ချစွာ ပေးအပ်ထားရသည်။

အလုပ်သမား ခေါင်းတစ်ယောက်အတွက် အလုပ်လုပ်ပေး နေကြသော အလုပ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးရေးရွာများရှိ ဆင်းရဲသားမိသား စုများထဲမှ ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းအလုပ်သမား များသည် ကျွမ်းကျင်မှု နည်းပါးကြသည်ဖြစ်ရာ အလုပ်ရှင်များအဖို့ အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရသည်။ ကျွမ်းကျင်သော အလုပ်သမား အမြဲတစေ ‘ခေါင်းခဲ’ နေရသော ပြဿနာဖြစ်သည်။

ဆယ့်ကိုးရာစုခေတ်နောက်ပိုင်းကာလမှ နှစ်ဆယ်ရာစု အစောပိုင်းကာလအထိ ကုမ္ပဏီတစ်ခုမှ အလုပ်သမားများအား ‘ခိုးယူခြင်း’ သည် မကြာခဏ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိ၏။ ‘ကုမ္ပဏီအပေါ် သစ္စာစောင့်သိခြင်း’

လှပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဟူသော သဘောထားကို အလုပ်သမားများဘက်မှ အလေးအနက် ခံယူလာအောင် အမြဲတစေ သတိပေးကြရသည်။ မိမိတို့ကုမ္ပဏီတွင် ကာလကြာမြင့်စွာ အလုပ်လုပ်နေလိုစိတ် ရှိနေအောင် အလုပ်သမား များအား နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ထိန်းသိမ်းပေးနေကြရသည်။

မသင်မနေရ ပညာရေးစနစ်၏ အကျိုးဆက်တစ်ခုမှာ ယခင်က လိုဆာမူရိုင်းစစ်သူရဲကောင်းဆိုသူများသာ ပညာသင်ကြားခွင့်ရသည် မဟုတ်။ နိုင်ငံတွင်းရှိ လူအားလုံး ကွန်ဖျူးရှပ် ကိုယ်ကျင့်တရားများပါသည့် ပညာကို သင်ကြားခွင့်ရရှိခဲ့ကြ၏။ ဤသို့ဖြင့် သစ္စာစောင့်သိမှုဟူသော အသိတရားကို လူအများက နားလည်လာကြသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းသစ္စာစောင့်သိမှုဆိုသည်မှာလည်း ရှားပါးကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်နေဆဲဖြစ်ရာ ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် မိမိထံ၌အလုပ်သမားများ 'မြဲ'ရန် လုပ်ခကိုတိုးမြှင့် ပေးလာကြရ၏။ ဤသည်မှစ၍ လုပ်သက် အလိုက် လုပ်ခတိုးပေးသောစနစ်သည် ဝင်ရောက်လာခဲ့လေသည်။

လုပ်သက်အလိုက် လုပ်ခပေးစနစ်ကို ကုမ္ပဏီကြီးများက ဉာဏ လုပ်သားများနှင့် အစပြုသည်။ ကုမ္ပဏီကြီးများသည် ယင်းတို့ရရှိထား သည့်ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိန်းသိမ်းကြရမည်ဖြစ်ရာ ကုမ္ပဏီအလုပ်သမားများ ထံမှ သစ္စာစောင့်သိမှုကို မရ၍မဖြစ်။ ယင်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးလိုက်သည့် အတွက် ကုမ္ပဏီကြီးများမှ ဉာဏလုပ်သားများသည် 'ဆာမူရိုင်းအ သစ်များ' ဖြစ်လာကြသည်။ ယင်းသစ္စာစောင့်သိမှုသည် အလတ်စားနှင့် အသေးစား လုပ်ငန်းဌာနများရှိ အလုပ်သမားများကြား၌လည်း တည်ရှိရန် အားထုတ်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းကုမ္ပဏီများမှာ ငွေအင်အား နည်းပါးကြသဖြင့် သစ္စာစောင့်သိမှု ဝယ်ယူရေးနည်းလမ်းများဖြစ်သည့် လုပ်သက်အလိုက်လုပ်ခ တိုးမြှင့်ပေးစနစ်နှင့် ရာသက်ပန်အလုပ်ခန့်ထား ခြင်းစနစ်များကို အသုံးမပြုနိုင်ကြချေ။

လုပ်ငန်းကြီးများနယ်ပယ်တွင် လုပ်သက်အရ လုပ်ခတိုးမြှင့် သောစနစ်ကို ကျင့်သုံးလိုက်သည့် အခါ အလုပ်သမားများဘက်မှ အလုပ်ခွင်၌ ရာသက်ပန်ခန့်ထားရေးကို တောင်းဆိုလာကြသည်။ အကယ်၍

မောင်ထွန်းသူ

အလုပ်သမားတစ်ယောက်သည် လက်ရှိအလုပ်ဌာနကို စွန့်ခွါပြီး အခြားအလုပ်ဌာနတစ်ခုသို့ အလုပ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက် မရပဲ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ပါက ယင်းလုပ်ရပ်မျိုးအား ‘မပြေလည်သော လုပ်ရပ်’ ဟုသတ်မှတ်ကြသည်။ ထိုအလုပ်သမားအား ‘သစ္စာဖောက်’ ဟုလည်း တံဆိပ်တပ်ကြသည်။ ယင်းသစ္စာဖောက် အလုပ်သမားမျိုးအား ကုမ္ပဏီကြီးများက အလုပ်ခန့်ထားခြင်း မပြုလိုကြပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အလုပ်ရှားပါးမှုပြဿနာကြောင့် ကုမ္ပဏီအချင်းချင်း အလုပ်သမားခိုးယူသည့် ကိစ္စများကတော့ မကြာခဏပေါ်တတ်သည်။

အများအားဖြင့် သစ္စာဖောက်ဟု အသတ်မှတ်ခံရသော အလုပ်သမားများသည် ကုမ္ပဏီကြီးများတွင် အလုပ်မရပဲ တလည်လည်ဖြစ်နေတတ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူတို့သည် အလတ်စားနှင့် အသေးစား အလုပ်ဌာနများသို့ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ သူတို့အတွက် ခေတ်မီသောကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်နေသည့် လုပ်ငန်းဌာနကြီးများ၌ နေရာမရဖြစ်ကာ ကျွမ်းကျင်သောပညာရပ်များကိုမရရှိပဲ ဖြစ်သွားတတ်သည်။ ယင်းအတန်းအစား အလုပ်သမားများသည် နိုင်ငံအတွက် တည်ထောင်ဆောင်ရွက်နေကြသော စက်မှုလုပ်ငန်းနယ်ပယ်၌ လူရာမဝင်ဖြစ်ကာ နိမ့်ကျသော အလုပ်သမားများဘဝသို့ ရောက်သွားကြသည်။

ယင်းသို့သော အခြေအနေများကြောင့် ဂျပန်အလုပ်သမားများသည် တဖြည်းဖြည်းနှင့် သစ္စာဖောက်ဟု အသတ်မှတ်ခံရမည်ကို စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့လာကြသည်။ အများအားဖြင့် အလုပ်သမားများသည် စက်ရုံကြီးတစ်ရုံ၌ အလုပ်ရရှိပါက ယင်းစက်ရုံမှာပင် တစ်သက်တာပတ်လုံး တွယ်ကပ် လုပ်ကိုင်သွားလေ့ရှိသည်။ ထိုအချိန်က အလတ်စားနှင့်အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် အလုပ်သမားဈေးကွက်သည် အမြဲတစေ ‘ပွင့်’နေသည်။ သို့သော်လည်း လုပ်ငန်းဌာနကြီးများ၌ အလုပ်ရရှိရေးမှာကား များစွာခက်ခဲလာသည်။ ဤသို့ဖြင့် စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများမှ အလုပ်သမားများသည် ‘လွတ်လပ်စွာ အလုပ်ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်’ ကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးကြရသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဥရောပတိုက်ဘက်မှ နိုင်ငံများသည် အချင်းချင်းသတ်ဖြတ် သည့်အလုပ်ကို ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း၌ အပြင်းအထန် လုပ်ကိုင် လျှက်ရှိသည်။ ယင်းအချိန်ကာလတွင် စီးပွားရေးသည် များစွာအရှိန်မြင့် တက်လာသည်။ ဂျပန်တို့သည် တရုတ်နှင့်အခြားနိုင်ငံဈေးကွက်များသို့ သူတို့ ၏ ကုန်ပစ္စည်းများကို တင်ပို့ရောင်းချခြင်းအားဖြင့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွမ်းကျင်သောအလုပ်သမားများ ပုံမှန်ရရှိ ရေးသည် လုပ်ငန်းကြီးများအတွက် အဓိကပြဿနာ ဖြစ်လာသည်။ အလုပ်သမားများအား အမြဲတမ်းခန့်ထားရေးနှင့် လုပ်သက်အရ လုပ်ခတိုးမြှင့်ပေးရေး စသည်တို့မှာ ဥာဏလုပ်သားများအတွက်သာ အသုံးပြုနေခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းစနစ်များကို ကာယလုပ်သားများအတွက်ပါ စတင်ကျင့်သုံးလာခဲ့၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ လုပ်သက်အရလုပ်ခ တိုးမြှင့်ပေးသောစနစ် သည် စီးပွားရေးသဘောအရ အကျိုးမရှိလှပေ။ မြင့်မားသောလုပ်ခများကို သက်ကြီးရွယ်အို အလုပ်သမားများအား အိုမင်းရင့်ရော်လာ၍ ပေးနေ ရသည့် သဘောဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအလုပ်သမားစနစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် လိုအပ်သည်ဟု အချို့က ယူဆလာကြသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းစနစ်ပျက်သွားပါက လောလောဆယ်ကုမ္ပဏီ၌ အလုပ်လုပ်နေသော သက်ငယ်နှင့်သက်လတ်ပိုင်း အလုပ်သမားများအား အခြားကုမ္ပဏီများသို့ ပြောင်းသွားအောင် လုပ်လိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သွား မည်ကို စိုးရိမ်ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ယင်းစနစ်အား ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရန် မလွယ်ကူသည့်အဖြစ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။

လုပ်သက်အရ လုပ်ခပေးစနစ်၏ အားနည်းချက်ကို ပြုပြင် ရေးအတွက် ကုမ္ပဏီကြီးများသည် ‘အလုပ်ခွင်သင်တန်းများ’ ဖွင့်လှစ်ပေး ခြင်းအားဖြင့် အသက်အရွယ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးမြှင့်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ အလုပ်သမားများအား ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်စွမ်းရည် များတွင် မြင့်မားတိုးတက်လာအောင် စီမံပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ကွန်ပျူတာ၏ အယူဝါဒကို လက်ခံကျင့်သုံးနေသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၌ အသက်

မောင်ထွန်းသူ

ကြီးသူအား ရိုသေလေးစားရမည်ဖြစ်၏။ အသက်ကြီးသူကလည်း ငယ်ရွယ်သူများက သူ့အားရိုသေလေးစားအောင် သင့်တင့်သောတာဝန်ကို လုပ်ဆောင်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

အလုပ်ရှင်အလုပ်သမား ဆက်ဆံရေးကိစ္စတွင်လည်း ယင်းသဘောတရားသည် မရှိလျှင်မဖြစ်သကဲ့သို့ သဘောထားခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ကုမ္ပဏီများသည် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တစ်ရပ်ကို လက်ခံကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ အကယ်၍ ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် သက်ကြီးအလုပ်သမားများအားသုံးရမည်ဆိုပါက ယင်းတို့အားအလုပ်ကြမ်းများ လုပ်ခိုင်းခြင်း မပြုတော့ပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း အမြဲတမ်းအလုပ်သမားများ ခန့်ထားသည့်စနစ်တွင် အလုပ်ကြမ်းလုပ်ရသော အလုပ်သမားများသည် အသက်ကြီးလာသည့်အခါ အလုပ်ကြမ်းမဟုတ်သည့် တာဝန်ကိုယူကြရသည်။ ယင်းတာဝန်များမှာ အလယ်အလတ် သို့မဟုတ် အောက်တန်း စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အလုပ်သမားများဖြစ်သည်။

ဤစနစ်သည် အလုပ်သမားများအဖို့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုတွင် ရာသက်ပန် လုပ်သွားနိုင်သော အခြေအနေရောက်စေခဲ့သည်။ ယင်းစနစ်အရ အလုပ်သမားများသည် သူတို့ကိုယ်သူတို့ အလုပ်ကြမ်းသမားလား သို့မဟုတ် အလုပ်နုသမားလားဟု မခွဲခြားနိုင်ကြတော့ပေ။ သူတို့ကိုယ်သူတို့ 'ကုမ္ပဏီအလုပ်သမားတစ်ဦး' ဟုသာ အသိရှိတော့သည်။ သူတို့အနေဖြင့် ကုမ္ပဏီအပေါ်၌ သံယောဇဉ်ကြီးလာသော်လည်း သူတို့၏ အလုပ်ပေါ်တွင်မူကား သိပ်ပြီးတွယ်တာခြင်း မရှိကြတော့ပေ။ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ကုမ္ပဏီက ပေးအပ်သည့် ခြားနားသော တာဝန်အမျိုးကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ သူတို့အနေဖြင့် အလုပ်အပေါ်တွင် သစ္စာစောင့်သိရမည်ဟူသော အသိကား ပို၍ခိုင်မာလာသည်။

အလုပ်သမားလှုပ်ရှားမှုမှာ အားနည်းသည့် အလုပ်သမားများသည် သူတို့လုပ်ကိုင်နေသည့် ကုမ္ပဏီကိုအခြေပြု၍ လုပ်ငန်းအလိုက် သမဂ္ဂများကိုသာ ဖွဲ့စည်းကြသည်။ အလုပ်သမားများအား စီမံခန့်ခွဲရာ၌ အလုပ်သမားဟောင်းကြီးများမှတစ်ဆင့် ကျန်အလုပ်သမားများအား

လှပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်စီမံခန့်ခွဲသောစနစ်ကို အသုံးပြုနိုင်ခဲ့သဖြင့် အလုပ်ရှင် အလုပ်သမား ပြဿနာမှာ နည်းပါးသည်။ အလုပ်ခွင်တွင် ‘ဖခင်နှင့် သားဆက်ဆံရေး’၊ ‘မိသားစုဆက်ဆံရေး’၊ ‘ရဲဘော်ရဲဘက်ဆက်ဆံရေး’ ပုံစံများသာလျှင် လွှမ်းမိုးလျှက်ရှိသဖြင့် ဆက်ဆံရေး အဆင်မပြေမှုများ အလွန်နည်းပါးသည်။

စီမံခန့်ခွဲသူများဘက်မှ သြဇာအာဏာပြခြင်း၊ နိုင်ငံထက်စီးနင်းပြု ခြင်း၊ မောက်မာရိုင်းစိုင်းခြင်း၊ မတရားမှုပြုခြင်း၊ မျက်နှာကြီးငယ်ရွေးခြင်း စသော မလိုလားအပ်သည့် လုပ်ရပ်များကို အထူးသတိထား၍ ရှောင်ရှား သည်။ ယင်းအင်္ဂါရပ်သည် အလုပ်ခွင်၌ ကောင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်ကို တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည်။ ဤတစ်ချက်ကြောင့်လည်း အလုပ်သမား ပြဿနာများသည် အကြီးအကျယ်မပေါ်ပေါက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အလုပ်ခွင်တွင် နေရာပြောင်းရွှေ့တာဝန်ချထားမှု စနစ်အောင် မြင်ရေးအတွက် ကုမ္ပဏီမှတာဝန်ယူ၍ အလုပ်သမားများအား အသက် မွေးမှုဆိုင်ရာပညာရပ်များ သင်ကြားပို့ချပေးသည်။ ယင်းသင်တန်းများကို ကုမ္ပဏီအတွင်းမှာပင် ကုမ္ပဏီက စရိတ်အကုန်အကျခံ၍ လုပ်ပေးခြင်း ဖြစ်ရာ ထိရောက်အောင်မြင်မှုရှိသည်။ အချို့သော ကုမ္ပဏီကြီးများသည် ယင်းလုပ်ငန်းရပ်အတွက် ကုမ္ပဏီပိုင် သင်တန်းကျောင်းများကိုပင် ဖွင့်လှစ် ထားကြသည်။ အပေါ်ယံဟန်ပြု လူကြားကောင်းအောင်ဖွင့်သော စနစ်မျိုး မဟုတ်။ သူတို့ကုမ္ပဏီအကျိုးအတွက် ကုမ္ပဏီလုပ်သားများအား စနစ် တကျ သင်ကြားပို့ချပေးခြင်းဖြစ်သည်။ နှစ်ဆယ်ရာစု အစောပိုင်းကာလ မှစ၍ ‘မစ်ဆူဘီရီ’ သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေးကုမ္ပဏီ ‘Mitsubishi Shipyards’ နှင့် ‘မစ်ဆူအီ သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီ’ ‘Mitsui Mining’ စသည့် ကုမ္ပဏီအကြီးစားများသည် သူတို့ပိုင်သင်တန်းကျောင်းများ တည်ဆောက် ဖွင့်လှစ်ထားရှိလာကြသည်။ ၁၉၂၀-ခုနှစ်ခန့် ရောက်သည့်အခါ ကုမ္ပဏီကြီးအားလုံးသည် အလုပ်သမား ပညာရေးနှင့် လေ့ကျင့်သင်ကြား ရေးစနစ်ကို အပြည့်အဝ လက်ခံကျင့်သုံးနေကြပြီဖြစ်၏။ ဤအချက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မည်သည့်လုပ်ငန်း၌မဆို အဓိကကျသည်မှာ

မောင်ထွန်းသူ

‘ပညာရေး’ ပင်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားလျက် ရှိပေသည်။

ဤကုမ္ပဏီကြီးများ၏ ပြင်ပနယ်ပယ် အတွင်း၌ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း ပညာသင်ကျောင်းများရှိနေသည်မှာ မှန်၏။ ဥပမာ-အလယ် တန်းအဆင့် ကုန်သွယ်မှုသင်တန်းကျောင်းများ၊ စက်မှုပညာသင်ကျောင်း များနှင့် စိုက်ပျိုးရေးပညာသင်ကျောင်းများဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ၁၈၆၈-၁၉၄၅-ခုနှစ်ကာလအတွင်း ယင်းကျောင်းများမှ ထွက်လာသည့် အရေအတွက်မှာ အဆမတန်နည်းပါးလျက်ပင်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း လုပ်ငန်းဌာနကြီးများသို့ ဝင်ရောက်လာကြသည့် အလုပ်သမား အများ စုမှာ မူလတန်းကျောင်းမှ ထွက်လျှင်ထွက်ချင်း အလုပ်ဝင်လာကြသူများ ဖြစ်၍ အသက်မွေးမှုပညာဟူ၍ တတ်မြောက်ခဲ့သူများ မဟုတ်ကြပေ။

အလတ်စားနှင့် အသေးစားကုမ္ပဏီများသည် စနစ်တကျ အသက်မွေးမှုပညာ သင်ကြားခြင်းကို ပီပီပြင်ပြင်မလုပ်နိုင်ကြပေ။ သူတို့ ၏အလုပ်သမားများသည် ကျွမ်းကျင်မှုများကို အလုပ်သမားဟောင်းကြီး များမှ အလုပ်တွဲလုပ်ရင်း သင်ယူကြရသည်။ အချို့သော ကုမ္ပဏီကြီး များသည်လည်း သင့်တော်သော အတတ်ပညာသင်ကျောင်းမျိုးကို ကိုယ်ပိုင် မဖွင့်နိုင်သည့်အခါ နည်းပညာသင်ကြားမှုကို စနစ်တကျပုံစံဖြင့် စီစဉ်၍ အခါအားလျော်စွာ သင်တန်းများဖွင့်ကာ ပို့ချပေးလေ့ရှိသည်။

အချို့သော ကုမ္ပဏီများသည် အလုပ်သမား တစ်ဦးချင်းစီ အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုရှိလာအောင် တာဝန်ယူနိုင်ကြပေ။ ယင်းအလုပ် သမားမျိုးသည် သူတို့နည်းသူတို့ဟန်ဖြင့် အပြင်လောက၌ သင်ယူခြင်း ပြုကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကုမ္ပဏီအများစုသည် အလုပ်ခွင်၌ မိမိတို့ အလုပ်သမားများ ကျွမ်းကျင်မှုရှိလာစေရန်အတွက် နည်းမျိုးစုံသုံး၍ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိကြ၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ထိုအချိန်မှစ၍ ကုမ္ပဏီကြီးများသည် အမြဲတမ်း အလုပ်ခန့်ထားရေးစနစ်နှင့် လုပ်သက် အလိုက် လုပ်ခပေးစနစ်များကိုသာမက အလုပ်သမားများ ပညာရည် တိုးတက်မှုအတွက် ပညာပေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ အများအားဖြင့် ကုမ္ပဏီအလတ်စားနှင့် အသေးစားများသည် ယင်းစနစ်များကို

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မကျင့်သုံးနိုင်ကြပေ။ ထိုစနစ်များ ကောင်းမွန်းသိပါလျက်နှင့် ငွေကြေး အင်အားနည်းပါးမှုကြောင့် မကျင့်သုံးကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းအကြောင်းများကြောင့် ကုမ္ပဏီများကြားတွင် ကုန်ထုတ် လုပ်မှု နှုန်းထား ကွာခြားမှုရှိလာသကဲ့သို့ အလုပ်သမားများအားပေးသည့် လုပ်ခနှုန်းထားများမှာလည်း မညီမျှမှုများရှိလာခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အစိုးရဦးစီးသော စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများသည် စတင်တည်ထောင်စဉ် အချိန်ကတည်းက အလုပ်သမားများအား မြင့်မားသောလုပ်ခကို ပေးခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အမြတ်များများမရပဲ အချို့လုပ်ငန်းများ တွင်အရှုံးပင် ပေါ်ခဲ့ရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် နိုင်ငံအတွက် အကျိုးမရှိ အရာမထင်သော လုပ်ငန်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်း ရှင်များလက်သို့ ရောင်းချပစ်ခဲ့ရ၏။

ထိုအချိန်က အချို့လုပ်ငန်းများကို အစိုးရက ရောင်းချခြင်း မပြုပဲ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။ အလုပ်သမား လုပ်ခနှုန်းထားမှာလည်း မြင့်မြဲတိုင်း မြင့်လျက်ရှိသည်။ မြင့်မားသောလုပ်ခကို ပေးထားသော်လည်း အလုပ်သမား၏ ကုန်ထွက်နှုန်းသည် တိုးတက်လာခြင်းမရှိပေ။ စီးပွားရေး မဆန်သော အတွေးအခေါ် အယူအဆများကြောင့် ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ရခြင်း ပေတည်း။ ယင်းလုပ်ငန်းများကို စီမံခန့်ခွဲနေကြသူများမှာ ဆာမူရိုင်း စစ်သူရဲကောင်းလူတန်းစားမှ လူများဖြစ်သဖြင့် တစ်ခုတည်းသော ဦးတည်ချက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်နေကြခြင်းဖြစ်၏။ သူတို့၏ဦးတည်ချက်မှာ အစိုးရ၏ ဂုဏ်သိက္ခာမြင့်မားမှုကို ပြသလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဂုဏ်သိက္ခာ တစ်ခုတည်းကို ရှေ့တန်းတင်၍ အစိုးရအတွက်ရော နိုင်ငံအတွက်ပါ လုံးဝအကျိုးမရှိသည့် အလုပ်များကို လုပ်နေကြခြင်းပေတည်း။

နောက်ပိုင်းတွင် ယင်းကဲ့သို့သော လုပ်ခနှုန်းထား ကွာဟမှုသည် ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့၏။ သို့သော်လည်း လုပ်ငန်းကြီးများနှင့် အသေးစား သို့မဟုတ် အလတ်စားလုပ်ငန်းများကြား၌ လုပ်ခနှုန်းထား ကွာခြားမှုသည် ပေါ်ပေါက်လာပြန်သည်။ ယင်းပေါ်ပေါက်မှုမှာ သဘာဝကျသည်ဟုဆို နိုင်သည်။ ယခင်က အစိုးရသည် အလုပ်သမားထံမှ သစ္စာစောင့်သိမှုကို

မောင်ထွန်းသူ

ရယူလို၍ လုပ်ခဈေးနှုန်းများကို အမြင့်ဆုံးထားပြီး ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များသည် သူတို့၏အလုပ် သမားများထံမှ သစ္စာစောင့်သိမှုနှင့် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားတိုးတက်မှုကို ရယူလိုကြ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း လုပ်ခနှုန်းထားများကို မြင့်၍ ပေးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ကုမ္ပဏီကြီးများနှင့် ကုမ္ပဏီငယ်များကြားရှိ အလုပ်သမားလုပ်ခ နှုန်းထားကွာခြားမှုသည် ဂျပန်စီးပွားရေးလောက၏ ‘နာတာရှည် ရောဂါကြီး’ တစ်ခုဖြစ်၏။ ရုတ်တရက်ကုသ၍ မရနိုင်လောက်အောင် အမြစ်တွယ်နေသည့် ရောဂါကြီးဟုလည်း ဆိုကြသည်။ အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်ဝသော လူငယ်များသည် ကုမ္ပဏီကြီးများ၌သာ အလုပ်လုပ်လို ကြသည်။ ကုမ္ပဏီကြီးများမှာပင် အလုပ်ဝင်လုပ်ကြသည်။ အသေးစားနှင့် အလတ်စားကုမ္ပဏီများသည် ကုမ္ပဏီကြီးများမှ မယူ၍ ကျန်ခဲ့သောလူများ ထဲမှ မိမိတို့လိုသော အလုပ်သမားများကို ခန့်ထားကြရသည်။ ဤနှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ကုမ္ပဏီကြီးများသည် ကျွမ်းကျင်ထက်မြက် သောအလုပ်သမားများကို အလွယ်တကူ စုဆောင်းရရှိ၏။ ဤအတွက် ကြောင့်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတွင် ကျယ်ပြန့်မြင့်မားလာခဲ့သည်။ အခြေခံ အားဖြင့် ကုမ္ပဏီကြီးများနှင့် ကုမ္ပဏီအသေးအလတ်များကြား၌ ထွက်ကုန် တိုးတက်မှု၊ နှုန်းထားတိုးပေးမှုတို့၌ ကွာဟွာဟမှုသည် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဤသည်မှာ သဘာဝအတိုင်း ပေါ်လာသောဖြစ်ရပ်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

ကုမ္ပဏီကြီးများသည် ကုန်ထွက်များ၍ အမြတ်ငွေများရလာ သည့်အခါ ရင်းနှီးငွေ အများအပြားကို မြှုပ်နှံနိုင်သည်။ အသေးစားနှင့် အလတ်စားကုမ္ပဏီများသည် ကုမ္ပဏီကြီးများနှင့်ယှဉ်၍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ မတိုးနိုင်ကြပေ။ ငွေအင်အားတောင့်တင်းသည့် ကုမ္ပဏီကြီးများအနေဖြင့် သစ်လွင်သော နည်းပညာများကိုလည်း အကောင်းဆုံးဖြစ်လာအောင် ဖန်တီးနိုင်ကြ၏။ ဤသို့ဖြင့် ထုတ်ကုန်များသည်လည်း ပို၍တိုးတက် လာကြသည်။ အမြတ်ငွေလည်း ပိုမိုတိုးတက်ရရှိလာခဲ့ကြသည်။ အလုပ် သမားများ၏ လုပ်ခနှုန်းထားများကိုလည်း တိုးမြှင့်ပေးလာကြသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကုမ္ပဏီကြီးများနှင့် အသေး၊ အလတ်ကုမ္ပဏီများကြားတွင် ယင်းခြားနားမှု သို့မဟုတ် ကွာဟမှုသည် တစ်နေ့တစ်ခြား ပို၍ကြီးမားလာခဲ့လေသည်။

ကုမ္ပဏီကြီးများနှင့် ကုမ္ပဏီအသေးစား-အလတ်စားများ၏ ကြား တွင်ဖြစ်ပေါ်နေသော ထွက်ကုန်တိုးတက်မှုပမာဏာ ခြားနားခြင်းသည် အလွန် အရေးပါအရာရောက်သည့် အချက်ဖြစ်၏။ ယင်းခြားနားမှုသည် အခြားသော နယ်ပယ်များ၌ ကြီးမားသောခြားနားမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေ နိုင်၏။ အလုပ်သမားများအတွက် ထားရှိသည့် လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အသိပညာဗဟုသုတ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် ကွာခြားမှုသည် တိုး၍သာကြီးမားလာသည်။

ကုမ္ပဏီကြီးများသည် နည်းပညာတိုးတက်မှု သင်တန်းများ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား တိုးတက်ကောင်းမွန်မှုသင်တန်းများ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပညာပေးမှုများ စသည်-စသည်များကို အမြဲတစေ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်၏။ စာပေအသင်း၊ အားကစားအသင်း၊ ပန်းအလှပြုပြင်ရေးအသင်း စသည့် အလုပ်များကိုလည်း အမြဲတစေ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်နိုင်ကြ၏။ ကုမ္ပဏီ၏စက်ရုံ သည် အလုပ်သမားများအတွက် ကျောင်းတစ်ကျောင်းကဲ့သို့ပင် ဖြစ်လာ သည်။ ယင်းတိုးတက်မှုကို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသည့်နောက်ပိုင်း တွင်ပိုမို၍ များပြားလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ပြင်လည်း အလုပ်သမားများသည် လုပ်ငန်းဌာနတွင် ငွေကြေး စုဆောင်းနိုင်ကြသည်။ ယင်းစုဆောင်မှုအတွက် အလုပ်သမားများသည် ဘဏ်တိုးထက် ပိုမိုများပြားသော အတိုးငွေကို ပြန်လည်ရရှိကြသည်။ ဤနည်းသည် ကုမ္ပဏီအတွက်လည်း ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု ငွေကြေးပမာဏတိုး တက်လာစေသည့် နည်းပင်ဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီ အစီအစဉ်ဖြင့် အလုပ် သမားတို့သည် မိမိတို့အကျိုးစီးပွားအတွက် သမဝါယမအသင်းကဲ့သို့သော အသင်းများကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်နိုင်ကြသည်။ ယင်းအရာအားလုံးသည် အလုပ်သမားတို့အတွက် သာယာပျော်ရွှင်မှုကိုလည်း ဖြစ်စေ၏။ စည်းလုံး ညီညွတ်မှုကိုလည်းဖြစ်စေ၏။ ဘဝလုံခြုံမှုကိုလည်းဖြစ်စေ၏။ ကုမ္ပဏီ အပေါ်၌လည်း ခိုင်မာသော တွယ်တာမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏။

(၄)

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် ဂျပန်ကုမ္ပဏီအမျိုးအစားသည် အင်္ဂလိပ်တို့၏ကုမ္ပဏီ အမျိုးအစားနှင့် သိသိသာသာကြီး ကွဲပြားခြားနား လျှက်ရှိသည်ကို သိနိုင်ပေလိမ့်မည်။ အင်္ဂလိပ်တို့၏ ‘ကုမ္ပဏီ-အလုပ် သမားဆက်ဆံရေး’ သည် တစ်မျိုးတစ်ဖုံဖြစ်၏။ ကျွမ်းကျင်မှုကို လူတစ်ဦး တစ်ယောက်တည်းက ပိုင်ဆိုင်သည်။ ထိုကျွမ်းကျင်မှုကို ကုမ္ပဏီကဝယ်ယူ သည်။ ယင်းကျွမ်းကျင်မှုအား ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးဆိုင်ရာ အခြားသောအရာ ဝတ္ထုများနှင့် ပေါင်းစပ်၍ ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်သည်။ ထို့နောက် ထွက်လာသည့် ကုန်ပစ္စည်းကို ကုမ္ပဏီက ရောင်းချသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ယင်းကုမ္ပဏီမျိုးတွင် အလုပ်သမားတစ်ယောက်သည် သူ့အနေဖြင့် သူ၏ကျွမ်းကျင်မှုကို အခြားကုမ္ပဏီတစ်ခုသို့ သွားရောက် ရောင်းချပါက ငွေများများပိုရနိုင်မည်ဟု စဉ်းစားမိလျှင် လက်ရှိကုမ္ပဏီမှ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ထွက်သွားမည်သာဖြစ်သည်။

ထို့ပြင်လည်း အလုပ်သမားအနေဖြင့် အခြားသော အသက်မွေးမှုပညာရပ်တစ်ခုကို သင်ကြားတတ်မြောက်မည်ဆိုလျှင် သူ့ဝင်ငွေသည် ပို၍ကောင်းလိမ့်မည်ဟု စဉ်းစားနိုင်သော အခြေအနေရှိ၏။ သူသင်ကြား တတ်မြောက်ထားသော အတတ်ပညာအသစ်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများကိုဖော်ပြ၍ အလုပ်သမားဈေးကွက်ထဲသို့ နောက်တစ်ကြိမ် ဝင်ရောက် ရောင်းချနိုင်ခွင့်ရှိ၏။ ယင်းအခြေအနေကြောင့် အင်္ဂလိပ်ကုမ္ပဏီနှင့် ဂျပန်ကုမ္ပဏီတို့၏ကြားတွင် ‘ကုမ္ပဏီ - အလုပ်သမားဆက်ဆံရေး’ သည် ကွာခြားလွန်းသည်ဟု ဆိုနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ကုမ္ပဏီနှင့်အလုပ်သမား ဆက်ဆံရေးသည် လက်ထပ်ထားသည့် လင်မယားဆက်ဆံရေးနှင့်တူသည်။ ရာသက်ပန်ပေါင်းသင်းနေထိုင်ပါမည်ဟု အပြန်အလှန် ကတိကဝတ်ပြုထားသည့် သဘောရှိသည်။ လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ အရည်အသွေးနှင့် အစွမ်းအစသည် သူ့အားတာဝန်ပေးမည့် အလုပ်နှင့်သင့်-မသင့် တော်-မတော်ကို အလုပ်ရှင်က အသေအချာစဉ်းစားပြီးမှ ရွေးချယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ရွေးချယ်စဉ် အခါကတည်းက အလုပ်သမား၏ အကျင့်စာရိတ္တ၊ သစ္စာစောင့်သိမှုနှင့် ရေရှည်သုံး၍ ရ-မရအစရှိသည်များကို များစွာအလေးထား၍ စဉ်းစားသည်။ ထွက်ကုန်တိုးတက် မြင့်မားအောင် လုပ်နိုင်သည့် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အစွမ်းအစ ရှိ-မရှိကို ဒုတိယထား၍ စဉ်းစားသည်။

ကုမ္ပဏီ-အလုပ်သမား ဆက်ဆံရေးတွင် ကုမ္ပဏီသည် မိဘနှင့်တူသည်။ အလုပ်သမားများနှင့် အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းကြားတွင် နားလည်မှုနှင့် ကြင်နာမှုကို အခြေခံသော ဆက်ဆံရေးမျိုးတည်ရှိသည်။ ဤအတွက် ကြောင့်လည်း သွေးစည်းညီညွတ်မှုနှင့် ခိုင်မာတောင့်တင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာရသည်။ အားလုံးကိုခြုံ၍ စဉ်းစားလိုက်သည့်အခါ ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခု၏ အနေအထားသည် မိသားစုကြီးတစ်ခုနှင့် တူနေသည်။ အများအားဖြင့် ကုမ္ပဏီ၏ ထွက်ကုန်တိုးတက်မြင့်မားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အလုပ်သမား၏ လုပ်နိုင်စွမ်းကို အကဲဖြတ်ရာ၌ ရေတိုကိုမကြည့် ရေရှည်ကိုသာ

မောင်ထွန်းသူ

ကြည့်သည်။ အလုပ်သမား တစ်ယောက်သည် မိမိတို့ကုမ္ပဏီအား ရေရှည်တွင် မည်မျှလောက်အထိ အကျိုးရှိလာစေနိုင်မည်နည်း ဟူသော အချက်ကိုသာ အဓိကထား၍ စဉ်းစားပြီးမှ တန်ဖိုးဖြတ်သည်။

အလုပ်သမားဘက်မှလည်း ယင်းသို့သော သဘောထားမျိုးကို လက်ခံသည်။ သို့အနေဖြင့် ကုမ္ပဏီတွင် ရေရှည်လုပ်ကိုင်ခြင်းအားဖြင့် သူ့ဘဝအတွက် မည်မျှလောက်အထိ အထောက်အကူ ပြုနိုင်မည်ကို စဉ်းစားသည်။ သို့ဘက်မှ ကုမ္ပဏီအကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင် မည်မျှလောက်အထိ လုပ်ကိုင်ပေးနိုင်မည်နည်းဟူသော အချက်ကိုလည်း စဉ်းစားသည်။ ယင်း သဘောသဘာဝ မျိုးရှိနေသဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံတွင်ကုမ္ပဏီ-အလုပ်သမား ဆက်ဆံရေးသည် ယေဘုယျသဘော ပြောရမည်ဆိုပါက ပြေပြစ်ချောမွေ့ သည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ကြားတွင် ပြင်းထန်ကြီးမားသော ပြဿနာဟူ၍ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိ။ ဤသည်မှာ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများမှ ကုမ္ပဏီအလုပ်သမားဆက်ဆံရေး ပုံစံများနှင့် ခြားနားမှုဖြစ်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီအချိန်က အခြေအနေကို ပြန်လည် သုံးသပ်မည်ဆိုပါက တစ်ဦးချင်းပြိုင်ဆိုင်သောပုံစံမျိုး မတွေ့ကြရပေ။ အများအားဖြင့်အလုပ်ခွင်တွင် တစ်စုနှင့်တစ်စု တစ်သင်းနှင့်တစ်သင်း တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ကြား စုပေါင်းပြိုင်ဆိုင်မှုများကိုသာ တွေ့ရသည်။ ဤသည်မှာ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ဆာမူရိုင်းစိတ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ယူဆရ၏။ ထို့ပြင်လည်း ဂျပန်ကုမ္ပဏီများကြားရှိ စီးပွားပြိုင်ဆိုင်မှုသည် ပြင်းထန်ခြင်းမရှိ။ ရေရှည်ကိုကြည့်၍ အချင်းချင်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သည့် နည်းကိုသာ အများအားဖြင့်သုံးကြသည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အလုပ်သမားများသည် အချင်းချင်းနှစ်ဦးနှစ်ဖက် နားလည်မှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ ကူညီမှုနှင့်အားပေးမှုများအပေါ် အခြေခံကြသည်။ ယင်းအချက်သည်လည်း အင်္ဂလိပ်ကုမ္ပဏီများနှင့် ဂျပန်ကုမ္ပဏီများ အကြား၌ အပီအပြင်မြင်ရသော ခြားနားချက်တစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့်အမေရိကန်နိုင်ငံတို့၌ ယင်းသို့သော မိသားစုပုံစံ ဆက်ဆံသည့် ကုမ္ပဏီအနည်းငယ်မျှ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူး၏။ သို့သော်လည်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ယင်းကုမ္ပဏီများသည် ရေရှည်မတည်တံ့ခဲ့ကြပေ။ ‘စံ’ ပြုအပ်သည့် ကုမ္ပဏီများဟူ၍လည်း အခြားကုမ္ပဏီများက မသတ်မှတ်ခဲ့ကြပေ။ ယင်းမှာလည်း ထူးခြားသောအချက် တစ်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ဥပမာပြရမည်ဆိုပါက ဂျပန်တို့၏ ‘ကုမ္ပဏီ-အလုပ်သမား ဆက်ဆံရေး’ တွင် အလုပ်သမားသည် ကုမ္ပဏီ၏ ထွက်ကုန်တိုးတက်ရေး တစ်ခုတည်းသာ တာဝန်ရှိသည်မဟုတ် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးနှင့် လူမှုရေးစသော လုပ်ငန်းများကိုလည်း လိုအပ်သလို ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု အလုပ်သမားများက ခံယူကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အလုပ် ပိတ်ရက်များ၌ အားကစားဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတစ်ခု ကုမ္ပဏီမှပြုလုပ်ပါက အလုပ်သမားများသည် မပျက်မကွက် တက်ရောက်လေ့ရှိကြ၏။ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများတွင်မူ ဤကိစ္စမျိုး၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လေ့မရှိ။ မိမိတို့ဖာသာမိမိတို့ အပန်းဖြေရေးကိုသာအဓိကထားကြသည်။ အကယ်၍ အများအတွက် လုပ်ငန်းတစ်ခု ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် အစည်းအဝေး ခေါ်ပါက ပျက်ကွက်သူက များသည်။ ဤအချက်မှာ လည်း ခြားနားမှုတစ် ခုပင်ဖြစ်ပေသည်။

ဤသည်မှာ အခြေခံ-ခံယူချက်ခြင်း မတူကြ၍ဖြစ်၏။ အနောက် တိုင်းမှ အလုပ်သမားများသည် ကုမ္ပဏီမှ အလုပ်သမား အများစုအတွက် လုပ်ပေးသည့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည့် တိုင်အောင် စိတ်ပါဝင်စား ခြင်းမရှိကြပေ။ လူတစ်ဦးချင်း၏ လွတ်လပ်ခွင့်ဟူသော ခံယူချက်ဖြင့်မိမိ တို့ဖာသာမိမိတို့ လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်ရေးကိုသာ ရှေ့ရှုကြသည်။ ကွန်ဖျူးရှပ် အယူဝါဒကို လက်ခံသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်မူ ယင်းခံယူ ချက်မျိုးကို လက်မခံပေ။ ကွန်ဖျူးရှပ် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် လူတစ်ဦးချင်း စီသည် မိမိအားပိုင်ဆိုင်ထားသော လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ်၌ တာဝန်သိ ခြင်းနှင့် သစ္စာစောင့်သိခြင်းရှိရ၏။ ယင်းသစ္စာစောင့်သိမှု၏ ပမာဏကို တိုင်းထွာရာ၌ မိမိကိုယ်တိုင်က မိမိ၏လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် မည်မျှ အထိ အနစ်နာခံနိုင်သည် ဟူသောအပေါ်၌ တည်မီနေသည်။

မောင်ထွန်းသူ

ထို့ကြောင့်လည်း ဥပမာအားဖြင့် အလုပ်သမားတစ်ဦးသည် သူ့အလုပ်ပိတ်ရက်အတွင်း၌ သူ၏မိသားစုနှင့်အတူ အလည်အပတ်ခရီး ထွက်ရန် စီစဉ်ထားသည့်တိုင်အောင် ကုမ္ပဏီမှကျင်းပသည့် အားကာအစည်းအဝေးသို့ သူ့ကိုယ်ပိုင်အစီအစဉ်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး တက်ရောက်လေ့ရှိ၏။ ယင်းလုပ်ရပ်သည် သူ၏သစ္စာစောင့်သိမှု အတိုင်းအတာကို ဖော်ပြသည့် သာဓကတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကွန်ဖျူးရှပ် အရင်းရှင် လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ ယင်းလုပ်ရပ်များအား ကိုယ်ကျင့်တရားအရ အလွန်အရေးပါသော အရာရောက်သော လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ယင်းလုပ်ရပ်သည် ကဲ့ရဲ့စရာမဟုတ်။ ချီးကျူးအားပေးစရာသာ ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ကုမ္ပဏီမှပြုလုပ်သည့်အစည်းအဝေးသို့ မတက်ရောက်ပဲ မိမိ၏လွတ်လပ်မှုတစ်ခုတည်းကိုသာကြည့်၍ ပျက်ကွက်ခဲ့မည်ဆိုပါက ယင်းလုပ်ရပ်အပေါ်၌ လူ့အဖွဲ့အစည်းအား သစ္စာဖောက်ခြင်း သို့မဟုတ် အန်တုခြင်းဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ သူ၏ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ကို အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ရှေ့တန်းတင်လာပါက ထိုသူအား အထီးကျန်ဖြစ်အောင် ဝိုင်း၍ ကျဉ်တတ်ကြလေသည်။

ကွန်ဖျူးရှပ်အရင်းရှင်လောကတွင် အလုပ်သမားအား ‘အဆင့်အမြင့်ဆုံးကုန်ပစ္စည်း’ ဟု အသိအမှတ်မပြုကြပေ။ အလုပ်သမားအပေါ်တွင် အနောက်တိုင်းမှ အမြင်မျိုးနှင့်မမြင်ကြပေ။ ယင်းအရင်းရှင်လောကတွင် ကုမ္ပဏီများသည် ‘သစ္စာစောင့်သိမှု ဈေးကွက်’ ကို ဖွင့်ထားသည်။ ကျောင်း သို့မဟုတ် တက္ကသိုလ်မှဘွဲ့ရ၍ ထွက်လာသောလူတစ်ဦးသည် ထိုဈေးကွက်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့၏။ ထိုအခါဈေးကွက်ထဲမှ သစ္စာစောင့်သိမှုကို လိုက်လံရှာဖွေဝယ်ယူနေသူများနှင့်တွေ့၏။ ဤတွင် ဘဝတစ်သက်တာပတ်လုံး အဆင်ပြေမည့် အလုပ်ကို ရရှိသွားသည်။ ဤသဘောတရားသည် ကွန်ဖျူးရှပ် အရင်းရှင်အဖွဲ့အစည်း၏ အခြေခံကျသော သဘောတရား ဖြစ်လေသည်။

ယင်းလူ့အဖွဲ့အစည်းမျိုးတွင် အလုပ်သမားခန့်ထားရာ၌ အနောက်တိုင်းမှ အသိအမြင်မျိုးဖြင့် ခန့်ထားခြင်းမရှိပေ။ အလုပ်သမား

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကအလုပ်ဝင်ရာ၌လည်း အနောက်တိုင်းမှ အလုပ်သမားများ၏ အသိအမြင်ခံယူချက်မျိုးဖြင့် ဝင်လာသည်မဟုတ်ပေ။ မိမိနှင့်ရေရှည်လက်တွဲ၍ လုပ်ကိုင်သွားနိုင်မည့် အလုပ်ရှင်အလုပ်ဌာန သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီကိုသာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်သည့် သဘောရှိ၏။ မေဂျီတော်လှန်ရေးမတိုင်မီ အချိန်က အလုပ်နှင့်အလုပ်ရှင်ကို ရွေးချယ်ရာ၌ မိမိမွေးဖွားလာသည့် မိဘမျိုးရိုး အနွယ်အရ ရွေးချယ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။

ထိုစဉ်ကလည်း အလုပ်ရွေးချယ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပြဿနာက တော့ရှိစမြဲဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ‘ဆာမူရိုင်း’ တစ်ယောက်သည် ကံမကောင်းအကြောင်းမသင့်သည့်အခါ မိမိဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေသည့် လုပ်ငန်း၏ ပိုင်ရှင်အပေါ်မကျေနပ်မှုများ ရှိတတ်သည်။ ထိုအခါသူသည် ပထမအလုပ်ရှင်အားစွန့်ခွာပြီး အလုပ်ရှင်သစ်တစ်ဦးကို ရှာဖွေလေ့ရှိ၏။ ယင်းသို့ရှာဖွေရာ၌ အလုပ်ရှင်မဲ့လုပ်သားတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် ငွေကြေးကို အဓိကထား၍ ငွေကြေးဈေးကွက်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာလေ့ရှိသည်။ လုပ်ခများများမြင့်မြင့်ရရှိရေးကို ရှေ့တန်းတင်လေ့ရှိ၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မေဂျီတော်လှန်ရေးခေတ်ကာလကတည်းက ကုမ္ပဏီများမှ အလုပ်သမားများသည် လုပ်ခများများရရှိကြသည်နှင့်အမျှ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ သစ္စာစောင့်သိမှုကို အလေးအနက်ပြုကြသည်။ အသေးစားနှင့် အလတ်စားကုမ္ပဏီများတွင်မူ လုပ်ခနည်းကြသည့်အား လျော်စွာ လုပ်ခပိုရလျှင် အခြားကုမ္ပဏီများသို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်မှုများ သည်ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။ ကုမ္ပဏီများကလည်း ယင်းလုပ်ရပ်ကိုတားမြစ်ပိုင်ခွင့်မရှိကြ။ တားမြစ်ခြင်းလည်း မပြုကြပေ။

ဂျပန်ကုမ္ပဏီများကြားတွင် ကုမ္ပဏီတစ်ခုထဲ၌ အလုပ်အတူတူ လုပ်ကိုင်နေကြသော အလုပ်သမားချင်းပြိုင်ဆိုင်မှုသည် အလွန်နည်းပါးသည်။ အခြားကုမ္ပဏီများ၊ အလုပ်သမားများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုကတော့ရှိသည်။ ပြင်းလည်းပြင်းထန်သည်။ မိမိအလုပ်လုပ်နေသော ကုမ္ပဏီက အခြားကုမ္ပဏီများထက် တိုးတက်သာလွန်စေရေးကိုရှေ့ရှုသော ပြိုင်ဆိုင်မှုများဖြစ်သည်။ အနောက်တိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်မူ အလုပ်ပြိုင်ဆိုင်မှု

မောင်ထွန်းသူ

များသည် တစ်ဦးချင်းပြိုင်ဆိုင်မှုအပေါ် အခြေခံသည်။ ကုမ္ပဏီတစ်ခု၏ လုပ်ငန်းခွင်သို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားပြီးဆိုကတည်းက တစ်ဦးချင်း ယှဉ်ပြိုင်မှုမှစသည်။ ယှဉ်ပြိုင်ရာ၌လည်း အရည်အချင်း မမှီလျှင် ကုမ္ပဏီမှပယ်သည်။

ထို့ပြင်လည်း ကုမ္ပဏီများသည် အလုပ်သမားရှာဖွေခန့်ထားခြင်း ပြုသည့်အချိန်မှစ၍ ကုမ္ပဏီအချင်းချင်း ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ မပြိုင်၍ လည်းမဖြစ် ကျင့်သုံးနေကြသည့်စနစ်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုက တစ်ဦးထက်တစ်ဦးသာသည့် လူကိုရရှိအောင် အားထုတ်ခဲ့ကြရမိမြဲဖြစ်၍ ထိုယှဉ်ပြိုင်မှု ပေါ်လာခြင်းဖြစ်၏။ အကယ်၍ ဆိုးဝါးသော ကုမ္ပဏီဖြစ် နေပါက အလုပ်သမားများက ထိုကုမ္ပဏီအားစွန့်ခွာပြီး တစ်ခြားကုမ္ပဏီ များသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားတတ်သည်မှာလည်း ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်လေ သည်။

ယင်းကဲ့သို့သော ယှဉ်ပြိုင်မှုမျိုးကို ဂျပန်နိုင်ငံရှိကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် စက်ရုံလောက၌ မတွေ့ရချေ။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုပြိုင်ဆိုင် ရာ၌ပင် အလွန်အကျွံ လုပ်ကိုင်ခြင်းမျိုးကိုမတွေ့ရ။ ဂျပန်တွင်ကုမ္ပဏီ တစ်ခု၏ အလုပ်သမားများသည် သူတို့နည်းသူတို့ဟန်ဖြင့် အုပ်စုဖွဲ့ကာ အခြားသောကုမ္ပဏီများမှ အုပ်စုများဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းမျိုး ရှိတတ်သည်။ ဤပြိုင်ဆိုင်မှုတွင် အောင်မြင်မှုရရှိသော ကုမ္ပဏီများက အလုပ်သမားများ၊ အုပ်စုအဖွဲ့ဝင်များအား အမြတ်ငွေများထဲမှ ထိုက်သင့်သလိုခွဲဝေပေးခြင်း သို့မဟုတ် ဆုကြေးပေးခြင်းစသည်များ ပြုလုပ်ပေးသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ‘အလုပ်ရှင်အလုပ်သမား ဆက်ဆံရေး’ နှင့်ပတ် သက်၍ ထင်ရှားသောသာဓကတစ်ခုကို ပြရမည်ဆိုပါက ၁၉၃၂- ခုနှစ်က ကျင်းပခဲ့သော သက်တန်း ဆယ့်ငါးနှစ်ပြည့်မြောက်သည့် ‘မတ်ဆူရှိတာ အီလက်ထရစ် ကုမ္ပဏီ’ The Matsushita Electrical Company' ၏ အထိမ်းအမှတ်ပွဲဖြစ်သည်။ ထိုပွဲတွင် ကုမ္ပဏီ၏ဥက္ကဋ္ဌ ‘မတ်ဆူရှိတာ ကိုနိုဆုခဲ’ 'Mastushita Konosuke' က မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ရာ ယင်းမိန့်ခွန်းကို အလုပ်သမားများ၏ ကိုယ်စားလှယ် အလုပ်သမားခေါင်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဆောင်က အောက်ပါအတိုင်း တုံ့ပြန်ပြောကြားခဲ့သည်။

‘ကုမ္ပဏီရဲ့သက်တမ်း ဆယ့်ငါးနှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်ပွဲကို ကျွန်တော်တို့တတွေ တက်ရောက်ခွင့်ရတဲ့အတွက် များစွာဂုဏ်ယူကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အလုပ်သမားတွေအနေနဲ့ ရှက်ရှက်နဲ့ဝန်ခံလိုတဲ့ အချက်တစ်ချက်ရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌရဲ့ ရင်းနှီးဖော်ရွေတဲ့ လမ်းညွှန်မှုကို ကျွန်တော်တို့ အလုပ်သမားတွေက ပြည့်ပြည့်ဝဝပြန်လည် မပေးဆပ်နိုင်တဲ့ ပျက်ကွက်မှုပါ။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့ သူမိန့်ကြားသွားတဲ့ စကားတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ဂုဏ်ပြုခြင်း သာမကဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကို ရှင်သန်တက်ကြွလာအောင် အားပေးတိုက်တွန်းတဲ့သဘောတွေလည်း ပါနေပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အလုပ်သမားတွေအနေနဲ့ ဒီနေ့ကစပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မတ်ဆူရှိတာ အီလက်ထရက်ကုမ္ပဏီ ကြီးပွားတိုးတက်ရေးအတွက် အသက်သေသေ အရေခန်းခန်း ကြိုးစားအားထုတ်သွားကြမယ်လို့ ကတိသစ္စာပြုပါတယ်’။

အထက်ပါစကားများသည် ဂျပန်အလုပ်သမားတို့က သူတို့၏ ကုမ္ပဏီအပေါ်၌ထားရှိသည့် သဘောထားကို ဖော်ပြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် မတ်ဆူရှိတာ ကုမ္ပဏီမှာပင် ရာသက်ပန် အလုပ်လုပ်၍ မတ်ဆူရှိတာနှင့်အတူ သေအတူရှင်မကွာ လက်တွဲလုပ်ကိုင်သွားပါမည် ဟူသော သူတို့၏ စိတ်နေသဘောထားကို ဖော်ပြခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ ဤကုမ္ပဏီအား စွန့်ခွာသွားပြီး အခြားကုမ္ပဏီသို့ ပြောင်းရွှေ့အလုပ်လုပ်သည်ဟူသော ‘ပုဂ္ဂလိကလွတ်လပ်မှု’ ကို သူတို့အသုံးမပြုပါဟုလည်း ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အလုပ်သမားများက သူတို့၏ ကုမ္ပဏီများအပေါ်၌ ထားရှိသည့် ဤစိတ်သဘောထားမျိုးများကို ဂျပန်နိုင်ငံ၌ အများအပြားတွေ့ရသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးဆုံးသည့် နောက်ပိုင်းကာလတွင်လည်း ယင်းပုံစံ အတိုင်း တည်ရှိနေသည်။ ဤသည်မှာ ဂျပန်တို့၏ ‘ကုမ္ပဏီ-အလုပ်သမား ဆက်ဆံရေးစနစ်’ ၏ ဝိသေသထူးခြားသော လက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အမှန်တော့ ဂျပန်တို့ လက်ခံကျင့်သုံးနေသော ကွန်ဖျူးရှပ်အယူဝါဒမှ

မောင်ထွန်းသူ

‘သစ္စာစောင့်သိခြင်းနှင့် အညီအညွတ်ရှိခြင်း’ ဟူသော သဘောတရားများ အပေါ် များစွာအလေးအနက်ပြုကြသည်မှာ ထင်ရှားနေပေသည်။

ဂျပန်တို့သည် အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ရင်ဘောင်တန်းနိုင်မည့် ခိုင်မာသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးဟူသော ရည်မှန်းချက်ကို များစွာ အလေးအနက်ထားကြသည်။ မည်သို့သော အခြေအနေ၌ ရောက်ရှိနေစေကာမူ တစ်မျိုးသားလုံး၏ ထိုရည်မှန်းချက်ကို မေ့ပျောက် မသွားကြပေ။ ယင်းရည်မှန်းချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တစ်မျိုးသားလုံးကို ဦးဆောင်နေသော ခေါင်းဆောင် (အစိုးရ) ကလည်း ဖောက်ပြန်သွေဖီခြင်း မပြု။ မိမိတို့ကိုယ်ကျိုးကို ရှေ့တန်းတင်ခြင်းလည်းမရှိ။ ပြည်သူနှင့် တစ်သားတည်းဖြစ်အောင် ကျင့်ကြံလုပ်ကိုင်နေထိုင်၍ ပြည်သူတို့၏ ချစ်ခင်ကြည်ညိုလေးစားမှုကိုရယူ၍ ခေတ်မီနိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေး ကိုသာ ဦးတည်ခဲ့၏။ ‘ရှေ့ဆောင်နွားလား၊ ဖြောင့်ဖြောင့်သွားသော်၊ နောက်နွားတစ်သိုက်၊ ဖြောင့်ဖြောင့်လိုက်၏’ ဟူသော စကားပုံနှင့်အညီ အညွတ်ရှိလှသည့် ဖြစ်စဉ်တစ်ခုပေတည်း။

ဂျပန်တို့သည် မေဂျီတော်လှန်ရေး ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးသည့်နောက် နှစ်ပေါင်း-၅၀ တိတိ ‘စည်းလုံးညီညွတ်၍ ခိုင်မာတောင့်တင်းသော ခေတ်မီ နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေး’ ဟူသော ရည်မှန်းချက်ဖြင့် များစွာကြိုးပမ်း အားထုတ်ခဲ့ကြ၏။ ဤအတောအတွင်း တရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲများ ပေါ်ပေါက် ခဲ့သေးသည်။ ယင်းစစ်ပွဲများ၌ ဂျပန်တို့သည် အောင်ပွဲခံခဲ့ကြရသည်။ ယင်းစစ်ပွဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော်လည်း ဂျပန်တို့၏ အားထုတ်မှုသည် အရှိန်ပျက်မသွားချေ။ ထို့ကြောင့်လည်း ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး အပြီးတွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့အင်အားကြီးနိုင်ငံ-၅ နိုင်ငံထဲ၌ တစ်နိုင်ငံအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

မေဂျီခေတ်တစ်လျှောက်လုံး ထားရှိခဲ့သည့် ‘အင်အားကြီးမား သောစစ်တပ်နှင့် ချမ်းသာသောနိုင်ငံ’ ဟူသော မူဝါဒမှာလည်း အကောင် အထည်ပေါ်လူနီးပါး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၁၇-ခုနှစ်တွင် အစိုးရသည် ‘အမျိုးသားကာကွယ်ရေး စီမံကိန်းသစ်’ တစ်ခုကို ချမှတ်ခဲ့၏။ ယင်းစီမံ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကိန်းအရ 'ကြည်း-ရေ-လေအင်အားများ' ကို တိုးချဲ့ခဲ့သည်။ ယင်းလုပ်ရပ်အား အမေရိကန်နှင့်ဗြိတိန်တို့က ဂျပန်တို့၏ ရန်လိုသောလှုပ်ရှားမှုဟု မြင်ခဲ့ကြ သည်။ အမှန်အားဖြင့်လည်း ဂျပန်တို့အနေဖြင့် နိုင်ငံခြားသား ဆန့်ကျင်ရေး ဟူသောသဘောထား ရှိနေဆဲဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလား။ ဂျပန်ပြည်သူ တို့ကြားတွင်လည်း ထိုအချိန်အထိ ဗြိတိန်နှင့်အမေရိကန်တို့ အပေါ် မုန်းတီး သောစိတ် ရှိနေဆဲဖြစ်၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်တို့သည် စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ငွေကြေးတောင့်တင်းမှုများကို အခိုင်အမာ တည်ဆောက်နိုင်ရန် အသိသစ်၊ အမြင်သစ်များဖြင့် ဆက်လက်ကြိုးပမ်း အားထုတ်ခဲ့ကြလေသည်။

(၄)

ဂျပန်အင်ပါယာ (၂)

(၁)

သူ၏ဝတ္ထု 'ခိုခိုးရိုး' 'Kokoro' တွင် စာရေးဆရာ 'နတ်ဆုမဲ့ ဆိုဆဲကိ' Natsume Soseki' က အောက်ပါအတိုင်းရေးခဲ့သည်

.....

‘ထို့နောက် နွေရာသီ၏ အမြင့်ဆုံးအချိန်တွင် ဧကရာဇ်ဘုရင် မေဂျီသည် နတ်ရွာစံသည်။ မေဂျီခေတ်သည် ဧကရာဇ်ဘုရင်နှင့် အစပြုခဲ့ပြီး သူနှင့်အဆုံးသတ်သွားသည့်နှယ် ကျွန်တော်စိတ်ထဲ၌ ခံစားရ ပါသည်။ ဤခေတ်တွင် မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့ရသည့် ကျွန်တော်နှင့် အခြားသူများသည် ယခုအခါတွင် ခေတ်မှားထဲ၌ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဟု ထင်နေမိပါသည်။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ခံစားချက်ကို ကျွန်တော့် ဇနီးအား ပြောပြခဲ့သည်။ သူမက ဟက်ဟက်ပက်ပက်ရယ်လိုက်ပြီး

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကျွန်တော့်စကားကို အလေးအနက် မထားပါ။ ထို့နောက် သူမက ကျွန်တော့်အား ပြောင်နောက်သည့် သဘောဖြင့် 'ဒီလိုဆိုရင်. ရှင်အနေနဲ့. . . ရှင်ကိုယ်ရှင်သတ်ပြီး ဧကရာဇ်ဘုရင်နောက်ကို လိုက်သွား ဖို့သင့်တယ်' ဟုပြောပါသည်။

'တိုင်းရိုခေတ် (၁၉၁၂-၂၆)' 'Taisho' သည် မေဂျီခေတ်ကို ဆက်ခံခဲ့သော ခေတ်ဖြစ်သည်။ ယင်းခေတ်၏ ပထမတစ်ဝက်ကာလတွင် မေဂျီခေတ်မှအနှိန်သည် ပျက်မသွားသေးပေ။ အချို့ထူးခြားသောအရာ များသည် ဆက်လက်တည်တံ့ကာ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေဆဲဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲသူနှင့်ချမ်းသာသူများ၏ကြား ကွာဟမှုသည် များစွာ နက်ရှိုင်းကြီးမားလာသည်။ ဆိုရှယ်လစ်များက ယင်းအဖြစ်သည် အရင်းရှင် ဝါဒကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု အခိုင်အမာ ပြောလာကြ သည်။ လက်ျာဂိုဏ်းသားများကမူ ယင်းပြဿနာဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်အား ဝိုင်းရံနေကြသည့် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဆိုသူများ၏ ပယောဂကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ သူတို့က ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များ သည် ကောက်ကျစ်စင်းလဲပြီး မကောင်းမှုများကို ပြုလုပ်လွန်း၍ ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်။

ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များက နန်းတွင်းတော်လှန်ရေးတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက် စေချင်ကြသည်။ ဧကရာဇ်ဘုရင်က တစ်မျိုးသားလုံးအား အုပ်ချုပ်ပြီး ဘုရင့်အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် လူအားလုံးတန်းတူ ညီမျှရှိနေသည့် စံပြ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို ပြန်လည် တည်ဆောက်လိုကြသည်။ သူတို့ အနေဖြင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးအား အရှင်သခင်တစ်ဦးတည်းက စိုးမိုးအုပ် ချုပ်သော သဘောတရားကို အကောင်အထည် ဖော်လိုကြခြင်းဖြစ်လေ သည်။

ယင်းအခြေအနေတွင်စစ်သူရဲကောင်းများ သို့မဟုတ် စစ်တပ်၏ သက်ဦးဆံပိုင်ဝါဒသည် အနှိန်ကြီးမားလာသည်။ တို့ကူဂါဝါခေတ်က ဆိုလျှင် စစ်သူရဲကောင်း လူတန်းစားထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်အား သာမန်လူတန်းစား လယ်သမား၊ ယာသမား သို့မဟုတ် ကုန်သည်တစ်ဦး

မောင်ထွန်းသူ

ကမခန့်မငြားလုပ်မိပြုမိပြောမိလျှင် အစော်ကားခံရသူက စော်ကားသူ အားတရားဝင် သတ်ဖြတ်အရေးယူ ပိုင်ခွင့်ပင်ရှိခဲ့သည်။ ဤသဘော ထားကို အစိုးရအပေါ်၌ရော ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံးအပေါ်၌ပါ ထားရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

မေဂျီခေတ်သည် ပြည်သူတို့အား တန်းတူညီမျှမှုကို ဖန်တီးမပေး နိုင်ခဲ့ကြပေ။ သို့တစေလည်း ဤခေတ်တွင် ပြည်သူအားလုံး စည်းလုံး ညီညွတ်ရေးဟူသော စိတ်ဓါတ်ကိုတော့ ရရှိခဲ့သည်။ ထိုခေတ်က အခြေ အနေကို ပြန်လည်သုံးသပ်မည်ဆိုပါက ဤသို့တွေ့ရသည်။

ထိုစဉ်ကလူအများ၏ နှုတ်ဖျားမှ ‘သူဟာတက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ရတဲ့လူ တစ်ယောက်သာဖြစ်လို့ကတော့ တို့သမီးနဲ့လက်ထပ်ပေးရမှာပဲ’ ဟုပြော လေ့ရှိကြသည်။ ထိုအချိန်က ဉာဏလုပ်သားနှင့် ကာယလုပ်သား များ ကြားတွင် လစာရမှုနှုန်းထားသည် များစွာကွာခြားသည်။ အစိုးရ အရာရှိ များနှင့် ‘ငိုင်းဘတ်စု’ များသည် လစာအမြင့်ဆုံး ရရှိကြသည်။ အစိုးရ က တိုက်ရိုက်ပိုင်ဆိုင်သော အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံများမှ အလုပ်သမားများထက် လစာအများကြီးပိုရကြသည်။ သို့သော်လည်း အစဉ်အလာအရ အစိုးရ သည်လူအများ၏ အထက်မှအုပ်ချုပ်သူဖြစ်သဖြင့် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တုံ့ပြန် ပြောဆိုခြင်းမပြုကြပေ။ လုပ်သမျှကိုနာခံသော အလေ့အထရှိနေကြသည့် အားလျော်စွာ မကျေနပ်မှုများကို ဖော်ထုတ်ခြင်းမပြုကြပေ။ အမှန်အား ဖြင့် အစိုးရပေးသောလုပ်ခနှင့် လစာများသည် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင် ကြီးများက ပေးနေသောအလုပ်ခနှင့် လစာများထက် အဆပေါင်းများစွာ ပိုနေသည်ကို လူအများက မကြိုက်ကြပေ။ သို့သော်လည်း ပြည်သူအ များသည် ယင်းခြားနားမှုအား သဘာဝကျသော ခြားနားမှုအဖြစ် သဘော ထားကာ လက်ခံထားခဲ့ကြလေသည်။

ထိုအချိန်က ပြည်သူအများစု၏ ဝင်ငွေခြားနားမှုသည် များစွာ ကြီးမားခြင်း မရှိခဲ့သေးပေ။ နောက်ပိုင်း ၁၉၃၀-ပြည့်နှစ်များနှင့် ၁၉၅၀- ပြည့်နှစ်များအတွင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခြားနားမှုများလောက် မကြီးမားခဲ့ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်၏။ သို့တစေလည်း ကျားနှင့်မ အလုပ်သမား

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

များကြားတွင်မူ လုပ်ခနှုန်းထားသည် များစွာ ကွာခြားလျက်ရှိသည်။ ‘မ’ အလုပ်သမားရရှိသော လုပ်ခသည် ကျားအလုပ်သမားရရှိသော လုပ်ခ၏ တစ်ဝက်မျှသာရှိ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ထိုစဉ်က ဂျပန်အမျိုးသမီး အလုပ်သမားတို့၏ ဘဝသည်များစွာ ဆင်းရဲသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုခေတ်အခါက ဂျပန်အမျိုးသမီးတို့သည် မဲပေးခွင့်နှင့် မဲအရွေးခံခွင့်စသော အခွင့်အရေးများကို မရသေးပေ။ ကွန်ပျူရှပ်အယူ ဝါဒအရ ကျားကမအား ဩဇာလွှမ်းမိုးသည့် အလေ့အထကလည်း ရှိနေသဖြင့် ယင်းလုပ်ခကွာခြားမှုသည် ကြီးမားသော အလုပ်ပြဿနာ တစ်ခုဖြစ်မလာပေ။

ဂျပန်စက်မှုလုပ်ငန်း အဆောက်အအုံသည် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်းတွင် သိသာစွာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲလာခဲ့၏။ ၁၉၁၄-ခု၊ဩဂုတ်လတွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် စစ်ထဲသို့ပါဝင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ စစ်ကြီးအတွင်းတွင် စစ်မြေပြင်သည် ဥရောပတလွှား၌ အများဆုံးဖြစ်ခဲ့လေရာ ဥရောပမှပို့ ကုန်ပစ္စည်းများသည် အာရှတိုက်ဖက်သို့ ရောက်မလာတော့ပေ။ ဂျပန်နှင့် အမေရိကတို့သည် အရှေ့ဖျားဈေးကွက်များကို အပိုင်စီးလာနိုင်ကြသည်။ ဂျပန်ကုန်ပစ္စည်းများသည် အာရှတိုက်၏နိုင်ငံအနှံ့သို့ တင်ပို့ရောင်းချခဲ့ ကြ၏။

ယခင်က ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဆေးဝါးများ၊ ဓါတ်မြေဩဇာများနှင့် ဆိုးဆေးပစ္စည်းများကို ဂျာမနီနိုင်ငံမှ တင်သွင်းခဲ့သော်လည်း စစ်ကြီးဖြစ် လာချိန်မှစ၍ ယင်းပစ္စည်းများကို မရနိုင်တော့ပေ။ ဤတွင်ဂျပန်သည် ဓါတုဗေဒဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ရေးအတွက် ပြည်တွင်း၌လုပ် ငန်းများ တိုးချဲ့တည်ထောင်လာသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများသည် ၁၉၁၄- ခု နှင့် ၁၉၁၉-ခုကြားတွင် သိသာစွာတိုးတက်လာသည်။ ဂျပန်သည် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ချည်ထည်လုပ်ငန်းနိုင်ငံအဖြစ် ပြိတိန်နိုင်ငံ၏ နေရာတွင် ဝင်ရောက်နေရာယူနိုင်ခဲ့လေပြီ။

ဤနှစ်များအတွင်း ဂျပန်သည် အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ဓါတုပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံများ တိုးချဲ့ရန် ခိုင်မာသော အခြေခံ

မောင်ထွန်းသူ

အုတ်မြစ်များကို ချနိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၄-ခုနှစ်တွင် ချည်ထည်လုပ်ငန်းများသည် ထူးခြားစွာ တိုးတက်လာခဲ့လေရာ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အလုပ်သမားအားလုံး၏ ၇၄% သော အလုပ်သမားများသည် ချည်ထည်စက်ရုံများမှ အလုပ်သမားများဖြစ်၏။ ဤအချက်ကိုကြည့်လျှင် ထိုစဉ်က ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ချည်ထည်လုပ်ငန်း မည်မျှအထိ တိုးတက်မှု ကြီးမားလာခဲ့သည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပေသည်။

ထိုမျှလောက်အထိ ချည်ထည်လုပ်ငန်းများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေစဉ်က စက်ပစ္စည်းများ၊ စက်ကိရိယာတန်ဆာပလာများ၊ သတ္တုပစ္စည်းများနှင့် ဓါတုပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်သော အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ဓါတုပစ္စည်းလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်သမားဦးရေမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အလုပ် သမားအားလုံး၏ ၂၀% နှုန်းမျှသာရှိခဲ့၏။ ၁၉၁၉-ခုနှစ်တွင်မူ အကြီးစား စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများရှိ အလုပ် သမားဦးရေသည် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အလုပ် သမားအရေအတွက်၏ ၃၁% အထိ တက်လာသည်။ ဤအချက်သည် အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများ လျှင်မြန်စွာ တိုးတက်လာသည်ကို ဖော်ပြနေသည်။

သို့တစေလည်း ၁၉၂၀-ပြည့်နှစ်ကာလများတွင် အကြီးစား စက်မှုလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့မှုသည် ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် ပြန်ဖြစ်သွားသည်။ ယင်းကာလတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အရေးအခင်းများသည် ဂျပန်နိုင်ငံအဖို့ ကံမကောင်းအကြောင်းမလှမှုများဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ 'ဝါရှင်တန်ညီလာခံ (၁၉၂၂)' 'The Washington Conference (1922)' မှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် ရေတပ်လက်နက်ထုတ်လုပ်မှုများအား ကန့်သတ်ခြင်း၊ 'တိုကျိုငလျင်ကြီး (၁၉၂၃)' 'The Great Tokyo Earth quake (1923)'၊ ၁၉၂၇-ငွေကြေးအခက်အခဲနှင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားပျက်ကပ်ကြီးစသည့် အရေးအခင်းများသည် ဂျပန်တို့၏ စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများ တိုးချဲ့မှုကိုနှောင့်နှေးစေခဲ့သည်။

ထို့နောက် ၁၉၃၁-ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံလက်အောက်ခံ မန်ချူးရီးယားနိုင်ငံအတွင်း၌ 'မန်ချူးရီးယား အရေးအခင်း' 'The Manchurian Incident (1931)' ပေါ်ပေါက်လာသည်။ နောက်တစ်နှစ်တွင်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မန်ချူးရီးယားအား လွတ်လပ်ပေးခဲ့သည်။ မန်ချူးရီးယား နိုင်ငံအတွင်း၌ လုပ်ငန်းများတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ကမ္ဘာ့စီးပွားပျက်ကပ်ကြီးကြောင့် လုပ်ငန်းများတိုးချဲ့မှုတွင် နှောင့်နှေးနေခဲ့ရသော ဂျပန်နိုင်ငံသည် ပြန်လည်ခေါင်းထောင်လာနိုင်ခဲ့၏။ ယင်းစီးပွားပျက်ကပ်ကြောင့် ကမ္ဘာ့အခြားစက်မှုနိုင်ငံများ နှလံမထူနိုင်အောင်ဖြစ်နေချိန်တွင် ဂျပန်သည် လျှင်မြန်စွာ ထူထောင်လာနိုင်ခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် ၁၉၃၃-မှ ၁၉၄၂-ခုနှစ်အထိ ဆယ်နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း ဂျပန်တို့၏ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများသည် အလွန်လျှင်မြန်သော အရှိန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စတင်ဖြစ်ပွားပြီးနောက် တစ်နှစ်ခန့်အတွင်း စက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် အမြင့်ဆုံးသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်တွင် စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများ၌ရှိနေသည့် အလုပ်သမားအရေအတွက်သည် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အလုပ်သမားအားလုံး၏ ၈၈-% အထိ တိုးတက်လာသည်။ (အလတ်စားစက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်သမားအရေအတွက် ၆၁% မျှသာရှိသည်) စက်မှုအင်အားကြီးနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်လာခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မာန်တက်လျက်ရှိပြီဖြစ်သော ဂျပန်စစ်ဝါဒီများသည် သူတို့၏မူလရည်မှန်းချက်အတိုင်း ‘ပါးလ်ဟာဘားဆိပ်ကမ်း’ အား ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့လေသည်။

‘အင်အားကြီးမားသောစစ်တပ်နှင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝသောနိုင်ငံတည်ထောင်ရေး’ ဟူသော ဆောင်ပုဒ်သည် မေဂျီတော်လှန်ရေး၏ အဓိကရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည်။ ယင်းရည်မှန်းချက်၏ စိတ်ကူးယဉ်အိမ်မက်သည် အမှန်တကယ်ဖြစ်လာသည့်အခါ ဂျပန်စစ်ဝါဒီအုပ်စုသည် မာန်တက်လာသည်။ မုန်ယိုနေသော ဆင်ဖြစ်လာသည်။ သူတို့အား ဂျပန်ပြည်သူတို့က ထိန်းချုပ်ထားနိုင်စွမ်း မရှိတော့ပေ။ စစ်ဝါဒီသမားများသည် မိမိတို့၏ ချမ်းသာကြွယ်ဝသော နိုင်ငံအတွက် အင်အားတောင့်တင်းသော အစောင့်အရှောက်များ ဖြစ်မလာတော့ပဲ နိုင်ငံ၏စီးပွားဥစ္စာကို ပျက်ပြားအောင် လုပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့လေပြီ။

(၂)

ဤအချိန်ကာလတွင် လုပ်ငန်ရှင်ကြီးများသာမက စစ်ဝါဒီအုပ်စု
ဝင်များကပါ လုပ်ခနိမ့်ပေးရေးမှုကို သဘောကျနေကြသည်။ စစ်ဝါဒီများ
သည် အခက်အခဲဟူသမျှအား ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်းနှင့် အုပ်ချုပ်သူအစိုးရအား
သစ္စာစောင့်သိခြင်းတို့ကိုသာ အဓိကအရေးကြီးသော လိုအပ်ချက်များဟု
ခံယူခဲ့ကြသည်။ အလုပ်လုပ်ရာ၌လည်း ဤသဘောတရားအတိုင်းသာ
လုပ်သင့်သည်။ လုပ်ကြမည်ဟု သဘောထားခဲ့ကြ၏။ ထိုစဉ်က ဥရောပ
ဘက်၌ တန်ခိုးတက်လာနေသော ဟစ်တလာကလည်း စစ်တပ်အင်အား
ကြီးမားရေးအတွက် တောင်သူလယ်သမားများက အလုပ်အကျွေးပြုရမည်
ဟူသောမှုကို လက်ကိုင်ပြုထားချိန် ဖြစ်လေသည်။

ထိုစဉ်က ဂျပန်စစ်တပ်တွင် ‘၁၉၃၆-ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၆-ရက်
ပုန်ကန်မှုအရေးအခင်း’ တွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသော စစ်အရာရှိငယ်များ ရှိနေ
သေးသည်ဖြစ်ရာ လယ်သမားများအား ဆင်းရဲတွင်း မနက်စေလိုသော
ဆန္ဒသည် တပ်ထဲ၌ ရှိသင့်သလောက်ရှိနေဆဲဖြစ်ခြင်း၊ ထို့ကြောင့်လည်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

လယ်သမား၊ အလုပ်သမားများ၏ လူနေမှုဘဝမြင့်မားရေးကို ပျက်ပြားစေမည့်မူဝါဒများအား အပြည့်အဝထောက်ခံလျှက်ရှိသည်ဟု မဆိုသာချေ။ သို့သော်လည်း ထိုမူဝါဒကိုလက်ခံလျှက်ရှိသဖြင့် အစိုးရကရော၊ စစ်တပ်ကပါ ဆင်းရဲခြင်း၏ ကောင်းမြတ်သောအကျိုးများကို အထူးချီးကျူးကာ ထောပနာပြုလျက်ရှိ၏။ လယ်သမား အလုပ်သမားများအနေဖြင့် ဆင်းရဲခြင်းကိုပင် ဂုဏ်တစ်ခုအဖြစ် မြင်အောင် လှည့်ဖျားအားပေးခဲ့ကြသည်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းတွင် ဂျပန်အစိုးရသည် ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်း (ငွေတန်ဖိုးလျော့ခြင်း) ကို ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ရန်အတွက် လစာနှင့်လုပ်ခများကို ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်ခြင်း၊ အသုံးအဖြုန်းကြီးသည်ဟု ယူဆရသော စားသုံးနေထိုင်မှုများကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း စသည်များကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုမျှသာမက အနောက်တိုင်းဆန်ဆန် နေထိုင်ခြင်းကို ပြစ်မှုတစ်ခုအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားသဖြင့် ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် အနောက်တိုင်းပုံစံနှင့် ဂျပန်ပုံစံ-ပုံစံနှစ်မျိုးဖြင့် နေထိုင်လျက်ရှိသည့် ဘဝကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြရ၏။ ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်တို့၏ နေထိုင်မှုဘဝသည် ရိုးရိုးစင်းစင်း အခြေအနေသို့ ပြန်လည် ဆိုက်ရောက်သွားခဲ့ရလေ၏။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအား အလုပ်သမားခန့်ထားရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်သက်အလိုက် ခန့်ထားခြင်းနှင့် အဆင့်တိုးပေးခြင်းစနစ်ကိုသာမက ရာသက်ပန် အလုပ်ခန့်ထားသောစနစ်ကိုပါ ကျင့်သုံးစေခဲ့သည်။ ယင်းစနစ်ကို အားပေးခဲ့ခြင်းမှာ မိမိတို့တိုက်ခိုက်လျက်ရှိသော စစ်ပွဲအတွက် လိုအပ်သော ကုန်ပစ္စည်းများကို လိုအပ်သည့်အတိုင်း မှန်မှန်ထုတ်လုပ်ရရှိရေးကို ရည်မှန်းပြီး အားပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်လည်း စစ်ဝါဒီတို့အနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုအပေါ်၌ အလုပ်သမားက ရာသက်ပန် သစ္စာစောင့်သိရေးဟူသော စိတ်ကူးယဉ် ရည်မှန်းချက်ကို လည်းအစားပေးထားခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းတစ်ခုအပေါ်၌ သစ္စာစောင့်သိရေးမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံအပေါ် သစ္စာစောင့်သိရေး၊ အထက်အရာရှိများက ပေးသမျှ အမိန့်များနာခံရေးစသော ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အဆင်ပြေစွာရရှိနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့ကြလေသည်။

မောင်ထွန်းသူ

အလုပ်သမားအား ရာသက်ပန်ခန့်ထားခြင်းစနစ်နှင့် လုပ်သက် အလိုက်ခန့်ထားခြင်းစနစ်တို့ပေါ်၌ အခြေစိုက်သော ‘ဂျပန်အလုပ်သမားခန့် ထားရေးစနစ်’ သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားနေသည့်ကာလ တစ်လျှောက်လုံး ကျယ်ပြန့်စွာ တည်ရှိလာခဲ့လေရာ ဂျပန်အလုပ်သမား လူမှုအဆောက်အအုံသည် ယင်းစနစ်အပေါ်၌ အခိုင်အမာရပ်တည်လာခဲ့ သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေ၏။ ထိုအချိန်ကာလသည် စစ်အတွင်းက ဖြစ်သည့်အား လျော်စွာ ‘အလုပ်သမားရှားပါးမှု ပြဿနာ’ သည် ဂျပန်လုပ်ငန်းရှင်တို့ အမြဲတစေ ရင်ဆိုင်နေရသော ပြဿနာဖြစ်၏။ ဤကြားထဲမှာပင် စစ်မှု မထမ်းမနေရ ရှိနေပြန်ရာ အလုပ်သမားများသည် ယင်းဥပဒေအရ နှစ်ကာလ အပိုင်းအခြားဖြင့် စစ်မှုထမ်းခြင်းပြုကြရသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ လုပ်ငန်းရှင်အားလုံး (အကြီးစား၊ အလတ်စားနှင့်အသေးစား) သည် ရာသက်ပန် အလုပ်ခန့်ထားရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးနေကြသည်ဖြစ်ရာ အလုပ်သမားတစ်ဦး၏ စစ်မှုထမ်းကာလကို အလုပ်သမားအတွက် ခွင့် ရက်သတ်မှတ်ထားပြီး တပ်မှအချိန်စေ့၍ ပြန်လာသည့်အခါ ထိုအလုပ် သမားအား ပြန်လည်ခန့်ထားပေးလေသည်။

စစ်ကိုအကြောင်းပြု၍ အလုပ်သမားများကြားတွင် လုပ်ခပေး စနစ် မညီမျှမှုသည် မလွဲသာမရှောင်သာ တည်ရှိလာခဲ့၏။ စစ်တပ် အတွက် စစ်သုံးလက်နက် ထုတ်လုပ်နေကြရသော စက်ရုံအလုပ်ရုံကြီး များမှ အလုပ်သမားများသည် အရပ်သားသုံးပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်သည့် အလုပ်သမားများထက် လုပ်ခပိုရခြင်း၊ ရာရှင်ရခြင်းနှင့် အခြားအခွင့် အရေးများ ပိုမိုရရှိခြင်းစသော ဖြစ်ရပ်များသည် တည်ရှိလာခဲ့သည်။ စစ်အောင်နိုင်ရေးဟူသော အဓိကရည်မှန်းချက်သည် အရာရာကို လွှမ်းမိုးကြီးစိုးလျက်ရှိလေရာ စစ်တပ်အတွက် လက်နက်နှင့် ရိက္ခာထုတ် လုပ်သော အလုပ်ရုံကြီးများသည် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများကို ဘုံးပေါလအော ရရှိနေသော်လည်း ကျန်အလုပ်ရုံစက်ရုံများမှာမူ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ဖြစ်သလို စခန်းသွားခဲ့ကြရ၏။ စစ်သုံးနှင့်အရပ်သုံးပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှု တွင်ကွာဟမှုများရှိနေသကဲ့သို့ စစ်တပ်နှင့်အရပ်ကြားတွင်လည်း ကွာခြားမှု

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

များသည် ကြီးမားလာခဲ့သည်။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ယင်းအခြေအနေကို မလိုလားအပ်ဟုမြင်ကြသည်။ အနာဂတ်ဂျပန်နိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေး တွင် ယင်းအခြေအနေသည် အဟန့်အတားဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ သို့တစေလည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက် နေရ၍ ပေါ်ပေါက်တည်ရှိလာသော အခြေအနေတစ်ရပ် ဖြစ်နေသဖြင့် လိုလားသည်ဖြစ်စေ၊ မလိုလားသည် ဖြစ်စေလက်ခံရတော့မည့် အခြေအနေတစ်ရပ်ဟု သဘောထားကာ တစ်နိုင်ငံလုံးက လက်ခံခဲ့ကြရလေသည်။

ထိုစဉ်က ဂျပန်နိုင်ငံအား ဂျာမနီနှင့်အီတလီနိုင်ငံမှတစ်ပါး တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ နိုင်ငံအားလုံးက မုန်းတီးဆက်ဆုပ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ ခေတ်မီသောနည်းပညာများကို အမှီပြု၍ ခေတ်မီစစ်တပ်တည်ထောင်ရေးကို ထိရောက်အောင် မြင်စွာ မဆောင်ရွက်နိုင်ချေ။ ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်တို့သည် နိုင်ငံတွင်းမှာပင် ကိုယ့်နည်းပညာကို ရှာ၍တည်ဆောက်နေရသည်။

အထက်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မေဂျီတော်လှန်ရေး၏ ပထမဆုံးရည်မှန်းချက်သည် ‘ချမ်းသာသောနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံနှင့် အားကြီးသော စစ်တပ်တစ်တပ်’ တည်ဆောက်ရေးဖြစ်သည်။ မေဂျီအစိုးရသည် ထိုရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် မူဝါဒကို ချမှတ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ယင်းမူဝါဒအရ အဆင့်မြင့်ပညာရေးစနစ် တည်ဆောက်ရေး၊ သိပ္ပံပညာတွင်ထူးချွန်သော ပညာရှင်များရရှိရေး စသည်တို့သည် နိုင်ငံအတွက် မလုပ်မဖြစ် လုပ်ရမည့်လုပ်ငန်းများဟု သတ်မှတ်ထားခဲ့သည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် မသင်မနေရပညာရေးစနစ် ကျင့်သုံးရေးနှင့် ထိုက်တန်သူများအား အဆင့်မြင့်ပညာ သင်ကြားခွင့်ရရှိရေး စသည်တို့မှာလည်း မေဂျီအစိုးရ၏ မလုပ်မဖြစ်သော အလုပ်များပင်ဖြစ်ခဲ့၏။ အထူးသဖြင့် အနောက်တိုင်းပုံစံကို အခြေခံသော တက္ကသိုလ်များဖွင့်လှစ်ရေးနှင့် တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် အနောက်တိုင်း သိပ္ပံပညာနှင့်နည်းပညာများ ပျံ့နှံ့ထွန်းကားရေးသည် မေဂျီအစိုးရ၏ ပဓါနကျသော လုပ်ငန်းကြီး

မောင်ထွန်းသူ

များဖြစ်လေသည်။

ယင်းလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ မေဂျီအစိုးရသည် အနောက်တိုင်း နိုင်ငံများထဲမှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသော နိုင်ငံများအား ပိုက်စိတ်တိုက်၍ လေ့လာခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပြီးပြီ။ လေ့လာရာ၌လည်း သမံကာရုံကာ လေ့လာခြင်းမျိုးမဟုတ်ပေ။ ထိုနိုင်ငံ၏ ထူးခြားတိုးတက်နေသော လုပ်ငန်း နယ်ပယ်တစ်ခုချင်းစီကို အောက်ခြေမှစ၍ လေ့လာသုံးသပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ မည်သည့်နိုင်ငံ၌ ကျင့်သုံးနေသောစနစ်နှင့် နည်းပညာများသည် မည်မျှ အထိ ကောင်းမွန်သည်ကို လေ့လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ထိုခေတ်အခါက မေဂျီအစိုးရလုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် ထူးခြားသော လုပ်ရပ်တစ်ခုရှိခဲ့၏။ ယင်းလုပ်ရပ်သည် အကောင်းဆုံးသော ဥပမာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က တိုကျိုမြို့၌ မေဂျီအစိုးရက အလုပ်ခွင်အသီးသီး၌ ခန့်ထားအသုံးပြုခဲ့သော နိုင်ငံခြားသားများစာရင်းကိုကြည့်လျှင် အောက်ပါ အတိုင်း တွေ့ရမည်ဖြစ်၏။ ရေတပ်ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်တွင် ဗြိတိသျှ လူမျိုး ၈၇-ယောက်၊ အမေရိကန် ၁-ယောက်၊ ဒပ်ချ်လူမျိုး- ၂ယောက်နှင့် ပေါ်တူဂီလူမျိုး ၁-ယောက်တို့ဖြစ်သည်။ ကြည်းတပ်ဝန်ကြီးဌာနလက် အောက်တွင် ပြင်သစ်လူမျိုး-၄၆ယောက်၊ ဗြိတိသျှလူမျိုး၁၆-ယောက်၊ အီတလီလူမျိုး၃-ယောက်ရှိခဲ့သည်။

ထို့ပြင်လည်း မီးရထားဘုတ်အဖွဲ့နှင့် ကြေးနန်းဘုတ်အဖွဲ့များ၌ ဗြိတိသျှလူမျိုး ၅၉-ယောက်၊ ဆောက်လုပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့၌ ဒပ်ချ်လူမျိုး ၆-ယောက်၊ ဆေးကောလိပ်တွင် ဂျာမန်လူမျိုး ၁၁-ယောက်၊ တိုကျိုအင်ပီး ရီးယဲလ် တက္ကသိုလ်တွင် ဗြိတိသျှလူမျိုး ၅-ဦးနှင့် တရုတ် ၁-ဦးတို့ဖြစ် သည်။ ယင်းသို့ခန့်ထားခဲ့သော ပညာရှင်များသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့်ပညာရေးတို့တွင် များစွာအထောက်အကူပြုခဲ့သည်ဖြစ်ရာ မေဂျီအစိုးရ၏ ရည်မှန်းချက်သည် ထိရောက်အောင်မြင်သည်ဟုဆိုရမည် ဖြစ်ပေသည်။ အနောက်တိုင်းနည်းပညာ၊ အနောက်တိုင်းသိပ္ပံပညာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများသည် ဂျပန်တို့အတွက် ဝိသေသထူးသော ယဉ်ကျေးမှုတစ် ခုကို ရရှိစေသည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်စရာရှိ၏။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အထက်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မေဂျီအစိုးရသည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဂျပန်ကျောင်းသားအများအပြားကို ဥရောပနိုင်ငံများနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံများသို့ စေလွှတ်ပြီး အနောက်တိုင်းယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပညာရပ်များကို လေ့လာသင်ကြားစေခဲ့သည်။ အနာဂတ်ဂျပန်နိုင်ငံ အတွက် လိုအပ်သမျှကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံတွင် မူ ဗျူရိုကရေစီယန္တရား၏ လက်နက်ဖြစ်သော အရာရာထိန်းချုပ်၏။ ပိတ်ပင်မှုစနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့သော်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံ၏ မေဂျီအစိုးရသည် တရုတ်တို့၏စနစ်ကို လက်မခံခဲ့ချေ။ ထိုစဉ်က မေဂျီအစိုးရအဖွဲ့တွင် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများမှ စစ်အန္တရာယ်ကို တွေး၍ စိုးရိမ်နေကြသော ဆာမူရိုင်းစစ်သည်များကပင်လျှင် မေဂျီအစိုးရ၏ ယင်းလုပ်ငန်းများကို မဆန့်ကျင်ခဲ့ကြပေ။

ယင်းမူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အနောက်တိုင်းသိပ္ပံပညာနှင့် နည်းပညာများကို လေ့လာဆည်းပူးလိုသော စိတ်၊ သင်ကြားတတ်မြောက်လိုသော ဆန္ဒများသည် ပျံ့နှံ့ကြီးမားလာခဲ့သည်။ ၁၈၈၀-ပြည့်နှစ်တွင် တိုကျိုတက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရကျောင်းသားအုပ်စု တစ်စု ပထမဆုံးပေါ်ထွက်လာခဲ့ရာ ယင်းတို့အနက် ၉၀-%သည် ရူပဗေဒနှင့်ဓါတုဗေဒဘွဲ့ရများ ဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ မေဂျီခေတ် အလယ် ၁၈၉၅- ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရကျောင်းသား အရေအတွက်သည် ဘွဲ့ရကျောင်းသားအားလုံး၏ ၅၀-% အဆင့်သို့ ရောက်လာသည်ကို တွေ့ရ၏။

ပညာရေးသည်နိုင်ငံ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် အခြေခံအကျဆုံးနှင့် အဓိကအကျဆုံး လိုအပ်ချက်ကြီးဖြစ်သည်ကို မေဂျီအစိုးရက သက်သေပြခဲ့လေသည်။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း အခြားနိုင်ငံများနှင့် စစ်ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည့်အတွက် စစ်ရေးအတွေ့အကြုံလည်း များစွာတွေ့ခဲ့ရ၏။ ထိုကြောင့်လည်း ဂျပန်သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမဖြစ်ပွားမီ အချိန်တွင် ကမ္ဘာ့အင်အားကြီးနိုင်ငံ ငါးနိုင်ငံထဲ၌ စာရင်းဝင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် ဂျပန်အစိုးရသည် နိုင်ငံ

မောင်ထွန်းသူ

အတွက် စစ်အင်အားတိုးချဲ့ရန်နှင့် ခေတ်မီလက်နက်ကိုင်စစ်တပ် ထူထောင်ရန် စိတ်အားထက်သန်ခဲ့၏။ သို့သော်လည်း စစ်ရှုံးနိုင်ငံအနေ ဖြင့် '၁၉၂၂-ခု ဝါရှင်တန်စာချုပ်' 'The Washington Treaty of 1922' အရ စစ်အင်အားကို မိမိလိုချင်သလို တိုးချဲ့ခြင်းမပြုနိုင်ခဲ့ချေ။ ဤတွင် ဂျပန်အစိုးရသည် မိမိနိုင်ငံအား အင်အားကြီးနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်လာရေး အတွက် 'ပညာရေးစနစ်' ကို ခေတ်မီတိုးတက်အောင်၊ ကမ္ဘာနှင့်ရင်ဘောင် တန်းနိုင်အောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့လေ၏။

၁၉၁၈-ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ တက္ကသိုလ် ၅-ခုမျှသာရှိ၍ အထက်တန်းကျောင်းနှင့် ကောလိပ်ကျောင်း ၁၀၄-ကျောင်းမျှသာ ရှိခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း နောက် ၁၀-နှစ်မျှအကြာ ၁၉၂၈-ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ် ၄၀-အထိတက်လာပြီး အထက်တန်းကျောင်းနှင့် ကောလိပ် ကျောင်းပေါင်း-၁၈၄ ကျောင်းအထိရှိလာခဲ့လေသည်။ ၁၉၄၅-ခုနှစ်တွင်မူ တက္ကသိုလ် ၄၈-ကျောင်း၊ အထက်တန်းနှင့်ကောလိပ်ကျောင်း ၃၄၂-အထိ ရှိလာခဲ့လေပြီ။

၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် 'တိုကျိုအင်ပီးရီးရဲလ် တက္ကသိုလ်' 'Tokyo Imperial University' အင်ဂျင်နီယာ ပညာသင်ဌာနကို ဖွင့်လှစ်ကာ ခေတ်မီအင်ဂျင်နီယာ ပညာရပ်များကို သင်ကြားပို့ချခဲ့သည်။ စစ်ဘက် ဆိုင်ရာ လက်နက်ပစ္စည်းကိရိယာများ ထုတ်လုပ်ရေးတွင် သိပ္ပံနည်းကျကျ ပညာရပ်များကိုပါ သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့၏။ စစ်ကြိုခေတ်နှင့် စစ်တွင်းကာ လတွင် ဂျပန်၏ပညာရေးသည် အဆင့်အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိနေခဲ့ လေပြီ။ ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်တို့၏နည်းပညာသည် တိုးတက်မြင့်မား လာခဲ့ရာ 'ဇီးရိုးဖိုက်တာ' 'Zero Fighter' အမည်ရှိစစ်သုံးလေယာဉ်၊ 'ယာမာတို' 'Yama to Warship' အမည်ရှိ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး စစ်သင်္ဘောနှင့် အမြန်ဆုံးသွားနှုန်းရှိသည့် 'အာရှ' 'Asia Express Train' အမည်ရှိ အမြန်မီးရထားများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

သို့တစလည်း ဂျပန်တို့၏ နည်းပညာတိုးတက်မှုသည် အခြေခံအားဖြင့် ခိုင်မာတောင့်တင်းခြင်း မရှိသေးပေ။ ဒုတိယကမ္ဘာ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

စစ်ကြီးတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေသော ဂျပန်နိုင်ငံအတွက် တက္ကသိုလ်များ ကောလိပ်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ ဘွဲ့ရသိပ္ပံပညာရှင်၊ အင်ဂျင်နီယာများနှင့် အခြားသောပညာရှင်များသည် နိုင်ငံကလိုအပ်သလောက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခဲ့ကြသေးချေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး အပြီးတွင် ယင်းဘွဲ့ရပညာရှင်များသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အမြင့်ဆုံးသော စီးပွားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၌ အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်ကို ကား တစ်နိုင်ငံလုံးကသာမက တစ်ကမ္ဘာလုံးကပါ အသိအမှတ် မပြုပဲ မနေနိုင်ကြချေ။

၁၈၈၆-ခုနှစ်မှ ၁၉၄၅-ခုနှစ်အထိ နှစ်ပေါင်း ၆၀-၏ တစ်ဝက် နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်နီးပါးခန့်အတွင်း ဂျပန်နိုင်ငံသည် စစ်ကြေညာခြင်းပြု၍ သော်လည်းကောင်း၊ မပြုပဲသော်လည်းကောင်း စစ်ပွဲပေါင်းအတော်တော် များများတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံအတွက် စစ်အသုံးစရိတ်ငွေများ အဆမတန်ကြီးမားလာခဲ့သည်မှာ အဆန်းမဟုတ်တော့ပေ။ ဤကာလအတွင်း နှစ်စဉ်ဂျပန်ပြည်သူတို့သည် အဆမတန်ကြီးမားသော စစ်အသုံးစရိတ်ငွေ၏ဒဏ်ကို ခါးစည်း၍ခံခဲ့ကြရ၏။ ဤကာလတွင် ဂျပန်သည် တစ်ချိန်တည်း တစ်ပြိုင်တည်း အမေရိက၊ ဗြိတိသျှ၊ ဟော်လန်၊ တရုတ်စသော နိုင်ငံများနှင့် ထိပ်တိုက်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ စစ်ရေး၌သာမက အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ၌ပါ အပြိုင်ဖြစ်လာခဲ့လေ၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မေဂျီတော်လှန်ရေးခေတ် နောက်ပိုင်းနှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ကျော်ခန့်အတွင်း ‘ချမ်းသာကြွယ်ဝပြီး စစ်အင်အားကြီးမားသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးဝါဒ’ သည် အထိုက်အလျောက် အောင်မြင်မှုရခဲ့သည် ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်၏။

ထိုစဉ်က ဂျပန်နိုင်ငံသည် မိမိတို့ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေသော စစ်ပွဲများမှအကျိုးအမြတ်များကို ရရှိခံစားခဲ့ရသည်။ မိမိလက်အောက်တွင် နယ်မြေသစ်များ ရရှိလာခဲ့သဖြင့် စီးပွားရေးအရ ဈေးကွက်သစ်များ အဆမတန် တိုးတက်ရရှိလာခဲ့သည်။ ဂျပန်လူမျိုးတို့အနေဖြင့် စစ်ကို အကျိုးအမြတ်များစွာရရှိနိုင်သော အရာတစ်ခုအဖြစ် မြင်လာခဲ့ကြသည်။

မောင်ထွန်းသူ

စစ်ဝါဒီသမားတို့၏ အယူအဆနှင့် ရည်မှန်းချက်များသည် မှန်ကန်သည် ဟု ထင်မှတ်စရာဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ သို့သော်လည်း စစ်ဘေးကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာရသည့် ဒုက္ခသည်များနှင့် အဆမတန်ကုန်ကျနေရသည့် စစ်စရိတ်မှာ နိုင်ငံအတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးများ ဖြစ်လာနေသည်ကိုမူ သတိမပြုမိခဲ့ကြချေ။

တစ်ပြည်ပြည်နှင့် နိုင်ငံအတွင်း၌ စစ်ဝါဒီသမားတို့၏ အယူအဆ နှင့်လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို ဆန့်ကျင်သောအုပ်စုများသည် ပေါ်ပေါက် လာခဲ့သည်။ ယင်းအထဲတွင် ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို ယုံကြည်လက်ခံသော ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် အထိအတွေ့အဆက်အဆံရှိနေသည့် အလုပ်သမား များလည်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့၏။ နိုင်ငံအတွင်း၌ မှောင်ခိုဈေးကွက်များ သည်လည်း ကြီးထွားလာခဲ့သည်။ အခြေအနေနှင့် အချိန်အခါအရ ပေါ်ပေါက်လာသော ယင်းဈေးကွက်များသည် စစ်ဝါဒီသမားတို့ ကြီးစိုးသောအစိုးရအပေါ်၌ ပြည်သူတို့က မကျေနပ်ကြောင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်း ဖော်ပြသည့် ပြယုဂ်များပေတည်း။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စက်မှုလုပ်ငန်းသစ်များသည် စနစ်တကျဖွဲ့ စည်းဖြစ်ပေါ်လာကြ၏။ ထိန်းချုပ်ထားသော စီးပွားရေးစနစ်သည်လည်း တည်တံ့ခိုင်မာနေဆဲဖြစ်၏။ ဂျပန်နိုင်ငံသည် မိမိတို့သိမ်းယူရရှိထားသော မန်းချူးရီးယားနိုင်ငံအတွင်း၌ ငွေအရင်းအနှီးများစွာမြှုပ်နှံ၍ လုပ်ငန်း များတိုးချဲ့ခဲ့ကြသည်။ နောက်ဆုံး ၁၉၃၈-ခုနှစ်တွင် ‘အမျိုးသား စစ်မှုမထမ်းမနေရ ဥပဒေ’ 'National General Mobilisation'ကို ပြဌာန်းခဲ့ ရာ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက သဘောတူထောက်ခံခဲ့ကြရလေ၏။ ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်တို့သည် ‘ဖက်ဆစ်နိုင်ငံ’ 'Fascist State' အဖြစ် တည်ထောင်ခြင်းကို လက်ခံခဲ့ကြရလေ၏။

စစ်ပြီးခေတ်ကာလတွင် ‘ဒီမိုကရက်တစ် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ’ 'Democratic Socialist Party' ကိုတည်ထောင်ခဲ့သော ‘နိုရိုအိုဆိုး ဆုအဲဟိနိုး’ 'Nishio Suehiro' သည် ဒိုင်းယက်လွတ်တော်၏ အောက်လွတ်တော်တွင် ထိုစဉ်က မိန့်ခွန်းတစ်ခုပြောကြားခဲ့ရာ လက်ရှိဝန်ကြီးချုပ် ‘ကိုနိုအို’

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

'Konoe' သည် ဂျပန်နိုင်ငံမှဟစ်တလာ၊ အီတလီနိုင်ငံမှမူဆိုလီနီနှင့် ဆိုဗီယက်ရုရှမှစတာလင်ကဲ့သို့ ထင်ရာမြင်ရာလုပ်သည့် အာဏာရှင် ဖြစ်မလာတော့မည်ဟု ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ဤစကားကို အကြောင်းပြု၍ နိရိုအိုး ဆုအဲဟိရိုးအား ဒိုင်းယက်လွတ်တော်အမတ် အဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ပယ်ပစ်ခဲ့လေ၏။ အစိုးရ၏ အကြောင်းပြချက်မှာ စတာလင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြီးပြော၍ ယခုကဲ့သို့အရေးယူ အပြစ်ပေးခြင်းဖြစ် သည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ 'စတာလင်သည် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ စစ်သူရဲကောင်း မဟုတ်'ဟူသော စကားကိုပင် ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်နိုင်ငံသည် ထိုအချိန်မှစ၍ တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ်ကို လက်မခံ သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သွားခဲ့ရလေပြီ။

အကြွင်းမဲ့အာဏာရှင်စနစ် လက်အောက်တွင် ဂျပန်တို့ တစ်မြတ်တစ်နိုး လေးစားကြည်ညိုခဲ့ကြသော ဧကရာဇ်ဘုရင်သည် ဖက်ဆစ်တို့လက်တွင်း၌ အရုပ်တစ်ရုပ်ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဤပြဿနာအတွက် ပြည်သူတို့ဘက်မှ မကျေနပ်မှုကိုပြသရန်မှာ အတော်ကြီး ခက်ခဲလှ၏။ ဖက်ဆစ်တို့ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများကြောင့် ပြည်သူတို့မှာ မိမိတို့၏ဆန္ဒအမှန်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်စွမ်း မရှိခဲ့ကြပေ။ မေဂျီတော်လှန်ရေးနောက်ကာလတွင် မသင်မနေရပညာစနစ်ဖြင့် ဧကရာဇ်ဘုရင်အပေါ် သစ္စာစောင့်သိရေးနှင့် မိဘများအပေါ် လေးစား ချစ်ခင်ရေးစသည့်တို့သည် ဂျပန်လူမျိုးတို့ကြား၌ အခိုင်အမာ အမြစ် တွယ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ယင်းအခြေခံယူချက်များကို စွဲကိုင်ပြီး ဖက်ဆစ်ဝါဒီတို့အားဆန့်ကျင်ရန်မှာ အလွန်ခက်ခဲပြီး အန္တရာယ်များလွန်း လှသည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရလေ၏။

အကြွင်းမဲ့အာဏာရှင်စနစ်ကို ကျင့်သုံးသောဖက်ဆစ်ဝါဒီတို့ သည် ဂျပန်လူမျိုးတစ်မျိုးလုံးအား မိမိကိုယ်မိမိတို့ သတ်သေအောင် လုပ်သလိုဖြစ်စေခဲ့၏။ အမှန်အားဖြင့် ဂျပန်တို့သည် ဖက်ဆစ်ဝါဒီတို့၏ အလိုကျအတိုင်း လိုက်နာလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ ကြသည်။ စေခိုင်းသမျှကို ကျိုးနွံစွာ လုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ကြသည်။ ဖက်ဆစ်ဝါဒီ

မောင်ထွန်းသူ

တို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပါးလ်ဟားဘားဆိပ်ရုံ အမေရိကန်တပ်တို့အား အလစ်ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီးသည့်နောက် သုံးနှစ်နှင့်ကိုးလအကြာ ဂျပန်တို့လက်နက်ချခဲ့ရသည့် ၁၉၄၅-ခုနှစ် ဩဂုတ်လအတွင်းအထိ ဂျပန်သင်္ဘောကျင်းများသည် ဖက်ဆစ်ဝါဒီတို့၏ အလိုကျအတိုင်း လေယာဉ်တင် စစ်သင်္ဘောကြီး ၁၅-စီး၊ တိုက်သင်္ဘော ၆-စီး၊ ရေငှက် သင်္ဘောကြီး ၁၂၆-စီး၊ ဒက်စထရွိုင်းယား ဖျက်သင်္ဘော ၆၃-စီး၊ ကုန်တင်သင်္ဘောကြီး အစီး-၇၀၊ ကမ်းခြေစောင့်တိုက်သင်္ဘော ၁၆၈-စီး နှင့်ရေတပ်သုံးသင်္ဘောအမျိုးအစား ၆၈၂-စီးတို့ကို တပင်တပန်း ကြိုးစား အားထုတ်၍ တည်ဆောက်ပေးခဲ့ကြ၏။ ထို့ပြင်လည်း ကုန်တင်သင်္ဘော ကြီး အစီး-၇၂၀နှင့် ရေနံတင်သင်္ဘောကြီး ၂၇၁-စီးတို့ကိုလည်း ထုတ်လုပ် ပေးခဲ့ကြလေ၏။

ထိုအချိန် ထိုကာလကအတွင်းတွင် စစ်သုံးတိုက်လေယာဉ်အစီး ပေါင်း ၆၀,၀၀၀ နီးပါးမျှ ထုတ်လုပ်ပေးခဲ့ကြသည်။ ဤအချိန်ကာလ အတွင်း အမေရိကန်တို့ထုတ်လုပ်ခဲ့သော အရေအတွက်ကိုမူ မမှီခဲ့ချေ။ သို့သော်လည်း ကမ္ဘာ့အခြားနိုင်ငံများ၏ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင် လောက်အောင် ထုတ်လုပ်မှုကြီးမားခဲ့သည်မှာကား အမှန်ပင်ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်က စစ်လက်နက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှုတွင် ဂျပန်၏ရှေ့၌ အမေရိ ကန်နိုင်ငံသာလျှင် ရှိသည်ဟုဆိုနိုင်၏။ ထိုစဉ်က အမေရိကန်တို့၏ အလုပ်ရုံစက်ရုံများသည် ဗုံးဒဏ်ကိုမခံခဲ့ရခြင်းနှင့် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း အလျှံပယ်ရရှိခြင်းစသည်တို့ကြောင့် အမေရိကန်တို့၏ထုတ်လုပ်မှုစံချိန်ကို အမှီလိုက်ရန်ကား ခက်ခဲလှပေသည်။ ထိုစဉ်က အမေရိကန်နိုင်ငံသည် လေယာဉ်အများအပြားကို အကြီးအကျယ် ထုတ်လုပ်ခဲ့သော နိုင်ငံ ဖြစ်ပေရာ ကမ္ဘာတွင် ထိပ်ဆုံးနေရာ၌ ရောက်လျက်ရှိပေ၏။

အကယ်၍ စစ်အတွင်း၌ ဖြစ်ထွန်းခဲ့သမျှကို သတိရမည်ဆို ပါက စစ်ကြီးအပြီးကာလတွင် သင်္ဘောကျင်းနှင့်မော်တော်ကား ထုတ်လုပ် မှုပမာဏ ကျဆင်းခဲ့ရသည်ကို မေ့ပျောက်ပစ်၍မရပေ။ ယင်းစက်မှုလုပ် ငန်းအကြီးစားများသည် အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများကဲ့သို့ အမျိုးသမီး

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အလုပ်သမားများအား မှီခိုအားထားပြီး လုပ်၍ မရပေ။ အမျိုးသားအလုပ် သမားများနှင့်သာ လုပ်ပါမှတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုသည် ကြီးမားမည်ဖြစ်၏။ ထိုစဉ်က လူငယ်လူရွယ်တိုင်းမှာလည်း စစ်ထဲလိုက်သွားကြရသည်ဖြစ်ရာ အမျိုးသားအလုပ်သမား အလုံအလောက် မရနိုင်သောပြဿနာသည် ကြီးမားခဲ့၏။

စစ်ကြီးအတွင်းကမူ စစ်ကိုအကြောင်းပြု၍ စစ်တပ်ထဲမဝင် မနေရဝင်စေခြင်း၊ စက်ရုံအလုပ်ရုံများ၌လိုအပ်သည့် အလုပ်သမားများကို ဇွတ်အတင်းအဓမ္မစေခိုင်းခြင်းစသည့် လုပ်ရပ်များသည်ရှိခဲ့၏။ လုပ်ခကြေး ငွေပေးရာ၌လည်း သတ်မှတ်နှုန်းထားအတိုင်းသာ ပေးသည်ဖြစ်ရာ အလုပ် သမားများအဖို့ ရွေးစရာလမ်းမရှိခဲ့ချေ။ စစ်ကြီးပြီးသွားသည့်အခါတွင် မူကား အလုပ်သမားရှားပါးခြင်း၊ မြင့်မားသောလုပ်ခမပေးလျှင် လုပ်မည့် အလုပ်သမားမရှိခြင်း စသည်တို့ကြောင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုသည် သိသိသာသာ နှေးကွေးလာခဲ့ရလေသည်။

စစ်အတွင်းက ဖက်ဆစ်အစိုးရနှင့် စစ်ဝါဒီသမားတို့၏လုပ်ရပ် များသည် ဂျပန်ပြည်သူအတွက် ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းသော အရာများဖြစ် သဖြင့် ခါးစည်း၍ခံခဲ့ကြရလေသည်။ နိုင်ငံအတွက်စွန့်လွှတ်ရခြင်းနှင့် ပေးဆပ်ရခြင်းများကလည်း များပြားလှသည်ဖြစ်ရာ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး များစွာ နစ်နာခဲ့ကြရ၏။ သို့သော်လည်း ဂျပန်ပြည်သူတို့သည် အစိုးရ၏ လုပ်ရပ်များကို ကြိုက်သည်မကြိုက်သည် အသာထား၍ ဒုတိယကမ္ဘာ စစ်ကြီးတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေသော နိုင်ငံအတွက် အစိုးရ၏လိုအပ်ချက် ဟူသမျှကို လိုက်လျောဖြည့်ဆည်းပေးကာ အစွမ်းကုန်ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ပေးခဲ့ကြသည်။ အနောက်နိုင်ငံများ၌ ရရန်ခက်ခဲသော ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုမျိုးကို ပေးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၍ အံ့ဩချီးမွမ်းစရာတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ရ လေသည်။

စစ်ကြီးအတွင်းတွင် ဂျပန်လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ လူတန်းစား ဖွဲ့စည်းမှု အပြောင်းအလဲများသည် စဉ်ဆက်မပြတ်ရှိခဲ့၏။ လယ်သမား အများအပြားသည် အလုပ်သမားများ၊ စစ်သားများဖြစ်လာခဲ့ကြရ၏။

မောင်ထွန်းသူ

စစ်ကြီးပြီးသွားသောအခါ လယ်သမားအလုပ်သမားများသည် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းခွင်များသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာကြသည်။ ၁၉၄၇-ခုနှစ်တွင် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ၌ အမျိုးသားအလုပ်သမား အရေအတွက်သည် ၆၇-ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိလာခဲ့သဖြင့် များစွာတိုးတက်မြင့်မားလာပြီဟု ဆိုနိုင်၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စစ်ကြီးမဖြစ်ခင်ကရှိခဲ့သလို စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများအပေါ်သာ တည်မှီသည့်စီးပွားရေးပုံစံမျိုးဖြင့် နိုင်ငံတည်ဆောက်၍ မဖြစ်တော့သည်ကိုမူကား နားလည်လာခဲ့ကြလေပြီ။

တကယ်တော့ စစ်ပြီးခေတ်ဂျပန်တို့၏ စီးပွားရေးအောင်မြင်မှုများသည် စစ်ကြိုခေတ်နှင့်စစ်ကြီးအတွင်းက အခြေခံအုတ်မြစ်များချခဲ့သည်ဟူ၍ ကားဆိုနိုင်၏။ သို့သော်လည်း စစ်ပြီးခေတ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ကြသည့်အခါ ‘ယခင်နှင့်ယခု’ မတူတော့သည်များကို မြင်တွေ့လာကြရသည်။ ယင်းကဲ့သို့ မတူညီမှုများ ရှိနေခြင်းကြောင့်လည်း လိုအပ်သောပြုပြောင်းလဲမှုများကို လုပ်ဆောင်ရာ၌ အခြေခံကျကျ စနစ်တကျဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီးမှ လုပ်ဆောင်သွားရန် များစွာ အလေးအနက် ထားခဲ့ကြလေသည်။

(၃)

ဂျပန်တို့သည် နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးအဆောက်အအုံကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ရာ၌ စစ်အတွင်းကာလမှ စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မိမိတို့၏စီးပွားရေး အဆောက်အအုံကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရာ၌ အမြစ်မှလှန်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲသင့်သည်များကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခဲ့ကြသည်။ ယင်းပြောင်းလဲမှုကိုပြုလုပ်ရာ၌ ပြည်သူတို့၏သဘောတရားရေးရာပိုင်းမှ ထောက်ခံပံ့ပိုးမှုမပါပဲ သို့မဟုတ် မရပဲနှင့် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်ဟူသောအချက်ကို အခိုင်အမာယုံကြည်ကြသည်။ ခေါင်းဆောင်များနှင့်အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များက ယင်းယုံကြည်ချက် သို့မဟုတ် အယူအဆကို သိမြင်နားလည်ပြီး လက်ခံလာခြင်းသည် ဂျပန်နိုင်ငံအတွက် ကံကောင်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်လေသည်။

ဂျပန်စီးပွားရေးစနစ်တွင် လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်မြော်မြင်လုပ်ကိုင်သော စရိုက်လက္ခဏာများသည် လုံးဝမရှိတော့ပဲ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

မောင်ထွန်းသူ

ထိုစဉ်က ဂျပန်တို့စတင်ခဲ့သည့် စီးပွားရေးစနစ်မှာ 'စီမံကိန်းစီးပွားရေး စနစ်' 'Planned Economy' သို့မဟုတ် 'ကန့်သတ်ထိန်းချုပ် စီးပွားရေး စနစ်' 'Controlled Economy' ဖြစ်၍ ထိုမှတစ်ဆင့် 'အဆိုးဆုံးစနစ်' ဟုဆိုရမည့် 'ဖက်ဆစ်စီးပွားရေးစနစ်' 'Fascist Economy' သို့ ကူးပြောင်း ရောက်ရှိသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းစီးပွားရေးစနစ်သည် အစွန်းရောက် လက်ျာဝါဒီသမားတို့၏ သဘောတရားနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိခဲ့သည်။

ဤနေရာတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏လက်ျာဂိုဏ်းဝါဒီတို့၏ အခြေအနေကို ပြန်လှန်လေ့လာဖို့လိုအပ်လာသည်။ မေဂျီတော်လှန်ရေးခေတ်တွင် လက်ျာဂိုဏ်းဝါဒီတို့သည် အစိုးရ၏ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် ငြိမ်ဝပ်နေခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၂၀-ပြည့်နှစ်များ၏ နောက်ပိုင်းကာလ တစ်ဝက်ခန့်တွင် ယင်းတို့သည် ပြန်လည်ခေါင်းထောင်ကာ လှုပ်ရှားလာခဲ့ကြသည်။ အမှန်မှာထိုကာလမတိုင်မီကလည်း လက်ျာဂိုဏ်းဝါဒီတို့၏ သဘော တရားသည် လုံးဝအိပ်မောကျသွားသည့် အနေအထားမဟုတ်။ အိပ်မပျော်တပျော် အခြေအနေမျိုး၌ရှိသည်။

တို့ကူဂါဝါခေတ်တွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်အား အမြတ်တနိုးကိုးကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားသားဆန့်ကျင်ရေးသမားများသည် များစွာလှုပ်ရှားထကြွနေခဲ့ကြသည်ဖြစ်ရာ လက်ျာအယူဝါဒသည် ပညာတတ်လူတန်းစားအသိုင်းအဝန်းတွင်သာ ကျက်စားပျံ့နှံ့နေသည်။ မေဂျီတော်လှန်ရေးတွင် ယင်းလူတန်းစားသည် သင့်တင့်သော ပါဝင်လှုပ်ရှားမှုများ ပြုခဲ့ကြ၏။ သို့တစေလည်း မေဂျီအစိုးရကသူတို့အပေါ်၌ ထားရှိခဲ့သော အညှာအတာကင်းမဲ့သည့်သဘောထားနှင့် လုပ်ရပ်များကြောင့် များစွာမကျေနပ်ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အချိန်အခါနှင့် အခြေအနေကိုကြည့်၍ ထိုမကျေနပ်မှုများသည် မကြာခဏ ပေါက်ကွဲတတ်သည်။ အမြင့်ဆုံးပေါက်ကွဲမှုမှာ '၁၈၇၇-ခု ဆတ်ဆုမပုန်ကန်ထကြွမှု' 'The Satsuma Rebellion of 1877' ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းပုန်ကန်ထကြွမှုသည် ဆတ်ဆုမနယ်မှ စတင်ဖြစ်ခဲ့၍ 'ဆိုင်ဂို တာကာမိုရီ' 'Saigo Takamori' အမည်ရှိ ဆာမူရိုင်းတစ်ဦးက ခေါင်းဆောင်ပြီး မေဂျီအစိုးရအား ပုန်ကန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ထို့နောက် 'တရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲ' The Sino-Japanese War' အပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ချုပ်ဆိုရာ၌ ရုရှား၊ ဂျပန်နှင့်ပြင်သစ်တို့၏ ကြားဝင်မှုနှင့် ဖိအားပေးမှုများကြောင့် ဂျပန်တို့ဘက်မှ လိုချင်သည့်ပုံစံ မရပဲ စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကာ စစ်ပြေငြိမ်းခဲ့ရ၏။ ထို့ပြင်လည်း ရုရှား-ဂျပန်စစ်ပွဲ 'The Russo-Japanese War' ပြီးဆုံးခဲ့သည့် ၁၉၀၅-ခုနှစ်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး စာချုပ်ပြုလုပ်သည့်အခါ ဂျပန်တို့ဘက်မှ အောက် စည်းဖြင့်ချုပ်ဆိုခဲ့ရပြန်၏။ ယင်းစာချုပ်များမှာ ဂျပန်တို့မျှော်လင့်ခဲ့သလို မဖြစ်လာသဖြင့် ဂျပန်လူထုသည် လက်ျာဝါဒီတို့၏ အယူအဆများ အပေါ်၌ သက်ဝင်လာခဲ့ကြသည်။

ဤအတောအတွင်းမှာပင် မသင်မနေမနေရပညာရေးစနစ်နှင့် နိုင်ငံသားတိုင်းစစ်မှုထမ်းရေးစနစ်တို့သည် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးကြား၌ နိုင်ငံတော်အပေါ် သစ္စာစောင့်သိရေးနှင့် နိုင်ငံသားတာဝန်သိရှိရေး ဟူသော အယူအဆဝင်လာသည်။ ဤသို့ဖြင့် မေဂျီခေတ်ကုန်ခါနီးတွင် ခေတ်အစကတည်းက တည်ရှိလာခဲ့သော အမျိုးသားရေးစိတ်ဓါတ်သည် မြင့်မားလာသည်။ ပြင်းထန်ကြီးမားလာသည်။ မေဂျီခေတ်တစ်လျှောက်လုံး ခေတ်စားခဲ့သော အနောက်တိုင်းဆန်ဆန်နေထိုင်ရေးဟူသော အကျင့် စရိုက်ပေါ်၌ ပြင်းထန်သော ဆန့်ကျင်မှုများဝင်လာသည်။ ရှေးရိုးဘိုး ဘွားဘီဘင်များ၊ လက်ခံကျင့်သုံးနေထိုင်ခဲ့သည့် ယဉ်ကျေးမှုလေ့ထုံးစံ အတိုင်း နေထိုင်ရေးဟူသောမူသည် ခေတ်စားလာခဲ့သည်။ ထိုမူထိုအယူ ဝါဒသည် တဖြည်းဖြည်းနှင့် အစွန်းရောက်လာခဲ့လေ၏။ ဤသို့ဖြင့် အစွန်း ရောက် လက်ျာဝါဒီတို့၏ လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ယင်းတို့အား ထောက်ခံအား ပေးမှုများသည် ၁၉၁၀-ခုနှစ်ခန့်အထိ အစဉ်တစိုက် တည်ရှိလာခဲ့၏။ အစိုးရကလည်း လက်ျာဝါဒီတို့၏ အစွန်းရောက်မှုများကို တတ်နိုင်သမျှ ထိန်းချုပ်ထားခဲ့လေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်တို့၏ 'နှစ်ဘဝနေထိုင်ရေး အယူအဆ' 'The Dualism' သည် ဂျပန်လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဂျပန်စီးပွားရေးစနစ်တွင် ၁၉၂၀-ပြည့်နှစ်များ၏ နောက်ပိုင်းကာလမှစ၍ အခိုင်အမာနေရာယူလာ

မောင်ထွန်းသူ

ခဲ့သည်။ ထိုကာလတွင် လုပ်ငန်းကြီးများမှ အလုပ်သမားများနှင့် အလယ် အလတ်နှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများမှ အလုပ်သမားများကြား၌ လုပ်ခနှုန်း ထားခြားနားမှုများသည် သိသာပေါ်လွင်လာခဲ့သည်။ ချမ်းသာသူနှင့်ဆင်း ရဲသူတို့ကြား ကွာဟမှုသည်လည်း သိသိသာသာကြီးမားလာသည်။

ယင်းအခြေအနေနှင့် ရင်ဆိုင်လာရသည့်အခါ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် လက်ဝဲဂိုဏ်းများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရုံမျှမက လှုပ်ရှားမှုများသည်လည်း တိုး တက်များပြားလာခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ရှိတိုကူတိုင်ရှိခေတ်ကတည်းက ဧကရာဇ်ဘုရင်မှတစ်ပါး ကျန်လူအားလုံးသည် တန်းတူညီမျှ ဖြစ်သင့် သည်ဟူသော အယူအဆရှိခဲ့၏။ အထက်တစ်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ဂျပန်လူမျိုးများကြား၌ လူချမ်းသာနှင့်လူဆင်းရဲ ကွဲပြားခြားနား လာခြင်းသည် အရင်းရှင်ဝါဒကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု လက်ဝဲသမားများက ခံယူခဲ့ကြသည်။ ယင်းပြဿနာတွင် ဧကရာဇ်ဘုရင်မင်းမြတ်အား သက် ကြီးရွယ်အို နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ၊ အစိုးရအဖွဲ့အား ဦးဆောင်နေကြသူ များနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီခေါင်းဆောင်များစသည့် ဒုစရိုက်သမားလူဆိုးများ ပိုင်းရံခြယ်လှယ်နေ၍ဖြစ်သည်ဟုလည်း ခံယူခဲ့ကြသည်။

လက်ျာဝါဒီများကမူ ယင်းလူစားများအား နန်းတွင်းမှ အကျင့် ပျက်ပြားနေသူများအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းလူတစ်စုကြောင့် နိုင်ငံသည် အကောင်းဘက်သို့ရောက်မလာဘဲ အဆိုးဘက်သို့ ရှေ့ရွသွား နေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်နေကြသည်။ သို့သော်လည်း လက်ျာဂိုဏ်း သားအများစုသည် အကယ်၍ သူတို့အနေဖြင့် နန်းတွင်းမှ ယင်းမလိုလား အပ်သောလူတစ်စု၏ ဩဇာအာဏာများကို ဖယ်ရှားလိုက်ပါက ယင်းတို့ နေရာ၌ ဘယ်လိုစနစ်မျိုးဖြင့် အစားထိုးရမည်ကို အပီအပြင်မသိကြချေ။

မည်သည့်စနစ်ဖြင့် အစားထိုးရမည်ကို ပထမဆုံးမြင်လာသူမှာ 'ကီတာ အိုက်ကီ' 'Kita Ikki' ဖြစ်သည်။ သူက ဂျပန်နိုင်ငံအတွက် အသင့် တော်ဆုံးစနစ်မှာ 'ဧကရာဇ်ဘုရင်မင်းမြတ်က ဦးဆောင်သည့် အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ' 'National Socialism headed by the Emperor' ဖြစ် သည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့သည်။ လက်ျာဂိုဏ်းသမားအများစုသည် ကီတာ၏

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ယုံကြည်ချက်ပေါ်၌ အနည်းငယ်မျှသာ အငြင်းပွားခဲ့ကြ၏။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်များ၏ နောက်ပိုင်းနှစ်များအတွင်းတွင် အမြစ်မှလှန်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပစ်ရမည်ဟုယုံကြည်သော လက်ဝဲသမားကျောင်းသားများနှင့် လက်ျာဂိုဏ်းသမား စာရေးဆရာ 'မိရှီမာ ယူကီအို' 'Mishima Yukio' တို့သည် ထိပ်တိုက်တွေ့ကြသည်။ သူတို့သည် ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ ပြဿနာအား မည်သို့ဖြေရှင်းရမည်နည်း ဟူသောအချက်မှတစ်ပါး ကျန်အချက်များတွင် သဘောတူညီမှုရခဲ့ကြသည်။ ယင်းအဖြစ်မျိုးကို တိုင်ရှို (၁၉၁၂-၂၆) နှင့် ရှိုဝါ (၁၉၂၆- ၈၈) ခေတ်များကလည်း လက်ဝဲသမားများနှင့် လက်ျာသမားများကြား၌ ယင်းသို့သော အမြင်မတူညီမှုမျိုး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သေးသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် အုပ်စုနှစ်စုစလုံးသည် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ဆန်ဆန်ပုံစံမျိုးကို ထောက်ခံခဲ့ကြဖူးလေသည်။

ကီတာ အိုက်ကီသည် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အထင်ရှားဆုံး လက်ျာဂိုဏ်းဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် တရုတ်ပြည်သို့ ရောက်သွားခဲ့ပြီး ဆွန်ယက်ဆင်နှင့်သာမက ၁၉၁၁-ခုနှစ်တရုတ် တော်လှန်ရေးသမားများနှင့်ပါ ဆက်စပ်ပတ်သက်ခဲ့သူဖြစ်၏။ ယင်းတို့၏ အတွေ့အကြုံများအရ မည်သည့်တော်လှန်ရေးတွင်မဆို စစ်တပ်၏ အရေးပါအရာရောက်မှုနှင့် အထူးသဖြင့် အဆင့်နိမ့်လူငယ်အရာရှိပေါက်စများနှင့် စစ်သားများသည် ပိုမို၍ အဓိကကျသည်ဟူသော အချက်ကို သိမြင်လာခဲ့လေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ယင်းအမျိုးအစား လူအများကြားတွင် နိုင်ငံရေးအသိဉာဏ်သည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာလျက်ရှိနေ၏။ စာရေးဆရာ ကီတာရေးသကဲ့သို့ပင် လူငယ်စစ်အရာရှိများသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးသမားများနှင့်တံငါသည်များ၏ ဆင်းရဲမွဲတေမှုကို ကောင်းစွာသိနေကြသူများဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့သည် ထိုကျေးရွာများမှ စစ်ထဲဝင်လာကြသူများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ပေတည်း။

ထို့ပြင်လည်း ထိုအချိန်က ရေတပ်မှ အရာရှိများအနေဖြင့် ဝါရှင်တန်နှင့်လန်ဒန် ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်များသည် ဂျပန်ရေတပ်အား လုံးဝအကျိုးမရှိစေခဲ့ဟု ယူဆကြသည်ဖြစ်ရာ သူတို့အနေဖြင့် အစိုးရ

မောင်ထွန်းသူ

အပေါ်မကျေနပ်ကြချေ။ အထူးသဖြင့် အထက်ပါစာချုပ်များကို သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်ဟု ယူဆခြင်းခံရသော အကျင့်ပျက်ပြားနေသည့် နန်းတွင်းအရာရှိများအပေါ်၌ မကျေနပ်ကြချေ။ ယင်းမကျေနပ်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ရေတပ်မှ လူငယ်အရာရှိများနှင့် လက်ျာဝါဒီတို့သည် အစိုးရအပေါ် မကျေနပ်သည့် သဘောထားအမြင် များတူညီခဲ့ကြလေသည်။

အထက်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း လက်ျာဝါဒီများ သည် မေဂျီခေတ်တွင် နိုင်ငံခြားဆန့်ကျင်ရေး သဘောထားကို ခံယူခဲ့ကြ သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံအား အနောက်နိုင်ငံများအတွက် တံခါးဖွင့်ဝါဒကျင့်သုံး ရေးကိုလည်း ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြ၏။ လက်ျာဂိုဏ်သားအားလုံးက ဆန့်ကျင်ခဲ့ ခြင်းတော့မဟုတ်ပေ။ အချိန်ကာလ ကန့်သတ်၍ ယာယီတံခါးဖွင့်ရေးနှင့် ရေရှည်တွင် နိုင်ငံခြားသားများအား မောင်းထုတ်ရေးစသည်များကို တချို့ က တင်ပြခဲ့ကြသည်။ တချို့ကလည်း ‘နိုင်ငံအင်အားချိနဲ့နေချိန်တွင် နိုင်ငံ ခြားသားများအတွက် တံခါးဖွင့်ဝါဒ ကျင့်သုံးသင့်သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံ၏အင်အား တောင့်တင်းခိုင်မာလာသည့်အခါ ချက်ခြင်းပင် နိုင်ငံခြား ဆန့်ကျင်ရေးမူဝါဒကို ပြတ်သားစွာ ကျင့်သုံးရမည်’ ဟု အဆိုပြုခဲ့ကြလေ သည်။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးစတွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် အင်အားကြီးမား တောင့်တင်းလာခဲ့လေရာ ‘ကမ္ဘာ့အင်အားကြီးငါးနိုင်ငံ’ 'The World's Five Great Powers' ထဲတွင် စာရင်းဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့၏။ ဂျပန်အ နေဖြင့် မိမိ၏ဈေးကွက်များကိုလည်း တရုတ်ပြည်၌သာမက အာရှတိုက်ရှိ နိုင်ငံခြားသားများဆီသို့ပါ ချဲ့ထွင်လာခဲ့သည်။ ထိုအောင်မြင်မှုကြောင့် ဂျပန်အထက်တန်းစားများသည် ယုံကြည်မှုအစွန်းရောက်ခါ မာန်တက် လာကြသည်။ အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှ များမတ်များ၊ အလယ်အလတ်နှင့် အထက် တန်းစား အရာရှိများသည်လည်းကောင်း စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများ၊ ဘုရင့်တက္ကသိုလ်များမှ ပါမောက္ခများနှင့် ကျောင်းသားများသည်လည်း ကောင်း သာယာယစ်မှုလေးကြရုံမျှမက မိမိတို့ကိုယ်မိမိတို့ များစွာအထင်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကြီးလာကြလေသည်။

သူတို့သည် အာရှနိုင်ငံများအတွက် ကရုဏာသက်ကာ ကိုယ်ချင်းစာခဲ့ကြသည်။ တစ်ချိန်တည်း တစ်ပြိုင်တည်းမှာပင် မိမိတို့လောက် မဖြစ်ထွန်းဟူသောအမြင်ဖြင့် အထင်အမြင်သေးကြရုံမျှမက မိမိတို့ထက် အောက်တန်းကျသည်ဟူသော အယူအဆဖြင့် ရွံရှာစက်ဆုပ်ခဲ့ကြ၏။ ဂျပန်နိုင်ငံသည် အာရှနိုင်ငံသားများအား ကူညီစောင့်ရှောက်ကယ်တင်ရေးအတွက် တာဝန်ရှိသဖြင့် ဗြိတိန်၊ အမေရိကနှင့် အခြားကမ္ဘာ့အင်အားကြီးနိုင်ငံများအား လက်နက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်းရမည်ဟုလည်း ယုံကြည် ခဲ့ကြသည်။

လက်ျာအယူအဆရှိသော ထိုလူစုသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအား အုပ်စုသုံးစုခွဲ၍ လေ့လာသုံးသပ်ခဲ့ကြသည်။ ပထမအုပ်စုမှာ ရှေ့ပြေးတိုးတက်သောနိုင်ငံဖြစ်၍ ဒုတိယနှင့်တတိယအုပ်စုများမှာ အချိန်နောက်ကျပြီး တိုးတက်လာသောနိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဆဲ နိုင်ငံများဖြစ်သည်။ သူတို့သည် မိမိတို့ဂျပန်နိုင်ငံအား အချိန်နောက်ကျပြီး တိုးတက်သောနိုင်ငံများစာရင်းဝင် တစ်နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ မိမိတို့နိုင်ငံအား ဂျာမနီ၊ အီတလီနှင့်ရုရှားနိုင်ငံများနှင့် တန်းတူရည်တူမြင်လာခဲ့သည်။ ယင်းအမြင်ယင်းအယူအဆများကို လက်ခံလာသော လက်ျာဝါဒီများသည် ဂျပန်နိုင်ငံပြည်တွင်းရေးမူဝါဒ၏ အဓိကရည်မှန်းချက်ကို 'ကမ္ဘာ့ကယ်တင်ရှင်' ဖြစ်ရေးအပေါ်၌ အခြေခံထားခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း တိုးတက်စ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များနှင့် စစ်ပွဲများကို ဆက်လက်ဆင်နွှဲရမည်။ ထိုစစ်ပွဲများတွင် မိမိတို့ဘက်အနိုင်ရအောင် တိုက်ရမည်စသည်တို့သည် ဂျပန်ပြည်တွင်းရေးမူဝါဒ၏ အဓိကပန်းတိုင်များ ဖြစ်လာသည်။ ဤသို့ဖြင့် လက်ျာဝါဒီတို့သည် နိုင်ငံခြားစစ်ပွဲများ အောင်မြင်စွာတိုက်ခိုက်ရေးကို ရှေ့ရှုသည့်စနစ်များကို အလေးအနက်ထား၍ ပြည်တွင်း၌ ချမှတ်ခဲ့ကြသည်။ ရေရှည်လိုအပ်ချက်များကို လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်အတွက် အမှန်တကယ်လိုအပ်သည့် ပြုပြင်ရေးများကိုလည်းကောင်း လုံးဝဥပက္ခာပြုခဲ့ကြလေ၏။

မောင်ထွန်းသူ

ယင်းအယူအဆများရှိခဲ့သည့် လက်ျာသမားထဲတွင် စံပြုအပ်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ‘မင်းသား ကိုနိုအဲ ဖူမီမာရို’ 'Prince Konoe Fumimaro' ဖြစ်သည်။ ကိုနိုသည် ‘တိုင်ကာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခေတ်’ က အဓိကအခန်းမှ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သော ‘နာကာတိုမီ (နောင်တွင် ဖူမီမာရို) နိုကာမာတာရီ’ 'Nakatomi (Later Fumimaro) no Kamatari' ၏အနွယ်ဖြစ်သည်။ သူသည် ဧကရာဇ်ဘုရင်မိသားစု၏နောက် ဒုတိယလိုက်သော ဆွေကြီးမျိုးကြီး အနွယ်ဝင်ဖြစ်သည်။ ကိုနိုအီသည် ‘ကျိုတိုအင်ပီးရီးယဲတက္ကသိုလ်’ 'Kyoto Imperial University' မှ ၁၉၁၇-ခုနှစ်တွင် ဘွဲ့ရခဲ့ပြီး ‘ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန’ 'The Ministry of Home Affairs' ၌ အလုပ်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၇-ခုနှစ်မတိုင်မီကတည်းက ကိုနိုအီသည် ‘ဂျပန်နှင့်ဂျပန်လူမျိုး’ ‘နီဟွန်း အို ယိုဘီနီဟွန်ဂျင်း’ 'Japan and the Japanese' ဂျာနယ်ထဲ၌ ‘ဗြိတိန်နှင့်အမေရိကတို့၏ ငြိမ်းချမ်းရေးပယ်ဖျက်မှု’ 'A Rejection of Pacitism along the liness laid down by British and America' ဟူသော ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးခဲ့ဖူးလေသည်။

ကိုနိုအီသည် ထိုဆောင်းပါးတွင် ဗြိတိန်နှင့်အမေရိကန်တို့အင်အားကြီးမားမှုတို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သည်။ အခြားနိုင်ငံများအပေါ် လွှမ်းမိုးလိုသောဆန္ဒရှိသည်ဟုလည်း စွပ်စွဲသည်။ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်တို့၏ ‘စီးပွားရေးနယ်ချဲ့ဝါဒ’ 'Hitler's Mein Kampf' ကိုလည်းကောင်း၊ မိမိနိုင်ငံအတွင်း၌ စစ်အင်အားတိုးချဲ့မှု၏ အရေးပါအရာရောက်မှုကိုလည်းကောင်း သူက ဝေဖန်ဆွေးနွေး ထောက်ခံခဲ့သည်။ အမှန်တော့ ကိုနိုအီ၏ တင်ပြချက်များသည် ဂျာမနီအာဏာရှင်ဟစ်တလာ အာဏာမရခင်က ရေးသားခဲ့သော ‘မိန်းကင်’ 'Mein Kampf' စာအုပ်ပါ အချက်အလက်များနှင့် များစွာတူလျှက်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။

ထို့နောက်ပိုင်းတွင် မင်းသားကိုနိုအီသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာခဲ့၏။ သူသည်ဝန်ကြီးချုပ်အနေဖြင့် တရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းခဲ့ရလေသည်။ သူသည် ယင်းစစ်ပွဲကို သာမန်အရေးအခင်းတစ်ခုအဖြစ်သာ သဘောထားခဲ့ရုံမျှမက ယင်းစစ်ပွဲသည် ဂျပန်က

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

တရုတ်အားဆန့်ကျင်စိတ်ရှိ၍ တိုက်ခိုက်သောစစ်ပွဲမဟုတ်။ တရုတ်နိုင်ငံ အား ဗြိတိသျှနှင့်အမေရိကန်တို့၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုမှ လွတ်မြောက်အောင် ကယ်တင်သည့် စစ်ပွဲသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဤစစ်သည် တရားမျှတမှုရရှိရေးအတွက် တိုက်ခိုက်နေခြင်းဖြစ်၍ အလွန်မြင့်မြတ်သော စစ်ပွဲတစ်ပွဲဟု သတ်မှတ် ခဲ့၏။ ထိုနည်းတူစွာပင် ပစိဖိတ်စစ်ပွဲကိုလည်း မြင့်မြတ်သောစစ်ပွဲဟုပင် သူက သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ အာရှတိုက်အား ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန်နယ်ချဲ့ သမားများလက်မှ လွတ်မြောက်အောင် ကယ်တင်နေသောစစ်ပွဲဟု မြင်ခဲ့ သည်။ ထိုစဉ်က ထိုအမြင်သည် မင်းသားကိုနိုအီ တစ်ဦးတည်း၏ အမြင် မဟုတ်၊ လက်ျာဝါဒီများစွာ၏ အမြင်ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ဝန်ကြီး ချုပ်ကိုနိုအီသည် လက်ျာဝါဒီများနှင့်ရော လက်ဝဲဝါဒီများနှင့်ပါတွဲ၍ ရခဲ့ သည်။ များမတ်များနှင့်ရော အစိုးရအရာရှိကြီးများနှင့်ပါ လက်တွဲ၍ ရခဲ့လေသည်။

၁၉၃၃-ခုနှစ်မှ ၁၉၄၀-ခုနှစ်အထိကာလအတွင်း ဝန်ကြီးချုပ် ကိုနိုအီသည် လတ်တလောရင်ဆိုင်နေရသည့် ပြဿနာများအား ဆွေးနွေး ဖြေရှင်းရန်အတွက် အုပ်စုတစ်စုနှင့် အမြဲတစေ အစည်းအဝေးကျင်းပ ခဲ့သည်။ ယင်းအုပ်စုမှာ 'ရှိုးဝါး လေ့လာရေးအုပ်စု (ရှိုဝါ ကင်ကျူးကိုင်)' 'The showa study Group (Showa Kenkyukai)' ဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေး နှင့်ဘဏ္ဍာရေးနယ်ပယ်မှ ထင်ရှားကျော်ကြားသူများသာမက အစိုးရ အရာ ရှိကြီးများ၊ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိကြီးများ၊ တက္ကသိုလ်ပညာရှင်များ နှင့်စာနယ်ဇင်းလောကမှ ထင်ရှားသူများပါဝင်သည်။ ယင်းအုပ်စုဝင်များ သည် ဝန်ကြီးချုပ်ကိုနိုအီ၏ ဦးနှောက်ပင်ဖြစ်၍ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပူပူနွေးနွေး ပြဿနာများကို ဆွေးနွေးဖြေရှင်းပေးကြလေသည်။

ပစိဖိတ်စစ်ပွဲမဖြစ်ပွားမီ လေးနှစ်တာကာလအတွင်းတွင် ကိုနိုအီ သည် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်၍ နိုင်ငံရေးအခြေအနေအရပ်ရပ်အတွက် တာဝန်ရှိ သူဖြစ်၏။ သူသည် သူ၏ပထမဝန်ကြီးအဖွဲ့ကိုဖွဲ့အပြီး သတင်းစာရှင်း လင်းပွဲလုပ်သည့်အခါ နိုင်ငံတွင်း၌ နိုင်ငံတကာမှ ကျင့်သုံးနေသည့် တရား

မောင်ထွန်းသူ

မျှတမှုကိုအခြေခံ၍ စစ်မှန်သောငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်ဆောက်ကာ အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ရယူမည်ဟုကြေညာခဲ့သည်။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက ဝန်ကြီးချုပ်ကိုနီအီသည် စစ်တပ်မှ မဆင်မခြင်ပြုလုပ်ခဲ့သော လုပ်ရပ်များကို အရေးယူပေးလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြသည်။ သို့သော် လည်းကိုနီအီသည် စစ်တပ်နှင့်ရင်းနှီးသူဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ စစ်တပ်အားထိန်းချုပ်ကွပ်ကဲခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ချေ။

ကိုနီအီသည် တရုတ်နှင့်တိုက်ခိုက်နေသော စစ်ပွဲ အဆုံးသတ်သွားအောင် လုပ်နိုင်သောသတ္တိလည်းမရှိ။ ဉာဏ်ပညာလည်း မရှိချေ။ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဒုတိယအကြိမ် ရာထူးလက်ခံသည့်အခါ နိုင်ငံတကာတရားမျှတမှုအပေါ်အခြေခံသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးတည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်သည့် အနေဖြင့် ၁၉၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် အီတလီ၊ ဂျပန်တို့နှင့် ‘နိုင်ငံမဟာမိတ်စာချုပ်’ 'The Tripartite Pact' ကို ချုပ်ဆိုခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ချက်ချင်းပင် ‘ဧကရာဇ်နိုင်ငံတော်အုပ်ချုပ်မှု ကူညီပံ့ပိုးရေးအသင်း’ 'The Imperial Rule Assistance Association' ကိုချုပ်ဆိုခဲ့လေသည်။ ဂျပန်၌ ဟစ်တလာလုပ်သည့်ပုံစံအတိုင်း နိုင်ငံရေးပါတီအားလုံးကို ဖျက်သိမ်းပစ်ကာ တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ်ကို တည်ထောင်လိုက်သည်။ ကိုနီအီ၏ အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေပြီ။ ထို့နောက် အစိုးရအာဏာသည် ‘တိုကျို’ 'Tojo' ၏ လက်တွင်းသို့ ကူးပြောင်းရောက်ရှိသွားခဲ့လေ၏။ နောက်နှစ်လမျှအကြာတွင် ‘ပစိဖိတ်စစ်ပွဲ’ 'The Pacific War' ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။

ထိုစဉ်ကလက်ျာဝါဒီများထဲမှ အမြင်ထူးခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံအား မည်သည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် တည်ဆောက်သင့်သည်ကို စနစ်တကျ အပီအပြင်စဉ်းစားခဲ့သူဟူ၍ သူတစ်ဦးသာရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုရမလောက်ထူးခြားသူဖြစ်သည်။ သူ့အမည်မှာ ‘ကီတာအိကီ’ 'Kita Ikki' ဖြစ်၍ သူ့အဓိကရေးခဲ့သော စာအုပ်များမှာ ‘အမျိုးသားနိုင်ငံရေးသဘောတရား’ 'The Theory of the National Polity and

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

'True Socialism' နှင့် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ 'Socialism' စာအုပ်နှင့်ဂျပန်နိုင်ငံ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး စီမံကိန်းအကျဉ်းချုပ် 'An Outline Plan for the Reconstruction of Japan' စာအုပ်တို့ဖြစ်သည်။ ဧကရာဇ်ဘုရင် နှင့်ပတ်သက်၍ ကီတာ၏အမြင်သည် အလွန်တိုးတက်သောအမြင်ဖြစ်၍ ခေတ်ရှေ့ကိုပင် ပြေးနေသည်ဟု ဆိုလောက်ပေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ ကီတာ၏တင်ပြချက်များထဲမှ အဓိကအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ ပထမဆုံးသူတင်ပြသည့်အချက်မှာ ခေတ်သစ်ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဘုရင်သည် မိသားစု၏အကြီးအကဲအဖြစ် သို့မဟုတ် တစ်မျိုးသားလုံး၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိရန်မသင့်တော့ ဟူသောအချက်ဖြစ်၏။ ဘုရင်သည် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး အဖြစ်သာ တည်ရှိသင့်သည်ဟု သူကဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်ဘုရင်သည် တစ်မျိုးသားလုံးအား လယ်ယာမြေများ၊ တောင်တန်းများ၊ သစ်တောများနှင့် သူနှင့် မိသားစုပိုင်ပစ္စည်းများကို စံနမူနာပြုအဖြစ် လွှဲပေးသင့်သည်ဟုလည်း ဆိုသည်။

မှူးမတ်စနစ်ကိုလည်း ဖျက်သိမ်းပစ်ရမည်ဟုလည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထုနှင့် ဘုရင်ကြား၌ တည်ရှိနေသော ကြားခံအဟန့်အတားအားလုံးကို ဖျက်သိမ်းပစ်ရမည်ဟုလည်းကောင်း သူက တင်ပြသည်။ မှူးမတ်များပါဝင်ကြီးစိုးနေသော အထက်လွတ်တော်ကိုလည်း ဖျက်သိမ်း၍ ယင်းနေရာတွင် အောက်လွတ်တော်မှ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းပေးသင့်သည်ဟုလည်း သူက ဆိုသည်။ အသက်-၂၅ကျော်သည့် အမျိုးသားမှန်သမျှ အောက်လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ်ရာ၌ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိရမည် ဖြစ်ပြီး သူတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း အရွေးခံပိုင်ခွင့်ရှိရမည်ဟု သူက အဆိုပြုသည်။

ထို့ပြင်လည်း သူကဂျပန်မိသားစုတိုင်းသည် ဥစ္စာနေကြွယ်ဝမှုတွင် ယန်း-၁သန်းအထိ၊ လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုတွင် ယန်း-၁၀,၀၀၀တန် အထိသာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသင့်သည်။ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအား ယန်း-

မောင်ထွန်းသူ

၁၀သန်း အထိသာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပိုင်ခွင့် ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုအရင်းအနှီး ငွေထက်ပိုလာလျှင် နိုင်ငံပိုင်ဖြစ်စေရမည်ဟူသော အချက်များကိုလည်း သူက တင်ပြခဲ့လေသည်။

ယနေ့ခေတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာနေသော အယူအဆများနှင့် အခြေအနေများ ရှုထောင့်မှဆင်ခြင်မည်ဆိုပါက ကိတာ၏တင်ပြချက် များအား အန္တရာယ်များသည်ဟု စွပ်စွဲရန်ခက်လှပေသည်။ သူ့အယူအဆ များကို လက်ျာဆန်သည်ဟု အတိအကျမပြောနိုင်သကဲ့သို့ လက်ဝဲဆန် သည်ဟုပြောရန်လည်း မလွယ်ပေ။ ကိတာ၏ ဧကရာဇ်ဘုရင်အပေါ်ထား ရှိသောအမြင်သည် ယနေ့ခေတ် ဂျပန်တို့ထားရှိနေသည့် အမြင်နှင့်တစ် ထပ်တည်း ဖြစ်လျက်ရှိ၏။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် ဂျပန်တို့ မရှုမလှ အရေးနိမ့်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ယင်းရှုံးနိမ့်မှုကြောင့် နောက်ဆက်တွဲပေါ်ပေါက် လာသော ဖြစ်ရပ်များသည် သို့မဟုတ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် ကိတာ တင်ပြခဲ့သော အဆိုပြုချက်များနှင့် တူနေသည်ကို တွေ့ကြရလေသည်။

ထိုစဉ်က စစ်ရှုံးနိုင်ငံဖြစ်သွားသော ဂျပန်နိုင်ငံသည် ‘မဟာမိတ် တပ်ပေါင်းစုများဌာနချုပ်’ ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုဖြင့် နိုင်ငံပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေးများကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ရသည်။ များမတ်စနစ် ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ အထက် တန်း ‘ဂျင်နရီ’ ခေါ် နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၏ ပါဝင်မှုကို ဖယ်ရှားခြင်း (ကိတာတင်ပြခဲ့သည့် ဘုရင်နှင့်ပြည်သူကြားမှ အဟန့်အတားဖြစ်နေသော အဟန့်အတားများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည့်) ‘ပရီဗီကောင်စီ’ အားဖယ်ရှားခြင်း များမတ်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသည့် ‘မျိုးမတ်လွတ်တော်’ ကိုဖျက်သိမ်းခြင်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများပြင်ဆင်ခြင်း စသည်များသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများပင် ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများထဲမှ အချို့မှာ ကိတာအဆိုပြုခဲ့သည့် အချက်များထက် ပိုမို၍ပြင်းထန်သည်။ ထိုစဉ်က ဂျပန်တို့အတွက်ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းများကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသော ဂျပန်နိုင်ငံ အား သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ်နေသည့် မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့များထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ သည် လက်ဝဲဝါဒအမြင်များနှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသည်ဟုပင် ထင်ရ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

လောက်၏။ သူတို့၏အမြင်များသည် ကိတာထက်ပင်ပို၍ ပြင်းထန်ပြီး ခေတ်မီနေသည်ကို တွေ့ကြရ၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်နိုင်ငံ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွင် စိတ်ဝင်စားပြီး ခေတ်မီတိုးတက်သော အကြံပြုချက်များတင်ပြခဲ့သည့် ကိတာ၏ ဘဝအဆုံးသတ်ပုံမှာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲဖွယ်ကောင်းလှပေသည်။ ၁၉၃၆-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆-ရက်နေ့တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ပုန်ကန်ထကြွမှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သည်ဟုဆိုကာ ကိတာအား သေဒဏ်ပေးခဲ့၏။ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆနှင့်အမြင်တွင် ခေတ်ရှေ့ပြေးခဲ့သော ကိတာ၏ ဘဝနိဂုံးချုပ်ပုံသည် များစွာဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

(၅)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်နိုင်ငံပြန်လည် ပြုပြင်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ကီတာ၏အဆိုပြုချက်များနှင့် နည်းလမ်းများ သည် ပြင်းထန်လွန်းလှ၏။ အထူးသဖြင့် တော်လှန်ရေးနည်းနှင့် ပတ် သက်သောအမြင်များသည် အစွန်းရောက်လွန်းသည်ဟု အချို့ကမြင်ကြ သည်။ အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာတစ်လွှားတွင်ကျင့်သုံးနေသည့် နယ်ချဲ့ဝါဒကို ကြည့်၍ ဂျပန်တို့ကလည်း တရားမျှတမှုရှိရေးနှင့် ကယ်တင်ရေးဟူသော ဆောင်ပုဒ်များကိုစွဲကိုင်ကာ နယ်ချဲ့ရန်အကြံပြုထားသည်များမှာ ပြင်းထန် လွန်းသည်ဟု ယူဆကြသည်။ တော်လှန်ရေးနှင့်စစ်တပ်၏ ယှက်နွယ်မှု၊ စစ်တပ်၏အရေးပါမှုစသည့် တင်ပြချက်များမှာလည်း အစွန်းရောက်လွန်း သည်ဟု ဆိုကြလေသည်။

သို့တစေလည်း ကီတာ၏ ‘မိန်းကင့်ဖ်’ သည် ဟစ်တလာ၏ ‘မိန်းကင့်ဖ်’ ကဲ့သို့ကြိုက်သူများက အလွန်ကြိုက်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် စစ်တပ်မှ ဂမူးရူးထိုးပြုတတ်သော လူငယ်အရာရှိများအဖို့ ကီတာ၏

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

‘မိန်းကင်းဖ်’ သည် သူတို့လက်စွဲပြုရာ သမ္မာကျမ်းစာစာအုပ်ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ ဤအခြေအနေတွင် ကိုနိုအီ၏ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအပေါ် အမြင်သည် ပေါ်ထွက်လာခဲ့လေရာ ၁၉၃၀-ပြည့်နှစ်များတလျှောက် စစ်တပ်၊ ငွေရှင်ကြေးရှင်များ၊ ပညာတတ်လူတန်းစားနှင့် ပြည်သူအများစုသည် ဂျပန်နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးအပေါ်တွင် မျှော်လင့်ချက်များ မြင့်မြင့်မားမားထားရှိလာခဲ့ကြလေသည်။ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်တွင် ကိုနိုအီသည် ‘ကြယ်သစ်တစ်ပွင့်’ ဖြစ်လာသည်။

ကီတာကွယ်လွန်သွားပြီးနောက်တွင် ကိုနိုအီနှင့်သူ့အပေါင်းပါတို့၏ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ပုံများကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံသည် ကီတာကြိုတင်ဟောကိန်းထုတ်ထားသည့်အတိုင်း ဖြစ်ပျက်လာခဲ့သည်။ ကီတာ၏အယူအဆများသည် ဂျပန်လူထုအများစုအား များစွာဆွဲဆောင်ခဲ့၏။ သို့သော်လည်း သူတို့၏ဖခင်များ တည်ဆောက်ထားခဲ့သော မေဂျီနိုင်ငံတော်သည် နှစ်အနည်းငယ်ခန့်အတွင်း ကြေကွဲဘွယ်ကောင်းလောက်အောင် မရှုမလှပျက်စီးသွားခဲ့ရ၏။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် သဘောတရားရေးရာအားဖြင့် ကွန်ဖျူးရှပ် အမျိုးသားရေးစိတ်ဓါတ်၊ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် စည်းမျဉ်းခံဘုရင်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်၊ စီးပွားရေးအားဖြင့် အရင်းရှင်စနစ် (အပေါ်ယံအသွင်အမြင်အားဖြင့် ထိုပုံစံအတိုင်း တည်ရှိခဲ့သောနိုင်ငံတော်)၊ နိုင်ငံတကာဆက်သွယ်ရေးပိုင်း၌ အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းစသော အရည်အသွေးဖြင့်ပြည့်စုံလျှက်ရှိသော မေဂျီနိုင်ငံတော်သည် ယခင်ကလိုလုပ်ငန်းများကို ချောချောမွေ့မွေ့ မလုပ်နိုင်တော့ပဲ ကသောင်းကနင်း ဖြစ်ခဲ့ရလေ၏။ ဖရိုဖရဲဖြစ်ကာ ပြုလဲပျက်စီးရတော့မည့် အနေအထားသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရလေ၏။

ပထမဆုံးမကျေနပ်မှု ရှိလာခဲ့သည်မှာ စစ်တပ်အတွင်း၌ဖြစ်သည်။ ယခင်ကဖြစ်ပွားခဲ့သော တရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲနှင့် ရုရှား-ဂျပန်စစ်ပွဲနှစ်ပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့် ရာထူးကြီးကြီးအရာရှိကြီးများသည် သူရဲကောင်းကြီးများအဖြစ် အများက အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ ပြည်သူ

မောင်ထွန်းသူ

တို့က သူတို့အား ကျေးဇူးရှင်ကြီးများအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြ၍ သူတို့အနေ ဖြင့်လည်း ထိုက်တန်သော ခံစားခွင့်များကို ရရှိခဲ့ကြလေသည်။

သို့တစလည်း ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း အကျိုးအမြတ် အများဆုံး ရရှိခံစားရခဲ့သူများမှာ အရင်းရှင်များဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ တွင်းမှ ဂျာမနီပိုင် 'ရှင်တာအိုမြို့' 'Tsingtao'အား တကယ်တမ်းတိုက်ခိုက် ခဲ့ရသည့်တပ်များ၊ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအတွင်းရှိ ဂျာမန်ရေငုပ်သင်္ဘောများ နှင့်တိုက်သင်္ဘောများအား လိုက်လံတိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည့် တပ်များမှာမူ ဘာအကျိုးအမြတ်မှ မခံစားရဟု ယူဆကြသည်။ ယင်းခြားနားမှုသည် မတရားဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ အရင်းရှင်များသည် စစ်အတွင်းကာလတစ် လျှောက်လုံး တရုတ်နိုင်ငံဈေးကွက်ကို အပိုင်စီးထားကြရုံမျှမက ကုန် ပစ္စည်းများကို အနောက်ဥရောပနိုင်ငံများသို့ တင်ပို့ခဲ့ကြသည်မှစ၍ သန်းကြွယ်သူဌေးကြီးများ ဖြစ်လာခဲ့ကြလေသည်။

သို့သော်လည်း စစ်သားများအဖို့ကား စစ်ကြီးပြီး၍ပြန်လာ သည့်ခါ အစုလိုက်အပြုံလိုက် အလုပ်မှ ရပ်စဲခဲ့ကြရသည်။ ထိုစဉ်က စစ်အပြီးတွင် ဂျပန်စစ်တပ်တစ်တပ်သည် ဆိုက်ဘေးရီးယားနိုင်ငံအတွင်း သို့ တိုက်ခိုက်ဝင်ရောက်သွားခဲ့သည်။ စစ်ပြီးသွားသည့်အခါ ထိုစစ်တပ် သည် ဆိုက်ဘေးရီးယား၌ သောင်တင်နေခဲ့ပြီး နောက်ဆုံး ၁၉၂၂-ခု အောက်တိုဘာလထဲရောက်ခါမှ ရုပ်သိမ်းနိုင်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ကြည်း တပ်နှင့် ရေတပ်တို့သည် ယင်းဖြစ်ရပ်များကိုကြည့်ကာ များစွာမကျေနပ် ဖြစ်ခဲ့ကြလေသည်။

အမှန်တော့ ဗြိတိန်နှင့်ပြင်သစ်တို့၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်များကို အကြောင်းပြု၍ 'ဆိုက်ဘေးရီးယားသို့ တပ်များစေလွှတ်ခြင်း' ကိစ္စသည် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ရာ ယင်းကိစ္စတွင် ဂျပန်အစိုးရက တာဝန်ယူစေ လွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း ဤကိစ္စတွင် စစ်တပ်မှမကျေနပ် ဖြစ်ခဲ့၏။ ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ အစိုးရနှင့်စစ်တပ်ကြားတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် ယခင်ကထက်ပို၍ နည်းပါးလာခဲ့လေသည်။

စစ်ရေးစစ်ရာကိစ္စရပ်များတွင် အစိုးရက ပါဝင်စွက်ဖက်ခြင်းနှင့်

လှပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မောင်ထွန်းသူ

နှောင့်ယှက်ခြင်းကို စစ်တပ်ကမလိုလားကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ တရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲနှင့် ရုရှား-ဂျပန်စစ်ပွဲများအတွင်း အစိုးရ၏ ကြီးကြပ်လမ်းညွှန်မှုအောက်မှနေ၍ စွမ်းစွမ်းတမံ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော်လည်း ဆိုက်ဘေးရီးယားကိစ္စတွင်မူ အစိုးရ၏ကွပ်ကဲမှုကို မနာခံပဲဖြစ်လာသည်။ တပ်အင်အားတိုးချဲ့ခြင်းစသည့် ကိစ္စအားလုံးကို စစ်တပ်ကသာ လုံးဝတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သွားခဲ့သည်။

ဂျပန်စစ်တပ်သည် ထိုအချိန်မှစ၍ သူတို့အရေးကိစ္စတွင် ဘေးမှပါဝင်ပြောဆို စွက်ဖက်လာသည်ကို လက်မခံပဲဖြစ်လာသည်။ ဤသည်မှာ သဘာဝမကျသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုပေတည်း။ သို့သော်လည်း ဂျပန်ပြည်သူတို့သည် စစ်တပ်၏အပြုအမူအပေါ်၌ သံသယမရှိခဲ့ကြပေ။ ပုံမှန်အနေအထား မဟုတ်သည်ကိုလည်း သတိမပြုမိကြချေ။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးသည် ၁၉၁၈-ခုနှစ်တွင်ပြီးဆုံးသွားခဲ့၏။ အတိအကျပြောရလျှင် မေဂျီတော်လှန်ရေးပြီးသည့်နောက် နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်တွင် ပြီးဆုံးသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ယင်းနှစ်ပေါင်းငါးဆယ်မတိုင်မီ အချိန်က ဂျပန်နိုင်ငံသည် သုံးရာစု (နှစ်ပေါင်း-၃၀၀) နီးပါးမျှ ဆာမူရိုင်းစစ်သူရဲကောင်းတို့၏ အုပ်ချုပ်မှုကို ခံခဲ့ရဖူးသည်။ ထိုစဉ်က ဆာမူရိုင်းအစိုးရ (စစ်အစိုးရ) ၏သဘောသဘာဝကို ဂျပန်ပြည်သူတို့၏စိတ်ထဲ၌ မေ့ပျောက်သွားခြင်း မရှိသေးပေ။ ထိုစဉ်က ဂျပန်ပြည်သူအများစုသည် အထိန်းအကွပ်မရှိပဲ ထင်ရာမြင်ရာပြုလုပ်တတ်သော ဆာမူရိုင်းအစိုးရ အုပ်ချုပ်ရေးအပေါ်၌ များစွာ စိတ်ကုန်ခဲ့ကြရ၏။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးသမားများသည် ဆာမူရိုင်းအစိုးရအား ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြဖူးသည်။

ပထမစစ်ကြီးပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် စစ်ကြီးမှအကျိုးအမြတ်အများအပြားရရှိခြင်းကြောင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝလာသူများ ရှိသကဲ့သို့ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း လုပ်ငန်းအကြီးအလတ်၊ အသေးအမျိုးအစား လိုက်၍ လုပ်ခအနည်းအများ ကွဲပြားနေကြသော လူတန်းစားများလည်း ရှိသည်။ ယင်းအခြေအနေတွင် ရာသီဥတုပျက်ပြား၍ သီးနှံများပျက် သဖြင့်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

စိုက်ပျိုးကျေးရွာအများအပြားသည် ဘေးဒုက္ခနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရ သည်။ အစာငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်းဒဏ်ကို ခံနေကြရသော နိုင်ငံအရှေ့ မြောက်ပိုင်းမှ လယ်သမားများသည် သူတို့ဘဝရှင်သန်ရေးအတွက် သူတို့၏သမီးများကို မြို့တက်၍ ရောင်းချစားသောက်နေရသည့် အဖြစ်ဆိုး များနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရသည်။

ယင်းအဖြစ်မျိုးများကို မြင်တွေ့ ကြရသည့်အခါ လင်္ကာအုပ်စု နှင့်လက်ဝဲအုပ်စုဝင်များသည် 'ဇိုင်ဘတ်စု' 'Zaibatsu' ကိုသာမက အရင်း ရှင်စနစ်ကိုပါ အပြစ်မြင်ကာ ကျိန်ဆဲကြသည်။ အပြစ်ဆိုကြသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်နေချိန်တွင် စစ်တပ်ကိုဦးဆောင်နေသူများသည် မိမိဂုဏ် သိက္ခာမြင့်မားရေး တစ်ခုတည်းကိုသာ ရှေ့ရှု၍ စစ်ပွဲတစ်ပွဲတိုက်ခိုက်ရန် တိတ်တဆိတ်ကြိတ်ပြီးစီစဉ်နေကြသည်။ ထိုကြားထဲမှာပင် ကီတာနှင့်သူ့ နောက်လိုက်များသည် ကီတာ၏ ဂျပန်အမျိုးသားနိုင်ငံတော် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေးအတွက် စစ်တပ်မှအရာရှိငယ်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်သွားရန် ကြံစည်အားထုတ်ကြသည်။ ချမ်းသာသူများက အလွန်ချမ်း သာပြီး ဆင်းရဲသူများက အဆမတန်ဆင်းရဲနေသော ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အစဉ်းစားအဆင်ခြင်နည်းသော လူငယ်စစ်အရာရှိများအား ဆွဲဆောင်ရ သည်မှာ များစွာမခက်ခဲလှပေ။ အထူးသဖြင့် ခေတ်ရှေ့ပြေးနေသော ကီတာ၏ အကြံ ပြုချက် များအား ထောက်ခံ လာအောင် ဆွဲဆောင်ရသည်မှာ ခက်ခဲခြင်းမရှိလှပေ။

၁၉၂၁-ခုနှစ်တွင် 'ယာဆူဒါ ဇင်ဂျီရိုး' 'Yasuda Zenjiro' အား လင်္ကာဂိုဏ်းဝင်တစ်ဦးက လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက်- ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် 'ဝန်ကြီးချုပ် ဟာမာဂူချီ အိုဆာချီ' 'Prime Minister Hamaguchi Osachi' သည်သေနတ်ဖြင့် ချောင်းမြောင်း ပစ်ခတ်ခံရပြီး ရရှိသောဒဏ်ရာဖြင့် ချက်ခြင်းသေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ၁၉၃၁-ခုနှစ်တွင် တပ်ကိုဦးစီးဦးဆောင်ပြုသော စစ်အရာရှိတစ်စုသည် အာဏာသိမ်းရန် နှစ်ကြိမ်တိတိ ကြံစည်အားထုတ်ခဲ့လေသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းကြံ စည်မှုနှစ်ခုစလုံးမှာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ဦးဆောင်သူအားလုံးကိုဖမ်းဆီးကာ

မောင်ထွန်းသူ

ကြီးလေးသောအပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ခံခဲ့ကြရလေ၏။

၁၉၃၂-ခုနှစ်တွင်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဟောင်း 'အီနိုအုအဲ ဝွန်နို ဆုခဲ' 'Inoue Junnosuke' နှင့် မစ်ဆုအီ ဇိုင်ဘတ်စုအဖွဲ့မှ ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော 'ဒန်တကူးမား' 'Dan Takuma' တို့သည် လကျာဂိုဏ်းသားတို့၏ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံခဲ့ရပြန်သည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်များနှင့် တစ်ဆက်တည်းမှာပင် လူငယ်ရေတပ်အရာရှိ တစ်စုသည် ဝန်ကြီးချုပ်၏နေအိမ်နှင့် ရဲဌာနချုပ်တို့အား စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးချုပ် 'အီနိုကီ အီဆူယိုရှိ' 'Prince Minister Inukai Esuyoshi' အား သတ်ဖြတ်ပစ်ကြသည်။ ဤအရေးအခင်းမှာ 'မေ-၁၅ အရေးအခင်း' 'The 15 May Incident' ဟု လူအများက အသိအမှတ်ပြု မှတ်သားခဲ့ကြလေသည်။

၁၉၃၅-ခုနှစ်တွင် တပ်ထဲ၌ ပဋိပက္ခအရေးအခင်းတစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရာမှ ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲရေးအုပ်စု၏ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော 'ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး နာဂါတာ တက်ဆူဆန်' 'Lt General Nagata Tetsuzan' သည် စစ်ဝန်ကြီးဌာနရှိ စစ်ရေးစစ်ရာဇဝါရုံးချုပ်အတွင်း၌ နေ့ခင်းကြောင်တောင်ကြီး လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရသည်။ လက်အောက်စစ်အရာရှိတစ်ဦးက သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ဂျပန်ပြည်သူတို့သည် ယင်းကဲ့သို့သော လကျာဂိုဏ်းအကြမ်းဖက်မှုကို များစွာထိတ်လန့်ခဲ့ကြသည်။ တပ်၏ထိန်းမနိုင် ဖြစ်နေသောအခြေအနေကိုလည်း စိတ်ပျက်ကြသည်။ သို့သော်လည်း 'မန်ချူးရီးယားအင်ပါယာ (မန်ချူးကိုး)' 'The Manchurian Empire (Manchuko)' တည်ထောင်နိုင်ရေးအတွက် တရုတ်နိုင်ငံ၏ အရှေ့မြောက်ဒေသတစ်ကြောကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ပေးခဲ့သော စစ်တပ်အပေါ် ကျေးဇူးတရားထောက်ထားသောအားဖြင့် မုန်းတီးဆက်ဆုတ်ခြင်းကား မဖြစ်ခဲ့ချေ။ အပြင်းအထန်ဝေဖန် ရှုတ်ချခြင်းလည်း မပြုခဲ့ကြချေ။ တပ်နှင့်သူတို့ကြားတွင်အကြီးအကျယ် စိတ်ဝမ်းကွဲပြားစရာကောင်းလောက်အောင် ခြားနားကွဲပြားမှုမျိုးမရှိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး 'အမျိုးသားအရေး' ကိုသာ ဦးစား

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ပေးရမည့်ဟု ခံယူခဲ့ကြလေသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ၁၉၃၆-ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၆-ရက်တွင် ဂျပန်သမိုင်း၌ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သော '၂၆-ဖေဖော်ဝါရီ အရေးအခင်း' '26 February Incident' သည်ဖြစ်ပွားလာခဲ့သည်။ လူငယ်လူရွယ်စစ် အရာရှိနှစ် ဆယ့်နှစ်ယောက်သည် အရာခံဗိုလ်၊ တပ်ကြပ်၊ တပ်သား- ၁၄၀၀ ကျော်ကို ဦးဆောင်ကာ ဝန်ကြီးချုပ်၏နေအိမ်၊ ဘုရင့်အိမ်တော် ဝန်၏နေအိမ်နှင့် မြို့တော်ရဲဌာနချုပ်များကို စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ နန်းတော်ကိုလည်း အချိန်အတော်ကြာမျှ သိမ်းပိုက်ထားခဲ့ကြ၏။

ယင်းပုန်ကန်မှုသည် လူသုံးဦးသေဆုံးခြင်းဖြင့် အဆုံးသတ်သွားခဲ့ သည်။ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး တာကာဟာရှိ ကိုရီကီယို 'Finance Minister Takahashi Korekiyo' ပရီဗီတံဆိပ်တော်ထိန်း 'ဆိုက်တို မာကိုတို' 'Saito Makoto' နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝါတာနာဘီ ဂျိတာရီ 'General Watanabe Jotaro' တို့သေဆုံးခဲ့ရ၏။ ပုန်ကန်သူများက သတ်ဖြတ်ရန် စီစဉ် ထားသည့် အရေအတွက်မှာ အများအပြားဖြစ်သော်လည်း သူတို့၏အကြံ အစည်မှာ မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ပုန်ကန်သူတို့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘုရင် မင်းမြတ်အပါးမှအကြီးအကဲ ဒုစရိုက်သမားများအား ဖယ်ရှားရန်ဖြစ်ပေ သည်။ ၎င်းတို့အား သုတ်သင်ရှင်းလင်းပါမှသာ နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးသည် နိုင်ငံတော်၏ လက်တွင်းသို့ပြန်လည် ရောက်ရှိလိမ့်မည်ဟုလည်း ယုံကြည် ကြသူများဖြစ်လေသည်။

ယင်းအာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်ခဲ့သူများသည် ကီတာ၏အယူ အဆများကို နှစ်သက်လက်ခံသူများဖြစ်၏။ သို့တစေလည်း ဤအရေး အခင်းတွင် ခေါင်းဆောင်ပိုင်းမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးဟုဆိုကာ ၁၉၃၇-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၉ရက်နေ့တွင် ကွပ်မျက်ခြင်းခံခဲ့ရလေသည်။ သူ့အားမကွပ် မျက်မီ သူနှင့်နောက်ဆုံး စကားပြောခွင့်ရခဲ့သော သူ့ညီ ပြန်လည်ပြောပြ သည့် အတိုင်းဆိုပါက 'ဒီပုန်ကန်မှုမှာ ငါလုံးဝမပါခဲ့ဘူး၊ ငါရေထားတဲ့စာ တွေကို ကြိုက်တဲ့လူတွေက ထပြီးပုန်ကန်တာမို့ ငါ့ကိုအထင်ခံရတာ' ဟု ကီတာက ပြောသွားခဲ့လေသည်။

မောင်ထွန်းသူ

၂၆-ပေဖော်ဝါရီအရေးအခင်း ဖြစ်ပွားချိန်တွင်ဂျပန်နိုင်ငံသည် 'နိုင်ငံတကာအသင်းကြီး' 'The League of Nations' ထဲမှ နှုတ်ထွက်ခဲ့ပြီးခဲ့ပြီ။ အရေးအခင်းဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ၇-လကာလအတွင်းတွင် 'ကွန်မင်တန် ဆန့်ကျင်ရေးစာချုပ်' 'The Anti-Comintern Pact' ကို ဂျပန်နှင့်အပြီး သတ်ချုပ်ဆိုခဲ့ပြီး တရုတ်နှင့်တိုက်ပွဲသည် ပြန်လည်ဖြစ်ပွားလာသည်။ နိုင်ငံတွင်လည်း 'နှစ်ဦးပြိုင်အစိုးရစနစ်' သည် အလိုအလျောက်တည်ရှိနေသည်။

လတ်တလောတည်ရှိနေသော အစိုးရမှာ ချိနဲ့လျှက်ရှိနေရာ ယင်း၏နောက်ကွယ်တွင် စင်ပြိုင်လုပ်နေသော စစ်အစိုးရသည် တည်ရှိနေသည်။ အစိုးရနှစ်ဖွဲ့သည် မူဝါဒများကို သီးခြားစီချမှတ် ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ အမည်ခံအစိုးရသည် တရုတ်နိုင်ငံနှင့်ဖြစ်ပွားနေသည့် စစ်ကို သိပ်ပြီးမလိုလားကြသဖြင့် ငြိမ်းချမ်းသောနည်းကို ရှာလိုသည်။ သို့သော်လည်း အစိုးရနောက်ကွယ်မှ အစိုးရသည် တရုတ်နှင့်ပဋိပက္ခကို ပိုမိုကြီးထွားလာအောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်ပွားနေစဉ်ကာလအတွင်း ဖော်ပြနိုင်စွမ်းမရှိတော့ပဲ နောက်ကွယ်အစိုးရ ခြယ်လှယ်သမျှခံနေရသည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရလေ၏။

ထိုအချိန်က နောက်ကွယ်အစိုးရနှင့် လက်ျာဝါဒီတို့အား ဆန့်ကျင်ဝံ့သူ မရှိတော့ပဲဖြစ်လာသည်။ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးသာမက နိုင်ငံရေးသမားကြီးများနှင့် ဘုရင်ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် မဆန့်ကျင်နိုင်သည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။ အကယ်၍ ဆန့်ကျင်ခဲ့ပါမူကား သေခြင်းနှင့်သာ ရင်ဆိုင်ရဖို့ရှိလေသည်။

အခြေခံဥပဒေပါ အချက်များအရ ဘုရင်သည် နိုင်ငံရေးကိစ္စအဝဝတွင် ကြားနေသမားများ ဖြစ်ရမည်။ ဘုရင်သည် အသက်ထင်ရှားရှိနေသော နတ်ဘုရားသခင်ဟု အသိအမှတ်ပြုထားသဖြင့် ဘုရင့်အနေဖြင့် သူ၏ကိုယ်ပိုင်နိုင်ငံရေးအယူအဆများကို လုံးဝစွန့်ပယ်ထားရသည်။ ယင်းသဘောတရားကြောင့် ဘုရင်သည် သူ၏ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်မှုအား လုံးကို စွန့်လွှတ်ထားရမည့်အဖြစ်သို့ ရောက်လျက်ရှိလေသည်။ အခြေအ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

နေ့မှန်ကို ဖော်ပြရမည်ဆိုပါက ထိုစဉ်က ဘုရင်နှင့်တကွ နိုင်ငံအကြီး အကဲအားလုံးသည် နောက်ကွယ်အစိုးရနှင့် လက်ျာဝါဒီတို့၏ ‘လက်ခုပ်ထဲ ကရေ’ ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့သည် ပြည်သူ့အများနှင့် ဆက်သွယ်ခွင့် လုံးဝမရှိပေ။

၁၉၃၈-ခုနှစ်တွင် ‘တစ်မျိုးသားလုံးဆိုင်ရာ စစ်ပြင်ဆင်ရေး ဥပဒေ’ 'The National Ggeneral Mobilisation Law' တည်ရှိလာခဲ့သည်။ နောက် နှစ်နှစ်မျှအကြာတွင် ‘သုံးနိုင်ငံ စစ်ရေးပူးပေါင်းမှုစာချုပ်’ 'The Tripattite Military Pact' ကိုဂျပန်၊ ဂျာမနီနှင့်အီတလီသုံးနိုင်ငံတို့ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြ၏။ ယခင်က အမြင်အမြင်အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေကြသော လက်ျာဂိုဏ်းဝင်အား လုံးသည် တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း စုပေါင်းခဲ့ကြပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးအား အမျိုးသားရေးဝါဒကို ရိုက်သွင်းခဲ့ကြသည်။

ဂျပန်လူမျိုးများသည် ကွန်ဖျူးရှပ်ပညာရေးတွင် အခြေခံခဲ့ရသူ များဖြစ်၏။ မိရိုးဖလာရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရ ဆာမူရိုင်းခေါ် စစ်သူရဲကောင်း များအား စဉ်ဆက်မပြတ် အမြတ်တစ်နိုးထား၍ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသူများဖြစ် ၏။ စနစ်သစ်တစ်ခုဝင်လာလျှင် ထိုစနစ်သစ်အား ဝေဖန်ဆန်းစစ်ခြင်း လည်းမပြု။ အပြင်းအထန် ခုခံတွန်းလှန်ခြင်းလည်းမပြုပဲ ငြိမ်ဆိတ်နေ တတ်သော အကျင့်စရိုက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ခေတ်ဟောင်းက စနစ် ဟောင်းတစ်ခုအား စနစ်သစ်တစ်ခုအဖြစ် ပြန်လည်အသက်သွင်းလာ သည့်အခါ လတ်တစ်လော ဖြစ်ပွားနေသည့် တရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲ၌ မိမိဘက်မှရရှိနေသည့် အောင်မြင်မှုများအပေါ် သာယာယစ်မှုကား မိန်းမောနေကြလေ၏။ ထို့ပြင်လည်း ထိုစဉ်အခါက ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သည့် ကိုနိုအီနှင့် တိုဂျိုတို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း အာဏာရှင်ဖြစ်လိုစိတ် ပြင်းပြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဂျပန်တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးသည် တစ်ယူသန် အစွန်းရောက် မျိုးချစ်စိတ်ဖြင့် ‘ဂျင်ဂိုအစ်ဇင်း’ 'Jingoism' ခေါ် ‘မျိုးချစ်စစ်ဝါဒ’ ကို နှစ်သက်လက်ခံလွန်း၍ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ဖြင့်ဂျပန်တို့ သည် စစ်ဝါဒီတို့၏ ကြီးစိုးလွှမ်းမိုးမှုအောက်၌ ပြားပြားဝပ်ရောက်သွားခဲ့

မောင်ထွန်းသူ

ရလေ၏။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဂျာမနီမှ 'နာဇီနိုင်ငံတော်' 'The Nazi State' ပုံစံဖြင့်တစ်ထပ်တည်းနီးပါးမျှ တူလျှက်ရှိသည်။ သို့သော်လည်းနိုင်ငံအကြီးအကဲအဖြစ် 'ဟစ်တလာ' 'Hitler' တော့မရှိပေ။ စတင်ဖြစ်ပေါ်လာစဉ်က ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဖက်ဆစ်စနစ်ဟု ပြောရန်ခက်လှပေသည်။ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ အလိုဆန္ဒကို လုံးဝလျစ်လျူရှုပြီး မိမိထင်ရာလုပ်သည့် အာဏာရှင်တစ်ဦးဟူ၍ မရှိပေ။ အစွန်းရောက်မျိုးချစ်ဝါဒနှင့် အစွန်းရောက်စစ်မှုဝါဒများကိုလည်း ချမှတ်ခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ သို့တစေလည်း စစ်တပ်နှင့် လက်ျာဝါဒီတို့၏ အဆက်မပြတ်လှုံ့ဆော်မှုများရှိနေခြင်း၊ ရှေးရိုးစဉ်ဆက်ကခံယူခဲ့သော အစဉ်အလာအရ နိုင်ငံတော်နှင့်ဘုရင့်အပေါ်ထားရှိနေသည့် အမြင်များစသည်တို့ကြောင့် ဂျပန်လူမျိုးအများစုသည် အစွန်းရောက်မျိုးချစ်ဝါဒနှင့် အစွန်းရောက်စစ်မှုဝါဒများကို နှစ်သက်လက်ခံရန် အသင့်ဖြစ်နေကြပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဖက်ဆစ်အာဏာရှင်စနစ်ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့၏။ သို့သော်လည်း ထိုစဉ်ကအခြေအနေအရ ဂျပန်နိုင်ငံအား 'ဒီမိုကရက်တစ် ဖက်ဆစ်နိုင်ငံ' 'Democratic Facist State' ဟုခေါ်မည်ဆိုက ခေါ်နိုင်ဖွယ်ရာရှိ၏။ ထိုစဉ်က အမည်ခံအစိုးရသည် မားမားမတ်မတ်ရှိနေခဲ့ပြီး အလယ်အလတ်ကျသည့် လုပ်ငန်းများကို တတ်အားသရွေ့ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အစိုးရအနေဖြင့် အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့ပြီးလူမျိုးမာန်တက်ကာ ဘဝင်မြင့်နေကြသော ဂျပန်ပြည်သူလူများစုအား နားလည်မှုရှိလာအောင်လည်း တစ်ဖက်မှလုပ်ပေးခဲ့သည်။

ဘုရင်ကိုယ်တိုင်လည်း အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကာ လိုက်လျောသင့်သည်များကို လိုက်လျောခဲ့ရ၏။ ၁၉၂၈-ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သည် 'ကွမ်တန်စစ်တပ်' မှ ချန်ဆုလင်အားသတ်ဖြတ်မှု ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးကတည်းက ဂျပန်ဘုရင်သည် သူ့ရာထူးအဆင့်မှ ခွင့်ပြုသလောက် အခွင့်အာဏာများကိုသုံး၍ တတ်နိုင်သမျှ ငြိမ်းချမ်းရေးအောင်ထိန်းသိမ်းပေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စစ်ကိုအလွန်လိုလားသော 'တိုဂျို

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဟိုက်ဒဲကိ 'Tojo Hideki' အား ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်ခန့်ထားရန် ထောက်ခံ တင်ပြလာသည့်အခါ 'ဤကိစ္စသည် မစွန့်စားလျှင် ဘာအကျိုးမှ ခံစားရ မည်မဟုတ်သော ကိစ္စမျိုးဖြစ်ပေသည်' ဟု ဝေဖန်ချက်ပေးကာ အေးအေး သာသာပင် သဘောတူညီခဲ့လေသည်။

ယင်းကဲ့သို့ သဘောတူခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းသည် ဂျပန်ဘုရင်၏အမှား သို့မဟုတ် အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်ရမှုတစ်ခုဟု ဝေဖန်မည်ဆိုက ဝေဖန်နိုင်ဖွယ် ရာရှိ၏။ သို့သော်လည်း ထိုစဉ်ကဂျပန်နိုင်ငံ၏ 'ဒီမိုကရက်တစ်-ဖက်ဆစ် စနစ်' 'TheDemocratic Facist System' အောက်တွင် လုပ်ကိုင်ဆောင် ရွက်ရသည်မှာ အန္တရာယ်များလှရှုံ့မျှမက ရှေ့ဖြစ်လာမည့် အလားအလာ များကို မှန်းဆ၍မရနိုင်ချေ။ ၁၉၄၁-ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင်း၌ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာခဲ့သော တိုကျိုသည်ပင်လျှင် စစ်ကြီးထဲပါမသွားအောင် တားဆီးရေးမှာများစွာ ခက်ခဲလှသည်ကို တွေ့ခဲ့ကြရ၏။ ဤအချက်ကို ကြည့်လျှင် ထိုစဉ်က လုပ်ရကိုင်ရသည့်အခက်အခဲများကို ရိပ်စားနား လည်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

၁၉၄၅-ခုနှစ်တွင် တိုကျိုမြို့တော်နှင့်တကွ အခြားသောမြို့ကြီး အားလုံးနီးပါးသည် ပြာပုံအတိ ဖြစ်သွားခဲ့လေပြီ။ စစ်ကြီးအဆုံးသတ်နိုင် မည့်အခြေအနေသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ တည်ရှိနေပေပြီ။ စစ်ကြီးကိုအပြီး သတ်သွားစေရန် နည်းမျိုးစုံဖြင့်ကြိုးပမ်းနေကြသူနှစ်ဦးမှာ '၂၆-ဖေဖော် ဝါရီပုန်ကန်မှု' အတွင်းမှ လွတ်မြောက်လာခဲ့သူများဖြစ်၏။ ထိုစဉ်က 'အိုကာဒါ ကိုင်ဆုကီး' Okada Kaisuki' ၏ ယောက်ဖအငယ် 'ဆူဇုကီး ကန်တာရို' 'Suzuki Kantaro'မှာ သူ၏ ကိုယ်ရေးအတွင်းဝန်ဖြစ်၍ သူနှင့် ရုပ်ချင်းအလွန်တူသည်။ ပုန်ကန်ထကြွသူစစ်အရာရှိများသည် ဆူဇုကီး ကန်တာရိုအား ဝန်ကြီးချုပ်ဟုထင်ကာ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ကြသဖြင့်ဒဏ် ရာ အပြင်းအထန်ရရှိသွားခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း နောက်ထပ်အသေ ပစ်သတ်ရန်လုပ်နေခိုက် ပုန်ကန်နေသူများ၏တပ်မှူး 'ဗိုလ်ကြီးအန်ဒို' 'Captain Ando' အား ဆူဇုကီး၏ဇနီးက အကျိုးအကြောင်းပြောပြပြီး အတင်းတောင်းပန်ခဲ့သဖြင့် နောက်ဆုံးပစ်ရန်တာဝန်နေသည့် ပစ်ချက်ကို

မောင်ထွန်းသူ

မပစ်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ ဆူဇူကီးမှာ အလွန်ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် အသက်ရှင်ခဲ့၏။

အိုကာဒါ၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် ၁၉၄၅-ခုနှစ်တွင်ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာခဲ့သော ဆူဇူကီးသည် စစ်ကြီးကိုဆက်တိုက်လိုသူများအား အသာစီးရခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် 'ပို့စဒမ်ကြေညာချက်' 'The Postdam Delaration' ကိုလက်ခံခဲ့လေ၏။ 'ရှိုးဝါးအာဏာသိမ်းပွဲ' 'The Showa Coup Detat' သည် ဂျပန်နိုင်ငံအားစစ်ပွဲအတွင်းသို့တွန်း ပို့ခဲ့ပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့စေခဲ့သော်လည်း ထိုအာဏာ သိမ်းပွဲတွင် သူပုန်တို့၏သတ်ဖြတ်မှုမှ လွတ်မြောက်လာကြသူများက ဂျပန် နိုင်ငံအား ငြိမ်းချမ်းရေး ပြန်လည်ရယူပေးခဲ့ကြလေသည်။

(၅)

**ဆန်ဖရန်စစ္စကို
အုပ်ချုပ်ရေး**

(၁)

စနစ်သစ်တစ်ခု ဝင်လာလျှင်ဖြစ်စေ သို့တည်းမဟုတ် စနစ်
ဟောင်းတစ်ခုကို အနည်းငယ်မျှမွမ်းမံပြီး စနစ်သစ်တစ်ခုအဖြစ် ဝင်လာ
လျှင်ဖြစ်စေ ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် ဝေဖန်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်ခြင်းမပြုဘဲ
အပြင်းအထန်ခံတွန်းလှန်ခြင်းလည်းမပြုပဲ ရေငုံနှုတ်ပိတ်လုပ်ကာ
ငြိမ်ကုပ်နေတတ်ကြ၏။ ယင်းအလေ့အထသည် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏အကျင့်
စရိုက်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း အထက်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီးပြီ။ တကယ်
တော့ထိုအကျင့်စရိုက်သည် မိမိတို့အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းလာစေနိုင်

မောင်ထွန်းသူ

သော အကျင့်စရိုက်တစ်ခု မဟုတ်ပေ။

ဂျပန်နိုင်ငံမှ လက်နက်ချပြီးနောက် မကြာခင်မှာပင် မဟာမိတ် တပ်များနှင့် အထိအတွေ့ရှိလာခဲ့၏။ နဖူးတွေ့ဒူးတွေ့မတွေ့ရမီက မဟာ မိတ်တပ်များသည် မိမိတို့ဂျပန်တပ်များကဲ့သို့ပင် ကြမ်းတမ်းရိုင်းစိုင်းကြ လိမ့်မည်ဟု ထင်ခဲ့ကြ၏။ စစ်နိုင်သူများအနေဖြင့် မိမိတို့အပေါ် များစွာ နှိုင်းထက်စီးနင်းပြုကြလိမ့်မည်ဟု ယူဆခဲ့ကြ၏။ သို့သော်လည်း လက်တွေ့ ရင်ဆိုင်ရသည့်အခါ မဟာမိတ်တပ်များသည် သူတို့ထင်သလိုမဟုတ်သည် ကိုနားလည်လာကြသည်။

ထိုစဉ်က ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စေလွှတ်ချထားခဲ့သော မဟာမိတ် တပ်များသည် ကိုယ်ကျင့် တရား မြင့်မားပြီး တင်းကျပ်သော စည်းကမ်းများ အတိုင်း အတိအကျလိုက်နာ နေထိုင်လျက်ရှိသော တပ်များဖြစ်၏။ ထိုအခါက စစ်သားများနှင့် ဂျပန် လူမျိုးတို့ကြားတွင် ပြဿနာဟူ၍မပေါ်ဘဲ ဆက်ဆံခဲ့ကြသည်ဖြစ်ရာ စံနမူနာပြုလောက်သည့် 'စံပြအုပ်စိုးမှု' ဟုပင် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြရလေ သည်။

မဟာမိတ်တပ်များက ယာယီသိမ်းပိုက် အုပ်ချုပ်ထားခြင်း၏ အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ ဂျပန်နိုင်ငံအား စနစ်တကျ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေး ရန်ဖြစ်သည်။ စည်းစံနစ်ကျကျ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရန် ဖြစ်သည်။ စည်းစနစ်ကျကျ ထိန်းချုပ်သင့်သည့် အပိုင်းများကိုထိန်းချုပ်ထားသော် လည်း လွတ်လပ်စွာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် စနစ်အပေါ် အခြေခံသော ဒီမိုကရေစီကျကျ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်နိုင်ရေးကိုဦးတည် သည်။

၁၉၄၅-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် 'မဟာမိတ်တပ်များ၏ စစ်သေ နာပတိချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက်အာသာ' 'General MacArthur, Supreme Commander of the Allied Forces' သည် 'ဝန်ကြီးချုပ် ရှိဒီဟာရာ' 'Prime Minister Shidehara' အား ညွှန်ကြားချက်တစ်ခု ထုတ်ပေးခဲ့ သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် အခြေခံအဓိကအချက် ငါးချက်ကို ချပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ယင်းတို့မှာ အမျိုးသမီးများ မဲဆန္ဒပေးခွင့်၊

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အလုပ်သမားအစည်းအရုံးများ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ လွတ်လပ်သောပညာရေး စနစ်နှင့် လွတ်လပ်စွာသင်ကြားခွင့်၊ သက်ဦးဆံပိုင်အစိုးရစနစ် ဖျက်သိမ်းရေးနှင့် လွတ်လပ်၍ ဒီမိုကရေစီကျသော စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်ရေး စသည်တို့ဖြစ်လေ သည်။

ယင်းအချက်ငါးချက်အပေါ် အခြေခံ၍ ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများ ကိုပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားအဖွဲ့များကို တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ပညာရေးစနစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲသည်။ ထို့ပြင်လည်း အကြွင်းမဲ့ အာဏာရှင်စနစ်မျိုးကို အဆုံးသတ်သွားစေရန်အတွက် မျူးမတ်များထားရှိသည့်စနစ်ကို ပယ်ဖျက်ပစ်သည်။ မျူးမတ်များသာပါဝင်သော မျူးမတ်များလွှတ်တော်နေရာတွင် 'ကောင်ဆယ်လာများအဖွဲ့' 'The House of Councillors ဖြင့် အစားထိုးခဲ့ပြီး ပရိဗတ်ကောင်စီကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်။

ထို့နောက်တစ်ဆက်တည်း အခြေခံဥပဒေသစ်ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းသည်။ ယင်းဥပဒေအရ ဂျပန်ဘုရင်သည် နိုင်ငံ၏အထွတ်အထိပ်အမှတ်အသား လက္ခဏာတစ်ရပ်အဖြစ်သာ တည်ရှိလာပြီး နိုင်ငံ၏အချုပ်အခြာအာဏာသည် ဂျပန်ပြည်သူတို့လက်တွင်း၌သာ ရှိလာသည်။ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများ၊ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဥပဒေရေးနှင့်တရားရေးဟူ၍ အာဏာသုံးပိုင်းခွဲခြားထားရှိခြင်းနှင့် စစ်ကိုစွန့်ပယ်ခြင်းစသည့် အရေးကိစ္စများသည် အခြေခံဥပဒေသစ်တွင် ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ဒီမိုကရေစီနှင့် အညီအညွတ်ရှိသော စီးပွားရေးစနစ်တည်ဆောက်ရေးကို ရှေ့ရှု၍ 'ဇိုင်ဘတ်စု' များအား တင်းကြပ်သောအခွန်များ စည်းကြပ်သည်။ ဘုရင်မိသားစုနှင့် ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုများကိုလည်း ကန့်သတ်မှုများ ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ဘုရင်မိသားစုပိုင်ဆိုင်သည့် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိမြေယာများနှင့် အိမ်တော်များကိုလည်း လိုအပ်သည်ထက်ပို၍ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိစေရဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ယခုတည်ထောင်လိုက်သော 'ဂျပန်နိုင်ငံသစ်' 'New Japan'

မောင်ထွန်းသူ

သည် ကီတာ အိုက်ကီ၏ ဂျပန်နိုင်ငံပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအစဉ်များနှင့် များစွာတူညီလျက်ရှိ၏။ ကီတာသည်သူ၏ ‘ဂျပန်နိုင်ငံပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ (၁၉၁၉)’ Outline Plan for the Reconstruction of Japan (1919) စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့စဉ်က လယ်ယာပိုင်ဆိုင်သောလယ်သမားများ မြေငှားဘဝသို့ ဆိုက်ရောက်သွားနေကြရသည့်အဖြစ်ကို သတိပြုမိခဲ့သည်။ ကျေးရွာများတွင် အနည်းငယ်မျှသာရှိသော မြေပိုင်ရှင်ကြီးများက လယ်မြေအများအပြားကို ပိုင်ဆိုင်နေပြီး လယ်သမားအများစုသည် မြေငှားဘဝရောက်ကာ ဆင်းရဲတွင်းနက်နေကြသည်ကိုလည်း သတိထားမိခဲ့၏။

ယင်းအချက်များကို ကောင်းစွာလေ့လာသိရှိထားသော ကီတာသည် သူ့စာအုပ်ထဲတွင် ‘မြေယာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး’ 'Land Refarm' ကိုအလေးအနက်ထား၍ လုပ်ဆောင်သွားရန်အကြံပြုခဲ့သည်။ ယင်းပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ သူကတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ လယ်ယာမြေအားလုံးကို ဘုရင်ကပြည်သူတစ်ရပ်လုံးကို လွှဲပေးရမည်ဟုဆိုသည်။ ဘုရင့်မိသားစုပိုင်ဆိုင်သမျှ ပစ္စည်းအားလုံးကိုလည်း ပြည်သူတို့အားလွှဲပေးရမည်ဟု ဆိုသည်။ ကီတာ၏ယင်းအမြင်နှင့် အယူအဆများသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီး၍ မဟာမိတ်တပ်များဌာနချုပ်၏ အုပ်ချုပ်လမ်းညွှန်မှုဖြင့် အကောင်အထည်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က ကီတာသည်သူ့စာအုပ်ထဲ၌ ‘ဘုရင်သည်နိုင်ငံတော်၏ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်၍ နိုင်ငံ၏အခြေခံနှစ်ရပ်ဖြစ်သော မြေအားလုံးနှင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးအား ပိုင်ဆိုင်သည်’ ဟူသော အချက်ကိုပယ်ဖျက်ပစ်ရမည်ဟု ဖော်ပြခဲ့၏။ ကီတာ၏ထိုဆန္ဒနှင့် အကြံပြုချက်သည် ဤခေတ်တွင် အကောင်အထည်ပေါ်လာခဲ့၏။ ၁၉၄၇-ခုနှစ်တွင် ပြဌာန်းအတည်ပြုခဲ့သည့် မြေယာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအရ ယခင်က လယ်သမားအားလုံးတွင် လယ်ယာပိုင်ဆိုင်သူ ၃၆. ၅ရာနှုန်းသာရှိခဲ့ရာမှ ၅၇. ၁ ရာနှုန်းအထိ တက်လာခဲ့သည်။ လယ်ငှားလုပ်ရသည့် လယ်သမားများသည် ၂၆. ၆ ရာနှုန်းရှိခဲ့ရာမှ ၇. ၉ ရာနှုန်းအထိ ကျဆင်းသွားခဲ့လေသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ထို့ပြင်လည်း ဒီမိုကရေစီစနစ်နှင့်အညီဖြစ်သော အခွန်ကောက်ခံမှုစနစ်ကြောင့် ချမ်းသာသူနှင့်ဆင်းရဲသူများကြားတွင် ခြားနားမှုသည်လည်း မကြီးမားတော့ချေ။ ဇိုင်ဘတ်စုများအား ကုမ္ပဏီများ တည်ထောင်လုပ်ကိုင်ခွင့် ပေးထားသော်လည်း ယင်းတို့နှင့်ဆက်စပ် ဖွင့်လှစ်ထားသော ကုမ္ပဏီများကိုမူ မက်အာသာဌာနချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ သီးခြားကုမ္ပဏီငယ်များအဖြစ် ဖွင့်လှစ်တည်ထောင်စေခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဇိုင်ဘတ်စုမိသားစုများသည် သူတို့လက်တွင်း၌ စီးပွားလုပ်ငန်းကြီးများကိုပိုင်ခွင့်မရတော့သဖြင့် စီးပွားရေး တန်ခိုးအာဏာကို အုပ်စုတစ်စုတည်းက ချုပ်ကိုင်ထားမှုသည် ကီတာ၏ အဆိုပြုချက်များအပေါ် ယုံကြည်သက်ဝင်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်တော်လှန်ပုန်ကန်ခဲ့သည့် ရှိုးဝါး စစ်အာဏာသိမ်းပွဲ (၂၆-ဖေဖော်ဝါရီပုန်ကန်မှု) ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ၁၃-နှစ်ကြာမှ ပေါ်ပေါက်တည်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည့် ကီတာ၏ အဆိုပြုချက်တစ်ခုရှိခဲ့၏။ ယင်းမှာအာရှနိုင်ငံများအား အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်နှင့်ပြင်သစ်နယ်ချဲ့များ၏ ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်အောင် ကယ်တင်ရေးဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။

ကီတာအဆိုပြုခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာ သတိလက်လွတ် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် မရှုမလှရှုံးခဲ့ရ၏။ ဤအချက်တွင်မူ ကီတာ၏အဆိုပြုချက်သည် သူထင်သလိုဖြစ်မလာခဲ့ပေ။ အမေရိကန်တို့ဦးစီးသော မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် နှစ်အတန်ကြာမျှ နေခဲ့ရလေသည်။

၁၉၄၅-၄၇ ခုနှစ်များသည် ဂျပန်ပြည်သူတို့အဖို့ အစားအစာရှားပါးသောကာလ ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ဂျပန်လူမျိုးများသည် ယင်းပြဿနာအတွက် များစွာပူပန်သောကရောက်ခြင်းမရှိ။ စိုးရိမ်ကြောက်လန့်နေကြရသောဘဝမှ လွတ်မြောက်လာခြင်း၏ အရသာကို ခံစားနေကြရသဖြင့် အစားအစာပါးရှားမှု ပြဿနာကို ကြီးမားသော

မောင်ထွန်းသူ

ပြဿနာဟုမမြင်ကြ။ ခေတ်ဟောင်းက စနစ်ဟောင်းများကို ဖျက်သိမ်း လိုက်ခြင်းနှင့် ဖက်ဆစ်စနစ်ဆိတ်သုဉ်းသွားခြင်းတို့ကြောင့် ရရှိခံစားနေကြ ရသော လွတ်လပ်မှုအရသာသည် သူတို့အတွက် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးမှ ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိလာသော အခြေအနေ သည် မေဂျီတော်လန်ရေးအပြီးနှင့် နှစ်ပေါင်းရှစ်ဆယ်နီးပါးကြာမှ ပေါ် ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအချိန်တွင် ဂျပန်လူမျိုးတို့ကြား၌ ပညာတတ် ဦးရေကလည်း တိုးတက်များပြားလျက်ရှိပြီဖြစ်ရာ မိမိရရှိထားသည့် အခြေ အနေကိုကောင်းစွာ သိရှိနားလည်နေကြပြီးလွတ်လပ်မှုဆိုသည်မှာ လူ့ဘဝ အတွက် အလွန်အရေးပါအရာရောက်ပြီး မရှိမဖြစ်လိုအပ်သောအရာဟု လည်း သိနားလည်နေကြပြီ။ အမှန်တော့ ကာလရှည်ကြာခဲ့သော စစ်ပွဲနှစ် များအတွင်း ဂျပန်ပြည်သူတို့သည် ဗဟုသုတ ငတ်မွတ်နေကြသူများဖြစ် ၏။ တစ်ဖက်တွင်သူတို့သည် အစားအစာဝယ်ယူရရှိဖို့အတွက် အပင်ပန်း ခံ၍တန်းစီနေကြသလို အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း စာအုပ်များ၊ မဂ္ဂဇင်း များနှင့် ဂျာနယ်များဝယ်ရန် အပင်ပန်းခံ၍ တန်းစီနေကြလေပြီ။

ယာယီသိမ်းပိုက်ထားသော မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့များသည် ဂျပန်စစ် တပ်အားလုံးကို ဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်သော်လည်း ဗျူရိုကရက်တစ်အ ဆောက်အအုံဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အစိုးရအဖွဲ့ကိုမူ ရှိရင်းစွဲအတိုင်း ထားရှိပေးခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသည် မဟာမိတ်တပ်များ၏ စစ်အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်အောက်၌ ရောက်ရှိနေသည်ဟုဆိုရသော်လည်း နိုင်ငံအတွက် အရေးကြီးသောကိစ္စရပ်များ ရှိလာသည့်အခါတွင်မူကား မဟာမိတ်တပ် ပေါင်းစုဌာနချုပ်မှ ထုတ်ပြန်ပေးသည့် ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အစိုးရက တာဝန်ယူ၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်ပေးရလေသည်။ မဟာမိတ်တပ်များ၏ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်အောက်တွင် ဂျပန်အစိုးရသည် မဟာမိတ်တပ်များ ၏အုပ်ချုပ်မှုကို ဆန့်ကျင်ခြင်းမပြုခဲ့ချေ။ ညွှန်ကြားချက်များကိုလည်း လက်ခံလိုက်နာခဲ့ရုံမျှမက အကောင်အထည်ဖော်ပေးခဲ့သည်က များပေ သည်။

ယင်းအုပ်ချုပ်ရေးခေတ်တွင် အခက်အခဲပေါင်းအမြောက်အများ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ရှိခဲ့သည်မှာ အထူးပြောစရာမလိုတော့ပေ။ ငွေကြေးဖောင်းပွမှု (ငွေကြေး တန်ဖိုးလျော့ကျမှု) သည် အဆမတန်ကြီးမားလာသည်။ အလုပ်လက်မဲ့ ဦးရေမှာ ငါးသန်းအထိတက်လာသည်။ သပိတ်မှောက်မှုများမှာလည်း အများအပြား ပေါ်ပေါက်လာသည်။ တပ်အားလုံးကိုဖျက်သိမ်းလိုက်သဖြင့် နေရပ်များသို့ပြန်ပို့ပေးရသည့် စစ်သားဟောင်းများ၏ ပြဿနာမှာကြီးမားလှ၏။ ဂျပန်ပြည်သူတို့အနေဖြင့်လည်း စစ်တပ်အင်အားကြီးမားသော နိုင်ငံတည်ထောင်ရေးအလုပ်သည် မိုက်မဲမှုတစ်ခုမျှသာဖြစ်သည်ဟု မြင်နေကြလေပြီ။ သူတို့အနေဖြင့် စစ်ကြီးမဖြစ်မီက လူနေမှုအဆင့်ကို ပြန်လည်ရရှိအောင် အဆမတန်အပင်ပန်းခံ၍ ကြိုးစားအားထုတ်၍ လုပ်ပါမှ ဖြစ်မည်ကိုသိနေကြပြီ။ အလွန်အလှမ်းကွာဝေးလှသော အနာဂတ်ဘဝအတွက်မှာမူ စိတ်ကူးယဉ်အိမ်မက်ပင် မမက်နိုင်ကြချေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ၁၉၄၈-ခုနှစ်တွင် အရှိန်အဟုန်လျှင်မြန်သောပြောင်းလဲမှုတစ်ရပ်သည် ကမ္ဘာတွင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးအခြေအနေသည် အာရှတိုက်အတွင်း၌ပါ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့၏။ ယင်းပြောင်းလဲမှုသည် ဂျပန်ကိုပါ အကျိုးသက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဤနှစ်အတွင်းတွင် တရုတ်ပြည်မကြီးအတွင်း၌ ‘ချန်ကေ-ရှိတ်’ 'Chiang Kai - Shek' ၏ စစ်တပ်သည် တစ်နိုင်ငံလုံးဒေသအနှံ့အပြား၌ တရုတ်ကွန်မြူနစ်တို့ အနိုင်ယူမှုကို မရှုမလှခံခဲ့ကြရလေ၏။ ကိုးရီးယား ကျွန်းဆွယ်တွင်လည်း ကျွန်း၏တောင်ပိုင်းဒေသတစ်ဝက်သည် ‘ကိုးရီးယား သမ္မတနိုင်ငံ’ 'The Republic of Korear' ဖြစ်လာခဲ့ပြီး မြောက်ပိုင်းတစ်ဝက်မှာ ‘ကိုးရီးယားပြည်သူ့ ဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ’ 'The Korea People's Democratic Republic' ဖြစ်လာခဲ့လေ၏။

ထို့နောက် ၁၉၄၉-ခုနှစ်တွင် ‘တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ’ 'The People's Republic of China' ပေါ်ထွန်းတည်ရှိလာခဲ့သည်။ ၁၉၅၀-ခုနှစ်တွင် ‘ကိုးရီးယားစစ်ပွဲ’ 'The Korear War' ဖြစ်ပွားလာခဲ့၏။ ‘ဆိုဗီယက်ယူနီယံနိုင်ငံ’ 'The Soviet Union' နှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့က တစ်ဖက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကတစ်ဖက် တိုက်ခိုက်ကြသော စစ်ပွဲဖြစ်၍

မောင်ထွန်းသူ

တစ်ဖြည်းဖြည်းနှင့် ပြင်းထန်လာခဲ့လေသည်။

ယင်းအခြေအနေသစ်၏ အတင်းအကြပ်တွန်းအားပေးမှုကြောင့် အမေရိကန်အစိုးရသည် ဂျပန်နိုင်ငံအား ဆိုဗီယက်ရုရှားနှင့်တရုတ်တို့ကို ဆန့်ကျင်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် ပြန်လည်တည်ဆောက်ပေးရန် လိုအပ်လာသည်။ ထို့ပြင်လည်း အခြေအနေအရ ထိုလုပ်ငန်းကို အများဆုံး အကောင်အထည်ဖော်မှုဖြစ်မည်ဟု နားလည်ထားသည်။ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု ဌာနချုပ်သည် 'အုပ်ချုပ်မှုမူဝါဒ' 'Occupation Policy' ကိုချက်ခြင်းပြောင်းလဲကာ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့၏။ မူလချမှတ်ထားသောမူဝါဒကို ပယ်ဖျက်ကာ 'စီးပွားကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို လွတ်လပ်စွာလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ' 'The Free Enterprise Democratic Country' တည်ဆောက်ရေးကို အစားထိုးခဲ့သည်။ ယင်းစနစ်ကို တည်ထောင်ပေးခြင်းအားဖြင့် ကိုယ်ရောစိတ်ပါလွတ်လပ်မှု ရရှိသော ငြိမ်းချမ်းရေးကိုမြတ်နိုးသော . . . ။ မိမိတို့ကိုယ်မိမိတို့ အစွန်းမရောက်အောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းရှိသော စစ်ရေးနှင့်စီးပွားရေးတွင် တောင့်တင်းခိုင်မာသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပေါ်လာရေးကို ရည်မှန်းခဲ့သည်။ ယင်းရည်မှန်းချက်များထဲတွင် ကွန်ပျူရှပ်ဝါဒီများကို ဆန့်ကျင်ရေး အဓိကကျသည့် ထပ်တူထပ်မျှတူညီသည့် 'ဂျပန်အရင်းရှင်ဝါဒ' 'Police Reserve Force' သည် ပြန်လည်ပေါ်ထွန်းရှင်သန်လာခဲ့လေ၏။

ထိုအချိန်တွင် ကြည်းတပ်နှင့်ရေတပ်များကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီးပြီ။ 'ဇောကာလူ' လူတန်းစားမှာလည်း ဖြည်းဖြည်းချင်းလျော့နည်းပျောက်ကွယ်လျှက်ရှိပြီ။ ကိုးရီးယားစစ်ပွဲစတင်ဖြစ်ပွားလာသည့် အခါ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုဌာနချုပ်သည် ဂျပန်အစိုးရအား 'သီးသန့်အထူးရဲတပ်ဖွဲ့' 'Police Reserve Force' ဖွဲ့စည်းရန် ညွှန်ကြားခဲ့၏။ ယင်းရဲတပ်ဖွဲ့သည် နောင်အခါတွင် 'နိုင်ငံကာကွယ်ရေးတပ်' 'The Self Defence Force' အဖြစ် အသွင်ပြောင်းသွားခဲ့လေသည်။

ယင်းသို့ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းရာ၌ ယခင်တပ်အရာရှိများထဲမှ သင့်တော်သောလူများကို စနစ်တကျရွေးချယ် အသုံးပြုခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

စနစ်သစ်နှင့်အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့အကျိုးတွင် လေးစားသောအမြင် ရှိသူများကိုသာ ရွေးချယ်အသုံးပြုခဲ့သည်။ ထို့ပြင်လည်း ‘ပင်လယ်ပြင် လုံခြုံရေး အေဂျင်စီ’ 'The Maritime Safety Agency' ကိုဖွဲ့စည်းခဲ့ရာ ရေတပ်မှစစ်အရာရှိဟောင်းများကို ပြန်လည်အသုံးပြုခဲ့သည်။ ယခင် စစ်တပ်အရာရှိဟောင်းများထဲမှ စနစ်သစ်နှင့် အမြင်တူသူများအား စစ်ဘက်ဆိုင်ရာဌာနများတွင် ခန့်ထားအသုံးပြုခဲ့၏။ ယင်းအဖွဲ့အစည်း များထဲမှ အုပ်စုတစ်စုအား ‘အမျိုးသားလုံးဆိုင်ရာ သီးသန့်ရဲတပ်ဖွဲ့’ 'The National Police Reserve' အဖြစ် အသွင်ပြောင်းဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပြီး ဂျပန် မှအမေရိကန်တပ်များအား ကိုးရီးယားစစ်ပွဲသို့ စေလွှတ်သည့်အခါ ဂျပန် နိုင်ငံလုံခြုံရေးကို ယင်းရဲတပ်ဖွဲ့အား တာဝန်ယူစေခဲ့၏။

မဟာမိတ်စစ်ဌာနချုပ်သည် ‘ပင်လယ်ပြင်လုံခြုံရေး အေဂျင်စီ’ အဖွဲ့ဝင်များအား တိုက်ခိုက်ရေးတွင် အသုံးမပြုသော်လည်း ကိုးရီးယားစစ် ပွဲ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ပင်လယ်ပြင်မှ မိုင်းများရှင်းလင်းရေးကို တာဝန်ယူစေခဲ့ သည်။ သီးသန့်အထူးရဲတပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် သုံးနှစ်နှင့်သုံးလအကြာ တွင် ‘ဂျပန်ဖွဲ့စည်းပုံအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်’ 'The New Japanese Constitution' ကိုအတည်ပြုခဲ့သည်။ ‘နိုင်ငံတော်သည် ယင်းဥပဒေ တွင်မြေပြင်၊ ရေပြင်နှင့်လေပြင်တပ်ဖွဲ့များနှင့် အခြားစစ်တိုက်ခိုက်မှု ဆိုင်ရာ တပ်ဖွဲ့များကိုဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ထားရှိလိမ့်မည် မဟုတ်။ နိုင်ငံတော်သည် စစ်မက်ရေးရာပြုပိုင်ခွင့်များကို အသိအမှတ်ပြုလိမ့်မည် မဟုတ်’ 'The New Japanese Constitution Clearly stated 'Land sea and our forces and other war potential shall not be main- tained. The right of belligerency of the state shall not recognized.' စသည်များကို အခိုင်အမာအပီအပြင် အလေးအနက်ဖော်ပြထားလေ သည်။

ကိုးရီးယားစစ်ပွဲ စတင်ဖြစ်ပွားလာသည့်အခါ ‘အမေရိကန် တပ်များ (ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ’ 'The American Forces (United National Forces)' အတွက် ဂျပန်လုပ်ငန်းရှင်များအား စစ်လက်နက်

မောင်ထွန်းသူ

ပစ္စည်းများ၊ အစိတ်အပိုင်းများနှင့် အခြားစစ်ဘက်ဆိုင်ရာ လိုအပ်သော ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ပေးရန် မှာကြားခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ဂျပန်စီးပွားရေးကို ပြန်လည်နာလန်ထလာရန် မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ပေး ရမည့် တာဝန်သည် ရှိလာခဲ့လေပြီ။

ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်နှင့်အမေရိကကြားတွင် စီးပွားရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုသည် မရှိမဖြစ်သည့်လိုအပ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ စစ်ကြီးပြီးစ မူလအစီအစဉ်အရဆိုပါက ဂျပန်နိုင်ငံအားလွတ်လပ်မှုရှိပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးကိုမြတ်နိုးသော ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို လက်ခံကျင့်သုံးသော စီးပွားရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုတွင် အလယ်အလတ် အဆင့်မျှသာရှိသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် ပြန်လည်တည်ဆောက်ပေးရန်ဖြစ်၏။ သို့သော် လည်း ပြောင်းလဲလာသည့် အခြေအနေအရ ယင်းမှုကို ပယ်ဖျက်ပစ်လိုက် ပြီး ယင်းမူဝါဒနေရာတွင် အရှေ့တောင်အာရှဒေသ၌ ကွန်မြူနစ်ဝါဒတိုး တက် တွင်ကျယ်လာမှုကို ဟန့်တားနိုင်မည့် စီးပွားတိုးတက်သော နိုင်ငံ တော်တစ်နိုင်ငံအဖြစ် တည်ဆောက်ပေးရန်ဟူသော မူဝါဒကို အစားထိုးခဲ့ လေသည်။

ပြုပြင်ချမှတ်လိုက်သော မူဝါဒသစ်အရ ဂျပန်နိုင်ငံအား အရှေ့ တောင်အာရှဒေသစီးပွားဖွံ့ဖြိုးမှုကို အားပေးနိုင်မည့် နိုင်ငံတော်တစ်နိုင်ငံ အဖြစ် တည်ထောင်ပေးရန်ဖြစ်၏။ ယင်းမှုအရ စီးပွားရေးတွင် ဖွံ့ဖြိုးသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာသည့် ဂျပန်နိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှဒေသ စီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးကိုပါ တာဝန်ယူသွားရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းမူဝါဒသစ်သည် မူလမဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု၏မူဝါဒကို ပြောင်းပြန်လှန်ပစ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

မူလကချမှတ်ထားသည့် အစီအစဉ်အရ ဂျပန်၏နေထိုင်မှု အဆင့်အတန်းကို အခြားအာရှနိုင်ငံများထက် မမြင့်မားအောင်လုပ်ထား ရန်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ မြင့်မားလာပါက ဂျပန်တို့သည် အာရှနိုင်ငံများမှ အခြားလူမျိုးများအပေါ် အထက်စီးဖြင့် မောက်မောက်မာမာ ဆက်ဆံလာ မည့်အရေးကို ကြိုတင်ကာကွယ်ထားရန်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်လည်း

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဂျပန်နိုင်ငံအား မဟာမိတ်နိုင်ငံများနှင့် သူတို့ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများ ကြောင့် နစ်နာပျက်စီးခဲ့ရသောနိုင်ငံများသို့ စစ်လျော်ကြေးပေးရန် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားခဲ့သည်။

၁၉၄၉-ခုနှစ်တွင် စစ်လျော်ကြေးအစီအစဉ်သည် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်သွားသည်။ ယင်းပြဿနာကို ရှေ့တန်းတင်ကာ ပြန်လည်စဉ်းစားလာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး '၁၉၅၁-ခု ဆန်ဖရန်စစ္စကိုငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်' 'The 1951 San Francisco Peace Treaty' အရ ဂျပန်နိုင်ငံသည် 'လွတ်လပ်သောနိုင်ငံများအုပ်စု အဖွဲ့ဝင်' 'Member of the 'Free' Camp' ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဂျပန်နိုင်ငံသည် စစ်ရှုံးနိုင်ငံဖြစ်သည့် မိမိကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးနစ်နာခဲ့ရသောနိုင်ငံများအား စစ်လျော်ကြေးပေးရန်တာဝန်ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ထားခဲ့သော်လည်း ငြိမ်းချမ်းရေးအုပ်စုဝင် နိုင်ငံအများအပြားက စစ်လျော်ကြေး တောင်းခံခြင်းမပြုတော့ဟု အလျော့ပေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြလေရာ ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဖိလစ်ပိုင်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မြန်မာနှင့်တောင်စီယက်နမ်စသော နိုင်ငံအနည်းငယ်မျှကိုသာ စစ်လျော်ကြေးပေးခဲ့ရလေ၏။

မူဝါဒများကို ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်သည့်အခါ ယခင်ဂျပန်အစိုးရများ ချမှတ်ခဲ့ဖူးသည့် မူဝါဒများထဲမှ သင့်ရာကောင်းရာများကိုယူ၍ ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးကိုပြန်လည် တည်ဆောက်ရာ၌ ယခင်ကလုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသည့်အတိုင်း ကြီးမားသော လုပ်ငန်းကြီးများကို ဦးစားပေး၍ လုပ်ကိုင်ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ကြသည်။ ၁၉၅၀-ခုနှစ်အတွင်းမှ စတင်ခဲ့သော စီးပွားရေး ပြန်လည်တည်ဆောက်မှု လုပ်ငန်းသည် ငါးနှစ်အတွင်း များစွာ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားလာခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ထိုအချိန်က ကိုးရီးယားစစ်ပွဲ၌ အမေရိကန်တပ်များ အသုံးပြုရန်အတွက် စစ်ရေးဆိုင်ရာကုန်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို အများအပြားထုတ်လုပ်ပေးခဲ့သဖြင့် ဂျပန်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများသည် တစ်ချိန်ထိုး ကြီးပွားလာခဲ့ကြလေသည်။

ပထမနှစ်အတွင်းတွင် အမေရိကန်တပ်များမှ လိုအပ်၍ထုပ်လုပ်ပေးသွင်းရသည့်ပစ္စည်းများမှာ ထရပ်ကားများ၊ ကားအပိုပစ္စည်းများ၊

မောင်ထွန်းသူ

ချည်ထည်များနှင့် ကျောက်မီးသွေးတို့ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း ၁၉၅၂-ခုနှစ်တွင်းရောက်လာသည့်အခါ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်ခွင့်ပေးခဲ့သည်။ တစ်ဖြည်းဖြည်းနှင့် ယင်းပစ္စည်းများသည် အရေအတွက်အများဆုံး ထုတ်လုပ်ပေးနေရသည့် ပစ္စည်းအမျိုးအစား ဖြစ်လာခဲ့သည်။

၁၉၃၀-ပြည့်နှစ်များအတွင်းက ဂျပန်စီးပွားရေးသည် ကမ္ဘာ့စီးပွားပျက်ကပ်ကြောင့် ပြိုပျက်ကျခဲ့ရသော်လည်း 'ကွမ်တမ်စစ်တပ်' 'The Kwantung Army' မှ 'မန်ချူးရီးယားစစ်ပွဲအတွက် ပစ္စည်းများ အထူးထုတ်လုပ်ရေးခွင့်ပြုမိန့်' 'Special Procurement for Manchuria' ကြောင့် တစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်လာခဲ့သည်။ ယခုလည်း ချောက်ထဲကျသလို ဖြစ်နေသော ဂျပန်စီးပွားရေးသည် 'ကိုရီးယားစစ်ပွဲအတွက် ပစ္စည်းအထူးထုတ်လုပ်ခွင့်အမိန့်' 'Special Procurements for Korea' အရ လျှင်မြန်စွာပြန်လည် တိုးတက်လာခဲ့လေသည်။ ၁၉၅၀-ခုနှစ်မှစတင်၍ သံနှင့် သံမဏိစက်မှုလုပ်ငန်းမှ ထွက်ကုန်များသည် များစွာတိုးတက်လာခဲ့သည်။ ချည်ထည်ထွက်ကုန်များ၊ ကျောက်မီးသွေးများနှင့် စက်ကိရိယာပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်မှုသည် စစ်ကြီးမဖြစ်မီက ထုတ်လုပ်ခဲ့သော စံချိန်များကိုချိုးနိုင်ခဲ့လေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စီးပွားရေးတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့၍ အကျိုးအမြတ်ကြီးစွာ ရခဲ့ကြသူများမှာ လုပ်ငန်းကြီးများသာဖြစ်၏။ အလယ်အလတ်စားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများမှာမူ အကျိုးအမြတ်များများ မရခဲ့ကြပေ။

ထို့ပြင်လည်း ၁၉၅၀-ပြည့်နှစ်များအတွင်းတွင် ကြည်းတပ်နှင့် ရေတပ်တို့၏ အထောက်အကူလုပ်ငန်းကြီးများ (လက်နက်စက်ရုံကြီးများ အပါအဝင်)ကို ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအား ရောင်းချခဲ့သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ရေတပ်အတွက် တည်ဆောက်ထားသည့် 'ယော့ကိုင်ချီ' 'Yoksaichi' မှ လောင်စာဆီကုန်ရုံကြီးအား 'ရိုးဝါးရေနံကုမ္ပဏီ' 'The Showa Oil Company' နှင့် 'မစ်ဆူဘီရို ပက်ထရို ကင်မိကယ်ကုမ္ပဏီ' 'The Mitsu bishi Petrol Chemical Company' များသို့ရောင်းချခြင်း၊ ကြည်းတပ်၏ လောင်စာဆီလှောင်ရုံကြီးများအား မစ်ဆူဘီ ပက်ထရို

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကယ်မီကယ်ကုမ္ပဏီကြီး 'The Mitsui Petrochemical Company' နှင့် 'ဂျပန်သတ္တုတူးဖော်ရေး ကုမ္ပဏီကြီးများ' 'The Japan Mining Company' အားရောင်းချခြင်း၊ 'အိုဆကာမြို့' 'Osaka' မှ ကြည်းတပ်ပိုင် 'ဟာရီမာ လက်နက်အလုပ်ရုံကြီး' 'The Harima Workshop' အား 'ကိုဘီသံမဏိ လုပ်ငန်းကုမ္ပဏီ' 'The Kobe Steelworks' သို့ ရောင်းချခြင်းစသည်များ ဖြစ်လေသည်။

မေဂျီခေတ်က တည်ထောင်ခဲ့သော အစိုးရပိုင်စက်ရုံအလုပ် ရုံများ ရောင်းချခြင်းသည် ထိုခေတ်ကစက်မှုလောက၏ အခြေအနေကို အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့၏။ ယခုစစ်တပ်ပိုင် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများအား ရောင်းချခြင်းသည် ဂျပန်စီးပွားရေး၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုတွင် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်၏။ ဂျပန်စီးပွားရေးတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးမှု မြန်ဆန်ကြီးမားလာခဲ့ခြင်းသည် ဤလုပ်ငန်းကြီးများ ရောင်းချနိုင် ခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းကြီးများသည် ပုဂ္ဂလိကလုပ် ငန်းရှင်ကြီးများ၏ လက်ထဲရောက်သွားသည့်အခါ သင်္ဘောကျင်းကြီး များနှင့် သံမဏိစက်ရုံကြီးများအဖြစ် အသွင်ပြောင်းကာ တစ်ချိန်ထိုး တိုးတက်လာခဲ့ကြလေသည်။

ဂျပန်လူမျိုးတို့အတွက် ယင်းသို့သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအမျိုး အစားသည် အလွန်အမင်း ကံကောင်းခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အမှန်အားဖြင့် လည်း ကိုးရီးယားစစ်ပွဲဖြစ်ပွား၍ အထူးပစ္စည်းများ အကြီးအကျယ်လိုအပ် လာသည်ကို သိလိုက်ကြသည့်အခါ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် နိုင်ငံ ရေးသမားများသည် များစွာဝမ်းသာခဲ့ကြသည်။ 'ကာမီကာဇေ' 'The Kamikaze' (မြတ်သောလေ) သည် ငါတို့အကျိုးရှိဖို့အတွက် တိုက်ခတ်စ ပြုလာပြီ' ဟုဆိုခဲ့ကြသည်။

စစ်ကြီးအပြီးတွင် ပေါ်လာခဲ့သည့် စီးပွားရေးပျက်ပြားမှုသည် ကြိုတင်ခန့်မှန်းထားသလောက်တော့ ဆိုးဝါးခဲ့သည်ဟု မဆိုသာပေ။ ထို့နောက်မမျှော်လင့်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုသည် အခိုင် အမာနှင့်အခြေတကျဖြစ်လာခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဂျပန်တို့အတွက်ထူးခြားသော

မောင်ထွန်းသူ

ဖြစ်ရပ်ကြီးတစ်ခုဟု ဆိုရမည်ဖြစ်၏။ ထို့ပြင်လည်း စစ်ကြီးပြီးသည့်နောက် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည့် စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် စစ်ကြီးမဖြစ်ပွားမီက ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည့် စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်နေသည် ကိုတွေ့ကြရ၏။

‘လွတ်လပ်စွာယှဉ်ပြိုင်လှုပ်ကိုင်ခွင့် စီးပွားရေးစနစ်’ ‘A Free Enterprise Competition Economy’ သည် အားနည်းချက်ရှိကောင်း ရှိမည် ဖြစ်သော်လည်း ဒီမိုကရေစီစနစ်ကျပြီး ‘တန်းတူရည်တူညီမှု’ ‘Equality’ မှုအပေါ်အခြေခံထားရခြင်းဖြစ်သဖြင့် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုရှိ သည်ဟုပြောနိုင်၏။ စီးပွားရေးအဆောက်အအုံကို ပြန်လည်တည်ဆောက် ရာ၌ အစိုးရ၏ခေါင်းဆောင်မှုသည် အထူးလိုအပ်လှပေသည်။ အချိန် အခါအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီသော မူဝါဒများချမှတ်နိုင်ခြင်း၊ တတ်အား သရွေ့ တော်တည့်မှန်ကန်ခြင်းစသည်တို့သည် အစိုးရဖက်မှ လိုအပ်ချက် များဖြစ်ပေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယင်းစနစ်တွင် ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ထက်မြက်ပြီး ပါးနပ်လိမ္မာသူများသည် ကြီးပွားနိုင်သည်မှာမလွဲပေ။

စီးပွားတိုးတက်မှု အရှိန်အဟုန် ကြီးမားလာသည့်အခါ ကုမ္ပဏီ အများအပြားသည် သူတို့၏ရုံးချုပ်များကို တိုကျိုမြို့တော်သို့ရွှေ့ပြောင်း ကြသည်။ လူအများအပြားသည်လည်း အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရရှိရန် အတွက် တိုကျိုမြို့တော်သို့ ဝင်လာမစဲတစ်သဲသဲဖြစ်လာသည်။ ဤတွင် ပညာတတ်လူတန်းစားနှင့် စီးပွားရေးလောက၌ ကျင်လည်ကျက်စားလာ သော စစ်ပြန်အုပ်စုတို့ကြားတွင် အမုန်းပွားမှုသည် တည်ရှိလာခဲ့လေ သည်။

ဂျပန်ပညာရှင်လူတန်းစားနှင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားအများစု ကသာမက ပြည်သူ့အချို့ကပါ ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဖက်ဆစ်စစ်ဝါဒီတို့ ကြောင့်နိုင်ငံဒုက္ခရောက်ရသည်ဟူသော အယူအဆကို လက်ခံခဲ့ကြသည်။ ပစိဖိတ်စစ်ပွဲမှ မိမိတို့ရရှိလိုက်သော အကျိုးကျေးဇူးမှာ တစ်ခုတည်းသာ ရှိ၍ ယင်းမှာ စစ်လက်နက်များ ပြန်လည်တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းကြီးများ ကိုလူတစ်စုက လက်ဝါးကြီးအုပ်မှု တိုးတက်လာခြင်းစသည်တို့ဖြစ်သည်ဟု

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ယုံကြည်နေကြသည်။ သူတို့သည် ယင်းပြဿနာများပေါ်တွင် မကျေနပ်ကြပေ။

အထူးသဖြင့် သူတို့သည် ဂျပန်နိုင်ငံအပေါ်၌ ကျင့်သုံးနေသည့် အမေရိကန်တို့၏ မူဝါဒပြောင်းလဲမှုအား ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန်တို့သည် ပထမတွင် စစ်တပ်ဖျက်သိမ်းရေးကို မူဝါဒတစ်ခုအဖြစ် ချမှတ်ခဲ့၏။ ထို့နောက် အခြေအနေတစ်မျိုးပြောင်းလာသည့်အခါ ချက်ခြင်းပင် မူဝါဒကိုပြောင်းလဲပြီး စစ်တပ်နှင့်ပုံသဏ္ဍာန်ခြားနားမှုမရှိသော သီးသန့်အထူးရဲတပ်ဖွဲ့ကို ပြန်လည်တည်ထောင် အသက်သွင်းခဲ့၏။ ထိုမျှသာမကသေး စစ်လက်နက်ပစ္စည်းကိရိယာများ ထုတ်လုပ်သည့် စက်မှုလုပ်ငန်းများကိုအားပေးခဲ့ပြီး ဂျပန်နိုင်ငံအား အမေရိကန်စစ်တပ်အတွက် လက်နက်ထုတ်လုပ်ပေးရာ အခြေစိုက်စခန်းအဖြစ်ရောက်အောင်လုပ်ပစ်ခဲ့သည်။ ဤသည်တို့မှာ သူတို့အုပ်စု၏ ယုံကြည်ချက်များဖြစ်၍ အမေရိကန်တို့၏ မူဝါဒပြောင်းလဲမှုအပေါ် မကျေနပ်မှုကိုပြသခဲ့ကြလေသည်။

စစ်ကြီးပြီးစ တစ်ချိန်သောအခါက ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ အဖွဲ့ဝင်များသည် ဖက်ဆစ်စစ်ဝါဒီတို့၏ လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်အောင် ဂျပန်ပြည်သူတို့အား ကယ်တင်ပေးခဲ့သည့်အတွက် အမေရိကန်စစ်တပ်အားများစွာ ကျေးဇူးတင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ယခုအခါတွင်မူကား ကွန်မြူနစ်များကသာမက ဂျပန်ပြည်သူတို့ကပါ အမေရိကန်တို့အပေါ် စိတ်ပျက်လာကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်များ၏ အလယ်ပိုင်းခန့်တွင်အမေရိကန်ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓါတ်သည် ပညာတတ်လူတန်းစားများ၊ ကျောင်းသားကျောင်းသူများနှင့် အလုပ်သမားများကြား၌ ကြီးထွားလာခဲ့လေသည်။

(၂)

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးလျှင်ပြီးချင်း ဂျပန်လူမျိုးတို့သည်အလွန် အရေးကြီးသော ပြဿနာကြီးတစ်ခုနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ယင်းမှာဂျပန် တို့၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားပြဿနာဖြစ်၏။ ဂျပန်လူမျိုး အများစုသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘဝနေထိုင်မှု ဟန်အပေါ် လုံးဝယုံကြည်မှု ကင်းမဲ့သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့ ခြင်းသာမက သူတို့၏ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် နေထိုင်မှုဘဝအပေါ် ရွံရှာစက် ဆုပ်မုန်းတီးသွားခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ယင်းအဖြစ်မျိုး ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိနေသော် လည်း ‘အနောက်တိုင်း ပုဂ္ဂလိကဝါဒနှင့် လစ်ဘရယ်ဝါဒ’ 'Western Individualism and Liberalism' တို့သည် ဂျပန်တို့ကြား၌ ခိုင်မာစွာအမြစ် တွယ်ခြင်းနှင့် ရှင်သန်ကြီးထွားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ အလုပ်သမား သမဂ္ဂများအား မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုက လွတ်လပ်စွာလုပ်ကိုင်သွားနိုင်စေရန် အားပေးခဲ့

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

၏။ သို့သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် 'ဂျပန်လုပ်ငန်းရှင်များသမဂ္ဂ' 'Japanese Enterprise Union' အသွင်သို့ပင် ပြန်လည်ရောက်ရှိသွားခဲ့ သည်။ လုပ်ငန်းကြီးများနှင့်ပတ်သက်၍ အလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်သမားများ ကြားတွင် 'ဂျပန်လူမျိုးစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်' 'Japanese Management Method' ထွန်းကားလာခဲ့သည်မှာ ကြာပြီဖြစ်သဖြင့်အခြားသော စနစ်များ က ထိုးဖောက်နေရာယူရန်မှာ ခက်ခဲလှပေသည်။

စစ်ကြီးမဖြစ်ပွားမီက 'အလုပ်သမားသမဂ္ဂ' 'Labour Unions' များ ရှိခဲ့သည်မှာမှန်၏။ သို့တစေလည်း စစ်ကြီးပြီးသွားသည့်အခါ စစ်ကြီး မဖြစ်ပွားမီက တည်ရှိခဲ့သောအလုပ်သမား သမဂ္ဂများအကြောင်းနှင့် အလုပ်သမားလှုပ်ရှားမှုများအကြောင်းကို သိသူအရေအတွက်မှာ အနည်း ငယ်မျှသာရှိတော့သည်။ စစ်ကြီးအတွင်း၌မူ ဖက်ဆစ်အစိုးရက အလုပ် သမားသမဂ္ဂများအား ပိတ်ပစ်ခဲ့သည်။ သမဂ္ဂများနေရာတွင် 'မျိုးချစ်စက်မှု လုပ်သားများအသင်း' 'Patriotic Industrial Association' ကို အစားထိုး ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ယင်းအသင်းများအား ဦးဆောင်ရသူများမှာ အလုပ် သမားများမဟုတ်။ ကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌနှင့် စက်ရုံအလုပ်ရုံမန်နေဂျာတို့ဖြစ်လေ သည်။

မဟာမိတ်စစ်ဌာချုပ်သည် အလုပ်သမားလှုပ်ရှားမှုကို 'အရေး ကြီးသည်' ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် မြေယာပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေးနှင့် အမျိုးသမီးများ လွတ်မြောက်ရေးကိစ္စများကဲ့သို့ပင် အလုပ်သမား ရေးရာများသည်လည်း အရေးကြီးသည်ဟုယူဆခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အလုပ်သမားများအရေးကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် လုပ်ပေးရမည် ဟူသော မူဝါဒကိုချမှတ်ထားခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း သူတို့သည်အစီ အစဉ်များကို စနစ်တကျ ရေးဆွဲချမှတ်ထားခြင်းလည်းမရှိ။ ဂျပန်အလုပ် သမားများဆိုင်ရာ ဗဟုသုတကလည်းမရှိ။ ထို့ကြောင့်လည်း တရားမျှတမှု ရရှိရေးအတွက် တရားသဖြင့်ဖြစ်သော အလုပ်သမား လှုပ်ရှားမှုကို မြေတောင်မြှောက်မပေးနိုင်ခဲ့ချေ။

စစ်ကြီးမဖြစ်မီက အလုပ်သမားလှုပ်ရှားမှုများအား ခေါင်းဆောင်

မောင်ထွန်းသူ

ခဲ့ကြသူများသည် တကယ့်သူရဲကောင်းများဖြစ်ပေ၏။ ယင်းခေါင်းဆောင်များထဲမှ အများစုသည် ‘ကွန်မြူနစ်’ များဖြစ်၍ အလုပ်သမားများ၏ ကြည်ညိုလေးစားမှုကိုလည်း ရခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း အားလုံးလိုလိုပင် အစိုးရက ဖမ်းဆီးထောင်ချခဲ့လေရာ ထောင်ဒဏ်အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော် ခံခဲ့ရသူကများ၏။ အချို့ခေါင်းဆောင်များမှာ ကွန်မြူနစ်များ မဟုတ်ကြပေ။ သို့သော်လည်း ထုံးစံအတိုင်း ကွန်မြူနစ်ဟုစွပ်စွဲကာ ဖမ်းဆီးထောင်ချပစ်သည်က များလေသည်။

ထိုအချိန်က ဂျပန်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အလုပ်သမားလှုပ်ရှားမှုများသည် မကြာခဏဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေရာ နိုင်ငံရေးမငြိမ်သက်မှုများသည် အမြဲတစေရှိနေခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင်များ (ကွန်မြူနစ်ဟုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ) ကိုလည်း ဖမ်းဆီးထောင်ချခြင်းအားဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့်ကင်းကွာသော ထောင်ထဲ၌ နှစ်ပေါင်းများစွာချုပ်နှောင်ထားခဲ့၏။ ကွန်မြူနစ်များ၏လောကတွင် ထောင်တွင်း၌ အနေကြာလေလေ ပြင်းထန်ရင့်ကျက်သော ကွန်မြူနစ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာလေဟူသော အမြင်တစ်ခုပင် စွဲကပ်လာခဲ့လေသည်။

မဟာမိတ်တပ်များသည် တစ်ချိန်က ကွန်မြူနစ်များဦးဆောင်ခဲ့သော အလုပ်သမားလှုပ်ရှားမှုကို ‘တော်လှန်ရေး’ ဟု အမြင်မှားခဲ့ကြသည်။ မဟာမိတ်တပ်များ ဝင်လာစက ဖက်ဆစ်ဝါဒီများလက်မှ လွတ်မြောက်အောင် ကယ်ဆယ်ခဲ့သူများအဖြစ် ကွန်မြူနစ်တို့မြင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ဆက်ဆံရေးသည် ‘အချစ်-အမုန်းဆက်ဆံရေး’ 'A love-hate relationship' အဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင်ကား အစကတည်းက ကွန်မြူနစ်တို့အား မနှစ်သက်ခဲ့သော မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ကွန်မြူနစ်တို့ဆက်ဆံရေးသည် အဆိုးဘက်သို့ရောက်သွားခဲ့ရလေ၏။ ဤသို့ဖြင့် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ ဂျပန်အလုပ်သမား လှုပ်ရှားမှုအပေါ် ထားရှိခဲ့သော သဘောထားသည် ပြောင်းလဲသွားခဲ့ရလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ဂျပန်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အလုပ်သမားသမဂ္ဂ လှုပ်ရှားမှုများကို အားမပေးတော့ချေ။ ပထမတွင် ဂျပန်အလုပ်သမားများသည် မိမိတို့၏သမဂ္ဂများကို လုပ်ငန်းအလိုက် အောက်ခြေမှစ၍ ဖွဲ့စည်းရန် ရည်ရွယ်ထားခဲ့သည်။ ယင်းတို့ကိုအခြေခံ၍ လုပ်ငန်းအလိုက် စက်မှုအလုပ်သမားသမဂ္ဂများကို ဖွဲ့စည်းရန်စီစဉ်သည်။ ယင်းသမဂ္ဂအားလုံးသည် 'ဂျပန်စက်မှုအလုပ်သမား သမဂ္ဂများကွန်ဂရက်' Japan Industrial Labour Unions Congress' အောက်တွင်ရှိကြရ မည်ဟုသတ်မှတ်ခဲ့၏။

ယင်းအလုပ်သမားကွန်ဂရက်၏ ပုံစံသည် 'စက်မှုအလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အမေရိကန် အလုပ်သမားကွန်ဂရက်' 'The American Congress of Industrial Organizations' နှင့် အတူတူပင်ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း ဂျပန်အလုပ်သမားတို့၏ ယင်းကွန်ဂရက်အဖွဲ့သည် တိုးတက်သော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်၍ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းကို ကွန်မြူနစ်များက ယူထားသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ၁၉၄၉-ခုနှစ်တွင် အသင်းဝင်အလုပ် သမားအင်အားသည် အလုပ်သမားအားလုံး၏ ၅၆-ရာနှုန်းရှိခဲ့ရာ နှစ်စဉ် လျော့နည်းလာခဲ့သည်။ ကိုးရီးယားစစ်ပွဲစတင်သည့် ၁၉၅၀-ပြည့်နှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံအပေါ်၌ ထားရှိသော မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုအုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့၏ မူဝါဒများသည် ပြောင်းလဲသွားခဲ့၏။ ဤတွင် 'ဂျပန်အလုပ်သမား သမဂ္ဂများ၏ အထွေထွေ အလုပ်သမားကောင်စီ' 'The General Council of Trade Unions of Japan' သည်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီး နောက်ဆုံး ၁၉၅၈-ခုနှစ်တွင် 'စက်မှုအလုပ်သမားသမဂ္ဂများ ကွန်ဂရက်' မှာ ဖျက် သိမ်းခြင်းခံရလေသည်။

လုပ်ငန်းကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် 'ရာသက်ပန်အလုပ်ခန့်ထားခြင်း စနစ်နှင့် လုပ်သက်အလိုက်ခန့်ထားမှုစနစ်များ' 'The Lifetime Employment System and the Seniority System' ကို စစ်ကြီးမဖြစ်မီကတည်းက ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ စစ်ကြီးအပြီးတွင်လည်း ထိုစနစ်များကို ဆက်လက် ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ယင်းစနစ်များသည် တစ်ဖြည်းဖြည်းနှင့် အလုပ်သမား သမဂ္ဂများအား မိမိတို့အရေးထက် ကုမ္ပဏီ၏ကိစ္စရပ်များကို မိမိတို့သမဂ္ဂ

မောင်ထွန်းသူ

၏လုပ်ငန်းများသဖွယ် စဉ်းစား၍ အဓိထားကာလုပ်လာခဲ့သည်။ ကုမ္ပဏီ မှာလည်း အလုပ်သမားသမဂ္ဂ၏ အရေးကိစ္စများကို ကုမ္ပဏီ၏အရေးကိစ္စ များသဖွယ် သဘောထား၍ စဉ်းစားသမှုပြုခဲ့ကြသည်။

အများအားဖြင့် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် သမဂ္ဂခေါင်းဆောင်များသည် ပြဿနာရှိလာလျှင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းဖြေရှင်း သောအလေ့အထသည် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်တစ်ခုလိုဖြစ်လာသည်။ ဥပမာအား ဖြင့် အလုပ်သမားလုပ်ခကို တိုးပေးရေးကိစ္စသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကြိမ် ကြိမ်အထပ်ထပ် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် အပြန်အလှန် နားလည်မှုရကာ အေးအေးဆေးဆေး ပြီးပြတ်သွားသည်ကများ၏။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းတူတစ်ခုတည်း၌ အတူတူတွဲ၍ အလုပ်လုပ်နေကြသည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ချင်း’ ဟူသောအသိသည် နှစ်ဖက်စလုံး၌ ကိန်းအောင်း လာခဲ့ကြသည်။ အလုပ်သမားသမဂ္ဂသည် ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် စက်ရုံအ လုပ်ရုံထဲမှ အခြားသောဌာနစိတ်များသဖွယ် ရပ်တည်လာခဲ့ကြသည်။

အလုပ်သမားသမဂ္ဂ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းနှင့် လုပ်ငန်းဌာနစီမံခန့်ခွဲ မှုအပိုင်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကျောင်းဆရာနှင့်ကျောင်းသားပုံစံမျိုး ဝင်လျက် ရှိ၏။ အများအားဖြင့် အလုပ်သမားပြဿနာပေါ်လာသည့်အခါ နှစ်ဦးနှစ် ဖက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ဖြေရှင်းသွားကြမည်ကများသည်။ ရံဖန်ရံခါ သပိတ်မှောက်မှုများရှိလာသည့်တိုင်အောင် ပြင်းထန်ကြီးမားသည့် အဖြစ် သို့ ရောက်မသွားသည်ကများသည်။ အလုပ်သမားလှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ် သက်၍ ‘ဒီမိုကရေစီစနစ် ကျင့်သုံးမှု အားပေးရေးမူဝါဒ’ 'The Democ- ratisation Policy' သည် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အတွက် ကြီးကြီးမားမား လုပ်စရာမလိုတော့သည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက် ရောက်သွားခဲ့ရလေသည်။

ဒီမိုကရေစီစနစ်ကျင့်သုံးမှု အားပေးရေးဝါဒ’ အရ မဟာမိတ် တပ်ပေါင်းစု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ ဆောင်ရွက်ရန်ရာထားသည့် နောက်တစ် ချက်မှာ လုပ်ငန်းကြီးများ၏ ထိပ်ပိုင်းပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖယ်ရှား၍ ယင်းတို့ နေရာတွင် လူငယ်လူရွယ်များ အစားထိုးပေးရန်ဖြစ်သည်။ အစားထိုးရ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မည့် လူငယ်များမှာ စစ်အတွေ့အကြုံ များစွာရှိသော်လည်း ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများကိုမူ လုံးဝနားမလည်ကြချေ။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် ၁၉၃၁-ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်ပေါင်း ၁၅-နှစ်ကာလမျှ စစ်တိုက်ခိုက်မှုများနှင့်သာ အချိန်ကုန်ခဲ့ရသည်ဖြစ်ရာ စစ်ပြီးသွားသည့် အခါ လူငယ်လူရွယ်များသာမက အသက်-၄၀ကျော်အရွယ် လူအများ အပြားသည် စစ်ရေးစစ်ရာကိစ္စများမှတစ်ပါး အခြားဘာလုပ်ငန်းကိုမှ မယ်မယ်ရရ နားမလည်ကြတော့ချေ။ ယင်းအမျိုးအစား လူငယ်များအား ဒါရိုက်တာအဖြစ် ခန့်အပ်ပြီး လူဟောင်းနေရာ၌ အစားထိုးလိုက်သည့်အခါ အရည်အချင်းမပြည့်တော့သဖြင့် ‘တတိယတန်းစား ဒါရိုက်တာများ’ အဆင့်၌သာ ရှိလေတော့သည်။

ယင်းအမျိုးအစား မန်နေဂျာများသည် အလုပ်သမားများအားစီမံ ခန့်ခွဲရာ၌ သူတို့စစ်အတွင်းက အမိန့်အာဏာဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့ရသောစစ် သားများကို ဆက်ဆံသလိုသာ ဆက်ဆံကြသည်။ ထိုနည်းတူစွာပင်စစ် အတွင်းက စစ်မှုမထမ်းမနေရအမိန့်ဖြင့် နှစ်ကာလအတန်ကြာမျှ စစ်သား ဖြစ်ခဲ့ကြရသော အလုပ်သမားများကလည်း အမိန့်အာဏာဖြင့် ဆက်ဆံ ခြင်းကို ရေငုံနှုတ်ပိတ်လုပ်ကာ လက်ခံကြသည်။ ယင်းအစဉ်အလာသည် စစ်ကြီးဖြစ်နေစဉ်ကာလအတွင်းက တည်ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ စစ်ကြီးအပြီး တွင်မူ ဖက်ဆစ်စစ်ဝါဒီတို့၏ခေတ်က ကျင့်သုံးခဲ့သော စနစ်များကို လူအများက ‘မကောင်းဆိုးဝါးစနစ်’ အဖြစ် သတ်မှတ်ကြသည်ဖြစ်ရာ ယင်းအမျိုးအစား မန်နေဂျာများ၏ အုပ်ချုပ်ပုံနှင့်ဆက်ဆံပုံများကို မနှစ် သက်ကြချေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ တစ်ချိန်က အစဉ်အလာဖြစ်ခဲ့သော အရာတစ်ခုကို ရုတ်တရက် မစွန့်လွှတ်ချင်ကြသော အလုပ်သမားများ သည် စစ်ပြီးခေတ်မန်နေဂျာများ၏ လုပ်ရပ်များကို လက်ခံခဲ့ကြသည်။ မန်နေဂျာများကလည်း အလုပ်သမားများအား ‘စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် အလုပ်ကြိုးစားရေး’ စသည့် ဆောင်ပုဒ်များကို တွင်တွင်ပြောကာ တွန်း အားပေးခဲ့ကြသည်။ ‘အလုပ်ရုံ’သည် အလုပ်ရုံ’ထက် ‘ကုန်ထုတ်စွမ်း

မောင်ထွန်းသူ

အားတိုးတက်အောင် ယှဉ်ပြိုင်ရမည်' ဟူသော ကြွေးကြော်သံမျိုးဖြင့် အလုပ်ခွင်ယှဉ်ပြိုင်မှုများကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့၏။

ယခင်က ဇိုင်ဘတ်စုများပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော လုပ်ငန်းကြီးများသည် အထက်ပါ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်မှုများကြောင့် များစွာထိခိုက်ခဲ့ရ၏။ မဟာ မိတ်တပ်ပေါင်းစု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်လိုက်သော ညွှန်ကြားချက်များ သည် ဇိုင်ဘတ်စုမိသားစုများအား လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စများတွင် ပါဝင် ပတ်သက်ခွင့်မပြု၊ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုဆိုင်ရာ အခွန်ကောက်ခံမှုစနစ်သစ် အရ ဇိုင်ဘတ်စုမိသားစုများသည် ပစ္စည်းဆုံးရှုံးမှု အများအပြား ဖြစ်ခဲ့ရ၏။

စစ်ပြီးခေတ် စနစ်သစ်အရ ဇိုင်ဘတ်စုများ၏ လုပ်ငန်းကြီးများ တွင် 'စီမံခန့်ခွဲမှုပိုင်းနှင့် လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်မှုအပိုင်း' ကို တစ်ပိုင်းစီခွဲခြားထား သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စနစ်သစ်အရ အစားထိုးထားခဲ့သော လူငယ် လူရွယ်မန်နေဂျာများသည် လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်ထက် အလုပ်သမားများအပေါ် ၌ ပို၍နီးစပ်ကာ သံယောဇဉ်တွယ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင်လည်း အရင်းရှင် မဟုတ်သော ဤမန်နေဂျာများသည် လုပ်ငန်းပိုင်ရှင် အမြတ်များများရရှိ ရေးထက် နိုင်ငံတွင်း၌ဖြစ်စေ နိုင်ငံတကာနယ်ပယ်၌ဖြစ်စေ မိမိတို့လုပ်ငန်း မှထွက်ကုန်များ စံချိန်မှီစွာနှင့် များများထွက်ရန်သာ အဓိကထားကြလေ သည်။

ယင်းမန်နေဂျာများ၏ သဘောထားသည် ပညာရှင်များ၏သ ဘောထားနှင့် ဆင်တူသည်။ ယင်းပညာရှင်များအနေဖြင့် ပညာရပ်ဆိုင် ရာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုများသည် ဥစ္စာဓနကြွယ်ဝမှုထက် ပို၍အရေးပါအရာ ရောက်သည်ဟု သတ်မှတ်ယုံကြည်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မန်နေဂျာ များအနေဖြင့် သူတို့လစာတိုးရေးကို အဓိကထား။ အလုပ်သမားများသာ ယာရေးနှင့် တိုးတက်ရေးကိုသာ ဦးစားပေးကြသည်။

စစ်ကြီးမဖြစ်မီက ဇိုင်ဘတ်စုနှင့်ယင်းတို့မိသားစုများ၊ စီမံခန့်ခွဲ မှုပိုင်းမှမန်နေဂျာများသည် သူတို့အရေးကိုသာ စိတ်ဝင်စားကြသည်။ သူတို့ကြွယ်ဝချမ်းသာရေးသည်သာလျှင် အဓိကဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လည်း လက်ဝဲရော လက်ျာနိုင်ငံရေးသမားများ၏ ဝေဖန်ရှုံ့ချမှုကို ခံခဲ့ကြရ

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

၏။ လုပ်ငန်းများအားနိုင်ငံပိုင်လုပ်ပစ်ဖို့ တင်ပြတောင်းခံသူများ ကိုလည်း မကြာခဏကြားခဲ့ကြရသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဇိုင်ဘတ်စုများလုံးဝမပိုင်ဆိုင်သော အခြားစီးပွား ရေးလုပ်ငန်းကြီးများလည်းရှိခဲ့၏။ ယင်းတို့ထဲမှ အများစုမှာ တစ်ချိန်က ကုမ္ပဏီ အလုပ်သမားများဘဝဖြင့် နေထိုင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသော ဥက္ကဋ္ဌများ နှင့်ဒါရိုက်တာများစီမံအုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်လည်း လုပ်ငန်းကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူ သို့မဟုတ် ယင်း၏မိသားစုများထဲမှ တစ်ဦးဦးက ဆက်လက်ဦးစီးလုပ်ကိုင်လျှက်ရှိသော လုပ်ငန်းကြီးများလည်း ရှိ၏။ ယင်းကုမ္ပဏီများထဲတွင် 'မတ်ဆူရှိတာ အီလက်ထရစ်၊ ဆိုနို၊ တိုယိုတာ၊ ဟွန်ဒါ၊ ကင်နွန်နှင့်ဆန်တိုရီ စသည်တို့ပါဝင်သည်။

ယင်းကုမ္ပဏီများ၏ အောင်မြင်မှုများသည် ကုမ္ပဏီများ၏ ကာယဉာဏအလုပ်သမားများ၏ အရည်အသွေးများမပါပဲ မဖြစ်နိုင်ချေ။ သူတို့အနေဖြင့် ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးမည်မျှပင် ထက်မြက်ကြစေကာမူ အလုပ်သမားတို့၏ သစ္စာရှိမှု၊ ရိုးသားမှု၊ ကြိုးစားမှု စသည်များမပါပဲနှင့် တိုးတက်အောင်မြင်ရန်မှာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ချေ။ မိမိတို့လုပ်ငန်းထဲမှ အလုပ် သမားများအား မိမိတို့၏ ကျေးကျွန်သဖွယ်ဆက်ဆံ၍ ခိုင်းစေခြင်း၊ နှိုင့် ထက်စီးနင်းပြု၍ ခိုင်းစေခြင်းစသည်တို့မှာ လုပ်ငန်းအတွက် ပျက်စီး ကြောင်းများပင်ဖြစ်ပေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် စစ်ကြီးအဖြစ်မိက အကြီးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း ကြီးများ၊ အလယ်အလတ်စားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တည်ရှိခဲ့သည် ကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းလုပ်ငန်းများရှိ အလုပ်သမားများ ရရှိသောလုပ်ခ များ၏ ခြားနားမှုကိုလည်းကောင်း အထက်တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီးပြီ။ ထိုစဉ်က အလုပ်သမားဈေးကွက်သည် နှစ်မျိုးရှိခဲ့၏။ တစ်မျိုးမှာ 'သစ္စာ စောင့်သိမှုကို အဓိကထားသောဈေးကွက်' 'Market for Loyalty' ဖြစ်၍ နောက်တစ်မျိုးမှာ 'ငွေကြေးကိုသာအဓိကထားသောဈေးကွက်' 'Market for Mercenaries' ဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းကြီးများသည် ပထမဈေးကွက်ကို အဓိကထား၍ ဒုတိယဈေးကွက်မှာ အလယ်အလတ်နှင့် အသေးစားလုပ်

မောင်ထွန်းသူ

ငန်းများက အဓိကထားသော ဈေးကွက်ဖြစ်ပေသည်။

လုပ်ငန်းကြီးများကို ပိုင်ဆိုင်သူများသည် အလုပ်သမားများကို ချယ်လှယ်ရာ၌ မိမိတို့ကုမ္ပဏီအပေါ်၌ ရေရှည်သစ္စာစောင့်သိမှုရှိမည့် အလုပ်သမားများကိုသာ ဦးစားပေး၍ ရွေးချယ်သည်။ သူတို့သည် ကျွမ်းကျင်မှုတစ်ခုတည်းကိုသာ မကြည့်။ ရေရှည်သစ္စာရှိရှိ ကျွမ်းကျမ်း ကျင်ကျင်လုပ်ကိုင်သွားနိုင်မည့် လူကိုသာ ရွေးချယ်လေ့ရှိ၏။ အလယ် အလတ်စားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများကမူ လုပ်ခသက်သာစွာနှင့် ရရှိနိုင်မည့် အလုပ်သမားများကိုသာ ရွေးချယ်လေ့ရှိလေသည်။

လုပ်ခရရှိပုံခြင်းမှာလည်း များစွာ ကွဲပြားခြားနားကြသည်။ လုပ်ငန်းအကြီးစားများမှ အလုပ်သမားများသည် လုပ်ခများများရရှိကြ၍ အလယ်အလတ်စားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများမှ အလုပ်သမားများသည် လုပ်ခနည်းနည်းမျှသာ ရရှိကြသည်။ ယင်းကွားခြားမှုသည် ၁၉၅၀-ပြည့် နှစ်များတွင် သိသာထင်ရှားခဲ့သော်လည်း ၁၉၆၀-ခုနှစ်မှစ၍ ယင်းကွားခြားမှုသည် လျှင်မြန်စွာ လျော့နည်းလာသည်။ ယင်းလျော့နည်းမှုသည် ၁၉၇၀-ခုနှစ်သို့ ရောက်သည့်အခါ တန်ဖိုးသွားခဲ့၏။ ၁၉၇၀-ပြည့်နှစ်များ အတွင်းတွင်အသေးစားလုပ်ငန်းများမှ အလုပ်သမားများ၏ လုပ်ခနှုန်းသည် အနည်းငယ်မျှ တက်လာခဲ့ပြန်လေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျားနှင့်မလုပ်ခရရှိပုံမှာမူ များစွာကွာခြားခဲ့၏။ ကျားအလုပ်သမားနှင့် ယှဉ်လိုက်သည့်အခါ မ-အလုပ်သမားရရှိသော လုပ်ခနှုန်းထားသည် များစွာနည်းပါးလျက်ရှိလေသည်။ ယင်းကွာဟမှုသည် စစ်ကြီးမဖြစ်ပွားမီ ကရော စစ်ကြီးပြီးဆုံးသည့်အချိန်ထိပါ ထိုပုံစံအတိုင်းပင်ဖြစ်နေခဲ့၏။ စစ်ကြီးပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များသည် လုပ်ငန်းများ တိုးတက်ကြီးပွားလာသည်နှင့်အမျှ မိမိတို့အလုပ်သမားများ၏ လုပ်ခနှုန်းထားများကို နေထိုင်မှုဘဝမြင့်တက်လာခြင်းနှင့် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင် တိုးပေးလာခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင်လည်း အသိအမြင်များတိုးတက်လာသည့်နှင့်အမျှ အလုပ်သမားများ သက်သာချောင်ချိရေးအတွက် လုပ်ငန်းများ တီထွင်ဆောင်ရွက်ပေးလာကြသည်။

လှပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

နှစ်စဉ်ဆုကြေးငွေများ တိုးပေးလာခြင်း၊ အလုပ်သမားနေအိမ်များ ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ ဆေးခန်းများဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း၊ အချို့ကုမ္ပဏီများသည် ကုမ္ပဏီပိုင်ဆေးရုံများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ တောင်ပေါ်ဒေသများနှင့် ပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသများ၌ ကုမ္ပဏီပိုင် အပန်းဖြေစခန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း၊ လုပ်ခအပြည့်ဖြင့်နားရက်များ ပေးခြင်း၊ ကုမ္ပဏီ၏ပင်စင်နှုန်းထားများကို တိုးမြှင့်ပေးခြင်း စသည်များသည် အလုပ်သမားများအတွက် ကုမ္ပဏီများမှ တာဝန်ယူပေးသော အလုပ်များဖြစ်လာခဲ့၏။

ရာသက်ပန်အလုပ်ခန့်ထားခြင်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးသောကုမ္ပဏီများသည် အလုပ်သမားများအတွက် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ရာ၌ အခြားကုမ္ပဏီများထက် သာလွန်သည်ကိုတွေ့ရ၏။ ပင်စင်လစာနှုန်းထား တိုးပေးခြင်း၊ အငြိမ်းစားယူသည့်အခါပေးသည့် ငွေကြေးပမာဏတိုးမြှင့်ပေးခြင်း၊ အငြိမ်းစားယူပြီးနောက်တွင် ကုမ္ပဏီဆေးခန်းနှင့်ဆေးရုံများ၌ အခမဲ့ ဆေးကုသခွင့်ပေးခြင်း၊ အနားယူစခန်းများကို အခမဲ့သုံးခွင့်ပေးခြင်းစသော လုပ်ငန်းများသည် ယင်းကုမ္ပဏီများမှ အလုပ်သမားများအတွက် ချမှတ်ပေးထားသော လူမှုလုပ်ငန်းများ ဖြစ်လေသည်။ အလယ်အလတ်နှင့် အသေးစားကုမ္ပဏီများသည် လုပ်ခနှုန်းထားများကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် တိုးမြှင့်ပေးခဲ့သော်လည်း လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကိုမူ ကြီးကြီးမားမားဆောင်ရွက်မပေးနိုင်ကြချေ။

(၃)

ယနေ့ခေတ်အထိ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် လူတစ်ယောက်၏ဘဝအခြေအနေကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ထိုလူသည်အကြီးစားလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခု၏ အလုပ်သမား ဟုတ်-မဟုတ်ဟူသော အချက်ပေါ်၌ အဓိကထား၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နေကြရဆဲဖြစ်သည်။ အမှန်အတိုင်းဆိုပါက အလုပ်သမားများ၏ ဘဝမှာ နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမားများ၏ ဘဝနှင့်နှိုင်းယှဉ်လိုက်လျှင် ယေဘုယျအားဖြင့် နိမ့်ကျလျှက်ပင်ရှိသော်လည်း အာရှနိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင်မူကား ဆိုးဝါးသည်ဟု မဆိုသာချေ။

နိုင်ငံတွင်းရှိ လုပ်ငန်းကြီးများမှ အလုပ်သမားများနှင့်အလယ်အလတ်နှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများမှ အလုပ်သမားများအား နှိုင်းယှဉ်ပါမူကား ဒုတိယအမျိုးအစား အလုပ်သမားများ၏ နေထိုင်မှုဘဝသည် နိမ့်ကျလျှက်ပင်ရှိသည်။ ‘အနောက်တိုင်း အရင်းရှင်စီးပွားရေးစနစ်’ 'Westen Type Capitalist Economy' တွင် အခက်ခဲဆုံးပြဿနာမှာ ‘လူတန်းစား

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ကွဲပြားမှု' ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဂျပန်တို့၏ 'ကွန်ဖျူးရှပ်အရင်းရှင် စနစ်' 'Confueian - Capitalist Economy' တွင်မူ ယင်းပြဿနာသည် ကြီးမားခြင်းမရှိပေ။ သို့တစေလည်း သူ့နည်းသူ့ဟန်ဖြင့် ကွဲပြားခြားနားမှုကတော့ရှိနေ၏။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် လုပ်ငန်းကြီးများ၌ အလုပ်ရရှိရေးအတွက် ပြိုင်ဆိုင်မှုသည် ကြီးမားလှ၏။ ပြင်းလည်းပြင်းထန်သည်။ လုပ်ငန်းကြီးများ ၌ အလုပ်ရရှိရေးအတွက် ယင်းတို့ကျင်းပသော အလုပ်ဝင်ခွင့်စာမေးပွဲ သည်တစ်သက်မှတစ်ခါလောက်သာ ပေါ်တတ်သဖြင့် အခါအခွင့်သင့်ရန် ခက်ခဲလှသည်။ အထူးသဖြင့် ကျောင်းမှအထက်တန်းအောင်ပြီးစ သို့မဟုတ် ဘွဲ့ရပြီးစ လူတစ်ယောက်အဖို့ လုပ်ငန်းဌာနကြီးတစ်ခုမှ စာမေးပွဲနှင့် ကြုံရဖို့မှာ မလွယ်လှပေ။

အကယ်၍ လူတစ်ယောက်သည် ကျောင်းကောင်းကောင်းမှ ပညာသင်ကြားလာခဲ့ရသူ မဟုတ်ပါက ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုတွင် အလုပ်ရဖို့ ကိစ္စမှာ ခဲယဉ်းလှ၏။ ကျောင်းကောင်း၌ မနေခဲ့ရသူသည် တက္ကသိုလ် ကောင်းတစ်ခုသို့ ရောက်ရန် မလွယ်သလို တက္ကသိုလ်ကောင်း၌ ပညာမ သင်ခဲ့ရသူသည် ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခု၌ အလုပ်တစ်ခုရဖို့ မလွယ်လှပေ။ ဤသဘောတရား ဤဖြစ်စဉ်သည် ဂျပန်လူငယ်တစ်ယောက်အဖို့ ကြုံတွေ့လေ့ရှိသော အခက်အခဲတစ်ခုဖြစ်ချေသည်။ ကွန်ဖျူးရှပ် လူ့အဖွဲ့ အစည်းတွင် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အဆင့်အတန်းကို သူတို့သင်ကြား ခဲ့ရသောကျောင်း သို့မဟုတ် တက္ကသိုလ်နှင့် တတ်ထားသည့် ပညာအရည် အချင်းကို ကြည့်ပြီးဆုံးဖြတ်လေ့ရှိသည် မဟုတ်ပါလား။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမဖြစ်ပွားမှီက ဂျပန်နိုင်ငံသည် အကောင်း ဆုံးပညာရေးစနစ်ရှိသော ပညာသင်ကြားမှုဆိုင်ရာတွင် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းများနှင့် အကောင်းဆုံးအထောက်အကူ ပစ္စည်းများရှိသော နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံအဖြစ် ကမ္ဘာ့အလည်တွင် ထင်ရှားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဂျပန်နိုင်ငံ ၏ပညာရေးစနစ်သည် လူတစ်ဦးချင်းစီ အရည်အသွေး တိုးတက်မှုကို ဦးတည်သည် မဟုတ်။ နိုင်ငံတော်၏ ရည်မှန်းချက်များကို အကျိုးပြုမည့်

မောင်ထွန်းသူ

လူတစ်ဦးဖြစ်လာစေရန်သာ ဦးတည်ခဲ့သည်။

‘အင်ပီးရီးယဲ တက္ကသိုလ်များဆိုင်ရာ ဥပဒေ’ 'The Imperial Universities Ordinance' ၏ ပထမဆုံးအပိုဒ်တွင် ‘အင်ပီးရီးယဲ တက္ကသိုလ်များ၏ ပထမဆုံးသော ရည်ရွယ်ချက်သည် နိုင်ငံတော်အား အကျိုးပြုနိုင်မည့် ဝိဇ္ဇာပညာရပ်များနှင့် သိပ္ပံပညာရပ်များကို ဦးစားပေး၍ သင်ကြားပေးရန်ဖြစ်သည်’ 'The aim of the imperial universities shall be to teach the arts and sciences in accordance with the priorities of the State' ဟု အတိအလင်း ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းရည်မှန်းချက်မှာ တက္ကသိုလ်များအတွက်သာမဟုတ် အခြားသောပညာသင်ကြားမှုဆိုင်ရာ ကျောင်းများ၊ ဌာနများအတွက်လည်း တစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်ဖြစ် စေခဲ့သည်။ တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် အသုံးဝင်လာစေမည့် အစွမ်းအစအ ရည်အသွေးရှိသောလူများ မွေးထုတ်ပေးရန်သည် အဓိကပန်းတိုင်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် မကြာခဏစစ်ပြုလေ့ရှိသော နိုင်ငံဖြစ်ရာ နိုင်ငံ အတွက် အကျိုးပြုမည့်လူများရရှိရေးဟူသော ရည်မှန်းချက်အတိုင်း လုပ်ရမည်ဆိုပါက နိုင်ငံကတောက်လျှောက်ဆင်နွှဲနေသော စစ်ပွဲများအား အကျိုးပြုစေမည့်လူများကိုသာ မွေးထုတ်ပေးရမည်ဟု အဓိပ္ပါယ်သက် ရောက်လျှက်ရှိလေသည်။ လက်တွေ့ဖြစ်ရပ်တွင်လည်း ၁၉၃၀-ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်းကာလများတွင် ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ်များ ဒဿနိကဆိုင်ရာသာသာ ရပ်များနှင့် အခြေခံသဘာဝသိပ္ပံပညာရပ်များသည် အားပေးသမှု အပြုခံရသည့် ဘာသာရပ်များမဟုတ်တော့ပဲ အင်ဂျင်နီယာပညာရပ် ကဲ့သို့သော ဘာသာရပ်များသာလျှင် အရေးပါအရာရောက်လျက်ရှိခဲ့ရ လေ၏။ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများနှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ် ရာ၌ စက်ရုံအလုပ်ရုံများ၌ သုံး၍ရမည့်လူများကိုသာ မွေးထုတ်ပေးနေရ သည့်သဘော ဆောင်လျက်ရှိလေ၏။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသွားသည့်အခါ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ပညာ ရေးစနစ်သည် အမေရိကန် ပညာရေးစနစ်ပုံစံအတိုင်း ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ပညာရေးစနစ်၏ အဓိကရည်မှန်းချက်သည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီတွင် ရှိနေသော အလားအလာကောင်းသည့် အစွမ်းအစများကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး လာအောင် လုပ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ သို့တစေလည်း ယင်းရည်မှန်းချက်မှာ အပေါ်ယံကြောမျှသာဖြစ်၍ စစ်ပြီးခေတ်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည့် ပညာ သင်ဌာနများ (အထူးသဖြင့် တက္ကသိုလ်များ) သည် ကြီးမားသောစီးပွားရေး လုပ်ငန်းကြီးများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရသည် နေရာဌာန များသာ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

တက္ကသိုလ်များသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ၏ ဦးစားပေးမှု အခြေအနေနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်မည့် သင်ကြားမှုများကိုသာ အရေး ထားလျက်ရှိ၏။ ကျောင်းသားအများစုကလည်း ထိပ်သီးလုပ်ငန်းကုမ္ပဏီ တစ်ခုခု၌ အလုပ်အကိုင်ရရှိရေးကိုသာ ရည်ရွယ်၍ ပညာကိုသင်ယူလျက် ရှိကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ပညာသင်ကြားမှုအခြေအနေသည် စစ်ကြီးမဖြစ်ပွား မီကအနေအထားအတိုင်းပင် ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ ကျောင်းသူကျောင်းသား အများစုသည် အင်ဂျင်နီယာ၊ ဘောဂဗေဒနှင့် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှု ပညာဌာ နများ၌ စုပုံ၍တိုးနေကြလေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ယင်းအထက်တန်းပညာ အခြေအနေသည် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံမှ စက်မှုလုပ်ငန်းအနည်းငယ်မျှသာ တွင်ကျယ် နေသော ပညာရေးအခြေအနေနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်သည့်အခါ အတော် ကလေးစိတ်ပျက်ဖွယ်ရာ ကောင်းနေသည်။ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းတွင် (စကော့တလန်နှင့် မြောက်ပိုင်းအိုင်ယာလန်နိုင်ငံများမပါ) ၁၉၇၄-ခုနှစ် အတွင်းက ဘွဲ့မရသေးသောကျောင်းသားစုစုပေါင်း ၁၇၀,၀၀၀ အနက် ၁၅-ရာနှုန်း သို့မဟုတ် ကျောင်းသား ၂၄,၀၀၀ သည်သာလျှင် အင်ဂျင်နီ ယာပညာကို သင်ယူနေကြသည်။ ထိုနှစ်အတွင်းက ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဘွဲ့မရ သေးသောကျောင်းသား ၁,၅၉၀,၀၀၀ အနက် ၂၁-ရာနှုန်း သို့မဟုတ် ၃၃၀,၀၀၀ သည်အင်ဂျင်နီယာအတတ်ပညာကို သင်ယူနေကြလေသည်။

၁၉၅၅-ခုနှစ်မှစ၍ ဂျပန်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံခြားမှ နည်းပညာများ ကိုအသုံးပြု၍ ထွက်ကုန်များကိုတိုးတက်အောင် အားထုတ်ခဲ့သည်။ ယင်း

မောင်ထွန်းသူ

နည်းပညာများကို အသုံးပြုရာ၌ တိုးတက်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ယင်းအလုပ်တွင် စစ်ကြီးပြီးကတည်းက တက္ကသိုလ်များမှ ထွက်လာသော အင်ဂျင်နီယာများ၏ ပံ့ပိုးမှုများစွာပါဝင်ခဲ့ပေသည်။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်များ အတွင်းတွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည်မိမိ၏ ကုန်ပစ္စည်းများစွာကို နိုင်ငံတကာဈေးကွက်များစွာသို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ခဲ့ရာ ယင်းအောင်မြင်မှုသည် ဂျပန် ပညာရှင် အင်ဂျင်နီယာများအကူအညီဖြင့် နည်းပညာများတိုးတက်ဖြစ် ထွန်းလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ယင်းတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဥပမာပြစရာ များစွာရှိသည်။ ဂျပန်သည် ကမ္ဘာ့သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေး ဈေးကွက် တွင်နိုင်ငံတကာအား လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့၏။ ယင်းကဲ့သို့သော ထိပ်မှနေ၍ လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ ဂဟေဆော်နည်းပညာတွင် အံ့ဩစရာကောင်း လောက်အောင် တိုးတက်လာခဲ့၍ဖြစ်သည်။ မူလက ဂျပန်သည် တန်ချိန် တန် ၅၀,၀၀၀မျှ တင်နိုင်ခဲ့သော ရေနံတင်သင်္ဘောများကို တည်ဆောက် နိုင်ခဲ့သည်။ ရရှိထားသော ဂဟေဆော်နည်းပညာသစ်ဖြင့် တည်ဆောက် လာသည့်အခါ တန် ၅၀၀,၀၀၀ တင်နိုင်သည့် ရေနံတင်သင်္ဘောကြီးများ ကိုပင် တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့လေသည်။

ထို့ပြင်လည်း ဂျပန်တို့သည် အင်ဂျင်များတည်ဆောက်ရာ၌ များစွာတိုးတက်လာခဲ့၏။ တိုးတက်သော နည်းပညာသစ်ဖြင့် တည် ဆောက်ထားသော ဂျပန်ရေနံတင် သင်္ဘောကြီးများသည် အလွန်ကြီးမား သော်လည်း အမြင့်ဆုံးမိုင်နှုန်းဖြင့် လျင်မြန်စွာ သွားလာနိုင်ကြသည်။ ဂျပန်တို့အနေဖြင့် နောက်တစ်မျိုးတီထွင်နိုင်ခဲ့ရာ ယင်းမှာလည်း အများ ကရင်သပ်ရှုမောအံ့ဩခဲ့ကြရ၏။ ယင်းမှာလည်း အင်ဂျင်တည်ဆောက်မှု နှင့်ဆက်စပ် ပတ်သက်နေသော လုပ်ငန်းပင်ဖြစ်၏။ ဂျပန်တို့တီထွင်ခဲ့ သည့် 'ကျည်ဆံမီးရထား' 'The 'Bullet Train' (Shinkansen)' ကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် 'တိုကိုင်းဒိုး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလိုင်း' 'Tokaido Trunk Line' ၌ စတင် ပြေးဆွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ယင်းမီးရထားသည် တည်ဆောက်မှုသည် နည်းပညာလောက

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

တွင် အလွန်ကြီးမားသော တိုးတက်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ မီးရထားလောက နယ်ပယ်တွင် ဤတိုးတက်မှုမျိုးကို 'ဂျော့စတီဖင်ဆန်' 'George Stephenson' ၏ နောက် ယခုတစ်ကြိမ်သည် ပထမဦးစွာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သော တိုးတက်မှုဖြစ်၏။ 'ဂျပန်အမျိုးသား မီးရထားကုမ္ပဏီ' 'The Japanese National Railways' သည် ဤမီးရထား 'ရှင်းကန်းဆန်' 'Shinkansen' ကို တည်ဆောက်ရန် ၁၉၅၈-ခုနှစ်တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ နောက် ၁၃နှစ် အကြာတွင် ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် တစ်နိုင်ငံလုံး အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်နေခဲ့ရသဖြင့် ဦးခေါင်းလျှိုးနေခဲ့ရသည့်ဘဝမှ ခေါင်းပြန်မော့လာနိုင်ခဲ့ကြလေ၏။ ဂျပန်တို့သည် 'ခေတ်သစ်နည်းပညာလောက' 'Modern Technology' ၌ ထိပ်တန်းမှ ဦးဆောင်နိုင်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို များစွာမြင့်မားစေခဲ့လေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်တို့သည် အင်ဂျင်နီယာပညာ၏ အခြေခံဖြစ်သော 'သဘာဝသိပ္ပံပညာ' 'Natural Science' သုတေသနပြုမှု၌ များစွာပစ်ပယ်ထားခဲ့ခြင်းကိုမူ ဝန်ခံကြရပေလိမ့်မည်။ ၁၉၇၄-ခုနှစ်တွင် သိပ္ပံပညာရပ်များကို သင်ကြားနေကြသည့် ကျောင်းသားအရေအတွက်သည် ကျောင်းသားအားလုံး၏ ၃-ရာခိုင်နှုန်းမျှသာရှိခဲ့၏။ အလွန်ကောင်းသည့် တက္ကသိုလ်များဖြစ်သည့် 'ကျိုတိုနှင့်အိုဆာကာတက္ကသိုလ်' 'Kyoto and Osaka Universities' မှာပင် သိပ္ပံပညာယူသည့် ကျောင်းသားအရေအတွက်မှာ ကျောင်းသားအားလုံး၏ ၁၀-ရာခိုင်နှုန်းမျှသာရှိခဲ့၏။

ထိုအချိန်က 'ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံ' 'The United Kingdom' ၌ သိပ္ပံပညာသင် ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျောင်းသားအားလုံး၏ ၂၄-ရာခိုင်နှုန်းမျှရှိခဲ့ရာ နှိုင်းယှဉ်လိုက်သည့်အခါ ဂျပန်တက္ကသိုလ်များမှ သိပ္ပံပညာသင်ကျောင်းသားအရေအတွက်မှာ များစွာနိမ့်ကျနေသည်ကို တွေ့ကြရသည်။ အင်ဂျင်နီယာပညာရပ်အပေါ် လိုအပ်သည်ထက်ပို၍ အလေးပေးမှုနှင့် သဘာဝသိပ္ပံပညာရပ်အပေါ် ပစ်ပယ်မှုတို့သည် သိပ္ပံပညာဦးစားပေးပညာရေးစနစ် ကျင့်သုံးခဲ့သော ဂျပန်နိုင်ငံ၌ တည်ရှိလာခဲ့သည်မှာ မေဂျီတော်လှန်ရေးခေတ်ကတည်းက 'ဂျပန်လူမျိုးစိတ်ဓါတ်နှင့်

မောင်ထွန်းသူ

အနောက်တိုင်းနည်းပညာများ မူဝါဒ 'Policy of Japanese Spirits and Western techniques' မှ ပေါက်ဖွားလာခြင်းဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်နိုင်၏။

မေဂျီခေတ်မှစ၍ ဂျပန်နိုင်ငံသည် အနောက်တိုင်းနည်းပညာများအပေါ်၌ မျက်ခြည်မပြတ် အာရုံစိုက်ခဲ့ရုံမျှမက ယင်းနည်းပညာများကို နိုင်ငံတွင်းသို့သွင်းယူကာ နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးနှင့် စစ်အင်အားကြီးမားတောင့်တင်းလာရေးအတွက် တိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင် အသုံးပြုရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများတိုးတက်ရေးကို ရှေ့ရှု၍ အသုံးပြုခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံသည် နည်းပညာတိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ရေး၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်ကိုမူ သိပ်ပြီး အလေးအနက် မထားခဲ့ပေ။

ဂျပန်တက္ကသိုလ်များသည် တက္ကသိုလ်ပညာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေခံပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြသည်။ အစိုးရကလည်းနိုင်ငံ၏ လတ်တလောလိုအပ်မှုများကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊ စစ်အင်အားကြီးမားတောင့်တင်းရန်နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ တိုးတက်ရန်ကိုသာ အဓိကထား၍ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်ဖြစ်ရာ အဆင့်မြင့်တက္ကသိုလ်ပညာရေး၏ အခြေခံများကို ဥပေက္ခာပြုသလို ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် အနောက်တိုင်းနည်းပညာများကို ငွေများများရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး ဝယ်ယူနိုင်၏။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အင်ဂျင်နီယာ အတတ်ပညာဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး သူတို့ဝယ်ယူရရှိထားသည့် နည်းပညာများကို တိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်နိုင်ဖွယ်ရာရှိရုံမျှမက မိမိတို့နိုင်ငံ၏ စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင် အသုံးပြုသွားနိုင်မည်ဖြစ်၏။ သို့ဆိုလျှင် မိမိတို့နိုင်ငံသည် နည်းပညာတိုးတက်မှုတွင် အခြားနိုင်ငံများကိုလိုက်၍ မမီနိုင်လောက်အောင် နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့မည်မဟုတ်။ အကယ်၍ နောက်ကျပါကလည်း အနည်းငယ်မျှသာ နောက်ကျဖို့ရှိသည်။ . . . စသည်ဖြင့် တွေးတောခဲ့လေသည်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ဂျပန်တက္ကသိုလ်များသည် သူတို့တက္ကသိုလ်များမှ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများအား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလောကနှင့် အစိုးရဌာနလောက အတွင်းသို့ ပို့ပေးရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသလိုဖြစ်လျက် ရှိ၏။ ဂျပန်ကလေးသူငယ်များမှာလည်း မိုးလင်းမှမိုးချုပ်အထိ တက္ကသိုလ် ကောင်းကောင်းသို့ ပညာဆက်လက်သင်ယူနိုင်ခွင့် ရရှိရန်ဟူသော တစ်ခု တည်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စာများကိုတစ်ကုပ်ကုပ်ကျက်မှတ်ခြင်းဖြင့် အချိန်ဖြုန်းနေကြရသည်။ တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့် စာမေးပွဲဝင်ရောက်ဖြေဆို ရေးအတွက် အားထုတ်နေကြရှာသော အထက်တန်းကျောင်းသား ကျောင်းသူများသည် ကျောင်းချိန်မှတစ်ပါး ကျန် အချိန်များတွင် 'အလွတ်ပညာသင်ကျောင်းများ (ဂျူကူ)' 'Special Private School (Juku)' တက်ခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်နေကြရလေ၏။

ဂျူကူတက်ပြီး၍ အိမ်ပြန်သွားသည့်အခါ အိမ်၌သူ့အား အသင့်စောင့်နေသော တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတစ်ဦးနှင့် ဆုံမိပြန်သည်။ ကျူရှင်ပေးရန် စောင့်နေခြင်းပေတည်း။ သူသည်နောက်ထပ် နာရီပေါင်း များစွာ ကျူရှင်တက်ရပြန်၏။ မိဘအားလုံးလိုလိုပင် သူတို့သားသမီး များအား တက္ကသိုလ်ကျောင်းသို့ ရောက်စေချင်ကြသည်။ ယင်းသို့သော ပညာလိုလားမှုစိတ်ဓါတ်သည် အဆန်းမဟုတ်ပေ။ ကွန်ဖျူးရှင်အယူဝါဒကို လက်ခံထားသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် လူတစ်ယောက်၏ တန်ဖိုးကို အကဲဖြတ်ရာ၌ အာဏာနှင့်ငွေကိုကြည့်၍ ဖြတ်သည်မဟုတ်။ ထိုလူဘယ် လောက်ပညာတတ်သလဲဟူသောအချက်ပေါ်၌ တည်မီ၍ အကဲဖြတ်ကြ ခြင်းဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလား။

လူတန်းစားပေါင်းစုံမှ ကလေးသူငယ် လူငယ်များသည် 'တက္ကသိုလ် ဝင်ခွင့်စာမေးပွဲ' 'The University Entrance Examination' အောင်မြင် ရေးအတွက် အပြင်းအထန်အပြိုင်အဆိုင် အရူးအမူးကြိုးစား နေကြ သည်မှာ အံ့ဩဖွယ်ရာတစ်ခုဖြစ်နေသည်။ ယင်းတို့၏ပြိုင်ဆိုင်မှုကို ကြည့် ပါက အနိမ့်စားလူတန်းစားဟုဆိုရမည့် လက်လုပ်လက်စား အလုပ် သမား များ၏သားသမီးများထက် အလယ်အလတ်လူတန်းစားများ၏

မောင်ထွန်းသူ

သားသမီး များက စာမေးပွဲတွင်ပို၍ ဖြေဆိုနိုင်ကြသည်။ ယင်းတို့သည် ဂျူကုအလွတ် ပညာသင်ကျောင်းများကိုလည်း တက်ရ၏။ အိမ်တွင်လည်း ကျူရှင်ဆရာ နှင့်သင်ကြားခွင့်ရနေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့သည် လယ်သမားယာသမား နှင့်လက်လုပ်လက်စားသားသမီးများထက် စာမေးပွဲမေးခွန်းများကို ပိုမို၍ လွယ်ကူစွာ ဖြေဆိုနိုင်ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် 'တိုကျိုတက္ကသိုလ်' 'Tokyo University' မှ ကျောင်းသားများ၏နောက်ခံ လူမှုအခြေအနေများကို သုံးသပ်လိုက်သည့်အခါ ကျောင်းသားအများစုသည် လူလတ်တန်းစားအသိုင်းအဝိုင်းမှ လာသူများ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက တိုကျို တက္ကသိုလ်သည် ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ထူးခြားထက်မြက်သော ကျောင်းသားများအတွက် ဖွင့်ထားခြင်းမဟုတ်။ လူလတ်တန်းစား သားသမီးများ အတွက်ဖွင့်ထားသည့် တက္ကသိုလ်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ကွန်ဖျူးရှပ် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် လူတစ်ယောက်၏ အဆင့်နှင့်ဂုဏ်သိက္ခာကို ပညာအရည်အချင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်သည်ဟုဆို ထားရာ လူလတ်တန်းစားလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ကလေးသူငယ်တစ်ဦး၏ ပညာရေးသည် ဖခင်၏ခနဉ်စွာကြွယ်ဝမှုအပေါ်၌ တည်မှီလျက်ရှိသည်။ ချမ်းသာလျှင် (ငွေရှိလျှင်) ပညာတတ်၍ မချမ်းသာလျှင် ဉာဏ်ရည်ဉာဏ် သွေး မည်မျှပင်ထက်မြက်စေကာမူ ပညာတတ်ဖြစ်လာဖို့ မလွယ်တော့ ပေ။ သို့ဆိုလျှင် ကွန်ဖျူးရှပ်လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အဆုံးအဖြတ်သည် သင့်တော်ပါမည်လော . . . ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်ဆယ်ကျော်သက်များသည် ပုံမှန် ကျောင်းပညာကို နေ့စဉ် ၆-နာရီသင်ယူရသည်။ ၃-နာရီမှ ၄-နာရီကြာ အထိ အလွတ်ပညာသင်ကျောင်း၌ သင်ရသည်။ နောက်ထပ် ၄-နာရီမှ ၅-နာရီကြာအထိ အိမ်တွင်ကျူရှင်ဆရာနှင့် စာသင်ရသည်။ တစ်နေ့လျှင် စာသင်နေရသည့် အချိန်နာရီသည် ၁၃-နာရီနှင့် ၁၅-နာရီ ကြား၌ရှိသည်။ ယင်းအဖြစ်သည် ပြတိုက်နိုင်ငံ၏ ဗစ်တိုးရီးယားဘုရင်မခေတ်က 'ကလေး

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သူငယ်အလုပ်သမားများ' ၏ ဘဝနှင့် အနည်းငယ်မျှသာ ကွာခြားသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပေသည်။

အချို့သော ဂျပန်ဘောဂဗေဒပညာရှင်များက ကလေးဘဝက တည်းက ထိုမျှလောက် အပင်ပန်းခံ၍ အလုပ်လုပ်နေရပြီး စည်းကမ်းကို တင်းကျပ်စွာ လိုက်နာခဲ့ရသည့်အတွက် ဂျပန်အလုပ်သမားများ၏ အရည်အသွေးသည် များစွာမြင့်မားခဲ့ရ၏။ သို့တစေလည်း ဤမျှလောက်အဆမတန်အားထုတ် ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းကြောင့် မိမိတို့ကိုယ်မိမိတို့ ဖျက်ဆီးချေမှုန်းပစ်ခဲ့သလို ဖြစ်သွားရသည်ကိုကား မေ့ပစ်၍မဖြစ်ပေ။

(၄)

ဂျပန်တို့၏စီးပွားရေးသည် စစ်ကြီးအပြီးတွင် လုံးဝချွတ်ခြုံ ကျသွားခဲ့သည်။ သမိုင်းဝင် မြို့ငယ်များဖြစ်သည့် ‘ကျိုတိုနှင့်နာရာမြို့’ ‘Kyoto and Nara’ များမှတစ်ပါး အခြားမြို့အားလုံးသည် ဗုံးဒဏ်ကြောင့် မီးလောင်ပျက်စီးကာ ပြာပုံဖြစ်နေကြသည်။ လူပေါင်းအမြောက်အများမှာ လည်း ဘယ်နေရာဘယ်ဒေသ၌ ဘယ်လိုနေထိုင်ကြရမည်ကို မသိဖြစ်ကုန် ကြသည်။ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းစက်ရုံ အားလုံးမှာလည်း အဖျက်ဆီးခံထားရ သဖြင့် လုံးဝနုလန်မထူနိုင်တော့ချေ။ ယခင်က ဂျပန်ပိုင် နယ်မြေဒေသ များသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်နေကြသော ဂျပန်များနှင့်စစ်သားများ သည်လည်း နိုင်ငံသို့ပြန်လာကြရသည်။ အရပ်သူအရပ်သားများအား ထောက်ပံ့ကြေးပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ စစ်သားများအား တပ်ဖျက် လစာပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ကျားကန်ပေးထားရသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ

လှပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သည် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုဒဏ်ကို အလူးအလဲခံရသည်မှာ မှန်သော်လည်း စစ်အတွင်းက ထိန်းချုပ်ထားခဲ့ရသည့် ဝယ်လိုအားသည် ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာခဲ့လေသည်။

စစ်ကြီးအတွင်းတွင် အလုပ်သမားအများစုသည် စက်ပစ္စည်းများချည်း အသုံးပြုသော စက်မှုလုပ်ငန်းများ၌သာ အာရုံစူးစိုက်ကာ သေနတ်၊ အမြောက်၊ ကျည်ဆံ၊ ဗုံးစသည့် စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်းကိုသာ အဓိကထား၍ လုပ်ခဲ့ကြရ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း စားသုံးသူများအတွက် ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှုတွင် အလုပ်သမားအင်အား နည်းပါးခဲ့ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် အမှန်တကယ်လိုအပ်သည့် ပြည်သူအများအတွက် စားသုံးကုန်ပစ္စည်းများသည် အထွက်နည်းခဲ့ရ၏။ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ထွက်ရှိနေရသည့် သဘောရှိခဲ့၏။

ထိုစဉ်က လူတစ်ယောက်သည် သူ့အတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်မှသာ တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူခဲ့ရသည်။ ငါးကိုလည်း တံငါလှေမှ တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူရရှိခဲ့သည်။ အခြားသော အမဲ၊ ဝက်၊ ကြက်စသည့် အသားများကိုလည်း ထိုပုံစံအတိုင်းပင် ဝယ်ယူရရှိခဲ့ကြ၏။ ဝယ်ယူရာ၌လည်း ပြည်သူတို့သည် လယ်သမားများနှင့် တံငါသည်များ လိုအပ်နေသည့်အဝတ်အထည်များဖြင့် လဲလှယ်ယူရသည့် အခြေအနေသို့ပင် ဆိုက်ရောက်ရခဲ့လေသည်။

ထိုအချိန်က အဝတ်အထည်များ အပိုအမိုရှိသော မြို့နေလူတန်းစားများသည် မိမိတို့၏အဝတ်အထည်များကို ဆန်-သို့မဟုတ် ငါး-သို့မဟုတ် အခြားအစားအစာများ ရရှိရေးအတွက် ကျေးရွာများသို့သွား၍ ပစ္စည်းချင်းဖလှယ်သည့်စနစ်ကို အသုံးပြုခဲ့ကြရ၏။ နှစ်နှင့်ချီ၍ အဝတ်ဘီရိုများထဲ၌ အောင်းနေခဲ့ကြသော အကောင်းဆုံးအဝတ် အထည်များသည် မြို့နေလူတန်းစားလက်မှ တောနေကျေးလက် လူတန်းစားများလက်သို့ ကူးပြောင်းရောက်ရှိသွားကြသည်။

စစ်လက်နက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သောစက်ရုံများ၌ အသုံးမပြုနိုင်၍ ပိုလျှံလာသော အလုပ်သမားများသည် စားကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သည့်

မောင်ထွန်းသူ

စက်ရုံများတွင် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ဝင်၍ မလုပ်နိုင်။ ဤသို့ဖြင့် အချို့အုပ်စုများသည် မိမိတို့မူလနေထိုင်ခဲ့ရာ ကျေးရွာများသို့ပြန်ပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်သို့ဝင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့် ယှဉ်သည့်အခါ လုပ်ငန်းခွင်နှင့်အလုပ်သမားမှာ မမျှတပေ။ အလုပ်သမားအရေအတွက်ကများပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အင်အားက နည်းနေသဖြင့် ပိုလျှံလုပ်သားများသည် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေကြရ၏။ ယင်းအလုပ်လက်မဲ့လယ်ယာလုပ်သားများသည် လမ်းများပေါ်၌ ပြည့်လျှံနေသည်ဖြစ်ရာ နောက်ဆုံးတွင်ယင်းအုပ်စုသည် သူတို့၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်အဖြစ် မှောင်ခိုဈေးကွက်များအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကြသည်။

ယင်းကဲ့သို့ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ဂျပန်ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး ကသောင်းကနင်းဖြစ်နေသည့်ကာလအတွင်းတွင် ဂျပန်အစိုးရသည် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အဆင်ပြေအောင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ သူတစ်ပါး၏ဩဇာကိုမခံပဲ မိမိတို့ထင်ရာမြင်ရာများကို ခေါင်းမာစွာလုပ်ခဲ့ကြသော ဖက်ဆစ်ဝါဒီသမားတို့၏လုပ်ရပ်ကြောင့် မူမရှိစနစ်မရှိဖြစ်နေသော နိုင်ငံနှင့်ပြည်သူတို့၏ အရေးကိုကြည့်၍ ဂျပန်အစိုးရသည် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု၏ လက်အောက်ခံ ‘ဒုတိယအစိုးရ’ 'A Second Goverment' အဖြစ်ဖြင့် အဆင်ပြေအောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။

ဂျပန်အစိုးရနှင့် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တို့၏ ဆက်ဆံရေးသည် ယုံကြည်မှုလည်းရှိသည်။ အပြန်အလှန်နားလည်မှုလည်းရှိသည်။ မိတ်ဆွေအဖြစ်လည်း အသွင်ဆောင်သည်။ သို့တစေလည်း ဤဆက်ဆံမှုကြားထဲမှာပင် တစ်ခါတစ်ရံတွင် ‘ခါးစားခံနှင့် ပြန်ပေးသမား ဆက်ဆံရေး’ 'Hostage and Captor Relationship' မျိုးသည် ဝင်လာတတ်၏။ အများအားဖြင့်တော့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်တိုင်တိုင်ပင်ပင် ဆွေးဆွေးနွေးနွေးရှိသော ဆက်ဆံမှုမျိုးကများ၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျပန်အစိုးရသည် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုနှင့် ဆက်ဆံမှုကို ပြေလည်အေးဆေးသော ဆက်ဆံမှုမျိုးဖြစ်လာအောင် တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

လေ၏။

ဂျပန်အစိုးရသည် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ အပြုသဘောဆောင်သော ထောက်ခံမှုဖြင့် ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လထဲ တွင် ‘စီးပွားရေးခိုင်မာအောင် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့’ 'The Economic Stabilisation Board (E.S.B)' ကိုတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၇-ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် တပ်ပေါင်းစု၏စစ်သေနာပတိချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက်အာသာက ဂျပန်အစိုးရအတွက် ညွှန်ကြားချက်တစ်ခု ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်းညွှန်ကြားချက်တွင် ‘လောလောဆယ် စီးပွားရေးပျက်စီးယိုယွင်းမှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် ခိုင်မာသောမူဝါဒများချမှတ်ရန် အီးအက်စ်ဘီအဖွဲ့က တာဝန်ယူရမည်’ ဟု ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

အီးအက်စ်ဘီအဖွဲ့သည် ချက်ခြင်းပင် အဖွဲ့ထဲ၌ အရည်အချင်း ပြည့်ဝသော လူငယ်လူရွယ်အရာရှိများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များကို ထည့်သွင်းကာ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထည့်သွင်းလိုက်သည့်လူများမှာ လူတော်များဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေးနှင့် လုပ်ငန်းလောက နယ်ပယ်များတွင် လူတော်များဟု အသိအမှတ်ပြုထားသူများဖြစ်၏။ ဂျပန်ဒုတိယအစိုးရသည် တကယ့်အစိုးရဖြစ်သော မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု အစိုးရ၏ ကြီးကြပ်လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကိုပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် စတင်ကြိုးပမ်းလာခဲ့လေသည်။

မက်အာသာ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ညွှန်ကြားချက်အရဆိုလျှင် အီးအက်စ်ဘီအဖွဲ့သည် တိကျပြတ်သား၍ ခိုင်မာသော ပေါ်လစီများ (မူဝါဒများ) ချမှတ်ပြီး လုပ်ဆောင်သွားရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဤအဖွဲ့သည် ယင်းအရည်အချင်းနှင့် ကိုက်ညီသောမူဝါဒများကို ချမှတ်ခြင်းမပြုနိုင်ခဲ့ချေ။ ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းမှာလည်း တောင်ကိုးရီးယားစစ်ပွဲဖြစ်လာခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏မူဝါဒသဘောထားများ ပြောင်းပြန်လှန်ပစ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏

မောင်ထွန်းသူ

မူဝါဒပြောင်းမှုသည် ဂျပန်နိုင်ငံအတွက် များစွာအကျိုးဖြစ်ထွန်းခဲ့သည် ဖြစ်ရာ ဂျပန် (ဒုတိယ) အစိုးရကရော လုပ်ငန်းရှင်များကပါ လှိုက်လှိုက် လဲ့လဲ့ ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်အထိ ဂျပန်သည် ပြည်တွင်းသို့ အစားအစာများတင်သွင်းနိုင်လောက်သည့် ထွက်ကုန်ပမာဏကို နိုင်ငံခြား သို့ထွက်ကုန်အဖြစ် တင်ပို့လျှက်ရှိသည်။ ထိုစဉ်က စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်း မရှိသေးသည့်အတွက် ဂျပန်သည် ပိုးထည် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းတစ်မျိုးတည်းကိုသာ ထွက်ကုန်အဖြစ် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည် များသို့ တင်ပို့နိုင်ခဲ့လေသည်။

ချည်ချောထည်များ ထုတ်လုပ်သည့် စက်ပစ္စည်းများ၏ ၃၀မှ ၄၀- ရာခိုင်နှုန်းမှာ စစ်ဒဏ်ကြောင့်ပျက်စီးသွားခဲ့လေရာ စစ်ကြီးမဖြစ်မီက စံချိန်မျိုးရရှိအောင် မထုတ်လုပ်နိုင်သေးချေ။ ထို့ပြင်လည်း ချည်ထည် ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရေးသည် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း များတင်သွင်းနိုင်မှုအပေါ်၌ တည်မီနေသည်ဖြစ်ရာ ယင်းကုန်ကြမ်းများကို အလုံအလောက် မတင်သွင်းနိုင်သေးသမျှ ချည်ချောထည်ထွက်ကုန်များကို လိုသလောက် မတင်ပို့နိုင်ချေ။

သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ကြည့်သည့်အခါ မေဂျီအစိုးရက ဂျပန် နိုင်ငံအား အနောက်နိုင်ငံများနှင့် အဆက်အသွယ်ရရှိအောင် တံခါးဖွင့် ဝါဒကျင့်သုံးခဲ့စဉ်က နိုင်ငံတွင်း၌ စက်မှုလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ရေး အတွက် ပိုးချည်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများအား နိုင်ငံခြားသို့စတင် တင်ပို့ခြင်း ဖြင့်အစပြုခဲ့၏။ ယခုလည်း မက်အာသာခေတ် အစောပိုင်းကာလများ အတွင်းက ဂျပန်အစိုးရသည် ယင်းပိုးထည်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ တင်ပို့ ရောင်းချခြင်းဖြင့်ပင် အစပြုခဲ့ရ၏။ ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် စစ်ဒဏ်ကြောင့် ဖရိုဖရဲပြိုကွဲပျက်စီးနေသော တစ်နိုင်ငံလုံး၏ တုန်လှုပ်ချောက်ခြားဖွယ်ရာ အခြေအနေများကိုကြည့်၍ စိတ်ဓါတ်ကျလျက်ရှိရာမှ မဟာမိတ်တပ် ပေါင်းစုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ မူဝါဒပြောင်းလဲမှုသည် အကျိုးကျေးဇူးအလွန် များသော ဆုကောင်းဆုမြတ်တစ်ခုကို ရရှိခြင်းပေတည်း။

ကိုးရီးယားစစ်ပွဲ စတင်သည့်အခါ အမေရိကန်စစ်တပ်မှ ‘အထူး

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ပစ္စည်းမှာယူမှုများ' ရှိလာသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ချည်ထည်စက်မှုလုပ်ငန်းသည် ဖြန့်ကနဲ (မမျှော်လင့်ပဲ) အရှိန်အဟုန်ကြီးမားစွာဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသမိုင်းတွင် စံတင်ရလောက်အောင် ကြီးမားသည့် တိုးတက်မှုတစ်ခုဖြစ်၏။ သံနှင့်သံမဏိ လုပ်ငန်းများသည်လည်း များစွာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာသည်။

ယင်းအခြေအနေတွင် စစ်အေးတိုက်ပွဲသည် ပိုဆိုးဝါးလာခဲ့သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှလွဲ၍ အခြားသောအနောက်နိုင်ငံများသည် ကိုယ့်နိုင်ငံပြန်လည်နာလန်ထလာရေးဖြင့် အလုပ်ရှုပ်လျှက်ရှိကြ၏။ ဤအချိန်ကာလမျိုးတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံမှ ပြင်းထန်သော စစ်လျော်ကြေးတောင်းခံမှုမျိုးကို မညှာမတာပြုလုပ်ရန်မှာ ခက်ခဲလှ၏။ အကယ်၍ အမေရိကန်က စစ်လျော်ကြေးတောင်းခံလိုက်၍ ဂျပန်နိုင်ငံအားနည်းသွားခဲ့ပါက ကွန်မြူနစ်အုပ်စုအား ရင်ဆိုင်နိုင်ရန်မှာ မိမိတစ်နိုင်ငံတည်းဖြစ်ရတော့မည်မှာ သေချာ၏။ သို့ဆိုလျှင် ယင်းတာဝန်ကြီးသည် အမေရိကန်ပြည်သူတို့အပေါ်၌သာ ကျရောက်တော့မည်ဖြစ်သည်။

စစ်အေးတိုက်ပွဲ ဖြစ်စဉ်ပေါ်တည်မှီ၍ သုံးသပ်ထားခဲ့သော ယင်းအမြင်အရ အမေရိကန်သည် ဂျပန်အားသင့်တော်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိုပေးရန် လိုအပ်လျက်ရှိသည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်းစစ်လျော်ကြေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဂျပန်နိုင်ငံအပေါ်၌ တာဝန်ကြီးတစ်ရပ်အဖြစ် မပိစေရန် များစွာလျှော့ချပေးခဲ့သည်။ ယင်းလုပ်ရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ အမေရိကန်နိုင်ငံသည် ဂျပန်လက်ဝဲနိုင်ငံရေးသမားများ၏ ဝေဖန်ပြစ်တင်မှုကိုခံခဲ့ရ၏။ အထူးသဖြင့် ဂျပန်လက်ဝဲသမားများသည် ဂျပန်အားစစ်လက်နက် တပ်ဆင်ပေးသလို ဖြစ်လာရသည့် မူဝါဒနှင့် လက်ဝါးကြီးအုပ်အရင်းရှင်ဝါဒ ပြန်လည်ထွန်းကားလာအောင် လုပ်ပေးခဲ့သည့် မူဝါဒများအပေါ် အပြင်းအထန် ဝေဖန်ခဲ့ကြလေသည်။ သို့တစေလည်း ယင်းမူဝါဒများအား ဂျပန်အစိုးရနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များကမူ ဝမ်းပန်းတသာ ကြိုဆိုခဲ့ကြလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် အီးအက်စ်ဘီဘတ်အဖွဲ့သည် အမေရိကန်တို့

မောင်ထွန်းသူ

အတွက် ဂျပန်ပြတင်းပေါက်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ လည်း အီး၊အက်စ်၊ဘီအဖွဲ့အား ‘အီး၊အက်စ်၊ဘီအဖွဲ့သည် ကလေးကိုပင် အငို တိတ်အောင်လုပ်နိုင်သည်’ ဟု ပြောစမှတ်ပြု ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ ဤစကားမှာ တစ်ချိန်က ‘ကလေးကို အငိုတိတ်စေ သည့် ဧကရာဇ်စစ်တပ်’ ဟူသော စကားမှ ဆင့်ပွားယူလာခဲ့ခြင်းဖြစ် လေသည်။ ယင်းအခြေအနေအရပ်ရပ် ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်လိုက်သည့် အခါ စစ်ကြီးအပြီးတွင်လည်း ဂျပန်တို့၏ လူမှုရေးနှင့်စီးပွားရေး အဆောက်အအုံသည် အခြေခံအားဖြင့် ပြောင်းလဲခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

အထည်အလိပ်ထွက်ကုန်သည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ နံပါတ်တစ် အဓိကပို့ကုန်ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း ယင်းကုန်ပစ္စည်းသည်သာလျှင် ဂျပန် ၏ပုံသေအဓိကထွက်ကုန်အဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်နေဦးမည် ဆိုပါက ဂျပန်၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတိုးချဲ့မှုများကို လုပ်နိုင်ဖွယ်ရာမရှိချေ။ ထိုအချိန်က အထည်အလိပ်ကုန်ပစ္စည်းများကို တရုတ်နိုင်ငံ ဈေးကွက်သို့ ပို့မိတင်ပို့၍လည်း အခြေအနေကမပေး တော့ပေ။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စနိုင်ငံ များကလည်း အထည်အလိပ်ကုန် ပစ္စည်းများကို ပြည်တွင်း၌ လုံလောက် အောင် ကြိုးစားနေကြပြီဖြစ်ရာ ဂျပန်နိုင်ငံအဖို့ ပို့နေကျယင်းထွက်ကုန် အတွက် အကန့်အသတ် များရှိလာနေပြီဖြစ်၏။

ဤအခြေအနေတွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် အသေးစားများကို တိုးချဲ့ လုပ်ကိုင်ရေးထက် အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့ရေးကို စဉ်းစား လာခဲ့သည်။ ယင်းသို့စဉ်းစားနေခိုက်မှာပင် အမေရိကန်တပ် များမှ လိုအပ် ချက်များပေါ်လာခြင်းဖြစ်၏။ ကိုးရီးယားစစ်ပွဲမှာလည်း ရေရှည်မည့် စစ်ပွဲဟု ခန့်မှန်းသိရှိနေကြပြီဖြစ်ရာ အမေရိကန်တပ် များ၏ မှာကြားချက် များသည် ရေရှည်လုပ်ပေးရမည့် လုပ်ငန်းများ ဖြစ်၏။

ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်တို့သည် သတ္တုအရည်ကျိုစက်ရုံများနှင့်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

ပုံလောင်းရုံများအား ခေတ်မီအောင် တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ ‘ချီးဘား သံထည်လုပ်ငန်းစက်ရုံသစ်’ 'The Chiba Iron Works' သည် ‘ကာဝါ ဆာကီ သံထည်လုပ်ငန်းကုမ္ပဏီ’ 'The Kawaiaki Iron Company' မှ အသစ်တည်ဆောက်ခဲ့သော အလုပ်ရုံကြီးဖြစ်၍ ပင်လယ်ပြင်အနီး၌ တည်ရှိသည်။ ယင်းစက်ရုံသည်ဂျပန်တို့အတွက် ခေတ်မီသံထည်လုပ်ငန်း စက်ရုံကြီးတစ်ရုံဖြစ်၏။ အကြီးစား စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် ဤစက်ရုံ လုပ်ငန်းမှစ၍ တစ်ဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့တည်ဆောက်မှုကို ဦးစီးဦး ဆောင်ပြုခဲ့သည့်အဖွဲ့မှာ အီး၊ အက်စ်၊ ဘီအဖွဲ့ဖြစ်၍ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်း စု၏ လက်အောက်မှဌာနတစ်ခုအနေဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ် ပေသည်။ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုအုပ်ချုပ်ရေး ရပ်ဆိုင်းသွားသည့်အခါ ထိုအဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သဖြင့် ယင်းနေရာတွင် ‘စီးပွားရေးစီမံကိန်း အေဂျင်စီ’ 'The Economic Planning Agency' ကို အစားထိုးတည် ထောင်ခဲ့လေသည်။

‘ဒုတိယအကြိမ် အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်တည် ထောင်ဖွဲ့စည်းရေးလုပ်ငန်း’ 'The Second Postwar Reorganisation of Japanese Industry' ကို နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်း ဝန်ကြီးဌာန ‘အမ်မ်၊အိုင်၊တီ၊အိုင်’ 'The Ministry of International Trade and Industry (M.I.T.I)' မှ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သည်။ ‘စီးပွားရေးစီမံ ကိန်းအေဂျင်စီ’ သည် ယင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတိုးချဲ့ရေး၌ အဓိက အခန်းမှ ပါဝင်ခြင်းမပြုတော့ပေ။ သို့သော်လည်း ‘အစိုးရစက်မှုလုပ်ငန်း ဆိုင်ရာကြီးကြပ်ရေး’ 'The Government's Industrial Control' တွင်မူ ‘ဦးဆောင်အုပ်ချုပ်မှုရေးရာဗျူရို’ 'Leading Administrative Bureau' အဖြစ် ရပ်တည်ကာ လမ်းညွှန်မှုပေးခဲ့ရုံမျှမက အစိုးရ၏စီးပွားရေးစီမံ ကိန်းများ ရေးဆွဲခြင်းတာဝန်ကို ယူခဲ့လေသည်။

မေဂျီတော်လှန်ရေးခေတ်က ကြွေးကြော်ခဲ့သည့် ‘ချမ်းသာသော နိုင်ငံနှင့် တောင့်တင်းသောစစ်တပ်’ ကြွေးကြော်သံပုံစံသည် ပြန်လည်ဝင်

မောင်ထွန်းသူ

ရောက်လာသည်။ စစ်ပြီးခေတ်ဝန်ကြီးအဖွဲ့များသည် ယင်းတို့၏မူဝါဒများနှင့်ရည်မှန်းချက်များကိုချမှတ်ကြရာ၌ ထိုပုံစံဝင်လျက်ရှိ၏။ ၁၉၅၅-ခုနှစ်တွင် ‘ဟာတိုယာမ ကက်ဘိနက်’ 'The Hatoyama Cabinet' သည် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးစီးပွားရေး ငါးနှစ်စီမံကိန်း’ 'Five Year Plan for Economic Self-Reliance' ကိုချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းစီမံကိန်းသည် သွင်းကုန်နှင့်ထုတ် ကုန်ပမာဏ အညီအမျှဖြစ်ရေး ကိုဦးတည်ခဲ့၏။

ထို့နောက်ဝန်ကြီးအဖွဲ့ (ကက်ဘိနက်အဖွဲ့) များသည် တစ်ဖွဲ့ ပြီးတစ်ဖွဲ့တက်ခဲ့ရာ ယင်းအဖွဲ့တိုင်းသည် သူတို့၏စီးပွားရေးစီမံကိန်း များကို အသီးသီးချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့အထဲတွင် နာမည်အကျော်ကြားဆုံးနှင့် အအောင်မြင်ဆုံးစီမံကိန်းမှာ ‘အီခဲဒကက်ဘိနက်’ 'The Inkeda Cabinet' ၏အမျိုးသားဝင်ငွေ နှစ်ဆတိုးရေးစီမံကိန်း’ 'National Income Doubling Plan' ဖြစ်၏။ ယင်းစီမံကိန်း သည် ဆယ်နှစ်အတွင်း အမျိုးသားဝင်ငွေနှစ်ဆတိုးရေးကို ဦးတည်ခဲ့သည်။

အစိုးရအဖွဲ့များအနေဖြင့် သူတို့ချမှတ်ထားသော စီးပွားရေးစီမံကိန်းများ အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည် မဖော်နိုင်ကြသည့်အခါ လုပ်ငန်းအများအပြားသည် စာရွက်စာတမ်းအပေါ်၌သာ တည်ရှိနေခဲ့ကြ၏။ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်လာသည်ကိုကား မတွေ့ရကြချေ။ သို့သော်လည်း ယင်းစီမံကိန်းများကို မရေးဆွဲမီနှင့်ရေးဆွဲနေစဉ်အတွင်း ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဝန်ကြီးများ၊ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ပညာရှင်များနှင့် စိတ်ဝင်စားသူပုဂ္ဂိုလ်များသည် ပါဝင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ နှီးနှောခြင်းနှင့်အကြံပေးခြင်း စသည်များကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ဖြစ်ရာ စီမံကိန်းများသည် (အောင်မြင်သည်ဖြစ်စေ၊ မအောင်မြင်သည်ဖြစ်စေ) နိုင်ငံရေးပါတီ အချင်းချင်းကြားတွင် နားလည်မှုရှိလာတတ်သည်။ ထို့ပြင်လည်း ပြည်သူတို့အတွက် ‘လမ်းညွှန်မှုများ’ အဖြစ်ရပ်တည်နေတတ်လေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ‘ရေရှည်စီးပွားရေးစီမံကိန်းသစ်- ၁၉၅၇’ နှင့်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

‘အမျိုးသားဝင်ငွေနှစ်ဆတိုးရေး စီမံကိန်း-၁၉၆၀’ 'The National Income Doubling Plan- 1960' တို့ထဲတွင် အစိုးရ၏ ရည်မှန်းချက်သည် ‘အကြီးစားနှင့်ခါတုစက်မှုလုပ်ငန်းများ’ 'The Development of the heavy and Chemical industries' တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် ကြိုးပမ်းရေး ဖြစ်သည်။ ယင်းရည်မှန်းချက်အတွက် အိမ်အိုင်၊ တီအိုင်သည် အပိုင်း လိုက်ခဲ့၍ လုပ်ငန်းများကိုလျာထားခဲ့၏။ ထည့်သွင်းထားသည့် လုပ်ငန်း များမှာ ရေနံချက်စက်ရုံလုပ်ငန်းများ၊ မော်တော်ကားထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ၊ စက်မှုပစ္စည်းကိရိယာ ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ လေယာဉ် ပျံတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ အီလက်ထရွန်းနစ် ပစ္စည်းများနှင့် အီလက်ထရစ် လျှပ်စစ်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်လေသည်။

ယင်းလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်အတွက် အစိုးရက အကာအကွယ်လည်း ပေးသည်။ အကူအညီလည်းပေးသည်။ အကာ အကွယ်ပေးသည်ဆိုရာ၌ နိုင်ငံခြားမှ တင်သွင်းမှုများကို လျှော့ချပေးခြင်း၊ ပြည်တွင်းထုတ်ပစ္စည်းများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ မရောင်းနိုင်အောင် အခွန်အခ တိုးမြှင့်ကောက်ခံပေးခြင်းစသည်တို့ ပါဝင်သည်။ ထို့ပြင်လည်း ယင်း အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အစိုးရက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရေးချေးငွေများကို အတိုးနှုန်းထားနည်းနည်းနှင့် ထုတ်ချေးခြင်း ပြုသည်။ အများအားဖြင့် ထိုချေးငွေများကို ‘ဂျပန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်’ 'The Japan Development Bank' နှင့် ‘ဂျပန်သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ဘဏ်’ 'The Japan Import Export Bank' တို့မှ ထုတ်ချေးခြင်းဖြစ်၏။

ထောက်ပံ့ကြေးပေးခြင်း၊ အကောက်ခွန်နှင့် ဝင်ငွေခွန်များ လျှော့ ပေါ့ပေးခြင်း၊ ထွက်ကုန်များနိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့၍ ရလာသော ဝင်ငွေများ အပေါ်တွင် အခွန်လျှော့၍ ကောက်ခံခြင်းနှင့်ကင်းလွတ် ခွင့်ပြုခြင်း စသည် တို့မှာလည်း လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အစိုးရမှဆောင်ရွက်ပေး သော အလုပ်များပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်လည်း အိမ်အိုင်၊ တီအိုင်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့သည် လုပ်ငန်းရှင်များ အားလိုအပ်လာသည့်အခါ လမ်းညွှန်မှုများပေးလေ့ရှိသည်။

မောင်ထွန်းသူ

သူတို့အနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုခုမှ ထုတ်ကုန်သည် များစွာဖြင့် မားနေပါက အတိုင်းအဆနှင့်လျော့ချရန် အကြံပေးသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု များ များပြားလွန်နေပါကလည်း ပြန်လည်စစ်ဆေးကြည့်ရှုပြီး လျော့ချရန် အကြံပေးသည်။ မေဂျီခေတ်ကတည်းက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလောကသည် အစဉ်အမြဲ အစိုးရ၏လမ်းညွှန်မှုကို ရယူခဲ့ကြသည်ဖြစ်ရာ ယင်းလုပ်နည်း လုပ်ဟန်သည် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု အုပ်ချုပ်ရေးကာလတွင်လည်း အစဉ်တစိုက်တည်ရှိခဲ့၏။ တပ်ပေါင်းစုအုပ်ချုပ်ရေးမှ တာဝန်ရှိသူများ သည် ဂျပန်နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးတို့ အစဉ်အဆက်ကျင့်သုံးခဲ့သော နည်းနာများ ကိုဖျက်ဆီးခြင်းမပြုခဲ့ပေ။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရသည် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် သဘာဝတိုင်း မျက်နှာသာပေးမှုနှင့် မပေးမှုများရှိတတ်သည်။ အချို့လုပ်ငန်းအုပ်စုများအား လိုသည်ထက်ပို၍ အရေးတယူပြုတတ်သော်လည်း အချို့ကိုမူ ဥပေက္ခာပြုထားလေ့ရှိ၏။ အများအားဖြင့် အစိုးရသည် လိုအပ်လာလျှင် အကြံပြုသည်။ မေတ္တာရပ်ခံသည်။ ညွှန်ကြားသည်။ အတင်းအဓမ္မစေခိုင်းခြင်းဟူသော နိုင်ငံထက်စီးနင်းပြုမှုများကိုမူ မကျင့်သုံးပေ။ ထိုစဉ်က လုပ်ငန်းကြီးများကလည်း အစိုးရနှင့်ကင်းကွာမည်ကို မလိုလားကြချေ။ အစိုးရ၏ကူညီပံ့ပိုးမှုများကို လိုလားကြသဖြင့် အပစ်ပယ်ခံရမည့် အနေအထားကို မလိုလားကြချေ။ ထို့ကြောင့်လည်း လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသည် သူတို့လုပ်ငန်းများ၏ ရုံးချုပ်များကို အစိုးရရုံးစိုက်ရာ တို့ကျိမြို့တော်သို့ ရွှေ့ပြောင်းအခြေစိုက်ကြသည်။ ထို့ပြင်လည်း သူတို့လုပ်ငန်းခွင်များ၌ အိမ်၊ အိုင်၊ တီအိုင်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အရာရှိဟောင်းများကို ဒါရိုက်တာများ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအရာရှိကြီးများအဖြစ် ခန့်ထားပြီး အသုံးပြုလေ့ရှိကြ၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အစိုးရ၏စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မူဝါဒသည် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က နှစ်စဉ်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုသည် ‘အတိုး’ဘက်၌ သာရှိခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားပို့ကုန်များမှာလည်း နှစ်စဉ်တိုးတက်မြင့်မားခဲ့သည်။ ထွက်ကုန်မှဝင်လာသည့် နိုင်ငံခြားငွေပမာဏမှာလည်း အရှိန်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ သစ်လုပ်ငန်းများပစ္စည်းများ၊ ဓါတုပစ္စည်းများ၊ အထည်အလိပ်ပစ္စည်းများနှင့် စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းများသည် များစွာ ပင်တိုးတက်ထွက်ရှိခဲ့သဖြင့် နှစ်စဉ်နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များသို့ တင်ပို့ခဲ့ရသည့် ထွက်ကုန်ပစ္စည်းပမာဏသည် ကြီးမားခဲ့လေသည်။

ယင်းတိုးတက်မှုများနှင့်အတူ သံနှင့်သံမဏိလုပ်ငန်းအပြင် အခြားအကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများစွာသည် ဖြစ်ထွန်းတည်ရှိလာခဲ့ သည်။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်များ အတွင်းမှစ၍ ၁၉၇၀-ပြည့်နှစ်များ အတွင်း အထိ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများသည် စနစ်တကျဖြင့် ဖြည်းဖြည်းချင်း အောင်မြင်စွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခဲ့၏။ စက်ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ လက်နက်များ၊ အီလက်ထရစ် (လျှပ်စစ်) ပစ္စည်းများ၏ ထွက်ကုန်ပမာဏသည် ၁၉၇၀ပြည့်နှစ်တွင် စံချိန်အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိ ခဲ့၏။ သတ္တုပစ္စည်းများ၊ ရေနံနှင့်ကျောက်မီးသွေး လုပ်ငန်းများမှထွက် ကုန်ပမာဏမှာလည်း ၁၉၇၃-ခုနှစ် နှင့် ၁၉၇၅-ခုနှစ်များတွင် အထွဋ်အထိပ် သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြလေသည်။

ယေဘုယျသဘောဖြင့် ဖြစ်စဉ်အားလုံးကို ခြုံကြည့်လိုက်သည့် အခါ ဂျပန်တို့၏ စီးပွားရေးပြန်လည်ပြုပြင် တည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းသည် များစွာ တိုးတက်အောင်မြင်ခဲ့သည်။ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများ ပြုပြင်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများမှာလည်း အရှိန်အဟုန်မြင့်စွာဖြင့် အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့၏။ ယခင်စစ်ကြီးမဖြစ်ပွားမီက စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်း နှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပေသည်။

စစ်ပြီးခေတ် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဝေဖန်သူများက ဂျပန်အစိုးရချမှတ်ခဲ့သော ‘ခိုင်မာသည့် စက်မှုလုပ်ငန်း ပေါ်လစီ’ 'Strong Industrial Policy' ကြောင့် အရှိန် အဟုန်ကြီးစွာဖြင့် လျင်မြန်စွာ တိုးတက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့ကြ၏။ အချို့ကမူ ယခုကဲ့သို့သော ‘စက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အောင်ဆောင်ရွက်ရေးပေါ်လစီ’ 'Industrial Promotion Policy' အမျိုးအစားသည် . . . ‘နိုင်ငံတော်နှင့်ပြည်သူ့ ကြားတွင် ညီညွတ်သော ဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့်-ဖော်မြူလာ’ တစ်ခုပင်ဖြစ်ပေ သည်ဟုပြောကြသည်။ ထို့ပြင်လည်း ဤပေါ်လစီမျိုးသည်

မောင်ထွန်းသူ

အစိုးရ၊ စက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ငွေရှင်ကြေးရှင်များကြားတွင် ခိုင်မာသော ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကို ဖြစ်ထွန်းလာစေနိုင်သည်ဟု ဆိုကြလေသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနှင့်လူ့အဖွဲ့အစည်းနယ်ပယ်တွင် ယင်းမူဝါဒ (ပေါ်လစီ)အရ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်ပေးလျက်ရှိသော စက်မှုလုပ်ငန်းများအား အစိုးရမှ အကာအကွယ်ပေးရ၏။ ဖွံ့ဖြိုးအောင်လည်း ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရမည်ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံစီးပွားရေးအတွက် အလားအလာမရှိသော စက်မှုလုပ်ငန်းများကိုမူ အစိုးရမှ ကူညီရန်လည်း မလို။ ရင်းနှီးငွေလည်း မတည်ပေးရန် အကြောင်းမရှိ။ သူတို့ဘာသာသူတို့ တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင်သာ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားခွင့်ကို ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

ဤနေရာတွင် ဂျပန်လူမျိုးတို့ စိတ်နေသဘောထားနှင့် လုပ်နည်း လုပ်ဟန်များသည် တစ်မျိုးတစ်ဘာသာ ထူးခြားသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ စီးပွားတိုးတက်ရေးတွင် အားလုံးက ပါဝင်လှုပ်ရှားကြသည်။ စိတ်ဝင်တစား အကြံပြုကြသည်။ အညီအညွတ်ရှိကြသည်။ ဤလုပ်ငန်းများတွင် အကျိုး ဖြစ်ထွန်းသူများကရော၊ အနစ်နာခံရသူများကပါ အစိုးရ၏လုပ်ရပ်များကို ဝိုင်းဝန်း၍ အားပေးထောက်ခံကြသည်။ ဤသည်မှာ အစိုးရကပြည်သူ အားလေးစားသလို ပြည်သူကလည်း တုံ့ပြန်သည်ဖြစ်ရာ အပြန်အလှန် လေးစားမှု၏ ရလဒ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

ဤအမျိုးအစား လူ့ကျင့်ဝတ်တရားသည် ဂျပန်လူကြီးများ၏ ကြားတွင် အခိုင်အမာတည်ရှိခဲ့သည်။ သို့တစ်စေလည်း သူတို့ကပေါက်ပွား လာသည့် သားသမီးများကြားတွင်မူ ‘အပြိုင်အဆိုင် ကျင့်ဝတ်တရား’ သည်တည်ရှိလာခဲ့ပြီ။ ဤနှစ်ခုသည် ဂျပန်လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ အတူပူးတွဲတည်ရှိနေသည်မှာ ထူးဆန်းသလိုဖြစ်လျက်ရှိ၏။ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုမှာ အခြေခံအားဖြင့် မတူညီသဖြင့် ပဋိပက္ခအသွင်ဆောင်နေသယောင်ရှိသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ဂျပန်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ သိထားသင့်

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

သည့် အချက်တစ်ချက်ရှိ၏။ ယင်းမှာ ဂျပန်တို့သည် မေဂျီတော်လှန်ရေး ခေတ် ကတည်းက အနောက်နိုင်ငံများ၏ တိုးတက်မှုများကို အားကျခဲ့ကြ သည်။ မိမိတို့နိုင်ငံအား သူတို့နိုင်ငံများလို ဖြစ်စေချင်ကြသည်။ မိမိတို့ နိုင်ငံက သူတို့နိုင်ငံများအား အမိလိုက်စေချင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းဆန္ဒသည် မေဂျီ ခေတ်ကတည်းက ဂျပန်ပြည်သူတို့စိတ်၌ အမြစ်တွယ်ရှင်သန်ခဲ့သော ဆန္ဒ ဖြစ်၏။

ထိုဆန္ဒသည် စစ်ကြီးပြီးသွားသည့် နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ပျက်သုဉ်းမသွားပဲ တည်တံ့ခိုင်မြဲနေဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်လူကြီးများနှင့် လူငယ်များ၏ အခြေခံမတူသလိုဖြစ်နေသော ကျင့်ဝတ်တရားနှစ်ခုသည် စစ်ပြီးခေတ် စီးပွားရေးပြန်လည်ထူထောင်မှု လုပ်ငန်းများနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ တွင်အညီအညွတ် ပေါင်းစည်းမိခဲ့ကြသည်။ အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ရေးတွင် အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများ ဖြစ်ထွန်းလာရေးသည် မိမိတို့နိုင်ငံနှင့်မိမိတို့လူမျိုးအတွက် အဓိကလိုအပ်ချက် တစ်ခုဖြစ်နေသည် မဟုတ်ပါလော။

ဂျပန်တို့သည် မိမိတို့သားသမီးများအား ကောင်းသောယှဉ်ပြိုင်မှု ကိုပြုရန် အားပေးခဲ့ကြသည်။ မွေးမြူပေးခဲ့ကြသည်။ ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခဲ့ ကြသည်။ နိုင်ငံအတွက် တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် အကျိုးဖြစ်စေမည့်ယှဉ် ပြိုင်မှုသည် လိုလားအပ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ထို့ပြင်လည်း ဂျပန် လူကြီးများသည် လူငယ်များအပေါ်သင့်တော်သော နေရာတွင် ထိုက်တန်သောနေရာကို ရရှိအောင်ကြိုးစားခြင်း ကိုအားပေးကြသည်။ အစွမ်းအစရှိသူ အရည်အချင်းရှိသူသည် သူနှင့် ထိုက်တန်သော နေရာကိုကြိုးစားရယူခွင့်ပေးသည်။ မျက်နှာကြီးငယ်မရွေး တရားမျှတသော အခွင့်အရေးကို တန်းတူညီမျှခံစားရရှိခွင့်ကိုပေးကြသည်။ ဤသည် တို့ကြောင့်လည်း စစ်ပြီးခေတ်ဂျပန်နိုင်ငံသည် ပြာပုံဘဝသို့ရောက် နေရာမှ နှစ်ကာလမကြာခင်အတွင်း တရှိန်ထိုးတိုးတက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်လေ သည်။

မောင်ထွန်းသူ

ထို့ပြင်လည်း ဂျပန်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီများသည် သူတို့ကုမ္ပဏီများအပေါ် သစ္စာစောင့်သိရေးစိတ်ကို အလုပ်သမားများတွင် ကိန်းအောင်းနေစေရန် အားပေးခဲ့ကြသည်။ ကုမ္ပဏီနှင့် အလုပ်သမားဆက်ဆံရေးသည် သခင်နှင့်ကျွန်ဆက်ဆံရေးမျိုး မဟုတ်။ အချင်းချင်းနားလည်ပြီး အညီအညွတ်ရှိကြသော ဆက်ဆံရေးမျိုးဖြစ်၏။ ဤအချက်မှာလည်း ဂျပန်စက်မှုလုပ်ငန်းများအား နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ စက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်အောင် တွန်းအားပေးခဲ့လေသည်။

ဂျပန်လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် ပြင်းထန်သော ယှဉ်ပြိုင်မှုကို အားပေးသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ယင်းယှဉ်ပြိုင်မှုသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းကြား၌ ယှဉ်ပြိုင်မှုမျိုးမဟုတ်။ အုပ်စုအလိုက် ယှဉ်ပြိုင်မှုမျိုးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်ခန့်တွင် အဖက်ဖက်၌ အနောက်နိုင်ငံများအား အမှီလိုက်နိုင်ခဲ့ခြင်းပေ တည်း။

နိဂုံး

ဤစာအုပ်သည် ‘စာရေးသူ၏ အမှာအစာ’ 'Author's Preface' ၌ ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ‘မာရှယ်ဟောပြောပို့ချချက်များ’ 'The Marshall Lectures' ဟု အမည်ပေးထားသော ‘ဟောပြောချက်များ’ အပေါ် အခြေခံထားသည့် စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်သည်။ ယင်းဟောပြောချက်များမှာ ကင်းဘရစ်ချ်တက္ကသိုလ်၌ စာရေးသူ ဟောပြောပို့ချခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ ပညာရပ်ဆန်လွန်းသော ဟောပြောချက်များဖြစ်လေသည်။

ဤစာအုပ်သည် ‘ဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်း’ နှင့် ဆက်စပ်ယှက်နွယ်လျက်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ‘ဂျပန်နိုင်ငံသမိုင်း’ 'The History' ၌ 'Japan' သမိုင်းစာအုပ်တော့ မဟုတ်ပေ။ ‘ဂျပန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသမိုင်း’ 'The Japanese Economic History' စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်ပါသလားဟု မေးလာပါကလည်း မဟုတ်ပါဟု ဖြေဆိုနိုင်ရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ တကယ်တော့ ဤစာအုပ်သည် ‘အနောက်နိုင်ငံများ၏ နည်းပညာနှင့် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ ဝိသေသထူးသော လူမှုအဆောက်အအုံ’ 'Western Technology And The Japanese Ethos' ကို လေ့လာဆန်းစစ်ထား

မောင်ထွန်းသူ

ခြင်းဖြစ်ရာ ဂျပန်နိုင်ငံ၏သမိုင်း၊ ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု သို့မဟုတ် ဘာသာရေး၊ ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံနှင့် ယဉ်ကျေးမှု၊ ဂျပန်လူမျိုးတို့၏စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအခြေအနေများ၊ ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ စိတ်နေသဘောထားနှင့် အကျင့်စရိုက်များစသည်တို့သည် ဤစာအုပ် တွင် ဆက်စပ်ပါဝင်လျက်ရှိပေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး ဆိုင်ရာအယူအဆများသည် နိုင်ငံ၏သမိုင်းဖြစ်စဉ်များ တစ်လျှောက် ပေါ်ပေါက်တည်ရှိလာခဲ့သည့် ယုံကြည်မှု၊ အယူအဆနှင့်သဘော တရားများအပေါ် တည်မှီနေသည်။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ သည် သဘောတရားအပေါ် သြဇာလည်းလွှမ်းမည်။ သင့်တော်သလို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းကိုလည်း ပြုသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် စီးပွားဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုများသည် သဘောတရားများ၏ ဖျက်စီးခြင်းကိုခံရတတ်၏။ ယင်းကဲ့သို့ဖြစ်တတ်သည့် သဘောသဘာဝကို မပြင်၍လည်းမဖြစ်ပေ။ လျှစ်လျူရှု၍လည်းမရ။

ယင်းသဘောတရားကြောင့်ပင် ဂျပန်စီးပွားရေးသည် အနောက်နိုင်ငံများ၏ 'လွတ်လပ်စွာလုပ်ကိုင်ပိုင်ခွင့်စနစ်' 'The Free Enterprise System' နှင့် များစွာခြားနားနေခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်း အချက်ကြောင့်ပင်လျှင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ကွန်မြူနစ်စီးပွားရေးသည် ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံကြီးဖြစ်သော ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနှင့် အကြီး အကျယ်ခြားနားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

မည်သည့်နိုင်ငံမဆို မိမိတို့၏ အတိတ်သမိုင်းဖြစ်စဉ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်းလုံးဝမပြုပဲ စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အောင်ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ပေါ်လာတတ် သည့် ဆိုးကျိုးများကိုရှောင်လွှဲ၍ ရနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သမိုင်းကြောင်း ဆိုင်ရာ ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုများသည် အရေးပါအရာရောက်သော လိုအပ်ချက် များပင်ဖြစ်သည်။ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ သမိုင်းကြောင်းကို လူမှုရေးသိပ္ပံများ ရှုထောင့်မှ တွေးခေါ်မျှော်မြင်ခြင်းမပြုပဲ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုများကို

ဂျပန် ဘာကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလဲ

အမှန်းအဆများဖြင့် ပြုလုပ်ပါက အန္တရာယ်များနှင့်ပင် ကြုံတွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။

သမိုင်းကြောင်းအမြင်မရှိဘဲနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများချမှတ်ခြင်းသည်လည်း ပြင်ထန်ဆိုးဝါးသော အန္တရာယ်များနှင့်ရင်ဆိုင်ရတတ်၏။ ဂျပန်နိုင်ငံ၌ အောင်မြင်နေသော သို့မဟုတ် အောင်မြင်ခဲ့သော စီးပွားရေးပေါ်လစီသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ လုံးဝအကောင်အထည်ဖော်၍ မရနိုင်သော ပေါ်လစီဖြစ်ဖွယ်ရာရှိ၏။ ထိုနည်းတူစွာပင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ အောင်မြင်ခဲ့သော စီးပွားရေးပေါ်လစီသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ လုံးဝအကောင်အထည်ဖော်၍ မရနိုင်သော ပေါ်လစီဖြစ်နိုင်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ရခြင်းသည် ကွဲပြားနေသော လူမျိုးနှစ်မျိုး၏ လူမှုအဆောက်အအုံများ မတူညီခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ သူတို့လူမျိုးများ၏ အတိတ်က အမွေဆက်ခံထားခဲ့သောယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုများ၊ ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံများ၊ အပြုအမူအနေအထိုင်များ၊ အကျင့်စရိုက်များ၊ အတွေးအခေါ် အယူအဆများသည် စသည် . . စသည်တို့၌ ခြားနားမှုများရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်သည် ဤစာအုပ်၌ ‘အလေးအနက်ပြုထားသောအချက်’ ဖြစ်သည်ကို စာဖတ်သူများသတိပြုမိဖို့လို အပ်လိမ့်မည်ဟုယူဆပါ၏။

မောင်ထွန်းသူ

www.burmeseclassic.com